Ministerstwo
Edukacji Narodowej
zakwalifikowało niniejszą publikację
jako książkę pomocniczą
do użytku szkolnego

This publication was approved
by the Ministry
of National Education
for use in schools

Przy publikowaniu danych GUS
prosimy o podanie źródła

When publishing CSO data
please indicate source

Publikacja dostępna na CD
oraz w Internecie — www.stat.gov.pl

Publication available on CD
and on the Internet — www.stat.gov.pl

ISSN 1640-3630

CENTRAL STATISTICAL OFFICE

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

MAŁY ROCZNIK STATYSTYCZNY POLSKI

CONCISE STATISTICAL YEARBOOK OF POLAND

2015

YEAR LVIII • WARSAW

WARSZAWA • ROK LVIII

KOMITET REDAKCYJNY GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO — *EDITORIAL BOARD OF THE CENTRAL STATISTICAL OFFICE*

PRZEWODNICZĄCY — *PRESIDENT*
Janusz Witkowski

REDAKTOR GŁOWNY — *EDITOR-IN-CHIEF*
Halina Dmochowska

CZŁONKOWIE — *MEMBERS*
Ewa Adach-Stankiewicz, Wojciech Adamczewski, Renata Bielak, Maria Jeznach, Ewa Kamińska-Gawryluk, Liliana Kursa, Hanna Poławska (sekretarz *secretary*), Dominika Rogalińska, Joanna Stańczak, Grażyna Szydłowska, Wanda Tkaczyk, Katarzyna Walkowska, Halina Woźniak, Agnieszka Zgierska, Małgorzata Żyra

Prace merytoryczne — Wydział Publikacji Zbiorczych w DEPARTAMENCIE ANALIZ I OPRACOWAŃ ZBIORCZYCH w składzie: — *Compiled by Aggregated Publications Section, ANALYSES AND COMPREHENSIVE STUDIES DEPARTMENT:*
Grażyna Czermak, Krystyna Głowacka-Smolis, Anna Kozera, Paulina Kucharska-Singh, Elżbieta Lipowska, Marcin Marikin, Małgorzata Nowak-Zdunek, Krystyna Pilaszek, Eliza Rybak-Nguyen, Anna Szczepańska, Grażyna Szydłowska

pod kierunkiem — *supervised by*
Teresy Nowak, Renaty Bielak

ZAKŁAD WYDAWNICTW STATYSTYCZNYCH — *STATISTICAL PUBLISHING ESTABLISHMENT*

Redakcja techniczna i korekta pod kierunkiem — *Technical supervision and proof-reading supervised by*
Bożeny Gorczycy

Skład pod kierunkiem — *Typesetting supervised by*
Jolanty Mossakowskiej

Wykresy — *Graphics*
Halina Sztrantowicz

Opracowanie mapy — *Map preparation*
DEMART S.A.
02-495 Warszawa, ul. Poczty Gdańskiej 22a

Druk mapy — Zakład Wydawnictw Statystycznych — *Map printing — Statistical Publishing Establishment*

Projekt okładki — *Cover design*
Lidia Motrenko-Makuch, Robert Chmielewski

ZAKŁAD WYDAWNICTW STATYSTYCZNYCH, 00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208.
Ark. druk. 33,75 i 1 mapa. Zam. 115.

PRZEDMOWA

Przekazujemy Państwu pięćdziesiąte ósme wydanie Małego Rocznika Statystycznego, w którym zaprezentowano informacje opisujące poziom życia ludności i stan gospodarki Polski, z uwzględnieniem podstawowych danych o województwach. Uzupełnieniem obrazu sytuacji w kraju są wykresy i zestawienia zawierające wyniki uzyskane przez wybrane gospodarki z Europy i świata.

Przy niezmienionym układzie tematycznym, w treści Rocznika wprowadzono zmiany i uzupełnienia dotyczące:

- prognozy ludności Polski na lata 2015—2050,
- wyników wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego oraz wyborów do jednostek samorządu terytorialnego przeprowadzonych w 2014 r.,
- podstawowych stóp procentowych (redyskontowa, lombardowa, referencyjna, depozytowa) Narodowego Banku Polskiego.

W obecnej edycji MRSP znalazły także odzwierciedlenie zmiany wynikające z aktualizacji stosowanych klasyfikacji i standardów, w tym m.in.:

- rachunki narodowe przedstawiono zgodnie z „Europejskim Systemem Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej (ESA 2010)",
- bilans płatniczy Polski zaprezentowano według standardów zawartych w „Podręczniku do Bilansu Płatniczego i Międzynarodowej Pozycji Inwestycyjnej (BPM6)",
- grupy kierunków kształcenia uczniów i studentów podano zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED-F 2013).

Oddając do rąk Państwa Mały Rocznik Statystyczny Polski 2015, pragnę podziękować respondentom oraz gestorom źródeł administracyjnych za przekazywanie danych, które stanowią podstawę do opracowania informacji statystycznych. Serdeczne podziękowania kieruję również do wszystkich osób i instytucji zgłaszających uwagi i wnioski, które przyczyniają się do kształtowania treści Rocznika.

Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego

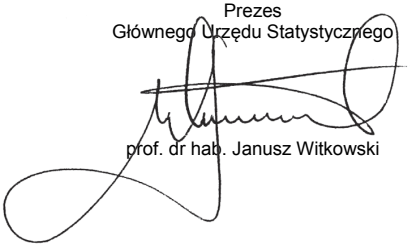

prof. dr hab. Janusz Witkowski

Warszawa, czerwiec 2015 r.

FOREWORD

I am presenting you with the fifty-eighth edition of the Concise Statistical Yearbook, which contains information describing the living standards of the population and the condition of the Polish economy, including the basic data on voivodships. The picture of the situation in Poland is supplemented by charts and series with the results of the selected European and world economies.

Maintaining thematic layout, the Yearbook introduces changes and complements to its content, regarding:

- *population projection of Poland for 2015—2050,*
- *results of the elections of Members of the European Parliament and the elections to organs of local government units held in 2014,*
- *basic interest rates (rediscount, lombard, reference, deposit) of the National Bank of Poland.*

Changes resulting from the update of the applied classifications and standards have been also presented, including the following:

- *the national accounts were compiled according to the principles of the European System of National and Regional Accounts in the European Union (ESA 2010),*
- *the Poland's balance of payments is presented according to the standards published in Balance of Payments and International Investment Position Manual (BPM6),*
- *fields of education for students are displayed according to the International Standard Classification of Education (ISCED-F 2013).*

Presenting the Concise Statistical Yearbook of Poland 2015, I would like to express my gratitude to respondents and keepers of administrative sources for the provision of data which creates the basis for compiling statistical information. I would also like to thank all persons and institutions for their suggestions which constitute valuable inspiration for shaping and enriching the content of the Yearbook.

President
of the Central Statistical Office

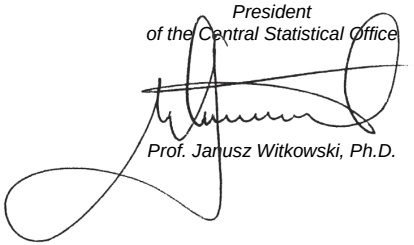

Prof. Janusz Witkowski, Ph.D.

Warsaw, June 2015

SPIS RZECZY

CONTENTS

		Str. Page
Przedmowa	*Foreword*	5, 6
Uwagi ogólne	*General notes*	11, 14

Działy / ***Chapters***

1. Warunki naturalne i ochrona środowiska	*1. Environment and environmental protection*	17
2. Organizacja państwa	*2. Organization of the State*	49
3. Wymiar sprawiedliwości	*3. Justice*	76
4. Ludność. Wyznania religijne	*4. Population. Religious denominations*	95
5. Rynek pracy	*5. Labour market*	116
6. Dochody i spożycie w gospodarstwach domowych	*6. Household income and consumption expenditure*	137
7. Handel i gastronomia. Ceny	*7. Trade and catering. Prices*	173
8. Infrastruktura komunalna i mieszkania	*8. Municipal infrastructure and dwellings*	185
9. Edukacja i wychowanie	*9. Education*	196
10. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	*10. Health care and social welfare*	220
11. Kultura. Turystyka. Sport	*11. Culture. Tourism. Sport*	232
12. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne	*12. Science and technology. Information society*	246
13. Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo. Rybołówstwo	*13. Agriculture, hunting and forestry. Fishing*	261
14. Przemysł i budownictwo	*14. Industry and construction*	295
15. Transport i łączność	*15. Transport and communications*	315
16. Handel zagraniczny	*16. Foreign trade*	328
17. Finanse	*17. Finance*	339
18. Inwestycje. Środki trwałe	*18. Investments. Fixed assets*	380
19. Rachunki narodowe	*19. National accounts*	391
20. Podmioty gospodarki narodowej	*20. Entities of the national economy*	407
21. Przegląd międzynarodowy	*21. International review*	413

Tablice przeglądowe	*Review tables*	Str. *Page*
I. Ważniejsze dane o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju	*I. Major data regarding the socio-economic situation of the country*	452
II. Ważniejsze dane o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w przeliczeniu na mieszkańca	*II. Major data regarding the socio-economic situation of the country calculated per capita*	470
III. Ważniejsze dane o województwach w 2014 r.	*III. Major data by voivodship in 2014*	480

Źródła danych	*Sources of data*	492
Spis tablic i wykresów	*List of tables and charts*	498
Skorowidz alfabetyczny	*Index*	517, 528

Mapa Polski	*Map of Poland*	540

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH
SYMBOLS

Kreska (—) — zjawisko nie wystąpiło.
magnitude zero.

Zero: (0) — zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;

(0,0) — zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.

Kropka (.) — zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
data not available or not reliable.

Znak x — wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
not applicable.

Znak ♦ — oznacza, że dane dla Polski (porównania międzynarodowe) różnią się zakresem od danych krajowych.
indicates that data for Poland (international comparisons) differ in scope from domestic data.

Znak Δ — oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 17 na str. 13.
categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 17 on page 16.

Znak # — oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej.
data should not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Official Statistics.

„W tym" — oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
"Of which" — indicates that not all elements of the sum are given.

Comma (,) — *used in figures represents the decimal point.*

WAŻNIEJSZE SKRÓTY
MAJOR ABBREVIATIONS

tys. = tysiąc
thous. = *thousand*
mln = milion
million
mld = miliard
bn = *billion*

zł = złoty
zl = *zloty*
USD = dolar amerykański
United States dollar

egz. = egzemplarz

kpl. = komplet

szt. = sztuka
pcs = *piece*

wol. = wolumin
vol. = *volume*

g = gram
gram
kg = kilogram
kilogram
dt = decytona
deciton
t = tona
tonne

mm = milimetr
millimetre
cm = centymetr
centimetre
m = metr
metre
km = kilometr
kilometre

cm^2 = centymetr kwadratowy
square centimetre
m^2 = metr kwadratowy
square metre
ha = hektar
hectare
km^2 = kilometr kwadratowy
square kilometre

l = litr
litre
hl = hektolitr
hectolitre

cm^3 = centymetr sześcienny
cubic centimetre
m^3 = metr sześcienny
cubic metre
dam^3 = dekametr sześcienny
cubic decametre
hm^3 = hektometr sześcienny
cubic hectometre
km^3 = kilometr sześcienny
cubic kilometre

W = wat
watt
kW = kilowat
kilowatt
kWh = kilowatogodzina
kilowatt·hour
GWh = gigawatogodzina
gigawatt·hour
TWh = terawatogodzina
terawatt·hour

kJ = kilodżul
kilojoule
PJ = petadżul
petajoule

mSv = milisiwert
millisievert

°C = stopień Celsjusza
centigrade

mmHg = milimetr słupa rtęci
millimetre of mercury

s = sekunda
second
min = minuta
minute
h = godzina
hour
d = doba
r. = rok

t·km = tonokilometr
tkm = *tonne-kilometre*
pas = pasażer
pass = *passenger*
pas·km = pasażerokilometr
pass·km = *passenger·kilometre*

DWT = tona nośności całkowitej ładunku i zapasów statku
dead weight tonne
GT = pojemność brutto statku
gross tonnage
NT = pojemność netto statku
net tonnage

p u = powierzchnia użytkowa

ceg = cegła przeliczeniowa materiałów ściennych
brick = *standard brick unit expressing the quantity of wall building materials*

art. = artykuł
Art. = *article*

cd. = ciąg dalszy
cont. = *continued*

dł. = długość

dok. = dokończenie
cont. = *continued*

k. = koło (w pobliżu)

kl. = klasa

kk = Kodeks karny
kpk = Kodeks postępowania karnego
kw = Kodeks wykroczeń

M. = morze

m. = miasto
m.st. = miasto stołeczne

nr (Nr) = numer
No. = *number*

O. = ocean

ok. = około
c. = *circa*

pkt = punkt

poj. = pojemność

pow. = powiat

poz. = pozycja

szer. = szerokość

tabl. = tablica
table

ust. = ustęp

woj. = województwo

0°l'l'' { E = Wschód *East*; N = Północ *North*; S = Południe *South*; W = Zachód *West*

Pd. = Południowa

Rep. = Republika
Repubiic

Dz. U. = Dziennik Ustaw

MP = Monitor Polski

Min. = Ministerstwo

PKP = Polskie Koleje Państwowe

PZH = Państwowy Zakład Higieny

ISCED = Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji
International Standard Classification of Education

ISIC = Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Rodzajów Działalności
International Standard Industrial Classification of All Economic Activities

PKB = produkt krajowy brutto
GDP = *gross domestic product*

SITC = Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Handlu
Standard International Trade Classification

EFTA = Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu
European Free Trade Association

EUROSTAT = Urząd Statystyczny Unii Europejskiej
Statistical Office of the European Union

FAO = Organizacja Narodów Zjednoczonych do Spraw Wyżywienia i Rolnictwa
Food and Agriculture Organization of the United Nations

IATA = Międzynarodowe Zrzeszenie Przewoźników Lotniczych
International Air Traffic Association

MOP = Międzynarodowa Organizacja Pracy
ILO = *International Labour Organization*

OECD = Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju
Organization for Economic Co-operation and Development

ONZ = Organizacja Narodów Zjednoczonych
UN = *United Nations*

UE = Unia Europejska
EU = *European Union*

WHO = Światowa Organizacja Zdrowia
World Health Organization

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — dotyczą **całej gospodarki narodowej.**

2. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007,** opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej — Statistical Classification of Economic Activities in the European Community — NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami.

   W ramach PKD 2007 wyodrębniono **„Przemysł"** jako dodatkowe grupowanie, które obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie", „Przetwórstwo przemysłowe", „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych" oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją";
2) według **sektorów instytucjonalnych** — wyłącznie w zakresie rachunków narodowych.

3. Dane prezentowane w układzie terytorialnym odpowiadają poszczególnym poziomom Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), opracowanej na podstawie Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obowiązującej w krajach Unii Europejskiej. NTS obowiązująca od 1 I 2008 r. wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 XI 2007 r. (Dz. U. Nr 214, poz. 1573) z późniejszymi zmianami.

4. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i — jeśli nie zaznaczono inaczej — obejmują podmioty o liczbie pracujących:

— do 9 osób,
— od 10 do 49 osób,
— 50 osób i więcej.

5. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — opracowano zgodnie **z każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej.**

6. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007, według sektorów instytucjonalnych oraz w podziale administracyjnym opracowano — jeśli nie zaznaczono inaczej — tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

7. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku — obok PKD 2007 — należy wymienić:

1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności (KZiS),** na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego oraz zatrudnionych i ich wynagrodzeń; klasyfikacja opracowana na podstawie Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (jednolity tekst Dz. U. 2014 poz. 760);
2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług — PKWiU 2008,** na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2008, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 I 2009 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz. U. Nr 207, poz. 1293) z późniejszymi zmianami;
3) **Międzynarodową Standardową Klasyfikację Handlu (SITC),** na podstawie której dokonuje się grupowania towarów w handlu zagranicznym;
4) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP),** na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);

5) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB),** na podstawie której dokonuje się grupowania obiektów budowlanych; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316) z późniejszymi zmianami;
6) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT),** na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2011 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 XII 2010 r. (Dz. U. Nr 242, poz. 1622).

9. Informacje w podziale według **regionów, województw, podregionów, powiatów i gmin** oraz w podziale na **miasta i wieś** — jeśli nie zaznaczono inaczej — podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez **„miasta"** rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez **„wieś"** — gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

10. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach, notach i wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej brutto przyjęto kategorię **ceny bazowej.**

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług — VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych oraz do 2010 r. zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

11. Jako **ceny stałe** w latach 1995—2014 przyjęto w przypadku:
1) produkcji rolniczej, sprzedaży detalicznej, importu i eksportu, nakładów inwestycyjnych — od 1996 r., środków trwałych, produkcji globalnej, zużycia pośredniego i produktu krajowego brutto — ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
2) produkcji sprzedanej przemysłu i produkcji budowlano-montażowej:
   — ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) dla lat 2006—2010,
   — ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.

12. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki — w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach — obliczono w warunkach porównywalnych.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

13. Przy **przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) — według stanu w dniu 30 VI.

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną:
— za lata 1989—2009 (w przypadku wskaźników dynamiki — za lata 1990—2010) na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, przy czym dla lat 1999 (stan w dniu 31 XII), 2000 i 2001 — według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r.,
— od 2010 r. (w przypadku wskaźników dynamiki — od 2011 r.) na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, przy czym dla 2010 r. — według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

14. Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego.

15. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem".

16. Źródłodawców informacji statystycznych pochodzących spoza Głównego Urzędu Statystycznego podano w części „Źródła danych" na str. 492, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane za ostatni rok.

17. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót	pełna nazwa
	sekcje
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
	działy
Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej
Produkcja wyrobów farmaceutycznych	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

*
* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych Czytelnik znajdzie w Roczniku Statystycznym Rzeczypospolitej Polskiej, a bardziej szczegółowe uwagi — dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki — w publikacjach tematycznych oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje".

GENERAL NOTES

1. *Data presented in the Yearbook — unless otherwise indicated — concern the* ***entire national economy.***

2. *Data are presented:*

1) *according to the* ***Polish Classification of Activities — PKD 2007,*** *compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community — NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments.*

   The item ***"Industry"*** *was introduced as an additional grouping, including sections "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities";*

2) *according to* ***institutional sectors*** *— exclusively within the scope of national accounts.*

3. *Data presented in the territorial division correspond to separate levels of the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS), compiled on the basis of the Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obligatory in countries of the European Union. NTS valid since 1 I 2008 was introduced by the decree of the Council of Ministers, dated 14 XI 2007 (Journal of Laws No. 214, item 1573) with later amendments.*

4. *Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the* ***number of persons employed,*** *and — unless otherwise indicated — include entities employing:*

— *up to 9 persons,*
— *from 10 to 49 persons,*
— *50 persons and more.*

5. *Data — unless otherwise indicated — are compiled in accordance with the respective organizational status of units of the national economy.*

6. *Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions, by institutional sectors as well as according to administrative division, are compiled — unless otherwise indicated — using the enterprise method.*

In the ***enterprise (entity) method,*** *the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.*

7. *The term* ***entities of the national economy*** *is understood as legal entities, i.e. legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.*

The term ***economic entities*** *is understood as entities conducting economic activity (production and services) on their own-account in order to earn a profit.*

8. *Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:*

1) *the* ***Occupations and Specializations Classification (KZiS),*** *on the basis of which councillors of organs of local government units as well as paid employees and their wages and salaries are grouped; the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08) was introduced on 1 VII 2010 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (uniform text Journal of Laws 2014 item 760);*
2) *the* ***Polish Classification of Goods and Services — PKWiU 2008,*** *on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 I 2009 by the decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293) with later amendments;*
3) *the* ***Standard International Trade Classification (SITC),*** *on the basis of which goods in foreign trade are grouped;*
4) *the* ***Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP),*** *on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) of the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;*

5) *the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB),** on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by the decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316) with later amendments;*
6) *the **Classification of Fixed Assets (KŚT),** on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2011 by the decree of the Council of Ministers, dated 10 XII 2010 (Journal of Laws No. 242, item 1622).*

***9.** Information by **region, voivodship, subregion, powiat and gmina** as well as by **urban and rural area** — unless otherwise indicated — is presented according to administrative division in a given period. The term **urban area** is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while **a rural area** is understood as rural gminas and rural area in urban-rural gminas.*

***10.** Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables, notes and charts in which prices are not defined, data are expressed in current prices.*

*In order to evaluate production and gross value added, the **basic price** category was implemented.*

***Basic price** is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.*

Taxes on products include: value added tax — VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including excise tax) as well as other taxes on products, such as excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting and until 2010 lump sum tax on goods and services from occasional transport of passengers in buses with foreign registration).

***11. Constant prices** in 1995—2014 were adopted as follows:*
1) *agricultural output, retail sales, imports and exports, investment outlays — since 1996, fixed assets as well as output, intermediate consumption and gross domestic product — current prices from the year preceding the surveyed year, with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;*
2) *sold production of industry, construction and assembly production:*
   — 2005 constant prices (2005 average current prices) for 2006—2010,
   — 2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011.

***12. Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.*

***Indices** — in case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods — are calculated in comparable conditions.*

Single base indices are calculated using the chain-base index method.

***13.** When **computing per capita data (1000 population, etc.)** as of the end of a year (e.g., beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production, consumption) — as of 30 VI.*

For calculations, it was assumed to use the number of population calculated:
— *for the years 1989—2009 (in case of indices — for the years 1990—2010) on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002, for 1999 (as of 31 XII), 2000 and 2001 by the administrative division valid as of 31 XII 2002,*
— *since 2010 (in case of indices — since 2011) on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011, and for 2010 by the administrative division valid as of 31 XII 2011.*

***14.** Selected information for the last year presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Central Statistical Office.*

***15.** Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".*

***16.** The providers of statistical information originating from sources other than the Central Statistical Office are presented in the part "Sources of data" on page 492, with the institution providing the information for the last presented year given as the source.*

17. *The names of some classification levels of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community — NACE Rev. 2 used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:*

abbreviation	***full name***
	sections
Trade; repair of motor vehicles	*Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*
Accommodation and catering	*Accommodation and food service activities*
	divisions
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	*Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials*
Manufacture of pharmaceutical products	*Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations*
Manufacture of metal products	*Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment*

*
* *

Methodological explanations *concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are contained in the Statistical Yearbook of the Republic of Poland, while more detailed notes, concerning particular fields of statistics, can be found in subject matter publications as well as in the series "Zeszyty metodyczne i klasyfikacje" (Methodologies and Classifications).*

POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE POLSKI
GEOGRAPHIC LOCATION OF POLAND

Skala 1 : 10 000 000

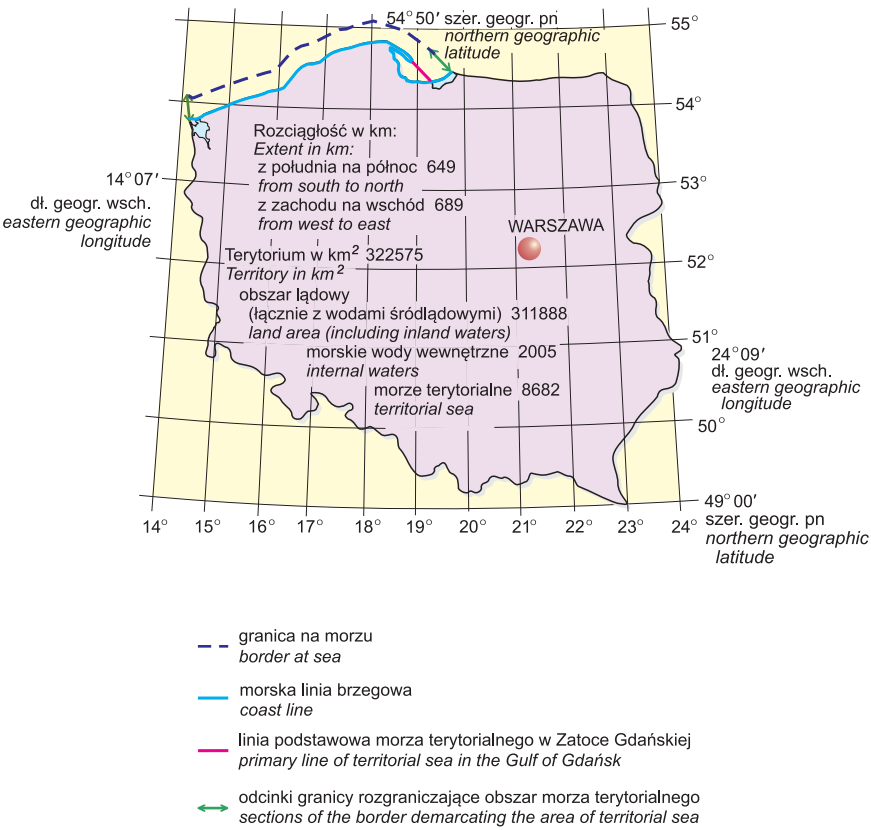

1

Według stanu w dniu 1 I 2015 r. powierzchnia ogólna kraju przyjęta według podziału administracyjnego wynosi 312679 km^2 i obejmuje obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) — 311888 km^2 oraz część morskich wód wewnętrznych — 791 km^2, tj.: część Zalewu Wiślanego wraz z wodami portów, część Jeziora Nowowarpieńskiego i część Zalewu Szczecińskiego wraz ze Świną i Dziwną oraz Zalewem Kamieńskim wraz z wodami portów, Odrę pomiędzy Zalewem Szczecińskim a wodami portu Szczecin oraz wody portów Zatoki Gdańskiej i portów graniczących z wodami morza terytorialnego.

As of 1 I 2015, the total area of the country according to the administrative division amounts to 312679 km^2 and includes a land area (including inland waters) of 311888 km^2 as well as a part of internal waters — 791 km^2, i.e.: a part of the Wisła Bay including waters of ports, a part of Lake Nowowarpieńskie and a part of Szczecin Bay including Świna and Dziwna as well as Kamieński Bay including waters of ports, Odra between the Szczecin Bay and waters of Szczecin port as well as waters of the Gulf of Gdańsk and ports bordering on territorial sea waters.

TABL. 1. **GRANICE POLSKI**
BORDERS OF POLAND

Wyszczególnienie	W liczbach bezwzględnych *In absolute numbers*	*Specification*
Długość granicy państwowej w km	**3511**	***Length of the national border in km***
Lądowej	3071	*Land border*
w tym na wodach granicznych	1295	*of which boundary of territorial waters*
z Rosją	210	*with Russia*
z Litwą	104	*with Lithuania*
z Białorusią	418	*with Belarus*
z Ukrainą	535	*with Ukraine*
ze Słowacją	541	*with Slovakia*
z Czechami	796	*with Czech Republic*
z Niemcami	467	*with Germany*
Morskiej	440	*Sea border*
na morzu[a]	395	*at sea*[a]
odcinki rozgraniczające obszar morza terytorialnego:		*sections demarcating the area of territorial sea:*
z Rosją	22	*with Russia*
z Niemcami	22	*with Germany*
Długość linii brzegowej w km	**770**[b]	***Length of coast in km***

a Przebiega wzdłuż linii, której każdy punkt jest oddalony o 12 mil morskich od morskiej linii brzegowej, a w Zatoce Gdańskiej — od linii podstawowej morza terytorialnego. *b* W tym Mierzeja Helska — 74 km; łącznie z Zalewem Szczecińskim i Zalewem Wiślanym.

a Running along a line 12 nautical miles from the coast line, and 12 nautical miles from the primary line of territorial sea in the Gulf of Gdańsk. b Of which the Hel Peninsula — 74 km; including Szczecin Bay and Wisła Bay.

Układ pionowy powierzchni Polski
Elevations

Udział w powierzchni ogólnej kraju — powierzchni o wzniesieniu nad poziom morza:
Share in total area of the country — elevations:

poniżej 0 m	— 0,2%,	300— 500 m	— 5,6%,
below		500—1000	— 2,9%,
0—100	— 25,2%,	powyżej 1000 m	— 0,2%.
100—200	— 49,7%,	*above*	
200—300 m	— 16,2%,		

Wzniesienie nad poziom morza w m: *Elevation above the sea level in m:*		województwo *voivodship*
średnie *average*	173	x
najwyżej położony punkt — Rysy *highest point — Rysy*	2499	małopolskie
najwyżej położona miejscowość — Zakopane (Gubałówka) *highest locality — Zakopane (Gubałówka)*	1125	małopolskie
najniżej położony punkt — na terenie wsi Raczki Elbląskie *lowest point — in the village of Raczki Elbląskie*	–1,8	warmińsko-mazurskie
najniżej położona miejscowość — Żółwiniec *lowest locality — Żółwiniec*	–1,3	warmińsko-mazurskie

WYŻSZE SZCZYTY W PASMACH GÓRSKICH
HIGHER MOUNTAIN PEAKS IN MOUNTAIN RANGES

Szczyty górskie *Mountain peaks*	Wzniesienie nad poziom morza w m *Elevation above the sea level in m*	
Karpaty *Carpathian Mountains*		
Rysy	2499	Tatry
Mięguszowiecki Szczyt	2438	Tatry
Świnica	2301	Tatry
Wołowiec	2064	Tatry
Kasprowy Wierch	1987	Tatry
Giewont	1894	Tatry
Babia Góra	1723	Beskid Żywiecki
Tarnica	1346	Bieszczady
Turbacz	1314	Gorce
Radziejowa	1267	Beskid Sądecki
Skrzyczne	1257	Beskid Śląski
Barania Góra	1215	Beskid Śląski
Mogielnica (Mogielica)	1170	Beskid Wyspowy
Mędralowa (Beskidek)	1169	Beskid Makowski
Wysokie Skałki	1050	Pieniny
Trzy Korony	982	Pieniny

WYŻSZE SZCZYTY W PASMACH GÓRSKICH (dok.)
HIGHER MOUNTAIN PEAKS IN MOUNTAIN RANGES (cont.)

Szczyty górskie *Mountain peaks*	Wzniesienie nad poziom morza w m *Elevation above the sea level in m*	
Sudety ***Sudeten Mountains***		
Śnieżka	1603	Karkonosze
Wielki Szyszak	1509	
Śnieżnik	1425	Masyw Śnieżnika
Wysoka Kopa	1126	Góry Izerskie
Kamienica	973	
Wielka Sowa	1015	Góry Sowie
Szczeliniec Wielki	919	Góry Stołowe
Góry Świętokrzyskie ***Świętokrzyskie Mountains***		
Łysica	612	Łysogóry
Łysa Góra	594	
Szczytniak	554	Pasmo Jeleniowskie

TABL. 2. **NAJDŁUŻSZE JASKINIE**
THE LONGEST CAVES

Regiony *Regions* Jaskinie *Caves*	Długość w m *Length in m*	Denie-welacja[a] w m *Deni-velation[a] in m*	Regiony *Regions* Jaskinie *Caves*	Długość w m *Length in m*	Denie-welacja[a] w m *Deni-velation[a] in m*
REGION WEWNĄTRZKARPACKI			REGION SUDECKI		
Tatry Zachodnie			Jaskinia Niedźwiedzia w Kletnie	4081	118
System Wielka Śnieżna — Wielka Litworowa	23723	824	System z Filarami — Prosta	727	.
Jaskinia Śnieżna Studnia	12700	759	Jaskinia Gwiaździsta	562	65
System Wysoka — Za Siedmiu Progami	11660	435	REGION GÓR ŚWIĘTOKRZYSKICH — System Chelosiowa Jama — Jaskinia Jaworznicka	3670	61
Jaskinia Miętusia	10780	305			
Jaskinia Bańdzioch Kominiarski	9750	562	REGION WYŻYNY KRAKOWSKO-CZĘSTOCHOWSKIEJ		
Jaskinia Czarna	6940	303			
System Ptasia Studnia — Lodowa Litworowa	6283	352	Jaskinia Wierna	1027	30
Jaskinia Zimna	5335	176	Jaskinia Wierzchowska Górna	975	25
Jaskinia Mała w Mułowej	3863	555	Jaskinia Szachownica I	690	13
Jaskinia Kozia	3470	389	Jaskinia Brzozowa	645	18
Pieniny — Jaskinia w Ociemnem	196	47	Jaskinia Twardowskiego	500	17
REGION ZEWNĄTRZKARPACKI			Jaskinia pod Skipirzepą	450	9
Jaskinia Wiślana	2275	41	REGION NIECKI NIDZIAŃSKIEJ — Jaskinia Skorocicka	352	5
Jaskinia Miecharska	1838	56			
Jaskinia w Trzech Kopcach	1244	33			

a Różnica wysokości pomiędzy najwyżej i najniżej położonym punktem.
U w a g a. Podziału na regiony występowania jaskiń dokonano ze względu na ich genezę.

a Difference between the highest and the lowest point.
N o t e. Caves are divided into regions based on their origin.

TABL. 3. **POWIERZCHNIE ZLEWISK I DORZECZY**
DRAINAGE AREAS AND DRAINAGE BASINS

Zlewiska i dorzecza *Drainage areas and drainage basins*	Ogółem *Total*	W tym w Polsce *Of which in Poland*		
	w tys. km^2 *in thous. km^2*		w % powierzchni ogólnej *in % of total area*	
			zlewiska lub dorzecza *of drainage area or drainage basin*	Polski[a] *of Poland*[a]
Zlewisko Morza Bałtyckiego ***Baltic Sea drainage area***	**1380,9**	**311,9**	**22,6**	**99,7**
Dorzecze Odry *Odra drainage basin*	119,1	106,0	89,0	33,9
Zlewisko Zalewu Szczecińskiego[b] *Szczecin Bay drainage area*[b]	12,1	2,5	20,7	0,8
Bezpośrednie zlewisko Bałtyku[c] *Direct drainage area of Baltic Sea*[c]	x	17,3	x	5,5
Dorzecze Wisły[d] *Wisła drainage basin*[d]	194,0	168,9	87,1	54,0
Zlewisko Zalewu Wiślanego[e] *Wisła Bay drainage area*[e]	24,2	14,8	61,2	4,7
Dorzecze Niemna *Niemen drainage basin*	98,1	2,5	2,5	0,8
Zlewisko Morza Północnego ***North Sea drainage area***	**519,9**	**0,2**	**0,04**	**0,1**
Dorzecze Łaby *Łaba drainage basin*	146,5	0,2	0,1	0,1
Zlewisko Morza Czarnego ***Black Sea drainage area***	**1838,5**	**0,6**	**0,03**	**0,2**
Dorzecze Dunaju *Dunaj drainage basin*	817,0	0,4	0,05	0,1
Dorzecze Dniestru *Dniestr drainage basin*	72,0	0,2	0,3	0,1

a Patrz nota na str. 18. *b* Bez Odry. *c* Łącznie z Martwą Wisłą. *d* Bez delty. *e* Łącznie z prawostronną częścią delty.
a See note on page 18. b Excluding the Odra. c Together with the Martwa Wisła. d Excluding the delta. e Together with the right side of the delta.

TABL. 4. **NAJDŁUŻSZE RZEKI**
THE LONGEST RIVERS

Rzeki *Rivers*	Recypient[a] *Recipient[a]*	Długość w km *Length in km*		Powierzchnia dorzecza w km^2 *Drainage basin area in km^2*	
		ogółem *total*	w tym w Polsce *of which in Poland*	ogółem *total*	w tym w Polsce *of which in Poland*
Wisła	Morze Bałtyckie *Baltic Sea*	1022	1022	193960[b]	168868[b]
Odra		840	726	119074	106043
Warta	Odra	795	795	54520	54520
Bug	Narew	774	590	38712	19239[c]
Narew	Wisła	499	443	74527	53846
San	Wisła	458	457	16877	14426
Noteć	Warta	391	391	17302	17302
Wieprz	Wisła	349	349	10497	10497
Pilica	Wisła	333	333	9258	9258
Bóbr	Odra	279	276	5874	5830
Łyna i jej dopływy	Pregoła	264	207	7126	5298[d]
Wkra	Narew	255	255	5348	5348
Dunajec	Wisła	249[e]	249	6796	4838
Nysa Łużycka	Odra	246	197	4403	2201
Brda	Wisła	245	245	4665	4665
Drwęca	Wisła	231	231	5697	5697
Prosna	Warta	227	227	4917	4917
Wisłok	San	220	220	3538	3538
Wda (Czarna Woda)	Wisła	198	198	2324	2324
Drawa	Noteć	192	192	3291	3291
Nysa Kłodzka	Odra	189	189	4570	3742
Rega	Morze Bałtyckie *Baltic Sea*	188	188	2767	2767
Pasłęka	Zalew Wiślany *Wisła Bay*	187	187	2321	2319
Bzura	Wisła	173	173	7764	7764
Wisłoka	Wisła	173	173	4100	4100
Obra[f]	Warta	171	171	2760	2760
Poprad	Dunajec	169	63	2083	482
Biebrza	Narew	164	164	7092	7067
Nida	Wisła	154	154	3844	3844

a Rzeka lub zbiornik wodny, do którego uchodzi dopływ. *b* Bez delty. *c* Po ujście do Jeziora Zegrzyńskiego. *d* W profilu granicznym zamykającym zlewnię — 5313 km^2. *e* Łącznie z Czarnym Dunajcem. *f* Za początek Obry przyjęto początek Obrzańskiego Kanału Północnego.

a River or reservoir into which the water flows. b Excluding the delta. c Up to Lake Zegrzyńskie. d At the border enclosing the drainage area — 5313 km^2. e Together with the Czarny Dunajec. f The beginning of the Northern Canal of the Obra was adopted as the beginning of the Obra.

WIĘKSZE I GŁĘBSZE JEZIORA
LARGER AND DEEPER LAKES

Większe jeziora — powierzchnia[a] w km^2
Larger lakes *— area[a] in km^2*

Śniardwy (woj. warmińsko-mazurskie)	113,4
Mamry[b] (woj. warmińsko-mazurskie)	102,8
Łebsko (woj. pomorskie)	71,4
Dąbie (woj. zachodniopomorskie)	56,0
Miedwie (woj. zachodniopomorskie)	35,3
Jeziorak (woj. warmińsko-mazurskie)	32,2
Niegocin (woj. warmińsko-mazurskie)	26,0
Gardno (woj. pomorskie)	24,7
Jamno (woj. zachodniopomorskie)	22,4
Gopło (woj. kujawsko-pomorskie)	21,5
Wigry (woj. podlaskie)	21,2
Roś (woj. warmińsko-mazurskie)	18,9
Tałty (z Jeziorem Ryńskim; woj. warmińsko-mazurskie)	18,3
Nidzkie (woj. warmińsko-mazurskie)	18,2
Drawsko (woj. zachodniopomorskie)	17,8
Bukowo (woj. zachodniopomorskie)	17,5
Wielimie (woj. zachodniopomorskie)	17,5

a Zwierciadła wody i wysp na jeziorze. *b* System wodny jeziora Mamry: Mamry, Święcajty, Kirsajty, Dargin, Dobskie, Kisajno.

a Water and island lake level. b Water system of Lake Mamry: Mamry, Święcajty, Kirsajty, Dargin, Dobskie, Kisajno.

Głębsze jeziora — maksymalna głębokość w m
Deeper lakes *— maximum depth in m*

Hańcza (woj. podlaskie)	108,5
Drawsko (woj. zachodniopomorskie)	79,7
Wielki Staw[a] (woj. małopolskie)	79,3
Czarny Staw[b] (woj. małopolskie)	76,4
Wigry (woj. podlaskie)	73,0
Wdzydze[c] (woj. pomorskie)	68,7
Wuksniki (woj. warmińsko-mazurskie)	68,0
Babięty Wlk. (woj. warmińsko-mazurskie)	65,0
Morzycko (woj. zachodniopomorskie)	60,0
Ciecz (Trześniowskie; woj. lubuskie)	58,8
Piłakno (woj. warmińsko-mazurskie)	56,6
Ełckie (woj. warmińsko-mazurskie)	55,8
Tałty (z Jeziorem Ryńskim; woj. warmińsko-mazurskie)	50,8
Ożewo (Użewo; woj. podlaskie)	49,6

a W Dolinie Pięciu Stawów Polskich w Tatrach. *b* Nad Morskim Okiem w Tatrach. *c* System wodny jeziora Wdzydze: Wdzydze Południowe, Radolne, Jelenie, Gołuń.

a In the Valley of the Pięć Stawów Polskich in the Tatra Mountains. b Above Lake Morskie Oko in the Tatra Mountains. c Water system of Lake Wdzydze: Wdzydze Południowe, Radolne, Jelenie, Gołuń.

TABL. 5. **WAŻNIEJSZE KANAŁY**
MAJOR CANALS

Kanały[a] *Canals[a]*	Połączenia *Linking*	Rok uruchomienia *Year opened*	Długość w km *Length in km*
Wieprz—Krzna	Wieprz—Krzna Południowa	1961	140,0
Augustowski	Czarna Hańcza—Biebrza	1840	80,0[b]
Elbląski	Jezioro Drwęckie—jezioro Drużno (Druzno)	1850	62,5
Gliwicki	Kłodnica—Odra[c]	1941	41,2
Ślesiński	Warta—jezioro Gopło	1950	32,0
Notecki	Noteć—Kanał Bydgoski	1892	25,0
Bydgoski	Brda—Noteć	1914	24,5
Żerański	Wisła—Narew	1963	17,6
Łączański	Wisła—Wisła	1961	17,2

a Uszeregowane malejąco według długości. *b* Długość kanału w granicach Polski wraz z jeziorami i odcinkami cieków naturalnych, leżącymi na trasie kanału. *c* Łącznie z portem Gliwice.

a Listed according to decreasing length. b Canal's length within the borders of Poland together with lakes and sections of water along the canal's course. c Together with the Port of Gliwice.

TABL. 6. **WIĘKSZE SZTUCZNE ZBIORNIKI WODNE**
MAJOR ARTIFICIAL RESERVOIRS

Zbiorniki wodne[a] *Reservoirs[a]*	Rzeka *River*	Rok uruchomienia *Year opened*	Pojemność całkowita (przy maksymalnym piętrzeniu) w hm^3 *Total capacity (at maximum accumulation) in hm^3*	Powierzchnia przy maksymalnym piętrzeniu w km^2 *Area at maximum accumulation in km^2*	Wysokość piętrzenia w m *Height of accumulation in m*
Solina	San	1968	472,4	22,0	60,0
Włocławek[b]	Wisła	1970	453,6	75,0	12,7
Czorsztyn—Niedzica	Dunajec	1997	231,9	12,3	54,5
Jeziorsko	Warta	1986	202,0	42,3	11,5
Goczałkowice	Mała Wisła	1956	161,3	32,0	13,0
Rożnów	Dunajec	1942	159,3	16,0	31,5
Dobczyce	Raba	1986	141,7	10,7	27,9
Otmuchów	Nysa Kłodzka	1933	130,5	20,6	18,4
Nysa	Nysa Kłodzka	1971	124,7	20,7	13,3
Turawa	Mała Panew	1948[c]	106,2	20,8	13,6
Tresna	Soła	1967	96,1	9,6	23,8
Dębe[b]	Narew	1963	96,0	33,0	7,0
Dzierżno Duże[d]	Kłodnica	1964	94,0	6,2	11,2
Sulejów	Pilica	1973	84,3	23,8	11,3
Koronowo	Brda	1960	80,6	15,6	22,0
Siemianówka	Narew	1991	79,5	32,5	9,2
Mietków	Bystrzyca	1986	71,9	9,1	15,3
Dziećkowice[d]	woda z Soły	1976	52,5	7,1	14,5
Pilchowice	Bóbr	1912	50,0	2,4	46,7
Kuźnica Warężyńska[d]	Przemsza	2005	46,3	4,8	2,3
Pakość	Noteć Zachodnia	1974	42,6	13,0	4,8
Klimkówka	Ropa	1994	42,6	3,1	33,3
Słup	Nysa Szalona	1978	38,7	4,9	19,1
Wióry	Świślina	2007	35,0	4,1	23,4
Pławniowice[d]	Potok Toszecki	1975	29,2	2,4	2,2
Porąbka	Soła	1936	27,2	3,3	21,2
Topola	Nysa Kłodzka	2003	26,5	3,4	7,8
Nielisz	Wieprz	2008[c]	28,5	9,9	8,6
Chańcza	Czarna Staszowska	1985	24,2	4,7	12,8
Rybnik	Ruda	1972	23,5	4,6	11,8
Poraj	Warta	1978	20,8	5,1	12,0
Przeczyce	Przemsza	1963	20,4	4,7	12,5

a Uszeregowane malejąco według pojemności całkowitej (przy maksymalnym piętrzeniu). *b* Stopień wodny. *c* Rok uruchomienia zbiornika po przebudowie. *d* Zbiornik w wyrobisku.

Uwaga. Najstarszy zbiornik został uruchomiony w 1848 r. na rzece Brda — zapora Mylof, a najnowszy w 2013 r. — Smardzew na rzece Myja.

a Listed according to decreasing total capacity (at maximum accumulation). b Fall. c Opened after reconstruction. d Excavation reservoir.

Note. The oldest reservoir, the Mylof Dam on the Brda river, was opened in 1848, and the newest — Smardzew on the Myja river was opened in 2013.

W 2014 r. (według stanu w dniu 31 XII) pomiary temperatury i opadów prowadziły 263 stacje synoptyczne i klimatologiczne, a wyłącznie pomiary opadów — 960 stacji opadowych.

In 2014 (as of 31 XII) temperature and precipitation measurements were recorded by 263 synoptic and climatological stations, while 960 precipitation stations recorded only precipitation measurements.

TABL. 7. **DANE METEOROLOGICZNE**
METEOROLOGICAL DATA

Stacje meteorologiczne *Meteorological stations*	Średnie temperatury powietrza w °C *Average air temperature in °C*				Roczne sumy opadów atmosferycznych w mm *Total annual atmospheric precipitation in mm*				Usłonecznienie w h *Insolation in h*	Średnia prędkość wiatru w m/s *Average wind velocity in m/s*
	1971—2000	1991—2000	2001—2010	2014[a]	1971—2000	1991—2000	2001—2010	2014[a]		
	roczne *annual*				średnie *average*					
Hel	8,1	8,4	8,7	9,4	578	590	623	455	1778	3,3
Łeba	7,7	8,0	8,3	9,2	632	638	703	433	2071	4,8
Koszalin	8,0	8,4	8,7	9,8	717	740	778	589	1881	3,1
Suwałki	6,3	6,8	7,1	7,8	591	575	619	554	1654	3,3
Olsztyn[b]	7,3	7,6	7,9	8,9	625	623	646	486	.	3,0
Chojnice	7,3	7,6	7,9	9,0	547	574	670	508	1978	3,5
Szczecin	8,8	9,1	9,4	10,6	530	572	588	600	1814	3,6
Białystok	6,9	7,2	7,5	8,0	577	573	613	500	1813	2,4
Toruń	8,1	8,5	8,7	9,8	528	526	583	452	1939	2,3
Mława	7,3	7,7	8,0	8,9	543	573	556	496	1870	3,1
Gorzów Wielkopolski	8,6	9,0	9,3	10,4	531	541	572	525	1541	2,5
Poznań	8,5	8,8	9,2	10,5	507	555	535	558	1962	3,4
Warszawa	8,1	8,3	8,8	9,8	519	532	571	555	2278	3,2
Terespol	7,5	7,9	8,2	8,9	512	527	549	509	1965	2,7
Zielona Góra	8,5	8,8	9,2	10,4	572	598	591	550	1631	2,8
Kalisz	8,4	8,8	9,1	10,3	507	505	511	530	1790	3,5
Łódź	8,0	8,3	8,6	9,8	571	565	601	549	1667	3,6
Włodawa	7,5	7,8	8,2	8,9	515	518	566	730	1696	3,5
Lublin	7,4	7,7	8,1	9,0	572	590	614	790	1828	2,9
Wrocław	8,7	9,1	9,4	11,1	569	522	560	573	1917	3,0
Jelenia Góra	7,4	7,7	7,8	9,3	678	686	743	814	1816	2,5
Kielce	7,4	7,7	8,1	9,1	600	626	659	753	1759	2,5
Częstochowa	8,0	8,2	8,7	10,0	617	660	673	752	1867	2,4
Śnieżka	0,6	1,0	1,3	2,7	1150	1101	1141	887	1411	10,5
Opole	8,8	9,1	9,3	10,8	622	599	606	594	1954	2,4
Kłodzko	7,4	7,6	7,9	9,3	576	596	629	590	1751	3,0
Katowice	8,2	8,6	8,8	10,0	729	728	770	709	1863	2,4
Rzeszów	7,9	8,2	8,7	9,9	629	666	725	584	1736	3,5
Kraków[b]	8,1	8,5	8,7	9,8	662	669	719	627	.	3,0
Bielsko-Biała[b]	8,1	8,4	8,8	10,2	942	879	1039	1069	.	2,5
Nowy Sącz	8,2	8,5	8,9	10,2	696	703	806	898	1622	1,7
Zakopane	5,4	5,8	6,0	7,4	1107	992	1229	1361	1423	1,4

a Dane nieostateczne. *b* Stacje nie prowadzą pomiarów usłonecznienia.
a Preliminary data. b Stations do not record insolation measurements.

1

Absolutne maksimum temperatury w 2014 r. zostało zanotowane w sierpniu na stacji meteorologicznej w Radostowie i wyniosło 36,3°C.

Absolutne maksimum temperatury w okresie 1951—2014 zostało zanotowane w lipcu 1994 r. na stacji meteorologicznej w Słubicach i wyniosło 39,5°C.

Absolutne minimum temperatury w 2014 r. zostało zanotowane w grudniu na stacji meteorologicznej w Łopusznej i wyniosło –25,0°C.

Absolutne minimum temperatury w okresie 1951—2014 zostało zanotowane w lutym 1956 r. na stacji meteorologicznej w Jeleniej Górze i wyniosło –36,9°C.

Największa amplituda skrajnych wartości temperatury w 2014 r. w Polsce wyniosła 61,3°C.

Maksymalny dobowy opad atmosferyczny w 2014 r. zanotowano w maju na stacji meteorologicznej Morskie Oko i wyniósł 197,0 mm.

Maksymalny dobowy opad atmosferyczny w okresie 1951—2014 zanotowano w czerwcu 1973 r. na stacji meteorologicznej na Hali Gąsienicowej i wyniósł 300 mm.

The absolute maximum temperature in 2014 was recorded in August at the meteorological station in Radostowo and was 36,3°C.

The absolute maximum temperature in the period 1951—2014 was recorded in July 1994 at the meteorological station in Słubice and was 39,5°C.

The absolute minimum temperature in 2014 was recorded in December at the meteorological station in Łopuszna and was –25,0°C.

The absolute minimum temperature in the period 1951—2014 was recorded in February 1956 at the meteorological station in Jelenia Góra and was –36,9°C.

The largest amplitude of extreme temperature values in 2014 in Poland was 61,3°C.

The maximum one-day atmospheric precipitation in 2014 was recorded in May at the Morskie Oko meteorological station and was 197,0 mm.

The maximum one-day atmospheric precipitation in the period 1951—2014 was recorded in June 1973 at the Hala Gąsienicowa meteorological station and was 300 mm.

Polska Akademia Nauk prowadzi badania w 2 czynnych stacjach naukowo-badawczych działających poza granicami kraju:

Polska Stacja Polarna
„Hornsund" 77°00′04″N
założona w 1957 r. 15°33′37″E
— położona w Fiordzie Hornsund na Spitsbergenie; prowadzi ciągłe obserwacje geofizyczne i środowiskowe, a latem — badania w zakresie nauk o Ziemi i biologii.

Polska Stacja Antarktyczna
im. H. Arctowskiego 62°09′51″S
założona w 1977 r. 50°27′45″W
— położona w Zatoce Admiralicji na Wyspie Króla Jerzego w Archipelagu Szetlandów Południowych; prowadzi badania głównie biologiczne i ciągły monitoring środowiskowy.

The Polish Academy of Sciences conducts research in 2 operating scientific research stations located outside the country:

The Polish Polar Station
"Hornsund", 77°00′04″N
established in 1957 15°33′37″E
— located in Hornsund Fiord on Spitsbergen; conducts on-going geophysical and environmental observations, and geological and biological research during the summer.

The H. Arctowski
Polish Antarctic Station, established in 1977 62°09′51″S 50°27′45″W
— located in the Bay of Admirals on King George Island in the South Shetlands Archipelago; primarily conducts biological research and on-going monitoring of the environment.

ROZKŁAD ŚREDNICH TEMPERATUR POWIETRZA W 2014 R.
DISTRIBUTION OF AVERAGE AIR TEMPERATURE IN 2014

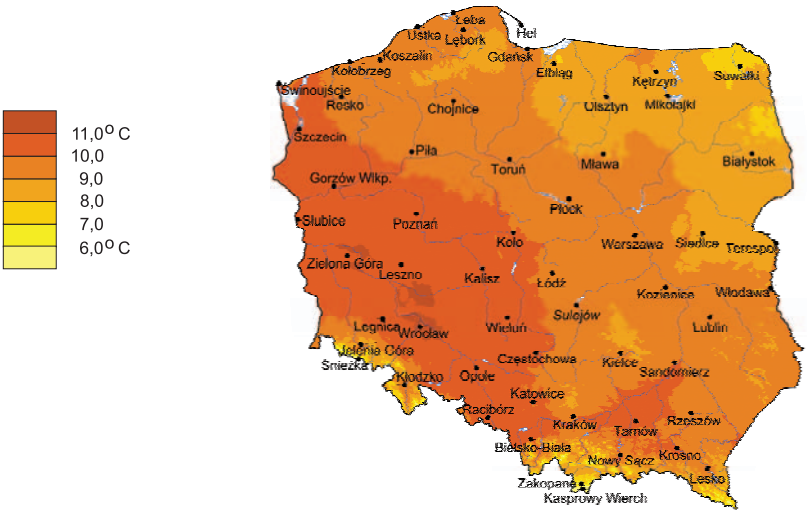

ROZKŁAD SUM OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH W 2014 R.
DISTRIBUTION OF SUM OF PRECIPITATION IN 2014

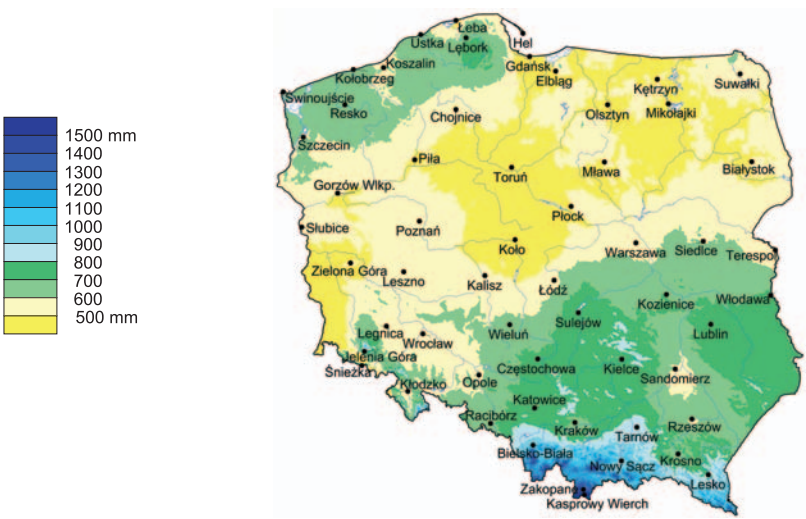

TABL. 8. **STAN GEODEZYJNY I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI KRAJU**[a]
Stan w dniu 1 I

GEODESIC STATUS AND DIRECTIONS OF LAND USE[a]
As of 1 I

Wyszczególnienie	2005	2010	2015		*Specification*
	w tys. ha *in thous. ha*			na 1 mieszkańca[b] w ha *per capita*[b] *in ha*	
Powierzchnia ogólna[c]	**31269**	**31268**	**31268**	**0,81**	***Total area***[c]
w tym:					*of which:*
Użytki rolne	19148	18931	18597	0,48	*Agricultural land*
w tym:					*of which:*
grunty orne, sady, łąki i pastwiska trwałe	18418	18193	17788	0,46	*arable land, orchards, permanent meadows and pastures*
grunty rolne zabudowane	527	530	596	0,02	*agricultural built-up areas*
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	9338	9531	9637	0,25	*Forest land as well as woody and bushy land*
Grunty pod wodami	636	640	645	0,02	*Lands under waters*
Grunty zabudowane i zurbanizowane	1476	1550	1648	0,04	*Built-up and urbanized areas*
w tym: tereny mieszkaniowe	234	278	323	0,01	*of which: residential areas*
tereny przemysłowe	100	112	117	0,00	*industrial areas*
tereny rekreacji i wypoczynku	65	65	65	0,00	*recreational areas*
tereny komunikacyjne	897	891	914	0,02	*transport areas*
użytki kopalne	33	29	28	0,00	*mining grounds*
Użytki ekologiczne	25	34	37	0,00	*Ecological areas*
Nieużytki	498	482	470	0,01	*Wasteland*

a Według ewidencji gruntów. *b* Stan ludności w dniu 31 XII 2014 r. *c* Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) oraz część morskich wód wewnętrznych; patrz nota na str. 18.

a According to register of land. b Population as of 31 XII 2014. c Land area (including inland waters) as well as a part of internal waters; see note on page 18.

W latach 2005—2014, w trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych, wyłączano na cele nierolnicze i nieleśne średniorocznie ok. 4,1 tys. ha gruntów. W 2014 r. wyłączono 2,2 tys. ha gruntów rolnych, w tym 75,0% (1,6 tys. ha) stanowiły użytki rolne, z tego 65,3% stanowiły gleby najwartościowsze I—III klasy bonitacyjnej, 28,7% — gleby klasy IV, 6,0% — gleby klas najniższych oraz 0,8 tys. ha gruntów leśnych. 49,7% wyłączonych gruntów rolnych przeznaczonych było pod budowę osiedli mieszkaniowych.

In 2005—2014, based on existing legal regulations concerning the protection of agricultural and forest land, an annual average of approximately 4,1 thous. ha of land was designated for non-agricultural and non-forest purposes. In 2014, 2,2 thous. ha of agricultural land was designated for these purposes, of which 75,0% (1,6 thous. ha) accounted for arable land, of which 65,3% accounted for I—III class quality soil, 28,7% — IV class quality soil and 6,0% — the lowest quality soil as well as 0,8 thous. ha of forest land. 49,7% of this agricultural land was designated for residential purposes.

Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania to grunty, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz grunty, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Powierzchnia gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania w końcu 2014 r. wyniosła 62,8 tys. ha (0,2% powierzchni ogólnej kraju). Stopień procesów degradacji i dewastacji gleb nie wykazuje dużego zróżnicowania według województw (od poniżej 0,1% ogólnej powierzchni w woj. podkarpackim do 0,4% w woj. dolnośląskim i śląskim), stanowi jednak poważny problem w rejonach o dużym uprzemysłowieniu.

W 2014 r. zrekultywowano tylko 2171 ha, a zagospodarowano 700 ha gruntów, głównie na cele leśne i rolnicze.

Devastated and d egraded land requi ring reclama tion and management *is land which has completely lost its utility value (devastated land) as well as land the utility value of which has declined due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).*

The area of devastated and degraded land requiring reclamation and management at the end of 2014 totalled 62,8 thous. ha (0,2% of the country's total area). The degree of soil degradation and devastation processes do not show considerable differentiation by voivodship (from below 0,1% of the total area in the podkarpackie voivodship to 0,4% in the dolnośląskie and śląskie voivodships), but do account for an important problem in highly industrialized regions.

In 2014, only 2171 ha of land were reclaimed and 700 ha of land were managed, primarily for forest and agricultural purposes.

TABL. 9. **ZASOBY WAŻNIEJSZYCH KOPALIN W 2013 R.**
Stan w dniu 31 XII
MAJOR MINERAL RESOURCES IN 2013
As of 31 XII

Kopaliny	Liczba złóż *Number of deposits*		Zasoby złóż udokumentowanych geologicznie w mln t *Geologically documented deposit resources in mln t*			*Minerals*
	ogółem *total*	w tym zagospodarowane *of which exploited*	ogółem *total*	w tym zagospodarowane *of which exploited*	przyrost (+) lub ubytek (–) w stosunku do 2012 r. *increase (+) or decrease (–) in relation to 2012*	
SUROWCE ENERGETYCZNE *FUELS*						
Ropa naftowa	85	68	24	24	–0,6	*Crude petroleum*
Gaz ziemny	287	200	132[a]	110[a]	–5,8[a]	*Natural gas*
Metan pokładów węgla	53	27	85[a]	27[a]	–2,2[a]	*Coal bed methane*
Węgiel kamienny	151	52	51414	19485	+3189	*Hard coal*
Węgiel brunatny	90	11	22684	1514	+100	*Lignite*
SUROWCE METALICZNE *METALLIC RAW MATERIALS*						
Rudy cynku i ołowiu	20	3	74	16	–2,9	*Zinc and lead ores*
Rudy miedzi	14	6	1762	1446	–30,6	*Copper ores*
SUROWCE CHEMICZNE *CHEMICAL RAW MATERIALS*						
Siarka	18	5	510	24	–1,1	*Sulphur*
Sól kamienna	19	6	86098	15832	+1145	*Rock-salt*
SUROWCE SKALNE *MINERAL RESOURCES*						
Dolomity	12	4	335	139	–2,2	*Dolomites*
Gliny ceramiczne	28	3	136	7	+0,1	*Ceramic clay*
Gliny ogniotrwałe	17	3	55	5	–0,1	*Fire-resistant clay*
Kamienie łamane i bloczne	747	332	10664	5531	+154	*Crushed and block stones*
Piaski i żwiry	9316	3822	17973	5456	+237	*Sand and gravel*
Surowce ilaste ceramiki budowlanej	1219	244	4087	536	+23,3	*Argillaceous raw materials for construction ceramics*
Wapienie i margle dla przemysłu cementowego i wapienniczego	181	36	18436	6032	–4,1	*Limestone and marls for the cement and lime industry*

a W mld m^3.
a In bn m^3.

TABL. 10. **ZASOBY WODNE I POBÓR WODY**
WATER RESOURCES AND WITHDRAWAL

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Opady[a] w: mm	**580,3**	**802,9**	**675,9**	**644,3**	***Precipitation[a] in: mm***
km³	**181,4**	**251,1**	**211,3**	**201,5**	***km³***
Odpływy[b] w km³	**56,7**	**86,9**	**67,0**	**52,2**	***Outflow[b] in km³***
na 1 km²[c] w dam³	181,3	277,9	214,3	167,1	*per 1 km²[c] in dam³*
na 1 mieszkańca w dam³	1,5	2,3	1,7	1,4	*per capita in dam³*
W tym z obszaru kraju w km³	48,8	73,6	57,6	45,6	*Of which from the area of the country in km³*
na 1 km² w dam³	155,9	235,4	184,4	145,9	*per 1 km² in dam³*
na 1 mieszkańca w dam³	1,3	1,9	1,5	1,2	*per capita in dam³*
Pobór wody w hm³	**10940**	**10866**	**10577**	**10690**	***Water withdrawal in hm³***
ze źródeł:					*from sources:*
wód powierzchniowych	9206	9173	8899	9012	*surface waters*
wód podziemnych	1640	1625	1617	1619	*underground waters*
wód z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych (użytych do produkcji)	94	69	61	59	*drainage water from mines and building constructions (used for production)*
na cele:					*for purposes of:*
Produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem) — z ujęć własnych	7734	7651	7505	7645	*Production (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing) — from own intakes*
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	1101	1153	1080	1057	*Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds*
Eksploatacji sieci wodociągowej[d]	2105	2062	1991	1988	*Exploitation of water supply network[d]*

a Łącznie z obszarami zlewni poza granicami kraju; dane obliczono metodą regionów. *b* Łącznie z dopływami z zagranicy. *c* Powierzchni ogólnej kraju. *d* Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

a Including catchment basins outside the borders of the country; data were compiled using the regional method. b Including foreign tributaries. c Total area of the country. d Water withdrawal by intakes before entering the network.

Polska zaliczana jest do krajów o ubogich zasobach wodnych. Średni roczny odpływ wód powierzchniowych, łącznie z dopływami z zagranicy, w latach 1980—2014 wyniósł 62,2 km³, a z obszaru kraju — 54,3 km³. W przeliczeniu na 1 mieszkańca daje to roczny zasób wód ok. 1,6 dam³, podczas gdy w krajach europejskich zasoby te są szacowane na 4,6 dam³/rok.

Zasoby wodne Polski cechuje duża zmienność sezonowa i nierównomierność rozmieszczenia terytorialnego. Zbiorniki retencyjne w Polsce posiadają małą pojemność. Mogą one zatrzymać tylko 6% rocznego odpływu wód w kraju, co nie zapewnia dostatecznej ochrony przed okresowymi nadmiarami lub deficytami wody.

Poland is a country with a deficit of water resources. Average annual outflow of surface waters, including foreign tributaries, in 1980—2014 amounted to 62,2 km³, from the area of the country — 54,3 km³. This equals per capita annual resources of surface waters 1,6 dam³, while per capita these water resources in European countries are estimated at 4,6 dam³/year.

Poland's water resources are characterized by significant seasonal variability and an uneven territorial distribution. The capacity of storage reservoirs in Poland is small, able to hold only 6% of the annual outflow of water, which does not provide adequate protection against periodic surpluses or deficits of water.

TABL. 11. **ZASOBY EKSPLOATACYJNE WÓD PODZIEMNYCH**
Stan w dniu 31 XII
EXPLOITABLE UNDERGROUND WATER RESOURCES
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w hm^3 *in* hm^3				
O G Ó Ł E M	**16575**	**17177**	**17503**	**17599**	***T O T A L***
z utworów geologicznych:					*from geological formations of the:*
Czwartorzędowych	10931	11380	11564	11620	*Quaternary period*
Trzeciorzędowych	1682	1785	1830	1843	*Tertiary period*
Kredowych	2260	2343	2406	2426	*Cretaceous period*
Starszych	1702	1669	1703	1710	*Older*

Uwaga do tablic 12 i 13

Prezentowane dane podano zgodnie z rozporządzeniami Ministra Środowiska: z dnia 15 XI 2011 r. (Dz. U. Nr 258, poz. 1550), z dnia 23 VII 2008 r. (Dz. U. Nr 143, poz. 896) oraz z dnia 9 XI 2011 r. (Dz. U. Nr 257, poz. 1545).

Note to tables 12 and 13

Presented data are given according to the decrees of the Minister of the Environment: dated 15 XI 2011 (Journal of Laws No. 258, item 1550), dated 23 VII 2008 (Journal of Laws No. 143, item 896) and dated 9 XI 2011 (Journal of Laws No. 257, item 1545).

TABL. 12. **WYNIKI MONITORINGU JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH W SIECI KRAJOWEJ**[a]
RESULTS OF MONITORING OF UNDERGROUND WATERS QUALITY IN DOMESTIC NETWORK[a]

Wyszczególnienie	2010	2012	2013	*Specification*
Punkty pomiarowe	884	1096	398	*Measurement points*
W % punktów pomiarowych — wody o klasie jakości:				*In % of measurement points — waters by quality class:*
dobrej: I	0,4	1,1	—	*good: I*
II	15,7	16,0	7,8	*II*
III	55,8	62,4	59,3	*III*
słabej: IV	17,2	13,8	22,4	*poor: IV*
V	10,9	6,7	10,5	*V*

a Dane dotyczą monitoringu diagnostycznego (jego celem jest ocena wpływu działań antropogenicznych na stan chemiczny jednolitych części wód podziemnych oraz dokonanie oceny długoterminowych zmian tego stanu), a w 2013 r. — operacyjnego (jego celem jest ustalenie stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych uznanych za zagrożone niespełnieniem określonych dla nich celów środowiskowych oraz ustalenie obecności długoterminowych tendencji wzrostu zanieczyszczeń).

a Data concern surveillance monitoring (its purpose is to evaluate the impact of anthropogenic activities on the chemical status of underground water bodies and assessments of long-term changes in this status) and, in 2013, operational monitoring (its purpose is to determine the chemical status of underground water bodies to be at risk of failing to meet their environmental objectives and to determine the presence of long-term upward trends in pollution).

TABL. 13. **STAN JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH OBJĘTYCH MONITORINGIEM**
STATUS OF UNIFORM BODIES OF SURFACE WATER SUBJECT TO MONITORING

Wyszczególnienie *Specification*	Liczba jednolitych części wód poddanych ocenie *Number of uniform water bodies subjected to the assessment*					
	ogólnej[a] *general*[a]			stanu ekologicznego[b] *of the ecological status*[b]	potencjału ekologicznego[c] *of the ecological potential*[c]	stanu chemicznego[bc] *of the chemical status*[bc]
	ogółem *total*	o stanie *of the status*				
		dobrym *good*	złym *bad*			
RZEKI[d] MONITOROWANE W LATACH 2011—2013 *RIVERS*[d] *MONITORED IN 2011—2013*						
OGÓŁEM *TOTAL*	**1430**	**151**	**1279**	**912**	**863**	**669**
dorzecze: *drainage basin:*						
Wisły	804	110	694	513	439	420
Odry	589	27	562	353	419	226
Dniestru	1	—	1	1	—	1
Dunaju	4	2	2	3	3	3
Jarft	1	—	1	1	—	1
Łaby	2	1	1	3	—	2
Niemna	11	7	4	12	1	10
Pregoły	17	4	13	25	1	6
Świeżej	1	—	1	1	—	—
JEZIORA MONITOROWANE W LATACH 2010—2013 *LAKES MONITORED IN 2010—2013*						
OGÓŁEM *TOTAL*	**728**	**75**	**653**	**915**	**123**	**227**
dorzecze: *drainage basin:*						
Wisły	322	41	281	461	20	110
Odry	310	19	291	318	102	87
Niemna	15	6	9	35	—	7
Pregoły	80	9	71	100	1	23
Świeżej	1	—	1	1	—	—

a Wynika z porównania oceny stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, uzupełnionego o wyniki ekstrapolacji lub oceny eksperckiej i jest wypadkową tych ocen. *b, c* Dotyczy jednolitych części wód: *b* — naturalnych, *c* — sztucznych i silnie zmienionych. *d* Łącznie ze zbiornikami zaporowymi (niebędącymi jednolitymi częściami wód rzek).

a Results from a comparison of the ecological status/potential and chemical status assessment, supplemented by results of extrapolation or expert assessment and is the result of those assessments. b, c Concerns uniform water bodies: b — natural, c — artificial and heavily modified. d Including dam reservoirs (that are not uniform river water bodies).

TABL. 14. **JAKOŚĆ WODY Z WODOCIĄGÓW DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA W 2014 R.**
QUALITY OF WATER FROM WATERWORKS SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION IN 2014

Wyszczególnienie	Wodociągi [a] o wydajności w m^3/d *Waterworks [a] with a capacity of m^3/24 h*					*Specification*
	poniżej *below* 100	100—1000	1001—10000	10001—100000	powyżej *over* 100000	
Urządzenia w ewidencji (stan w dniu 31 XII)	3795	4126	630	64	4	*Facilities registered (as of 31 XII)*
w tym skontrolowane	3779	4123	630	64	4	*of which controlled*
W % skontrolowanych — urządzenia dostarczające wodę:						*In % of controlled — facilities supplying water:*
odpowiadającą wymaganiom [b]	97,2	98,0	99,0	96,9	100,0	*meeting requirements [b]*
nieodpowiadającą wymaganiom [b]	2,8	2,0	1,0	3,1	—	*not meeting requirements [b]*
Ludność zaopatrywana w wodę odpowiadającą wymaganiom [b] w % ludności korzystającej z urządzeń [c]	98,6	98,1	99,3	96,2	100,0	*Population supplied with water meeting requirements [b] in % of population using facilities [c]*

a Prowadzące zbiorowe zaopatrzenie ludności w wodę. *b* Określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 III 2007 r. (Dz. U. Nr 61, poz. 417) z późniejszymi zmianami. *c* Na podstawie szacunków.

a Providing collective water supply of the population. b Specified in the decree of the Minister of Health dated 29 III 2007 (Journal of Laws No. 61, item 417) with later amendments. c Estimated data.

TABL. 15. **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI**
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w hm^3 *in hm^3*				
O G Ó Ł E M	**8982**	**9217**	**8945**	**9019**	***T O T A L***
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	7708	7919	7699	7781	*discharged directly by plants*
w tym wody chłodnicze	6866	6907	6778	6895	*of which cooling water*
odprowadzone siecią kanalizacyjną	1274	1298	1247	1238	*discharged by sewage network*
W tym ścieki wymagające oczyszczania	2115	2309	2168	2124	*Of which wastewater requiring treatment*
oczyszczane	1929	2134	2039	2011	*treated*
w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	1140	1242	1244	1236	*of which discharged by sewage network*
mechanicznie	576	616	527	514	*mechanically*
chemicznie [a]	109	122	106	92	*chemically [a]*
biologicznie	502	362	340	332	*biologically*
z podwyższonym usuwaniem biogenów	743	1034	1066	1073	*with increased biogene removal*
nieoczyszczane	186	176	128	113	*untreated*
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	52	120	126	111	*discharged directly by plants*
odprowadzone siecią kanalizacyjną	134	55	2	2	*discharged by sewage network*

a Dotyczy tylko ścieków przemysłowych.

a Concerns only industrial wastewater.

ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2014 R.
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT BY VOIVODSHIP IN 2014

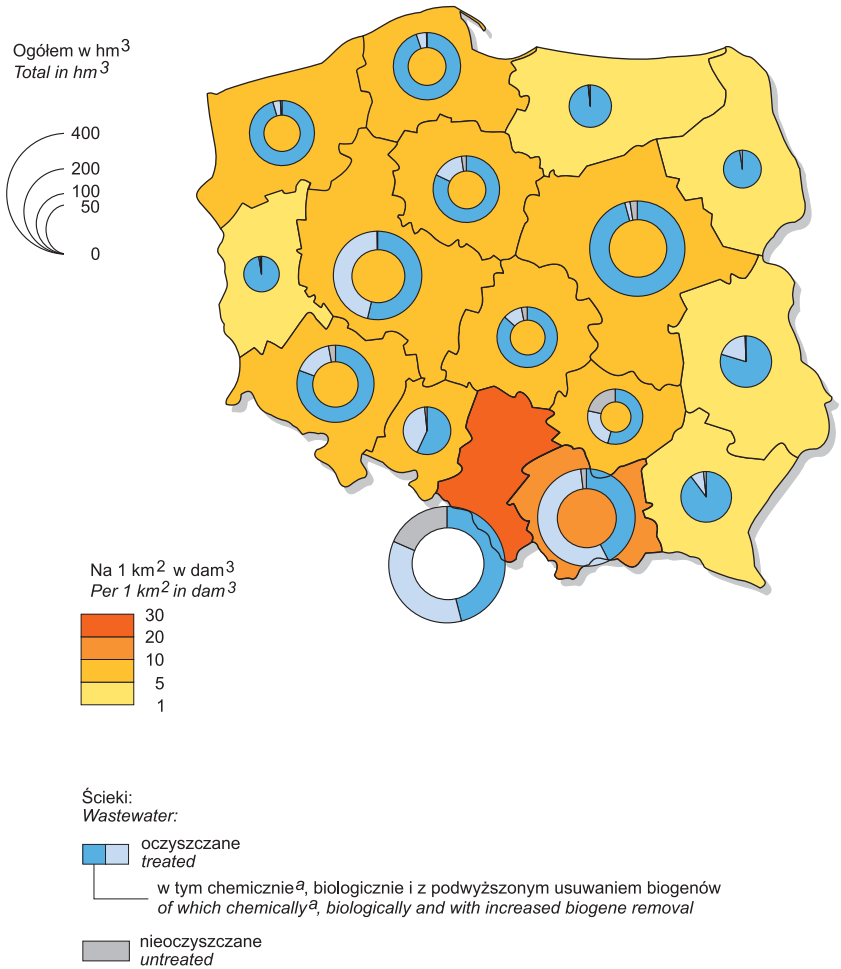

a Dotyczy tylko ścieków przemysłowych.
a *Concerns only industrial wastewater.*

TABL. 16. **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW W 2014 R.**
Stan w dniu 31 XII
WASTEWATER TREATMENT PLANTS IN 2014
As of 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem *Total*	Mechaniczne *Mechanical*	Chemiczne *Chemical*	Biologiczne *Biological*	Z podwyższonym usuwaniem biogenów *With increased biogene removal*	*Specification*
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych						***Industrial wast ewater treatment plants***
Liczba	967	264	95	562	46	*Number*
Przepustowość w dam^3/d	5575	3679	929	843	125	*Capacity in dam^3/24 h*
Oczyszczalnie ścieków komunalnych[a]						***Municipal wast ewater treatment plants***[a]
Liczba	3288	22	—	2446	820	*Number*
Przepustowość w dam^3/d	8826	1	—	1412	7413	*Capacity in dam^3/24 h*
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności[b]	**71,5**	**0,0**	**—**	**13,8**	**57,7**	***Population connected to wastewater treat ment pl ants in % of total population***[b]

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej; patrz dział „Infrastruktura komunalna i mieszkania'', tabl. 1 na str. 185. *b* Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków — na podstawie szacunków, ludność ogółem — na podstawie bilansów.

a On sewage system; see the chapter ''Municipal infrastructure and dwellings'', table 1 on page 185. b Population connected to wastewater treatment plants — estimated data, total population — based on balances.

W 2014 r. (stan w dniu 31 XII) oczyszczalnie ścieków obsługiwały 71,5% ludności kraju (w miastach 93,9%, na wsi, gdzie mieszka 39,7% ludności kraju, jedynie 37,4%).

W 2014 r. (stan w dniu 31 XII) 3 miasta nie były obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków. 15,2% zakładów odprowadzających ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi nie posiadało oczyszczalni ścieków.

Tylko 516 miast i 684 gminy wiejskie były obsługiwane przez nowoczesne oczyszczalnie ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów. W obiektach tych oczyszczono 1048 hm^3 ścieków, co stanowi 84,7% ścieków odprowadzonych siecią kanalizacyjną z miast i wsi.

In 2014 (as of 31 XII), wastewater treatment plants serviced 71,5% of the population (93,9% in urban areas and only 37,4% in rural areas, where 39,7% of the population lives).

In 2014 (as of 31 XII), 3 towns were not served by wastewater treatment plants. 15,2% of plants discharging wastewater directly into water or into the ground did not possess wastewater treatment plants.

Only 516 towns and 684 rural gminas were served by modern wastewater treatment plants with increased biogene removal. In these plants, 1048 hm^3 of wastewater was treated, which accounts for 84,7% of the wastewater discharged through urban and rural sewage networks.

LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W % OGÓŁU LUDNOŚCI W WYBRANYCH KRAJACH

POPULATION CONNECTED TO WASTEWATER TREATMENT PLANTS IN % OF TOTAL POPULATION IN SELECTED COUNTRIES

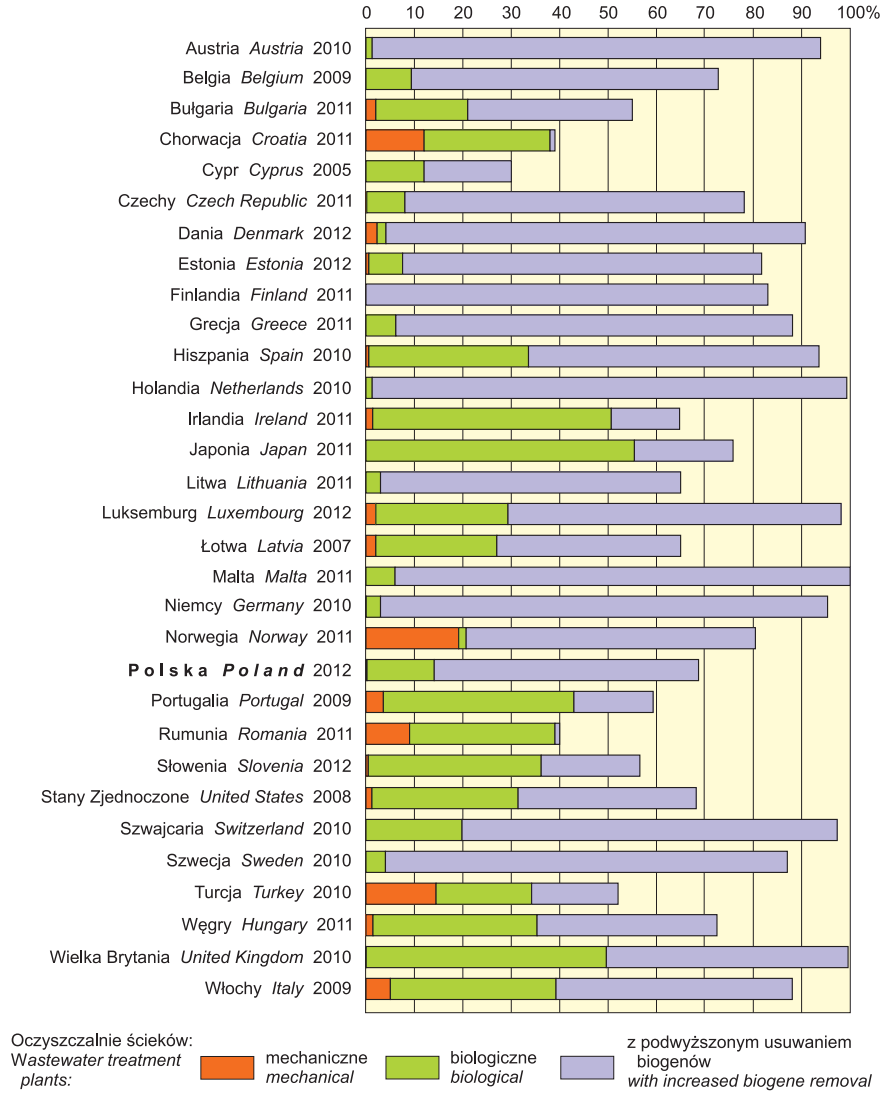

TABL. 17. **CAŁKOWITA EMISJA GŁÓWNYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**[a]
TOTAL EMISSION OF MAIN AIR POLLUTANTS[a]

Wyszczególnienie	2005	2010	2012	2013	*Specification*
	w tys. t *in thous. t*				
Dwutlenek siarki	1217	937	859	847	*Sulphur dioxide*
Tlenki azotu[b]	851	861	819	798	*Nitrogen oxides*[b]
Dwutlenek węgla	318387	329622	320862	323544	*Carbon dioxide*
Tlenek węgla	2754	3019	2791	2876	*Carbon oxide*
Niemetanowe lotne związki organiczne	870	937	913	919	*Volatile non-methane organic compounds*
źródła antropogeniczne	575	653	630	636	*anthropogenic sources*
przyroda	295	284	283	283	*nature*
Amoniak	272	271	263	263	*Ammonia*
Pyły	471	449	406	407	*Particulates*

a Dane szacunkowe; niektóre dane za lata 2005, 2010 i 2012 zmieniono (zrekalkulowano) w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. *b* Wyrażone w dwutlenku azotu.

a Estimated data; some data for 2005, 2010 and 2012 have been changed (re-calculated) in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook. b Expressed in nitrogen dioxide.

TABL. 18. **CAŁKOWITA EMISJA DWUTLENKU SIARKI, TLENKÓW AZOTU I PYŁÓW**[a] **WEDŁUG ŹRÓDEŁ ZANIECZYSZCZEŃ**
TOTAL EMISSION OF SULPHUR DIOXIDE, NITROGEN OXIDES AND PARTICULATES[a] *BY SOURCES OF POLLUTION*

Wyszczególnienie *Specification*	Dwutlenek siarki *Sulphur dioxide*			Tlenki azotu[b] *Nitrogen oxides*[b]			Pyły *Particulates*		
	2005	2013		2005	2013		2005	2013	
	w tys. t *in thous. t*		w odsetkach *in percent*	w tys. t *in thous. t*		w odsetkach *in percent*	w tys. t *in thous. t*		w odsetkach *in percent*
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**1217**	**847**	**100,0**	**851**	**798**	**100,0**	**471**	**407**	**100,0**
Źródła stacjonarne: *Stationary sources:*									
energetyka zawodowa *power generating plants*	673	290	34,3	246	203	25,4	39	17	4,2
energetyka przemysłowa *industrial power plants*	214	167	19,7	81	76	9,5	13	8	2,0
technologie przemysłowe *industrial technologies*	11	11	1,3	19	24	3,0	62	60	14,6
inne źródła[c] *other sources*[c]	319	377	44,5	128	141	17,6	285	237	58,2
Źródła mobilne *Mobile sources*	1	1	0,2	376	355	44,5	72	85	21,0

a Dane szacunkowe; dane za 2005 r. dotyczące pyłów zmieniono (zrekalkulowano) w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. *b* Wyrażone w dwutlenku azotu. *c* Kotłownie lokalne, paleniska domowe, rolnictwo i inne.

a Estimated data; data for 2005 concerning particulates have been changed (re-calculated) in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook. b Expressed in nitrogen dioxide. c Local boiler plants, household furnaces, agriculture and others.

TABL. 19. **EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza[a] (stan w dniu 31 XII) ...	1695	1796	1761	1787	*Plants of significant nuisance to air quality[a] (as of 31 XII)*
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					*of which possessing systems to reduce the emission of:*
pyłowych	1228	1209	1181	1183	*particulates*
gazowych	233	260	256	246	*gases*
Emisja zanieczyszczeń w tys. t:					*Emission of pollutants in thous. t:*
pyłowych	111	63	50	47	*particulates*
gazowych (bez dwutlenku węgla)	2007	1704	1591	1573	*gases (excluding carbon dioxide)*
w tym dwutlenek siarki	856	519	427	402	*of which sulphur dioxide*
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					*Pollutants retained in pollutant reduction systems:*
w tysiącach ton:					*in thousand tonnes:*
pyłowe	17933	19192	19913	19618	*particulates*
gazowe (bez dwutlenku węgla)	1967	2299	2302	2322	*gases (excluding carbon dioxide)*
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					*in % of pollutants produced:*
pyłowych	99,4	99,7	99,8	99,8	*particulates*
gazowych (bez dwutlenku węgla).....	49,5	57,4	59,1	59,6	*gases (excluding carbon dioxide)*

a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

a Emitting particulates, gases or particulates and gases.

Poziom (w wartościach bezwzględnych) całkowitej emisji głównych zanieczyszczeń powietrza w Polsce, w tym dwutlenku węgla — głównego gazu cieplarnianego, należy do jednego z wyższych wśród krajów Unii Europejskiej. W przeliczeniu na 1 mieszkańca roczna emisja dwutlenku węgla w 2012 r. wyniosła 8,3 t dla Polski i 7,4 t dla Unii Europejskiej.

The total emission (in absolute values) of main air pollutants in Poland, including carbon dioxide — the main greenhouse gas, is one of the highest among the European Union countries. Per capita, annual carbon dioxide emission amounted in 2012 to 8,3 t for Poland and 7,4 t for the European Union.

Informacje o **całkowitej zawartości ozonu w atmosferze** są wynikiem systematycznych pomiarów ozonu atmosferycznego za pomocą spektrofotometru Dobsona, a od 1992 r. również spektrofotometru Brewera.

Jednostką całkowitej zawartości ozonu w atmosferze jest dobson (D), zwany również miliatmocentymetrem (m atm-cm). Całkowita zawartość ozonu w atmosferze wynosi 1 dobson, jeśli grubość warstwy ozonu zawartego w pionowym słupie powietrza o podstawie 1 cm^2 i sprowadzonego do warunków normalnych (ciśnienie 760 mmHg i temperatura 0°C) wynosi 0,001 cm.

*Information regarding the **total atmospheric ozone content** is the result of systematic measurements of atmospheric ozone using the Dobson spectrophotometer and since 1992 also Brewer spectrophotometer.*

The dobson (D), also called the miliatmocentimetre (m atm-cm) is the unit of total atmospheric ozone content. The total atmospheric ozone content equals 1 D when the thickness of the ozone layer contained in an upright pillar of air with a 1 cm^2 base and reduced to normal conditions (pressure at 760 mmHg and temperature at 0°C) equals 0,001 cm.

ŚREDNIE MIESIĘCZNE CAŁKOWITEJ ZAWARTOŚCI OZONU W ATMOSFERZE
MONTHLY AVERAGE TOTAL OZONE CONTENT IN THE ATMOSPHERE

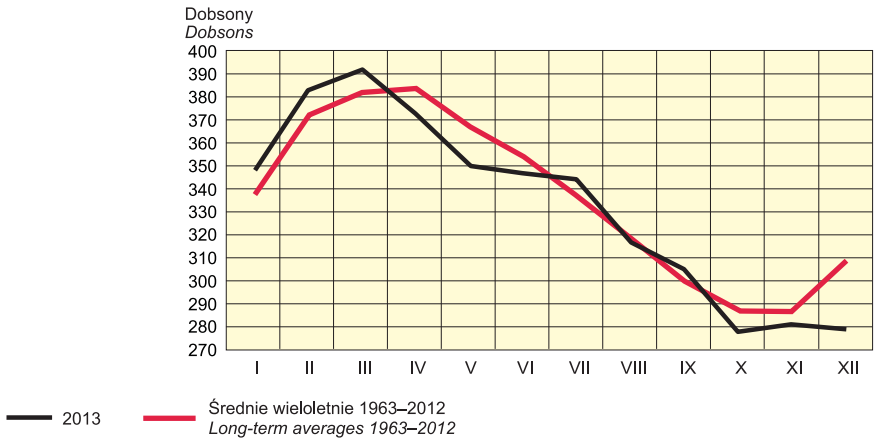

TABL. 20. **WAŻNIEJSZE DANE O OCHRONIE PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
PRINCIPAL DATA ON NATURE PROTECTION
As of 31 XII

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2013	2014
OBSZARY O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONE *AREAS OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION*				
O G Ó Ł E M w tys. ha ***T O T A L in thous. ha***	**10175,9**	**10143,1**	**10164,8**	**10166,1**
W % powierzchni ogólnej kraju *In % of total area of the country*	32,5	32,4	32,5	32,5
Parki narodowe[a] *National parks* [a]				
Liczba parków ***Number of parks***	**23**	**23**	**23**	**23**
Powierzchnia w ha ***Area in ha***	**317234**	**314475**	**314620**	**314684**
Biebrzański (woj. podlaskie)	59223	59223	59223	59223
Kampinoski (woj. mazowieckie, łódzkie)	38548	38545	38544	38544
Bieszczadzki (woj. podkarpackie)	29201	29195	29202	29202
Słowiński [b] (woj. pomorskie)	21573	21573	21573	21573
Tatrzański (woj. małopolskie)	21164	21197	21197	21197
Magurski (woj. podkarpackie, małopolskie)	19439	19438	19438	19438
Wigierski (woj. podlaskie)	14999	14981	15080	15079

a Uszeregowane malejąco według powierzchni w 2014 r. *b* Bez wód przybrzeżnych M. Bałtyckiego.
a Listed according to decreasing area in 2014. b Excluding coastal water of the Baltic Sea.

TABL. 20. **WAŻNIEJSZE DANE O OCHRONIE PRZYRODY (cd.)**
Stan w dniu 31 XII
PRINCIPAL DATA ON NATURE PROTECTION (cont.)
As of 31 XII

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2013	2014
OBSZARY O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONE (cd.) *AREAS OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION (cont.)*				
Parki narodowe[a] (dok.) *National parks[a] (cont.)*				
Drawieński (woj. zachodniopomorskie, lubuskie, wielkopolskie)	11342	11342	11342	11342
Białowieski (woj. podlaskie)	10517	10517	10517	10517
Poleski (woj. lubelskie)	9762	9764	9765	9760
Roztoczański (woj. lubelskie)	8483	8483	8483	8483
Woliński[b] (woj. zachodniopomorskie)	10937	8135	8135	8199
Ujście Warty (woj. lubuskie)	8038	8074	8074	8074
Świętokrzyski (woj. świętokrzyskie)	7626	7626	7626	7626
Wielkopolski (woj. wielkopolskie)	7584	7584	7597	7597
Narwiański (woj. podlaskie)	7350	7350	7350	7350
Gorczański (woj. małopolskie)	7031	7031	7029	7029
Gór Stołowych (woj. dolnośląskie)	6340	6340	6340	6344
Karkonoski (woj. dolnośląskie)	5581	5581	5580	5580
Bory Tucholskie (woj. pomorskie)	4613	4613	4613	4613
Babiogórski (woj. małopolskie)	3391	3391	3394	3394
Pieniński (woj. małopolskie)	2346	2346	2372	2372
Ojcowski (woj. małopolskie)	2146	2146	2146	2146
Rezerwaty przyrody *Nature reserves*				
Liczba rezerwatów *Number of reserves*	**1395**	**1463**	**1480**	**1481**
Powierzchnia w ha *Area in ha*	**165245**	**164202**	**165742**	**165733**
w tym pod ochroną ścisłą *of which strictly protected*	3331	3768	5828	5825
Faunistyczne *Fauna*	38698	43785	43262	43410
Krajobrazowe *Landscape*	39034	24896	25254	25274
Leśne *Forest*	61863	64592	66823	66555
Torfowiskowe *Peat-bog*	15225	18075	18520	18551
Florystyczne *Flora*	3828	5672	4799	4859
Wodne *Water*	3957	4485	4572	4572
Przyrody nieożywionej *Inanimate nature*	2148	2132	1936	1936
Stepowe *Steppe*	441	514	545	545
Słonoroślowe *Halophyte*	51	51	30	30

a Uszeregowane malejąco według powierzchni w 2014 r. *b* W latach 2010—2014 bez wód przybrzeżnych M. Bałtyckiego.

a Listed according to decreasing area in 2014. b In 2010—2014 excluding coastal water of the Baltic Sea.

TABL. 20. **WAŻNIEJSZE DANE O OCHRONIE PRZYRODY (cd.)**
Stan w dniu 31 XII
PRINCIPAL DATA ON NATURE PROTECTION (cont.)
As of 31 XII

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2013	2014
OBSZARY O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONE (cd.) *AREAS OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION (cont.)*				
Parki krajobrazowe[a] *Landscape parks[a]*				
Liczba parków ***Number of parks***	**120**	**121**	**122**	**122**
Powierzchnia[b] w ha ***Area[b] in ha***	**2603576**	**2607478**	**2610839**	**2606039**
w tym największe parki: *of which the largest parks:*				
Dolina Baryczy (woj. dolnośląskie, wielkopolskie)	87040	87040	87040	87040
Puszczy Knyszyńskiej (woj. podlaskie)	74447	74447	74447	74447
Nadbużański (woj. mazowieckie)	74137	74137	74137	74137
Krajeński (woj. kujawsko-pomorskie)	73850	73850	73850	73850
Orlich Gniazd (woj. śląskie, małopolskie)	60481	60807	60807	60807
Pogórza Przemyskiego (woj. podkarpackie)	61862	61862	60561	60561
Gór Słonnych (woj. podkarpackie)	55976	55976	56188	56188
Popradzki (woj. małopolskie)	54393	54393	54393	54393
Mazurski (woj. warmińsko-mazurskie)	53655	53655	53655	53655
Stobrawski (woj. opolskie)	52637	52637	52637	52637
Ciśniańsko-Wetliński (woj. podkarpackie)	50972	50972	51461	51461
Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich (woj. śląskie)	49387	49387	49387	49387
Lasy Janowskie (woj. lubelskie, podkarpackie)	39150	39150	44532	44532
Obszary chronionego krajobrazu *Protected landscape areas*				
Liczba obiektów *Number of sites*	449	386	385	385
Powierzchnia[b] w tys. ha *Area[b] in thous. ha*	7130	7075	7093	7098
Stanowiska dokumentacyjne *Documentation sites*				
Liczba obiektów *Number of sites*	115	155	162	165
Powierzchnia w ha *Area in ha*	749	885	904	905
Użytki ekologiczne *Ecological areas*				
Liczba obiektów *Number of areas*	6421	6877	7090	7029
Powierzchnia w ha *Area in ha*	44517	51030	50597	51844

a Uszeregowane malejąco według powierzchni w 2014 r. *b* Łącznie z rezerwatami przyrody i innymi formami ochrony przyrody położonymi na ich terenie.

a Listed according to decreasing area in 2014. b Including nature reserves and other forms of nature protection located within those areas.

TABL. 20. **WAŻNIEJSZE DANE O OCHRONIE PRZYRODY (cd.)**
Stan w dniu 31 XII
PRINCIPAL DATA ON NATURE PROTECTION (cont.)
As of 31 XII

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2013	2014
OBSZARY O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONE (dok.) *AREAS OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION (cont.)*				
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe *Landscape-nature complexes*				
Liczba obiektów *Number of complexes*	188	318	331	335
Powierzchnia w ha *Area in ha*	86837	93464	95781	95870
POMNIKI PRZYRODY *MONUMENTS OF NATURE*				
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**34989**	**36293**	**36353**	**36417**
Pojedyncze drzewa *Indyvidual trees*	27331	30059	29949	29937
Grupy drzew *Tree clusters*	4878	3658	3729	3766
Głazy narzutowe *Erratic boulders*	1202	1034	1074	1083
Skałki i jaskinie *Stones and caves*	761[a]	303	305	302
Aleje *Alleys*	817	699	735	749
Pozostałe *Others*	—	540	561	580[b]
LASY OCHRONNE[c] w tys. ha *PROTECTIVE FORESTS[c] in thous. ha*				
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**3265**	**3356**	**3527**	**3625**
Glebochronne *Soil-protecting*	317	325	322	323
Wodochronne *Water-protecting*	1431	1486	1526	1535
Uzdrowiskowe *Health-resort*	68	56	56	54
Uszkodzone przez przemysł[d] *Damaged by industry[d]*	462	468	467	466
Nasienne *Seedling*	14	13	13	13

a Łącznie z grotami. *b* W tym 154 źródła, wodospady i wywierzyska oraz 129 krzewów. *c* W lasach w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe; stan w dniu 1 I. *d* W 2005 r. określane jako „w strefach szkodliwego oddziaływania przemysłu".

a Including grottos. b Of which 154 sources, waterfalls and exsurgents as well as 129 bushes. c In forests managed by the State Forests National Forest Holding; as of 1 I. d In 2005 defined as "within zones characterized by harmful influence of industry".

TABL. 20. **WAŻNIEJSZE DANE O OCHRONIE PRZYRODY (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
PRINCIPAL DATA ON NATURE PROTECTION (cont.)
As of 31 XII

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2013	2014
LASY OCHRONNE[a] w tys. ha (dok.) *PROTECTIVE FORESTS[a] in thous. ha (cont.)*				
Podmiejskie[b] *Suburban[b]*	663	641	631	628
Obronne *Defensive forests*	134	132	131	131
Ostoje zwierząt *Animal sanctuaries*	79	74	73	71
Cenne pod względem przyrodniczym *Environmentally valuable*	52	114	260	356
Pozostałe *Others*	45	47	48	48
WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA CHRONIONE[c] *MAJOR ANIMALS PROTECTED[c]*				
Żubry *European bison*	901	1224	1361	1432
Kozice *Chamois*	138	172	334	391
Niedźwiedzie *Bears*	164	147	164	163
Bobry *Beavers*	43499	68993	96658	100216
Rysie *Lynx*	231	285	308	309
Wilki *Wolves*	800	770	1122	1276

a W lasach w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe; stan w dniu 1 I. *b* W 2005 r. określane jako „w miastach i wokół miast". *c* Dane szacunkowe; z wyjątkiem żubrów, podawanych na podstawie „Księgi Rodowodowej Żubrów", prowadzonej od 1947 r.

a In forests managed by the State Forests National Forest Holding; as of 1 I. b In 2005 defined as "in urban areas and around urban centres". c Estimated data; except European bison, presented on the basis of the "European Bison Pedigree Book", conducted since 1947.

Sieć **Natura 2000,** utworzona zgodnie z przepisami Unii Europejskiej, według stanu w dniu 31 XII 2014 r. obejmowała 145 obszarów specjalnej ochrony ptaków o łącznej powierzchni 5575 tys. ha oraz 849 specjalnych obszarów ochrony siedlisk o łącznej powierzchni 3851 tys. ha. Powierzchnie obu typów obszarów Natura 2000 mogą się częściowo lub w całości pokrywać ze sobą oraz z innymi formami ochrony przyrody.

*As of 31 XII 2014, the **Natura 2000** network, established in compliance with European Union regulations, included 145 Special Protection Areas, covering a total of 5575 thous. ha, and 849 Special Areas of Conservation, covering a total of 3851 thous. ha. Both types of areas protected under Natura 2000 can overlap with each other and with other forms of nature protection, either in part or in whole.*

TABL. 21. **ODPADY[a] WEDŁUG RODZAJÓW W 2014 R.**
WASTE [a] BY TYPE IN 2014

Wyszczególnienie *Specification*	Odpady wytworzone w ciągu roku *Waste generated during the year*						Odpady dotychczas składowane (nagromadzone[b]; stan w końcu roku) w mln t *Waste landfilled up to now (accumulated[b]; end of the year) in mln t*
	ogółem w mln t *grand total in mln t*	poddane odzyskowi[c] *recovered[c]*	unieszkodliwione[c] *disposed[c]*		przekazane innym odbiorcom *transferred to other recipients*	magazynowane czasowo *temporarily stored*	
			razem *total*	w tym składowane[d] *of which landfilled[d]*			
	w % ogółem *in % of grand total*						
O G Ó Ł E M ..... ***T O T A L***	**131,3**	**21,0**	**20,3**	**16,9**	**57,1**	**1,6**	**1683,5**
w tym: *of which:*							
Odpady powstające przy płukaniu i oczyszczaniu kopalin ..... *Waste from washing and cleaning of minerals*	36,0	40,5	15,6	15,6	43,7	0,2	458,9
Odpady z flotacyjnego wzbogacania rud metali nieżelaznych ..... *Waste from floatation dressing of non-ferrous metal ores*	30,6	4,7	0,1	0,1	95,2	—	613,6
Mieszanki popiołowo-żużlowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych ..... *Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste*	12,0	0,2	87,0	87,0	11,1	1,7	285,9
Odpady z wydobywania kopalin innych niż rudy metali ..... *Waste from mineral non-metalliferous excavation*	5,2	22,4	65,3	60,5	5,1	7,2	76,5
Gleba i ziemia (w tym kamienie) ..... *Soil and stones*	4,0	15,4	0,1	0,1	82,4	2,1	0,1

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych (patrz nota w dziale „Infrastruktura komunalna i mieszkania" na str. 188); badaniem objęto zakłady wytwarzające w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub posiadające 1 mln t i więcej odpadów nagromadzonych. *b* Na terenach własnych zakładów. *c* We własnym zakresie przez wytwórcę. *d* Na terenach własnych zakładów i terenach innych.

a Excluding municipal waste (see note in the chapter "Municipal infrastructure and dwellings" on page 188); plants generating over 1 thous. t of waste during the year or possessing at least 1 mln t of accumulated waste were included in the survey. b On own plant grounds. c By waste producer on its own. d On own plant grounds and other lands.

ODPADY[a] WYTWORZONE WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2014 R.
WASTE[a] GENERATED BY VOIVODSHIP IN 2014

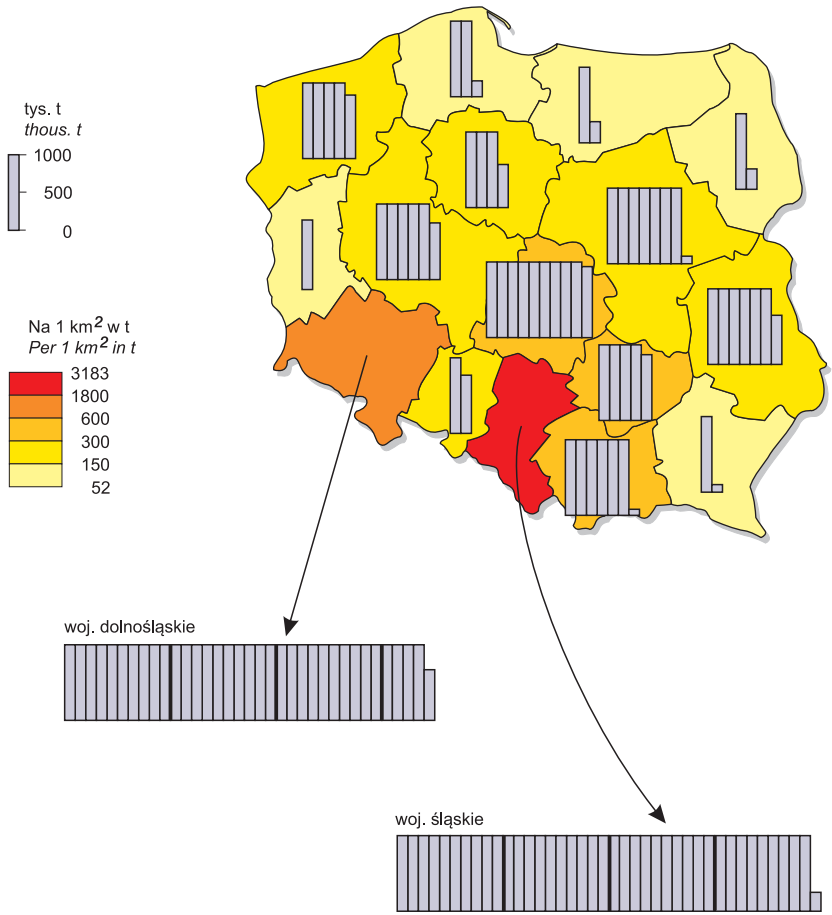

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.
a *Excluding municipal waste.*

Promieniowanie jonizujące pochodzenia:
— **naturalnego,** to promieniowanie kosmiczne i promieniowanie radionuklidów naturalnych obecnych w środowisku,
— **sztucznego,** to promieniowanie spowodowane stosowaniem źródeł promieniotwórczych, urządzeń techniki radiacyjnej oraz próbnymi wybuchami jądrowymi i awariami obiektów techniki jądrowej.

Wielkość dawki, jaką ludzie w ciągu roku otrzymują z różnych źródeł promieniowania, określa całkowita **roczna dawka skuteczna (efektywna).** W 2014 r. średnia jej wartość dla mieszkańca Polski wyniosła 3,31 mSv.

Ionizing radiation *of:*
— ***natural o rigin*** *consists of cosmic radiation and radiation of natural radionuclides present in the environment,*
— ***man-made*** *is caused by using of radioactive sources, radiation technique installations, nuclear test explosions and accidents in nuclear facilities.*

The value of annual dose to the public from various sources of radiation is expressed as the total ***annual effective dose.*** *In 2014 the average value for an inhabitant of Poland (per capita) was 3,31 mSv.*

ROCZNA DAWKA SKUTECZNA (EFEKTYWNA) PROMIENIOWANIA JONIZUJĄCEGO WEDŁUG ŹRÓDEŁ W 2014 R.
ANNUAL EFFECTIVE DOSE OF IONIZING RADIATION BY SOURCES IN 2014

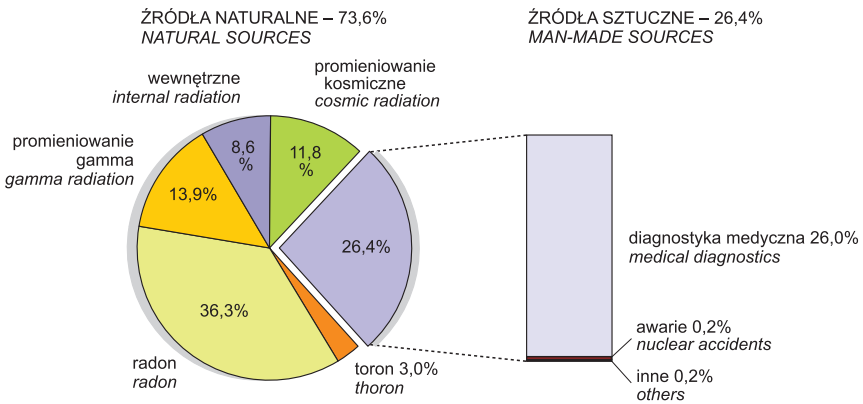

W 2013 r. nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) służące ochronie środowiska wyniosły 10,9 mld zł, a służące gospodarce wodnej — 3,1 mld zł; ich udział w nakładach inwestycyjnych w gospodarce narodowej wyniósł odpowiednio 4,7% i 1,3% (w 2005 r. — 4,6% i 1,3%, w 2010 r. — 5,0% i 1,6%, w 2012 r. — 4,3% i 1,2%), a w relacji do produktu krajowego brutto — 0,7% i 0,2% (w 2005 r. — 0,6% i 0,2%, w 2010 r. — 0,8% i 0,3%, w 2012 r. — 0,6% i 0,2%).

W 2013 r. istotny udział w nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska (12%) i służące gospodarce wodnej (17%) miały fundusze ekologiczne, tj. **fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej** (Narodowy i wojewódzkie).

In 2013 outlays on fixed assets (current prices) for environmental protection totalled 10,9 bn zl, and 3,1 bn zl for water management. Their share in investment outlays in the national economy amounted to 4,7% and 1,3% (in 2005 — 4,6% and 1,3%, in 2010 — 5,0% and 1,6%, in 2012 — 4,3% and 1,2%) and in relation to gross domestic product, respectively: 0,7% and 0,2% (in 2005 — 0,6% and 0,2%, in 2010 — 0,8% and 0,3%, in 2012 — 0,6% and 0,2%).

The ecological funds, i.e., ***environmental protection and water management funds*** *(National and voivodship), had in 2013 an important share in the outlays on fixed assets for environmental protection (12%) and for water management (17%).*

STRUKTURA NAKŁADÓW NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące)
STRUCTURE OF OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices)

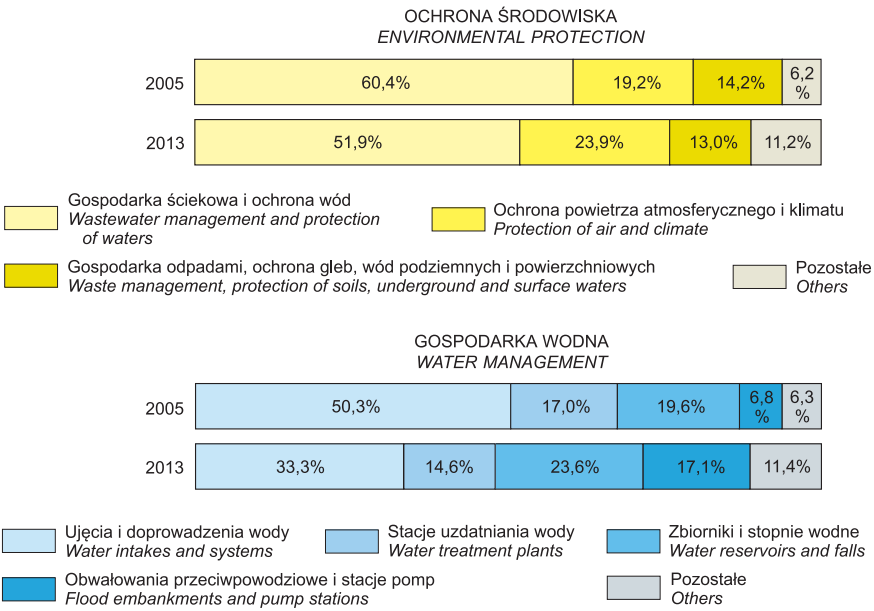

ORGANY PRZEDSTAWICIELSKIE

REPRESENTATIVE ORGANS

Kadencje Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej podaje się zgodnie z każdorazowym stanem prawnym, obowiązującym w poszczególnych kadencjach, głównie z: ustawą z dnia 28 VI 1991 r. Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 59, poz. 252; I kadencja Sejmu i II kadencja Senatu), ustawą konstytucyjną z dnia 17 X 1992 r. (Dz. U. Nr 84, poz. 426; II kadencja Sejmu i III kadencja Senatu) oraz Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 IV 1997 r., art. 98, ust. 1 (od III kadencji Sejmu i od IV kadencji Senatu):

Kadencje: I Sejmu i II Senatu — od 25 XI 1991 r. do 31 V 1993 r.,
II Sejmu i III Senatu — od 19 IX 1993 r. do 20 X 1997 r.,
III Sejmu i IV Senatu — od 20 X 1997 r. do 18 X 2001 r.,
IV Sejmu i V Senatu — od 19 X 2001 r. do 18 X 2005 r.,
V Sejmu i VI Senatu — od 19 X 2005 r. do 4 XI 2007 r.,
VI Sejmu i VII Senatu — od 5 XI 2007 r. do 7 XI 2011 r.,
VII Sejmu i VIII Senatu — od 8 XI 2011 r.

U w a g a. I kadencja Senatu trwała od 18 VI 1989 r. do 25 XI 1991 r., z tym że do 30 XII 1989 r. był to Senat Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, od 31 XII 1989 r. — Senat Rzeczypospolitej Polskiej.

Terms of office of the Sejm and Senate of the Republic of Poland *are each time presented according to the law binding during particular terms, mainly with: Law on Elections to the Sejm of the Republic of Poland, dated 28 VI 1991 (Journal of Laws No. 59, item 252; I term of the Sejm and II term of the Senate), constitutional act, dated 17 X 1992 (Journal of Laws No. 84, item 426; II term of the Sejm and III term of the Senate) as well as the Constitution of the Republic of Poland, dated 2 IV 1997, Art. 98, par. 1 (since III term of the Sejm and IV term of the Senate):*

Terms: I of the Sejm and II of the Senate — from 25 XI 1991 to 31 V 1993,
II of the Sejm and III of the Senate — from 19 IX 1993 to 20 X 1997,
III of the Sejm and IV of the Senate — from 20 X 1997 to 18 X 2001,
IV of the Sejm and V of the Senate — from 19 X 2001 to 18 X 2005,
V of the Sejm and VI of the Senate — from 19 X 2005 to 4 XI 2007,
VI of the Sejm and VII of the Senate — from 5 XI 2007 to 7 XI 2011,
VII of the Sejm and VIII of the Senate — since 8 XI 2011.

N o t e. I term of office of the Senate lasted from 18 VI 1989 to 25 XI 1991, however till 30 XII 1989 it was the Senate of the Polish People's Republic and since 31 XII 1989 — the Senate of the Republic of Poland.

Kadencja Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wybieranego w wyborach powszechnych trwa 5 lat.
Lech Wałęsa — od 23 XII 1990 r. do 23 XII 1995 r.
Aleksander Kwaśniewski — od 23 XII 1995 r. do 23 XII 2000 r.,
— od 23 XII 2000 r. do 23 XII 2005 r.
Lech Aleksander Kaczyński — od 23 XII 2005 r. do 10 IV 2010 r.[a]
Bronisław Maria Komorowski — od 6 VIII 2010 r.

a Kadencja przerwana na skutek tragicznej śmierci Prezydenta w katastrofie lotniczej w Smoleńsku; zgodnie z art. 131, ust. 2 Konstytucji, do czasu wyboru nowego Prezydenta, Marszałek Sejmu tymczasowo wykonywał obowiązki Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

The term of office of the President of the Republic of Poland, *elected in a general election, lasts 5 years.*

Lech Wałęsa *— from 23 XII 1990 to 23 XII 1995.*
Aleksander Kwaśniewski *— from 23 XII 1995 to 23 XII 2000,*
— from 23 XII 2000 to 23 XII 2005.
Lech Aleksander Kaczyński *— from 23 XII 2005 to 10 IV 2010* [a].
Bronisław Maria Komorowski *— since 6 VIII 2010.*

a The term of office interrupted due to the tragic death of the President in a plane crash in Smolensk; according to Art. 131, par. 2 of the Constitution, until the election of a new President, the Marshal of the Sejm temporarily discharged the duties of the President of the Republic of Poland.

Uwaga do tablic 1 i 5 oraz noty na str. 51

Frekwencja wyborcza oznacza stosunek liczby oddanych głosów (ważnych kart do głosowania) do ogólnej liczby osób uprawnionych do głosowania, z wyjątkiem wyborów w 2007 r. do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (patrz notka do tabl. 1).

Note to tables 1 and 5 and note on page 51

Voting turnout constituted the rate of the number of votes (valid voting cards) to the total number of entitled voters, with the exception of the elections in 2007 to the Sejm and Senate of the Republic of Poland (see footnote to the table 1).

TABL. 1 (22). **WYBORY DO SEJMU I SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**
ELECTIONS TO THE SEJM AND SENATE OF THE REPUBLIC OF POLAND

Wyszczególnienie	Sejm *Sejm*	Senat *Senate*	Sejm *Sejm*	Senat *Senate*	*Specification*
	21 X 2007		9 X 2011		
Uprawnieni do głosowania w tys.	30615,5		30762,9		*Persons entitled to vote in thous.*
Oddane głosy: w tysiącach	16477,7	16475,7	15050,0	15048,3	*Votes cast: in thousands*
w % uprawnionych ...	53,82[a]	53,81[a]	48,92	48,92	*in % of entitled voters*
w tym głosy ważne:					*of which valid votes:*
w tysiącach	16142,2	16190,8	14369,5	14531,5	*in thousands*
w % uprawnionych	52,73	52,88	46,71	47,24	*in % of entitled voters*

a Frekwencja wyborcza, liczona jako stosunek liczby osób, którym wydano karty do głosowania do ogólnej liczby osób uprawnionych do głosowania, wyniosła po 53,88%.

a The voting turnout, calculated as the rate of the number of persons who were brought out the voting cards to the total number of entitled voters, amounted to 53,88%.

Wybory posłów do **Parlamentu Europejskiego** przeprowadzone w Polsce:
— w dniu 7 VI 2009 r. — wybrano 50 posłów (w tym 11 kobiet) spośród 1293 kandydatów zarejestrowanych na 132 okręgowych listach kandydatów przez 12 komitetów wyborczych; łącznie oddano 7364,8 tys. głosów ważnych, co stanowi 98,23% ogólnej liczby oddanych głosów; frekwencja wyborcza wyniosła 24,53%,
— w dniu 25 V 2014 r. — wybrano 51 posłów (w tym 12 kobiet) spośród 1277 kandydatów zarejestrowanych na 130 okręgowych listach kandydatów przez 12 komitetów wyborczych; łącznie oddano 7069,5 tys. głosów ważnych, co stanowi 96,88% ogólnej liczby oddanych głosów; frekwencja wyborcza wyniosła 23,82%.

*Elections of Members of the **European Parliament** held in Poland:*
— *on 7 VI 2009 — 50 Members of Parliament were elected (of which 11 women) among the number of 1293 candidates registered on 132 regional lists of candidates by 12 election committees; in total 7364,8 thous. valid votes were cast which is 98,23% of the total number of votes cast; voting turnout amounted to 24,53%,*
— *on 25 V 2014 — 51 Members of Parliament were elected (of which 12 women) among the number of 1277 candidates registered on 130 regional lists of candidates by 12 election committees; in total 7069,5 thous. valid votes were cast which is 96,88% of the total number of votes cast; voting turnout amounted to 23,82%.*

TABL. 2 (23). **POSŁOWIE I SENATOROWIE**
Stan na początku kadencji
DEPUTIES AND SENATORS
As of the beginning of the term of office

Wyszczególnienie	Sejm *Sejm*		Senat *Senate*		*Specification*
	Rzeczypospolitej Polskiej — kadencje *of the Republic of Poland — terms*				
	VI	VII	VII	VIII	
OGÓŁEM *TOTAL*					
OGÓŁEM	**460**	**460**	**100**	**100**	***TOTAL***
W tym kobiety	94	110	8	13	*Of which women*
WEDŁUG WIEKU *BY AGE*					
21—29 lat	20	10	x	x	*21—29*
30—39	79	84	14	4	*30—39*
40—49	156	132	25	19	*40—49*
50—59	162	164	44	45	*50—59*
60 lat i więcej	43	70	17	32	*60 and more*
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA *BY EDUCATIONAL LEVEL*					
Wyższe	420	422	92	94	*Tertiary*
Policealne i średnie	40	37	7	6	*Post-secondary and secondary*
Zasadnicze zawodowe	—	1	1	—	*Basic vocational*

Uwaga do tablic 3 i 4

Według stanu w dniu 31 XII 2014 r. było 457 posłów i 99 senatorów (tj. bez 3 posłów i 1 senatora, którym wygasły mandaty z uwagi na pełnienie innych funkcji).

Note to tables 3 and 4

As of 31 XII 2014 there were 457 deputies and 99 senators (i.e. without 3 deputies and 1 senator whose mandates have expired due to performing other functions).

TABL. 3 (24). **KLUBY I KOŁA POSELSKIE VII KADENCJI SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W 2014 R.**
Stan w dniu 31 XII

DEPUTY CLUBS AND GROUPS OF THE VII TERM OF THE SEJM OF THE REPUBLIC OF POLAND IN 2014
As of 31 XII

Wyszczególnienie	Członkowie *Members*	*Specification*
Klub Parlamentarny Platforma Obywatelska	199	*Parliamentary Club Civic Platform*
Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość	132	*Parliamentary Club Law and Justice*
Klub Parlamentarny Polskiego Stronnictwa Ludowego	36	*Parliamentary Club of the Polish People's Party*
Klub Poselski Sojusz Lewicy Demokratycznej	33	*Deputies' Club Democratic Left Alliance*
Klub Parlamentarny Sprawiedliwa Polska[a]	15	*Parliamentary Club Righteous Poland*[a]
Klub Poselski Twój Ruch	15	*Deputies' Club Your Move*
Koło Poselskie Bezpieczeństwo i Gospodarka[b]	5	*Deputies' Group Safety and Economy*[b]
Posłowie niezrzeszeni	22	*Independent deputies*

a Do 25 V 2014 r. Klub Parlamentarny Solidarna Polska. *b* Utworzone 3 X 2014 r.
a Until 25 V 2014 Parliamentary Club Solidary Poland. b Established 3 X 2014.

W okresie od 8 XI 2011 r. do 31 XII 2014 r. Sejm VII kadencji obradował 235 dni, odbył 83 posiedzenia. Do Sejmu wpłynęło 1028 projektów ustaw. Posłowie uchwalili 502 ustawy, podjęli 233 uchwały oraz zgłosili 29551 interpelacji, 7590 zapytań poselskich i 789 pytań w sprawach bieżących.

W okresie tym działało 28 stałych komisji sejmowych i 6 komisji nadzwyczajnych, które odbyły łącznie 4791 posiedzeń oraz uchwaliły 1315 opinii i 174 dezyderaty, w tym komisje stałe odpowiednio: 4574 posiedzenia, 1304 opinie i 174 dezyderaty.

In the period from 8 XI 2011 to 31 XII 2014, the Sejm of the VII term held 83 sessions (lasting 235 days in total). 1028 draft laws were submitted to the Sejm. Deputies passed 502 laws, 233 resolutions and submitted 29551 interpellations as well as 7590 inquiries also 789 questions in current affairs.

During this period there were 28 standing Sejm committees and 6 special committees, which held 4791 sessions in total and passed 1315 opinions as well as 174 desiderations, of which standing committees held 4574 sessions, passing 1304 opinions and 174 desiderations.

TABL. 4 (25). **KLUBY I KOŁA SENACKIE VIII KADENCJI SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W 2014 R.**

Stan w dniu 31 XII

SENATE CLUBS AND GROUPS OF THE VIII TERM OF THE SENATE OF THE REPUBLIC OF POLAND IN 2014

As of 31 XII

Wyszczególnienie	Członkowie *Members*	*Specification*
Klub Parlamentarny Platforma Obywatelska	61	*Parliamentary Club Civic Platform*
Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość	31	*Parliamentary Club Law and Justice*
Koło Senatorów Niezależnych	4	*Independent Senators' Group*
Klub Parlamentarny Polskiego Stronnictwa Ludowego	2	*Parliamentary Club of the Polish People's Party*
Klub Parlamentarny Sprawiedliwa Polska[a]	1	*Parliamentary Club Righteous Poland*[a]

a Do 25 V 2014 r. Klub Parlamentarny Solidarna Polska.

a Until 25 V 2014 Parliamentary Club Solidary Poland.

W okresie od 8 XI 2011 r. do 31 XII 2014 r. Senat VIII kadencji odbył 67 posiedzeń (obrady trwały 125 dni), podczas których rozpatrzono 496 ustaw. Poprawki wniesiono do 188 ustaw i podjęto 675 uchwał.

W okresie tym działało 16 stałych komisji senackich, które odbyły 2292 posiedzenia.

In the period from 8 XI 2011 to 31 XII 2014, the Senate of the VIII term held 67 sessions (lasting 125 days in total). The senators considered 496 laws. Amendments were submitted to 188 laws and there were 675 resolutions passed.

During this period there were 16 standing Senate committees, which held 2292 sessions.

TABL. 5 (26). **WYBORY DO ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO**
ELECTIONS TO ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS

A. WYBORY RADNYCH[a]
ELECTIONS OF COUNCILLORS[a]

Wyszczególnienie *Specification*		Rady gmin[b] *Gmina councils*[b]	Rady miast w miastach na prawach powiatu *City councils in cities with powiat status*	Rady powiatów *Powiat councils*	Sejmiki województw *Voivodship regional councils*	Rady dzielnic m.st. Warszawy[c] *District councils of the Capital City Warszawa*[c]
Liczba mandatów ..... *Number of mandates*	2010	37848	1701	6290	561	409
	2014	37842	1694	6276	555	423
Liczba zarejestrowanych kandydatów na radnych: *Number of registered candidates for councillors:*						
w tysiącach ..... *in thousands*	2010	160,0	20,7	61,3	8,9	3,2
	2014	131,8	22,8	64,9	8,9	4,7
na 1 mandat ..... *per mandate*	2010	4,2	12,2	9,7	15,9	7,8
	2014	3,5	13,5	10,3	16,0	11,2
Uprawnieni do głosowania w tys. ..... *Persons entitled to vote in thous.*	2010	20209,8	10041,0	20567,8	30608,5	1339,3
	2014	20047,6	9837,2	20628,5	30613,7	1335,7
Oddane głosy: w tysiącach ..... *Votes cast: in thousands*	2010	10157,9	4175,9	10299,2	14466,0	647,0
	2014	10117,7	4056,0	10358,1	14453,9	632,6
w % uprawnionych ..... *in % of entitled voters*	2010	50,3	41,6	50,1	47,3	48,3
	2014	50,5	41,2	50,2	47,2	47,4
w tym głosy ważne: *of which valid votes:*						
w tysiącach ..... *in thousands*	2010	9787,5	4022,1	9457,3	12721,4	625,0
	2014	9680,4	3751,9	8631,8	11928,7	599,5
w % uprawnionych ..... *in % of entitled voters*	2010	48,4	40,1	46,0	41,6	46,7
	2014	48,3	38,1	41,8	39,0	44,9

a Wybory odbyły się w dniu 21 XI 2010 r. oraz 16 XI 2014 r. *b* Bez rad miast w miastach na prawach powiatu. *c* Zgodnie z ustawą z dnia 15 III 2002 r. o ustroju miasta społecznego Warszawy (Dz. U. Nr 41, poz. 361) z późniejszymi zmianami, Warszawa jest gminą mającą status miasta na prawach powiatu, w skład której wchodzi 18 dzielnic.

a Elections took place on 21 XI 2010 and 16 XI 2014. b Excluding city councils in cities with powiat status. c In compliance with the law on the System of the Capital City Warszawa, dated 15 III 2002 (Journal of Laws No. 41, item 361) with later amendments, Warszawa is a gmina possessing city status with powiat status, encompassing 18 city districts.

TABL. 5 (26). **WYBORY DO ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (cd.)**
ELECTIONS TO ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS (cont.)

B. WYBORY BEZPOŚREDNIE WÓJTÓW, BURMISTRZÓW I PREZYDENTÓW MIAST
DIRECT ELECTIONS OF VILLAGE MAYORS, MAYORS AND PRESIDENTS OF CITIES

Wyszczególnienie		Wójtowie *Village mayors*	Burmistrzowie *Mayors*	Prezydenci miast *Presidents of cities*	*Specification*
I TURA WYBORÓW[a] *I ELECTION ROUND*[a]					
Liczba mandatów	2010	1576	796	107	*Number of mandates*
	2014	1565	806	106	
Liczba zarejestrowanych kandydatów:					*Number of registered candidates:*
ogółem	2010	4376	2808	591	*total*
	2014	4450	2960	619	
na 1 mandat	2010	2,8	3,5	5,5	*per mandate*
	2014	2,8	3,7	5,8	
Uprawnieni do głosowania w tys.	2010	8589,0	10008,4	12011,6	*Persons entitled to vote in thous.*
	2014	8713,3	10059,5	11666,5	
Oddane głosy: w tysiącach	2010	4549,7	4905,2	5027,7	*Votes cast: in thousands*
	2014	4666,2	4911,9	4832,2	
w % uprawnionych	2010	53,0	49,0	41,9	*in % of entitled voters*
	2014	53,6	48,8	41,4	
w tym głosy ważne:					*of which valid votes:*
w tysiącach	2010	4464,2	4811,0	4967,1	*in thousands*
	2014	4560,2	4795,4	4749,5	
w % uprawnionych	2010	52,0	48,1	41,4	*in % of entitled voters*
	2014	52,3	47,7	40,7	
Liczba obsadzonych mandatów	2010	1172	517	52	*Number of filled mandates*
	2014	1119	431	36	

a Wybory odbyły się w dniu 21 XI 2010 r. oraz 16 XI 2014 r.
a Elections took place on 21 XI 2010 and 16 XI 2014.

TABL. 5 (26). **WYBORY DO ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (dok.)**
ELECTIONS TO ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS (cont.)

B. WYBORY BEZPOŚREDNIE WÓJTÓW, BURMISTRZÓW I PREZYDENTÓW MIAST (dok.)
DIRECT ELECTIONS OF VILLAGE MAYORS, MAYORS AND PRESIDENTS OF CITIES (cont.)

Wyszczególnienie		Wójtowie *Village mayors*	Burmistrzowie *Mayors*	Prezydenci miast *Presidents of cities*	*Specification*
II TURA WYBORÓW[a] *II ELECTION ROUND*[a]					
Liczba mandatów	2010	404	279	55	*Number of mandates*
	2014	445	375	70	
Liczba kandydatów	2010	808	557	110	*Number of candidates*
	2014	884	749	140	
Uprawnieni do głosowania w tys.	2010	2205,3	3951,3	6048,4	*Persons entitled to vote in thous.*
	2014	2573,7	5231,1	8255,8	
Oddane głosy: w tysiącach	2010	1039,0	1474,0	1795,5	*Votes cast: in thousands*
	2014	1255,4	2160,4	3003,2	
w % uprawnionych	2010	47,1	37,3	29,7	*in % of entitled voters*
	2014	48,8	41,3	36,4	
w tym głosy ważne:					*of which valid votes:*
w tysiącach	2010	1028,1	1458,9	1774,9	*in thousands*
	2014	1241,7	2136,5	2961,2	
w % uprawnionych	2010	46,6	36,9	29,3	*in % of entitled voters*
	2014	48,2	40,8	35,9	
Liczba obsadzonych mandatów	2010	404	279	55	*Number of filled mandates*
	2014	444	375	70	

a Wybory odbyły się w dniu 5 lub 19 XII 2010 r. oraz 30 XI 2014 r.

U w a g a. W 2014 r.:

1) w liczbie obsadzonych mandatów nie uwzględniono wyboru 2 wójtów, którzy jako jedyni kandydaci nie otrzymali więcej niż połowy ważnie oddanych głosów (wyboru wójtów dokonały rady gmin w grudniu 2014 r.);
2) dane nie uwzględniają gminy wiejskiej Zielona Góra oraz miasta na prawach powiatu Zielona Góra, ponieważ wybory do tych jednostek nie odbyły się z uwagi na ich połączenie z dniem 1 I 2015 r., zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 VII 2014 r. — Dz. U. poz. 1023 (wybory odbyły się w marcu 2015 r.).

a Elections took place on 5 or 19 XII 2010 and 30 XI 2014.

N o t e. In 2014:

1) in the number of filled mandates data do not include election of 2 village mayors who, as the only candidates, did not receive more than a half of valid cast votes (elections of village mayors were made by gmina councils in December 2014);

2) data do not include rural gmina Zielona Góra and the city with powiat status Zielona Góra, because elections to these units were not held due to their combination since 2 I 2015, according to the decree of the Council of Ministers, dated 29 VII 2014 — Journal of Laws item 1023 (elections took place in March 2015).

TABL. 6 (27). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2014 R.**
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2014

Wyszczególnienie	Radni *Councillors of*				*Specification*
	rad gmin[a] *gmina councils*[a]	rad miast w miastach na prawach powiatu[b] *city councils in cities with powiat status*[b]	rad powiatów *powiat councils*	sejmików województw *voivodship regional councils*	
STAN W DNIU WYBORÓW — 16 XI *AS OF ELECTION DAY — 16 XI*					
O G Ó Ł E M	**37842**	**2117**	**6276**	**555**	***T O T A L***
w tym kobiety	10357	585	1204	128	*of which women*
w wieku:					*aged:*
18—29 lat	2057	176	134	11	*18—29*
30—39	7147	513	874	78	*30—39*
40—49	9939	449	1370	123	*40—49*
50—59	11994	535	2516	221	*50—59*
60 lat i więcej	6705	444	1382	122	*60 and more*
STAN W DNIU 31 XII *AS OF 31 XII*					
O g ó ł e m *T o t a l*					
O G Ó Ł E M	**37679**	**2121**	**6236**	**552**	***T O T A L***
W tym kobiety	10306	612	1299	131	*Of which women*
Według wieku *By age*					
18—29 lat	1941	174	136	12	*18—29*
30—39	6885	498	864	74	*30—39*
40—49	9854	449	1322	123	*40—49*
50—59	12005	527	2449	215	*50—59*
60 lat i więcej	6994	473	1465	128	*60 and more*
Według poziomu wykształcenia *By educational level*					
Wyższe	13521	1776	4771	509	*Tertiary*
Policealne i średnie	15140	298	1263	38	*Post-secondary and secondary*
Zasadnicze zawodowe	7923	40	186	5	*Basic vocational*
Gimnazjalne i podstawowe	1095	7	16	—	*Lower secondary and primary*
Według grup zawodów[c] *By occupational groups*[c]					
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	2326	475	2579	287	*Managers*
Specjaliści	7926	1096	1844	188	*Professionals*
Technicy i inny średni personel	4860	166	384	19	*Technicians and associate professionals*

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu. *b* Łącznie z radnymi rad dzielnic m.st. Warszawy. *c* W podziale według grup zawodów nie uwzględniono radnych będących bezrobotnymi, niepracującymi i uczącymi się; emeryci i renciści ujmowani są według zawodu wykonywanego przed przejściem na emeryturę lub rentę.

a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status. b Including councillors of the Capital City Warszawa district councils. c In the division by occupational groups, data do not include unemployed, not working and studying councillors; retirees and pensioners are classified by occupation performed before taking retirement or other pensions.

TABL. 6 (27). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2014 R. (dok.)**
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2014 (cont.)

Wyszczególnienie	Radni *Councillors of*				*Specification*
	rad gmin[a] *gmina councils*[a]	rad miast w miastach na prawach powiatu[b] *city councils in cities with powiat status*[b]	rad powiatów *powiat councils*	sejmików województw *voivodship regional councils*	
STAN W DNIU 31 XII (dok.) *AS OF 31 XII (cont.)*					
Według grup zawodów[c] (dok.) *By occupational groups*[c] *(cont.)*					
Pracownicy biurowi	2844	147	418	15	*Clerical support workers*
Pracownicy usług i sprzedawcy	4306	102	255	12	*Service and sales workers*
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	9114	10	482	17	*Skilled agricultural, forestry and fishery workers*
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	2299	33	69	—	*Craft and related trades workers*
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1580	15	31	1	*Plant and machine operators, and assemblers*
Pracownicy przy pracach prostych	715	6	16	—	*Elementary occupations*
Siły zbrojne	342	12	22	—	*Armed forces occupations*

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu. *b* Łącznie z radnymi rad dzielnic m.st. Warszawy. *c* W podziale według grup zawodów nie uwzględniono radnych będących bezrobotnymi, niepracującymi i uczącymi się; emeryci i renciści ujmowani są według zawodu wykonywanego przed przejściem na emeryturę lub rentę.

a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status. b Including councillors of the Capital City Warszawa district councils. c In the division by occupational groups, data do not include unemployed, not working and studying councillors; retirees and pensioners are classified by occupation performed before taking retirement or other pensions.

Samorząd terytorialny

Organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego w dniu 31 XII 2014 r. to:
1) wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast:
   — w gminach (bez miast na prawach powiatu) —2413 osób (kobiety stanowiły 10,9%),
   — w miastach na prawach powiatu — 66 osób (kobiety stanowiły 10,6%),
   — w dzielnicach m.st. Warszawy — 18 osób (kobiety stanowiły 11,1%);
2) zarządy powiatów, liczące 1489 członków (kobiety stanowiły 15,4%), w tym 1388 to radni, spośród których 290 pełniło funkcję starostów (przewodniczących zarządów powiatów), a 268 wicestarostów;
3) zarządy województw, liczące 80 członków (kobiety stanowiły 22,5%), w tym 69 to radni, spośród których 15 pełniło funkcję marszałków województw (przewodniczących zarządów województw), a 26 wicemarszałków.

Local government

Executive bodies of local government units on 31 XII 2014 were:
1) village mayors, mayors and presidents of cities:
— in gminas (excluding cities with powiat status) — 2413 persons (10,9% women),
— in cities with powiat status — 66 persons (10,6% women),
— in districts of the Capital City Warszawa — 18 persons (11,1% women);
2) powiat boards — 1489 members (15,4% women), of which 1388 were councillors — among which 290 served as starosts (chairmen of powiat boards) and 268 as deputy starosts;
3) voivodship boards — 80 members (22,5% women), of which 69 were councillors — among which 15 served as marshals of voivodships (chairmen of voivodship boards) and 26 as deputy marshals.

Trybunał Konstytucyjny działa na mocy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 IV 1997 r. oraz ustawy z dnia I VIII 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643) z późniejszymi zmianami. Trybunał Konstytucyjny składa się z 15 sędziów, którzy wybierani są przez Sejm na 9-letnią kadencję.

The legal base of the activity of the Constitutional Tribunal is the Constitution of the Republic of Poland, dated 2 IV 1997 as well as the Law on the Constitutional Tribunal, dated 1 VIII 1997 (Journal of Laws No. 102, item 643) with later amendments. The Constitutional Tribunal is composed of 15 judges who are chosen by the Sejm for a 9-year term.

TABL. 7 (28). **WYROKI I POSTANOWIENIA TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO**
VERDICTS AND DECISIONS OF THE CONSTITUTIONAL TRIBUNAL

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Zgodność ustaw lub ratyfikowanych umów międzynarodowych z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej oraz zgodność ustaw z umowami międzynarodowymi, których ratyfikacja wymagała uprzedniej zgody wyrażonej w ustawie	54	35	34	39	*The conformity of statutes or ratified international agreements to the Constitution of the Republic of Poland and the conformity of statutes to international agreements, the ratification of which required prior consent granted by statute*
Zgodność przepisów prawa (wydawanych przez centralne organy państwowe) z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi i ustawami	6	3	9	9	*The conformity of law statutes (issued by central state organs) to the Constitution of the Republic of Poland, ratified international agreements and statutes*
Pytania prawne	27	46	40	31	*Questions of law*
Skargi konstytucyjne	61	30	42	40	*Constitutional complaints*

2

Urząd Rzecznika Praw Obywatelskich utworzono na mocy ustawy z dnia 15 VII 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 14, poz. 147, z późniejszymi zmianami). Rzecznik Praw Obywatelskich powoływany jest przez Sejm, za zgodą Senatu, na wniosek Marszałka Sejmu albo grupy 35 posłów. Jego kadencja trwa 5 lat.

Działalność Rzecznika Praw Obywatelskich polega m.in. na rozpatrywaniu spraw (skarg) zgłoszonych w formie listów, notatek z przyjęć interesantów i z kontroli terenowych.

W 2014 r. do Urzędu Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęło 57127 spraw, w tym 26470 nowych spraw rozumianych jako pierwsze pismo zarejestrowane w danej sprawie (w latach poprzednich odpowiednio: 51643 i 27602 w 2005 r., 56641 i 26575 w 2010 r. oraz 70002 i 35310 w 2013 r.).

Institution of the Human Rights Defender (Ombudsman) was established upon the act on the Human Rights Defender, dated 15 VII 1987 (uniform text Journal of Laws 2001 No. 14, item 147, with later amendments). The Ombudsman is appointed by the Sejm, with the consent of the Senate, on a motion of the Marshal of the Sejm or a group of 35 deputies. The term runs for 5 years.

Activities of the Human Rights Defender consist, among others, in examining cases (complaints) received in the form of letters, records from contacts with visitors, and local surveys.

Total of 57127 cases were recorded in the Institution of the Human Rights Defender in 2014, of which 26470 cases were recorded as new, i.e., as the first letter or contact on a given case (respectively, in previous years: 2005 — 51643 and 27602, 2010 — 56641 and 26575 as well as 2013 — 70002 and 35310).

TABL. 8 (29). **NOWE SPRAWY ROZPATRZONE PRZEZ RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**
NEW CASES CONSIDERED BY THE HUMAN RIGHTS DEFENDER (OMBUDSMAN)

Wyszczególnienie *Specification*	Ogółem[a] *Total*[a]	Podjęto do prowadzenia *Accepted for consideration*	Przekazano według właściwości *Directed to competent body*	Udzielono wyjaśnień i informacji *Clarification and information granted*	Nie podjęto *Not accepted for consideration*
O G Ó Ł E M 2005	35060	14109	389	19861	701
T O T A L 2010	34248	12360	545	20360	983
2013	42430	20577	766	19803	1284
2014	**31487**	**12524**	**688**	**16832**	**1443**
Prawo konstytucyjne, międzynarodowe i europejskie *Constitutional, international and European law*	1574	626	34	842	72
Prawo karne *Criminal law*	13886	5523	304	7423	636
Prawo pracy i zabezpieczenie społeczne *Labour law and social security*	5258	2092	116	2810	240
Prawo cywilne *Civil law*	5038	2004	110	2693	231
Prawo administracyjne i gospodarcze *Administrative and economic law*	4692	1866	103	2509	214
Krajowy Mechanizm Prewencji *National Preventive Mechanism*	315	125	6	168	16
Równe traktowanie i ochrona praw osób z niepełnosprawnościami *Equal treatment and protection of the rights of persons with disabilities*	441	175	9	236	21
Inne *Others*	283	113	6	151	13

a Łącznie z pozostałymi z lat poprzednich.

a Including cases remaining from previous years.

TABL. 9 (30). **WYSTĄPIENIA RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**
PRONOUNCEMENTS OF THE HUMAN RIGHTS DEFENDER (OMBUDSMAN)

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
O G Ó Ł E M	**407**	**404**	**449**	**386**	***T O T A L***
Wystąpienia o charakterze ogólnym	244	293	281	264	*Pronouncements of a general character*
w tym wnioski o podjęcie inicjatywy prawodawczej	89	95	143	128	*of which motions for undertaking a legislative initiative*
Wnioski do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie niezgodności przepisów z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej	28	10	27	19	*Motions to the Constitutional Tribunal for ascertaining the incompatibility of regulations with the Constitution of the Republic of Poland*
Przystąpienie do skargi konstytucyjnej	8	10	13	13	*Initiation of constitutional complaint*
Pytania prawne do Sądu Najwyższego	10	6	3	3	*Questions of law to the Supreme Court*
Kasacje	87	61	65	50	*Cassations*
Skargi kasacyjne do Sądu Najwyższego w sprawach pracy i cywilnych	1	3	8	7	*Cassational complaints to the Supreme Court on labour and civil issues*
Skargi kasacyjne do Naczelnego Sądu Administracyjnego	5	1	7	5	*Cassational complaints to the Supreme Administrative Court*
Wnioski do Naczelnego Sądu Administracyjnego o wykładnię przepisów	—	3	8	2	*Motions to the Supreme Administrative Court for interpretation of legal acts*
Skargi do wojewódzkich sądów administracyjnych	12	9	21	12	*Complaints to administrative courts of first instance*
Przystąpienie do postępowania sądowego i administracyjnego	7	7	13	11	*Joining a court proceedings and administrative proceedings*
Pozostałe	5	1	3	—	*Others*

Najwyższa Izba Kontroli działa na mocy ustawy z dnia 23 XII 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (jednolity tekst Dz. U. 2012 poz. 82, z późniejszymi zmianami).

The legal base of the activity of the Supreme Audit Office is the Law on the Supreme Audit Office, dated 23 XII 1994 (uniform text Journal of Laws 2012 item 82, with later amendments).

TABL. 10 (31). **WYBRANE DANE O DZIAŁALNOŚCI NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI**
SELECTED DATA REGARDING THE ACTIVITY OF THE SUPREME AUDIT OFFICE

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Kontrole jednostkowe	**2903**	**2778**	**2542**	**2473**	***Individual entity audits***
w tym:					*of which:*
Ministerstwa i urzędy centralne	186	192	142	166	*Ministries and central offices*
Urzędy wojewódzkie	128	97	52	64	*Voivodship offices*
Inne urzędy, instytucje i jednostki państwowe	850	499	407	414	*Other state offices, institutions and entities*
Urzędy gmin	557	789	668	546	*Gmina offices*
Starostwa powiatowe	189	198	119	147	*Powiat starost offices*
Urzędy marszałkowskie	67	94	49	74	*Marshals' offices*
Samorządowe kolegia odwoławcze	13	39	12	13	*Local government appeal councils*
Inne urzędy i jednostki samorządowe	228	318	258	270	*Other local government offices and entities*

TABL. 10 (31). **WYBRANE DANE O DZIAŁALNOŚCI NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI (dok.)**
SELECTED DATA REGARDING THE ACTIVITY OF THE SUPREME AUDIT OFFICE (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Kontrole jednostkowe (dok.)					***Individual entity audits (cont.)***
Instytucje finansowe i ubezpieczeniowe	45	8	17	24	*Financial institutions and insurance companies*
Spółki[a]	222	176	169	145	*Companies*[a]
Szkoły podstawowe, gimnazjalne, średnie i wyższe oraz przedszkola[b]	174	219	195	214	*Primary, lower secondary, secondary and tertiary schools as well as nursery schools*[b]
Zakłady opieki zdrowotnej	109	64	138	168	*Health care facilities*
Oddziały wojewódzkie Narodowego Funduszu Zdrowia	20	16	33	15	*Voivodship branches of the National Health Fund*
Wystąpienia pokontrolne	**3053**	**2995**	**2535**	**2471**	***Post-audit statements***
w tym przekazane:					*of which transferred to:*
Prezesowi Rady Ministrów	5	—	—	—	*The Prime Minister*
Ministrom i kierownikom urzędów centralnych	157	156	141	169	*Ministers and directors of central offices*
Wojewodom	148	131	51	66	*Voivods*
Kierownikom innych urzędów, instytucji i jednostek państwowych	952	651	403	409	*Directors of other state offices, institutions and entities*
Wójtom, burmistrzom i prezydentom miast	541	821	666	546	*Village mayors, mayors and presidents of cities*
Starostom	199	194	119	146	*Starosts*
Marszałkom województw	63	119	49	75	*Marshals of voivodships*
Prezesom samorządowych kolegiów odwoławczych	13	40	12	13	*Directors of local government appeal councils*
Kierownikom innych urzędów i jednostek samorządowych	242	329	253	268	*Directors of other local government offices and entities*
Kierownikom instytucji finansowych i ubezpieczeniowych	54	8	17	24	*Directors of financial institutions and insurance companies*
Osobom zarządzającym spółkami[a]	237	160	169	147	*Persons managing companies*[a]
Kierownikom szkół podstawowych, gimnazjalnych, średnich i wyższych oraz przedszkoli[b]	186	245	196	212	*Directors of primary, lower secondary, secondary and tertiary schools as well as nursery schools*[b]
Kierownikom zakładów opieki zdrowotnej	95	59	137	173	*Directors of health care facilities*
Kierownikom oddziałów wojewódzkich Narodowego Funduszu Zdrowia	11	19	33	15	*Directors of the voivodship branches of the National Health Fund*

a Bez spółek instytucji finansowych i ubezpieczeniowych. *b* Łącznie z kuratoriami oświaty.

a Excluding companies of financial institutions and insurance companies. b Including school superintendent's offices.

W wyniku przeprowadzonych kontroli Najwyższa Izba Kontroli skierowała zawiadomienia do organów powołanych do ścigania przestępstw lub wykroczeń: w 2005 r. — 122, w 2010 r. — 208, w 2013 r. — 132 i w 2014 r. — 106, w tym do prokuratury odpowiednio: 84, 104, 79 i 45.

As a result of conducted audits, the Supreme Audit Office notified offices responsible for the prosecution of crimes and offences: 122 notifications in 2005, 208 in 2010, 132 in 2013 and 106 in 2014, including 84, 104, 79 and 45 respectively, to the prosecutor's office.

TABL. 11 (32). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE *AVERAGE PAID EMPLOYMENT*					
O G Ó Ł E M	**367733**	**440597**	**428078**	**426433**	***T O T A L***
Administracja państwowa	164642	183869	177743	175069	*State administration*
Administracja samorządu terytorialnego	202293	255732	249347	250391	*Local government administration*
Samorządowe kolegia odwoławcze	798	996	988	973	*Local government appeal councils*
W tym bez zatrudnionych przy pracach interwencyjnych i robotach publicznych	**344941**	**414061**	**415139**	**414011**	***Of which excluding persons employed in intervention and public works***
Administracja państwowa	164537	183751	177679	175027	*State administration*
Administracja samorządu terytorialnego	179606	229318	236472	238013	*Local government administration*
Samorządowe kolegia odwoławcze	798	992	988	971	*Local government appeal councils*
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO w zł *AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES in zl*					
O G Ó Ł E M	**3008**	**4014**	**4347**	**4514**	***T O T A L***
Administracja państwowa	3462	4596	4854	4965	*State administration*
Administracja samorządu terytorialnego	2636	3593	3983	4196	*Local government administration*
Samorządowe kolegia odwoławcze	5271	6085	6228	6354	*Local government appeal councils*
W tym bez zatrudnionych przy pracach interwencyjnych i robotach publicznych	**3145**	**4184**	**4431**	**4598**	***Of which excluding persons employed in intervention and public works***
Administracja państwowa	3464	4598	4855	4966	*State administration*
Administracja samorządu terytorialnego	2848	3849	4109	4323	*Local government administration*
Samorządowe kolegia odwoławcze	5271	6105	6228	6363	*Local government appeal councils*

Struktura terytorialna

W 1950 r. terytorium kraju podzielone było na: 17 województw i 2 miasta wydzielone oraz 330 powiatów, a na szczeblu podstawowym — 704 miasta i 2993 gminy.

Z dniem 1 I 1955 r. zniesione zostały gminy, a na ich miejsce utworzono 8790 gromad.

W latach 1956—1972 następowała likwidacja gromad, a jednocześnie wystąpiła tendencja tworzenia nowych powiatów. W rezultacie w końcu 1972 r. było w kraju 390 powiatów i 4315 gromad.

1 I 1973 r. w miejsce zniesionych gromad utworzono 2365 gmin.

Z dniem 1 VI 1975 r. zniesiono powiaty, a w miejsce 17 województw i 5 miast wydzielonych utworzono 49 województw. Na szczeblu podstawowym jednostkami podziału administracyjnego były gminy i miasta oraz dzielnice w większych miastach.

Od 27 V 1990 r. termin „gmina" stosuje się do każdej jednostki stopnia podstawowego obejmującej zarówno miasto (gmina miejska) lub teren wiejski (gmina wiejska), jak i miasto wraz z otaczającym je obszarem wiejskim (gmina miejsko-wiejska).

Z dniem 1 I 1999 r. wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są gminy, powiaty i województwa. Utworzono 308 powiatów i 65 miast na prawach powiatu oraz 16 województw. Bez zmian pozostał podział na gminy, których było 2489.

W dniu 31 XII 2014 r. było: 16 województw, 314 powiatów, 66 miast na prawach powiatu oraz 2479 gmin.

Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa. Według stanu w dniu 31 XII 2014 r. było 40617 sołectw.

Territorial structure

In 1950, the territory of Poland was divided into: 17 voivodships and 2 separated cities as well as 330 powiats and, on the primary level, 704 towns and 2993 gminas.

On 1 I 1955, the gminas were dissolved and replaced by 8790 gromads.

During 1956—1972 gromads were being liquidated with a trend of creating new powiats being adopted simultaneously. As a result, at the end of 1972 there were 390 powiats and 4315 gromads.

On 1 I 1973, 2365 gminas were created, replacing the liquidated gromads.

On 1 VI 1975, powiats were eliminated and the existing 17 voivodships and 5 separated cities were replaced by 49 voivodships. On the basic level the gminas, the towns and the districts in bigger cities were the units of administrative division.

Since 27 V 1990 the notion "gmina" has been related to every unit of basic level of territorial division, i.e.: town (urban gmina) or rural area (rural gmina) as well as town with surrounding it rural area (urban-rural gmina).

On 1 I 1999, a new fundamental three-tier territorial division of the country was introduced, the entities of which are gminas, powiats and voivodships. A total of 308 powiats and 65 cities with powiat status as well as 16 voivodships were created. This change did not affect gminas, of which there were 2489.

On 31 XII 2014 there were: 16 voivodships, 314 powiats, 66 cities with powiat status and 2479 gminas.

Among others, village administrator's offices comprise auxiliary entities in gminas. As of 31 XII 2014, there were 40617 such offices.

JEDNOSTKI PODZIAŁU TERYTORIALNEGO W 2014 R.
Stan w dniu 31 XII
UNITS OF TERRITORIAL DIVISION OF POLAND IN 2014
As of 31 XII

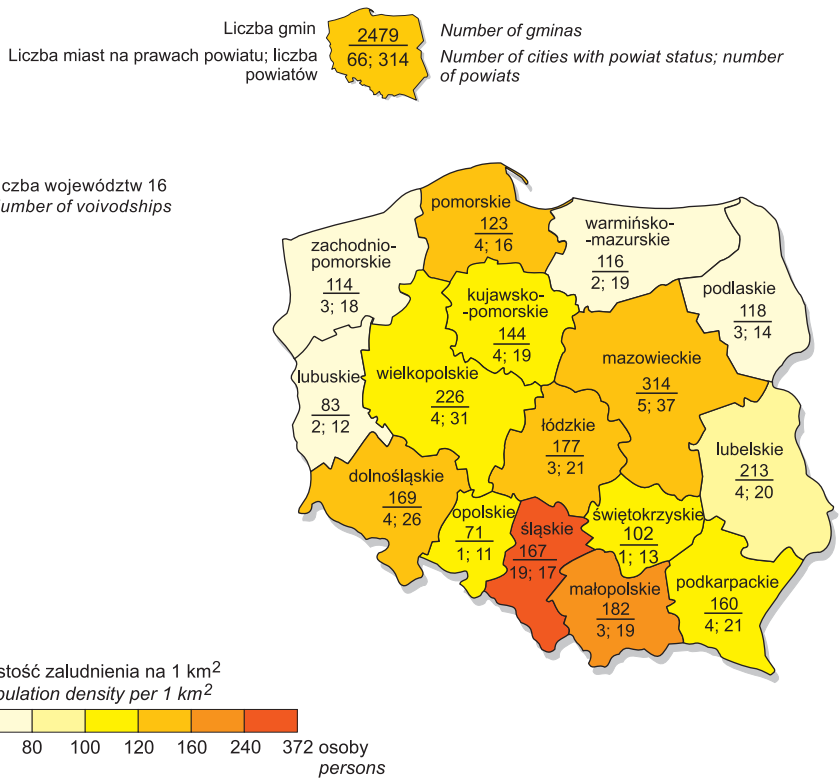

Największe pod względem powierzchni (35558 km^2) i liczby ludności (5334,5 tys.) jest woj. mazowieckie.
Najmniejsze pod względem powierzchni (9412 km^2) i liczby ludności (1000,9 tys.) jest woj. opolskie.

The largest voivodship, in terms of area (35558 km^2) and population (5334,5 thous.), is mazowieckie.
The smallest voivodship, in terms of area (9412 km^2) and population (1000,9 thous.), is opolskie.

GMINY W 2014 R.
Stan w dniu 31 XII
GMINAS IN 2014
As of 31 XII

Powierzchnia w km^2 *Area in km^2* / Ludność *Population*	Poniżej *Below* 5,0	5,0– –19,9	20,0– – 49,9	50,0– –99,9	100,0– –149,9	150,0– –199,9	200,0– –249,9	250,0– –299,9	300,0 i więcej *and more*	Ogółem *Total*
Poniżej 2500 *Below*	1	1	6	18	8	4	2	1	1	42
2500 – 4999	3	11	38	223	214	55	25	4	7	580
5000 – 7499	1	9	30	170	222	101	39	19	18	609
7500 – 9999	—	5	19	84	134	65	28	16	14	365
10000 – 14999	1	18	29	92	100	62	29	18	20	369
15000 – 19999	—	20	18	26	38	27	22	10	15	176
20000 – 39999	—	32	43	26	35	28	19	9	18	210
40000 – 99999	—	5	43	22	8	5	4	2	—	89
100000 – 199999	—	—	1	16	5	1	—	—	—	23
200000 – 999999	—	—	—	1	5	3	—	4	2	15
1000000 i więcej *and more*	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Ogółem *Total*	6	101	227	678	769	351	168	83	96	2479[a]

a W tym 66 gmin mających również status miasta na prawach powiatu, które podano na str. 67.
a Of which 66 gminas that are also cities with powiat status which are given on page 67.

Największą obszarowo gminą jest Pisz (634 km^2) w pow. piskim, a najmniejszą — gmina miejska Górowo Iławeckie (3 km^2) w pow. bartoszyckim, obie położone w woj. warmińsko-mazurskim.

Największą pod względem liczby ludności gminą jest m.st. Warszawa (1735,4 tys.), będące także miastem na prawach powiatu, w woj. mazowieckim, a najmniejszą — gmina Krynica Morska (1,3 tys.) w pow. nowodworskim, w woj. pomorskim.

In terms of area, the largest gmina is Pisz (634 km^2) located in piski powiat and the smallest is the urban gmina of Górowo Iławeckie (3 km^2) located in bartoszycki powiat, both of which are located in the warmińsko-mazurskie voivodship.

In terms of population, the largest gmina is the Capital City Warszawa being also a city with powiat status (1735,4 thous.) located in the mazowieckie voivodship and the smallest is Krynica Morska (1,3 thous.) located in nowodworski powiat in the pomorskie voivodship.

MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2014 R.
Stan w dniu 31 XII
CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2014
As of 31 XII

Powierzchnia w km² *Area in km²* / Ludność *Population*	Poniżej *Below* 25,0	25,0–49,9	50,0–99,9	100,0–299,9	300,0–499,9	500,0 i więcej *and more*	Ogółem *Total*
Poniżej 50000 *Below*	1	2	1	1	—	—	5
50000 – 74999	1	9	2	—	—	—	12
75000 – 99999	—	2	6	2	—	—	10
100000 – 149999	—	1	13	2	—	—	16
150000 – 199999	—	—	3	4	—	—	7
200000 – 499999	—	—	1	9	1	—	11
500000 – 999999	—	—	—	3	1	—	4
1000000 i więcej *and more*	—	—	—	—	—	1	1
Ogółem *Total*	2	14	26	21	2	1	66

POWIATY W 2014 R.
Stan w dniu 31 XII
POWIATS IN 2014
As of 31 XII

Powierzchnia w km² *Area in km²* / Ludność *Population*	100,0–299,9	300,0–499,9	500,0–999,9	1000,0–1499,9	1500,0–1999,9	2000,0 i więcej *and more*	Ogółem *Total*
Poniżej 50000 *Below*	—	5	50	13	1	—	69
50000 – 74999	1	10	48	29	7	1	96
75000 – 99999	2	4	28	25	7	3	69
100000 – 149999	—	6	21	16	8	3	54
150000 – 199999	2	3	5	6	3	—	19
200000 i więcej *and more*	—	—	1	3	2	1	7
Ogółem *Total*	5	28	153	92	28	8	314

Największy pod względem powierzchni jest pow. białostocki (2975 km²) w woj. podlaskim, a najmniejszy — pow. bieruńsko-lędziński (158 km²) w woj. śląskim.

Największy pod względem liczby ludności jest pow. poznański (358,9 tys.) w woj. wielkopolskim, a najmniejszy — pow. sejneński (20,8 tys.) w woj. podlaskim.

The largest powiat, in terms of area, is białostocki (2975 km²) in the podlaskie voivodship and the smallest is bieruńsko-lędziński (158 km²) in the śląskie voivodship.

The largest powiat, in terms of population, is poznański (358,9 thous.) in the wielkopolskie voivodship and the smallest is sejneński (20,8 thous.) in the podlaskie voivodship.

Jednostki terytorialne do celów statystycznych

Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS) stanowi hierarchiczny zbiór jednostek powiązanych z zasadniczym trójstopniowym podziałem terytorialnym kraju. Obszar Polski podzielono na 5 poziomów NTS, tj.: 1 — regiony (grupujące jednostki szczebla wojewódzkiego), 2 — województwa, 3 — podregiony (grupujące jednostki szczebla powiatowego), 4 — powiaty i 5 — gminy. Według stanu w dniu 31 XII 2014 r. było 6 regionów i 66 podregionów.

Territorial units for statistical purposes

The Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS) constitutes the hierarchical set of the entities connected with a fundamental three-tier territorial division of the country. The territory of Poland is divided into 5 NTS levels, i.e.: 1 — regions (grouping voivodship-level entities), 2 — voivodships, 3 — subregions (grouping powiat-level entities), 4 — powiats and 5 — gminas. As of 31 XII 2014, there were 6 regions and 66 subregions.

REGIONY W 2014 R.
Stan w dniu 31 XII
REGIONS IN 2014
As of 31 XII

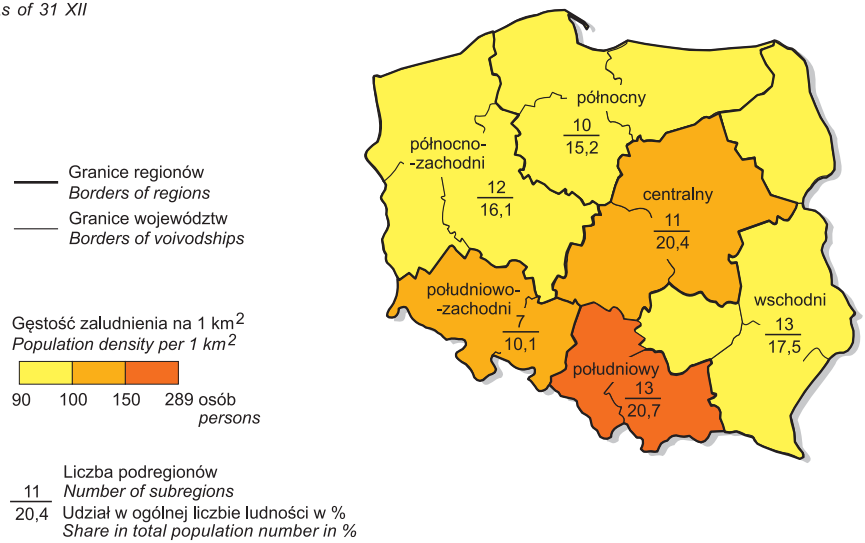

PODREGIONY W 2014 R.
Stan w dniu 31 XII
SUBREGIONS IN 2014
As of 31 XII

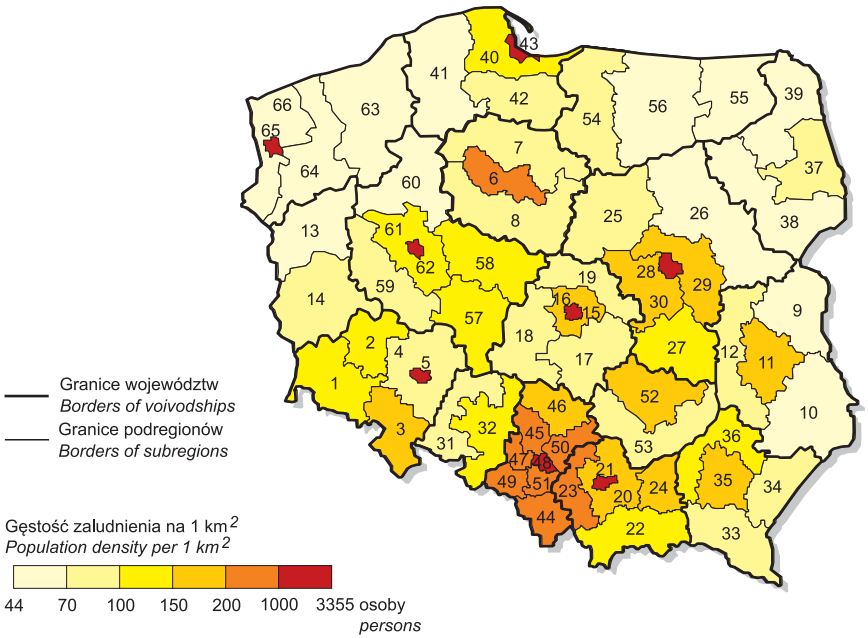

Podregion:
Subregion:

1 – jeleniogórski
2 – legnicko-głogowski
3 – wałbrzyski
4 – wrocławski
5 – m. Wrocław
6 – bydgosko-toruński
7 – grudziądzki
8 – włocławski
9 – bialski
10 – chełmsko-zamojski
11 – lubelski
12 – puławski
13 – gorzowski
14 – zielonogórski
15 – łódzki
16 – m. Łódź
17 – piotrkowski
18 – sieradzki
19 – skierniewicki
20 – krakowski
21 – m. Kraków
22 – nowosądecki
23 – oświęcimski
24 – tarnowski
25 – ciechanowsko-płocki
26 – ostrołęcko-siedlecki
27 – radomski
28 – m.st. Warszawa
29 – warszawski wschodni
30 – warszawski zachodni
31 – nyski
32 – opolski
33 – krośnieński
34 – przemyski
35 – rzeszowski
36 – tarnobrzeski
37 – białostocki
38 – łomżyński
39 – suwalski
40 – gdański
41 – słupski
42 – starogardzki
43 – trójmiejski
44 – bielski
45 – bytomski
46 – częstochowski
47 – gliwicki
48 – katowicki
49 – rybnicki
50 – sosnowiecki
51 – tyski
52 – kielecki
53 – sandomiersko-jędrzejowski
54 – elbląski
55 – ełcki
56 – olsztyński
57 – kaliski
58 – koniński
59 – leszczyński
60 – pilski
61 – poznański
62 – m. Poznań
63 – koszaliński
64 – stargardzki
65 – m. Szczecin
66 – szczeciński

2

OBRONA NARODOWA I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

NATIONAL DEFENCE AND PUBLIC SAFETY

Działalność w zakresie **obrony narodowej** (tabl. 12—14) regulowana jest ustawą z dnia 21 XI 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (jednolity tekst Dz. U. 2015 poz. 144) oraz ustawą z dnia 11 IX 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (jednolity tekst Dz. U. 2014 poz. 1414, z późniejszymi zmianami) i prowadzona jest przez budżetowe jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane, określone w obwieszczeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 26 II 2014 r. (MP poz. 191).

Zgodnie z przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 5 VIII 2008 r. „Programem profesjonalizacji Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2008—2010" w strukturze zasobów osobowych Wojska Polskiego nastąpiły zmiany polegające m.in. na zwolnieniu i przeniesieniu do rezerwy z dniem 30 VIII 2009 r. żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową oraz na uzupełnianiu korpusu szeregowych żołnierzy zawodowych (m.in. spośród byłych żołnierzy zasadniczej i nadterminowej zasadniczej służby wojskowej), a także na utworzeniu w 2010 r. Narodowych Sił Rezerwowych.

Działalność w zakresie **bezpieczeństwa publicznego** (tabl. 15—17) prowadzą jednostki budżetowe podległe lub nadzorowane przez:

— Prezesa Rady Ministrów, tj. Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencja Wywiadu, utworzone na mocy ustawy z dnia 24 V 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu (jednolity tekst Dz. U. 2010 Nr 29, poz. 154, z późniejszymi zmianami), w miejsce zlikwidowanego 29 VI 2002 r. Urzędu Ochrony Państwa oraz Centralne Biuro Antykorupcyjne utworzone na mocy ustawy z dnia 9 VI 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (jednolity tekst Dz. U. 2014 poz. 1411, z późniejszymi zmianami),
— Ministra Spraw Wewnętrznych, tj. głównie: Policja, Straż Graniczna, Biuro Ochrony Rządu, Państwowa Straż Pożarna (w tym obrona cywilna kraju).

Wynagrodzenia żołnierzy zawodowych, żołnierzy nadterminowej zasadniczej służby wojskowej i funkcjonariuszy (tabl. 14 i 16) nie zawierają składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne — emerytalne, rentowe i chorobowe (ustawa z dnia 23 VII 2003 r., Dz. U. Nr 166, poz. 1609, z późniejszymi zmianami); wynagrodzenia pracowników cywilnych podaje się ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

*Activity within the scope of **national defence** (tables 12—14) is regulated by the Law on the General Obligation to Defend the Republic of Poland, dated 21 XI 1967 (uniform text Journal of Laws 2015 item 144) and the Law on Military Service of Professional Soldiers, dated 11 IX 2003 (uniform text Journal of Laws 2014 item 1414, with later amendments) and is conducted by organizational budgetary entities subordinated to the Minister of National Defence or supervised by him, which are defined in the announcement of the Minister of National Defence, dated 26 II 2014 (Monitor Polski item 191).*

According to "The Programme of Professionalisation of Polish Armed Forces for the years 2008—2010" adopted on 5 VIII 2008 by the Council of Ministers, changes occurred in the human resources structure of the Polish Military. They involve, i.a., discharging and transferring soldiers doing their mandatory military service to the reserve on 30 VIII 2009 and supplementing the corps of professional private soldiers (i.a., with former soldiers of mandatory and extended mandatory military service), as well as creating National Reserve Forces in 2010.

*Activity within the scope of **public safety** (tables 15—17) is conducted by budgetary entities subordinated or supervised by:*

— *the Prime Minister, i.e., the Internal Security Agency and the Foreign Intelligence Agency, created on the basis of the Law on the Internal Security Agency and the Foreign Intelligence Agency, dated 24 V 2002 (uniform text Journal of Laws 2010 No. 29, item 154, with later amendments), instead of the Office of State Protection, liquidated on 29 VI 2002, and the Central Anti-Corruption Bureau, created on the basis of the Law on the Central Anti-Corruption Bureau, dated 9 VI 2006 (uniform text Journal of Laws 2014 item 1411, with later amendments),*

— the Minister of the Interior, i.e., primarily: the Police, the Border Guard, the Government Protection Bureau, the State Fire Service (including civil defence).

Wages and salaries of professional soldiers, soldiers of extended mandatory military service and functionaries (tables 14 and 16) do not include contributions to compulsory social security — retirement, pension and illness (law dated 23 VII 2003, Journal of Laws No. 166, item 1609, with later amendments); wages and salaries of civilian employees are given including contributions to compulsory social security paid by the insured employee.

TABL. 12 (33). **STAN OSOBOWY WOJSKA POLSKIEGO**[a]
Stan w dniu 31 XII
POLISH MILITARY PERSONNEL[a]
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w tys. *in thous.*				
Żołnierze zawodowi	77,9	95,4	97,0	96,6	*Professional soldiers*
generałowie	0,2	0,1	0,1	0,1	*generals*
oficerowie starsi	11,8	10,3	9,9	9,9	*senior officers*
oficerowie młodsi	15,3	11,2	10,0	10,0	*junior officers*
chorążowie i podoficerowie	43,8	39,3	35,5	36,6	*warrant officers/ensigns and non-commissioned officers*
szeregowi	6,9	34,6	41,5	40,0	*privates*

a W 2005 r. było także 52,1 tys. żołnierzy zasadniczej służby wojskowej i 5,1 tys. nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, a w 2010 r. — 0,1 tys. żołnierzy nadterminowej zasadniczej służby wojskowej.

U w a g a. Ponadto według stanu w dniu 31 XII:
1) służba kandydacka liczyła: w 2005 r. — 1,5 tys. kandydatów na żołnierzy zawodowych, w 2010 r. — 2,3 tys., w 2013 r. — 2,4 tys. i w 2014 r. — 2,4 tys.;
2) Narodowe Siły Rezerwowe liczyły: w 2010 r. — 2,8 tys. żołnierzy rezerwy, w 2013 r. — 10,2 tys. i w 2014 r. — 11,4 tys.

a In 2005 there were also 52,1 thous. soldiers of mandatory military service and 5,1 thous. of extended mandatory military service and in 2010 — 0,1 thous. soldiers of extended mandatory military service.

N o t e. Moreover, as of 31 XII:
1) candidate service consisted of: 1,5 thous. candidates for professional soldiers in 2005, 2,3 thous. in 2010, 2,4 thous. in 2013 and 2,4 thous. in 2014;
2) National Reserve Forces consisted of: 2,8 thous. reserve soldiers in 2010, 10,2 thous. in 2013 and 11,4 thous. in 2014.

TABL. 13 (34). **ZATRUDNIENI W WOJSKU POLSKIM**
Stan w dniu 31 XII
PAID EMPLOYMENT IN THE POLISH MILITARY
As of 31 XII

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2013	2014				
				ogółem *total*	z wykształceniem *by education*			
					wyższym *tertiary*	policealnym i średnim *post-secondary and secondary*	zasadniczym zawodowym *basic vocational*	gimnazjalnym i podstawowym *lower secondary and primary*
	w tys. *in thous.*							
OGÓŁEM ..... ***TOTAL***	**135,2**[a]	**143,7**[a]	**142,2**	**142,0**	**46,1**	**78,4**	**11,8**	**5,7**
w tym kobiety ..... *of which women*	22,5	22,7	22,3	23,5	11,0	11,0	0,9	0,6
Żołnierze zawodowi ..... *Professional soldiers*	77,9	95,4	97,0	96,6[b]	30,6	56,9	4,8	4,3
Pracownicy cywilni wojska ..... *Civilian employees of the military*	52,3	48,1	45,2	45,4[c]	15,5	21,5	7,0	1,4

a Łącznie z żołnierzami nadterminowej zasadniczej służby wojskowej nieuwzględnionymi w podziale na żołnierzy zawodowych i pracowników cywilnych. *b, c* W tym kobiety: *b* — 3,6 tys., *c* — 19,9 tys.

a Including soldiers of extended mandatory military service not included in the division into professional soldiers and civilian employees. b, c Of which women: b — 3,6 thous., c — 19,9 thous.

TABL. 14 (35). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W WOJSKU POLSKIM**
PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN THE POLISH MILITARY

Wyszczególnienie *Specification*		Ogółem *Total*	Żołnierze zawodowi *Professional soldiers*	Pracownicy cywilni wojska *Civilian employees of the military*
Przeciętne zatrudnienie w tys. ..... *Average paid employment in thous.*	2005	132,1[a]	73,7	52,0
	2010	143,4[a]	94,7	48,0
	2013	141,2	97,3	43,9
	2014	**139,9**	**96,7**	**43,2**
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł ..... *Average monthly gross wages and salaries in zl*	2005	x	3229	1972
	2010	x	4049	2913
	2013	x	4247	3299
	2014	**x**	**4281**	**3294**

a Łącznie z żołnierzami nadterminowej zasadniczej służby wojskowej nieuwzględnionymi w podziale na żołnierzy zawodowych i pracowników cywilnych (w 2005 r. — 6,4 tys. i w 2010 r. — 0,7 tys.).

a Including soldiers of extended mandatory military service not included in the division into professional soldiers and civilian employees (6,4 thous. in 2005 and 0,7 thous. in 2010).

Z inicjatywy Organizacji Narodów Zjednoczonych i innych organizacji międzynarodowych prowadzone są działania na rzecz utrzymania pokoju i zapobiegania konfliktom zbrojnym na świecie.

Polska uczestniczy w misjach i operacjach pokojowych od 1953 r.

W latach 1953—2014 polscy żołnierze i pracownicy cywilni wojska uczestniczyli w 88 misjach i operacjach pokojowych, w tym w 34 zorganizowanych pod auspicjami Organizacji Narodów Zjednoczonych. Wzięło w nich udział (łącznie z Międzynarodowymi Siłami Stabilizacyjnymi w Iraku w latach 2003—2008) 115,8 tys. osób (żołnierzy i pracowników cywilnych wojska).

Peacekeeping activities and activities aimed at preventing armed conflict in the world are conducted on the initiative of the United Nations and other international organizations.

Poland has participated in peacekeeping missions and operations since 1953.

In 1953—2014, Polish soldiers and civilian employees of the military participated in 88 peacekeeping missions and operations, of which 34 were organized under the auspices of the United Nations. A total of 115,8 thous. persons (soldiers and civilian employees of the military) participated in these missions and operations (including the International Stabilization Force in Iraq in 2003—2008).

UDZIAŁ WOJSKA POLSKIEGO W MISJACH I OPERACJACH POKOJOWYCH WEDŁUG KRAJÓW W 2014 R.

PARTICIPATION OF THE POLISH MILITARY IN PEACEKEEPING MISSIONS AND OPERATIONS BY COUNTRY IN 2014

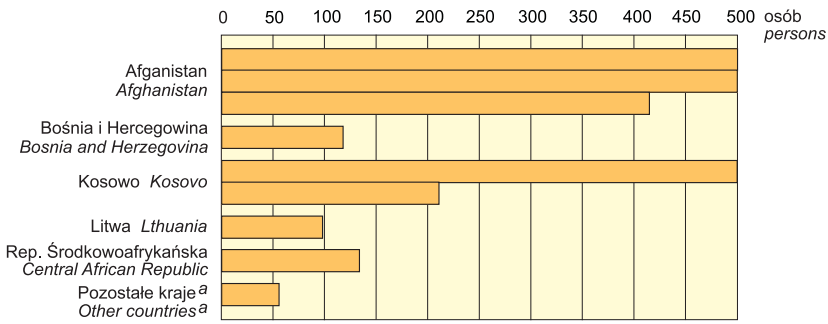

a W tym Gruzja (18 osób) i Mali (20 osób).

U w a g a. W 2014 r. Polska uczestniczyła w 16 (kontynuowanych i nowych) misjach i operacjach pokojowych, w których wzięło udział 2531 osób, z tego 2451 osób to żołnierze zawodowi, a 80 – pracownicy cywilni wojska.

a Of which Georgia (18 persons) and Mali (20 persons).

N o t e. In 2014, Poland participated in 16 (continuing and new) peacekeeping missions and operations which were attended by 2531 persons, 2451 of whom were professional soldiers and 80 – civilian employees of the military.

TABL. 15 (36). **PEŁNOZATRUDNIENI[a] W BEZPIECZEŃSTWIE PUBLICZNYM**
Stan w dniu 31 XII

FULL-TIME PAID EMPLOYMENT[a] IN PUBLIC SAFETY SERVICES
As of 31 XII

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2013	2014				
				ogółem *total*	z wykształceniem *by education*			
					wyższym *tertiary*	policealnym i średnim *post-secondary and secondary*	zasadniczym zawodowym *basic vocational*	gimnazjalnym i podstawowym *lower secondary and primary*
	w tys. *in thous.*							
OGÓŁEM ..... ***TOTAL***	**179,2**	**185,0**	**182,2**	**184,0**	**89,0**	**88,8**	**4,7**	**1,5**
w tym kobiety ..... *of which women*	32,9	41,2	42,8	43,6	26,5	14,2	1,9	1,0
Funkcjonariusze ..... *Functionaries*	153,3	151,8	150,0	151,7[b]	76,4	75,0	0,3	0,0
w tym w Policji ..... *of which in the Police*	100,7	97,5	97,8	98,9[c]	46,8	52,0	0,1	—
Pracownicy cywilni ..... *Civilian employees*	25,9	33,2	32,2	32,3[d]	12,6	13,8	4,4	1,5
w tym w Policji ..... *of which in the Police*	19,1	25,4	25,0	25,2[e]	9,3	11,2	3,5	1,2

a Łącznie z niepełnozatrudnionymi pracownikami cywilnymi w przeliczeniu na pełnozatrudnionych. *b*—*e* W tym kobiety: *b* — 22,1 tys., *c* — 15,0 tys., *d* — 21,5 tys., *e* — 17,1 tys.

a Including part-time civilian employees, in terms of full-time employment. b—e Of which women: b — 22,1 thous., c — 15,0 thous., d — 21,5 thous., e — 17,1 thous.

TABL. 16 (37). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W BEZPIECZEŃSTWIE PUBLICZNYM**
PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN PUBLIC SAFETY SERVICES

Wyszczególnienie *Specification*		Ogółem *Total*	Funkcjonariusze *Functionaries*		Pracownicy cywilni *Civilian employees*	
			razem *total*	w tym w Policji *of which in the Police*	razem *total*	w tym w Policji *of which in the Police*
Przeciętne zatrudnienie w tys. ..... *Average paid employment in thous.*	2005	175,2	150,8	99,2	24,4	17,8
	2010	182,6	151,3	97,0	31,3	23,1
	2013	178,3	148,1	96,3	30,2	23,3
	2014	**180,8**	**149,6**	**97,5**	**31,2**	**24,5**
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł *Average monthly gross wages and salaries in zl*	2005	x	2907	2931	1962	1879
	2010	x	4202	4199	2738	2667
	2013	x	4522	4515	3007	2905
	2014	**x**	**4541**	**4527**	**3056**	**2952**

TABL. 17 (38). **ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**[a]
REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE SERVICE[a]

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Liczba zdarzeń (akcji ratowniczych) w tys.	**400,0**	**509,0**	**397,7**	**419,3**	***Number of events (rescue operations) in thous.***
Pożary	184,3	135,5	126,4	145,2	*Fires*
Miejscowe zagrożenia[b]	201,8	355,5	249,6	249,5	*Local threats*[b]
Wyjazdy do fałszywych alarmów	13,9	18,0	21,7	24,6	*False alarms*
Ratownicy biorący udział w akcjach ratowniczych w tys.					***Rescue personnel participating in rescue operations in thous.***
Pożary	1361,1	1052,7	1081,8	1274,6	*Fires*
w tym:					*of which:*
Państwowa Straż Pożarna	687,0	560,5	587,5	630,5	*State Fire Service*
ochotnicze straże pożarne	662,9	486,9	489,4	638,7	*volunteer fire services*
Miejscowe zagrożenia[b]	1044,1	2096,9	1550,0	1616,5	*Local threats*[b]
w tym:					*of which:*
Państwowa Straż Pożarna	674,7	960,1	867,0	931,8	*State Fire Service*
ochotnicze straże pożarne	361,5	1127,3	677,4	679,0	*volunteer fire services*
Wypadki z ludźmi	**41167**	**58267**	**55348**	**59405**	***Casualties***
ofiary śmiertelne	4082	4816	4520	4021	*fatalities*
w tym ratownicy	2	3	5	3	*of which rescue personnel*
ranni i poparzeni	37085	53451	50828	55384	*injured and burn victims*
w tym ratownicy	557	507	490	588	*of which rescue personnel*
W tym przy pożarach	3816	4776	4623	5191	*Of which during fires*
ofiary śmiertelne	605	525	517	494	*fatalities*
w tym ratownicy	—	—	2	1	*of which rescue personnel*
ranni i poparzeni	3211	4251	4106	4697	*injured and burn victims*
w tym ratownicy	342	286	266	356	*of which rescue personnel*

a Łącznie z działalnością innych jednostek ochrony przeciwpożarowej (m.in. ochotniczych i zakładowych straży pożarnych, zakładowych i terenowych służb ratowniczych). *b* Katastrofy naturalne, awarie techniczne, wypadki w komunikacji i inne zagrożenia życia i mienia.

a Including activity of other fire protection entities (among others volunteer and company fire services, company and local rescue services). b Natural disasters, technical failures, transportation accidents and other threats to life and property.

Uwaga do tabl. 1, wykresu i noty na str. 77

Dane o przestępstwach stwierdzonych w 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich; zgodnie ze zmienioną metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym (w 2014 r. — 37677 czynów) po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego (w 2014 r. — 40999 spraw).

Note to table 1, of the chart and the note on page 77

Data about ascertained crimes in 2014 do not include punishable acts committed by juveniles; in accordance with the amended methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings (in 2014 — 37677 acts) after the Police provides records in juvenile cases to the family court (in 2014 — 40999 cases).

TABL. 1 (39). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ[a] W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH**
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE[a] IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS

Rodzaje przestępstw	2005	2010	2013	2014		*Type of crime*
				ogółem *total*	w tym Policja *of which Police*	
O G Ó Ł E M	**1379962**	**1138523**	**1075358**	**886790**	**873245**	***T O T A L***
w tym:						*of which:*
Zabójstwo — art. 148 kk	837	680	642	578	526	*Homicide — Art. 148 Criminal Code*
Uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 kk	15047	15695	14410	12119	11875	*Damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code*
Udział w bójce lub pobiciu — art. 158 i 159 kk	13911	11883	8870	6022	5951	*Participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code*
Przestępstwa z ustaw o przeciwdziałaniu narkomanii[b]	67560	72375	72547	51887	51452	*Crimes from the laws on counteracting drug addiction[b]*
Zgwałcenie — art. 197 kk	1987	1567	1471	1357	1254	*Rape — Art. 197 Criminal Code*
Korupcja — art. 228—231, 250a, 296a i 296b kk	6127	12487	22440	18718	15524	*Corruption — Art. 228—231, 250a, 296a and 296b Criminal Code*
Kradzież rzeczy — art. 275 § 1, 278 i 279[c] kk	324144	220455	214413	169916	169564	*Property theft — Art. 275 § 1, 278 and 279[c] Criminal Code*
w tym kradzież samochodu	45292	16539	14806	13804	13798	*of which automobile theft*
Kradzież z włamaniem — art. 279[d] kk	221020	140085	118604	103302	103146	*Burglary — Art. 279[d] Criminal Code*
Rozbój — art. 280 kk	34578	18145	12572	7763	7673	*Robbery — Art. 280 Criminal Code*
Kradzież rozbójnicza — art. 281 kk	1769	1214	1197	1162	1141	*Theft with assault — Art. 281 Criminal Code*
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk	5803	7859	5990	1122	1110	*Criminal coercion — Art. 282 Criminal Code*
Oszustwo — art. 286 i 287 kk	84909	86608	96231	104445	103662	*Fraud — Art. 286 and 287 Criminal Code*
Prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a kk	178571	142144	128521	74264	73971	*Operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code*

Notki patrz na str. 77.
See footnotes on page 77.

PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2014 R.
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE BY VOIVODSHIP IN 2014

Przestępstwa w tys.
Crimes in thous.
Wskaźnik wykrywalności[a] w %
Rate of detectability[a] in %

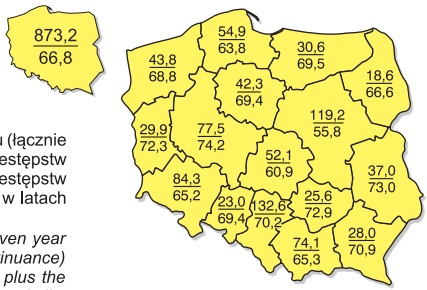

a To stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

a Is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous year due to undetected delinquents.

Przestępstwa stwierdzone przez Policję i prokuraturę[a] w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według wyniku postępowania
Ascertained crimes by the Police and prosecutor's office[a] in completed preparatory proceedings by result of the proceedings

	2005	2010	2014 ogółem *total*	2014 w tym Policja *of which Police*	
	w tys.		*in thous.*		
O G Ó Ł E M	**1380,0**	**1138,5**	**886,8**	**873,2**	***T O T A L***
w tym przestępstwa, co do których postępowanie zakończono wnioskiem o:					*of which crimes for which the proceedings completed with a motion for:*
Sporządzenie aktu oskarżenia	708,3	652,7	533,8	529,9	*Preparing of bill of indictment*
Umorzenie wobec niewykrycia sprawcy	589,3	382,1	312,3	310,8	*Discontinuance due to undetected offender*

a Patrz notka *a* do tabl. 1.

a See footnote a to the table 1.

Notki do tabl. 1 na str. 76

a Dane o przestępstwach stwierdzonych przez prokuraturę dotyczą śledztw i dochodzeń własnych prokuratora oraz powierzonych przez prokuratora innym niż Policja uprawnionym organom. *b* Dotyczy ustaw z dnia 24 IV 1997 r. (jednolity tekst Dz. U. 2003 Nr 24, poz. 198) oraz z dnia 29 VII 2005 r. (jednolity tekst Dz. U. 2012 poz. 124) z późniejszymi zmianami. *c* Wyłącznie w zakresie kradzieży samochodu poprzez włamanie. *d* Z wyłączeniem kradzieży samochodu poprzez włamanie.

Footnotes to the table 1 on page 76

a Data regarding ascertained crimes by the prosecutor's office concern investigations and proceedings of the prosecutor and entrusted by the prosecutor to other than the Police authorized organs. b Concerns the laws dated 24 IV 1997 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 24, item 198) and dated 29 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2012 item 124) with later amendments. c Exclusively in regard to automobile theft by burglary. d Excluding automobile theft by burglary.

Uwaga do tablic 2, 4, 7 i 8

Postępowania lub sprawy załatwione lub zakończone w danym roku obejmują również postępowania (sprawy) niezałatwione w latach poprzednich.

Note to tables 2, 4, 7 and 8

The completed proceedings or resolved cases in the given year also include the proceedings (cases) unresolved from previous years.

TABL. 2 (40). **POSTĘPOWANIA PRZYGOTOWAWCZE W SPRAWACH O PRZESTĘPSTWA PROWADZONE PRZEZ JEDNOSTKI INNE NIŻ POLICJA I PROKURATURA W 2014 R.**

PREPARATORY PROCEEDINGS REGARDING OFFENCES INVESTIGATED BY OTHER ENTITIES THAN POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE IN 2014

Wyszczególnienie	Postępowania *Proceedings*				*Specification*
	wszczęte *initiated*	zakończone *completed*			
		ogółem *total*	w tym *of which*		
			wnioskiem o sporządzenie aktu oskarżenia lub aktem oskarżenia *motion for preparing of the bill of indictment or by bill of indictment*	umorzeniem *discontinuance*	
Straż Graniczna	6100	5909	2867	849	*Border Guard*
Urzędy skarbowe i inspektorzy kontroli skarbowej	16942	17288	5359	1221	*Revenue offices and inspectors of fiscal control*
Służba Celna[a]	13310	8869	4693	935	*Customs Service*[a]
Organy Inspekcji Handlowej	16	13	8	4	*Trade Inspection organs*
Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej	3	3	3	—	*State Sanitary Inspection organs*
Staż Leśna Lasów Państwowych	1610	1516	313	1183	*Forest Guard of State Forests*
Organy parków narodowych	10	7	1	6	*National parks organs*

a Dotyczy postępowań w sprawach o przestępstwa skarbowe prowadzonych przez urzędy celne.

a Concerning proceedings regarding fiscal offences investigated by customs offices.

Jednostki organizacyjne prokuratury w 2014 r. (Stan w dniu 31 XII)

Organizational units of the prosecutor's office in 2014 *(As of 31 XII)*

Prokuratura Generalna	**1**	***General Prosecutor's Office***
Prokuratury powszechne:		***Common prosecutor's offices:***
Apelacyjne	11	*Appeal*
Okręgowe	45	*Regional*
Rejonowe	357	*District*
Prokuratury wojskowe:		***Military prosecutor's offices:***
Naczelna Prokuratura Wojskowa	1	*Chief Military Prosecutor's Office*
Okręgowe	2	*Regional*
Garnizonowe	8	*Garrison*

TABL. 3 (41). **ZATRUDNIENI I WYNAGRODZENIA W PROKURATURZE**[a]
PAID EMPLOYEES AND WAGES AND SALARIES IN THE PROSECUTOR'S OFFICE[a]

Wyszczególnienie	2013	2014	2013	2014	*Specification*
	zatrudnieni (stan w dniu 31 XII) *paid employees (as of 31 XII)*		przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto[b] w zł *average monthly gross wages and salaries*[b] *in zl*		
Prokuratorzy	5936	5877	11295	11914	*Prosecutors*
w tym kobiety	3172	3143	11068	11694	*of which women*
Asesorzy	345	339	7257	7537	*Assessors*
w tym kobiety	185	184	7009	7489	*of which women*
Urzędnicy	5746	5877	3971	4010	*Officials*
w tym kobiety	5076	5197	3894	3908	*of which women*
Inni pracownicy	1973	1846	2687	2712	*Other employees*
w tym kobiety	1187	1078	2342	2492	*of which women*

a Bez prokuratury wojskowej. *b* Wynagrodzenia prokuratorów nie zawierają składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe).

a Excluding the military prosecutor's office. b Wages and salaries of prosecutors do not include contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness).

TABL. 4 (42). **DZIAŁALNOŚĆ PROKURATURY W 2014 R.**
ACTIVITIES OF THE PROSECUTOR'S OFFICE IN 2014

Wyszczególnienie	Sprawy do załatwienia *Cases pending*		Sprawy załatwione *Cases resolved*	*Specification*
	ogółem *total*	w tym wpływ spraw w 2014 r. *of which incoming cases in 2014*		
	w tys. *in thous.*			
Prokuratury powszechne[a]**:**				***Common prosecutor's offices***[a]***:***
Prokuratury rejonowe	1257,6	1157,2	1156,8	*District prosecutor's offices*
sprawy: karne (dochodzeniowo-śledcze)	1128,0	1042,1	1043,3	*cases: criminal (investigations)*
cywilne	80,2	69,4	68,8	*civil*
administracyjne	49,4	45,7	44,7	*administrative*
Prokuratury okręgowe	43,3	32,5	32,0	*Regional prosecutor's offices*
sprawy: karne (nadzorowane)	11,5	8,5	8,7	*cases: criminal (supervised)*
karne (dochodzeniowo-śledcze)	7,1	5,2	5,1	*criminal (investigations)*
cywilne	21,7	16,4	15,7	*civil*
administracyjne	2,9	2,4	2,5	*administrative*

a Notka patrz na str. 80.

a See footnote on page 80.

TABL. 4 (42). **DZIAŁALNOŚĆ PROKURATURY W 2014 R. (dok.)**
ACTIVITIES OF THE PROSECUTOR'S OFFICE IN 2014 (cont.)

Wyszczególnienie	Sprawy do załatwienia *Cases pending*		Sprawy załatwione *Cases resolved*	*Specification*
	ogółem *total*	w tym wpływ spraw w 2014 r. *of which incoming cases in 2014*		
	w tys. *in thous.*			
Prokuratury powszechne[a] (dok.):				***Common prosecutor's offices[a] (cont.):***
Prokuratury apelacyjne	4,5	2,9	2,7	*Appeal prosecutor's offices*
sprawy: karne (nadzorowane)	2,3	1,2	1,1	*cases: criminal (supervised)*
karne (dochodzeniowo-śledcze)	1,1	0,8	0,8	*criminal (investigations)*
cywilne	0,6	0,4	0,4	*civil*
administracyjne	0,6	0,5	0,5	*administrative*
Prokuratury wojskowe:				***Military prosecutor's offices:***
Prokuratury garnizonowe	1,9	1,7	1,7	*Garrison prosecutor's offices*
w tym sprawy karne	.	1,3	1,4	*of which criminal cases*
Prokuratury okręgowe	0,1	0,1	0,1	*Regional prosecutor's offices*

a Ponadto prokuratury rejonowe i okręgowe załatwiają również sprawy cywilne dotyczące nieletnich (w 2014 r. zarejestrowano wpływ 9146 takich spraw w prokuraturach rejonowych i 350 w okręgowych).

a Moreover, district and regional prosecutor's offices also resolve civil cases concerning juveniles (in 2014, 9146 and 350 incoming cases were registered in district and regional prosecutor's offices respectively).

TABL. 5 (43). **JEDNOSTKI SĄDOWNICTWA W 2014 R.**
Stan w dniu 31 XII
UNITS OF THE COURTS IN 2014
As of 31 XII

Wyszczególnienie	Liczba jednostek *Number of units*	*Specification*
Sąd Najwyższy	**1**	***Supreme Court***
Naczelny Sąd Administracyjny	**1**	***Supreme Administrative Court***
Wojewódzkie sądy administracyjne	**16**	***Administrative courts of first instance***
Sądy powszechne		***Common courts***
Sądy apelacyjne	11	*Appeal courts*
wydziały: cywilne	14	*departments: civil*
karne	11	*criminal*
pracy i ubezpieczeń społecznych	11	*labour and social security*

TABL. 5 (43). **JEDNOSTKI SĄDOWNICTWA W 2014 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
UNITS OF THE COURTS IN 2014 (cont.)
As of 31 XII

Wyszczególnienie	Liczba jednostek *Number of units*	*Specification*
Sądy powszechne (dok.)		***Common courts (cont.)***
Sądy okręgowe	45	*Regional courts*
wydziały: cywilne	97	*departments: civil*
karne	91	*criminal*
penitencjarne i nadzoru nad wykonywaniem orzeczeń karnych	37	*penitentiary and supervision over execution of penal decisions*
pracy (sądy pracy) i ubezpieczeń społecznych (sądy ubezpieczeń społecznych)	59	*labour (labour courts) and social security (social security courts)*
gospodarcze (sądy gospodarcze)	29	*commercial (commercial courts)*
Sąd Wspólnotowych Znaków Towarowych i Wzorów Przemysłowych[a]	1	*Community Trademark and Design Court*[a]
Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumenta[a]	1	*Competition and Consumer Protection Court*[a]
Sądy rejonowe	242	*District courts*
wydziały: cywilne	391	*departments: civil*
karne	437	*criminal*
rodzinne i nieletnich (sądy rodzinne)	328	*family and juvenile (family courts)*
pracy (sądy pracy) i ubezpieczeń społecznych (sądy ubezpieczeń społecznych)	138	*labour (labour courts) and social security (social security courts)*
ksiąg wieczystych	348	*real estate registers*
gospodarcze (sądy gospodarcze)[b]	116	*commercial (commercial courts)*[b]
Sądy wojskowe		***Military courts***
Sądy okręgowe	2	*Regional courts*
Sądy garnizonowe	7	*Garrison courts*
Rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne (łącznie z filiami)	**68**	***Family diagnostic and advisory centres (including branches)***
Zakłady dla nieletnich	**32**	***Juvenile institutions***
Instytuty naukowo-badawcze	**2**	***Research institutes***

a Odrębna jednostka organizacyjna. *b* Tworzone w sądzie mającym siedzibę w mieście będącym siedzibą sądu okręgowego lub w mieście na prawach powiatu.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 XII 2014 r. liczba rewirów komorniczych wynosiła 242.

a Separate organizational unit. b Created in the court having a head office in the locality being the head office of the regional court or in a city with powiat status.

N o t e. As of 31 XII 2014 there were 242 court receivers' districts.

TABL. 6 (44). **ZATRUDNIENI I WYNAGRODZENIA W SĄDOWNICTWIE POWSZECHNYM**
PAID EMPLOYEES AND WAGES AND SALARIES IN COMMON COURTS

Wyszczególnienie	2013	2014	2013	2014	*Specification*
	zatrudnieni[a] (stan w dniu 31 XII) *paid employees[a] (as of 31 XII)*		przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto[b] w zł *average monthly gross wages and salaries[b] in zl*		
Sądy powszechne					***Common courts***
Sędziowie sądów: apelacyjnych	495	493	15503	16261	*Judges of courts: appeal*
okręgowych	2758	2788	13184	13822	*regional*
rejonowych	6621	6651	10410	11006	*district*
Urzędnicy	26848	26887	3974	3960	*Officials*
Kuratorzy zawodowi	5045	5037	6400	6412	*Professional probation officers*
Referendarze sądowi	1732	1790	7989	8431	*Court division officials*
Asystenci sędziów	3102	3247	3978	3811	*Judges' assistants*
Inni pracownicy	3423	3391	2462	2491	*Other employees*
Rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne					***Family diag nostic and advisory centres***
Pedagodzy	502	502	5832	5994	*Pedagogues*
Pozostali pracownicy	140	139	3123	3160	*Other employees*
Zakłady dla nieletnich					***Juvenile institutions***
Pedagodzy	1069	1060	7002	6453	*Pedagogues*
Pozostali pracownicy	1045	1042	3378	3177	*Other employees*
Instytuty naukowo-badawcze — pracownicy	155	156	6107	6076	***Research institutes*** *— employees*

a Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełnozatrudnionych. *b* Wynagrodzenia sędziów nie zawierają składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe).

a Full-time and part-time paid employees in terms of full-time paid employees. b Wages and salaries of judges do not include contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness).

TABL. 7 (45). **DZIAŁALNOŚĆ SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2014 R.**
ACTIVITIES OF THE COMMON COURTS IN 2014

Rodzaje spraw	Sprawy do załatwienia *Cases pending*		Sprawy załatwione *Cases resolved*	*Type of cases*
	ogółem *total*	w tym wpływ spraw w 2014 r. *of which incoming cases in 2014*		
	w tys. *in thous.*			
O G Ó Ł E M	**16983,7**	**14553,7**	**14754,5**	***T O T A L***
Sprawy karne i wykroczeniowe	3244,9	2793,6	2804,2	*Criminal cases and petty offences cases*
w tym w sądach rejonowych	2785,1	2377,9	2387,0	*of which in district courts*
Sprawy cywilne[a]	9852,2	8460,4	8621,7	*Civil cases[a]*
w tym w sądach rejonowych	9350,4	8090,2	8260,1	*of which in district courts*
Sprawy rodzinne w sądach rejonowych	1586,5	1396,3	1408,5	*Family cases in district courts*
Sprawy z zakresu prawa pracy	200,1	156,6	141,0	*Labour law cases*
w tym w sądach rejonowych	178,5	139,2	123,9	*of which in district courts*
Sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych	327,8	213,0	203,9	*Cases related to social security*
w tym w sądach rejonowych	57,8	38,2	36,3	*of which in district courts*
Sprawy gospodarcze	1772,2	1533,8	1575,1	*Commercial cases*
w tym w sądach rejonowych	1641,6	1456,0	1474,6	*of which in district courts*

a W wydziałach cywilnych sądów okręgowych rozpatrywane są niektóre sprawy rodzinne, np. o rozwód i separację na podstawie ustawy z dnia 27 VII 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 427).
a According to the Law on Common Courts, dated 27 VII 2001 (uniform text Journal of Laws 2013 item 427), selected family cases, e.g. divorce and separation cases, are considered in civil departments of regional courts.

W posiedzeniach sądów powszechnych uczestniczą **ławnicy.** W kadencji na lata 2012—2015 wybrano 13,9 tys. ławników. Ławnik uczestniczy w rozprawach do 12 dni w ciągu roku.

Lay judges *participate in sessions of common courts. In the tenures for 2012—2015, 13,9 thous. lay judges were selected. A lay judge participates in hearings for up to 12 days during the year.*

TABL. 8 (46). **SPRAWY ZAŁATWIONE PRZEZ KOMORNIKÓW**
CASES RESOLVED BY COURT RECEIVERS

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	Specification
	w tys. *in thous.*				
O G Ó Ł E M	**1679,8**	**2841,5**	**4923,3**	**5045,0**[a]	***T O T A L***
w tym:					*of which:*
Egzekucja należności sądowych	294,9	353,7	341,9	334,2	*Debt enforcement in courts*
Egzekucja świadczeń powtarzających się	68,1	60,9	47,8	48,3	*Enforcement of repeated performances*
w tym alimentacyjnych	68,0	60,8	47,6	48,2	*of which alimonies*
Egzekucja świadczeń pieniężnych	.	2384,7	4527,6	4645,4	*Enforcement of pecuniary performances*
O zabezpieczenie roszczeń	13,7	20,7	13,9	14,2	*To secure claims*
O opróżnienie lokali mieszkalnych	7,0	7,0	8,7	8,7	*To vacate dwellings*
w tym bez zapewnienia lokalu socjalnego	3,7	2,4	2,7	2,8	*of which without providing a temporary dwelling*
Egzekucja innych świadczeń niepieniężnych	4,4	5,9	6,5	6,6	*Enforcement of other non-monetary performances*

a Ponadto (według stanu w dniu 31 XII) 3995,3 tys. spraw było w trakcie załatwiania.
a Moreover (as of 31 XII), 3995,3 thous. cases were being resolved.

TABL. 9 (47). **ADOPCJE MAŁOLETNICH ORZECZONE PRZEZ SĄD**
Stan w dniu 31 XII
ADOPTIONS OF JUVENILES ADJUDICATED BY COURT
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2012	2013	2014	Specification
O G Ó Ł E M	**3285**	**3486**	**3537**	**3492**[a]	***T O T A L***
małoletni w wieku[b]:					*juveniles at the age of*[b]*:*
0— 3 lata	1513	1592	1543	1492	*0— 3*
w tym do 1 roku	819	837	810	754	*of which up to 1*
3— 7	860	982	966	946	*3— 7*
7—13	776	660	725	708	*7—13*
13—15		88	80	92	*13—15*
15—17 lat	136	164	223	254	*15—17*

a W tym 294 małoletnich przysposobionych przez osoby zamieszkałe za granicą. *b* Przedziały zostały domknięte prawostronnie.
a Of which 294 juveniles adopted by persons residing abroad. b Intervals were shifted upward.

W 2014 r. wpłynęło do sądów rejonowych 90721 spraw, w których zachodziło podejrzenie o demoralizację lub popełnienie czynu karalnego przez nieletnich, w tym 45157 dotyczących demoralizacji; załatwiono 70985 spraw, w tym 35876 — o demoralizację.

In 2014 there were delivered to district courts 90721 cases, in which occurred suspicion of demoralization or committing punishable act by juveniles, of which 45157 cases concern demoralization; 70985 cases were resolved, of which 35876 cases of demoralization.

Dane o:
— nieletnich w związku z czynami karalnymi dotyczą osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat,
— dorosłych osądzonych w sprawach karnych, w tym skazanych za przestępstwa dotyczą osób, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

Data regarding:
— juveniles in relation to punishable acts concern persons who committed such act between the age of 13—16,
— adults judged in criminal cases, of which sentenced for crimes, concern persons who at the time of committing the crime were at least 17 years old.

TABL. 10 (48). **NIELETNI, WOBEC KTÓRYCH PRAWOMOCNIE ORZECZONO ŚRODKI WYCHOWAWCZE, POPRAWCZE LUB KARY W SĄDACH POWSZECHNYCH W ZWIĄZKU Z DEMORALIZACJĄ I CZYNAMI KARALNYMI**
JUVENILES WITH RESPECT TO WHOM EDUCATIONAL OR CORRECTIONAL MEASURES OR PENALTIES WERE VALIDLY ADJUDICATED BY COMMON COURTS FOR DEMORALIZATION AND PUNISHABLE ACTS

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014		*Specification*
				ogółem *total*	w tym chłopcy *of which boys*	
Nieletni — w związku z demoralizacją	**15454**	**16118**	**15184**	**15524**	**10301**	***Juveniles — for demoralization***
Nieletni — w związku z czynami karalnymi	**26228**	**22758**	**19135**	**16388**	**12922**	***Juveniles — for punishable acts***
w tym za:						*of which:*
Zabójstwo — art. 148 kk	14	7	5	6	5	*Homicide — Art. 148 Criminal Code*
Uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 kk	1475	1534	1206	1100	962	*Damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code*
Udział w bójce lub pobiciu — art. 158 i 159 kk	2004	2345	1625	1237	1008	*Participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code*
Przestępstwa z ustaw o przeciwdziałaniu narkomanii[a]	1257	1086	1808	1730	1446	*Crimes from the laws on counteracting drug addiction[a]*
Zgwałcenie — art. 197 kk	56	56	45	42	38	*Rape — Art. 197 Criminal Code*
Obcowanie płciowe z małoletnim poniżej 15 lat — art. 200 § 1 kk	158	138	125	148	143	*Sexual intercourse with juvenile below the age of 15 — Art. 200 § 1 Criminal Code*
Kradzież rzeczy — art. 278 kk	4013	2792	2361	1506	1178	*Property theft — Art. 278 Criminal Code*
Kradzież z włamaniem — art. 279 kk	2981	1776	1211	1061	994	*Burglary — Art. 279 Criminal Code*
Rozbój — art. 280 kk	2040	1116	702	535	492	*Robbery — Art. 280 Criminal Code*
Kradzież rozbójnicza — art. 281 kk	50	47	38	39	34	*Theft with assault — Art. 281 Criminal Code*
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk	549	520	382	270	244	*Criminal coercion — Art. 282 Criminal Code*

a Dotyczy ustaw z dnia 24 IV 1997 r. (jednolity tekst Dz. U. 2003 Nr 24, poz. 198) oraz z dnia 29 VII 2005 r. (jednolity tekst Dz. U. 2012 poz. 124).

a Concerns the laws dated 24 IV 1997 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 24, item 198) and dated 29 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2012 item 124).

NIELETNI, WOBEC KTÓRYCH PRAWOMOCNIE ORZECZONO ŚRODKI WYCHOWAWCZE, POPRAWCZE LUB KARY W SĄDACH POWSZECHNYCH W ZWIĄZKU Z CZYNAMI KARALNYMI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2014 R.

JUVENILES WITH RESPECT TO WHOM EDUCATIONAL OR CORRECTIONAL MEASURES OR PENALTIES WERE VALIDLY ADJUDICATED BY COMMON COURTS FOR PUNISHABLE ACTS BY VOIVODSHIP IN 2014

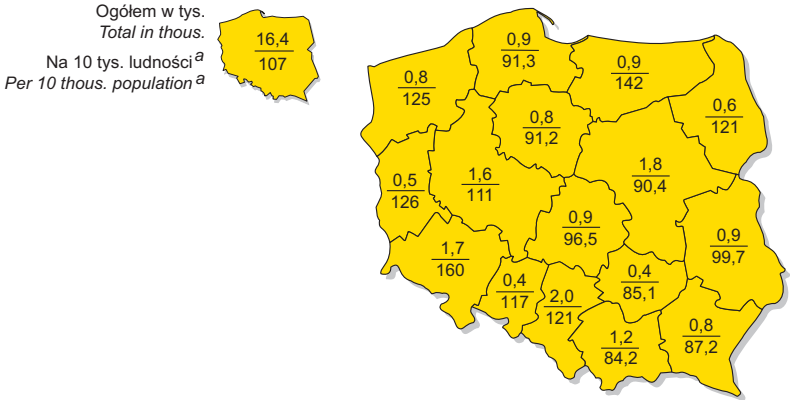

a W wieku 13–16 lat.
a Aged 13–16.

TABL. 11 (49). **NIELETNI WEDŁUG WYKONYWANYCH ŚRODKÓW WYCHOWAWCZYCH LUB POPRAWCZYCH**
Stan w dniu 31 XII

JUVENILES BY ADJUDICATED EDUCATIONAL OR CORRECTIONAL MEASURES
As of 31 XII

Rodzaje środków	2005	2010	2013	2014	*Type of measure*
Nadzór: kuratora	48084	47020	41875	39530	*Supervision by: probation officer*
w tym społecznego	30650	31794	27035	25291	*of which voluntary*
rodziców	14662	12900	9395	8315	*parents*
Umieszczenie w:					*Placement in:*
zakładzie poprawczym	2108	1520	1173	1041	*correctional centre*
młodzieżowym ośrodku wychowawczym	4662	5057	5512	5494	*youth education centre*
młodzieżowym ośrodku socjoterapii i ośrodku szkolno-wychowawczym	2802	3326	1032	458	*youth social therapy centre and educational centre*
Skierowanie do ośrodka kuratorskiego	1353	1423	1474	1460	*Directed to probation officer's centre*

TABL. 12 (50). **ORZECZENIA SĄDÓW POWSZECHNYCH PIERWSZEJ INSTANCJI W SPRAWACH KARNYCH DOROSŁYCH**
ADJUDICATIONS OF COMMON COURTS OF FIRST INSTANCE IN CRIMINAL CASES INVOLVING ADULTS

Wyszczególnienie *Specification*		Osoby osądzone *Persons judged*					
		ogółem *total*	skazane *sentenced*	uniewinnione *acquitted*	odstąpiono od wymierzenia kary *punishment withheld*	warunkowo umorzono postępowanie *conditionally discontinued proceeding*	umorzono postępowanie *proceeding discontinued*
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	2005	577798[a]	515822	13091	1096	30364	17425
	2010	471558[b]	420810	10940	643	24913	14252
	2013	412200[c]	357818	10024	638	29867	13853
	2014	**357131**[d]	**307407**	**9146**	**544**	**27418**	**12616**
w tym w sprawach z oskarżenia: *of which in cases involving:*							
Publicznego *Public accusation*	2005	568897	514252	12161	856	29678	11950
	2010	462541	419187	9669	416	24255	9014
	2013	402984	356194	8395	412	29146	8837
	2014	**348037**	**305769**	**7495**	**365**	**26725**	**7683**
Prywatnego *Private accusation*	2005	8749	1560	891	240	680	5378
	2010	8110	1485	1055	222	631	4717
	2013	7669	1364	1167	218	688	4232
	2014	**7699**	**1420**	**1225**	**174**	**663**	**4217**

a—d W tym osądzono w trybie art. 55 § 1 kpk w związku z art. 330 § 2 kpk (dotyczy powtórnego wydania przez prokuratora postanowienia o odmowie wszczęcia lub o umorzeniu postępowania): *a* — 152 osoby, *b* — 907 osób, *c* — 1547 osób, *d* — 1395 osób.

a—d Of which cases heard in respect to Art. 55 § 1 Criminal Proceedings Code in connection with Art. 330 § 2 Criminal Proceedings Code (concerning re-issued decisions of the prosecutor regarding refusals to institute or discontinue proceedings): a — 152 persons, b — 907 persons, c — 1547 persons, d — 1395 persons.

TABL. 13 (51). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO[a] WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW**
ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION[a] BY TYPE OF CRIME

Rodzaje przestępstw	2005	2010	2013	2014		*Type of crime*
				ogółem *total*	w tym mężczyźni *of which men*	
O G Ó Ł E M	**504281**	**432891**	**353208**	**295353**	**266150**	***T O T A L***
w tym:						*of which:*
Zabójstwo — art. 148 kk	657	533	466	383	318	*Homicide — Art. 148 Criminal Code*
Uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 kk	8574	6766	7055	6975	6496	*Damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code*
Udział w bójce lub pobiciu — art. 158 i 159 kk	14501	11531	8739	6821	6470	*Participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code*
Przestępstwa z ustaw o przeciwdziałaniu narkomanii[b]	20219	20601	18191	17465	16654	*Crimes for the laws on counteracting drug addiction[b]*
Zgwałcenie — art. 197 kk	1125	770	701	651	646	*Rape — Art. 197 Criminal Code*
Obcowanie płciowe z małoletnim poniżej 15 lat — art. 200 § 1 kk	749	728	606	596	589	*Sexual intercourse with juvenile below the age of 15 — Art. 200 § 1 Criminal Code*
Uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego — art. 209 kk	10946	17910	13911	12968	12623	*Avoidance of duty of alimony — Art. 209 Criminal Code*
Korupcja — art. 228—231, 250a, 296a i 296b kk[c]	1918	2955	2439	2280	1976	*Corruption — Art. 228—231, 250a, 296a and 296b Criminal Code[c]*
Kradzież rzeczy — art. 278 kk	47572	39356	39680	29580	25489	*Property theft — Art. 278 Criminal Code*
Kradzież z włamaniem — art. 279 kk	26634	16861	15585	14463	13931	*Burglary — Art. 279 Criminal Code*
Rozbój — art. 280 kk	11535	7371	5441	4795	4582	*Robbery — Art. 280 Criminal Code*
Kradzież rozbójnicza — art. 281 kk	835	578	551	607	577	*Theft with assault — Art. 281 Criminal Code*
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk	1469	697	549	463	442	*Criminal coercion — Art. 282 Criminal Code*
Prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a kk	153160	125359	93115	65383	62189	*Operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code*

a Łącznie z osobami skazanymi za przestępstwa popełnione za granicą i w miejscu nieokreślonym (w 2014 r. odpowiednio 941 osób i 53 osoby). *b* Dotyczy ustaw z dnia 24 IV 1997 r. (jednolity tekst Dz. U. 2003 Nr 24, poz. 198) oraz z dnia 29 VII 2005 r. (jednolity tekst Dz. U. 2012 poz. 124). *c* W 2005 r. dotyczy art. 228—231 kk.

a Including persons sentenced for crimes committed abroad and in unspecified place (in 2014, 941 persons and 53 persons respectively). b Concerns the laws dated 24 IV 1997 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 24, item 198) and dated 29 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2012 item 124). c In 2005 concerns Art. 228—231 Criminal Code.

DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2014 R.
ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION BY VOIVODSHIP IN 2014

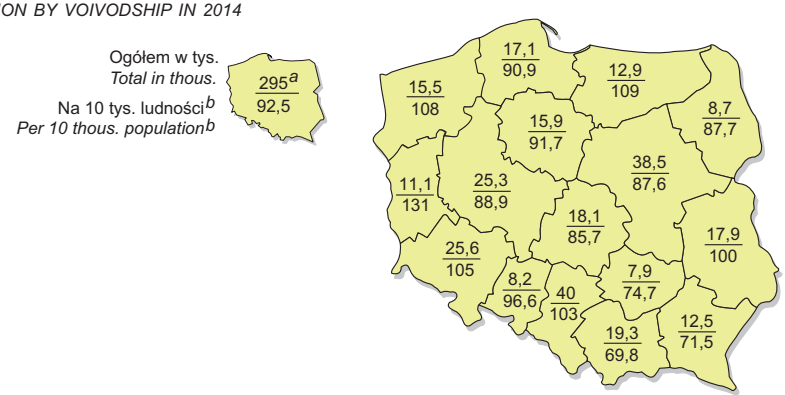

a W tym 0,9 tys. osób skazanych za przestępstwa popełnione za granicą i 0,05 tys. w miejscu nieustalonym nieuwzględnionych w podziale według województw. *b* W wieku 17 lat i więcej.
a Of which 0,9 thous. persons sentenced for crimes committed abroad and 0,05 thous. in unspecified place not included in the division according to voivodships. b Aged 17 and more.

TABL. 14 (52). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO[a] WEDŁUG RODZAJU I WYMIARU KARY**
ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION[a] BY TYPE OF PUNISHMENT

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
O G Ó Ł E M	**504281**	**432891**	**353208**	**295353**	***T O T A L***
w tym:					*of which:*
Grzywna	**100968**	**92329**	**76759**	**63075**	***Fine***
W tym z warunkowym zawieszeniem wykonania kary	3551	1660	1557	998	*Of which with conditional suspension of punishment*
Ograniczenie wolności	**67254**	**49692**	**41287**	**33009**	***Restriction of freedom***
W tym z warunkowym zawieszeniem wykonania kary	2848	1332	1093	898	*Of which with conditional suspension of punishment*

a Łącznie z osobami skazanymi za przestępstwa popełnione za granicą i w miejscu nieokreślonym.
a Including persons sentenced for crimes committed abroad and in unspecified place.

TABL. 14 (52). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO[a] WEDŁUG RODZAJU I WYMIARU KARY (dok.)**
ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION[a] BY TYPE OF PUNISHMENT (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Pozbawienie wolności	**334378**	**290669**	**235032**	**199169**	***Imprisonment***
bezwzględne	42969	39582	39684	35635	*absolute*
z warunkowym zawieszeniem wykonania kary	291409	251087	195348	163534	*with conditional suspension of punishment*
W wymiarze kary:					*By type of punishment:*
do 3 miesięcy	20108	24420	22135	17192[b]	*up to 3 months*
4 i 5 miesięcy	26894	31552	28701	23229	*4 and 5 months*
6 miesięcy	65279	63393	52224	44745	*6 months*
powyżej 6 miesięcy poniżej 1 roku	65925	60287	48185	42343	*over 6 months to 1 year*
1 rok	79178	57140	41852	35822	*1 year*
powyżej 1 roku do 2 lat	68378	47175	36062	30897	*over 1 year to 2 years*
powyżej 2 do 3 lat	5182	4008	3436	2922[c]	*over 2 to 3 years*
powyżej 3 do 5 lat	2452	1861	1700	1401	*over 3 to 5 years*
powyżej 5 do 10 lat	725	612	551	481	*over 5 to 10 years*
powyżej 10 do 15 lat	257	221	186	137	*over 10 to 15 years*
25 lat pozbawienia wolności	**133**	**97**	**77**	**66**	***25 years imprisonment***
Dożywotnie pozbawienie wolności	**34**	**27**	**25**	**23**	***Life imprisonment***

a Łącznie z osobami skazanymi za przestępstwa popełnione za granicą i w miejscu nieokreślonym. *b*, *c* W tym w wymiarze: *b* — 3 miesięcy — 14287 osób, *c* — 3 lat — 1272 osoby.

a Including persons sentenced for crimes committed abroad and in unspecified place. b, c Of which: b — 3 months — 14287 persons, c — 3 years — 1272 persons.

W 2014 r. sądy wojskowe skazały prawomocnie za przestępstwa 247 osób (w 2005 r. — 3098 osób, w 2010 r. — 473 osoby, w 2013 r. — 247 osób).

In 2014, there were 247 validly sentenced persons for crimes in military courts (in 2005 — 3098 persons, in 2010 — 473 persons, in 2013 — 247 persons).

TABL. 15 (53). **PRAWOMOCNE ORZECZENIA SĄDÓW REJONOWYCH W SPRAWACH O WYKROCZENIA**
VALID ADJUDICATIONS OF DISTRICT COURTS IN PETTY OFFENCES

Rodzaje wykroczeń *Type of petty offences*	2005	2010	2013	2014		
				ogółem *total*	w tym *of which*	
					orzeczone kary zasadnicze *adjudicated ordinary punishment*	uniewinnienia *acquittals*
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**437221**	**493982**	**472704**	**553212**	**522276**	**15676**
w tym przeciwko: *of which against:*						
Porządkowi i spokojowi publicznemu *Public peace and order*	36096	32457	28964	29577[a]	27409	1301
Bezpieczeństwu osób i mienia *Safety of people and property*	11270	10239	8587	8732[b]	8172	394
Bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji *Traffic safety and order*	201716	278737	267921	329023	310873	9042
Mieniu *Property*	84486	69873	82236	99406	94227	2424

a, b W tym sprawy: *a* — z art. 51 i 58 kw — 25979, *b* — z art. 70 § 2 kw — 2785.

a, b Of which cases: a — with Art. 51 and 58 Petty Offences Code — 25979, b — with Art. 70 § 2 Petty Offences Code — 2785.

W 2014 r. za wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji sądy rejonowe orzekły, obok kary zasadniczej, dodatkowo środek karny — zakaz prowadzenia pojazdów w 55040 przypadkach (w 2005 r. — w 22738 przypadkach, w 2010 r. — w 28264 przypadkach, w 2013 r. — w 34382 przypadkach).

In 2014, additionally by the principal punishment of petty offences against traffic safety and order, district courts adjudged the punitive measure — revoking the right to operate a vehicles in 55040 cases (in 2005 — in 22738 cases, in 2010 — in 28264 cases, in 2013 — in 34382 cases).

TABL. 16 (54). **ZAKŁADY KARNE I ARESZTY ŚLEDCZE**
Stan w dniu 31 XII
PRISONS AND REMAND PRISONS
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
O G Ó Ł E M	**156**	**157**	**156**	**155**	***T O T A L***
Zakłady karne	86	87	87	88	*Prisons*
Areszty śledcze	70	70	69	67	*Remand prisons*

TABL. 17 (55). **TYMCZASOWO ARESZTOWANI I ODBYWAJĄCY KARY**
Stan w dniu 31 XII

PRETRIAL DETAINEES AND CONVICTS SERVING PUNISHMENT
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
O G Ó Ł E M	**82955**	**80728**	**78994**	**77371**[a]	***T O T A L***
w tym zatrudnieni[b]	21100	24218	23999	24725	*of which employed*[b]
w tym odpłatnie	13418	15956	8968	10300	*of which remunerated*
w tym skazani	12965	15797	8949	10278	*of which convicts*
Tymczasowo aresztowani	13416	8389	6589	6238	*Pretrial detainees*
Skazani	69191	71867	71595	70125	*Convicts*
w tym wielokrotnie karani	30660	35256	38453	39067	*of which previously punished*
Ukarani	348	472	810	1008	*Punished*

a W tym kobiety — 2527. *b* W czasie odbywania kary lub trwania tymczasowego aresztowania.
a Of which women — 2527. b During serving punishment or temporary arrest.

TABL. 18 (56). **PEŁNOZATRUDNIENI W SŁUŻBIE WIĘZIENNEJ**
Stan w dniu 31 XII

FULL-TIME PAID EMPLOYMENT OF PENITENTIARY STAFF
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
O G Ó Ł E M	**24335**	**28844**	**28843**	**28679**[a]	***T O T A L***
Funkcjonariusze	**23688**	**27562**	**27571**	**27542**	***Prison staff***
w tym z wyższym wykształceniem	7447	12514	14956	15483	*of which with tertiary education*
na stanowiskach:					*holding posts:*
Oficerskich	6097	8078	8227	8201	*Officers*
Chorążych	2379	2189	3174	3462	*Warrant officers*
Podoficerskich	15212	17295	16170	15879	*Non-commissioned officers*
Pracownicy cywilni	**647**	**1282**	**1272**	**1137**	***Civilian employees***
W tym z wyższym wykształceniem	329	812	891	782	*Of which with tertiary education*

a W tym kobiety — 5666.
a Of which women — 5666.

TABL. 19 (57). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA SŁUŻBY WIĘZIENNEJ**
PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES OF PENITENTIARY STAFF

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE *AVERAGE PAID EMPLOYMENT*					
O G Ó Ł E M	**24645**	**29420**	**29487**	**29348**	***T O T A L***
Funkcjonariusze	23357	27469	27505	27506	*Prison staff*
Pracownicy cywilni	1288	1951	1982	1842	*Civilian employees*
w tym nauczyciele	185	199	218	220	*of which teachers*
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO[a] w zł *AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES[a] in zl*					
Funkcjonariusze	2823	4035	4352	4385	*Prison staff*
Pracownicy cywilni	2654	3703	3837	3975	*Civilian employees*
w tym nauczyciele	3525	4599	5213	5186	*of which teachers*

a Wynagrodzenia funkcjonariuszy nie zawierają składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe).

a Wages and salaries of prison staff do not include contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness).

TABL. 20 (58). **OCHRONA ZDROWIA W ZAKŁADACH KARNYCH**
Stan w dniu 31 XII
HEALTH CARE IN PRISONS
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Szpitale	13	13	13	13	*Hospitals*
Łóżka w szpitalach	1247	1203	1091	1091	*Beds in hospitals*
Izby chorych	156	157	154	153	*Infirmaries*
Ambulatoria	156	157	156	155	*Ambulatory departments*
Gabinety stomatologiczne	159	153	153	152	*Stomatological offices*
Apteki	30	28	22	22	*Pharmacies*
Zatrudnieni:					*Employees:*
lekarze, lekarze dentyści i farmaceuci	699	663	655	647	*doctors, dentists, pharmacists*
w tym kobiety	559	545	560	548	*of which women*
personel średni	957	1047	1157	1160	*mid-level staff*
w tym kobiety	852	979	1093	1102	*of which women*

TABL. 21 (59). **SZKOŁY W ZAKŁADACH KARNYCH**
Stan w końcu roku szkolnego
SCHOOLS IN PRISONS
As of the end of the school year

Wyszczególnienie	2005/06	2010/11	2012/13	2013/14		*Specification*
	uczniowie *students*				szkoły *schools*	
Szkoły podstawowe	35	29	25	26	2	*Primary schools*
Gimnazja	391	322	423	419	9	*Lower secondary schools*
Szkoły zasadnicze zawodowe	2161	1936	1123	264	12	*Basic vocational schools*
Licea ogólnokształcące	208	60	771	1414	18	*General secondary schools*
Uzupełniające licea ogólnokształcące	367	240	169	12	1	*Supplementary general secondary schools*
Technika uzupełniające	439	360	335	191	8	*Supplementary technical secondary schools*
Szkoły policealne	—	126	108	79	1	*Post-secondary schools*
Kursy zawodowe[a] (w ciągu roku)	3205	13291	10675	11170	990[b]	*Vocational courses[a] (during the year)*
Kwalifikacyjne kursy zawodowe[a]	—	—	1022	1986	63[b]	*Qualifying vocational courses[a]*

a W latach kalendarzowych: 2005, 2010, 2012 i 2013. *b* Liczba kursów.
a In the calendar years: 2005, 2010, 2012 and 2013. b Number of courses.

W 2014 r. według stanu w dniu 31 XII w zakładach karnych działało 155 **bibliotek.** Księgozbiór tych bibliotek liczył 1559 tys. wol. (w 2005 r. — 1624 tys. wol., w 2010 r. — 1636 tys. wol., w 2013 r. — 1594 tys. wol.).

In 2014, as of 31 XII, there were 155 ***libraries*** *in prisons. The collection of these libraries numbered 1559 thous. vol. (1624 thous. vol. in 2005, 1636 thous. vol. in 2010, 1594 thous. vol. in 2013).*

LUDNOŚĆ — *POPULATION*

TABL. 1 (60). **LUDNOŚĆ NA PODSTAWIE SPISÓW**
POPULATION BASED ON CENSUS DATA

Data spisu *Census date*	Ogółem *Total*	Mężczyźni *Males*	Kobiety *Females*	Z liczby ogółem — w % — ludność *Of total number — in % — population*		Ludność na 1 km² *Population per 1 km²*
	w tys. *in thous.*			miejska *urban areas*	wiejska *rural areas*	
W GRANICACH Z DNIA 31 III 1938 R. (powierzchnia 389 tys. km²) *WITHIN BORDERS AS OF 31 III 1938 (area 389 thous. km²)*						
30 IX 1921	27177	13133	14044	24,6	75,4	70
9 XII 1931	32107	15619	16488	27,4	72,6	83
1938 (stan w dniu 31 XII) *(as of 31 XII)*	**34849**	**17000**	**17849**	**30,0**	**70,0**	**90**
W GRANICACH OBECNYCH (powierzchnia ogólna 313 tys. km²) *WITHIN PRESENT BORDERS (total area 313 thous. km²)*						
14 II 1946	23930	10954	12976	31,8	68,2	77
3 XII 1950	25008	11928	13080	39,0	61,0	80
6 XII 1960	29776	14404	15372	48,3	51,7	95
8 XII 1970	32642	15854	16788	52,3	47,7	104
7 XII 1978	35061	17079	17982	57,5	42,5	112
7 XII 1988	37879	18465	19414	61,2	38,8	121
20 V 2002	38230	18516	19714	61,8	38,2	122
31 III 2011	**38512**	**18644**	**19868**	**60,8**	**39,2**	**123**

Prezentowane dane dotyczą **ludności** w danej gminie, tj. liczby osób zameldowanych na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. — ponad 2 miesiące).

Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzyspisowych sporządza się **metodą bilansową,** przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowanym okresie.

Jako bazę wyjściową bilansów ludności przyjęto:

— dla lat 1989—2009 wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, z tym że dla lat 1999 (stan w dniu 31 XII) oraz 2000 i 2001 — według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r.,

— dla lat 2010—2014 wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. — według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

Presented data concern ***population*** *in a given gmina, i.e. the population registered for permanent residence adjusted by the net of persons registered for temporary stay for a period of more than 3 months (until 2005 — for a period of more than 2 months).*

For the years between censuses, estimates of the number and structure of population in gmina assume as a basis data of the last national census of population and then counting data by ***balance metho d*** *including the number of births, deaths, net internal and international migration and administrative changes for a given gmina, which took place in the balance period.*

The basis of population balances assumed:

— *for the years 1989—2009 of the results of the Population and Housing Census 2002, for 1999 (as of 31 XII), 2000 and 2001 — by the administrative division valid as of 31 XII 2002,*

— *for the years 2010—2014 the results of the Population and Housing Census 2011, for 2010 — by the administrative division valid as of 31 XII 2011.*

TABL. 2 (61). **BILANS LUDNOŚCI**
POPULATION BALANCE

Wyszczególnienie	1946——2014	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w tys. *in thous.*					
Stan ludności w dniu 1 I	**23895**	**38174**	**38497**	**38533**	**38496**	***Population as of 1 I***
Przyrost rzeczywisty	14980	–17	33	–38	–17	*Actual increase*
przyrost naturalny	17126	–4	35	–18	–1	*natural increase*
urodzenia żywe	39274	364	413	370	375	*live births*
zgony	22149	368	378	387	376	*deaths*
saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	–2146	–13	–2	–20	–16	*net of international migration for permanent residence*
imigracja	2075	9	15	12	12	*immigration*
emigracja	4221	22	17	32	28	*emigration*
Stan ludności[a] w dniu 31 XII	**38479**	**38157**	**38530**	**38496**	**38479**	***Population[a] as of 31 XII***

a W latach: 1946, 1950, 1960, 1970, 1978, 1988, 1989—1999 oraz 2010 poza elementami bilansu ludności (przyrost naturalny i saldo migracji zagranicznych) zostały uwzględnione korekty liczby ludności wynikające z różnic między danymi spisów powszechnych a bieżącymi szacunkami ludności.

a In 1946, 1950, 1960, 1970, 1978, 1988, 1989—1999, 2010 other than components of the population balance (natural increase and net international migration) corrections in the population resulting from differences between censuses data and current estimates of the population were included.

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2014 R.
Stan w dniu 30 VI
POPULATION BY SEX AND AGE IN 2014
As of 30 VI

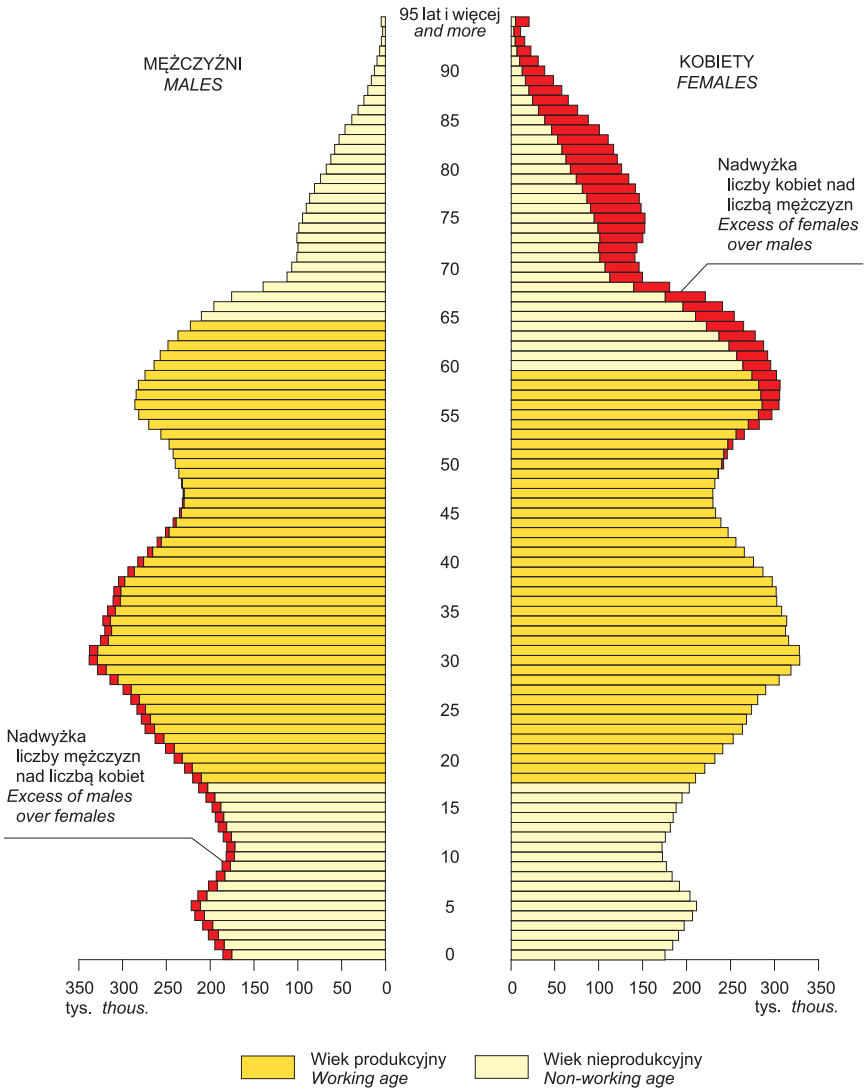

KOBIETY NA 100 MĘŻCZYZN W 2014 R.
Stan w dniu 30 VI
FEMALES PER 100 MALES IN 2014
As of 30 VI

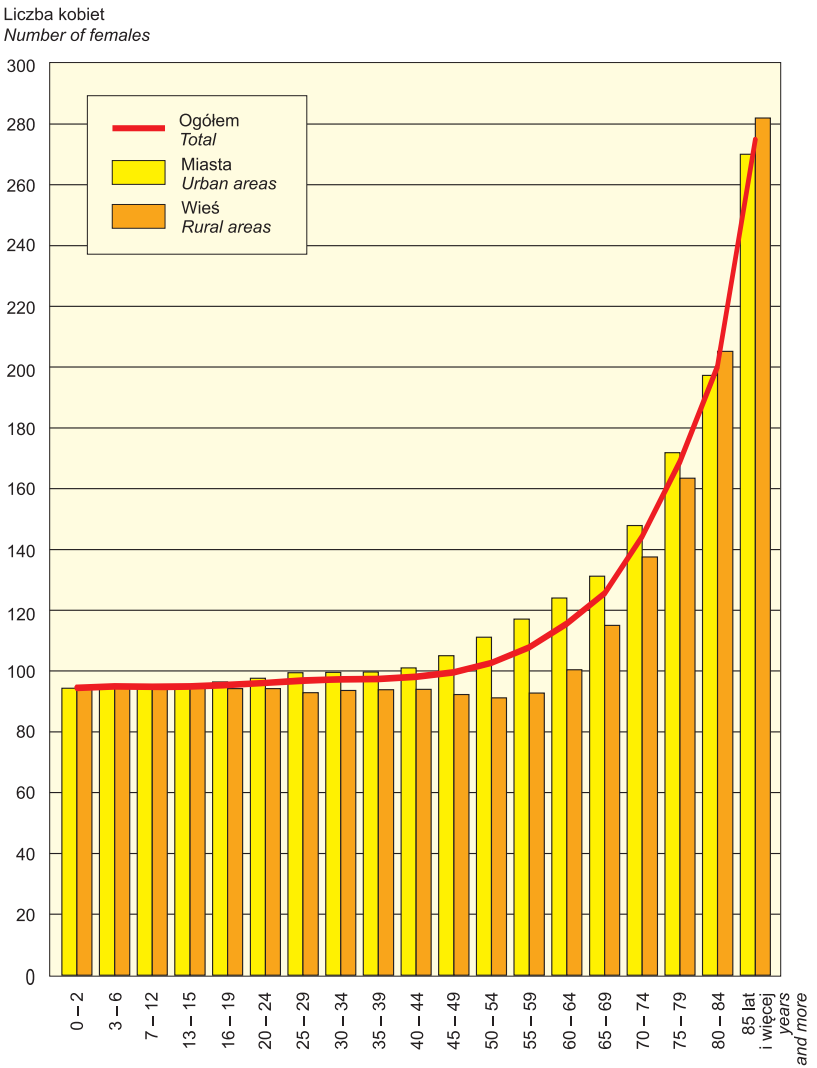

TABL. 3 (62). **LUDNOŚĆ NA PODSTAWIE BILANSÓW**
POPULATION BASED ON BALANCES

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Stan w dniu 30 VI w tys.	**38161**	**38517**	**38502**	**38484**	***As of 30 VI in thous.***
w tym kobiety	19700	19869	19868	19861	*of which females*
Miasta	23451	23449	23291	23245	*Urban areas*
Wieś	14710	15068	15211	15239	*Rural areas*
Stan w dniu 31 XII:					***As of 31 XII:***
w tysiącach	38157	38530	38496	38479	*in thousands*
na 1 km^2	122	123	123	123	*per 1 km^2*
w tym kobiety:					*of which females:*
w tysiącach	19703	19877	19866	19859	*in thousands*
na 100 mężczyzn	107	107	107	107	*per 100 males*
Miasta: w tysiącach	23424	23429	23258	23216	*Urban areas: in thousands*
w %	61,4	60,8	60,4	60,3	*in %*
Wieś: w tysiącach	14733	15101	15238	15262	*Rural areas: in thousands*
w %	38,6	39,2	39,6	39,7	*in %*

TABL. 4 (63). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
Stan w dniu 30 VI
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 30 VI

W i e k *A g e*	2005	2010	2013	2014						
				ogółem *grand total*			miasta *urban areas*		wieś *rural areas*	
				ogółem *grand total*	mężczyźni *males*	kobiety *females*	razem *total*	w tym kobiety *of which females*	razem *total*	w tym kobiety *of which females*
W TYSIĄCACH *IN THOUSANDS*										
O G Ó Ł E M *T O T A L*	**38161**	**38517**	**38502**	**38484**	**18623**	**19861**	**23245**	**12220**	**15239**	**7641**
W ODSETKACH *IN PERCENT*										
O G Ó Ł E M *T O T A L*	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
0— 2 lata	2,8	3,3	3,0	2,9	3,1	2,8	2,8	2,6	3,1	3,0
3— 6	3,9	3,9	4,3	4,4	4,6	4,1	4,2	3,9	4,7	4,5
7—12	7,0	5,9	5,7	5,7	6,1	5,4	5,2	4,8	6,5	6,3
13—15	4,2	3,4	3,0	3,0	3,1	2,8	2,6	2,4	3,5	3,4
16—19	6,2	5,3	4,6	4,4	4,7	4,2	3,9	3,7	5,2	5,0
20—24	8,7	7,5	6,9	6,7	7,0	6,3	6,1	5,7	7,5	7,3
25—29	8,1	8,5	8,0	7,8	8,2	7,4	7,7	7,4	7,8	7,5
30—34 lata	7,1	8,1	8,3	8,4	8,8	8,1	8,8	8,3	7,9	7,6

TABL. 4 (63). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU (dok.)**
Stan w dniu 30 VI
POPULATION BY SEX AND AGE (cont.)
As of 30 VI

Wiek *Age*	2005	2010	2013	2014						
				ogółem *grand total*			miasta *urban areas*		wieś *rural areas*	
				ogółem *grand total*	mężczyźni *males*	kobiety *females*	razem *total*	w tym kobiety *of which females*	razem *total*	w tym kobiety *of which females*
	W ODSETKACH (dok.) *IN PERCENT (cont.)*									
35—39 lat	6,2	7,1	7,7	7,9	8,3	7,5	8,1	7,7	7,6	7,3
40—44	6,6	6,1	6,5	6,7	7,0	6,5	6,6	6,3	6,9	6,7
45—49	8,0	6,5	6,1	6,0	6,3	5,8	5,8	5,7	6,4	6,1
50—54	7,8	7,8	6,9	6,6	6,7	6,5	6,6	6,6	6,7	6,4
55—59	6,2	7,4	7,6	7,6	7,6	7,6	8,1	8,3	6,9	6,6
60—64	3,9	5,8	6,7	6,9	6,6	7,1	7,5	7,9	5,8	5,9
65—69	4,1	3,6	4,4	4,9	4,5	5,3	5,4	5,8	4,1	4,4
70—74	3,7	3,5	3,3	3,2	2,7	3,7	3,5	3,9	2,8	3,3
75—79	2,9	3,0	3,0	3,0	2,3	3,6	3,1	3,8	2,7	3,4
80—84	1,7	2,1	2,2	2,2	1,5	2,9	2,3	2,9	2,2	2,9
85 lat i więcej *and more*	0,9	1,3	1,6	1,7	0,9	2,4	1,7	2,3	1,7	2,4

TABL. 5 (64). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM[a] I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 XII
WORKING[a] AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
O G Ó Ł E M w tys.	**38157**	**38530**	**38496**	**38479**	***T O T A L in thous.***
ludność w wieku:					*population in:*
Przedprodukcyjnym	7864	7243	6995	6943	*Pre-working age*
Produkcyjnym	24405	24831	24422	24230	*Working age*
mężczyźni	12506	12982	12859	12784	*males*
kobiety	11899	11849	11563	11446	*females*
miasta	15450	15302	14763	14568	*urban areas*
wieś	8955	9529	9659	9662	*rural areas*
Poprodukcyjnym	5888	6456	7078	7305	*Post-working age*
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	**56**	**55**	**58**	**59**	***Non-working a ge population per 100 persons of working age***

a Mężczyźni 18—64 lata, kobiety 18—59 lat.
a Age of 18—64 for males and 18—59 for females.

LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM[a] W WYBRANYCH KRAJACH

NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE[a] IN SELECTED COUNTRIES

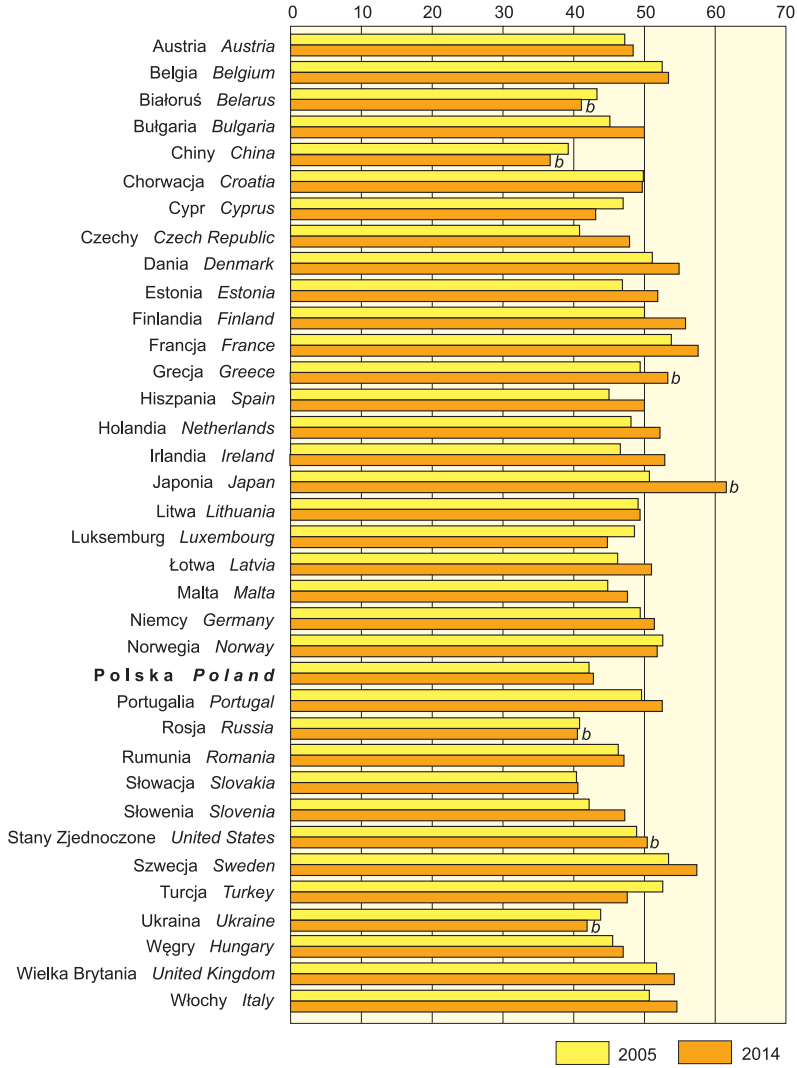

a Wiek produkcyjny 15–64 lata. *b* 2013 r.
a Working age 15–64. b 2013.

Sieć osiedleńcza kraju w 2014 r. (stan w dniu 31 XII)
Settlement system of the country in 2014 (as of 31 XII)

Miasta *Towns Rural*		**Miejscowości wiejskie** *localities*	
O g ó ł e m *T o t a l*	— **913**	**O g ó ł e m** *T o t a l*	— **52545**
o liczbie ludności: *by number of population:*		Wsie *Villages*	— 43071
Poniżej 5000 *Below*	— 326	Pozostałe miejscowości (kolonie i osady) *Other localities (farmsteads and settlements)*	— 9474
5000— 9999	— 178		
10000— 19999	— 187		
20000— 49999	— 135		
50000— 99999	— 48		
100000— 199999	— 23		
200000 i więcej *and more*	— 16		

TABL. 6 (65). **LUDNOŚĆ W MIASTACH**
Stan w dniu 31 XII
URBAN POPULATION
As of 31 XII

Grupy miast według liczby ludności *Groups of towns by number of population*	2005	2010[a]	2013	2014	
	w tys. *in thous.*				w % ogółu ludności *in % of total population*
O G Ó Ł E M *T O T A L*	**23423,7**	**23429,1**	**23257,9**	**23216,4**	**60,3**
Poniżej 5000 *Below*	914,1	967,7	970,0	994,9	2,6
5000— 9999	1338,3	1331,5	1281,9	1263,1	3,3
10000— 19999	2663,7	2706,6	2715,6	2706,3	7,0
20000— 49999	4157,7	4250,6	4222,4	4212,3	10,9
50000— 99999	3290,4	3260,5	3224,6	3213,1	8,4
100000—199999	3065,7	3014,3	3182,5	3170,3	8,2
200000 i więcej *and more*	7993,8	7897,9	7660,7	7656,4	19,9
M.st. WARSZAWA *Capital City WARSZAWA*	1697,6	1700,1	1724,4	1735,4	4,5

a Patrz nota na str. 95.
a See note on page 96.

TABL. 7 (66). **LUDNOŚĆ NA WSI**
Stan w dniu 31 XII
RURAL POPULATION
As of 31 XII

Grupy gmin według liczby ludności wiejskiej *Groups of gminas by number of rural population*	2005	2010[a]	2013	2014	
	w tys. *in thous.*				w % ogółu ludności *in % of total population*
OGÓŁEM ***TOTAL***	**14733,4**	**15100,8**	**15237,8**	**15262,3**	**39,7**
Poniżej 2000 *Below*	43,4	45,9	49,4	51,5	0,1
2000—4999	2854,2	2859,3	2892,2	2913,8	7,6
5000—6999	3594,8	3396,6	3320,2	3304,6	8,6
7000—9999	3931,3	3798,9	3735,3	3700,3	9,6
10000 i więcej *and more*	4309,7	5000,0	5240,7	5292,1	13,8

a Patrz nota na str. 95.
a See note on page 96.

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS

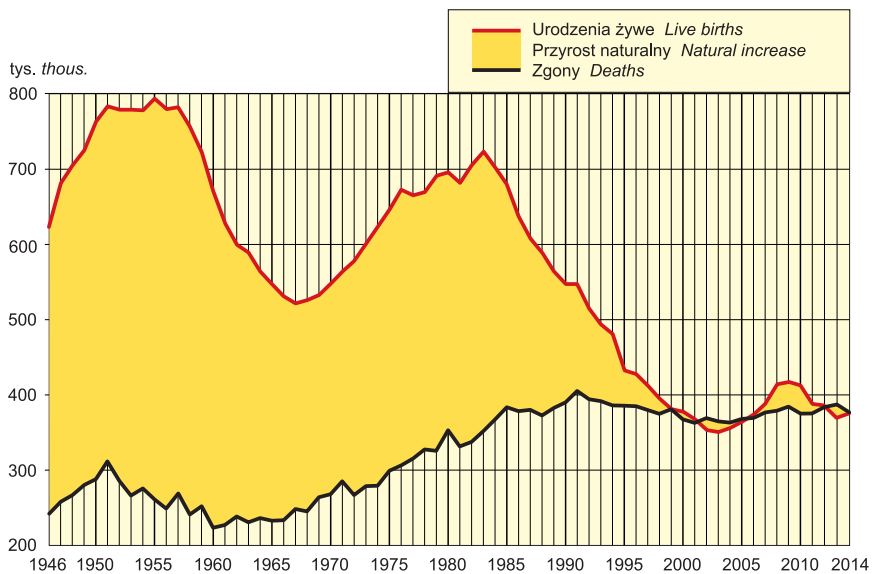

TABL. 8 (67). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
W TYSIĄCACH *IN THOUSANDS*					
Małżeństwa	206,9	228,3	180,4	188,5	*Marriages*
Separacje	11,6	2,8	2,2	1,9	*Separations*
Rozwody	67,6	61,3	66,1	65,8	*Divorces*
Urodzenia żywe	364,4	413,3	369,6	375,2	*Live births*
Zgony	368,3	378,5	387,3	376,5	*Deaths*
w tym niemowląt	2,3	2,1	1,7	1,6	*of which infants*
Przyrost naturalny	–3,9	34,8	–17,7	–1,3	*Natural increase*
NA 1000 LUDNOŚCI *PER 1000 POPULATION*					
Ogółem *Total*					
Małżeństwa	5,4	5,9	4,7	4,9	*Marriages*
Separacje	0,3	0,1	0,1	0,1	*Separations*
Rozwody	1,8	1,6	1,7	1,7	*Divorces*
Urodzenia żywe	9,6	10,7	9,6	9,7	*Live births*
Zgony	9,7	9,8	10,1	9,8	*Deaths*
Przyrost naturalny	–0,1	0,9	–0,5	–0,0	*Natural increase*
Miasta *Urban areas*					
Małżeństwa	5,4	5,9	4,5	4,7	*Marriages*
Separacje	0,3	0,1	0,1	0,1	*Separations*
Rozwody	2,3	2,0	2,1	2,1	*Divorces*
Urodzenia żywe	9,0	10,3	9,2	9,4	*Live births*
Zgony	9,4	9,7	10,1	9,9	*Deaths*
Przyrost naturalny	–0,4	0,6	–0,9	–0,5	*Natural increase*
Wieś *Rural areas*					
Małżeństwa	5,5	6,0	4,9	5,1	*Marriages*
Separacje	0,3	0,1	0,0	0,0	*Separations*
Rozwody	0,9	0,9	1,1	1,1	*Divorces*
Urodzenia żywe	10,4	11,4	10,2	10,3	*Live births*
Zgony	10,1	10,0	10,0	9,6	*Deaths*
Przyrost naturalny	0,3	1,4	0,2	0,7	*Natural increase*
NA 1000 URODZEŃ ŻYWYCH *PER 1000 LIVE BIRTHS*					
Zgony niemowląt	6,4	5,0	4,6	4,2	*Infants deaths*
miasta	6,3	5,0	4,3	4,1	*urban areas*
wieś	6,5	5,0	4,9	4,4	*rural areas*
NA 1 ZGON *PER DEATH*					
Urodzenia żywe	0,989	1,092	0,954	0,997	*Live births*
miasta	0,963	1,063	0,909	0,948	*urban areas*
wieś	1,029	1,135	1,024	1,073	*rural areas*

PRZYROST NATURALNY NA 1000 LUDNOŚCI W WYBRANYCH KRAJACH
NATURAL INCREASE PER 1000 POPULATION IN SELECTED COUNTRIES

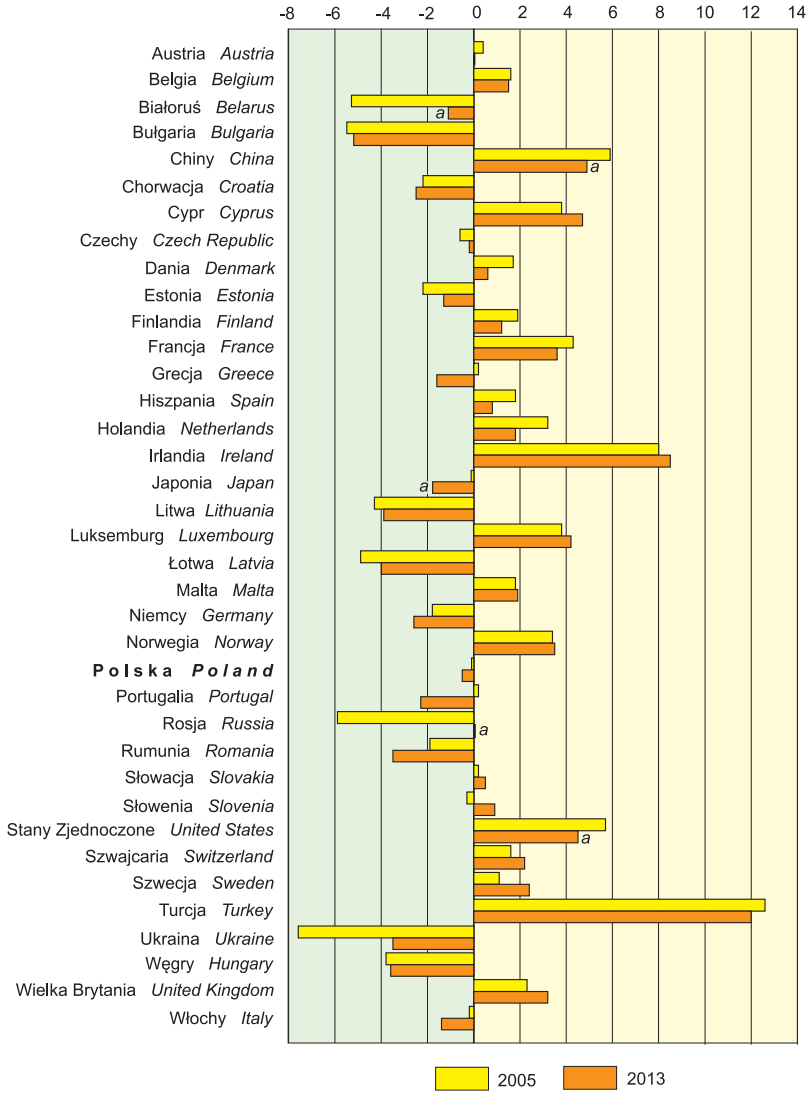

a 2012 r.

TABL. 9 (68). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE**
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w tys. *in thous.*				
Małżeństwa zawarte	206,9	228,3	180,4	188,5	*Marriages contracted*
Małżeństwa rozwiązane	228,9	220,7	224,7	219,7	*Marriages dissolved*
przez: śmierć	161,3	159,4	158,6	154,0	*by: death*
rozwód	67,6	61,3	66,1	65,8	*divorce*
Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi[a]	–24,5	6,3	–49,3	–35,2	*Difference between contracted and dissolved marriages*[a]
Małżeństwa istniejące (stan w dniu 31 XII)	8927,6	8984,9	9037,5	9002,3	*Marriages existing (as of 31 XII)*

a Po uwzględnieniu salda migracji zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.
a After considering net international migration for permanent residence of married persons.

TABL. 10 (69). **WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**[a]
REPRODUCTION RATES OF POPULATION[a]

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Współczynnik dzietności[b]	1,243	1,376	1,256	1,290	*Total fertility rate*[b]
miasta	1,149	1,292	1,176	1,217	*urban areas*
wieś	1,399	1,505	1,370	1,390	*rural areas*
Współczynnik reprodukcji brutto[c]	0,604	0,662	0,611	0,626	*Gross reproduction rate*[c]
miasta	0,557	0,623	0,571	0,591	*urban areas*
wieś	0,682	0,722	0,668	0,674	*rural areas*
Współczynnik reprodukcji netto[d]	0,599	0,656	0,605	0,620	*Net reproduction rate*[d]
miasta	0,554	0,617	0,566	0,586	*urban areas*
wieś	0,673	0,715	0,661	0,667	*rural areas*

a Wyznacza się dla konkretnych lat przy określonych założeniach dotyczących niezmiennej intensywności urodzeń oraz trwania życia, obserwowanych w danym roku wśród wszystkich rodzących kobiet. *b* Oznacza liczbę dzieci urodzonych przeciętnie przez kobietę w ciągu jej całego okresu rozrodczego, tj. w wieku 15—49 lat. *c* Oznacza średnią liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę w ciągu jej całego okresu rozrodczego, tj. w wieku 15—49 lat. *d* Wyraża stopień zastępowania pokoleń; oznacza średnią liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę w ciągu jej całego okresu rozrodczego, tj. w wieku 15—49 lat — przy założeniu, że córki te dożyją wieku swych matek w momencie urodzenia.

a Calculated for specific years with defined assumptions, concerning the constant density of births and the level of life expectancy — observed in the given year among all women giving birth. b Refers to the number of children who are born on average by woman during her childbearing period, i.e. aged 15—49. c Refers to the number of daughters who are born on average by woman during her childbearing period, i.e. aged 15—49. d Expresses the degree of generation replacement; this rate refers to the number of daughters who are born on average by woman during her childbearing period, i.e. aged 15—49, assuming that the daughters survive to the age of their mothers at the moment of birth.

TABL.11 (70). **ZGONY**
DEATHS

Przyczyny zgonów[a] *Causes of deaths*[a]	2005	2010	2013				
			ogółem *total*			miasta *urban areas*	wieś *rural areas*
			ogółem *total*	mężczyźni *males*	kobiety *females*		
	na 100 tys. ludności *per 100 thous. population*						
OGÓŁEM ... ***TOTAL***	**965,1**	**982,6**	**1005,9**	**1082,4**	**934,2**	**1009,4**	**1000,7**
w tym: *of which:*							
Choroby układu krążenia ... *Diseases of the circulatory system*	440,8	451,8	460,8	442,9	477,7	444,7	485,6
w tym: *of which:*							
choroba niedokrwienna serca ... *ischaemic heart disease*	130,4	119,0	106,1	119,7	93,5	107,4	104,3
choroby naczyń mózgowych ... *cerebrovascular diseases*	102,2	92,3	85,1	75,5	94,1	82,1	89,7
choroby tętnic, tętniczek i naczyń włosowatych ... *diseases of arteries, arterioles and capillaries*	89,4	87,7	100,3	77,6	121,5	91,8	113,2
w tym miażdżyca ... *of which atherosclerosis*	83,0	81,5	94,1	69,3	117,3	85,1	107,9
choroba nadciśnieniowa ... *hypertensive disease*	14,6	16,2	11,1	9,9	12,3	9,9	12,9
Nowotwory ... *Neoplasms*	242,0	249,4	256,9	293,7	222,5	274,6	229,9
w tym nowotwory złośliwe ... *of which malignant neoplasms*	236,9	240,4	244,4	280,1	211,0	261,5	218,3
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny ... *Injuries and poisonings by external cause*	66,5	61,3	58,3	91,3	27,4	54,5	64,0
w tym samobójstwa ... *of which suicides*	15,8	16,5	16,1	28,8	4,2	14,0	19,4
Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych, gdzie indziej niesklasyfikowane ... *Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified*	63,8	63,6	64,3	71,9	57,2	62,4	67,2
Choroby układu oddechowego ... *Diseases of the respiratory system*	48,6	50,2	59,6	70,3	49,5	59,2	60,1
Choroby układu trawiennego ... *Diseases of the digestive system*	43,3	42,2	43,0	49,8	36,6	47,3	36,3
w tym zwłóknienie i marskość wątroby ... *of which fibrosis and cirrhosis*	11,3	9,2	7,0	8,7	5,5	8,4	5,0

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision).

TABL. 11 (70). **ZGONY (dok.)**
DEATHS (cont.)

Przyczyny zgonów[a] *Causes of deaths*[a]	2005	2010	2013				
			ogółem *total*			miasta *urban areas*	wieś *rural areas*
			ogółem *total*	mężczyźni *males*	kobiety *females*		
	na 100 tys. ludności *per 100 thous. population*						
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej *Endocrine, nutritional and metabolic diseases*	15,6	17,8	20,3	18,2	22,3	20,9	19,5
w tym cukrzyca *of which diabetes mellitus*	14,3	16,9	19,3	17,3	21,3	19,7	18,8
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów *Diseases of the nervous system and sense organs*	12,7	13,3	15,0	13,9	16,0	16,5	12,8
Choroby układu moczowo-płciowego *Diseases of the genitourinary system*	11,9	13,4	11,2	10,8	11,5	11,7	10,4
Choroby zakaźne i pasożytnicze *Infectious and parasitic diseases*	6,1	7,3	5,1	6,2	4,1	5,9	3,8
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania *Mental and behavioural disorders*	4,8	4,6	4,0	6,5	1,7	4,6	3,1
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym *Conditions originating in the perinatal period*	3,1	2,8	2,2	2,4	1,9	2,0	2,3

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision).

Przyczyny zgonów

W 2013 r., podobnie jak w latach poprzednich, najwięcej zgonów w Polsce było w następstwie chorób układu krążenia — prawie 46% oraz nowotworów złośliwych — ponad 24%. Z kolei najczęstsze przyczyny zgonów niemowląt to stany chorobowe powstałe w okresie okołoporodowym — ponad 49% oraz wady rozwojowe wrodzone — 37%.

Z ogólnej liczby zmarłych w 2013 r. niemowląt (1,7 tys. dzieci poniżej 1 roku życia) ponad 50% dzieci zmarło w ciągu pierwszego tygodnia życia, a kolejne 19% — przed ukończeniem pierwszego miesiąca.

Causes of deaths

In 2013 as in the previous years, most of deaths in Poland were due to diseases of the circulatory system — almost 46% and malignant neoplasms — more than 24%. The most frequent causes of infant deaths are due to diseases contracted during the perinatal period — more than 49% as well as congenital birth defects — 37%.

Of the total number of infant deaths in 2013 (1,7 thous. children below the age of 1), more than 50% died during the first week of life and a subsequent 19% — before completing the first month of life.

PRZECIĘTNE TRWANIE ŻYCIA W WYBRANYCH KRAJACH W 2013 R.
LIFE EXPECTANCY IN SELECTED COUNTRIES IN 2013

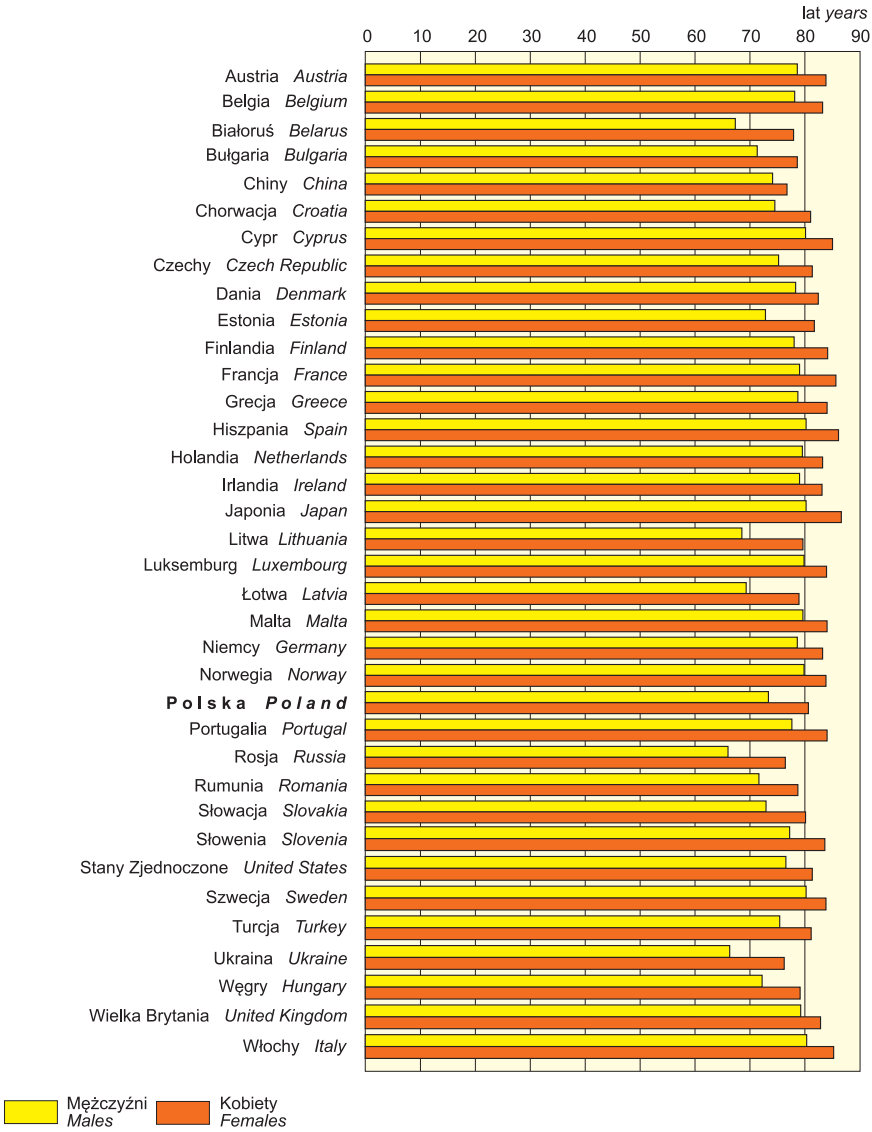

TABL. 12 (71). **ZAMACHY SAMOBÓJCZE[a] ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**
SUICIDES[a] REGISTERED BY THE POLICE

Lata *Years*	Ogółem *Total*		Wiek samobójców *Age of suicidal persons*					
	ogółem *total*	w tym dokonane *of which committed*	14 lat i mniej *and less*	15—19	20—29	30—49	50—69	70 lat i więcej *and more*
2005	5625	4621	56	349	997	2107	1650	426
2010	5456	4087	42	317	962	1899	1795	406
2013	8579	6097	41	418	1377	2726	2592	651
2014	**10207**	**6165**	**73**	**526**	**1975**	**3538**	**3025**	**703**

a Usiłowane i dokonane; w podziale według wieku nie uwzględniono samobójców o nieustalonym wieku.
a Attempted and committed; data by age of suicidal persons exclude cases for which age is unknown.

TABL. 13 (72). **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
LIFE EXPECTANCY

Wyszczególnienie *Specification*	Mężczyźni *Males*					Kobiety *Females*				
	przeciętna liczba lat dalszego trwania życia osób w wieku lat *life expectancy at age specified*									
	0	15	30	45	60	0	15	30	45	60
2005	70,8	56,5	42,2	28,7	17,5	79,4	65,0	50,3	35,8	22,7
2010	72,1	57,6	43,3	29,7	18,3	80,6	66,1	51,3	36,8	23,5
2013	73,1	58,6	44,3	30,5	18,7	81,1	66,6	51,8	37,3	23,9
2014	**73,8**	**59,2**	**44,9**	**31,0**	**19,2**	**81,6**	**67,1**	**52,3**	**37,7**	**24,3**
Miasta *Urban areas*	74,2	59,6	45,2	31,3	19,5	81,5	67,0	52,2	37,7	24,3
Wieś *Rural areas*	73,1	58,6	44,4	30,6	18,7	81,7	67,2	52,4	37,8	24,2

TABL. 14 (73). **PROGNOZA LUDNOŚCI[a]**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION PROJECTION[a]
As of 31 XII

Wyszczególnienie *Specification*	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**38419**	**38138**	**37741**	**37185**	**36477**	**35668**	**34817**	**33951**
miasta *urban areas*	23129	22716	22216	21618	20945	20234	19522	18826
wieś *rural areas*	15290	15421	15525	15567	15532	15434	15295	15125

a Opracowana w 2014 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 XII 2013 r. (w podziale administracyjnym obowiązującym w dniu 1 I 2014 r.) oraz założeń dotyczących przewidywanych tendencji w dzietności, umieralności oraz migracjach zagranicznych.
a Calculated in 2014 on the basis of population size and structure as of 31 XII 2013 (in administrative division valid as of 1 I 2014) as well as assumption concerning fertility, mortality and international migration.

TABL. 14 (73). **PROGNOZA LUDNOŚCI[a] (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION PROJECTION[a] (cont.)
As of 31 XII

Wyszczególnienie *Specification*	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Mężczyźni	18593	18461	18272	18002	17 663	17294	16926	16564
Males								
miasta	10967	10762	10519	10231	9917	9601	9300	9012
urban areas								
wieś	7626	7699	7753	7770	7746	7693	7627	7552
rural areas								
Kobiety	19826	19677	19469	19183	18814	18374	17891	17387
Females								
miasta	12162	11955	11697	11387	11028	10633	10223	9814
urban areas								
wieś	7664	7723	7772	7797	7786	7741	7668	7573
rural areas								

a Opracowana w 2014 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 XII 2013 r. (w podziale administracyjnym obowiązującym w dniu 1 I 2014 r.) oraz założeń dotyczących przewidywanych tendencji w dzietności, umieralności oraz migracjach zagranicznych.

a Calculated in 2014 on the basis of population size and structure as of 31 XII 2013 (in administrative division valid as of 1 I 2014) as well as assumption concerning fertility, mortality and international migration.

TABL. 15 (74). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE

Wyszczególnienie	2006——2010	2010	2013	2014	*Specification*
	w tys. *in thous.*				
Miasta: napływ	1162,2	220,3	224,6	217,8	*Urban areas: inflow*
odpływ	1371,1	266,3	262,4	246,8	*outflow*
Wieś: napływ	1054,5	202,3	202,7	189,8	*Rural areas: inflow*
odpływ	845,6	156,4	164,8	160,8	*outflow*
Saldo migracji w miastach	–208,9	–46,0	–37,8	–29,0	*Net migration in urban areas*

Migracje zagraniczne ludności to przemieszczenia ludności związane ze zmianą kraju zamieszkania. Ze względu na okres przebywania za granicą wyróżnia się: **migracje krótkookresowe** — zmiana kraju zamieszkania na okres od 3 do 12 miesięcy (do 2005 r. — od 2 do 12 miesięcy) oraz **migracje długookresowe** — zmiana kraju zamieszkania na okres 12 miesięcy i więcej, a więc również wyjazdy za granicę (przyjazdy z zagranicy) na pobyt stały. Dane opracowane na podstawie źródeł administracyjnych (rejestru PESEL) dotyczą wyłącznie migracji zarejestrowanych.

International migration of the population *is understood as movements of people related to the change of country of residence. Considering the period of stay abroad, the following types of migrations are distinguished:* ***short-term migration*** *— changing the country of residence for a period of 3—12 months (until 2005 — 2—12 months) and* ***long-term migration*** *— changing the country of residence for a period of 12 months and more, including also departures abroad (arrivals from abroad) for permanent residence. Data are compiled on the basis of the administrative sources (the PESEL register) and this only concern registered migration.*

TABL. 16 (75). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA OKRES 12 MIESIĘCY I WIĘCEJ (długookresowe) WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERIOD OF 12 MONTHS AND MORE (long-term migration) BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

A. OGÓŁEM
TOTAL

Wyszczególnienie *Specification*	2010			2013			2014		
	ogółem *total*	mężczyźni *males*	kobiety *females*	ogółem *total*	mężczyźni *males*	kobiety *females*	ogółem *total*	mężczyźni *males*	kobiety *females*
Imigranci ***Immigrants***	**54499**	**35710**	**18789**	**43404**	**24903**	**18501**	**46129**	**25702**	**20427**
Poniżej 18 lat *Below the age of 18*	8915	4527	4388	9255	4724	4531	9887	5059	4828
18—29	22304	17519	4785	9942	6157	3785	10028	5715	4313
30—59	20727	12323	8404	21038	12385	8653	22816	13144	9672
60 lat i więcej *and more*	2553	1341	1212	3169	1637	1532	3398	1784	1614
Emigranci ***Emigrants***	**41216**	**20773**	**20443**	**66297**	**33127**	**33170**	**54960**	**28939**	**26021**
Poniżej 18 lat *Below the age of 18*	6676	3486	3190	12342	6324	6018	9509	4868	4641
18—29	11371	5806	5565	15368	7715	7653	11875	6711	5164
30—59	20634	10261	10373	34745	17255	17490	29726	15505	14221
60 lat i więcej *and more*	2535	1220	1315	3842	1833	2009	3850	1855	1995
Saldo migracji ***Net migration***	**+13283**	**+14937**	**–1654**	**–22893**	**–8224**	**–14669**	**–8831**	**–3237**	**–5594**

B. Z OGÓŁEM — NA POBYT STAŁY
FROM TOTAL — FOR PERMANENT RESIDENCE

Wyszczególnienie	2006——2010	2010	2013	2014	*Specification*
Imigranci	**73742**	**15246**	**12199**	**12330**	***Immigrants***
mężczyźni	43581	9011	6854	6777	*males*
kobiety	30161	6235	5345	5553	*females*
w wieku:					*aged:*
Poniżej 18 lat	17087	5290	4853	5017	*Below 18*
18—29	24288	4003	1980	1824	*18—29*
30—59	27175	4928	4265	4330	*30—59*
60 lat i więcej	5192	1025	1101	1159	*60 and more*
Emigranci	**148536**	**17360**	**32103**	**28080**	***Emigrants***
mężczyźni	80659	7975	14874	13803	*males*
kobiety	67877	9385	17229	14277	*females*
w wieku:					*aged:*
Poniżej 18 lat	19713	2778	6312	5621	*Below 18*
18—29	57555	4288	7009	5946	*18—29*
30—59	64179	9148	16742	14546	*30—59*
60 lat i więcej	7089	1146	2040	1967	*60 and more*
Saldo migracji	**–74794**	**–2114**	**–19904**	**–15750**	***Net migration***

TABL. 17 (76). **NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W POLSCE W 2014 R.**
Stan w końcu roku

SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN POLAND IN 2014
End of the year

Kościoły i związki wyznaniowe[a] *Churches and religious associations[a]*	Jednostki kościelne[b] *Church units[b]*	Duchowni *Clergy*	Wierni, wyznawcy *Adherents, faithful*
Kościół katolicki ***Catholic Church***			
Kościół Rzymskokatolicki (obrządek łaciński)	10215	30843[c]	33494741[cd]
Kościół Greckokatolicki (obrządek bizantyjsko-ukraiński)	124	80	55000
Kościół Ormiański (obrządek ormiański)	3	3	670
Kościół Neounicki (obrządek bizantyjsko-słowiański)	1	2	134
Starokatolickie ***Old Catholic***			
Kościół Starokatolicki Mariawitów[e]	36	23	23120
Kościół Polskokatolicki[e]	76	69	18055
Kościół Katolicki Mariawitów	20	11[f]	1902
Kościół Starokatolicki[g]	8	12	485
Prawosławne ***Orthodox***			
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny[e]	243	472	504400
Wschodni Kościół Staroobrzędowców w RP[h]	4	6	1006
Protestanckie i tradycji protestanckiej ***Protestant and Protestant-tradition***			
Kościół Ewangelicko-Augsburski[e]	133	176	61736
Kościół Zielonoświątkowy	229	365	23440
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	150	68	9734
Nowoapostolski Kościół w Polsce	52	89	5311
Kościół Chrześcijan Baptystów[e]	95	215	5204
Kościół Chrystusowy w RP[i]	37	125	4518
Kościół Boży w Chrystusie	62	169	4460
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny[e]	42	29	4415
Kościół Ewangelicko-Reformowany[e]	10	8	3464

a Uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców. *b* Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. *c* W tym odpowiednio: 57 księży i 395 tys. wiernych Ordynariatu Polowego Wojska Polskiego. *d* Ochrzczeni. *e* Kościół stowarzyszony w Polskiej Radzie Ekumenicznej. *f* W tym 8 kobiet. *g* 2013 r. *h* 2011 r. *i* 2012 r.

a Listed by the decreasing number of adherents and faithful. b Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. c Including respectively: 57 priests and 395 thous. adherents of the Military Ordinariat of the Polish Army. d Baptised. e Churches associated in the Polish Ecumenical Council. f Of which 8 women. g 2013. h 2011. i 2012.

TABL. 17 (76). **NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W POLSCE W 2014 R. (dok.)**
Stan w końcu roku
SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN POLAND IN 2014 (cont.)
End of the year

Kościoły i związki wyznaniowe[a] *Churches and religious associations[a]*	Jednostki kościelne[b] *Church units[b]*	Duchowni *Clergy*	Wierni, wyznawcy *Adherents, faithful*
Protestanckie i tradycji protestanckiej (dok.) ***Protestant and Protestant-tradition (cont.)***			
Kościół Wolnych Chrześcijan[g]	41	84	2887
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan[g]	43	77	1901
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	61	231	1835
Kościół Chrystusowy[i]	13	13	1706
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	66	317	1380
Inne ***Others***			
Świadkowie Jehowy w Polsce	1339	—	124112[k]
Islamskie zgromadzenie Ahl-ul-Bayt	1	1	5000[l]
Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kryszny	24	298	2258
Związek Buddyjski Bencien Karma Kamtsang	10	23	1980
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich (Mormoni)	13	98	1598
Instytut Wiedzy o Tożsamości „Misja Czaitanii”	1	113	1506
Muzułmański Związek Religijny w RP	6	15	585

a Uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców. *b* Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. *g* 2013 r. *i* 2012 r. *k* Głosiciele. *l* Szacowana liczba szyitów w Polsce, liczba członków — 61.

a Listed by the decreasing number of adherents and faithful. b Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. g 2013. i 2012. k Proclaimers. l Estimated number of Shiites in Poland, number of members — 61.

Obrządki Kościoła katolickiego w Polsce

W Kościele katolickim występują cztery obrządki: **łaciński, bizantyjsko-ukraiński, ormiański** oraz **bizantyjsko-słowiański.** Kościół katolicki o obrządku bizantyjsko-ukraińskim, ze stolicą arcybiskupią w Przemyślu, posiada 10 dekanatów: elbląski, koszaliński, krakowsko-krynicki, olsztyński, przemyski, sanocki, słupski, węgorzewski, wrocławski i zielonogórski; o obrządku ormiańskim — 3 parafie w: Gliwicach, Warszawie i Gdańsku; o obrządku bizantyjsko-słowiańskim obejmuje 1 parafię w Kostomłotach k. Terespola.

Rites of the Catholic Church in Poland

There are four rites in the Catholic Church: ***Roman, Byzantine-Ukrainian, Armenian and Byzantine-Slavic.*** *The Byzantine-Ukrainian Rite Catholic Church, with the Archbishop in Przemyśl, has 10 decanates: Elbląg, Koszalin, Kraków-Krynica, Olsztyn, Przemyśl, Sanok, Słupsk, Węgorzewo, Wrocław and Zielona Góra; the Armenian Rite has 3 parishes in: Gliwice, Warszawa and Gdańsk; the Byzantine-Slavic Rite includes one parish in Kostomłoty near Terespol.*

DIECEZJE I METROPOLIE KOŚCIOŁA RZYMSKOKATOLICKIEGO W 2014 R.
Stan w końcu roku
DIOCESES AND METROPOLISES OF THE ROMAN CATHOLIC CHURCH IN 2014
End of the year

a W tym odpowiednio: 57 księży i 395 tys. wiernych Ordynariatu Polowego Wojska Polskiego nie uwzględnionych w podziale według diecezji i metropolii.

a Including respectively: 57 priests and 395 thous. adherents of the Military Ordinariat of the Polish Army not included in division according to dioceses and metropolises.

5

Dane o **aktywności ekonomicznej ludności** obejmują **osoby w wieku 15 lat i więcej** będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach i prezentowane są na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** — tabl. 1, 2, 5; badanie prowadzone jest metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Dane BAEL od 2010 r. uogólniono na podstawie bilansów ludności opracowywanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Dane prezentowane według grup wieku obliczane są w oparciu o dokładną datę urodzenia. Badanie nie obejmuje osób nieobecnych w gospodarstwach domowych 12 miesięcy i więcej.

Podstawowe kryterium podziału na **aktywnych zawodowo** (pracujących i bezrobotnych) oraz **biernych zawodowo** stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:

— wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
— formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Za **bezrobotne** uznaje się osoby w wieku 15—74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

— w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
— w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
— były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono również osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Za **bierne zawodowo** uznano osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

*Data on **economic activity of population** cover **persons aged 15 and more,** who are members of households in the dwellings selected on a random basis, and is presented on the basis of representative **Labour Force Survey (LFS)** — tables 1, 2, 5; the survey is conducted by the continuous observation method, i.e. economic activity of the population is surveyed in each week during the entire quarter. The LFS data since 2010 have been generalized on the basis of population balances compiled with the use of the Population and Housing Census 2011. Data presented by age groups have been calculated on the basis of the exact date of birth. The survey does not cover persons absent in households for 12 months and more.*

*The main criterion for dividing the population into **economically active** (employed and unemployed persons) and **inactive** is work, i.e., performing, holding or looking for work.*

***Employed persons** are persons who during the reference week:*

— *performed, for at least 1 hour any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or conducting a family-owned business beyond agriculture,*
— *formally had work but did not perform it (e.g., due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather), if the break in work did not exceed 3 months; moreover if the break in work exceeded 3 months the additional criterion in case of paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and outworkers) was the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration.*

***Unemployed persons** are persons aged 15—74, who simultaneously fulfilled three conditions:*

— *within the reference week were not employed,*
— *within a 4-week period (the last week being the reference week) actively sought work,*
— *were available for work within a fortnight period following the reference week.*

The unemployed also include persons who have found work and were waiting to begin it within a 3-month period, as well as persons who were available for that work.

***Economically inactive persons** are persons who are not classified either as employed or unemployed.*

TABL. 1 (77). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE

Wyszczególnienie	2010	2013	2014		*Specification*
	przeciętne w roku *annual averages*			IV kwartał *quarter*	
LUDNOŚĆ w tys.	**30955**	**31037**	**30985**	**30970**	***POPULATION in thous.***
Mężczyźni	14823	14855	14828	14820	*Men*
Kobiety	16133	16182	16156	16150	*Women*
Aktywni zawodowo	**17123**	**17361**	**17428**	**17427**	***Economically active persons***
mężczyźni	9446	9568	9593	9588	*men*
kobiety	7677	7793	7835	7839	*women*
Pracujący	15473	15568	15862	16018	*Employed persons*
mężczyźni	8566	8641	8778	8862	*men*
kobiety	6908	6927	7084	7155	*women*
Bezrobotni[a]	1650	1793	1567	1410	*Unemployed persons*[a]
mężczyźni	881	927	815	726	*men*
kobiety	769	866	752	684	*women*
Bierni zawodowo	**13832**	**13676**	**13556**	**13543**	***Economically inactive persons***
Mężczyźni	5376	5287	5235	5232	*Men*
Kobiety	8456	8389	8321	8310	*Women*
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ[b] w %	**55,3**	**55,9**	**56,2**	**56,3**	***ACTIVITY RATE[b] in %***
Mężczyźni	63,7	64,4	64,7	64,7	*Men*
Kobiety	47,6	48,2	48,5	48,5	*Women*
Miasta	**55,2**	**55,8**	**56,2**	**56,3**	***Urban areas***
Wieś	**55,5**	**56,1**	**56,3**	**56,2**	***Rural areas***
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA[c] w %	**50,0**	**50,2**	**51,2**	**51,7**	***EMPLOYMENT RATE[c] in %***
Mężczyźni	57,8	58,2	59,2	59,8	*Men*
Kobiety	42,8	42,8	43,8	44,3	*Women*
Miasta	**49,7**	**50,1**	**51,4**	**51,9**	***Urban areas***
Wieś	**50,4**	**50,3**	**50,9**	**51,4**	***Rural areas***
STOPA BEZROBOCIA[d] w %	**9,6**	**10,3**	**9,0**	**8,1**	***UNEMPLOYMENT RATE[d] in %***
Mężczyźni	9,3	9,7	8,5	7,6	*Men*
Kobiety	10,0	11,1	9,6	8,7	*Women*
Miasta	**9,9**	**10,3**	**8,7**	**7,8**	***Urban areas***
Wieś	**9,2**	**10,4**	**9,5**	**8,5**	***Rural areas***

a Osoby w wieku 15—74 lata. *b—d* Obliczono jako udział: *b* — aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy), *c* — pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy), *d* — bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

a Persons aged 15—74. b—d Calculated as the share of: b — the economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group), c — the employed persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group), d — the unemployed persons (total or in a given group) to the economically active population (total or in a given group).

LUDNOŚĆ AKTYWNA ZAWODOWO[a] W WYBRANYCH KRAJACH W 2013 R.
ECONOMICALLY ACTIVE POPULATION[a] IN SELECTED COUNTRIES IN 2013

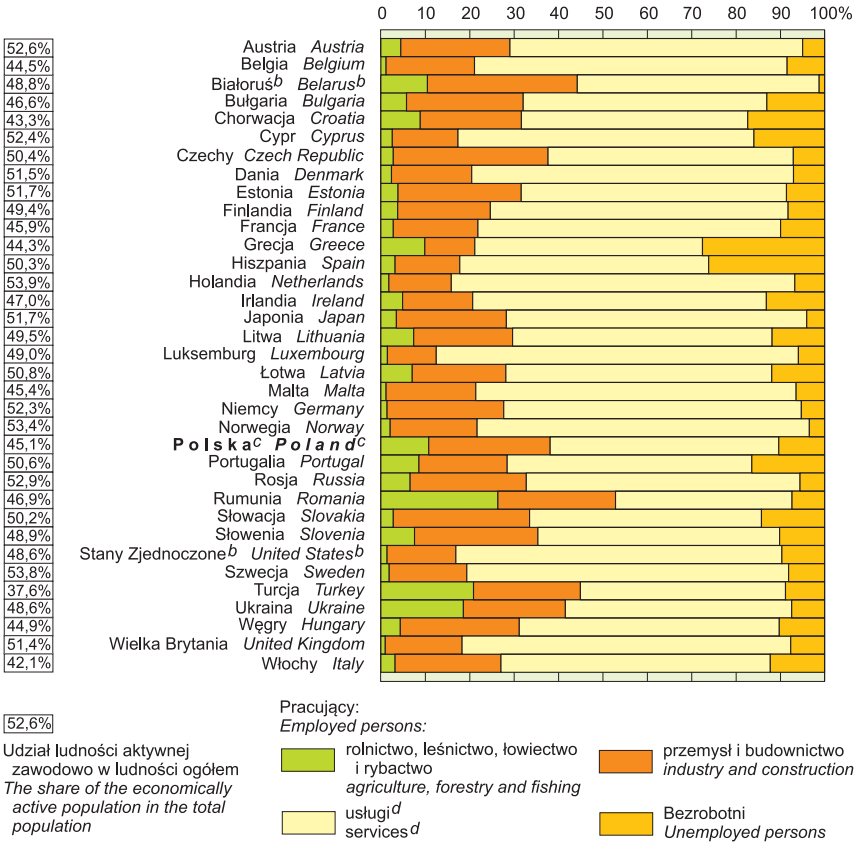

a Dane na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) opracowane według metodologii Międzynarodowej organizacji Pracy (MOP); dane dotyczą osób w wieku 15 lat i więcej z wyjątkiem następujących krajów: Białorusi, Hiszpanii, Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii – 16 lat i więcej lat, Rosji – 15–72 lata, Ukrainy – 15–70 lat, Danii, Estonii, Finlandii, Łotwy, Norwegii, Szwecji i Węgier – 15–74 lat. *b* Dane dla pracujących i bezrobotnych dotyczą 2010 r. *c* Przeciętne w roku; bezrobotni w wieku 15–74 lata. *d* Dotyczy pozostałych sekcji PKD 2007/NACE Rev. 2, w przypadku Rosji – ISIC Rev. 3, a w przypadku Białorusi, Japonii, Stanów Zjednoczonych i Ukrainy – ISIC Rev. 4.

a Data based on the Labour Force Surveys (LFS) compiled in accordance with the methodology of International Labour Organization (ILO); data refer to the population aged 15 and more excluding of the following countries: Belarus, Spain, the United States and the United Kingdom – 16 years and more, Russia – 15–72 years, Ukraine – 15–70 years, Denmark, Estonia, Finland, Latvia, Norway, Sweden and Hungary – 15–74 years. b Data for employed and unemployed persons concern 2010. c Annual averages; unemployed persons aged15–74 years. d Concerns remaining NACE Rev. 2 sections, for Russia – ISIC Rev. 3 for Japan, the United States and Ukraine – ISIC Rev. 4.

TABL. 2 (78). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU W IV KWARTALE 2014 R.**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE IN IV QUARTER 2014

Wyszczególnienie *Specification*	Ludność *Population*	Aktywni zawodowo *Economically active persons*			Bierni zawodowo *Economically inactive persons*	Współczynnik aktywności zawodowej[a] *Activity rate*[a]	Wskaźnik zatrudnienia[b] *Employment rate*[b]	Stopa bezrobocia[c] *Unemployment rate*[c]
		ogółem *grand total*	pracujący *employed*	bezrobotni[d] *unemployed*[d]				
	w tys. *in thous.*					w % *in %*		
OGÓŁEM *TOTAL*	**30970**	**17427**	**16018**	**1410**	**13543**	**56,3**	**51,7**	**8,1**
w tym w wieku produkcyjnym[e] *of which of working age*[e]	22661	16896	15501	1395	5765	74,6	68,4	8,3
15—24 lata	4231	1402	1094	308	2829	33,1	25,9	22,0
25—34	5544	4776	4345	431	768	86,1	78,4	9,0
35—44	5347	4681	4393	288	666	87,5	82,2	6,2
45—54	4597	3754	3540	214	843	81,7	77,0	5,7
55 lat i więcej *and more*	11252	2814	2646	169	8438	25,0	23,5	6,0
Mężczyźni *Men*	**14820**	**9588**	**8862**	**726**	**5232**	**64,7**	**59,8**	**7,6**
w tym w wieku produkcyjnym[e] *of which of working age*[e]	12005	9404	8684	720	2601	78,3	72,3	7,7
15—24 lata	2177	837	663	175	1340	38,4	30,5	20,9
25—34	2836	2632	2415	217	204	92,8	85,2	8,2
35—44	2704	2513	2386	127	191	92,9	88,2	5,1
45—54	2277	1926	1823	104	351	84,6	80,1	5,4
55 lat i więcej *and more*	4825	1680	1576	104	3145	34,8	32,7	6,2
Kobiety *Women*	**16150**	**7839**	**7155**	**684**	**8310**	**48,5**	**44,3**	**8,7**
w tym w wieku produkcyjnym[e] *of which of working age*[e]	10656	7492	6817	675	3164	70,3	64,0	9,0
15—24 lata	2053	565	432	134	1488	27,5	21,0	23,7
25—34	2707	2144	1930	214	564	79,2	71,3	10,0
35—44	2643	2168	2008	161	474	82,0	76,0	7,4
45—54	2319	1828	1717	111	492	78,8	74,0	6,1
55 lat i więcej *and more*	6427	1134	1069	65	5293	17,6	16,6	5,7

a—c Patrz notki *b—d* do tabl. 1 na str. 117. *d* Osoby w wieku 15—74 lata. *e* Mężczyźni w wieku 18—64 lata, kobiety w wieku 18—59 lat.

a—c See footnotes b—d to the table 1 on page 117. d Persons aged 15—74. e Men aged 18—64, women aged 18—59.

BEZROBOCIE[a] W WYBRANYCH KRAJACH W 2013 R.
UMPLOYMENT[a] IN SELECTED COUNTRIES IN 2013

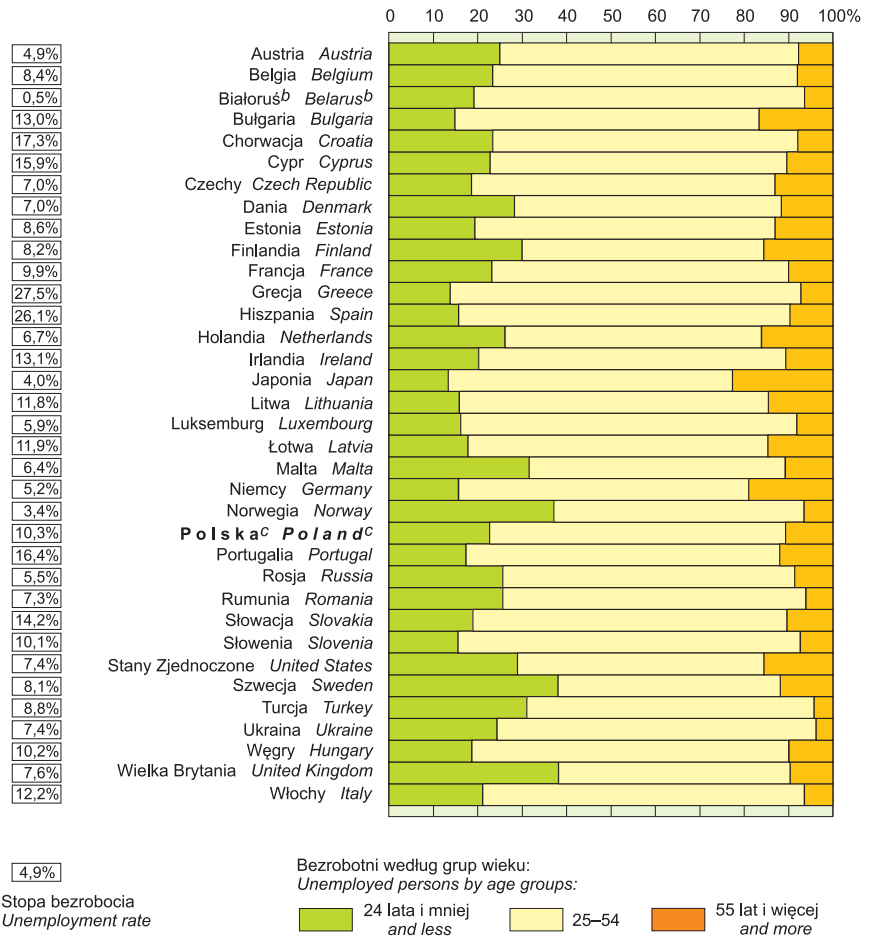

a Dane na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) opracowane według metodologii Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP); patrz notka *a* do wykresu na str. 118. *b* Szacunki oficjalne. *c* Przeciętne w roku; bezrobotni w wieku 15–74 lata.

a Data based on the Labour Force Surveys (LFS) compiled in accordance with the methodology of International Labour Organization (ILO); see footnote a to the chart on page 118. b Official estimates. c Annual averages; unemployed persons aged 15–74 years.

Na podstawie BAEL w IV kwartale 2014 r. spośród 13,5 mln osób biernych zawodowo w wieku 15 lat i więcej 49,0% stanowiły osoby, które nie podejmowały pracy z powodu przebywania na emeryturze. Kolejnymi przyczynami były: nauka i uzupełnianie kwalifikacji (19,4%), choroba i niesprawność (13,7%) oraz obowiązki rodzinne (11,4%).

W populacji osób w wieku produkcyjnym (18—59/64 lata) głównymi przyczynami bierności zawodowej były: nauka i uzupełnianie kwalifikacji (26,9%), choroba i niesprawność (24,5%) oraz obowiązki rodzinne (23,7%).

On the LFS basis in the IV quarter of 2014 from the 13,5 mln of economically inactive persons aged 15 and more 49,0% constituted persons who did not undertake work due to retirement. The successive reasons were: education and training (19,4%), illness and disability (13,7%) as well as family responsibilities (11,4%).

In the working age population (18—59/64) the main reasons for economic inactivity were: education and training (26,9%), illness and disability (24,5%) and family responsibilities (23,7%).

Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy);
2) pracodawców i pracujących na własny rachunek łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin;
3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

Prezentowane dane o pracujących, z wyjątkiem tabl. 3—5, nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego; dane dla tych jednostek podano w dziale „Organizacja państwa".

Dane o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowano na podstawie wyników spisów: w 2005 r. — Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, od 2010 r. — Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

*Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:*

1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment, election or service relation);
2) employers and own-account workers including contributing family workers;
3) outworkers;
4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);
5) members of agricultural production cooperatives (agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives);
6) clergy fulfilling priestly obligations.

Presented data regarding employment, excluding tables 3—5, do not include budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety; data for these units are given in the chapter "Organization of the State".

Data regarding employed persons on private farms in agriculture were estimated on the basis of the results of censuses: in 2005 — the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, since 2010 — the Agricultural Census 2010.

TABL. 3 (79). **PRACUJĄCY**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w tys. *in thous.*				
O G Ó Ł E M	**12890,7**	**14106,9**	**14244,3**	**14402,2**	***T O T A L***
w tym poza jednostkami budżetowymi prowadzącymi działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego	12576,3	13778,2	13919,8	14076,3	*of which excluding budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety*
W tym:					*Of which:*
zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	9543,1	10410,2	10404,6	10558,1	*employees hired on the basis of an employment contract*
pracodawcy i pracujący na własny rachunek	3289,4	3641,8	3785,0	3790,0	*employers and own-account workers*
w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie[a]	1967,0	2216,2	2216,2	2216,2	*on private farms in agriculture[a]*
poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie	1322,4	1425,6	1568,8	1573,8	*excluding private farms in agriculture*

a Dane szacunkowe.

U w a g a. Ponadto, według danych szacunkowych, w „szarej gospodarce" liczba pracujących wyniosła: w 2005 r. — 1035 tys. osób, w 2010 r. — 1074 tys. osób, w 2013 r. — 1078 tys. osób oraz w 2014 r. — 1043 tys. osób.

a Estimated data.

N o t e. Moreover, according to estimated data, the number of employed persons in the "hidden economy" totalled: 1035 thous. in 2005, 1074 thous. in 2010, 1078 thous. in 2013 and 1043 thous. in 2014.

TABL. 4 (80). **PRACUJĄCY WEDŁUG SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS BY SECTIONS
As of 31 XII

Sekcje	2005	2010	2013	2014	*Sections*
	w tys. *in thous.*				
O G Ó Ł E M	**12890,7**	**14106,9**	**14244,3**	**14402,2**	***T O T A L***
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2134,1	2376,1	2379,0	2379,8	*Agriculture, forestry and fishing*
w tym rolnictwo[a]	2082,2	2326,2	2326,7	2326,8	*of which agriculture[a]*
Przemysł	2857,6	2909,5	2872,2	2948,2	*Industry*
górnictwo i wydobywanie	186,4	173,0	168,6	160,5	*mining and quarrying*
przetwórstwo przemysłowe	2400,2	2436,5	2421,1	2510,0	*manufacturing*
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	150,5	159,1	137,3	129,7	*electricity, gas, steam and air conditioning supply*
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	120,5	140,9	145,2	148,0	*water supply; sewerage, waste management and remediation activities*

a Dla gospodarstw indywidualnych dane szacunkowe.

a For private farms estimated data.

TABL. 4 (80). **PRACUJĄCY WEDŁUG SEKCJI (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS BY SECTIONS (cont.)
As of 31 XII

Sekcje	2005	2010	2013	2014	*Sections*
	w tys. *in thous.*				
Budownictwo	661,5	865,2	810,5	787,5	*Construction*
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	2068,5	2189,1	2121,9	2169,6	*Trade; repair of motor vehicles*[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	633,1	701,4	730,0	738,2	*Transportation and storage*
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	219,4	237,4	244,7	247,3	*Accommodation and catering*[Δ]
Informacja i komunikacja	183,2	237,8	270,8	280,9	*Information and communication*
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	296,6	337,9	352,2	350,3	*Financial and insurance activities*
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	174,2	196,0	199,2	201,9	*Real estate activities*
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	408,2	481,3	553,3	555,1	*Professional, scientific and technical activities*
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	327,2	411,7	443,2	455,6	*Administrative and support service activities*
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	871,4	970,1	963,0	970,5	*Public administration and defence; compulsory social security*
Edukacja	1043,0	1079,9	1100,3	1109,8	*Education*
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	689,0	764,4	804,7	805,4	*Human health and social work activities*
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	130,9	148,4	140,0	142,5	*Arts, entertainment and recreation*
Pozostała działalność usługowa	192,8	200,7	259,3	259,6	*Other service activities*

TABL. 5 (81). **STRUKTURA PRACUJĄCYCH WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I WIEKU W IV KWARTALE 2014 R. — na podstawie BAEL**
STRUCTURE OF EMPLOYED PERSONS BY EDUCATIONAL LEVEL AND AGE IN IV QUARTER 2014 — on the LFS basis

W i e k *A g e*	Ogółem *Total*		Z wykształceniem *With education*				
			wyższym *tertiary*	policealnym i średnim zawodowym *post-secondary and vocational secondary*	średnim ogólnokształcącym *general secondary*	zasadniczym zawodowym *basic vocational*	gimnazjalnym i podstawowym[a] *lower secondary and primary*[a]
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**100,0**	**100,0**	**32,5**	**26,6**	**8,6**	**26,4**	**5,9**
15—24 lata	6,8	100,0	16,3	32,5	20,8	20,6	9,8
25—34	27,1	100,0	47,3	23,5	10,6	14,9	3,7
35—44	27,4	100,0	36,2	23,8	7,8	27,7	4,5
45—54	22,1	100,0	22,7	29,3	5,7	36,2	6,1
55—64	15,0	100,0	20,2	31,1	5,8	33,7	9,2
65 lat i więcej *and more*	1,6	100,0	39,3	22,7	5,1	17,6	15,3

a Łącznie z niepełnym podstawowym.
a Including incomplete primary education.

TABL. 6 (82). **PRACUJĄCY[a] WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
EMPLOYED PERSONS[a] BY EMPLOYMENT STATUS

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w tys. *in thous.*				
O G Ó Ł E M	**12727,5**	**13833,6**	**13734,9**	**13827,0**	***T O T A L***
w tym:					*of which:*
Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	8786,7	9745,8	9566,0	9658,7	*Employees hired on the basis of an employment contract*
w tym w sferze budżetowej[b]	1588,5	1645,1	1564,4	1556,3	*of which in the budgetary sphere[b]*
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek	3841,4	3990,7	4073,4	4073,4	*Employers and own-account workers*
w tym w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie[c]	1837,8	1981,9	1981,9	1981,9	*of which on private farms in agriculture[c]*

a Przeciętne w roku. *b* Dane dotyczą jednostek budżetowych, zakładów budżetowych oraz w latach 2005 i 2010 gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych. *c* Dane szacunkowe.

a Annual averages. b Data concern budgetary units, budgetary establishments as well as in 2005 and 2010 auxiliary units of budgetary units. c Estimated data.

TABL. 7 (83). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

Sekcje	2005	2010	2013	2014	*Sections*
	w tys. *in thous.*				
O G Ó Ł E M	**8786,7**	**9745,8**	**9566,0**	**9658,7**	***T O T A L***
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	153,0	144,9	142,5	142,4	*Agriculture, forestry and fishing*
Przemysł	2619,2	2696,1	2627,2	2677,0	*Industry*
górnictwo i wydobywanie	188,0	173,2	168,2	159,7	*mining and quarrying*
przetwórstwo przemysłowe	2162,9	2229,8	2186,6	2249,0	*manufacturing*
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	152,8	159,4	136,6	130,0	*electricity, gas, steam and air conditioning supply*
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	115,5	133,7	135,8	138,3	*water supply; sewerage, waste management and remediation activities*
Budownictwo	518,1	674,4	604,3	583,5	*Construction*
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	1379,9	1598,7	1529,4	1571,2	*Trade; repair of motor vehicles[Δ]*
Transport i gospodarka magazynowa	507,4	582,5	585,2	591,9	*Transportation and storage*
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	147,5	175,7	170,0	171,1	*Accommodation and catering[Δ]*
Informacja i komunikacja	155,5	195,3	207,4	215,4	*Information and communication*
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	244,0	281,7	279,2	275,2	*Financial and insurance activities*
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	133,6	142,0	138,4	140,1	*Real estate activities*

TABL. 7 (83). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE (dok.)**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT (cont.)

Sekcje	2005	2010	2013	2014	*Sections*
	w tys. *in thous.*				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	270,5	328,4	350,0	354,8	*Professional, scientific and technical activities*
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	262,8	353,8	366,0	378,8	*Administrative and support service activities*
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	551,8	642,8	623,9	621,0	*Public administration and defence; compulsory social security*
Edukacja	1018,2	1035,9	1027,5	1024,1	*Education*
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	621,7	667,8	664,6	659,6	*Human health and social work activities*
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	113,7	130,3	119,6	120,8	*Arts, entertainment and recreation*
Pozostała działalność usługowa	89,8	95,5	130,8	131,8	*Other service activities*

Koszty pracy stanowią sumę wynagrodzeń brutto (łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych i ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne — emerytalne, rentowe i chorobowe, płaconymi przez ubezpieczonego pracownika) oraz pozapłacowych wydatków (składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe opłacane przez pracodawcę, składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, wydatki na doskonalenie, kształcenie i przekwalifikowanie kadr, bezpieczeństwo i higienę pracy oraz pozostałe wydatki, obejmujące m.in. delegacje służbowe, zakładowy fundusz świadczeń socjalnych).

Labour costs *are defined as the sum of gross wages and salaries (including deductions for personal income taxes and contributions to compulsory social security — retirement, pension and illness, paid by the insured employee) as well as non-wages related expenditures (contributions to retirement, pension and accident insurance paid by the employer, contributions to the Labour Fund and to the Guaranteed Employment Benefit Fund, expenditures on improving skills, training and retraining personnel, improving safety and health at work as well as other expenditures, including among others business trips, benefits from establishment's social fund).*

Uwaga do tablic 8—11

Dane według rodzajów działalności opracowano metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności.

Note to tables 8—11

Data according to the kinds of activity are compiled using the local kind-of-activity unit method.

TABL. 8 (84). **KOSZTY PRACY**[a]
LABOUR COSTS[a]

Wyszczególnienie		Na 1 zatrudnionego (przeciętne miesięczne) *Per paid employee (monthly averages)*	Na 1 godzinę przepracowaną *Per hour worked*	*Specification*
		w zł	*in zl*	
O G Ó Ł E M	2005[b]	3252	23	***T O T A L***
	2010[b]	4388	31	
	2012	4759	34	
	2013[b]	**4986**	**35**	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		5590	37	*Agriculture, forestry and fishing*
Przemysł		4987	34	*Industry*
górnictwo i wydobywanie		9024	63	*mining and quarrying*
przetwórstwo przemysłowe		4462	30	*manufacturing*
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]		8265	58	*electricity, gas, steam and air conditioning supply*
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]		4612	31	*water supply; sewerage, waste management and remediation activities*
Budownictwo		4428	29	*Construction*
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]		4221	29	*Trade; repair of motor vehicles*[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa		4670	31	*Transportation and storage*
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]		3169	21	*Accommodation and catering*[Δ]
Informacja i komunikacja		8591	59	*Information and communication*
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		7941	56	*Financial and insurance activities*
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]		5071	35	*Real estate activities*
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		6935	48	*Professional, scientific and technical activities*
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]		3472	23	*Administrative and support service activities*
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		5738	41	*Public administration and defence; compulsory social security*
Edukacja		5068	49	*Education*
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		4316	31	*Human health and social work activities*
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		4239	30	*Arts, entertainment and recreation*
Pozostała działalność usługowa		3894	26	*Other service activities*

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* Dane szacunkowe.
a Data concern entities employing more than 9 persons. b Estimated data.

STRUKTURA KOSZTÓW PRACY WEDŁUG SKŁADNIKÓW[a] W 2012 R.
STRUCTURE OF LABOUR COSTS BY COMPONENTS[a] IN 2012

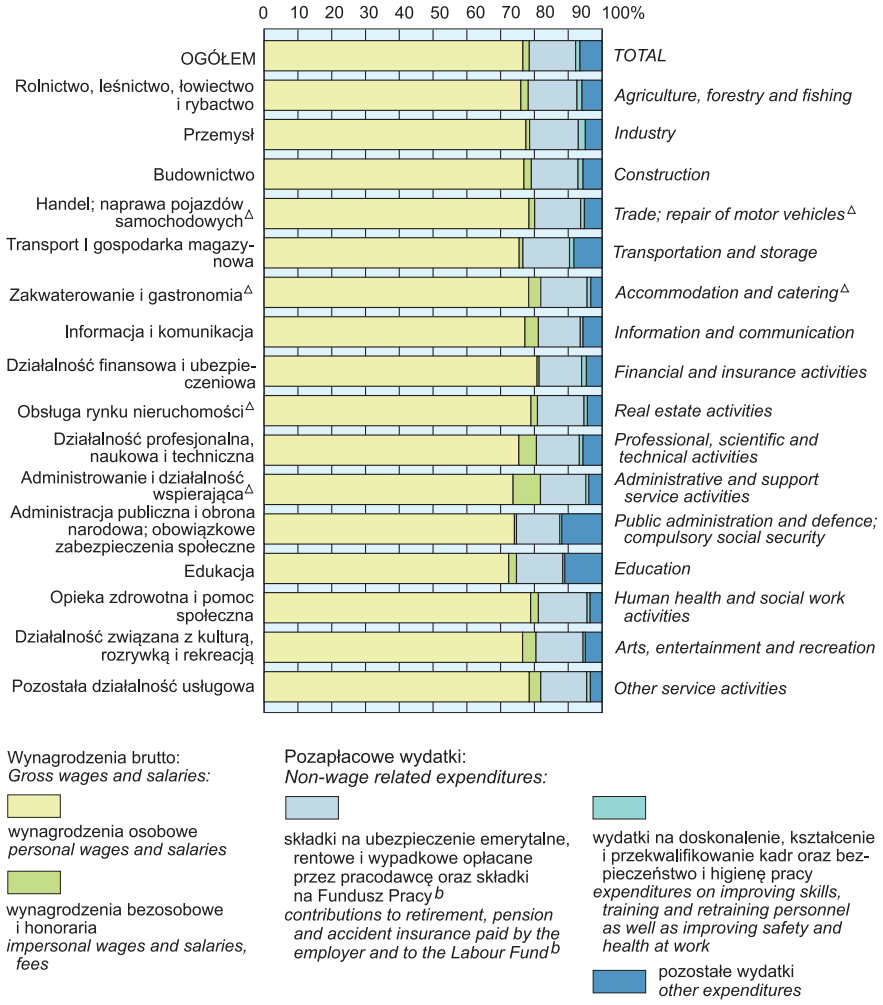

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* Łącznie ze składkami na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.
a Data concern entities employing more than 9 persons. b Including contributions to the Guaranteed Employment Benefit Fund.

TABL. 9 (85). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY**[a]
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK[a] *(excluding private farms in agriculture)*

Wyszczególnienie *Specification*		Ogółem *Total*	W wypadkach *In accidents*			Z liczby ogółem — powodujących niezdolność do pracy *Of total number — accidents resulting in an inability to work*		
			śmiertelnych *fatal*	ciężkich *serious*	lżejszych *light*	1—3 dni *days*	4—20	21 dni i więcej *days and more*
OGÓŁEM *TOTAL*								
OGÓŁEM *TOTAL*	2005	84402	468	956	82978	595	26006	52747
	2010	94207	446	645	93116	1111	30636	55189
	2013	88267	277	538	87452	1348	28410	48929
	2014	**88642**	**262**	**520**	**87860**	**1504**	**30447**	**45483**
NA 1000 PRACUJĄCYCH (wskaźnik wypadkowości) *PER 1000 EMPLOYED PERSONS (accident rate)*								
OGÓŁEM *TOTAL*	2005	7,99	0,04	0,09	7,86	0,06	2,46	4,99
	2010	8,15	0,04	0,06	8,05	0,10	2,65	4,77
	2013	7,54	0,02	0,05	7,47	0,12	2,43	4,18
	2014	**7,50**	**0,02**	**0,04**	**7,44**	**0,12**	**2,56**	**3,95**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*		10,99	0,09	0,11	10,79	0,07	3,37	6,93
Przemysł *Industry*		11,59	0,03	0,10	11,46	0,16	4,18	6,49
górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*		13,97	0,15	0,17	13,65	0,04	2,10	11,32
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*		11,61	0,02	0,10	11,49	0,17	4,42	6,25
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning supply*		5,18	0,04	0,05	5,09	0,13	1,59	3,12
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		14,40	0,07	0,08	14,25	0,22	4,93	8,16
Budownictwo *Construction*		7,84	0,07	0,09	7,68	0,11	2,18	5,13
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]		5,58	0,01	0,02	5,55	0,10	2,31	2,51
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*		8,48	0,06	0,04	8,38	0,13	2,72	4,81
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] *Accommodation and catering*[Δ]		5,09	0,00	0,00	5,09	0,07	2,34	2,24
Informacja i komunikacja *Information and communication*		1,95	—	0,01	1,94	0,09	0,70	0,85
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa *Financial and insurance activities*		3,10	—	0,01	3,09	0,10	0,95	1,25
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] *Real estate activities*		4,60	0,00	0,02	4,58	0,05	1,58	2,60

a Zgłoszone w danym roku; łącznie z pracownikami cywilnymi w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

a Registered in a given year; including civilian employees in budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety.

TABL. 9 (85). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY[a] (dok.)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK[a] (cont.)

Wyszczególnienie *Specification*	Ogółem *Total*	W wypadkach *In accidents*			Z liczby ogółem — powodujących niezdolność do pracy *Of total number — accidents resulting in an inability to work*		
		śmiertelnych *fatal*	ciężkich *serious*	lżejszych *light*	1—3 dni *days*	4—20	21 dni i więcej *days and more*
NA 1000 PRACUJĄCYCH (dok.) *PER 1000 EMPLOYED PERSONS (cont.)*							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*	2,04	0,01	0,02	2,01	0,07	0,70	0,94
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] ..... *Administrative and support service activities*	9,14	0,03	0,03	9,08	0,24	3,36	3,99
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... *Public administration and defence; compulsory social security*	5,83	0,01	0,02	5,80	0,18	2,02	2,76
Edukacja ..... *Education*	4,22	0,00	0,01	4,21	0,10	1,41	2,01
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... *Human health and social work activities*	12,42	0,00	0,01	12,41	0,16	3,03	4,81
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ... *Arts, entertainment and recreation*	6,30	—	0,02	6,28	0,11	2,08	2,97
Pozostała działalność usługowa ..... *Other service activities*	1,51	0,00	0,02	1,49	0,02	0,49	0,82

a Zgłoszone w danym roku; łącznie z pracownikami cywilnymi w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

a Registered in a given year; including civilian employees in budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety.

POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY NA 1000 PRACUJĄCYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2014 R. (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK PER 1000 EMPLOYED PERSONS BY VOIVODSHIP IN 2014 (excluding private farms in agriculture)

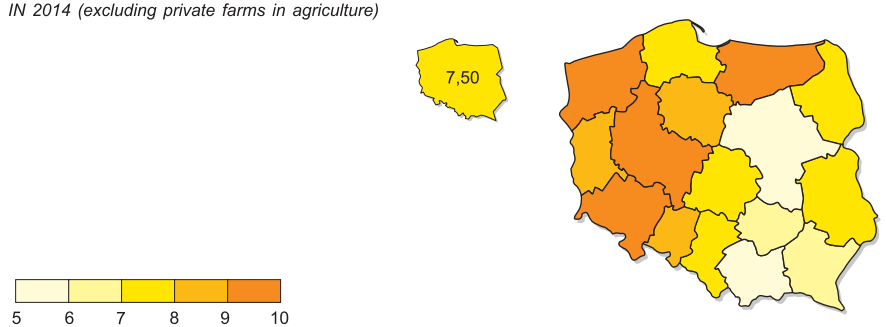

5

Liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, którym wypłacono jednorazowe odszkodowania wyniosła: w 2005 r. — 20,9 tys. osób, w 2010 r. — 16,9 tys. osób, w 2013 r. — 15,8 tys. osób, w 2014 r. — 15,6 tys. osób; wypadkom śmiertelnym uległo odpowiednio: 128, 89, 77 i 77 osób.

The number of persons injured in accidents at work on private farms in agriculture who received a one--off accident compensation payments, totalled: 20,9 thous. in 2005, 16,9 thous. in 2010, 15,8 thous. in 2013, and 15,6 thous. in 2014. Respectively: 128, 89, 77 and 77 persons were involved in fatal accidents.

W 2014 r. główną przyczyną zgłoszonych wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) było nieprawidłowe zachowanie się pracownika. W ogólnej liczbie przyczyn (174,7 tys.) jej udział wyniósł 59,0%. Kolejną przyczyną wypadków był niewłaściwy stan czynnika materialnego (np. maszyn i urządzeń, narzędzi, surowców, materiałów pomocniczych), której udział wyniósł 8,6%.

Głównymi wydarzeniami powodującymi wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie w 2014 r. były: upadek, podczas którego uległo wypadkom 7,7 tys. osób, tj. 49,0% wszystkich poszkodowanych, następnie pochwycenie i uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń, w wyniku czego uległo wypadkom 2,0 tys. osób, tj. 13,1%.

In 2014, the main cause for accidents registered at work (excluding private farms in agriculture) was incorrect employee action. This reason's share in the total number of reasons (174,7 thous.) amounted to 59,0%. The subsequent cause for accidents was the inappropriate condition of the material object/agent (e.g., machinery and equipment, tools, raw materials, auxiliary materials) the share of which amounted to 8,6%.

The main events for accidents at work on private farms in agriculture in 2014 were falls, during which 7,7 thous. persons were injured, i.e., 49,0% of all persons injured, followed by caught or hit by moving parts of machinery and equipment as a result of which 2,0 thous. persons were injured, i.e. 13,1%.

TABL. 10 (86). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA**[a]
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS[a] *(excluding private farms in agriculture)*
As of 31 XII

Wyszczególnienie *Specification*		Ogółem[b] *Total*[b]	W tym *Of which*		
			przemysł *industry*	budownictwo *construction*	transport i gospodarka magazynowa *transportation and storage*
		na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości *per 1000 paid employees of total surveyed*			
OGÓŁEM ..... *TOTAL*	2005	120	180	132	115
	2010	97,9	162	108	76,2
	2013	93,4	156	109	68,8
	2014	**89,5**	**148**	**110**	**66,1**
Zagrożenia związane ze środowiskiem pracy ..... *Hazard connected with work environment*	2005	70,4	118	65,7	28,1
	2010	56,4	101	58,6	16,3
	2013	54,3	97,3	64,8	13,0
	2014	**51,7**	**92,2**	**63,1**	**12,9**
Zagrożenia związane z uciążliwością pracy ..... *Hazard connected with strenuous conditions*	2005	34,6	39,2	50,1	78,0
	2010	28,4	38,2	35,5	54,1
	2013	26,5	37,6	30,3	49,9
	2014	**25,1**	**34,9**	**32,6**	**47,5**
Zagrożenia czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi *Hazard connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery*	2005	14,6	23,6	16,2	9,0
	2010	13,2	22,3	14,0	5,8
	2013	12,7	21,0	14,3	5,9
	2014	**12,6**	**20,7**	**14,5**	**5,7**

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* Dotyczy wybranych rodzajów działalności.

a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons. b Concerns selected kinds of activity.

Liczba osób, u których stwierdzono chorobę zawodową wyniosła: w 2005 r. — 3,2 tys., w 2010 r. — 2,9 tys., w 2013 r. — 2,2 tys., w 2014 r. — 2,4 tys. i w przeliczeniu na 100 tys. zatrudnionych odpowiednio: 34,8; 28,3; 21,4; 22,6.

Number of persons, who were found to suffer from occupational disease totalled: 3,2 thous. in 2005, 2,9 thous. in 2010, 2,2 thous. in 2013, 2,4 thous. in 2014, and in calculating per 100 thous. of paid employees respectively: 34,8; 28,3; 21,4; 22,6.

TABL. 11 (87). **DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI PRACY**[a]
ACTIVITIES OF THE NATIONAL LABOUR INSPECTORATE[a]

Wyszczególnienie	2005	2010	2012	2013	*Specification*
	w tys. *in thous.*				
Skontrolowane zakłady	66,7	70,1	68,9	69,1	*Companies inspected*
Liczba kontroli	93,7	95,3	89,9	89,8	*Number of inspections*
Wydane decyzje	473,1	346,7	320,1	325,0	*Decisions issued*
dotyczące usunięcia uchybień związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy	452,9	337,3	310,1	314,5	*concern correction of offences connected safety and health at work*
w tym:					*of which:*
wstrzymania prac	15,5	9,5	8,1	7,9	*suspension of work*
skierowania pracowników do innych prac[b]	6,1	4,9	4,3	4,3	*transfer of employees to other works*[b]
wstrzymania eksploatacji maszyn	.	8,0	7,9	9,0	*suspension of machinery exploitation*
nakazujące wypłatę świadczeń	20,2	9,4	10,1	10,6	*ordering payment of benefits*

a Dotyczy kontroli w podmiotach gospodarki narodowej z wyłączeniem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie; od 1 VII Państwowa Inspekcja Pracy działa na mocy ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy z dnia 13 IV 2007 r. (jednolity tekst Dz. U. 2012 poz. 404) z późniejszymi zmianami. *b* Wydane głównie ze względu na: brak wymaganych kwalifikacji i uprawnień, brak wymaganych badań lekarskich, zatrudnienie kobiet i młodocianych przy pracach im wzbronionych.

a Concerns inspections in entities of the national economy excluding private farms in agriculture; since 1 VII 2007 the legal base of the activity of the National Labour Inspectorate is the Law of the National Labour Inspectorate, dated 13 IV 2007 (uniform text Journal of Laws 2012 item 404) with later amendments. b Issued mainly due to: absence of required qualifications and competence, lack of medical certificates, employment of women and juveniles in positions restricted to men.

TABL. 12 (88). **STRAJKI**
STRIKES

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Liczba strajków	8	79	93	1	*Number of strikes*
Strajkujący:					*Employees on strike:*
w tysiącach	1,6	13,9	29,3	0,02	*in thousands*
w % zatrudnionych w jednostkach, w których wystąpiły strajki	33,2	42,0	17,2	5,7	*in % of paid employees in entities where strikes occurred*
Liczba dni roboczych nieprzepracowanych w związku z uczestnictwem w strajkach:					*Number of working days not worked due to participation in strikes:*
w tysiącach	0,4	14,7	10,1	0,01	*in thousands*
na 1 zatrudnionego w jednostkach, w których wystąpiły strajki	0,09	0,44	0,06	0,02	*per paid employee in entities where strikes occurred*

Dane o liczbie **bezrobotnych zarejestrowanych,** zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązującą od 1 VI 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 674, z późniejszymi zmianami), obejmują osoby, które ukończyły 18 lat i nie osiągnęły wieku emerytalnego, niezatrudnione i niewykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli są to osoby niepełnosprawne — zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępujące do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych lub, zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukujące zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

*Data regarding **registered unemployed persons,** in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (uniform text Journal of Laws 2013 item 674, with later amendments), include persons who are at least 18 years old and have not reached the retirement age, are not employed and not performing any other kind of paid work who capable of work and ready to take full-time employment (or in case of disabled persons — are able and ready to take employment at least half the full work-time required within a given occupation or service), are not attending any full-time school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam with the scope of this school programme exam) or tertiary schools in part-time programme and registered in the powiat labour office corresponding to the person's permanent or temporary place of residence, and seeking employment or any other income-generating work, with additional provisions concerning the sources of income, included in the mentioned law.*

*The **registered unemployment rate** is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety.*

TABL.13 (89). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Bezrobotni zarejestrowani ogółem w tys.	**2773,0**	**1954,7**	**2157,9**	**1825,2**	***Total registered unemployed persons in thous.***
mężczyźni	1286,6	939,9	1058,4	885,6	*men*
kobiety	1486,4	1014,8	1099,5	939,6	*women*
Z liczby ogółem — w tys. — bezrobotni:					*Of total number — in thous. — unemployed persons:*
dotychczas niepracujący	656,6	405,1	393,2	315,4	*previously not employed*
w tym absolwenci[a]	139,7	122,6	121,2	85,4	*of which school-leavers[a]*
w tym szkoły wyższej[b]	31,8	34,8	29,9	23,0	*of which of tertiary education[b]*
bez kwalifikacji zawodowych	676,6	516,1	645,2	550,4	*without occupational qualifications*

a, b Notki patrz na str. 134.

a, b See footnote on page 134.

TABL.13 (89). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY (dok.)**
Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS (cont.)
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Bezrobotni zarejestrowani ogółem w tys. (dok.)					***Total registered unemployed persons in thous. (cont.)***
Z liczby ogółem — w tys. — bezrobotni (dok.):					*Of total number — in thous. — unemployed persons (cont.):*
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	110,6	61,2	113,5	94,6	*terminated for company reasons*
długotrwale bezrobotni[c]	1828,8	906,3	1158,7	1054,0	*long-term unemployed[c]*
posiadający prawo do zasiłku	374,3	326,6	297,8	242,4	*possessing benefit rights*
samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku 18 lat i mniej	93,2[d]	155,8	202,7	179,2	*bringing up single-handed at least one child aged 18 and less*
niepełnosprawni	76,8	100,3	116,4	108,9	*disabled persons*
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	**17,6**	**12,4**	**13,4**	**11,5**	***Registered unemployment rate in %***
Oferty pracy w tys.	**17,5**	**23,5**	**30,6**	**39,7**	***Job offers in thous.***

a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia: szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. *b* Dotyczy osób, które nie ukończyły 27 lat. *c* Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. *d* Dane dotyczą osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku 7 lat i mniej.

a An unemployed school-leaver is a person who has, within the last 12 months graduated any school confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons acquired qualifications to work in a given occupation. b Concerns persons who have not reached their 27th birthday. c Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of undergoing traineeship and occupational preparation of adults. d Data concern persons who bring up single-handed at least one child aged 7 and less.

STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2014 R.
Stan w dniu 31 XII
STRUCTURE OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY SEX AND AGE IN 2014
As of 31 XII

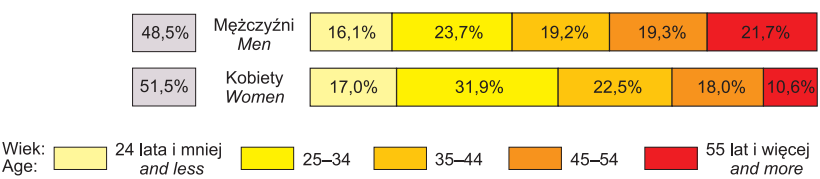

U w a g a. Udział mężczyzn i kobiet w wieku powyżej 50 lat w ogólnej liczbie bezrobotnych danej płci wynosił odpowiednio: 37,5% i 22,7%.

N o t e. The share of men and women aged more than 50 years in the total number of unemployed persons of a given sex amounted respectively: 37,5% and 22,7%.

TABL. 14 (90). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY I STAŻU PRACY**
Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014			*Specification*
				ogółem *total*	mężczyźni *men*	kobiety *women*	
W TYSIĄCACH *IN THOUSANDS*							
O G Ó Ł E M	**2773,0**	**1954,7**	**2157,9**	**1825,2**	**885,6**	**939,6**	***T O T A L***
W ODSETKACH *IN PERCENT*							
Według poziomu wykształcenia *By educational level*							
Wyższe	5,5	10,5	12,0	12,4	8,3	16,2	*Tertiary*
Policealne oraz średnie zawodowe	21,9	22,0	22,0	22,0	18,7	25,1	*Post-secondary and vocational secondary*
Średnie ogólnokształcące	7,6	10,9	10,6	10,5	7,6	13,2	*General secondary*
Zasadnicze zawodowe	32,6	28,4	28,1	27,6	32,9	22,6	*Basic vocational*
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	32,4	28,2	27,3	27,5	32,5	22,9	*Lower secondary, primary and incomplete primary*
Według czasu pozostawania bez pracy[ab] *By duration of unemployment*[ab]							
3 miesiące i mniej	21,9	34,2	26,0	27,7	30,9	24,5	*3 months and less*
3— 6	13,3	18,3	16,8	14,7	14,3	15,1	*3— 6*
6—12	14,6	18,4	18,9	16,0	16,4	15,6	*6—12*
12—24	15,5	17,1	18,4	17,9	17,5	18,4	*12—24*
Powyżej 24 miesięcy	34,7	12,0	19,9	23,7	20,9	26,4	*More than 24 months*
Według stażu pracy[b] *By work seniority*[b]							
Bez stażu pracy	23,7	20,7	18,2	17,3	15,2	19,2	*No work seniority*
Ze stażem pracy:							*With work seniority:*
1 rok i mniej	14,4	15,1	15,9	16,8	14,9	18,6	*1 year and less*
1— 5	19,1	22,3	22,1	21,8	21,1	22,4	*1— 5*
5—10	13,6	13,3	14,2	14,4	14,2	14,6	*5—10*
10—20	16,3	14,8	15,0	15,2	15,8	14,6	*10—20*
20—30	11,2	10,6	10,6	10,6	13,1	8,2	*20—30*
powyżej 30 lat	1,7	3,2	4,0	3,9	5,7	2,4	*more than 30 years*

a Od momentu rejestracji w powiatowym urzędzie pracy. *b* Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3—6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

a From the date of registering in the powiat labour office. b Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3—6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2014 R.
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYMENT RATE BY VOIVODSHIP IN 2014
As of 31 XII

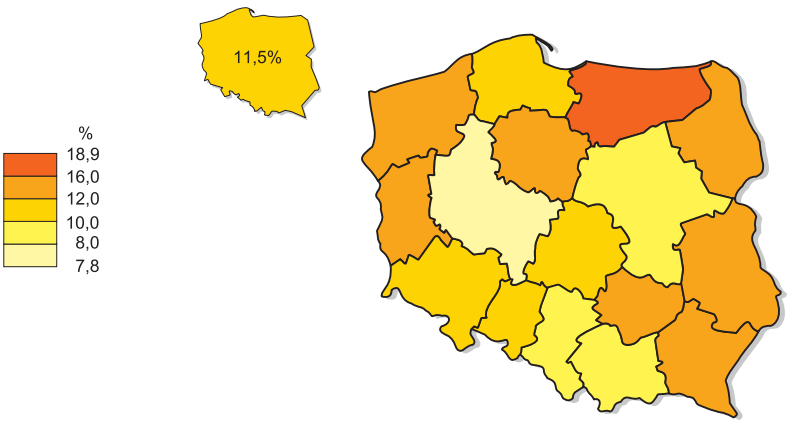

W ciągu 2014 r. z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu skorzystało: 31,1 tys. osób podejmując zatrudnienie przy pracach interwencyjnych, 32,6 tys. osób podejmując zatrudnienie przy robotach publicznych oraz 78,6 tys. osób, które rozpoczęły szkolenie i 219,7 tys. osób, które rozpoczęły staż u pracodawcy; w powiatowych urzędach pracy zgłoszono 1094,9 tys. ofert pracy.

W końcu grudnia 2014 r. na 1 ofertę pracy przypadało 46 bezrobotnych zarejestrowanych, wobec 70 w 2013 r., 83 w 2010 r. i 158 w 2005 r.

During the year 2014 the following number of persons benefited from the labour market programme: 31,1 thous. undertaking intervention works, 32,6 thous. undertaking public works, 78,6 thous. starting training, and 219,7 thous. beginning traineeships with employers; a total of 1094,9 thous. job offers were submitted to the powiat labour offices.

At the end of December 2014, there were 46 registered unemployed persons per job offer, against 70 in 2013, 83 in 2010, and 158 in 2005.

DOCHODY *INCOME*

Gospodarstwa domowe, stanowiące sektor instytucjonalny w rachunkach narodowych, tworzą osoby fizyczne lub grupy osób fizycznych wspólnie zamieszkujących i wspólnie utrzymujących się (łączące dochody, wydatki i majątek) oraz gospodarstwa zbiorowe, np.: mieszkańcy domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych, klasztorów, więzień.

Prezentowane dane opracowano zgodnie z „Europejskim Systemem Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej (ESA 2010)", który zastąpił obowiązujący do 31 VIII 2014 r. „Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995)"; dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

Zgodnie z zaleceniami ESA 2010 jako kryterium kwalifikowania gospodarstw domowych do poszczególnych podsektorów przyjęto wyłączne lub główne (przeważające) źródło dochodów gospodarstwa domowego, wyodrębniając następujących 6 **podsektorów:**

1) pracodawców i pracujących na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie — dochód (nadwyżka operacyjna brutto, łącznie z dochodem mieszanym brutto) z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego;
2) pracodawców i pracujących na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie — dochód (nadwyżka operacyjna brutto, łącznie z dochodem mieszanym brutto) osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób lub z wykonywania wolnego zawodu;
3) osób fizycznych pracujących najemnie — dochód z pracy najemnej;
4) osób fizycznych otrzymujących emeryturę i rentę — dochód z emerytury i renty;
5) osób fizycznych utrzymujących się z niezarobkowych źródeł innych niż emerytura i renta — dochód z tytułu własności lub pozostałych świadczeń społecznych;
6) pozostałych osób fizycznych — dotyczy osób przebywających na stałe w instytucjach zbiorowego zamieszkania, posiadających niewielką autonomię działania czy podejmowania decyzji w kwestiach ekonomicznych lub nieposiadających jej wcale, bez względu na rodzaj dochodu.

Households, *accounting for an institutional sector in national accounts, comprise natural persons or groups of natural persons living together and jointly maintaining themselves (sharing income, expenditures and property) as well as all collective households, e.g.: residents of social welfare homes, care and education centres, convents, prisons.*

Data presented in this chapter were compiled according to the principles of the "European System of National and Regional Accounts in the European Union (ESA 2010)", which replaced the "European System of National and Regional Accounts (ESA 1995)" used until 31 VIII 2014; data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook.

According to the principles of ESA 2010, as the criterion of qualifying households to the individual subsectors the exclusive or main (predominate) source of maintenance was used. The following 6 ***subsectors*** *were differentiated:*

1) *employers and own-account workers in private farms in agriculture — income (gross operating surplus, including gross mixed income) from the use of private farm in agriculture;*
2) *employers and own-account workers outside private farms in agriculture — income (gross operating surplus, including gross mixed income) of natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons or practising learned professions;*
3) *natural persons — employees — income from hired work;*
4) *natural persons recipients of retirement and other pensions — income from retirement and other pensions;*
5) *natural persons recipients of non-earned income sources other than retirement or other pensions — property income or income from other social benefits;*
6) *other natural persons — concerning persons permanently living in collective accommodation, who have little or no autonomy of action or decision in economic matters, regardless of the kind of income.*

NOMINALNE DOCHODY DO DYSPOZYCJI BRUTTO W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH
GROSS NOMINAL DISPOSABLE INCOME OF THE HOUSEHOLDS SECTOR

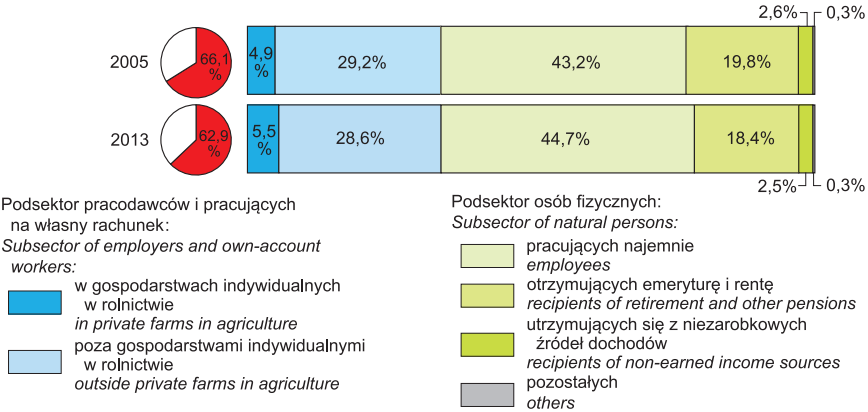

Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych uzyskuje się w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto, tj.:

— pomniejszenia o podatki bieżące od dochodów, majątku itp. (w tym podatek dochodowy po odliczeniu składki na powszechne ubezpieczenie zdrowotne) oraz składki netto na ubezpieczenia społeczne płacone w swoim imieniu przez pracodawców i pracujących na własny rachunek oraz płacone (z tytułu pracy najemnej) przez pracodawców i ubezpieczonych pracowników, łącznie ze składką na powszechne ubezpieczenie zdrowotne oraz z naliczoną składką na ubezpieczenie zdrowotne rolników finansowaną z budżetu państwa,

— powiększenia o świadczenia społeczne, tj. świadczenia z ubezpieczeń społecznych (emerytury, renty, zasiłki, świadczenia rehabilitacyjne oraz jednorazowe odszkodowania powypadkowe) i pozostałe świadczenia społeczne, obejmujące m.in.: od 1 V 2004 r. — świadczenia rodzinne, które obejmują zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze, tj.: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny oraz od 2013 r. specjalny zasiłek opiekuńczy (do 30 IV 2004 r. — zasiłki rodzinne, wychowawcze i pielęgnacyjne), od 9 II 2006 r. — jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenia z Funduszu Pracy (zasiłki dla bezrobotnych, dodatki szkoleniowe do 2009 r., stypendia za szkolenie, przygotowanie do zawodu lub staż u pracodawcy oraz do 31 VII 2004 r. i od 1 I 2009 r. — zasiłki i świadczenia przedemerytalne, które od 1 VIII 2004 r. do 31 XII 2008 r. finansowane były z budżetu państwa), od 1 X 2008 r. świadczenie z funduszu alimentacyjnego (do 30 IX 2008 r. — zaliczka alimentacyjna, a do 30 IV 2004 r. — wypłaty z funduszu alimentacyjnego), rentę socjalną (do 30 IX 2003 r. ujmowaną w ustawie o pomocy społecznej),

— skorygowania o pozostałe transfery bieżące (m.in.: emerytury i renty zagraniczne, saldo bieżących przelewów zagranicznych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, opłaty administracyjne, naliczoną składkę na ubezpieczenie zdrowotne rolników finansowaną z budżetu państwa, od 2004 r. renty strukturalne realizowane w ramach planu rozwoju obszarów wiejskich, dopłaty do kredytów preferencyjnych dla rolnictwa, saldo darowizn — otrzymanych i przekazanych — transferowanych między podsektorami, które nie ma wpływu na poziom dochodu do dyspozycji brutto ogółem w sektorze).

Gross disposable income of the households sector *is obtained as a result of correcting gross primary income, i.e.:*

— *decreased by current taxes on income, wealth, etc. (of which income tax deduction of contributions to general health security) as well as by net social contributions paid on own behalf by employers and self-employed persons as well as paid (from hired work) by employers and insured employees, including contributions to general health security and calculated contribution for health security of farmers financed from state budget,*

— *increased by social benefits, i.e., social security benefits (retirement and other pensions, allowances, rehabilitation benefits as well as one-off accident compensations) and other social benefits, among others: since 1 V 2004 — family benefits which include family allowance and supplements to the family allowance, attendance benefits, i.e., nursing benefit as well as nursing allowance and since 2013 special attendance allowance (until 30 IV 2004 — family, child-care and nursing benefits), since 9 II 2006 — one-off subsidy due to giving birth to a child, benefits from the Labour Fund (unemployment benefits, training allowances until 2009, scholarships for training, job occupational training or employer sponsored traineeships and until 31 VII 2004 and since 1 I 2009 — pre-retirement allowances and benefits which from 1 VIII 2004 to 31 XII 2008 were financed from the state budget), since 1 X 2008 alimony fund benefit (until 30 IX 2008 — alimony advance and until 30 IV 2004 — payments from the alimony fund), social pension (until 30 IX 2003 included in the Law on Social Assistance),*

— *corrected by other current transfers (among others: foreign retirement and other pensions, the balance of current foreign transfers connected with conducting economic activity, administrative fees, calculated contribution for health security of farmers financed from state budget, since 2004 structural pensions carrying out in a frame of a plan of developing rural areas, payments into preferential credits for agriculture, the balance of gift — received and given — transferred between subsectors which do not affect the level of total gross disposable income in this sector).*

TABL. 1 (91). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NOMINAL INCOME OF THE HOUSEHOLDS SECTOR

Wyszczególnienie *Specification*		Ogółem *Total*	Podsektor *Subsector*					
			pracodawców i pracujących na własny rachunek *of employers and own-account workers*		osób fizycznych *of natural persons*			
			w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie *in private farms in agriculture*	poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie *outside private farms in agriculture*	pracujących najemnie *employees*	otrzymujących emeryturę i rentę *recipients of retirement and other pensions*	utrzymujących się z niezarobkowych źródeł dochodów *recipients of non-earned income sources*	pozostałych *others*
		w mln zł *in mln zl*						
1. Nadwyżka operacyjna brutto[a] *Gross operating surplus*[a]	2005	256868	18155	178904	38423	18292	2825	269
	2010	345773	28417	242313	48187	22970	3559	327
	2011	374857	31433	260012	53131	25941	3973	367
	2012	397458	33373	275217	56928	27381	4162	397
	2013	**410337**	**36068**	**283172**	**58266**	**28161**	**4269**	**401**
2. Wynagrodzenia i inne dochody związane z pracą najemną *Wages, salaries and other income connected with hired work*	2005	315484	11059	8989	261446	29271	4439	280
	2010	464655	14500	14799	390059	38891	5978	428
	2011	490934	14948	15406	413572	40462	6099	447
	2012	505967	15356	16225	426671	40909	6349	457
	2013	**524106**	**15767**	**16740**	**442746**	**41991**	**6397**	**465**
3. Składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców *Employers' social contributions*	2005	59735	2094	1702	49503	5542	841	53
	2010	84547	2638	2693	70974	7076	1088	78
	2011	89958	2739	2823	75782	7414	1118	82
	2012	99595	3023	3194	83986	8052	1250	90
	2013	**101759**	**3061**	**3250**	**85963**	**8153**	**1242**	**90**
4. Dochody z tytułu własności (saldo) *Property income (balance)*	2005	43546	968	18855	16969	6079	660	15
	2010	46452	814	22862	17507	4767	493	9
	2011	41740	710	21813	14682	4135	394	6
	2012	53104	974	24321	21303	5930	565	11
	2013	**49313**	**852**	**24222**	**19130**	**4612**	**487**	**10**
5. Dochody pierwotne brutto (1+2+3+4) *Gross primary income*	2005	675633	32276	208450	366341	59184	8765	617
	2010	941427	46369	282667	526727	73704	11118	842
	2011	997489	49830	300054	557167	77952	11584	902
	2012	1056124	52726	318957	588888	82272	12326	955
	2013	**1085515**	**55748**	**327384**	**606105**	**82917**	**12395**	**966**
6. Podatki bieżące od dochodów, majątku itp.[b] *Current taxes on income, wealth, etc.*[b]	2005	46696	2213	15322	18907	8491	1545	218
	2010	64379	2367	18803	29566	11337	1927	379
	2011	70320	2496	20575	32780	12075	1980	414
	2012	75890	2859	21750	35890	12936	2022	433
	2013	**76676**	**2964**	**21948**	**36379**	**12899**	**2052**	**434**

a Stanowi różnicę pomiędzy wartością dodaną brutto a kosztami związanymi z zatrudnieniem i pozostałymi podatkami związanymi z produkcją. *b* Obejmują podatek dochodowy od osób fizycznych, podatek rolny oraz inne podatki i opłaty płacone przez gospodarstwa domowe.

a The difference between gross value added and compensation of employees and other taxes on production. b Include personal income tax, agricultural tax as well as other taxes and dues paid by households.

TABL. 1 (91). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH (dok.)**
NOMINAL INCOME OF THE HOUSEHOLDS SECTOR (cont.)

Wyszczególnienie *Specification*		Ogółem *Total*	Podsektor *Subsector*					
			pracodawców i pracujących na własny rachunek *of employers and own-account workers*		osób fizycznych *of natural persons*			
			w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie *in private farms in agriculture*	poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie *outside private farms in agriculture*	pracujących najemnie *employees*	otrzymujących emeryturę i rentę *recipients of retirement and other pensions*	utrzymujących się z niezarobkowych źródeł dochodów *recipients of non-earned income sources*	pozostałych *others*
		w mln zł *in mln zl*						
7. Składki netto na ubezpieczenia społeczne *Net social contributions*	2005	148034	6745	10427	106483	21014	3257	108
	2010	202221	8352	16532	146976	26559	3647	155
	2011	214956	8775	17549	156789	27891	3790	162
	2012	234154	9550	20492	168460	31385	4097	170
	2013	**243634**	**10043**	**22007**	**174038**	**33109**	**4265**	**172**
8. Świadczenia społeczne ..... *Social benefits*	2005	154792	7571	3301	33545	96372	12289	1714
	2010	210695	10441	4275	46795	129502	17127	2555
	2011	216246	10767	4392	48119	132637	17678	2653
	2012	227220	11252	4522	49981	140516	18187	2762
	2013	**239079**	**11761**	**4668**	**52281**	**148359**	**19147**	**2863**
z ubezpieczeń społecznych *social security benefits*	2005	125933	6382	2693	27725	77947	9769	1417
	2010	178692	9204	3749	41077	108298	14218	2146
	2011	183578	9523	3853	42260	111007	14697	2238
	2012	193031	9921	3956	43755	118059	15019	2321
	2013	**203575**	**10384**	**4081**	**45876**	**124956**	**15870**	**2408**
pozostałe świadczenia społeczne *other social benefits*	2005	28859	1189	608	5820	18425	2520	297
	2010	32003	1237	526	5718	21204	2909	409
	2011	32668	1244	539	5859	21630	2981	415
	2012	34189	1331	566	6226	22457	3168	441
	2013	**35504**	**1377**	**587**	**6405**	**23403**	**3277**	**455**
9. Pozostałe transfery bieżące (saldo) *Other current transfers (balance)*	2005	1492	462	40	549	173	187	81
	2010	10020	1157	2532	5083	977	116	155
	2011	13310	1508	3058	6741	1637	197	169
	2012	11124	1286	2395	5747	1365	176	155
	2013	**11453**	**1193**	**2535**	**5989**	**1404**	**183**	**149**
10. Dochody do dyspozycji brutto (5–6–7+8+9) *Gross disposable income*	2005	637187	31351	186042	275045	126224	16439	2086
	2010	895542	47248	254139	402063	166287	22787	3018
	2011	941769	50834	269380	422458	172260	23689	3148
	2012	984424	52855	283632	440266	179832	24570	3269
	2013	**1015737**	**55695**	**290632**	**453958**	**186672**	**25408**	**3372**

Relacja nominalnych dochodów do dyspozycji brutto do dochodów do dyspozycji brutto powiększonych o podatki bieżące od dochodów, majątku itp. oraz o składki netto na ubezpieczenia społeczne w sektorze gospodarstw domowych wyniosła:

Relation of gross nominal disposable income to gross disposable income of the households sector increased by current taxes on income, wealth, etc. as well as of net social contributions amounted:

	2005	2010	2013	
	w % *in %*			
O g ó ł e m	**76,6**	**77,1**	**76,0**	***T o t a l***
Podsektor pracodawców i pracujących na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie	77,8	81,5	81,1	*Subsector of employers and own-account workers in private farms in agriculture*
Podsektor pracodawców i pracujących na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie	87,8	87,8	86,9	*Subsector of employers and own-account workers outside private farms in agriculture*
Podsektor osób fizycznych pracujących najemnie	68,7	69,5	68,3	*Subsector of natural persons employees*
Podsektor osób fizycznych otrzymujących emeryturę i rentę	81,1	81,4	80,2	*Subsector of natural persons recipients of retirement and other pensions*
Podsektor osób fizycznych utrzymujących się z niezarobkowych źródeł dochodów	77,4	80,3	80,1	*Subsector of natural persons recipients of non-earned income sources*
Podsektor pozostałych osób fizycznych	86,5	85,0	84,8	*Subsector of other natural persons*

NOMINALNE DOCHODY DO DYSPOZYCJI BRUTTO W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH NA 1 MIESZKAŃCA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2012 R.

GROSS NOMINAL DISPOSABLE INCOME OF THE HOUSEHOLDS SECTOR PER CAPITA BY VOIVODSHIP IN 2012

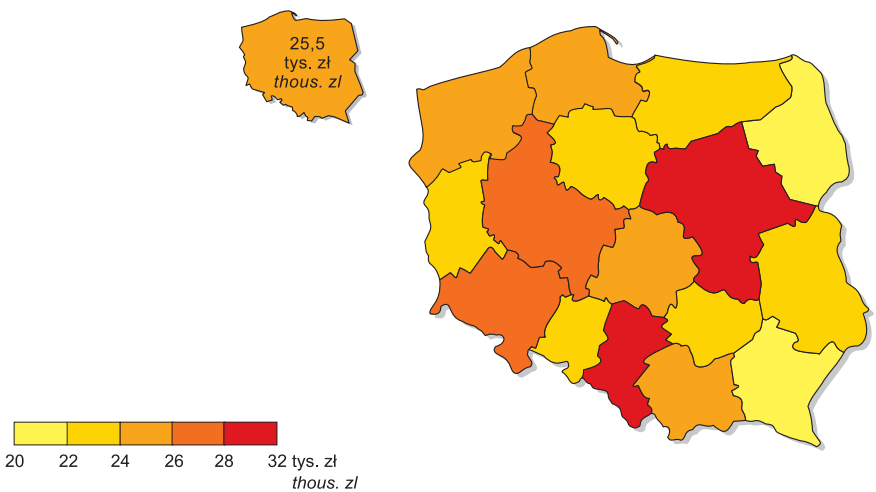

Dynamika realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:
Indices of gross real disposable income of the households sector:

	Ogółem *Total*	Na 1 mieszkańca *Per capita*
	1995=100	
2013	**162,2**	**162,9**
	2000=100	
2013	**134,7**	**135,3**
	2005=100	
2013	**128,4**	**128,5**
	2010=100	
2013	**104,0**	**104,1**
	Rok poprzedni=100	*Previous year=100*
2008	104,0	104,0
2009	105,0	104,9
2010	102,3	102,2
2011	100,9	100,9
2012	100,8	100,8
2013	**102,3**	**102,4**

Przeliczenia nominalnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na wartości realne dokonano przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według grup gospodarstw domowych.
Gross nominal disposable income of the households sector was converted into real values using the consumer price indices of goods and services by household groups.

Wykorzystanie nominalnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych uwzględnia także korektę z tytułu zmian w uprawnieniach emerytalno-rentowych. Stanowi ona różnicę między wartością składek na ubezpieczenia społeczne — w odniesieniu do płatności emerytalnych — wpłaconych do prywatnych kapitałowych systemów ubezpieczeń społecznych, powiększoną o uzupełnienia do składek płaconych od dochodów przypisanych posiadaczom polis ubezpieczeniowych, a opłatą za usługi ubezpieczeniowe. Ogółem przychody gospodarstw domowych przeznaczone są na finansowanie spożycia w sektorze gospodarstw domowych oraz na oszczędności brutto.

Oszczędności brutto stanowią część dochodów do dyspozycji brutto przeznaczonych na: akumulację brutto (nakłady brutto na środki trwałe, przyrost rzeczowych środków obrotowych oraz nabycie pomniejszone o rozdysponowanie aktywów o wyjątkowej wartości), transfery kapitałowe, wierzytelności netto lub zadłużenie netto oraz rezerwy w funduszach emerytalnych.

Use of gross nominal disposable income of the households sector includes as well adjustment for the change in pension entitlements. It is a difference between value of the social contributions — in respect of pensions — payable into private funded pension schemes, increased by value of contribution supplements payable out of income attributed to insurance policy holders, and the value of the associated service charges. Total resources of households are designated for financing of households' final consumption expenditure and gross saving.

***Gross saving** is a portion of gross disposable income designated for: gross capital formation (gross fixed capital formation, changes in inventories and aquisitions less disposals of valuables), capital transfers, net lending or net borrowing as well as pension funds reserves.*

TABL. 2 (92). **RACHUNEK WYKORZYSTANIA NOMINALNYCH DOCHODÓW W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
USE OF NOMINAL INCOME ACCOUNT OF THE HOUSEHOLDS SECTOR

Transakcje *Transactions*	2005	2010	2011	2012	2013	
	w mln zł *in mln zl*					w odsetkach *in percent*
1. Dochody do dyspozycji brutto *Gross disposable income*	637187	895542	941769	984424	1015737	97,9
2. Korekta z tytułu zmian w uprawnieniach emerytalno-rentowych *Adjustment for the change in pension entitlements*	15744	30783	24216	21673	22083	2,1
3. Ogółem przychody (1+2) *Total resources*	652931	926325	965985	1006097	1037820	100,0
4. Spożycie w sektorze gospodarstw domowych *Households' final consumption expenditure*	612521	870427	939713	979353	997838	96,1
5. Oszczędności brutto (3–4) *Gross saving*	40410	55898	26272	26744	39982	3,9
6. Ogółem rozchody (4+5) *Total uses*	652931	926325	965985	1006097	1037820	100,0

Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy. Prezentowane dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, które podano w dziale „Organizacja państwa".

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

— wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
— wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
— dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
— honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed. The data presented do not include wages and salaries of employees in budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety, which are given in the chapter "Organization of the State".

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

***The average monthly (nominal) wages and salaries** per paid employee were calculated assuming:*

— personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
— payments from profit and balance surplus in cooperatives,
— annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
— fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.

*Data regarding wages and salaries are given **in gross terms,** i.e., including deductions for personal income tax and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) paid by the insured employee.*

TABL. 3 (93). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014				*Specification*
	w zł *in zl*				2005=100	2010=100	2013=100	
O G Ó Ł E M	**2361**	**3224**	**3659**	**3783**	**160,1**	**117,5**	**103,4**	***T O T A L***
w tym bez nagród rocznych[a]	2326	3182	3612	3736	160,4	117,3	103,4	*of which excluding annual bonuses[a]*
w tym w sferze budżetowej[b]	2501	3503	3998	4109	164,2	117,3	102,8	*of which in the budget sphere[b]*
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2387	3304	3971	4225	176,9	127,7	106,4	*Agriculture, forestry and fishing*
Przemysł	2362	3258	3764	3872	164,0	118,9	102,9	*Industry*
górnictwo i wydobywanie	4343	5818	6809	6802	156,6	117,0	99,9	*mining and quarrying*
przetwórstwo przemysłowe	2099	2917	3387	3532	168,2	121,1	104,3	*manufacturing*
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	3615	5252	6235	6356	175,9	121,0	101,9	*electricity, gas, steam and air conditioning supply*
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	2380	3228	3565	3676	154,7	113,8	103,1	*water supply; sewerage, waste management and remediation activities*
Budownictwo	1938	2723	2993	3099	159,8	113,6	103,5	*Construction*
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	1914	2634	3004	3126	163,5	118,6	104,1	*Trade; repair of motor vehicles[Δ]*
Transport i gospodarka magazynowa	2327	2952	3259	3376	144,8	114,3	103,6	*Transportation and storage*
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	1506	2023	2271	2344	155,6	115,8	103,2	*Accommodation and catering[Δ]*
Informacja i komunikacja	4219	5538	6166	6442	152,6	116,3	104,5	*Information and communication*

a Dotyczy wypłat z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej. *b* Dane dotyczą jednostek budżetowych, zakładów budżetowych oraz w latach 2005 i 2010 gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych.

a Concerns payments from profit and balance surplus in cooperatives as well as annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities. b Data concern budgetary units, budgetary establishments as well as in 2005 and 2010 auxiliary units of budgetary units.

TABL. 3 (93). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO (dok.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014				*Specification*
	w zł *in zl*				2005= =100	2010= =100	2013= =100	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4239	5390	6154	6227	146,7	115,4	101,2	*Financial and insurance activities*
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	2578	3383	3831	3965	153,9	117,2	103,5	*Real estate activities*
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3055	4055	4452	4622	151,3	114,0	103,8	*Professional, scientific and technical activities*
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	1582	2125	2549	2676	169,2	126,0	105,0	*Administrative and support service activities*
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3061	4150	4521	4662	152,3	112,4	103,1	*Public administration and defence; compulsory social security*
Edukacja	2469	3381	3909	4024	162,8	119,1	102,9	*Education*
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1950	3137	3375	3451	176,9	110,0	102,3	*Human health and social work activities*
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2197	2934	3254	3363	153,0	114,8	103,4	*Arts, entertainment and recreation*
Pozostała działalność usługowa	2192	2351	2876	2905	132,5	123,6	101,0	*Other service activities*

TABL. 4 (94). **WSKAŹNIKI WYNAGRODZEŃ NOMINALNYCH, CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ WYNAGRODZEŃ REALNYCH**
INDICES OF NOMINAL WAGES AND SALARIES, PRICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AND REAL WAGES AND SALARIES

Wyszczególnienie *Specification*	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014				
	rok poprzedni=100 *previous year=100*							1995= =100	2000= =100	2005= =100	2010= =100
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto *Average monthly gross nominal wages and salaries*	110,1	105,4	103,9	105,6	103,7	103,7	103,4	445,3	199,8	160,1	117,5
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych pracowników *Prices of consumer goods and services for households of employees*	104,0	103,3	102,5	104,1	103,6	100,9	100,0	258,7	141,1	123,7	108,8
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto[a] *Average monthly gross real wages and salaries*[a]	105,9	102,0	101,4	101,4	100,1	102,8	103,4	172,9	141,7	129,7	107,8

a Wskaźniki łańcuchowe (rok poprzedni=100) obliczono jako iloraz wskaźnika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia nominalnego brutto oraz wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych pracowników (do 2005 r. łącznie z gospodarstwami pracowników użytkujących gospodarstwo rolne), wskaźniki jednopodstawowe od 2006 r. — metodą nawiązania łańcuchowego.

a Chain indices (previous year=100) are calculated as the ratio of the index of the average monthly gross nominal wages and salaries and the price index of consumer goods and services for households of employees (until 2005 including households of employees — farmers) and single base indices since 2006 — using the chain-base index method.

ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO OD PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA W GOSPODARCE NARODOWEJ
RELATIVE DEVIATIONS OF AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES FROM THE AVERAGE WAGES AND SALARIES IN THE NATIONAL ECONOMY

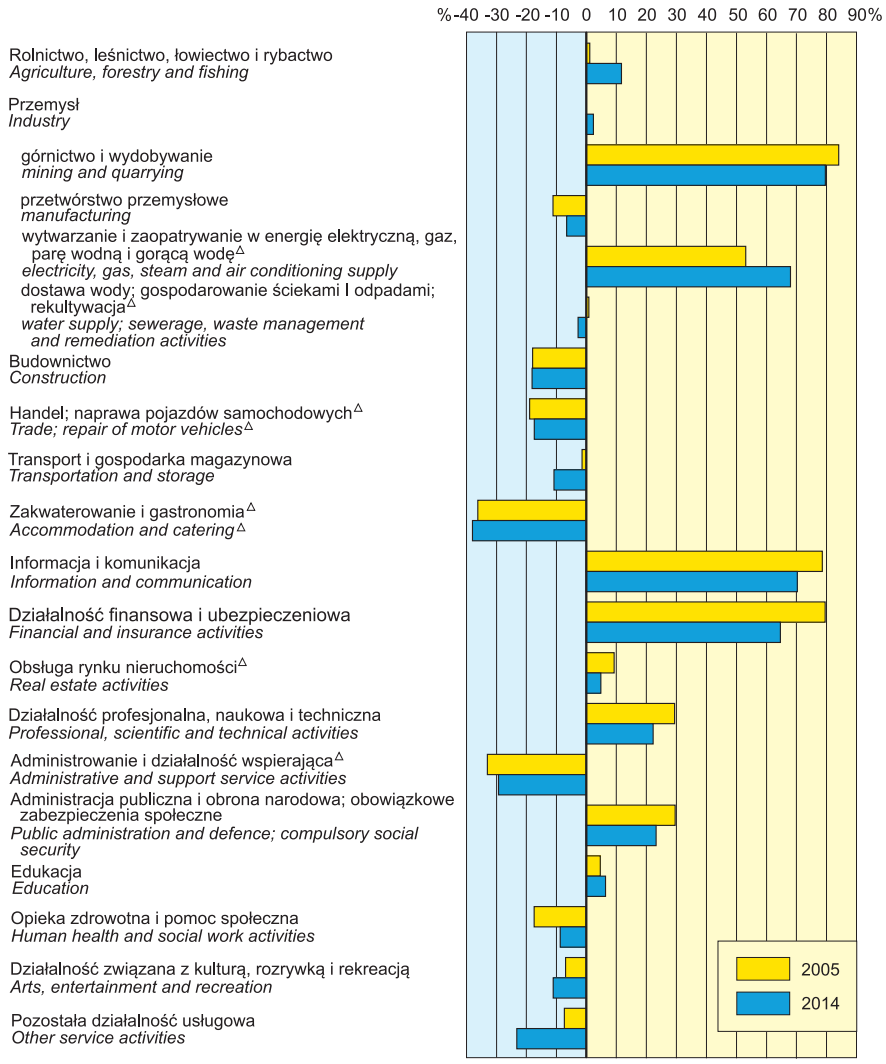

TABL. 5 (95). **ZATRUDNIENI[a] ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2012 R.**
PAID EMPLOYMENT[a] AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2012

Grupy zawodów *Occupational groups*	Zatrudnieni w odsetkach *Paid employees in percent*			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł *Average gross wages and salaries in zl*		
	ogółem *total*	mężczyźni *men*	kobiety *women*	ogółem *total*	mężczyźni *men*	kobiety *women*
O G Ó Ł E M ..... ***T O T A L***	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**3896**	**4249**	**3540**
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy ..... *Managers*	8,1	8,8	7,3	8143	9295	6749
Specjaliści ..... *Professionals*	26,0	17,2	35,0	4771	5677	4321
Technicy i inny średni personel ..... *Technicians and associate professionals*	11,6	10,2	13,0	3889	4458	3437
Pracownicy biurowi ..... *Clerical support workers*	9,3	6,8	11,8	3197	3237	3175
Pracownicy usług i sprzedawcy ..... *Service and sales workers*	10,6	7,0	14,1	2267	2482	2159
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy ..... *Skilled agricultural, forestry and fishery workers*	0,2	0,3	0,1	2631	2659	2519
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy ..... *Craft and related trades workers*	14,1	23,5	4,8	3108	3295	2185
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń *Plant and machine operators, and assemblers*	11,4	19,2	3,5	3233	3346	2611
Pracownicy przy pracach prostych ..... *Elementary occupations*	8,7	7,0	10,4	2241	2569	2019

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern full- and part-time paid employees without converting into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons.

TABL. 6 (96). **EMERYCI I RENCIŚCI[a]**
RETIREES AND PENSIONERS[a]

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w tys. *in thous.*				
O G Ó Ł E M	**9169**	**9244**	**8952**	**8870**	***T O T A L***
Objęci pozarolniczym systemem ubezpieczeń społecznych	7524	7869	7706	7659	*Covered by the non-agricultural social security system*
pobierający:					*persons receiving:*
emerytury	4168	5256	5244	5236	*retirement pensions*
renty z tytułu niezdolności do pracy	2014	1265	1110	1068	*disability pensions*
renty rodzinne	1342	1348	1353	1354	*survivors pensions*

a Przeciętne w roku.

a Annual averages.

TABL. 6 (96). **EMERYCI I RENCIŚCI[a] (dok.)**
RETIREES AND PENSIONERS[a] (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w tys. *in thous.*				
Rolnicy indywidualni	1645	1375	1246	1212	*Farmers*
pobierający:					*persons receiving:*
emerytury	1273	1097	986	952	*retirement pensions*
renty z tytułu niezdolności do pracy	328	235	216	216	*disability pensions*
renty rodzinne	44	43	44	44	*survivors pensions*

a Przeciętne w roku.
a Annual averages.

Dane o emeryturach i rentach oraz zasiłkach i świadczeniach rehabilitacyjnych z tytułu ubezpieczenia społecznego podaje się **w ujęciu brutto,** tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.
Opodatkowaniu nie podlegają zasiłki: chorobowy i macierzyński (wyłącznie w przypadku rolników indywidualnych), pogrzebowy oraz jednorazowe odszkodowania powypadkowe.

*Data regarding retirement and other pensions as well as allowances and rehabilitation benefits from social security are given **in gross terms,** i.e., including deductions for personal income tax.*
Sickness and maternity allowances (exclusively for farmers), funeral allowance as well as one-off accident compensation payments are non-taxable.

Świadczenia emerytalne i rentowe (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa — w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa i od 2009 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych — OFE) oraz ze środków budżetów: Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Ministerstwa Sprawiedliwości.
Świadczenia emerytalne i rentowe rolników indywidualnych wypłacane są przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Retirement and other pension benefits (excluding those for farmers) concern benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution (from the sources of the Social Insurance Fund, the state budget — within the scope of the targeted grants as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures, and since 2009 from the sources gathered in the open pension funds — OFE), as well as from the budget sources of: the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and the Ministry of Justice.
Retirement and other pension benefits for farmers are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the source of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the targeted grants as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) and also from the sources which are paid in regard to non-agricultural social security system, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

TABL. 7 (97). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE EMERYTURY I RENTY BRUTTO**
AVERAGE MONTHLY GROSS RETIREMENT AND OTHER PENSIONS

Rodzaje świadczeń	2005	2010	2013	2014					*Type of benefits*
	w zł *in zl*				2000= =100	2005= =100	2010= =100	2013= =100	
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	1171	1643	1921	1991	226,9	169,8	121,1	103,6	*Retirement and other pensions from non-agricultural social security system*
emerytury	1306	1755	2042	2117	211,8	162,2	120,7	103,7	*retirement pensions*
renty z tytułu niezdolności do pracy	926	1300	1531	1581	220,9	171,0	121,7	103,3	*disability pensions*
renty rodzinne	1119	1527	1774	1826	212,5	163,3	119,7	102,9	*survivors pensions*
Emerytury i renty rolników indywidualnych	758	955	1122	1145	190,2	151,1	119,9	102,1	*Retirement and other pensions of farmers*
emerytury	794	996	1154	1176	186,5	148,4	118,0	102,0	*retirement pensions*
renty z tytułu niezdolności do pracy	619	751	958	988	174,4	159,7	131,7	103,1	*disability pensions*
renty rodzinne	771	1011	1204	1231	237,2	159,6	121,8	102,2	*survivors pensions*

W ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych (z wyłączeniem emerytur i rent wypłaconych byłym żołnierzom zawodowym i członkom ich rodzin oraz funkcjonariuszom bezpieczeństwa publicznego i służby więziennej oraz członkom ich rodzin) wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych:

— w 2014 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wyniosła 1923 zł i była wyższa o 3,6% w porównaniu z rokiem poprzednim,

— w marcu 2014 r. przeciętna emerytura wyniosła 2033 zł, renta z tytułu niezdolności do pracy — 1541 zł, renta rodzinna — 1771 zł; ok. 60,9% emerytów (w tym 76,9% kobiet), 69,9% rencistów uprawnionych do renty z tytułu niezdolności do pracy (w tym 75,4% kobiet) i 58,9% rencistów uprawnionych do renty rodzinnej (w tym 57,4% kobiet) pobierało świadczenie w wysokości poniżej przeciętnego.

As part of non-agricultural social security system (excluding retirement and other pensions paid to former professional soldiers and members of their families as well as to functionaries of the public safety and penitentiary staff as well as members of their families) paid from the Social Insurance Institution:

— *in 2014 the average monthly gross retirement and other pension amounted to 1923 zl and was approximately 3,6% higher in comparison with the previous year,*

— *in March 2014 the average retirement pension amounted to 2033 zl, disability pension — 1541 zl, survivors pension — 1771 zl; about 60,9% of retirees (of which 76,9% of women), 69,9% of pensioners authorized to receive a disability pension (of which 75,4% of women) and 58,9% of pensioners authorized to receive a survivors pension (of which 57,4% of women) received a lower benefit than average.*

RELACJE PRZECIĘTNEJ MIESIĘCZNEJ EMERYTURY BRUTTO Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH DO PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA W GOSPODARCE NARODOWEJ[a]
RELATION OF AVERAGE MONTHLY GROSS RETIREMENT PENSION FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM TO THE AVERAGE WAGES AND SALARIES IN THE NATIONAL ECONOMY[a]

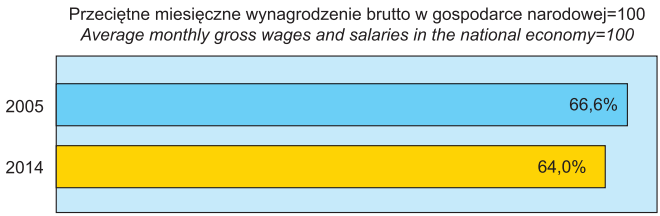

a Do obliczenia relacji przyjęto za podstawę (mianownik) przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto pomniejszone o składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika.
a For calculating the ratio, the average monthly gross wages and salaries, less contributions to compulsory social security paid by the insured employee, was adopted as the base (denominator).

TABL. 8 (98). **WSKAŹNIKI EMERYTUR I RENT NOMINALNYCH, CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ EMERYTUR I RENT REALNYCH**
INDICES OF NOMINAL RETIREMENT AND OTHER PENSIONS, PRICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AND REAL RETIREMENT AND OTHER PENSIONS

Wyszczególnienie *Specification*	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014				
	rok poprzedni=100 *previous year=100*							1995= =100	2000= =100	2005= =100	2010= =100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta nominalna brutto[a] *Average monthly gross nominal retirement and other pension*[a]	109,2	108,7	106,5	105,1	105,4	105,5	103,6	452,5	226,9	169,8	121,1
Przeciętna miesięczna emerytura i renta nominalna brutto rolników indywidualnych ..... *Average monthly gross nominal retirement and other pension of farmers*	105,4	106,2	104,8	103,3	106,9	106,3	102,1	384,6	190,2	151,1	119,9
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów ..... *Prices of consumer goods and services for households of retirees and pensioners*	104,9	104,2	102,8	104,8	104,0	101,1	100,0	270,6	150,0	129,2	110,2

a Z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych.
a From non-agricultural social security system.

TABL. 8 (98). **WSKAŹNIKI EMERYTUR I RENT NOMINALNYCH, CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH ORAZ EMERYTUR I RENT REALNYCH (dok.)**
INDICES OF NOMINAL RETIREMENT AND OTHER PENSIONS, PRICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES AND REAL RETIREMENT AND OTHER PENSIONS (cont.)

Wyszczególnienie *Specification*	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014				
	rok poprzedni=100 *previous year=100*							1995=100	2000=100	2005=100	2010=100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta realna brutto[ab] … *Average monthly gross real retirement and other pension[ab]*	104,1	104,3	103,6	100,3	101,3	104,4	103,6	167,2	151,0	131,6	109,9
Przeciętna miesięczna emerytura i renta realna brutto rolników indywidualnych[b] ..... *Average monthly gross real retirement and other pension of farmers[b]*	100,5	101,9	101,9	98,6	102,8	105,1	102,1	141,9	126,6	116,6	108,8

a Z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych. *b* Wskaźniki łańcuchowe (rok poprzedni=100) obliczono jako iloraz wskaźnika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty nominalnej brutto oraz wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów, wskaźniki jednopodstawowe od 2006 r. — metodą nawiązania łańcuchowego.

a From non-agricultural social security system. b Chain indices (previous year=100) are calculated as the ratio of the index of the average monthly gross nominal retirement and other pension and the price index of consumer goods and services for households of retirees and pensioners, and single base indices since 2006 — using the chain-base index method.

Zasiłki, świadczenia rehabilitacyjne i jednorazowe odszkodowania powypadkowe z tytułu ubezpieczenia społecznego osób pracujących poza rolnikami indywidualnymi wypłacane są przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa — w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) i nie obejmują żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy bezpieczeństwa publicznego i służby więziennej oraz członków ich rodzin, z wyjątkiem zasiłku pogrzebowego po emerytach, rencistach i członkach ich rodzin.

Zasiłki i jednorazowe odszkodowania powypadkowe z tytułu ubezpieczenia społecznego rolników indywidualnych finansowane są z Funduszu Składkowego Rolników, z wyjątkiem zasiłku pogrzebowego finansowanego z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Allowances, rehabilitation benefits and one-off accident compensation from social security for employed persons (excluding farmers) are paid by the Social Insurance Institution (from the sources of the Social Insurance Fund and the state budget — within the scope of the targeted grants as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) excluding professional soldiers, functionaries of the public safety and penitentiary staff as well as members of their families, except funeral allowance for retirees, pensioners and members of their families.

Allowances and one-off accident compensation from social security for farmers are financed from the Contribution Fund of the Social Insurance of Farmers (excluding funeral allowance financed from the Pension Fund).

TABL. 9 (99). **PRZECIĘTNE ZASIŁKI, ŚWIADCZENIA REHABILITACYJNE I JEDNORAZOWE ODSZKODOWANIA POWYPADKOWE Z TYTUŁU UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO**
AVERAGE ALLOWANCES, REHABILITATION BENEFITS AND ONE-OFF ACCIDENT COMPENSATIONS FROM SOCIAL SECURITY

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w zł *in zl*				
POZA ROLNIKAMI INDYWIDUALNYMI *EXCLUDING FARMERS*					
Zasiłek:					*Allowance:*
chorobowy[ab] — dziennie	38	57	65	68	*sickness[ab] — daily*
macierzyński[b] — dziennie	42	69	78	71	*maternity[b] — daily*
opiekuńczy[b] — dziennie	40	63	72	75	*care[b] — daily*
pogrzebowy — jednorazowo	4707	6398	3992	3992	*funeral — one-off*
wyrównawczy[b] — dziennie	28	23	25	28	*compensatory[b] — daily*
Świadczenie rehabilitacyjne[b] — miesięcznie	1063	1271	1383	1417	*Rehabilitation benefit[b] — monthly*
Jednorazowe odszkodowanie powypadkowe	3148	4102	4346	4516	*One-off accident compensation*
w tym z tytułu wypadku śmiertelnego	46607	48676	56267	62757	*of which for fatal accident*
ROLNICY INDYWIDUALNI *FARMERS*					
Zasiłek:					*Allowance:*
chorobowy — dziennie	7	10	10	10	*sickness — daily*
macierzyński — jednorazowo	1944	2766	3263	3340	*maternity — one-off*
pogrzebowy — jednorazowo	4714	6439	3999	3999	*funeral — one-off*
Jednorazowe odszkodowanie powypadkowe	3570	3412	4630	4803	*One-off accident compensation*
w tym z tytułu wypadku śmiertelnego	54398	50286	60306	53523	*of which for fatal accident*

a Bez wynagrodzeń za czas niewykonywania pracy z powodu absencji chorobowej, wypłaconych przez zakłady pracy oraz bez wypłat z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. *b* Brutto.

a Excluding wages and salaries for health-related absence from work paid by employers as well as excluding the Guaranted Employee Benefit Fund payments. b Gross.

Świadczenia rodzinne od 1 V 2004 r. przysługują osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 28 XI 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (jednolity tekst Dz. U. 2006 Nr 139, poz. 992, z późniejszymi zmianami) i obejmują: zasiłek rodzinny, dodatki do zasiłku rodzinnego, jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka — od 2006 r. oraz świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy — od 2013 r. i świadczenie pielęgnacyjne).

Świadczenia finansowane są z budżetu państwa i nie podlegają opodatkowaniu z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych.

Since 1 V 2004 family benefits have been designated to persons authorized on the basis of the Law on Family Benefits dated 28 XI 2003 (uniform text Journal of Laws 2006 No. 139, item 992, with later amendments), and included: family allowance, supplements to the family allowance, one-off subsidy due to giving birth to a child — since 2006 as well as attendance benefits (nursing allowance, special attendance allowance — since 2013 and nursing benefit).

Benefits are financed from the state budget and are not subject to personal income tax.

TABL. 10 (100). **ŚWIADCZENIA RODZINNE**
FAMILY BENEFITS

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Przeciętna liczba wypłaconych świadczeń w tys.:					*Average number of paid benefits in thous.:*
zasiłek rodzinny	5192,8	3003,3	2337,7	2159,4	*family allowance*
dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu:					*supplement to the family allowance due to:*
urodzenia dziecka	15,5[a]	15,2	11,1	9,7	*giving birth to a child*
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	140,0	111,9	68,5	46,0	*taking care of a child during child-care leave*
samotnego wychowywania dziecka	714,9	139,4	111,6	102,8	*single parenthood*
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	198,1[a]	172,9	145,0	137,6	*education and rehabilitation of a disabled child*
rozpoczęcia roku szkolnego	238,4[a]	178,0	143,7	134,9	*beginning of a school year*
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	397,1[a]	326,0	239,9	218,9	*undertaking education outside the place of residence by a child*
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	767,4[b]	504,7	382,8	354,0	*multi-children parenthood*
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	x	34,4	22,7	23,2	*one-off subsidy due to giving birth to a child*
świadczenia opiekuńcze:					*attendance benefits:*
zasiłek pielęgnacyjny	642,9	873,0	927,4	926,9	*nursing allowance*
specjalny zasiłek opiekuńczy	x	x	5,9	12,8	*special attendance allowance*
świadczenie pielęgnacyjne	71,2	108,4	163,9	105,9	*nursing benefit*
Przeciętne miesięczne świadczenie w zł:					*Average monthly benefit in zl:*
zasiłek rodzinny	46	86	99	99	*family allowance*
dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu:					*supplement to the family allowance due to:*
urodzenia dziecka	500[a]	1000	1000	1000	*giving birth to a child*
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	404	385	386	386	*taking care of a child during child-care leave*
samotnego wychowywania dziecka	176	175	175	175	*single parenthood*
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	67[a]	77	77	77	*education and rehabilitation of a disabled child*
rozpoczęcia roku szkolnego	90[a]	100	100	100	*beginning of a school year*
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	43[a]	53	54	54	*undertaking education outside the place of residence by a child*
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	50[b]	80	80	80	*multi-children parenthood*
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	x	1000	1000	1000	*one-off subsidy due to giving birth to a child*
świadczenia opiekuńcze:					*attendance benefits:*
zasiłek pielęgnacyjny	144	153	153	153	*nursing allowance*
specjalny zasiłek opiekuńczy	x	x	500	510	*special attendance allowance*
świadczenie pielęgnacyjne	414	513	545	731	*nursing benefit*

a Bez dodatków wypłaconych przez pracodawców. *b* Dane dotyczą okresu 1 IX—31 XII.
a Excluding supplements paid by the employers. b Data concern the period 1 IX—31 XII.

Renta socjalna od 1 X 2003 r. przysługuje osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 27 VI 2003 r. o rencie socjalnej (jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 982); finansowana jest z budżetu państwa i podawana **w ujęciu brutto,** tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

*Since 1 X 2003 social pension is designated for persons authorized on the basis of the Law on Social Pension dated 27 VI 2003 (uniform text Journal of Laws 2013 item 982) and is financed from the state budget and is given **in gross terms,** i.e., including deductions for personal income tax.*

TABL. 11 (101). **RENTA SOCJALNA BRUTTO**
GROSS SOCIAL PENSION

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Przeciętna liczba wypłaconych świadczeń w tys.	238,4	248,2	265,1	269,0	*Average number of paid benefits in thous.*
Przeciętne miesięczne świadczenie w zł	478	586	691	702	*Average monthly benefit in zl*

TABL. 12 (102). **ZASIŁKI DLA BEZROBOTNYCH, ZASIŁKI I ŚWIADCZENIA PRZEDEMERYTALNE BRUTTO**
GROSS UNEMPLOYMENT BENEFITS, PRE-RETIREMENT ALLOWANCES AND BENEFITS

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Przeciętna liczba wypłaconych świadczeń w tys.:					*Average number of paid benefits in thous.:*
zasiłek dla bezrobotnych	371,1	345,7	333,4	261,9	*unemployment benefit*
zasiłek przedemerytalny	251,1	79,1	36,1	28,3	*pre-retirement allowance*
świadczenie przedemerytalne	287,7	73,0	139,0	167,6	*pre-retirement benefit*
Przeciętne miesięczne świadczenie w zł:					*Average monthly benefit in zl:*
zasiłek dla bezrobotnych	507	632	719	741	*unemployment benefit*
zasiłek przedemerytalny	687	820	932	949	*pre-retirement allowance*
świadczenie przedemerytalne	973	933	1021	1018	*pre-retirement benefit*

Zasiłki dla bezrobotnych od 1 VI 2004 r. przysługują osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 674, z późniejszymi zmianami). Zasiłki i świadczenia przedemerytalne od 1 VIII 2004 r. przysługują osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 30 IV 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 170). Zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki i świadczenia przedemerytalne finansowane są z Funduszu Pracy, z wyjątkiem zasiłków i świadczeń przedemerytalnych finansowanych z budżetu państwa w okresie od 1 VIII 2004 r. do 31 XII 2008 r.

Zasiłki i świadczenia podaje się **w ujęciu brutto,** tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

Unemployment benefits since 1 VI 2004 have been designated to persons authorized on the basis of the Law on Promotion of Employment and Labour Market Institutions dated 20 IV 2004 (uniform text Journal of Laws 2013 item 674, with later amendments). Pre-retirement allowances and benefits since 1 VIII 2004 have been designated to persons authorized on the basis of the Law on Pre-retirement benefits dated 30 IV 2004 (uniform text Journal of Laws 2013 item 170). Unemployment benefits, pre--retirement allowances and benefits are financed from the Labour Fund, except for pre-retirement allowances and benefits which in the period from 1 VIII 2004 to 31 XII 2008 were financed from the state budget.

Allowances and benefits are given ***in gross terms,*** *i.e., including deductions for personal income tax.*

SPOŻYCIE — *CONSUMPTION EXPENDITURE*

Spożycie w sektorze gospodarstw domowych, opracowane zgodnie z zaleceniami „Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej (ESA 2010)" — patrz nota na str. 391, obejmuje: wydatki poniesione przez ludność na zakup produktów (wyrobów i usług) wycenianych w cenach płaconych przez konsumentów, usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM), wartość oszustw na podatku od towarów i usług (tzw. VAT fraud), wartość spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji wycenianego w cenach skupu surowych (nieprzetworzonych) produktów, opłaty za usługi związane z systemem ubezpieczeń społecznych, wartość usług mieszkaniowych stanowiącą czynsze umowne w odniesieniu do mieszkań użytkowanych przez właścicieli i najemców (oszacowaną przy wykorzystaniu metody kosztów użytkownika) oraz czynsze najmu dla mieszkań w budynkach czynszowych (towarzystw budownictwa społecznego i wynajętych w celu osiągnięcia zysku) — wycena tych usług dotyczy m.in. kosztów utrzymania i remontów bieżących łącznie z oszacowaną amortyzacją i odpowiednim zyskiem, wartość korzyści z wykorzystywania samochodów służbowych do celów prywatnych, wartość samochodów używanych importowanych z UE oraz wydatki na wyroby i usługi związane z działalnością nielegalną. Wartość tego spożycia równa się przychodom ogółem w sektorze gospodarstw domowych pomniejszonym o odrębnie oszacowaną kwotę oszczędności brutto (patrz tabl. 2 na str. 144).

Spożycie w sektorze gospodarstw domowych prezentuje się zgodnie z Klasyfikacją Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

Households' final consumption expenditure, *compiled according to the principles of the "European System of National and Regional Accounts in the European Union (ESA 2010)" — see note on page 391, includes: expenditure borne by the population on the purchases of products (goods and services) valuated at prices paid by consumers, financial intermediation services indirectly measured (FISIM), value of VAT fraud, the value of own consumption of agricultural products originating from own production valuated at procurement prices of raw (not processed) products, social insurance scheme services charges, value of dwelling services, i.e, imputed rents referring to the dwellings occupied by householders (owners and others) estimated with the use of user cost method as well as actual rents for the dwellings in rental buildings (public building societies and dwellings rent for profit) — valuation of these services concerns among others costs of maintenance and repair including the estimated depreciation and appropriate profit, the value of benefits from private use of company cars, the value of used cars imported from the EU as well as expenditure on goods and services related to illegal activities. The value of households' final consumption expenditure is equal to total resources of the households sector decreased by the separately estimated amount of gross saving (see table 2 on page 144).*

Households' final consumption expenditure is presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP).

Gospodarstwa domowe w 2013 r. przeznaczyły na spożycie 98,2% nominalnych dochodów do dyspozycji brutto, tj. o 2,1 pkt. więcej niż w 2005 r., o 1,0 pkt. więcej niż w 2010 r., o 1,6 pkt. mniej niż w 2011 r. i o 1,3 pkt. mniej niż w 2012 r.

In 2013 households designed 98,2% of gross nominal disposable income for consumption expenditure, i.e., 2,1 point more than in 2005, 1,0 point more than in 2010, 1,6 point less than in 2011 and 1,3 point less than in 2012.

Dynamika spożycia w sektorze gospodarstw domowych (ceny stałe[a]):
Indices of households' final consumption expenditure (constant prices[a]):

	Ogółem *Total*	Na 1 mieszkańca *Per capita*
	1995=100	
2014	**208,0**	**207,8**
	2000=100	
2014	**156,0**	**155,7**
	2005=100	
2014	**135,9**	**135,4**
	2010=100	
2014	**108,5**	**108,6**
	Rok poprzedni=100	*Previous year=100*
2008	106,1	106,1
2009	103,3	103,2
2010	102,5	102,4
2011	103,0	103,0
2012	101,0	100,9
2013	101,2	101,3
2014	**103,1**	**103,1**

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12.
a See general notes to the Yearbook, item 11 on page 15.

TABL. 13 (103). **SPOŻYCIE W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
HOUSEHOLDS' FINAL CONSUMPTION EXPENDITURE

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2011	2012	2013	2012	2013	
	ceny bieżące — mln zł *current prices — mln zl*					ceny stałe[a] *constant prices*[a]		
						rok poprzedni= =100 *previous year= =100*		2000= =100
O G Ó Ł E M ... ***T O T A L***	**612521**	**870427**	**939713**	**979353**	**997838**	**101,0**	**101,2**	**151,3**
Żywność i napoje bezalkoholowe ... *Food and non-alcoholic beverages*	129513	167862	173976	179189	179601	97,6	97,7	109,4
Napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe i narkotyki ... *Alcoholic beverages, tobacco and narcotics*	43825	69483	73606	77651	76275	100,3	95,9	127,3
Odzież i obuwie ... *Clothing and footwear*	28308	35474	38791	42089	44366	112,6	110,0	284,0
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii ... *Housing, water, electricity, gas and other fuels*	135643	196462	211528	207676	213805	95,9	100,5	138,6
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego ... *Furnishings, household equipment and routine household maintenance*	26802	38524	41112	44936	45049	106,6	99,6	167,5
Zdrowie ... *Health*	24648	35287	40918	44348	45850	104,8	101,7	180,1
Transport ... *Transport*	61007	94406	107633	113937	118686	101,5	104,6	166,8
Łączność ... *Communication*	20711	25722	27028	26339	25717	97,5	107,6	208,1
Rekreacja i kultura ... *Recreation and culture*	47053	66977	72013	77593	75081	106,9	95,3	145,5
Edukacja ... *Education*	7664	10676	10980	11164	10803	99,0	97,1	130,7
Restauracje i hotele ... *Restaurants and hotels*	17465	24290	25977	28417	30398	105,6	104,4	140,5
Inne towary i usługi ... *Miscellaneous goods and services*	69882	105264	116151	126014	132207	104,1	107,0	215,8
NA 1 MIESZKAŃCA[b] ... ***PER CAPITA***[b]	**16051**	**22599**	**24392**	**25415**	**25916**	**100,9**	**101,3**	**151,1**

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12. *b* W złotych.
a See general notes to the Yearbook, item 11 on page 15. b In zlotys.

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

HOUSEHOLDS BUDGETS

Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą reprezentacyjną, systemem rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym. Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane od 2010 r. uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącą z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

W 2014 r. badaniem budżetów gospodarstw domowych objęto 37215 gospodarstw (tj. 0,3% ogólnej liczby gospodarstw) reprezentujących poszczególne grupy społeczno-ekonomiczne ludności, a mianowicie **gospodarstwa domowe:**

— **pracowników,** których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej,
— **rolników,** których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego przez siebie gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie,
— **pracujących na własny rachunek,** których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy na własny rachunek, tj. z prowadzenia działalności gospodarczej poza użytkowanym gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie, z wykonywania wolnego zawodu (np. twórcy, artyści, adwokaci),
— **emerytów,** których głównym źródłem utrzymania jest emerytura,
— **rencistów,** których głównym źródłem utrzymania jest renta,
— **utrzymujących się z niezarobkowych źródeł,** innych niż emerytura lub renta, których głównym źródłem utrzymania są: zasiłki z ubezpieczeń społecznych, pozostałe świadczenia społeczne, dochody z tytułu własności, dochody z wynajmu nieruchomości — budynków, gruntów — niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, pozostałe dochody oraz inne przychody.

Przez gospodarstwo indywidualne w rolnictwie rozumie się gospodarstwo użytkowane przez osobę fizyczną — patrz nota w dziale „Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo. Rybołówstwo" na str. 261.

Grupowania przychodów i rozchodów gospodarstw domowych dokonano w dostosowaniu do zasad systemu rachunków narodowych. Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z Klasyfikacją Spożycia Indywidualnego według Celu COICOP, zgodnie z nomenklaturą obowiązującą od 2013 r., uwzględniając wydatki na ubezpieczenia na życie w pozycji „inne towary i usługi" oraz wydatki na usługi internetowe w pozycji „łączność".

W tablicach 14—16 oraz 18—20, jak również na wykresach nie zamieszczono wyników badań dotyczących grupy gospodarstw utrzymujących się z niezarobkowych źródeł.

Dane opracowane na podstawie wyników reprezentacyjnego badania budżetów gospodarstw domowych mogą różnić się od wielkości „makro" prezentowanych w tym dziale, w częściach „Dochody" i „Spożycie".

*The survey of **household budgets** is conducted using the sample method with monthly rotation and a quarterly cycle. Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data since 2010 obtained from the household budget survey are weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2011.*

*In 2014, the household budget survey covered 37215 households (i.e., 0,3% of the total number of households) representing individual socio-economic groups of the population, in particular **households:***

— ***of employees,** the main source of maintenance of which is income from hired work,*
— ***of farmers,** the main source of maintenance of which is income from the use of a private farm in agriculture,*

— ***of the self-employed,*** *the main source of maintenance of which is income from self-employment, i.e., from conducting economic activity other than farming, from practising a learned profession (e.g., creators, artists, lawyers),*
— ***of retirees,*** *the main source of maintenance of which is retirement pension,*
— ***of pensioners,*** *the main source of maintenance of which is other pension,*
— ***maintained from non-earned sources,*** *other than retirement or other pension, for whom the main source of maintenance is: social security allowances, other social benefits, income from property and rental of real estate not connected with conducting economic activity, other income as well as other revenues.*

A private farm in agriculture is understood as an agricultural holding used by a natural person — see the note in the chapter "Agriculture, hunting and forestry. Fishing" on page 262.

The grouping of household revenues and outgoings was made according to the principles of the system of national accounts. Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), according to the nomenclature in force since 2013, including expenditures on life insurance in item "other goods and services" as well as expenditures on Internet services in item "communication".

The results of the survey concerning households maintained from non-earned sources are not presented in the tables 14—16 as well as 18—20 and charts.

Data compiled on the basis of results of a sample survey of household budgets can differ from the "macro" amount presented in this chapter in the sections "Income" and "Individual consumption expenditure".

TABL. 14 (104). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

Wyszczególnienie *Specification*		Ogółem *Grand total*	W tym gospodarstwa domowe *Of which households*					
			pracowników *of employees*	rolników *of farmers*	pracujących na własny rachunek *of the self-employed*	emerytów i rencistów *of retirees and pensioners*		
						razem *total*	emerytów *of retirees*	rencistów *of pensioners*
Gospodarstwa domowe objęte badaniem[a]	2013	37181	17962	1842	2531	13108	10418	2690
Households included in the survey[a]	2014	37215	18146	1689	2488	13167	10622	2545
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	2013	2,76	3,20	4,02	3,20	1,95	1,96	1,95
Average number of persons in household	2014	2,73	3,18	3,93	3,21	1,93	1,94	1,90
pracujących	2013	1,08	1,66	2,05	1,63	0,16	0,16	0,18
employed	2014	1,09	1,68	2,08	1,65	0,16	0,16	0,17
najemnie	2013	0,85	1,58	0,29	0,40	0,12	0,12	0,13
hired	2014	0,87	1,60	0,31	0,44	0,12	0,12	0,12
w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie	2013	0,12	0,05	1,74	0,05	0,03	0,03	0,04
on private farm in agriculture	2014	0,12	0,04	1,75	0,04	0,03	0,03	0,03
na własny rachunek	2013	0,10	0,04	0,02	1,17	0,01	0,01	0,01
self-employed	2014	0,10	0,03	0,02	1,17	0,01	0,01	0,01

a Liczba gospodarstw utrzymujących się z niezarobkowych źródeł wynosiła 1738 w 2013 r. i 1725 w 2014 r.
a The number of households maintained from non-earned sources amounted to 1738 in 2013 and 1725 in 2014.

TABL. 14 (104). **GOSPODARSTWA DOMOWE (dok.)**
HOUSEHOLDS (cont.)

Wyszczególnienie *Specification*		Ogółem *Grand total*	W tym gospodarstwa domowe *Of which households*					
			pracowników *of employees*	rolników *of farmers*	pracujących na własny rachunek *of the self-employed*	emerytów i rencistów *of retirees and pensioners*		
						razem *total*	emerytów *of retirees*	rencistów *of pensioners*
Przeciętna liczba osób w gopodarstwie domowym (dok.) *Average number of persons in household (cont.)*								
pobierających emeryturę ..... *recipients of retirement pension*	2013	0,50	0,13	0,43	0,10	1,16	1,44	0,09
	2014	0,51	0,13	0,40	0,10	1,18	1,44	0,09
pobierających rentę ..... *recipients of other pension*	2013	0,16	0,09	0,15	0,06	0,30	0,07	1,17
	2014	0,16	0,09	0,15	0,05	0,28	0,07	1,17
utrzymujących się z niezarobkowych źródeł *maintained from non-earned sources*	2013	0,20	0,16	0,10	0,09	0,09	0,08	0,15
	2014	0,19	0,15	0,09	0,08	0,08	0,06	0,14
w tym z zasiłku dla bezrobotnych *of which from unemployment benefit*	2013	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
	2014	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02
pozostających na utrzymaniu *dependents*	2013	0,82	1,14	1,28	1,31	0,24	0,21	0,35
	2014	0,79	1,11	1,22	1,30	0,23	0,20	0,32

AKTYWNI ZAWODOWO W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W 2014 R.
ECONOMICALLY ACTIVE PERSONS IN HOUSEHOLDS IN 2014

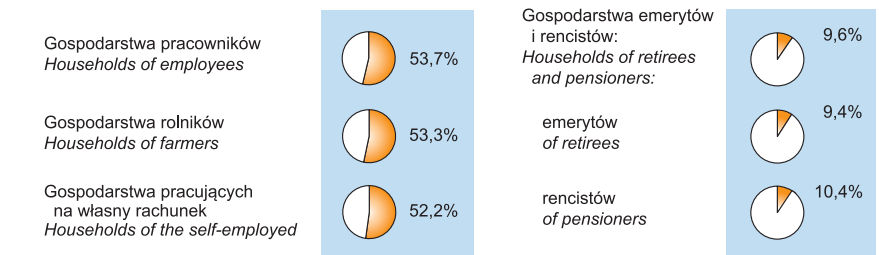

Udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie osób w gospodarstwach domowych.
Share of economically active persons in the total number of persons in households.

Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek — rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych — z ubezpieczeń społecznych, pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory). Od 2005 r. do wydatków nie zalicza się funduszu remontowego.

Pozostałe wydatki obejmują m.in.: kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty od osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

Available income *includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid (with income from hired labour, from social benefits — from social security benefits and from other social benefits), excluding contributions to obligatory social security paid by the insured employee as well as excluding taxes paid by self-employed persons.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Expenditures *include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.*

Expenditures on consumer goods and services *are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, the value of articles received free of charge as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets). Since 2005 house renovation fund is not included in expenditures.*

Other expenditures *include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.*

Disposable income *is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.*

TABL. 15 (105). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY INCOME PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

Wyszczególnienie *Specification*		Ogółem *Grand total*	W tym gospodarstwa domowe *Of which households*					
			pracowników *of employees*	rolników *of farmers*	pracujących na własny rachunek *of the self-employed*	emerytów i rencistów *of retirees and pensioners*		
						razem *total*	emerytów *of retirees*	rencistów *of pensioners*
W ZŁOTYCH *IN ZLOTYS*								
Dochód rozporządzalny *Available income*	2013	1299	1306	1156	1581	1329	1415	1007
	2014	1340	1349	1051	1632	1382	1458	1072
Dochód do dyspozycji *Disposable income*	2013	1255	1266	1131	1531	1266	1349	960
	2014	1293	1308	1021	1575	1316	1388	1022
W TYM W % DOCHODU ROZPORZĄDZALNEGO W 2014 R. *OF WHICH IN % OF AVAILABLE INCOME IN 2014*								
Dochód z pracy najemnej[a] *Income from hired work[a]*		54,0	84,0	13,5	17,3	8,5	8,6	8,4
Dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie *Income from a private farm in agriculture*		3,3	0,3	65,8	.	0,3	0,2	0,7
Dochód z pracy na własny rachunek *Income from self-employment*		8,5	1,7	1,1	73,5	0,9	0,9	0,6
Dochód ze świadczeń społecznych *Income from social benefits*		28,9	9,5	16,9	6,1	86,7	87,2	84,4
z ubezpieczeń społecznych *from social security benefits*		25,6	7,0	13,8	4,8	84,1	85,2	78,2
w tym: *of which:*								
emerytury *retirement pensions*		20,4	4,3	10,2	3,0	70,6	82,5	4,5
renty z tytułu niezdolności do pracy *disability pensions*		2,4	1,3	4,3	0,8	5,8	1,6	29,4
z pozostałych świadczeń społecznych *from other social benefits*		3,3	2,5	3,0	1,3	2,6	2,0	6,2
Pozostały dochód *Other income*		4,9	4,2	2,5	3,1	3,3	2,9	5,6
w tym dary od osób prywatnych *of which gifts from individuals*		4,5	3,7	2,1	2,9	3,2	2,8	5,2

a Łącznie z wypłatami niezaliczonymi do wynagrodzeń, np.: dodatkiem za rozłąkę, ekwiwalentem za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, świadczeniami z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

a Including payments not included in wages and salaries, e.g.: severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, benefits from a company social benefit fund.

TABL. 16 (106). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

Wyszczególnienie *Specification*		Ogółem *Grand total*	W tym gospodarstwa domowe *Of which households*					
			pracowników *of employees*	rolników *of farmers*	pracujących na własny rachunek *of the self-employed*	emerytów i rencistów *of retirees and pensioners*		
						razem *total*	emerytów *of retirees*	rencistów *of pensioners*
W ZŁOTYCH *IN ZLOTYS*								
OGÓŁEM	2013	1062	1050	785	1288	1144	1198	945
TOTAL	**2014**	**1079**	**1063**	**799**	**1302**	**1157**	**1203**	**966**
W tym towary i usługi konsumpcyjne[a]	2013	1018	1011	759	1238	1082	1131	898
	2014	1032	1021	769	1246	1090	1133	916
Of which consumer goods and services[a]								
W % OGÓŁEM W 2014 R. *IN % OF TOTAL IN 2014*								
Towary i usługi konsumpcyjne[a]		**95,6**	**96,1**	**96,2**	**95,7**	**94,3**	**94,2**	**94,8**
Consumer goods and services[a]								
Żywność i napoje bezalkoholowe		24,4	23,2	31,0	20,9	27,2	26,9	28,9
Food and non-alcoholic beverages								
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe ...		2,5	2,6	2,5	2,3	2,5	2,4	2,7
Alcoholic beverages, tobacco								
Odzież i obuwie		5,4	5,9	5,9	7,0	3,4	3,4	3,3
Clothing and footwear								
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii		20,1	18,8	17,4	17,9	23,6	23,3	25,4
Housing, water, electricity, gas and other fuels								
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego		4,9	5,1	4,8	5,4	4,5	4,6	4,2
Furnishings, household equipment and routine maintenance of the house								
Zdrowie		5,0	3,9	4,2	4,0	8,2	8,3	7,6
Health								
Transport		9,2	10,6	10,8	10,2	5,5	5,8	4,4
Transport								
Łączność		5,0	5,2	4,8	5,0	4,6	4,6	4,9
Communication								
Rekreacja i kultura		6,5	6,9	5,1	8,5	5,2	5,4	4,2
Recreation and culture								
Edukacja		1,1	1,5	0,7	1,7	0,2	0,1	0,2
Education								
Restauracje i hotele		4,2	4,5	2,2	5,6	2,6	2,6	2,9
Restaurants and hotels								
Inne towary i usługi		5,8	5,9	4,6	6,1	5,7	5,8	5,0
Miscellaneous goods and services								
Pozostałe wydatki		**4,4**	**3,9**	**3,8**	**4,3**	**5,7**	**5,8**	**5,2**
Other expenditures								

a Łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków.

a Including pocket money not considered in items by types of expenditures.

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE DOCHODY I WYDATKI NA 1 GOSPODARSTWO DOMOWE W 2014 R.
AVERAGE MONTHLY INCOME AND EXPENDITURES PER HOUSEHOLD IN 2014

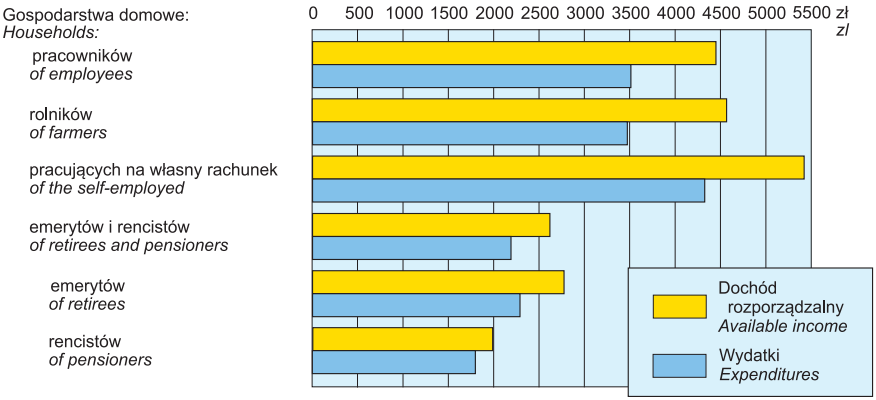

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych według grup gospodarstw domowych obrazują dynamikę cen towarów i usług konsumpcyjnych nabywanych przez poszczególne grupy społeczno-ekonomiczne ludności.

Podstawę do opracowania wskaźników cen dla grup gospodarstw domowych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych (ok. 1400—1800 w różnych latach).

Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) poszczególnych grup gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych; patrz nota na str. 162.

Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. — COICOP/HICP).

Price indices by household groups *illustrate changes in prices of consumer goods and services purchased by particular socio-economic groups of the population.*

The basis for compiling the price indices for groups of households is price observation of representatives of consumer goods and services (about 1400—1800 in various years).

The consumer price indices have been calculated applying the weight system based on the structure of expenditure (excluding own consumption) of particular groups of households on purchasing consumer goods and services from the year preceding the surveyed year, derived from the household budgets survey; see note on page 162.

The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP, until 2013 — COICOP/HICP).

TABL. 17 (107). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH WEDŁUG GRUP GOSPODARSTW DOMOWYCH**
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES BY HOUSEHOLD GROUPS

Wyszczególnienie	2012	2013	2014				*Specification*
	rok poprzedni=100 *previous year=100*		2000= =100	2005= =100	2010= =100		
Gospodarstwa pracowników ...	103,6	100,9	100,0	141,1	123,7	108,8	*Households of employees*
Gospodarstwa rolników	103,8	100,3	99,6	139,0	122,8	108,7	*Households of farmers*
Gospodarstwa pracujących na własny rachunek	103,5	100,7	100,0	137,9	121,6	108,3	*Households of the self-employed*
Gospodarstwa emerytów i rencistów	104,0	101,1	100,0	150,0	129,2	110,2	*Households of retirees and pensioners*
gospodarstwa emerytów	104,0	101,1	100,0	149,6	129,0	110,1	*households of retirees*
gospodarstwa rencistów	104,1	101,2	100,1	151,7	130,5	110,6	*households of pensioners*
Gospodarstwa utrzymujących się z niezarobkowych źródeł	103,7	101,2	100,2	146,5	126,9	109,6	*Households maintained from non-earned sources*

Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub karty kredytowej i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, received free of charge as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

TABL. 18 (108). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W 2014 R.**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS IN HOUSEHOLDS IN 2014

Wyszczególnienie *Specification*	Ogółem *Grand total*	W tym gospodarstwa domowe *Of which households*					
		pracowników *of employees*	rolników *of farmers*	pracujących na własny rachunek *of the self-employed*	emerytów i rencistów *of retirees and pensioners*		
					razem *total*	emerytów *of retirees*	rencistów *of pensioners*
	w kg *in kg*						
Ryż ..... *Rice*	0,17	0,16	0,14	0,17	0,22	0,23	0,20
Pieczywo[a] ..... *Bread[a]*	3,94	3,63	4,99	3,16	4,70	4,63	4,99
Makaron i produkty makaronowe *Pasta and pasta products*	0,37	0,34	0,36	0,34	0,44	0,44	0,45

a Bez pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego.

a Excluding crisp bread, toasted bread and confectionery.

TABL. 18 (108). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W 2014 R. (dok.)**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS IN HOUSEHOLDS IN 2014 (cont.)

Wyszczególnienie *Specification*	Ogółem *Grand total*	W tym gospodarstwa domowe *Of which households*					
		pracowników *of employees*	rolników *of farmers*	pracujących na własny rachunek *of the self-employed*	emerytów i rencistów *of retirees and pensioners*		
					razem *total*	emerytów *of retirees*	rencistów *of pensioners*
	w kg *in kg*						
Mąka[b] *Flour[b]*	0,76	0,64	1,19	0,62	1,01	1,02	0,96
Kasze i ziarna zbóż *Groats and cereal grains*	0,13	0,11	0,15	0,12	0,21	0,22	0,18
Mięso[c] *Meat[c]*	5,29	4,79	6,03	4,57	6,75	6,84	6,36
Ryby i owoce morza[d] *Fish and seafood[d]*	0,33	0,28	0,31	0,34	0,46	0,48	0,36
Mleko[e] *Milk[e]*	3,26	2,91	4,46	2,94	3,95	3,98	3,84
Jogurty *Yoghurt*	0,50	0,51	0,34	0,55	0,51	0,53	0,46
Sery i twarogi[f] *Cheese and curd[f]*	0,82	0,78	0,64	0,86	0,97	1,01	0,83
Jaja[g] *Eggs[g]*	12,02	10,67	14,54	10,26	15,45	15,60	14,80
Oleje i tłuszcze *Oils and fats*	1,21	1,08	1,31	0,97	1,60	1,61	1,59
w tym masło *of which butter*	0,25	0,22	0,22	0,27	0,36	0,37	0,29
Owoce *Fruit*	3,59	3,25	3,11	3,72	4,72	4,91	3,95
Warzywa *Vegetables*	8,99	7,89	10,98	7,54	11,91	12,07	11,29
w tym ziemniaki *of which potatoes*	3,92	3,37	5,60	2,79	5,25	5,24	5,28
Cukier *Sugar*	1,19	1,01	1,79	0,89	1,59	1,62	1,50

b Bez mąki ziemniaczanej. *c* Łącznie z boczkiem surowym. *d* Bez konserw rybnych, marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych. *e* W litrach; bez zagęszczonego i w proszku. *f* Bez serków słodkich. *g* W sztukach.

b Excluding potato flour. c Including raw bacon. d Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products. e In litres; excluding condensed and powdered milk. f Excluding sweet cottage cheese. g In units.

Zagrożenie ubóstwem — gospodarstwo domowe (a tym samym wszystkie osoby wchodzące w jego skład) zostało uznane za ubogie, jeżeli poziom jego wydatków (obejmujących także wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego) był niższy od wartości przyjętej za granicę ubóstwa. W celu wyeliminowania wpływu, jaki na koszty utrzymania gospodarstw domowych wywiera ich skład społeczno-demograficzny, zarówno przy obliczaniu poziomu wydatków w gospodarstwach domowych, jak i ustalaniu granic ubóstwa (relatywnego oraz minimum egzystencji) zastosowano tak zwaną

oryginalną skalę ekwiwalentności OECD. Według tej skali wagę 1 przypisuje się pierwszej osobie w gospodarstwie domowym w wieku 14 lat i więcej, wagę 0,7 — każdej następnej osobie w tym wieku oraz wagę 0,5 — każdemu dziecku w wieku poniżej 14 lat.

Relatywna granica ubóstwa to 50% średnich miesięcznych wydatków ustalonych na poziomie wszystkich gospodarstw domowych, z uwzględnieniem tzw. oryginalnej skali ekwiwalentności OECD.

„Ustawowa" granica ubóstwa to kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 182, z późniejszymi zmianami) uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z systemu pomocy społecznej.

Minimum egzystencji, uznawane za granicę ubóstwa skrajnego, wyznacza poziom zaspokojenia potrzeb, poniżej którego występuje biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka. Przy ustalaniu granic ubóstwa skrajnego przyjmuje się poziom minimum egzystencji obliczany przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego.

***Risk of poverty** — a household and thus all its members have been regarded as poor if the expenditure level (including the value of products received free of charge as well as the value of own consumption) was below the adopted poverty threshold. In order to eliminate the effect of the socio-demographic composition of household on the maintenance costs, the so-called **original OECD equivalence scale** has been used for the calculation of the households' expenditure level and determination of poverty thresholds (relative and subsistence minimum). According to this scale, weight 1 is attributed to the first person in the household at the age of 14 and over, weight 0,7 — to any other person at that age and weight 0,5 — to every child under 14.*

***Relative poverty threshold** is 50% of the mean monthly expenditure determined at the level of all households estimated with the use of the so-called original OECD equivalence scale.*

***"Legal" poverty threshold** is the amount which, according to the Law on Social Assistance (uniform text Journal of Laws 2013 item 182, with later amendments), provides eligibility for a monetary benefit from social assistance system.*

***The subsistence minimum,** regarded as the extreme poverty threshold, sets the level of the satisfaction of needs below which there is a threat to the biological existence and to psychophysical human development. The starting point adopted for determination of the extreme poverty threshold is the subsistence minimum estimated by the Institute of Labour and Social Studies for the 1-person employees' household.*

TABL. 19 (109). **WSKAŹNIKI ZAGROŻENIA UBÓSTWEM W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AT-RISK-OF-POVERTY RATES IN HOUSEHOLDS

Wyszczególnienie	2013	2014	2013	2014	2013	2014	*Specification*
	osoby — w % ogółu osób w gospodarstwach danego typu — o wydatkach poniżej *persons — in % of total persons in a given type of households — with expenditures below*						
	relatywnej granicy ubóstwa *relative poverty threshold*		„ustawowej" granicy ubóstwa *"legal" poverty threshold*		minimum egzystencji *subsistence minimum*		
OGÓŁEM	**16,2**	**16,2**	**12,8**	**12,2**	**7,4**	**7,4**	***TOTAL***
w tym gospodarstwa:							*of which households of:*
Pracowników	14,9	15,2	12,0	11,9	6,4	6,5	*Employees*
Rolników	26,7	28,0	22,8	21,2	13,4	12,1	*Farmers*
Pracujących na własny rachunek	9,2	8,9	7,5	6,8	3,9	4,1	*Self-employed*
Emerytów	11,4	12,1	6,8	7,2	4,8	5,8	*Retirees*
Rencistów	26,3	25,5	18,2	17,8	13,2	12,5	*Pensioners*

WSKAŹNIK ZAGROŻENIA UBÓSTWEM W WYBRANYCH KRAJACH[a]
AT-RISK-OF-POVERTY RATE IN SELECTED COUNTRIES[a]

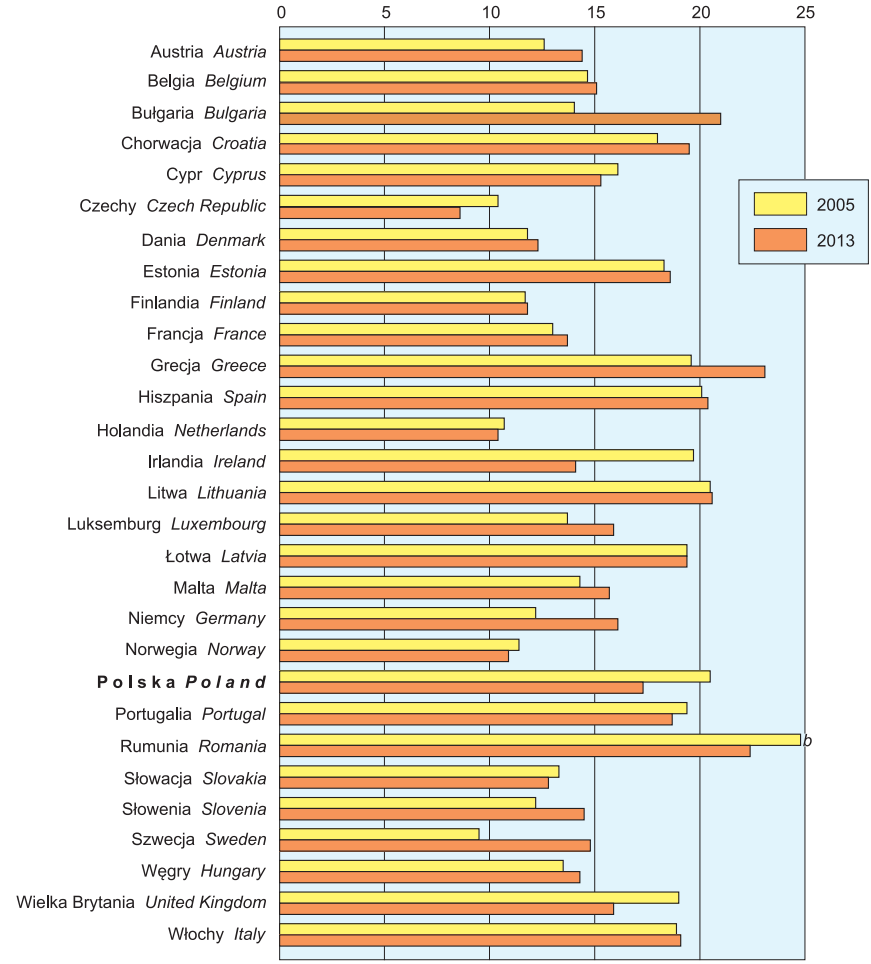

a Na podstawie wyników Europejskiego Badania Dochodów i Warunków Życia (EU-SILC), obliczony jako udział osób, których roczny ekwiwalentny dochód do dyspozycji jest niższy od granicy ubóstwa ustalonej na poziomie 60% mediany rocznych ekwiwalentnych dochodów do dyspozycji w danym kraju w ogólnej liczbie ludności; po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych. *b* 2007 r.

a Data based on the result of the European Union Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC), calculated as a percentage of persons with an equivalised disposable income below the at-risk-of-poverty threshold, set at 60% of the median of equivalised disposable income in a given country, of total population; after social transfers. b 2007.

TABL. 20 (110). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA**[a]

HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS[a]

Wyszczególnienie *Specification*		Ogółem *Grand total*	W tym gospodarstwa domowe *Of which households*					
			pracowników *of employees*	rolników *of farmers*	pracujących na własny rachunek *of the self-employed*	emerytów i rencistów *of retirees and pensioners*		
						razem *total*	emerytów *of retirees*	rencistów *of pensioners*
		w % danej grupy gospodarstw *in % of given group of households*						
Chłodziarka *Refrigerator*	2010	98,5	98,8	99,3	98,7	98,5	98,7	97,6
	2014	98,4	98,6	98,8	98,6	98,3	98,3	98,2
Automat pralniczy *Automatic washing machine*	2010	89,9	94,7	87,2	97,4	83,8	84,7	80,1
	2014	94,0	96,9	92,5	98,0	90,4	91,4	86,5
Zmywarka do naczyń *Dishwasher*	2010	15,5	19,3	13,5	39,7	6,8	7,3	4,7
	2014	24,7	31,4	24,4	53,4	11,6	12,4	8,5
Kuchenka mikrofalowa *Microwave oven*	2010	52,4	62,6	58,9	72,4	35,1	35,5	33,3
	2014	56,9	66,6	65,3	71,1	41,1	41,8	38,6
Samochód osobowy *Passenger car*	2010	59,5	73,2	91,0	91,5	35,2	37,8	24,9
	2014	62,0	75,6	92,9	91,2	38,4	41,4	26,4
Motocykl, skuter, motorower *Motorcycle, scooter, motorbike*	2010	6,2	7,3	19,3	10,4	2,7	2,6	3,1
	2014	6,5	7,9	21,2	9,1	2,9	2,9	2,8
Rower (bez dziecięcego) *Bicycle (excluding children's)*	2010	63,9	71,2	92,4	73,6	50,5	51,2	47,8
	2014	62,3	70,8	89,1	73,4	47,2	47,6	45,8
Zestaw do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku (wieża) *Hi-fi stereo music system*	2010	41,4	53,7	46,3	60,7	21,2	21,1	21,5
	2014	31,9	39,9	34,3	45,0	18,9	19,1	17,9
Odbiornik telewizyjny *Television set*	2010	98,5	98,5	99,8	98,4	99,0	99,1	98,8
	2014	96,7	96,8	98,9	95,7	98,5	98,7	97,6
w tym do odbioru naziemnej telewizji cyfrowej z MPEG-4 *of which to receiving digital terrestrial television with MPEG-4*	2014	53,4	59,4	55,0	65,7	45,2	46,7	39,3
Odtwarzacz DVD *DVD player*	2010	54,1	67,2	62,9	73,0	33,3	33,9	30,7
	2014	40,7	49,0	44,5	56,1	27,6	28,3	25,0
Telefon komórkowy *Mobile phone*	2010	88,9	98,9	94,9	98,9	72,3	72,0	73,4
	2014	94,4	99,7	97,7	99,5	85,3	85,6	84,1
Zestaw kina domowego *Home theatre system*	2010	16,9	23,3	13,6	35,6	5,9	6,0	5,4
	2014	13,6	18,3	10,8	27,6	5,3	5,3	5,2
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej *Satellite or cable television equipment*	2010	64,6	72,8	49,1	80,9	54,3	55,6	48,9
	2014	65,9	71,0	55,2	72,7	61,1	62,2	56,7

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.

a As of the end of individual quarters.

TABL. 20 (110). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA[a] (dok.)**
HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS[a] (cont.)

Wyszczególnienie *Specification*		Ogółem *Grand total*	W tym gospodarstwa domowe *Of which households*					
			pracowników *of employees*	rolników *of farmers*	pracujących na własny rachunek *of the self-employed*	emerytów i rencistów *of retirees and pensioners*		
						razem *total*	emerytów *of retirees*	rencistów *of pensioners*
		w % danej grupy gospodarstw *in % of given group of households*						
Urządzenie do odbioru naziemnej telewizji cyfrowej z MPEG-4 ..... *Device for receiving digital terrestrial television with MPEG-4*	2014	21,1	16,7	33,8	13,8	26,7	26,0	29,2
Kamera wideo ..... *Videocamera*	2010	10,2	13,3	6,1	28,5	3,6	3,9	2,1
	2014	8,8	11,2	5,2	22,6	3,7	4,0	2,6
Aparat fotograficzny cyfrowy ..... *Digital camera*	2010	49,2	65,9	49,9	80,5	21,5	22,6	17,2
	2014	50,6	66,0	54,4	78,9	24,5	25,7	19,8
Komputer osobisty ..... *Personal computer*	2010	64,6	85,0	74,7	92,3	30,1	30,1	29,9
	2014	73,1	91,4	82,7	94,4	41,7	42,2	39,9
w tym laptop, tablet ..... *of which laptop, tablet*	2014	54,8	70,7	52,2	80,4	27,1	27,5	25,4
komputer osobisty z dostępem do Internetu *personal computer with access to the Internet*	2010	59,2	78,7	62,2	89,0	26,8	27,1	25,9
	2014	71,2	89,5	79,0	93,0	40,1	40,6	38,2
w tym z dostępem szerokopasmowym *of which broadband access*	2010	43,0	57,7	41,5	66,4	18,6	18,7	18,1
	2014	58,9	74,4	63,5	78,8	32,4	32,7	31,0
Drukarka wielofunkcyjna ..... *Multifunction printer*	2014	22,0	28,4	32,2	43,0	8,2	8,5	6,9

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.
a As of the end of individual quarters.

GOSPODARSTWA DOMOWE W MIASTACH I NA WSI WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA W 2014 R.

URBAN AND RURAL HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS IN 2014

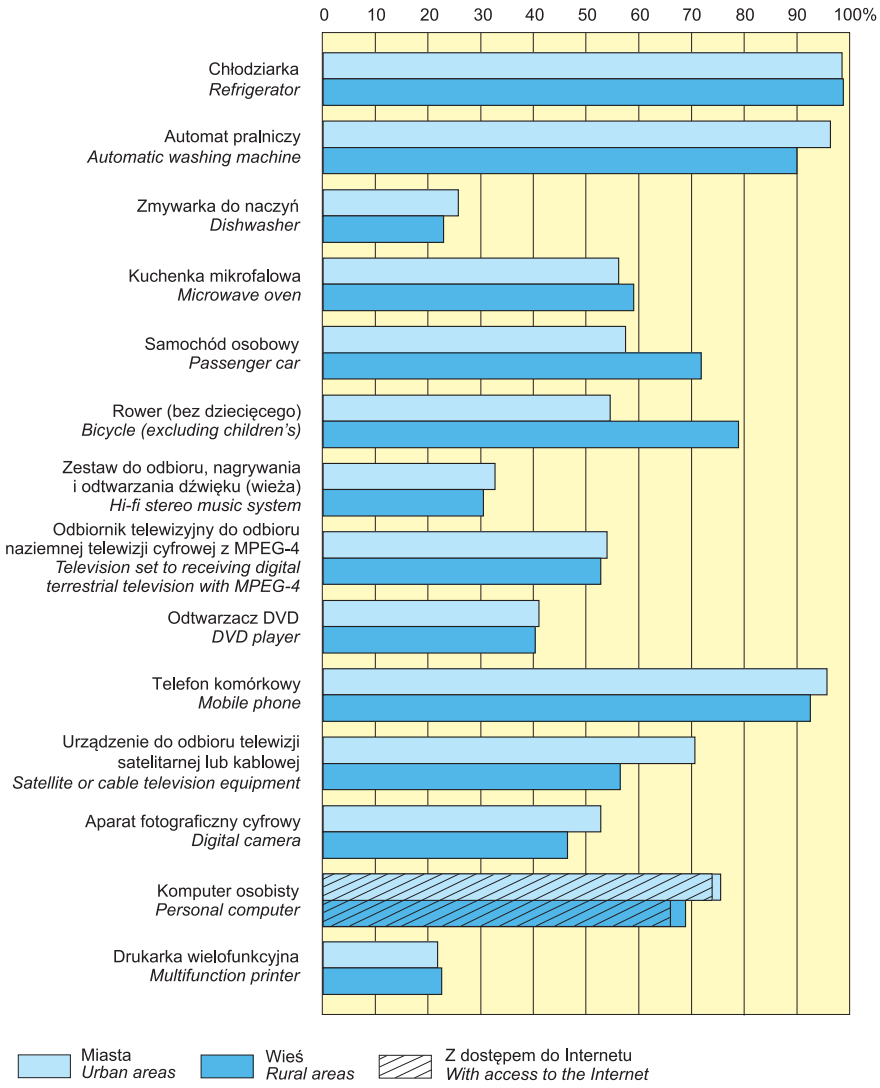

HANDEL I GASTRONOMIA — *TRADE AND CATERING*

Informacje charakteryzujące handel i gastronomię dotyczą:
— sprzedaży detalicznej towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w punktach sprzedaży detalicznej, tj. w sklepach (łącznie z aptekami ogólnodostępnymi), składach, składnicach, stacjach paliw, punktach sprzedaży drobnodetalicznej (straganach i ruchomych punktach sprzedaży, punktach aptecznych) oraz w sieci hurtowej i u producenta w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców, a także sprzedaży w placówkach gastronomicznych,
— sprzedaży hurtowej towarów w przedsiębiorstwach handlowych,
— przychodów z działalności gastronomicznej,
— sieci handlowej,
— sieci placówek gastronomicznych.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których przeważającym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności — PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle".

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej towarów konsumpcyjnych prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), wydzielając sprzedaż w placówkach gastronomicznych. W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji COICOP wyodrębnia się „towary nieżywnościowe".

Information characterizing trade and catering concerns:
— *retail sales of consumer and non-consumer goods in retail sales outlets, i.e. in: shops (including generally available pharmacies), warehouses, repositories, petrol stations and small retail sales outlets (stalls and portable sales outlets, pharmaceutical outlets) and wholesale networks and at producers in quantities indicating purchases for private needs as well as sold in catering establishments,*
— *wholesale of goods in trade enterprises,*
— *revenues from catering activity,*
— *the trade network,*
— *the network of catering establishments.*

***Trade enterprises** are understood as economic entities, the principal activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE Rev. 2 in the section "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles".*

Data concerning retail sales of consumer goods are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), separating sales in catering establishments. As opposed to groupings in the COICOP classification, "non-foodstuff goods" are presented separately.

DYNAMIKA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ (ceny stałe)[a]
INDICES OF RETAIL SALES (constant prices)[a]

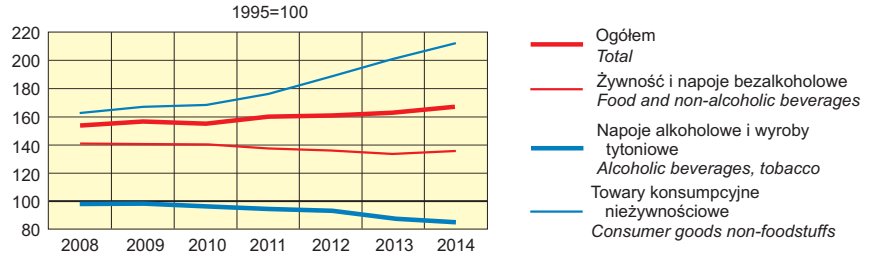

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12; z wyjątkiem „ogółem" – bez sprzedaży w placówkach gastronomicznych.

a See general notes to the Yearbook, item 11 on page 15; with the exception of "total" – excluding sales in catering establishments.

TABL. 1 (111). **SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA (ceny bieżące)**
RETAIL AND WHOLESALE (current prices)

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014		*Specification*
	w mln zł *in mln zl*				w odsetkach *in percent*	
SPRZEDAŻ DETALICZNA *RETAIL SALES*						
O G Ó Ł E M	**433255**	**592958**	**685659**	**696824**	**100,0**	***T O T A L***
W punktach sprzedaży detalicznej[a]	416159	571893	659982	670056	96,2	*In retail sales outlets*[a]
towary konsumpcyjne	343882	464389	542141	555642	79,8	*consumer goods*
żywność i napoje bezalkoholowe	125553	156013	166490	167656	24,1	*food and non-alcoholic beverages*
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	38839	53763	54637	54965	7,9	*alcoholic beverages, tobacco*
towary nieżywnościowe	179490	254612	321013	333021	47,8	*non-foodstuffs*
towary niekonsumpcyjne	72277	107504	117841	114414	16,4	*non-consumer goods*
W placówkach gastronomicznych	17096	21065	25677	26768	3,8	*In catering establishments*
NA 1 MIESZKAŃCA[b]	**11353**	**15395**	**17808**	**18107**	**x**	***PER CAPITA***[b]
SPRZEDAŻ HURTOWA W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH *WHOLESALE IN TRADE ENTERPRISES*						
O G Ó Ł E M	**584146**	**846490**	**1010624**	**1016159**	**100,0**	***T O T A L***
Żywność i napoje bezalkoholowe	78401	108418	134829	131541	12,9	*Food and non-alcoholic beverages*
Napoje alkoholowe	28387	25287	24051	24313	2,4	*Alcoholic beverages*
Towary nieżywnościowe[c]	477358	712785	851744	860305	84,7	*Non-foodstuff goods*[c]

a Łącznie ze sprzedażą detaliczną dokonywaną w hurtowniach i u producentów. *b* W złotych. *c* Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

a Including retail sales conducted at wholesale stores and producers. b In zlotys. c Consumer and non-consumer goods.

STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ WEDŁUG WIELKOŚCI PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH (ceny bieżące)
STRUCTURE OF RETAIL SALES BY SIZE OF ECONOMIC ENTITIES (current prices)

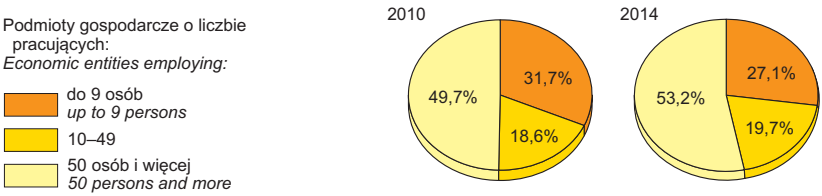

TABL. 2 (112). **SKLEPY I STACJE PALIW**
Stan w dniu 31 XII
SHOPS AND PETROL STATIONS
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2012	2013	*Specification*
Sklepy	385990	346058	357289	353562	*Shops*
o powierzchni sprzedażowej:					*with sales floor:*
99 m^2 i mniej	363056	313729	323533	318317	*99 m^2 and less*
100— 399	16406	22403	22739	23323	*100— 399*
400— 999	4672	6950	7726	8484	*400— 999*
1000—1999	1182	1875	2116	2221	*1000—1999*
2000—2499	130	244	237	245	*2000—2499*
2500 m^2 i więcej	544	857	938	972	*2500 m^2 and more*
Stacje paliw	10086	9603	9481	9053	*Petrol stations*
Liczba ludności na 1 sklep	98,9	111	108	109	*Population per 1 shop*

TABL. 3 (113). **GASTRONOMIA**
CATERING

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Przychody z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w mln zł	**17681**	**21683**	**26174**	**27297**	***Revenues from ca tering activi ty (current prices) in mln zl***
Ze sprzedaży towarów handlowych	7449	6043	6033	5903	*From sales of trade commodities*
w tym ze sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych	4862	4200	4403	4299	*of which from the sale of alcoholic beverages, tobacco*
Z produkcji gastronomicznej	9647	15022	19644	20865	*From catering production*
Z pozostałej działalności	585	618	497	529	*From other activity*
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	**92072**	**70483**	**66966**	**65508**	***Number of c atering establi shments (as of 31 XII)***
Restauracje	9716	14937	16202	16473	*Restaurants*
Bary	40834	27145	24931	23634	*Bars*
Stołówki	6950	4509	4072	4014	*Canteens*
Punkty gastronomiczne	34572	23892	21761	21387	*Food stands*

TABL. 4 (114). **DOSTAWY[a] WYBRANYCH TOWARÓW KONSUMPCYJNYCH**
DELIVERIES[a] OF SELECTED CONSUMER GOODS

Towary	2005	2010	2012	2013	*Commodities*
ŻYWNOŚĆ w tys. t *FOOD in thous. t*					
Mięso drobiowe	1117	1213	1442	1497	*Poultry meat*
Konserwy, wędliny, wyroby wędliniarskie drobiowe	175	187	249	235	*Variety meat products from poultry*
Przetwory mięsne i podrobowe ze zwierząt rzeźnych[b]	983	878	903	897	*Meat and variety meat products from animals for slaughter[b]*
w tym wędliny[c]	731	668	702	686	*of which cured meat products[c]*
Ryby morskie mrożone	217	209	224	271	*Frozen sea fish*
Margaryna i produkty do smarowania[d] (z wyłączeniem margaryny płynnej)	329	315	333	340	*Margarine and spreads[d] (excluding liquid margarine)*
Masło i pozostałe tłuszcze do smarowania[e]	147	162	151	155	*Butter and dairy spreads*
Sery i twarogi	515	623	666	676	*Cheese and curd*
w tym:					*of which:*
sery podpuszczkowe dojrzewające	185	222	250	246	*rennet ripening cheese*
sery przetworzone (topione)	45,4	48,0	46,9	45,2	*processed (melted) cheese*
Mąka pszenna	2501	2200	2190	2207	*Wheat flour*
Kasze i grysiki	97,3	169	159	202	*Groats and meals*
Czekolada (łącznie z białą)[f]	158	184	215	213	*Chocolate (including white)[f]*
Makaron	161	204	206	217	*Pasta*
NAPOJE ALKOHOLOWE w tys. hl *ALCOHOLIC BEVERAGES in thous. hl*					
Wódki, likiery, inne napoje alkoholowe w przeliczeniu na 100%	951	1245	1236	1433	*Vodkas, liqueurs, other alcoholic beverages in terms of 100%*
Wina gronowe[g]	1041	1107	1123	1224	*Grape wines[g]*
Piwo otrzymywane ze słodu[h]	30855	35010	38269	37751	*Beer from malt[h]*
TOWARY NIEŻYWNOŚCIOWE w tys. szt. *NON-FOODSTUFF GOODS in thous. units*					
Mydło, produkty organiczne powierzchniowo czynne i preparaty stosowane jako mydło[i]	54,9	63,3	88,9	83,9	*Soap, organic surface-active products and preparations for use as soap[i]*
Chłodziarki i zamrażarki typu domowego, łącznie z chłodziarko-zamrażarkami	1041	1306	1569	1535	*Household refrigerators and freezers, including combined refrigerators--freezers*

a Ilość wytworzonych w kraju wyrobów (dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób) pomniejszona o ich eksport i powiększona o import, skorygowana o saldo zmian stanu zapasów u producentów (dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba przekracza 49 osób). *b* Obejmują: konserwy, wędliny, wyroby wędliniarskie i pozostałe przetwory. *c* W tym kiełbasy; bez drobiowych oraz w 2005 r. bez końskich, z dziczyzny i królików. *d* O obniżonej lub niskiej zawartości tłuszczu. *e* Otrzymywane z mleka. *f* Z czekoladkami i wyrobami czekoladowymi. *g* Łącznie z wermutem. *h* O objętościowej mocy alkoholu powyżej 0,5%. *i* W tysiącach ton.

a Quantity of products produced domestically (data concern economic entities employing more than 9 persons) minus their exports and plus their imports corrected by the balance of changes of stocks at producers (data concern economic entities employing more than 49 persons). b Including: tinned food, cured meat products and other products. c Of which sousages; excluding cured poultry meat and in 2005 excluding horseflesh, game and rabbit meat. d Reduced and low fat. f With sweet and chocolate goods. g Including vermouth. h Of an alcoholic strength more than of 0,5%. i In thousand tonnes.

TABL. 4 (114). **DOSTAWY[a] WYBRANYCH TOWARÓW KONSUMPCYJNYCH (dok.)**
DELIVERIES[a] OF SELECTED CONSUMER GOODS (cont.)

Towary	2005	2010	2012	2013	*Commodities*
TOWARY NIEŻYWNOŚCIOWE w tys. szt. (dok.)					*NON-FOODSTUFF GOODS in thous. units (cont.)*
Pralki automatyczne typu domowego, łącznie z pralko-suszarkami	1332	1033	1035	1132	*Household automatic washing machines, including machines which both wash and dry*
Odbiorniki radiowe (łącznie z zestawami)	4294	2797	2818	2298	*Radio receivers (including sets)*
Odbiorniki telewizyjne[k]	1617	5588	1196	2328	*Television receivers[k]*
Samochody osobowe[l]	241	289	291	238	*Passenger cars[l]*
Rowery[m]	787	807	895	878	*Bicycles[m]*

a Ilość wytworzonych w kraju wyrobów (dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób) pomniejszona o ich eksport i powiększona o import, skorygowana o saldo zmian stanu zapasów u producentów (dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba przekracza 49 osób). *k* Łącznie z monitorami ekranowymi, z wyjątkiem stosowanych do komputerów. *l* Bez samochodów kempingowych, pojazdów śniegowych, do golfa i podobnych. *m* Łącznie z dziecięcymi.

U w a g a. Przedstawione towary prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług — PKWiU 2008 i Listą PRODPOL; patrz nota w dziale „Przemysł i budownictwo" na str. 301.

a Quantity of products produced domestically (data concern economic entities employing more than 9 persons) minus their exports and plus their imports corrected by the balance of changes of stocks at producers (data concern economic entities employing more than 49 persons). k Including monitors, excluding used for computers. l Excluding motor caravans, snowmobiles, golf car and similar vehicles. m Including children bicycles.

N o t e. Goods are presented according to the Polish Classification of Products and Services — PKWiU 2008 and PRODPOL List; see note in the chapter ''Industry and construction'' on page 302.

CENY *PRICES*

Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz niekonsumpcyjnych (ok. 1700—2100 w różnych latach).

Wskaźniki cen towarów i usług **konsumpcyjnych** obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych, na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych (patrz nota w dziale „Dochody i spożycie w gospodarstwach domowych" na str. 162).

Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. — COICOP/HICP). Dodatkowo wyodrębniono „towary konsumpcyjne" i „usługi konsumpcyjne".

Wskaźniki cen towarów i usług **ogółem** oraz towarów i usług **niekonsumpcyjnych** obliczono przyjmując jako system wag strukturę ich sprzedaży z roku poprzedzającego rok badany.

*The basis for compiling the **price indices of goods and services** is price observation of representatives of consumer and non-consumer goods and services (about 1700—2100 in various years).*

*Price indices of **consumer** goods and services have been calculated applying the weight system based on the structure of households' expenditure (excluding own consumption) on purchasing consumer goods and services, from the year preceding the surveyed year, derived from the household budgets survey (see note in the chapter "Household income and consumption expenditure" on page 162).*

The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP, until 2013 — COICOP/HICP). Additionally, "consumer goods" and "consumer services" are distinguished.

*The **total** price indices of goods and services and price indices of **non-consumer** goods and services have been computed applying as the weight system, their sales structure in the year preceding the one under the survey.*

TABL. 5 (115). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG**
PRICE INDICES OF GOODS AND SERVICES

Wyszczególnienie *Specification*	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014				
	rok poprzedni=100 *previous year=100*							1995= =100	2000= =100	2005= =100	2010= =100
O G Ó Ł E M ..... ***T O T A L***	**105,2**	**103,1**	**102,7**	**105,0**	**104,3**	**100,7**	**99,8**	**269,0**	**148,3**	**127,8**	**110,1**
Towary i usługi konsumpcyjne *Consumer goods and services*	104,2	103,5	102,6	104,3	103,7	100,9	100,0	260,7	143,2	124,9	109,2
towary konsumpcyjne ..... *consumer goods*	103,6	102,3	102,5	104,3	103,5	100,6	99,2	.	.	119,7	107,7
w tym: *of which:*											
żywność i napoje bezalkoholowe ..... *food and non-alcoholic beverages*	106,1	104,1	102,7	105,4	104,3	102,0	99,1	237,0	148,9	132,9	111,1
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe ..... *alcoholic beverages and tobacco*	106,4	109,4	105,3	103,7	104,1	103,5	103,7	350,1	164,2	149,3	115,9
usługi konsumpcyjne ..... *consumer services*	105,4	105,5	102,8	104,2	104,0	101,4	101,3	.	.	134,5	111,3
Towary i usługi niekonsumpcyjne ..... *Non-consumer goods and services*	108,4	101,9	103,0	107,5	106,0	100,0	99,1	297,7	167,1	137,8	113,0
towary niekonsumpcyjne ..... *non-consumer goods*	108,2	98,2	103,8	110,9	107,0	99,1	97,8	319,4	178,1	136,7	115,0
usługi niekonsumpcyjne ..... *non-consumer services*	108,6	105,2	102,2	104,5	105,1	100,9	100,2	279,9	158,4	138,1	111,0

WSKAŹNIK CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W WYBRANYCH KRAJACH W 2014 R.
PRICE INDEX OF CONSUMER GOODS AND SERVICES IN SELECTED COUNTRIES IN 2014

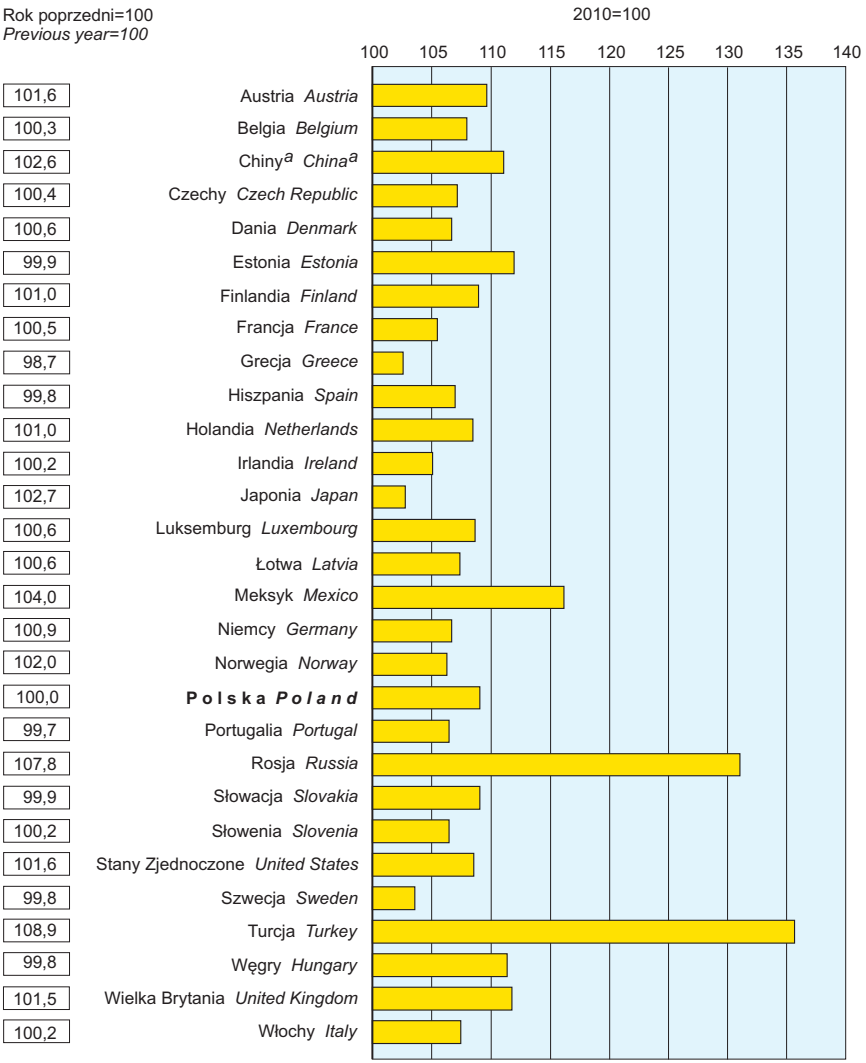

a 2013 r.

SYSTEM WAG STOSOWANY W OBLICZENIACH WSKAŹNIKÓW CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH[a] W 2014 R.
WEIGHTING SYSTEM APPLIED TO CALCULATIONS OF PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES[a] IN 2014

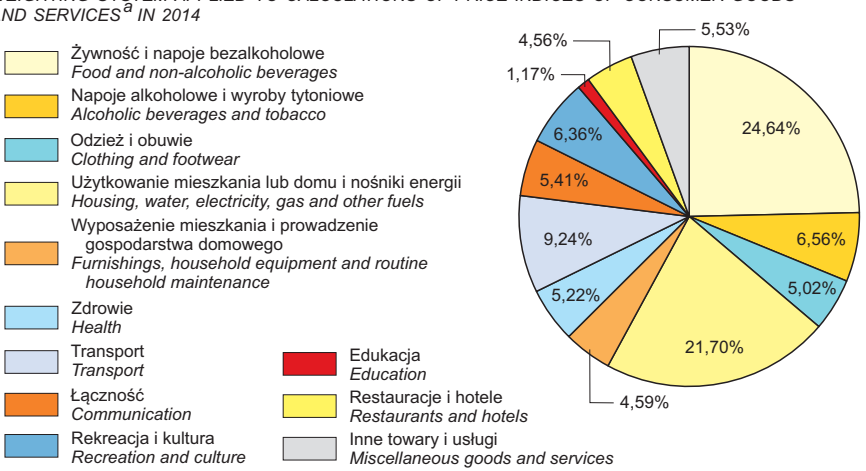

a Opracowano na podstawie struktury wydatków konsumpcyjnych gospodarstw domowych w 2013 r.
a Based on the structure of households consumer expenditure in 2013.

TABL. 6 (116). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

Wyszczególnienie	2012	2013	2014				*Specification*
	rok poprzedni=100 *previous year=100*		2000= =100	2005= =100	2010= =100		
O G Ó Ł E M	**103,7**	**100,9**	**100,0**	**143,2**	**124,9**	**109,2**	***T O T A L***
Żywność i napoje bezalkoholowe	104,3	102,0	99,1	148,9	132,9	111,1	*Food and non-alcoholic beverages*
żywność	104,3	102,2	99,1	151,3	133,8	111,5	*food*
napoje bezalkoholowe	104,3	100,3	99,7	128,9	125,2	108,3	*non-alcoholic beverages*
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	104,1	103,5	103,7	164,2	149,3	115,9	*Alcoholic beverages and tobacco*
Odzież i obuwie	95,8	95,1	95,3	54,7	61,1	85,6	*Clothing and footwear*
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	105,8	102,0	101,4	202,2	155,5	116,2	*Housing, water, electricity, gas and other fuels*
w tym:							*of which:*
opłaty na rzecz właścicieli[a]	102,5	101,5	101,1	176,0	134,2	108,4	*actual rentals for housing[a]*
zaopatrywanie w wodę i inne usługi związane z zamieszkiwaniem	105,5	107,9	104,7	259,4	170,3	126,2	*water supply and miscellaneous services relating to the dwelling*
nośniki energii	106,7	99,5	100,1	206,5	159,3	114,1	*electricity, gas and other fuels*

a Do 2005 r. łącznie z funduszem remontowym.
a Until 2005 including renovation fund.

TABL. 6 (116). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH (dok.)**
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES (cont.)

Wyszczególnienie	2012	2013	2014				*Specification*
	rok poprzedni=100 *previous year=100*		2000= =100	2005= =100	2010= =100		
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	102,3	100,8	99,9	123,3	112,4	105,3	*Furnishings, household equipment and routine household maintenance*
Zdrowie	103,2	101,8	100,2	148,7	124,8	109,9	*Health*
Transport	107,0	98,2	97,7	143,6	121,4	110,5	*Transport*
Łączność[b]	100,8	91,7	100,2	90,8	89,1	91,9	*Communication[b]*
Rekreacja i kultura	101,1	102,8	101,0	119,9	106,6	105,4	*Recreation and culture*
Edukacja[c]	104,2	99,7	96,2	141,7	117,2	103,3	*Education[c]*
Restauracje i hotele	103,0	102,2	101,4	157,9	135,0	111,2	*Restaurants and hotels*
Inne towary i usługi	102,2	100,7	99,8	127,2	114,2	106,1	*Miscellaneous goods and services*

b Do 2013 r. bez niektórych opłat internetowych uwzględnionych w dziale „Rekreacja i kultura". *c* Do 2004 r. bez wychowania przedszkolnego, które uwzględniono w dziale „Inne towary i usługi".

b Until 2013 excluding some of the internet fees included in the division "Recreation and culture". c Until 2004 excluding pre-primary education, which is included in the division "Miscellaneous goods and services".

Źródłem informacji o **cenach detalicznych** towarów i usług są:
— notowania cen dokonywane przez ankieterów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen,
— cenniki, zarządzenia i decyzje w zakresie cen jednolitych obowiązujących na terenie całego kraju lub jego części,
— notowania cen towarów i usług zakupywanych przez Internet.
Przeciętne ceny w grudniu obliczono jako średnie arytmetyczne z notowań na terenie całego kraju.

*The sources of information on **retail prices** of goods and services are the following:*
— quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions,
— price lists, regulations and decisions applicable as the uniform prices ruling throughout the country or its part,
— collected prices of goods and services purchased online.
Average prices in December have been computed as the arithmetic means of quotations throughout the country.

TABL. 7 (117). **CENY DETALICZNE[a] WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
RETAIL PRICES[a] OF MAJOR CONSUMER GOODS AND SERVICES

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w zł *in zl*				
Ryż — za 1 kg	2,60	3,97	4,01	3,81	*Rice — per kg*
Chleb pszenno-żytni — za 0,5 kg	1,33	2,08	2,22	2,20	*Wheat-rye bread — per 0,5 kg*
Makaron jajeczny — za 400 g	4,10	3,63	3,95	3,84	*Egg pasta — per 400 g*
Mąka pszenna — za 1 kg	1,42	2,09	2,49	2,39	*Wheat flour — per kg*

a Przeciętne w grudniu.
a Average in December.

TABL. 7 (117). **CENY DETALICZNE[a] WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH (cd.)**
RETAIL PRICES[a] OF MAJOR CONSUMER GOODS AND SERVICES (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w zł *in zl*				
Mięso — za 1 kg:					*Meat — per kg:*
wołowe bez kości — z udźca	21,17	26,85	33,39	32,45	*beef boneless — gammon*
wieprzowe z kością — schab środkowy	13,07	13,68	15,51	14,28	*pork, bone-in — centre loin*
Kurczęta patroszone — za 1 kg	4,63	5,96	6,94	6,93	*Disembowelled chicken — per kg*
Szynka wieprzowa gotowana — za 1 kg	19,67	21,65	24,51	24,12	*Pork ham, boiled — per kg*
Kiełbasa — za 1 kg:					*Sausage — per kg:*
sucha	24,41	27,00	30,10	29,73	*dry*
wędzona	11,82	13,93	15,72	15,63	*smoked*
Filety z morszczuka mrożone — za 1 kg	13,14	17,95	21,85	21,87	*Fillets of hake, frozen — per kg*
Karp świeży — za 1 kg	11,15	13,46	13,52	12,87	*Fresh carp — per kg*
Śledź solony odgłowiony — za 1 kg	8,51	9,24	12,86	12,52	*Salted herring, headless — per kg*
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3—3,5%, sterylizowane — za 1 l	2,45	2,67	2,93	2,95	*Cows' milk fat content 3—3,5%, sterilized — per l*
Ser — za 1 kg:					*Cheese — per kg:*
twarogowy półtłusty	9,41	12,21	13,27	13,35	*semi-fat cottage cheese*
dojrzewający	15,88	17,97	22,65	20,42	*ripening cheese*
Jaja kurze świeże — za 1 szt.	0,35	0,44	0,53	0,52	*Hen eggs, fresh — per piece*
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% — za 200 g	3,10	4,27	4,74	4,37	*Fresh butter, fat content about 82,5% — per 200 g*
Margaryna — za 400 g	2,82	3,72	4,09	4,00	*Margarine — per 400 g*
Olej rzepakowy produkcji krajowej — za 1 l	4,64	5,97	6,58	5,94	*Rape-oil, domestic production — per l*
Jabłka — za 1 kg	2,10	3,20	2,67	1,95	*Apples — per kg*
Kapusta biała świeża — za 1 kg	0,88	1,77	1,49	0,92	*White cabbage, fresh — per kg*
Buraki — za 1 kg	1,13	1,63	1,78	1,31	*Beetroots — per kg*
Marchew — za 1 kg	1,34	1,85	1,70	1,44	*Carrots — per kg*
Cebula — za 1 kg	1,20	2,25	2,16	1,54	*Onions — per kg*
Ziemniaki — za 1 kg	0,89	1,43	1,52	0,82	*Potatoes — per kg*
Cukier biały kryształ — za 1 kg	3,03	2,94	3,17	2,07	*White sugar, crystallized — per kg*
Czekolada mleczna — za 100 g	3,10	3,29	3,47	3,62	*Milk chocolate — per 100 g*
Sól warzona — za 1 kg	0,75	0,90	1,11	1,08	*Evaporated salt — per kg*
Kawa naturalna, mielona — za 250 g	4,66	6,09	6,62	6,87	*Natural coffee, ground — per 250 g*
Herbata czarna, liściasta — za 100 g	2,25	3,37	3,81	3,93	*Black tea, leaf — per 100 g*
Wódka czysta 40% — za 0,5 l	18,87	19,61	20,51	22,04	*Vodka pure 40% — per 0,5 l*
Wino białe gronowe, wytrawne — za 0,75 l	8,42	9,08	9,48	9,66	*White grape wine, dry — per 0,75 l*
Piwo jasne pełne, butelkowane — za 0,5 l	2,61	2,89	2,87	2,85	*Beer, full light, bottled — per 0,5 l*
Papierosy — za 20 szt.	5,46	9,67	12,20	12,60	*Cigarettes — per 20 pcs*
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowełny — za 1 kpl.	458,31	467,17	479,09	473,67	*Men's suit, polyester staple fibres and wool — per set*
Koszula męska z elanobawełny, długi rękaw	80,28	93,52	94,40	97,95	*Men's shirt, polyester staple fibres and cotton, long sleeve*

a Przeciętne w grudniu.
a Average in December.

TABL. 7 (117). **CENY DETALICZNE[a] WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH (cd.)**
RETAIL PRICES[a] OF MAJOR CONSUMER GOODS AND SERVICES (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w zł *in zl*				
Skarpety męskie krótkie, bawełna z elastilem — za 1 parę	4,57	6,08	7,13	7,22	*Men's short socks, cotton and elastil — per pair*
Kostium damski z tkaniny z udziałem wełny — za 1 kpl.	359,06	392,63	421,51	419,11	*Women's costume fabrics of wool — per set*
Rajstopy damskie gładkie, 15 den (w latach 2005 i 2010 — z elastilu)	3,01	3,49	6,90	6,82	*Women's tights, plain, 15 den (in 2005 and 2010 — elastil tights, thin)*
Spodnie na 6—11 lat z tkaniny typu jeans	60,81	64,43	67,39	68,16	*Trousers for aged 6—11, jeans type*
Obuwie skórzane na podeszwie nieskórzanej — za 1 parę:					*Leather shoes with non-leather sole — per pair:*
męskie — półbuty	146,77	164,09	185,13	191,53	*men's — low shoes*
damskie: półbuty	137,88	158,26	178,69	183,32	*women's: low shoes*
kozaki	250,95	312,62	349,86	358,48	*knee-boots*
Podzelowanie obuwia męskiego — za 1 parę	27,16	34,92	39,92	40,52	*Resoling men's shoes — per pair*
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej — za 1 m^3	2,29	3,01	3,57	3,66	*Cold water by municipal water supply system — per m^3*
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) — za 1 kWh	0,42	0,59	0,66	0,64	*Electricity for households (all-day tariff) — per kWh*
Gaz ziemny, wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych — za 1 kWh (do 2013 r. — za 1 m^3)	1,57	2,56	2,66	0,24	*Natural net-gas, high-methanated for households — per kWh (until 2013 — per m^3)*
Węgiel kamienny — za 1 t	484,36	755,51	820,56	802,12	*Hard coal — per t*
Centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych — za 1 m^2 p u	3,09	3,65	3,90	3,98	*Heating of dwellings — per m^2 of useful floor area*
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 300 l (w 2005 r. — ok. 320 l)	1396	1272	1042	1058	*Fridge-freezer, capacity about 300 l (in 2005 — about 320 l)*
Pralka automatyczna typu domowego, na 5—7 kg suchej bielizny	1265	1130	1074	1218	*Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5—7 kg*
Odkurzacz typu domowego	306,18	350,39	339,93	365,32	*Vacuum cleaner*
Żelazko z nawilżaczem	158,06	185,49	191,30	191,97	*Iron with duschsystem*
Proszek do prania — za 400 g	2,97	4,43	4,55	5,19	*Washing powder — per 400 g*
„Vitaminum C", drażetki 0,1 g — za 50 szt. (w latach 2005 i 2010 — 30 szt.)	1,59	2,54	5,04	4,87	*"Vitaminum C", coated tablets 0,1 g — per 50 pcs (in 2005 and 2010 — 30 pcs)*
Wizyta u lekarza specjalisty	51,31	69,63	83,97	87,45	*Consultation of a specialist doctor*
Samochód osobowy, poj. silnika 1200 cm^3 (w latach 2005 i 2010 — poj. silnika 1100 cm^3), wersja standardowa	27767	27702	31895	33212	*Passenger car, engine capacity 1200 cm^3 (in 2005 and 2010 — engine capacity 1100 cm^3), standard version*
Rower górski	660,73	868,39	1057	1104	*Mountain bicycle*
Benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-oktanowa — za 1 l	3,93	4,81	5,38	4,82	*Unleaded 95 octane motor petrol — per l*

a Przeciętne w grudniu.
a Average in December.

TABL. 7 (117). **CENY DETALICZNE[a] WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH (dok.)**
RETAIL PRICES[a] OF MAJOR CONSUMER GOODS AND SERVICES (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w zł *in zl*				
Bilet normalny na przejazd:					*Regular ticket for travelling by:*
pociągiem osobowym kl. II, na odległość 91—100 km	14,50	17,00	19,80	19,80	*slow train, 2nd class, 91—100 km distance*
autobusem miejskim, jednorazowy	1,94	2,23	2,73	2,72	*intra-urban bus*
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna — za 5 km	13,05	15,05	16,11	16,19	*Taxi daily fare — for 5 km distance*
Odbiornik telewizyjny plazmowy, 42 cale (w 2005 r. — odbiornik telewizji kolorowej, 21 cali, w 2010 r. — odbiornik LCD, 32 cale)	753,19	1783	2020	1567	*Plasma TV set, 42 inches (in 2005 — colour TV-set, 21 inches, in 2010 — LCD TV set, 32 inches)*
Abonament za radio i telewizję	15,80	17,00	18,65	19,30	*Radio and TV subscription*
Gazety i czasopisma:					*Newspapers and magazines:*
dziennik lokalny	1,38	1,69	2,03	2,17	*local daily newspaper*
tygodnik	4,50	5,38	6,36	6,67	*weekly magazine*
Strzyżenie włosów męskich	11,68	14,78	16,56	16,99	*Men's hair-cutting*
Mydło toaletowe — za 100 g	1,92	1,98	2,03	1,98	*Toilet soap — per 100 g*

a Przeciętne w grudniu.
a Average in December.

TABL. 8 (118). **CENY DETALICZNE[a] WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW I USŁUG NIEKONSUMPCYJNYCH**
RETAIL PRICES[a] OF MAJOR NON-CONSUMER GOODS AND SERVICES

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w zł *in zl*				
Cegła budowlana pełna palona, kl. 15	0,72	1,21	1,16	1,18	*Building burnt brick, full, class 15*
Cement portlandzki — za 25 kg	8,79	11,00	11,28	11,05	*Portland cement — per 25 kg*
Ciągnik rolniczy	63575	77142	153045	151958	*Farm tractor*
Kopaczka do ziemniaków ciągnikowa, zawieszana	9952	12830	14953	15004	*Mounted tractor potato digger*
Brona ciągnikowa, zawieszana	1615	1897	2188	2258	*Tractor mounted harrow*
Nawozy mineralne lub chemiczne — za 25 kg:					*Mineral or chemical fertilizers — per 25 kg:*
mocznik nawozowy 46% N	23,48	34,07	42,58	39,68	*urea, nutritive content 46% N*
superfosfat granulowany ok. 20% P_2O_5	13,99	22,72	25,54	23,41	*granulated superphosphate, nutritive content about 20% P_2O_5*
Mieszanka paszowa dla tuczników — za 1 dt	80,20	104,57	144,50	137,93	*Compound feedingstuffs for porkers — per dt*
Olej napędowy — za 1 l	3,82	4,64	5,46	4,81	*Diesel oil — per l*
Przemiał pszenicy — za 1 dt	16,47	20,34	23,56	25,05	*Grinding of wheat — per dt*
Badanie kliniczne krowy	21,04	28,73	32,58	34,41	*Cow's clinical examination*
Przewóz samochodem 6 t cegły, na odległość 20 km (w latach 2005 i 2010 — 10 t cegły, bez załadunku i rozładunku)	121,20	147,83	187,13	197,06	*Transport of 6 t of bricks, 20 km distance (in 2005 and 2010 — of 10 t of bricks, excluding loading and unloading)*

a Przeciętne w grudniu.
a Average in December.

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA — *MUNICIPAL INFRASTRUCTURE*

TABL. 1 (119). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH OBSŁUGIWANYCH PRZEZ URZĄDZENIA KOMUNALNE**
Stan w dniu 31 XII

TOWNS AND POPULATION IN URBAN AREAS SERVED BY MUNICIPAL INSTALLATIONS
As of 31 XII

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014
	miasta obsługiwane przez urządzenia komunalne *towns served by municipal installations*				ludność w miastach korzystająca z urządzeń komunalnych w % ogółu ludności miast[a] *population in urban areas connected to municipal installations in % of total urban population*[a]			
Sieć wodociągowa ..... *Water supply system*	886	901	906	912	94,9	95,3	95,5	95,5
Sieć kanalizacyjna ..... *Sewage system*	881	898	906	911	84,5	86,1	87,4	87,6
Sieć gazowa ..... *Gas supply system*	661	718	726	734	73,2[b]	72,9[b]	72,3[b]	72,1[b]
Oczyszczalnie ścieków ..... *Wastewater treatment plants*	857	873	904	910	85,2	88,0	93,3	93,9
mechaniczne ..... *mechanical*	8	3	1	1	3,2	0,1	0,0	0,0
biologiczne ..... *biological*	450	402	394	393	26,1	14,2	11,1	9,9
z podwyższonym usuwaniem biogenów ..... *with increased biogene removal*	399	468	509	516	55,9	73,7	82,2	83,9

a Ludność korzystająca — na podstawie szacunków, ludność miast ogółem — na podstawie bilansów. *b* Łącznie z korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

a Population connected to — estimated data, the total urban population — based on balances. b Including connected to collective gas-meters.

TABL. 2 (120). **WODOCIĄGI, KANALIZACJA I GAZOWNICTWO**
Stan w dniu 31 XII

WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY NETWORKS
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Wodociągi					***Water supply network***
Sieć rozdzielcza w tys. km	245,6	272,9	287,7	292,5	*Distribution network in thous. km*
miasta	54,9	61,0	64,2	65,6	*urban areas*
wieś	190,7	211,9	223,5	226,8	*rural areas*
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych w tys.	4509,2	4947,4	5273,0	5372,5	*Connections leading to residential buildings in thous.*
miasta	1757,1	1910,7	2024,5	2056,2	*urban areas*
wieś	2752,1	3036,7	3248,5	3316,3	*rural areas*
Kanalizacja					***Sewage network***
Sieć kanalizacyjna[a] w tys. km	80,1	107,5	132,9	142,9	*Sewage network[a] in thous. km*
miasta	43,3	51,9	57,6	61,5	*urban areas*
wieś	36,8	55,6	75,3	81,4	*rural areas*
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych w tys.	1754,5	2319,0	2764,0	2912,6	*Connections leading to residential buildings in thous.*
miasta	1156,5	1412,7	1581,8	1633,6	*urban areas*
wieś	598,0	906,3	1182,2	1279,0	*rural areas*
Gazownictwo					***Gas supply network***
Sieć rozdzielcza i przesyłowa w tys. km	122,3	133,1	139,8	149,8[b]	*Distribution and transmission network in thous. km*
miasta	50,8	55,1	57,6	65,9	*urban areas*
wieś	71,5	78,0	82,2	83,9	*rural areas*
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych w tys.	2204,4	2455,6	2598,3	2873,2	*Connections leading to residential and non-residential buildings in thous.*
miasta	1308,1	1464,4	1546,9	1798,7	*urban areas*
wieś	896,3	991,2	1051,4	1074,5	*rural areas*

a Sieć rozdzielcza i kolektory. *b* W tym sieć przesyłowa — 20,6 tys. km (3,2 tys. km w miastach i 17,4 tys. km na wsi).

a Distribution network and collectors. b Of which transmission network — 20,6 thous. km (3,2 thous. km in urban areas, 17,4 thous. km in rural areas).

TABL. 3 (121). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ, GAZU I WODY W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY, GAS AND WATER IN HOUSEHOLDS

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.					***Consumers (as of 31 XII) in thous.***
Energia elektryczna	13648	14179	14374	14401	*Electricity*
w tym miasta	8997	9409	9547	9543	*of which urban areas*
Gaz z sieci[a]	7008	7201	7322	7365	*Gas from gas supply system[a]*
w tym miasta	6248	6324	6368	6385	*of which urban areas*
Zużycie (w ciągu roku)					***Consumption (during the year)***
Energia elektryczna w GWh	26565	29774	29200	28429	*Electricity in GWh*
w tym miasta:					*of which urban areas:*
w GWh	16765	18406	17736	17064	*in GWh*
na 1 mieszkańca w kWh	715	785	761	734	*per capita in kWh*
Gaz z sieci[b] w hm^3	3855	4237	4069	3722[c]	*Gas from gas supply system[b] in hm^3*
w tym miasta:					*of which urban areas:*
w hm^3	3199	3420	3218	2930[d]	*in hm^3*
na 1 mieszkańca w m^3	136	146	138	126[e]	*per capita in m^3*
Woda z wodociągów w hm^3	1219	1198	1191	1196	*Water from water supply system in hm^3*
w tym miasta:					*of which urban areas:*
w hm^3	872	820	792	787	*in hm^3*
na 1 mieszkańca w m^3	37,2	35,0	34,0	33,9	*per capita in m^3*

a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. *b* W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. *c—e* Zużycie gazu w jednostkach energii: *c* — 40280 GWh, *d* — 31742 GWh, *e* — 1366 kWh.

a Including consumers connected to collective gas-meters. b Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with consumers occur. c—e Consumption of gas in energy units: c — 40280 GWh, d — 31742 GWh, e — 1366 kWh.

TABL. 4 (122). **KOMUNIKACJA MIEJSKA[a]**
Stan w dniu 31 XII
URBAN TRANSPORT[a]
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Sieć komunikacyjna — linie w km	54046	56310	54197	54975	*Transport network — lines in km*
autobusowe	51418	53728	51562	52247	*bus*
tramwajowe	2353	2254	2290	2342	*tram*
trolejbusowe	258	305	322	363	*trolley bus*
metro	17	23	23	23	*metro*

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern urban transport enterprises and companies employing more than 9 persons.

TABL. 4 (122). **KOMUNIKACJA MIEJSKA[a] (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
URBAN TRANSPORT[a] (cont.)
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Tabor:					*Fleet of:*
autobusy: w sztukach	11358	12098	11518	11514	*buses: in units*
liczba miejsc w tys.	1275	1361	1244	1244	*number of seats in thous.*
tramwaje: w sztukach	3631	3620	3383	3377	*trams: in units*
liczba miejsc w tys.	470	481	473	460	*number of seats in thous.*
trolejbusy: w sztukach	165	180	177	201	*trolley buses: in units*
liczba miejsc w tys.	18	19	17	19	*number of seats in thous.*
metro: wagony	168	240	276	444	*metro: wagons in units*
liczba miejsc w tys.	32	62	72	116	*number of seats in thous.*
Przewozy pasażerów[b] (w ciągu roku) w mln:					*Transport of passengers[b] (during the year) in mln:*
komunikacja naziemna	3994	3905	3621	3711	*ground transport*
komunikacja podziemna — metro	93	140	113	148	*underground transport — metro*

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* Dane szacunkowe.

a Data concern urban transport enterprises and companies employing more than 9 persons. b Estimated data.

W 2013 r. zebrano 9474 tys. t odpadów komunalnych (tj. o 1,3% więcej niż w 2005 r. oraz mniej o 5,7% niż w 2010 r. i o 1,1% niż w 2012 r.), z czego do recyklingu przeznaczono 1499 tys. t (w 2005 r. — 367 tys. t, w 2010 r. — 1783 tys. t i w 2012 r. — 1244 tys. t), a do kompostowania lub fermentacji oraz przekształcania termicznego — 1997 tys. t (w 2005 r. — 362 tys. t, w 2010 r. — 829 tys. t i w 2012 r. — 1179 tys. t).

Według stanu w dniu 31 XII 2013 r. było 431 czynnych składowisk kontrolowanych (w 2005 r. — 1025, w 2010 r. — 633 i w 2012 r. — 527), na których w ciągu roku zdeponowano 5979 tys. t odpadów komunalnych (w 2005 r. — 8623 tys. t, w 2010 r. — 7428 tys. t i w 2012 r. — 7158 tys. t). W 2013 r. zrekultywowano 58 ha powierzchni składowisk, tj. o 56,8% więcej niż w 2005 r. oraz mniej o 48,2% niż w 2010 r. i o 4,9% niż w 2012 r.

W 2013 r. wywieziono do oczyszczalni ścieków lub stacji zlewnych 23,1 hm^3 nieczystości ciekłych, tj. o 27,0% więcej niż w 2005 r. oraz mniej o 6,1% niż w 2010 r. i o 2,9% niż w 2012 r.

In 2013, 9474 thous. t of municipal waste was collected (i.e. 1,3% more than in 2005, 5,7% less than in 2010 and 1,1% less than in 2012), of which 1499 thous. t of waste was designated for recycling (in 2005 — 367 thous. t, in 2010 — 1783 thous. t and in 2012 — 1244 thous. t) and 1997 thous. t — for composting or fermentation and incineration (in 2005 — 362 thous. t, in 2010 — 829 thous. t and in 2012 — 1179 thous. t).

As of 31 XII 2013, there were 431 controlled landfill sites in operation (in 2005 — 1025 landfill sites, in 2010 — 633 and in 2012 — 527), on which 5979 thous. t of municipal waste was deposited during the year (in 2005 — 8623 thous. t, in 2010 — 7428 thous. t and in 2012 — 7158 thous. t). In 2013, 58 ha of total area of controlled landfill sites was reclaimed, i.e. 56,8% more than in 2005, 48,2% less than in 2010 and 4,9% less than in 2012.

In 2013, 23,1 hm^3 of liquid waste was removed to wastewater treatment plants or dump stations, i.e. 27,0% more than in 2005, 6,1% less than in 2010 and 2,9% less than in 2012.

ODPADY KOMUNALNE WYTWORZONE NA 1 MIESZKAŃCA W WYBRANYCH KRAJACH
MUNICIPAL WASTE GENERATED PER CAPITA IN SELECTED COUNTRIES

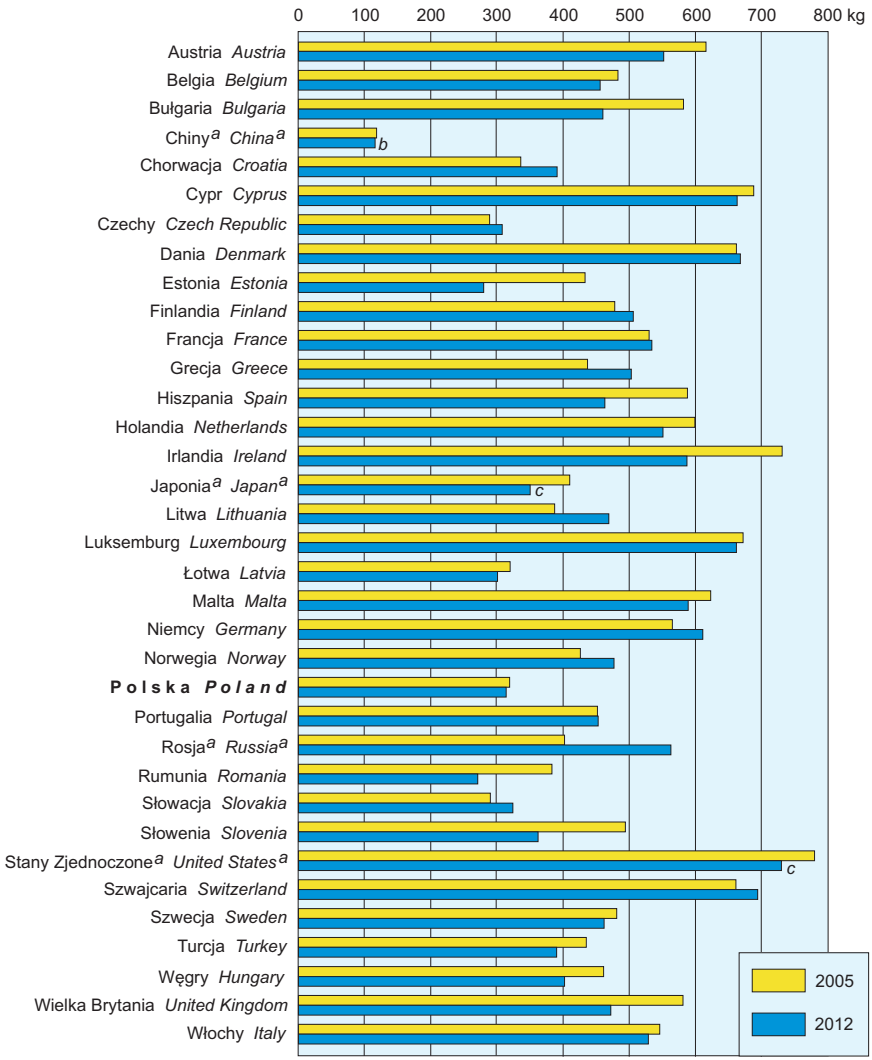

a Odpady zebrane. *b* 2009 r. *c* 2010 r.
a Collected waste. b 2009. c 2010.

TABL. 5 (123). **ZASOBY MIESZKANIOWE NA PODSTAWIE SPISÓW**
DWELLING STOCKS BASED ON CENSUS DATA

Wyszczególnienie	20 V 2002			31 III 2011			*Specification*
	ogółem *total*	miasta *urban areas*	wieś *rural areas*	ogółem *total*	miasta *urban areas*	wieś *rural areas*	
			OGÓŁEM *TOTAL*				
Mieszkania w tys.[a]	12524	8365	4159	13495	9106	4390	*Dwellings in thous.*[a]
			w tym ZAMIESZKANE STALE[b]	*of which PERMANENTLY INHABITED*[b]			
Mieszkania w tys.	11633[c]	7876	3757	12518[d]	8586	3932	*Dwellings in thous.*
Izby w mieszkaniach w tys.	43004	27629	15375	46902	30487	16415	*Rooms in dwellings in thous.*
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m^2	797055	478267	318788	886131	539702	346429	*Useful floor area of dwellings in thous.* m^2
Ludność w mieszkaniach w tys.	37801	23262	14539	38121	23185	14937	*Population in dwellings in thous.*
Gospodarstwa domowe w mieszkaniach:							*Households in dwellings:*
w tysiącach	13331	8961	4370	13568	9147	4421	*in thousands*
na 100 mieszkań	114,6	113,8	116,3	108,4	106,5	112,4	*per 100 dwellings*
Przeciętna w zasobach mieszkaniowych[e]:							*Dwelling stocks, average*[e]*:*
liczba izb w mieszkaniu	3,70	3,51	4,09	3,83	3,60	4,36	*number of rooms in a dwelling*
powierzchnia użytkowa w m^2:							*useful floor area in* m^2*:*
1 mieszkania	68,6	60,8	84,9	72,4	63,7	92,0	*per dwelling*
na 1 osobę	21,0	20,5	21,9	23,8	23,6	24,0	*per person*
liczba osób na:							*number of persons:*
1 mieszkanie	3,25	2,95	3,87	3,05	2,70	3,80	*per dwelling*
1 izbę	0,88	0,84	0,95	0,80	0,75	0,88	*per room*

a Dane dotyczą mieszkań zamieszkanych i niezamieszkanych, łącznie z wykorzystywanymi do prowadzenia działalności gospodarczej oraz o nieustalonym przeznaczeniu. *b* Bez mieszkań wykorzystywanych wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej. *c, d* Ponadto mieszkania zamieszkane czasowo: *c* — 131 tys. (79 tys. w miastach i 52 tys. na wsi), *d* — 8 tys. (7 tys. w miastach i 1 tys. na wsi). *e* Bez mieszkań o nieustalonej liczbie izb i o nieustalonej powierzchni użytkowej.

a Data concern inhabited and uninhabited dwellings, including those used for conducting economic activity and without established purpose. b Excluding dwellings used exclusively for conducting economic activity. c, d Moreover, dwellings inhabited temporarily: c — 131 thous. (79 thous. in urban areas and 52 thous. in rural areas), d — 8 thous. (7 thous. in urban areas and 1 thous. in rural areas). e Excluding dwellings with unknown number of rooms and with unknown useful floor area.

Informacje o zasobach mieszkaniowych dla lat międzyspisowych sporządza się **metodą bilansową** przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do ich obliczenia:
— dla lat 2002—2009 przyjęto wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002,
— dla lat 2010—2014 — wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.
Prezentowane dane dotyczą zasobów mieszkaniowych zamieszkanych i niezamieszkanych.

*For the years between censuses, information about dwelling stocks assumes as a basis data of the last national census and then counting data by **balance method:***
— for the years 2002—2009 the basis assumed were the results of the Population and Housing Census 2002,
— for the years 2010—2014 — the results of the Population and Housing Census 2011.
Presented data concern inhabited and uninhabited dwelling stocks.

TABL. 6 (124). **ZASOBY MIESZKANIOWE**[a]
Stan w dniu 31 XII
DWELLING STOCKS[a]
As of 31 XII

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2013	2014		
	ogółem *total*				miasta *urban areas*	wieś *rural areas*
Mieszkania w tys. ..... *Dwellings in thous.*	12776	13470	13853	13983	9424	4559
Izby w mieszkaniach w tys. ..... *Rooms in dwellings in thous.*	47122	51279	52875	53406	33691	19715
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m^2 *Useful floor area of dwellings in thous.* m^2	885061	973942	1012889	1025732	605186	420546
Przeciętna w zasobach mieszkaniowych: *Dwelling stocks, average:*						
liczba izb w mieszkaniu ..... *number of rooms in a dwelling*	3,69	3,81	3,82	3,82	3,57	4,32
powierzchnia użytkowa w m^2: *useful floor area in* m^2*:*						
1 mieszkania ..... *per dwelling*	69,3	72,3	73,1	73,4	64,2	92,3
na 1 osobę[b] ..... *per person*[b]	23,2	25,3	26,3	26,6	26,0	27,6
liczba osób[b] na: *number of persons*[b]*:*						
1 mieszkanie ..... *per dwelling*	2,99	2,86	2,78	2,75	2,47	3,34
1 izbę ..... *per room*	0,81	0,75	0,73	0,72	0,69	0,77

a Opracowano na podstawie bilansów. *b* Do przeliczeń przyjęto ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII.
a Compiled on the basis of balances. b The total number of population as of 31 XII was used in calculations.

TABL. 7 (125). **MIESZKANIA WEDŁUG STOSUNKÓW WŁASNOŚCIOWYCH W 2013 R.**
Stan w dniu 31 XII
DWELLINGS BY TYPE OF OWNERSHIP IN 2013
As of 31 XII

Wyszczególnienie	Mieszkania w tys. *Dwellings in thous.*	Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m^2 *Useful floor area of dwellings in thous.* m^2	*Specification*
O G Ó Ł E M	**13853**	**1012889**	***T O T A L***
własność:			*ownership of:*
Osób fizycznych[a]	10441	847752	*Natural persons*[a]
w tym we wspólnotach mieszkaniowych	2524	131517	*of which in condominiums*
Spółdzielni mieszkaniowych	2249	111522	*Housing cooperatives*
Gmin (komunalna)	935	41586	*Gminas (municipal)*
Zakładów pracy	105	5993	*Companies*
Towarzystw budownictwa społecznego	92	4530	*Public building societies*
Skarbu Państwa	31	1506	*State Treasury*

a Łącznie z innymi podmiotami, m.in. mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku — przeznaczone na sprzedaż (ale jeszcze niesprzedane osobom fizycznym) lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, fundacji, partii politycznych, związków zawodowych itp.

U w a g a. Dane opracowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych oraz badania cyklicznego, przeprowadzanego co 2 lata.

a Including other entities, i.a. dwellings owned by institutions constructing for profit — for sale (but not yet sold to natural persons) or for rental, dwellings owned by religious institutions, associations, foundations, political parties, labour unions etc.

N o t e. Data are compiled on the basis of the balance of dwelling stocks and periodic survey conducted every two years.

WYPOSAŻENIE MIESZKAŃ W % OGÓŁU MIESZKAŃ W 2014 R.[a]
Stan w dniu 31 XII
DWELLINGS FITTED IN % OF TOTAL DWELLINGS IN 2014[a]
As of 31 XII

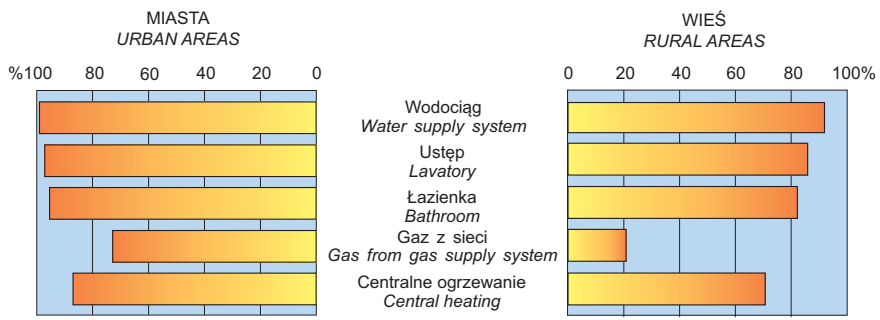

a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.
a Based on balances of dwelling stocks.

W 2014 r. wydano pozwolenia na realizację 156,9 tys. mieszkań, tj. o 25,1% więcej niż w 2005 r., o 10,4% mniej niż w 2010 r. i o 13,0% więcej niż w 2013 r.
W 2014 r. rozpoczęto budowę 148,1 tys. mieszkań, tj. o 40,0% więcej niż w 2005 r., o 6,3% mniej niż w 2010 r. i o 16,3% więcej niż w 2013 r.
W końcu 2014 r. w budowie znajdowało się 699,9 tys. mieszkań, tj. więcej o 15,9% niż w końcu 2005 r., o 1,1% niż w końcu 2010 r. i o 0,7% niż w końcu 2013 r.

In 2014, permits have been granted for 156,9 thous. dwellings, i.e., 25,1% more than in 2005, 10,4% less than in 2010 and 13,0% more than in 2013.
In 2014, construction has begun on 148,1 thous. dwellings, i.e., 40,0% more than in 2005, 6,3% less than in 2010 and 16,3% more than in 2013.
At the end of 2014, there were 699,9 thous. dwellings under construction, i.e., 15,9% more than at the end of 2005, 1,1% more than at the end of 2010 and 0,7% more than at the end of 2013.

TABL. 8 (126). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

Wyszczególnienie	2006—2010[a]	2010	2013	2014	*Specification*
Mieszkania w tys.	**142,0**	**135,8**	**145,1**	**143,2**	***Dwellings in thous.***
miasta	95,1	86,1	88,5	90,0	*urban areas*
wieś	46,9	49,7	56,6	53,2	*rural areas*
Indywidualne[b]	71,0	70,4	81,2	76,1	*Private[b]*
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	55,3	53,5	56,5	59,1	*For sale or rent*
Spółdzielcze	7,6	5,1	3,5	3,5	*Cooperative*
Komunalne (gminne)	3,5	3,4	2,2	2,2	*Municipal (gmina)*
Zakładowe	0,4	0,3	0,4	0,6	*Company*
Społeczne czynszowe	4,2	3,1	1,3	1,7	*Public building society*
Izby w tys.	**603,0**	**584,3**	**619,4**	**594,8**	***Rooms in thous.***
miasta	345,2	312,6	309,8	307,5	*urban areas*
wieś	257,8	271,7	309,6	287,3	*rural areas*
Indywidualne[b]	395,1	392,6	439,7	407,8	*Private[b]*
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	163,6	158,6	159,6	165,0	*For sale or rent*
Spółdzielcze	23,0	15,8	10,2	10,0	*Cooperative*
Komunalne (gminne)	7,7	7,4	4,6	5,0	*Municipal (gmina)*
Zakładowe	1,5	1,0	1,6	2,1	*Company*
Społeczne czynszowe	12,1	8,9	3,7	4,9	*Public building society*

a Przeciętne roczne. *b* Realizowane przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

a Annual averages. b Realized by natural persons, foundations, churches and religious associations designed for the own use of the investor or for sale and rent.

TABL. 8 (126). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)**
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

Wyszczególnienie	2006—2010[a]	2010	2013	2014	*Specification*
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m²	**14675**	**14411**	**15178**	**14440**	***Useful floor area of dwellings in thous. m²***
miasta	8162	7441	7328	7149	*urban areas*
wieś	6513	6970	7850	7291	*rural areas*
Indywidualne[b]	10179	10261	11348	10504	*Private[b]*
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	3666	3544	3438	3519	*For sale or rent*
Spółdzielcze	442	299	203	200	*Cooperative*
Komunalne (gminne)	146	132	94	94	*Municipal (gmina)*
Zakładowe	30	20	31	36	*Company*
Społeczne czynszowe	212	155	64	87	*Public building society*
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	**103,3**	**106,1**	**104,6**	**100,9**	***Average usef ul fl oor area per dwelling in m²***
miasta	85,8	86,4	82,8	79,4	*urban areas*
wieś	138,8	140,2	138,5	137,2	*rural areas*
Indywidualne[b]	143,4	145,7	139,7	138,0	*Private[b]*
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	66,4	66,2	60,9	59,6	*For sale or rent*
Spółdzielcze	57,9	59,1	58,1	57,0	*Cooperative*
Komunalne (gminne)	42,2	38,7	42,4	43,4	*Municipal (gmina)*
Zakładowe	67,9	69,7	69,9	61,4	*Company*
Społeczne czynszowe	50,0	49,4	48,8	50,6	*Public building society*

a Przeciętne roczne. *b* Realizowane przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

a Annual averages. b Realized by natural persons, foundations, churches and religious associations designed for the own use of the investor or for sale and rent.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w 2014 r.:
— na 1000 ludności — 3,7 (w miastach — 3,9, na wsi — 3,5),
— na 1000 zawartych małżeństw — 760 (w miastach — 818, na wsi — 678).
W 2014 r. na 1000 ludności najwięcej mieszkań oddano w woj. mazowieckim (5,8) i w woj. dolnośląskim (4,8), najmniej w woj. opolskim (1,9) i w woj. śląskim (2,1).

Number of dwellings completed in 2014:
— per 1000 population — 3,7 (urban areas — 3,9, rural areas — 3,5),
— per 1000 marriages contracted — 760 (urban areas — 818, rural areas — 678).
In 2014, per 1000 population, the largest number of dwellings was completed in the voivodships of mazowieckie (5,8) and dolnośląskie (4,8), and the smallest number in the voivodships of opolskie (1,9) and śląskie (2,1).

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA NA 1000 LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2014 R.
DWELLINGS COMPLETED PER 1000 POPULATION BY VOIVODSHIP IN 2014

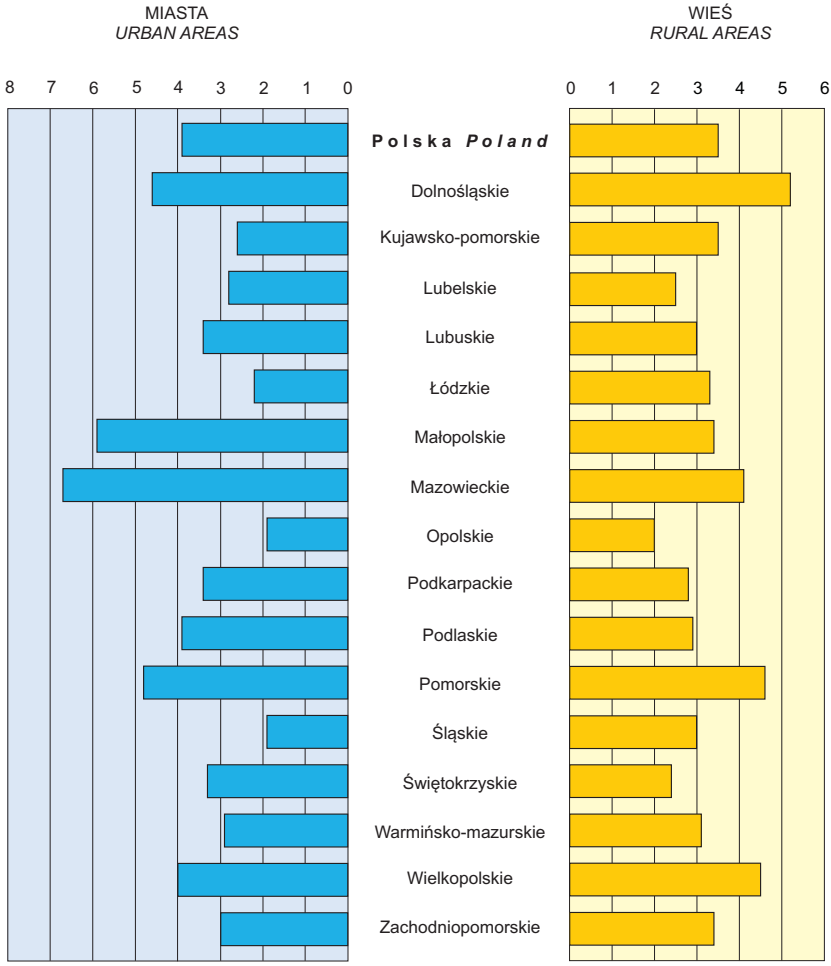

9

System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365) z późniejszymi zmianami.

Prezentowane w dziale dane dotyczą:

— szkół dla dzieci i młodzieży (podstawowych, gimnazjów, ponadgimnazjalnych),
— szkół policealnych,
— szkół wyższych,
— szkół dla dorosłych (podstawowych, gimnazjów oraz ponadgimnazjalnych),
— placówek wychowania przedszkolnego; od roku szkolnego 2004/05 dzieci 6-letnie, a od roku szkolnego 2011/12 dzieci 5-letnie mają obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego w placówkach wychowania przedszkolnego; ponadto w latach szkolnych 2009/10—2013/14 dzieci 6-letnie na wniosek rodziców mogły rozpocząć naukę w I klasie szkoły podstawowej, a w roku szkolnym 2014/15 do pierwszej klasy szkoły podstawowej obowiązkowo poszły dzieci 6-letnie, urodzone w pierwszej połowie 2008 r.

Nauka w szkołach podstawowych i gimnazjach jest obowiązkowa.

Od roku szkolnego 2012/13 zaprzestany został nabór do klas pierwszych w: liceach profilowanych i uzupełniających liceach ogólnokształcących dla młodzieży i dorosłych, technikach uzupełniających dla młodzieży oraz zasadniczych szkołach zawodowych i technikach dla dorosłych, a od roku szkolnego 2013/14 — technikach uzupełniających dla dorosłych. Szkoły te są stopniowo likwidowane.

Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.

Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

W szkołach wyższych studenci wykazywani są tyle razy, na ilu kierunkach studiują; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych.

Dane (z wyjątkiem szkół wyższych i dla dorosłych) prezentuje się, jeśli nie zaznaczono inaczej, łącznie ze szkołami specjalnymi.

Dane dotyczące wychowania przedszkolnego, szkół (poza szkołami wyższymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 — specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz internatów i burs prezentuje się, jeśli nie zaznaczono inaczej, według stanu na początku roku szkolnego, a dane o absolwentach — na koniec roku szkolnego. Dane o studentach prezentuje się według stanu w dniu 30 XI, dane o absolwentach dotyczą roku akademickiego.

Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, od roku szkolnego 2007/08 (a w przypadku absolwentów — od roku szkolnego 2006/07) opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

The educational system in Poland functions according to the Education System Law dated 7 IX 1991 (uniform text Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572, with later amendments) and the Higher Education Law dated 27 VII 2005 (Journal of Laws No. 164, item 1365) with later amendments.

Data presented in this chapter comprise:

— schools for children and youth (primary schools, lower secondary schools, upper secondary schools),
— post-secondary schools,
— higher education institutions,
— schools for adults (primary schools, lower secondary schools, upper secondary schools),
— pre-primary education establishments; an obligatory 1 year pre-primary education has been introduced in pre-primary education establishments for children at the age of 6 since 2004/05 school year and for children at the age of 5 since 2011/12 school year. Moreover, in the school years 2009/10—2013/14 at the request of parents, children at the age of 6 were allowed to start education in the first class of primary school. In the 2014/15 school year, the first class of primary school has been obligatory for children at the age of 6, born in the first half of 2008.

Education in primary schools and lower secondary schools is obligatory.

Since the 2012/13 school year there is no recruitment to the 1st grades in: specialized secondary schools, supplementary general schools for youth and adults, supplementary technical secondary schools for youth as well as basic vocational schools and technical secondary schools for adults and since 2013/14 school year — supplementary technical schools for adults. These schools are phased out.

Schools (with the exception of higher education institutions) and establishments can be public, non-public and non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Minister of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) administration units and local government units can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public schools or non-public schools with the competence of public schools only.

Higher education institutions can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

In higher education institutions students are indicated correspondingly on the number of fields of education which they study; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies.

Data (excluding higher education institutions and schools for adults) are presented, unless otherwise indicated, together with special schools.

Data regarding pre-primary education, schools (excluding higher education institutions) as well as since the 2008/09 school year — special education care centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres as well as boarding-school and dormitories, unless otherwise indicated, concern the beginning of the school year, and data concerning graduates — the end of the school year. Data regarding students of higher education institutions are presented as of 30 XI, data regarding graduates concern the academic year.

The information presented, excluding the data on higher education institutions, since the 2007/08 school year (in the case of graduates — since the 2006/07 school year), has been completed on the basis of the Educational Information System administered by the Ministry of National Education.

EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2014/15
EDUCATION BY EDUCATIONAL LEVEL IN THE 2014/15 SCHOOL YEAR

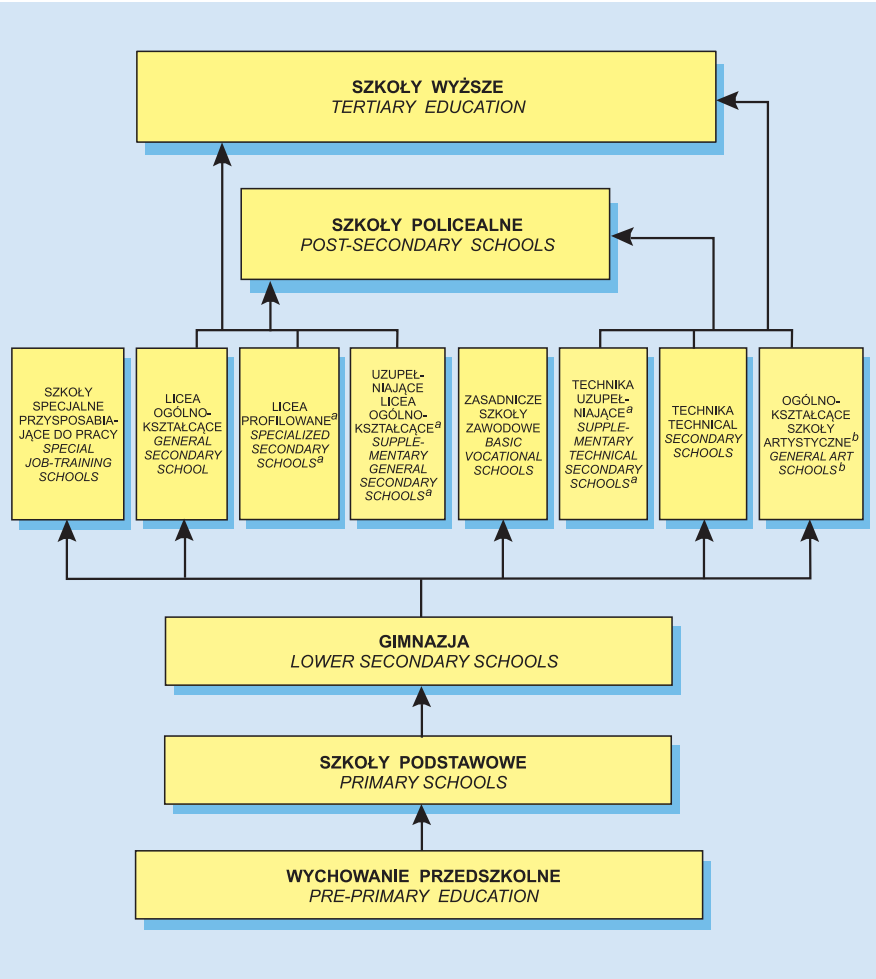

a Szkoły w likwidacji, patrz nota na str. 196. *b* Dające uprawnienia zawodowe.
a Phased out schools, see note on page 197. b Leading to professional certification.

TABL. 1 (127). **EDUKACJA**
EDUCATION

Wyszczególnienie	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	*Specification*
SZKOŁY *SCHOOLS*					
Szkoły:					*Schools:*
podstawowe	14572	13922	13442	13525	*primary*
gimnazja	7031	7278	7412	7443	*lower secondary*
specjalne przysposabiające do pracy	286	428	469	480	*special job-training*
zasadnicze zawodowe	1778	1763	1708	1712	*basic vocational*
licea ogólnokształcące	2485	2360	2311	2286	*general secondary*
uzupełniające licea ogólnokształcące	87	87	1	—	*supplementary general secondary*
licea profilowane	1530	438	210	—	*specialized secondary*
technika	2668	2102	1995	1957	*technical secondary*
technika uzupełniające	234	102	53	—	*supplementary technical secondary*
artystyczne ogólnokształcące[a]	99	115	121	122[b]	*general art*[a]
policealne	3731	2941	2467	2382	*post-secondary*
wyższe	445	460	438	434	*higher education institutions*
dla dorosłych	4127	3743	2913	2387	*for adults*
podstawowe	10	5	4	3	*primary*
gimnazja	130	164	200	192	*lower secondary*
zasadnicze zawodowe	119	112	80	9	*basic vocational*
licea ogólnokształcące	1162	1268	1693	1705	*general secondary*
uzupełniające licea ogólnokształcące	954	1331	329	—	*supplementary general secondary*
licea profilowane	98	66	33	11	*specialized secondary*
technika	851	139	89	66	*technical secondary*
technika uzupełniające	803	658	485	401	*supplementary technical secondary*
NAUCZYCIELE[c] w tys. *TEACHERS*[c] *in thous.*					
Szkoły:					*Schools:*
podstawowe[d]	187,5	176,3	169,8	180,4	*primary*[d]
gimnazja[d]	114,5	109,4	100,5	100,7	*lower secondary*[d]
zasadnicze zawodowe[de]	12,4	17,2	15,0	16,4	*basic vocational*[de]
licea ogólnokształcące[df]	47,2	50,3	41,8	42,4	*general secondary*[df]
licea profilowane[d]	11,0	2,9	0,5	0,0	*specialized secondary*[d]
technika[dfg]	34,0	47,4	43,3	46,3	*technical secondary*[dfg]
policealne	10,8	9,7	8,2	7,9	*post-secondary*
wyższe[h]	99,4	103,5	98,5	96,5	*higher education institutions*[h]

a Dające uprawnienia zawodowe. *b* Ponadto 163 szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. *c* Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełnozatrudnionych; w roku szkolnym 2005/06 bez nauczycieli pracujących w zespołach szkół. *d—g* Łącznie ze szkołami: *d* — dla dorosłych, *e* — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, *f* — uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami, *g* — artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. *h* Nauczyciele akademiccy.

a Leading to professional certification. b Moreover, 163 art schools providing art education only. c Full- and part-time paid employees in terms of full-time paid employees; in the 2005/06 school year excluding teachers working in complexes of schools. d—g Including: d — schools for adults, e — special job-training schools, f — supplementary schools respectively: general secondary schools and technical secondary schools, g — general art schools leading to professional certification. h Academic teachers.

TABL. 1 (127). **EDUKACJA (cd.)**
EDUCATION (cont.)

Wyszczególnienie	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	*Specification*
UCZNIOWIE I STUDENCI w tys. *PUPILS AND STUDENTS in thous.*					
Wychowanie przedszkolne[a]	371,4	306,4	723,3	620,7	*Pre-primary education[a]*
Szkoły:					*Schools:*
podstawowe	2602,0	2191,7	2152,6	2306,1[b]	*primary*
gimnazja	1596,8	1261,4	1124,0	1092,8	*lower secondary*
specjalne przysposabiające do pracy	4,8	9,8	10,9	11,0	*special job-training*
zasadnicze zawodowe	232,5	224,9	184,5	190,0	*basic vocational*
licea ogólnokształcące	735,7	632,3	547,1	523,8	*general secondary*
uzupełniające licea ogólnokształcące	2,9	2,1	0,0	—	*supplementary general secondary*
licea profilowane	202,2	34,3	6,0	—	*specialized secondary*
technika	520,2	545,1	515,2	510,1	*technical secondary*
technika uzupełniające	8,2	3,6	0,7	—	*supplementary technical secondary*
artystyczne ogólnokształcące[c]	13,2	12,8	12,6	12,6[d]	*general art[c]*
policealne	313,5	298,8	279,0	264,6	*post-secondary*
wyższe	1953,8	1841,3	1549,9	1469,4	*higher education institutions*
dla dorosłych	308,5	289,2	240,3	208,1	*for adults*
podstawowe	0,1	0,2	0,1	0,0	*primary*
gimnazja	12,7	16,1	14,6	13,1	*lower secondary*
zasadnicze zawodowe	7,8	5,6	1,2	0,1	*basic vocational*
licea ogólnokształcące	127,0	122,6	197,6	184,6	*general secondary*
uzupełniające licea ogólnokształcące	47,8	95,8	6,3	—	*supplementary general secondary*
licea profilowane	9,6	6,4	1,1	0,2	*specialized secondary*
technika	67,0	6,6	2,5	1,6	*technical secondary*
technika uzupełniające	36,5	35,9	16,9	8,5	*supplementary technical secondary*
ABSOLWENCI w tys. *GRADUATES in thous.*					
Szkoły:					*Schools:*
podstawowe	476,7	378,4	351,5	.	*primary*
gimnazja	527,1	412,3	366,6	.	*lower secondary*
specjalne przysposabiające do pracy	0,4	1,8	2,3	.	*special job-training*
zasadnicze zawodowe	75,7	75,0	42,9	.	*basic vocational*
licea ogólnokształcące	235,2	208,3	183,9	.	*general secondary*
uzupełniające licea ogólnokształcące	0,7	0,8	0,0	.	*supplementary general secondary*
licea profilowane	69,0	12,4	4,5	.	*specialized secondary*

a Dotyczy dzieci objętych obowiązkową edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego, ujętych również w tabl. 17 na str. 218. *b* W tym 193,8 tys. sześciolatków realizujących obowiązek szkolny. *c* Dające uprawnienia zawodowe. *d* Ponadto 9,6 tys. uczniów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

a Concerns children attending obligatory pre-primary education establishments, also described in table 17 on page 218. b Of which 193,8 thous. 6-year-old pupils obliged to compulsory education. c Leading to professsional certification. d Moreover, 9,6 thous. students of art schools providing art education only.

TABL. 1 (127). **EDUKACJA (dok.)**
EDUCATION (cont.)

Wyszczególnienie	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	*Specification*
ABSOLWENCI w tys. (dok.) *GRADUATES in thous. (cont.)*					
Szkoły (dok.):					*Schools (cont.):*
technika	113,4	124,4	113,3	.	*technical secondary*
technika uzupełniające	x	0,9	0,6	.	*supplementary technical secondary*
artystyczne ogólnokształcące[a]	2,4	2,3	2,2[b]	.	*general art*[a]
policealne	104,3	82,0	83,9	.	*post-secondary*
wyższe	394,0	497,5	424,6	.	*higher education institutions*
dla dorosłych	103,0	71,1	57,1	.	*for adults*
podstawowe	0,0	0,0	0,0	.	*primary*
gimnazja	2,8	4,1	4,1	.	*lower secondary*
zasadnicze zawodowe	2,2	1,4	0,4	.	*basic vocational*
licea ogólnokształcące	45,4	24,6	42,6	.	*general secondary*
uzupełniające licea ogólnokształcące	10,4	30,7	2,1	.	*supplementary general secondary*
licea profilowane	1,5	1,6	0,6	.	*specialized secondary*
technika	40,6	1,3	0,8	.	*technical secondary*
technika uzupełniające	x	7,4	6,4	.	*supplementary technical secondary*

a Dające uprawnienia zawodowe. *b* Ponadto 1,0 tys. absolwentów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

a Leading to professional certification. b Moreover, 1,0 thous. graduates of art schools providing art education only.

TABL. 2 (128). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH W ROKU SZKOLNYM 2014/15**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY IN THE 2014/15 SCHOOL YEAR

Wyszczególnienie	Szkoły *Schools*	Uczniowie i studenci *Pupils and students*	Absolwenci[a] *Graduates*[a]	*Specification*
		w tys.	*in thous.*	
Szkoły podstawowe	13525	2306,1	351,5	***Primary schools***
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	38	5,2	0,8	*Central (government) administration units*
Jednostki samorządu terytorialnego	11793	2188,8	335,9	*Local government units*
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	1043	56,8	8,5	*Associations and other social organizations*
Organizacje wyznaniowe	99	14,4	2,0	*Religious organizations*
Pozostałe	552	40,8	4,4	*Others*
Gimnazja	**7443**	**1092,8**	**366,6**	***Lower secondary schools***
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	34	0,6	0,3	*Central (government) administration units*
Jednostki samorządu terytorialnego	6452	1027,7	346,9	*Local government units*
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	477	27,4	8,4	*Associations and other social organizations*
Organizacje wyznaniowe	145	19,2	5,9	*Religious organizations*
Pozostałe	335	17,8	5,0	*Others*

a Z roku szkolnego 2013/14.

a Of 2013/14 school year.

TABL. 2 (128). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH W ROKU SZKOLNYM 2014/15 (dok.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY IN THE 2014/15 SCHOOL YEAR (cont.)

Wyszczególnienie	Szkoły *Schools*	Uczniowie i studenci *Pupils and students*	Absolwenci[a] *Graduates*[a]	*Specification*
		w tys.	*in thous.*	
Zasadnicze szkoły zawodowe[b]	**2192**	**201,0**	**45,2**	***Basic vocational schools***[b]
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	54	1,7	0,4	*Central (government) administration units*
Jednostki samorządu terytorialnego	1897	181,9	41,4	*Local government units*
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	118	7,0	1,4	*Associations and other social organizations*
Organizacje wyznaniowe	19	0,6	0,2	*Religious organizations*
Pozostałe	104	9,8	1,9	*Others*
Licea ogólnokształcące	**2286**	**523,8**	**188,5**[c]	***General secondary schools***
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	0,2	0,1	*Central (government) administration units*
Jednostki samorządu terytorialnego	1778	488,0	177,2	*Local government units*
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	188	10,2	3,4	*Associations and other social organizations*
Organizacje wyznaniowe	88	9,3	3,0	*Religious organizations*
Pozostałe	230	16,0	4,7	*Others*
Technika[d]	**2079**	**522,7**	**116,2**[e]	***Technical secondary schools***[d]
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	124	19,1	3,7	*Central (government) administration units*
Jednostki samorządu terytorialnego	1732	487,0	109,5	*Local government units*
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	88	6,7	1,4	*Associations and other social organizations*
Organizacje wyznaniowe	14	0,7	0,1	*Religious organizations*
Pozostałe	121	9,3	1,4	*Others*
Szkoły policealne	**2382**	**264,6**	**83,9**	***Post-secondary schools***
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	25	1,4	0,6	*Central (government) administration units*
Jednostki samorządu terytorialnego	513	42,8	19,4	*Local government units*
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	216	13,4	4,8	*Associations and other social organizations*
Organizacje wyznaniowe	2	0,0	0,0	*Religious organizations*
Pozostałe	1626	207,0	59,1	*Others*
Szkoły wyższe	**434**	**1469,4**	**424,6**	***Higher education institutions***
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	132	1110,2	301,9	*Central (government) administration units*
Organizacje wyznaniowe	16	19,6	6,5	*Religious organizations*
Pozostałe	286	339,5	116,2	*Others*
Szkoły dla dorosłych	**2387**	**208,1**	**57,1**	***Schools for adults***
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	53	2,0	0,5	*Central (government) administration units*
Jednostki samorządu terytorialnego	870	58,0	15,1	*Local government units*
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	249	14,3	4,8	*Associations and other social organizations*
Organizacje wyznaniowe	1	0,0	0,0	*Religious organizations*
Pozostałe	1214	133,8	36,7	*Others*

a Z roku szkolnego 2013/14. *b—e* Łącznie ze szkołami: *b* — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, *c* — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi, *d* — ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe, *e* — technikami uzupełniającymi.

a Of 2013/14 school year. b—e Including: b — special job-training schools, c — supplementary general secondary schools and specialized secondary schools, d — general art schools leading to professional certification, e — supplementary technical schools.

TABL. 3 (129). **UCZNIOWIE I STUDENCI[a] WEDŁUG GRUP WIEKU**
PUPILS AND STUDENTS[a] BY AGE GROUPS

Grupy wieku *Age groups*	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15
	w % ludności danej grupy wieku *in % of population of a given age group*			
7—12 lat[b]	98,3	95,7	94,6	93,8
13—15	98,4	96,5	95,3	95,0
16—18	95,4	94,9	94,2	94,2
19—24	54,8	57,3	54,6	47,8
25—29	10,2	9,8	8,2	6,6
30 lat i więcej *and more*	1,0	1,2	1,0	0,7

a Bez studentów cudzoziemców oraz studentów studiów eksternistycznych, kształcących się w tej formie do roku akademickiego 2005/06. *b* Dla roku szkolnego 2014/15 — grupa wieku 6—12 lat.

a Excluding foreign students as well as students of extramural studies pursuing this form of education until the 2005/06 academic year. b For the 2014/15 school year — age group 6—12.

TABL. 4 (130). **KOMPUTERY W SZKOŁACH[a]**
COMPUTERS IN SCHOOLS[a]

L a t a *Y e a r s* Szkoły *Schools*	Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół *Schools equipped with computers in % of a given group of schools*	Komputery[b] w szkołach *Computers[b] in schools*			
		ogółem *grand total*	w tym przeznaczone do użytku uczniów i studentów *of which used by pupils and students*		
			razem *total*	w tym z dostępem do Internetu *of which with Internet access*	
				razem *total*	w tym dostęp szeroko-pasmowy *of which broadband connection*
Podstawowe 2012/13	96,4	319672	234896	218969	127970
Primary 2013/14	97,6	332404	243946	230920	138102
Gimnazja 2012/13	82,2	170387	121473	117688	79684
Lower secondary 2013/14	83,7	178039	125946	122545	84763
Zasadnicze zawodowe 2012/13	36,3	20952	16231	15776	11630
Basic vocational 2013/14	38,0	21895	16747	16268	12041
Licea ogólnokształcące[c] 2012/13	73,2	95617	66771	65791	50990
General secondary[c] 2013/14	77,0	96390	64629	63723	49460
Technika[d] 2012/13	75,1	122383	92983	90976	72615
Technical secondary[d] 2013/14	75,8	128689	95917	94126	76208
Policealne 2012/13	48,7	33370	28025	26642	18524
Post-secondary 2013/14	53,4	33797	28477	26899	19004
Wyższe 2012/13	.	.	99109	96634	93018
Higher education institutions 2013/14	.	.	99261	97223	92018

a Bez szkół dla dorosłych; w roku szkolnym 2013/14 z wyjątkiem szkół wyższych — dane szacunkowe. *b* W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół — wykazane tylko raz. *c, d* Łącznie ze szkołami: *c* — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi, *d* — technikami uzupełniającymi i artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.

a Excluding schools for adults; in 2013/14 school year with the exception of the higher education institutions — data estimated. b Computers used jointly by a number of schools are presented only once. c, d Including: c — supplementary general secondary schools and specialized secondary schools, d — supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

TABL. 5 (131). **NAUCZANIE JĘZYKA MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH I ETNICZNYCH ORAZ JĘZYKA REGIONALNEGO W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
TEACHING NATIONAL AND ETHNIC MINORITIES' LANGUAGE AND REGIONAL LANGUAGE IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

Lata *Years* / Języki ojczyste *Native languages*		Szkoły podstawowe[a] *Primary schools*[a]		Gimnazja[a] *Lower secondary schools*[a]		Licea ogólnokształcące *General secondary schools*		Technika[b] *Technical secondary schools*[b]	
		szkoły *schools*	uczniowie *pupils*	szkoły *schools*	uczniowie *students*	szkoły *schools*	uczniowie *students*	szkoły *schools*	uczniowie *students*
OGÓŁEM ***TOTAL***	2013/14	746	43814	272	9672	28	1442	21	435
	2014/15	**815**	**49658**	**298**	**9340**	**27**	**1384**	**28**	**579**
w tym: *of which:*									
Białoruski *Belarusian*	2013/14	24	1610	18	731	3	669	—	—
	2014/15	24	1655	17	666	3	581	—	—
Kaszubski *Kashubian*	2013/14	273	13010	99	2554	11	326	12	251
	2014/15	287	14287	107	2637	10	331	15	391
Litewski *Lithuanian*	2013/14	7	265	5	135	2	114	—	—
	2014/15	7	269	5	137	2	109	—	—
Łemkowski *Ruthenian*	2013/14	21	117	7	42	2	4	—	—
	2014/15	20	130	7	39	2	17	—	—
Niemiecki *German*	2013/14	335	27547	95	5682	2	55	5	133
	2014/15	387	31989	110	5349	3	63	7	138
Ukraiński *Ukrainian*	2013/14	74	927	45	481	8	274	4	51
	2014/15	76	948	49	465	7	283	6	50

a, b Łącznie z: *a* — zespołami międzyszkolnymi, *b* — zasadniczymi szkołami zawodowymi (w roku szkolnym 2014/15 — 6 szkół z językiem kaszubskim z 114 uczniami, 2 szkoły z językiem niemieckim z 27 uczniami oraz 3 szkoły z językiem ukraińskim z 8 uczniami).

U w a g a. Dane obejmują samodzielne szkoły dla dzieci i młodzieży mniejszości narodowych i etnicznych oraz posługujących się językiem regionalnym, jak również szkoły i zespoły międzyszkolne, w których organizowane są dodatkowe zajęcia z nauczania tych języków.

a, b Including: a — interschool groups, b — basic vocational school (in the 2014/15 school year — 6 schools with Kashubian language with 114 students, 2 schools with German language with 27 students and 3 schools with Ukrainian language with 8 students).

N o t e. Data include independently operating schools for children and youth of national and ethnic minorities as well as students using regional language, as well as schools and interschool groups, in which additional language classes are organized.

TABL. 6 (132). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH[a] W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH**
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES[a] IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS

Lata *Years* Języki obce *Foreign languages*		Ogółem w tys. *Grand total in thous.*	W % ogółu uczniów w szkołach *In % of total pupils and students in schools*							
			podstawowych *primary*			gimnazjalnych *lower secondary*	zasadniczych zawodowych *basic vocational*	liceach ogólnokształcących[b] *general secondary*[b]	technikach[c] *technical secondary*[c]	policealnych[d] *post-secondary*[d]
			razem *total*	miasta *urban areas*	wieś *rural areas*					
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE *OBLIGATORY EDUCATION*										
Angielski ..... *English*	2013/14	4417,6	94,2	94,7	93,5	96,3	56,4	98,2	97,4	53,5
	2014/15	4533,4	95,0	95,3	94,5	96,8	61,4	98,5	97,5	54,5
Francuski ..... *French*	2013/14	127,7	0,2	0,3	0,1	3,5	0,3	11,0	4,1	0,0
	2014/15	121,8	0,2	0,3	0,0	3,4	0,3	11,1	3,9	0,1
Niemiecki ..... *German*	2013/14	1713,8	6,2	5,7	7,0	68,6	31,3	60,6	77,0	3,3
	2014/15	1670,8	5,5	5,2	6,1	68,8	31,3	60,4	77,6	3,6
Rosyjski ..... *Russian*	2013/14	211,6	0,3	0,2	0,5	7,5	5,9	10,1	10,0	0,5
	2014/15	201,0	0,2	0,1	0,2	7,4	5,6	10,4	9,6	0,5
Inne ..... *Others*	2013/14	95,7	0,2	0,3	0,1	2,4	0,06	9,9	1,1	1,0
	2014/15	109,8	0,3	0,4	0,1	3,0	0,1	11,7	1,3	0,7
NAUCZANIE DODATKOWE[e] *ADDITIONAL EDUCATION*[e]										
Angielski ..... *English*	2013/14	56,0	1,4	1,1	2,0	1,6	0,2	0,5	0,5	0,6
	2014/15	44,9	1,1	0,8	1,5	1,3	0,1	0,5	0,4	0,7
Francuski ..... *French*	2013/14	23,2	0,4	0,5	0,1	0,7	—	1,1	0,4	0,0
	2014/15	21,2	0,3	0,4	0,1	0,7	—	1,0	0,4	0,0
Niemiecki ..... *German*	2013/14	288,0	6,0	5,5	6,7	10,8	0,1	3,8	3,1	0,2
	2014/15	274,9	5,4	4,8	6,3	10,7	0,2	3,9	2,5	0,2
Inne ..... *Others*	2013/14	85,9	1,4	0,8	2,4	2,4	0,1	4,2	1,0	0,1
	2014/15	80,0	1,3	0,8	2,0	2,5	—	3,6	0,7	0,2

a W podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz. *b, c* Łącznie ze szkołami: *b* — w roku szkolnym 2013/14 uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi, *c* — artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe oraz w roku szkolnym 2013/14 technikami uzupełniającymi. *d* Bez kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych. *e* Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły.

a In the division by foreign languages one person may be indicated more than once. b, c Including: b — in the 2013/14 school year supplementary general secondary schools and specialized secondary, c — general art schools leading to professional certification and in the 2013/14 school year supplementary technical secondary schools. d Excluding teacher training colleges, foreign language teacher training colleges and colleges of social work. e Conducted during the hours which are at the disposal of headperson.

TABL. 7 (133). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH WYŻSZYCH**[a]
STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS[a]

Języki obce	2013/14	2014/15	2013/14	2014/15	*Foreign languages*
	w tys. *in thous.*		w % ogółu studentów *in % of total students*		
O G Ó Ł E M	**669,1**	**650,8**	**44,2**	**45,7**	***T O T A L***
Angielski	573,4	550,9	37,9	38,7	*English*
Francuski	15,2	12,7	1,0	0,9	*French*
Hiszpański	17,6	14,3	1,2	1,0	*Spanish*
Niemiecki	74,4	68,4	4,9	4,8	*German*
Rosyjski	26,2	22,6	1,7	1,6	*Russian*
Włoski	7,5	7,0	0,5	0,5	*Italian*
Inne	18,3	17,7	1,2	1,2	*Others*

a W formie obowiązkowego lektoratu; dane podaje się bez studentów cudzoziemców; w podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

a As obligatory language course; data exclude foreign students; in the division by foreign languages one person may be indicated more than once.

TABL. 8 (134). **KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI**
EDUCATION OF PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS

Wyszczególnienie	2013/14	2014/15	2012/13	2013/14	*Specification*
	uczniowie *pupils and students*		absolwenci *graduates*		
Szkoły podstawowe	59929	63030	11749	11694	*Primary schools*
w tym specjalne	23408	23577	4469	4597	*of which special*
Gimnazja	48347	47204	15735	11180	*Lower secondary schools*
w tym specjalne	26351	25125[a]	8186	8381[a]	*of which special*
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy	10930	11029	2016	2269	*Special job-training schools*
Zasadnicze szkoły zawodowe	15272	16089	4741	2882	*Basic vocational schools*
w tym specjalne	12675	12932	4109	2541	*of which special*
Licea ogólnokształcące	4861[b]	4881	1778[b]	1502[b]	*General secondary schools*
w tym specjalne	1380[b]	1302	700[b]	382[b]	*of which special*
Technika[c]	2687[d]	3006	452[d]	452[d]	*Technical secondary schools*[c]
w tym specjalne	853[d]	808	182[d]	189[d]	*of which special*
Szkoły policealne	502	475	228	226	*Post-secondary schools*
w tym specjalne	388	399	173	193	*of which special*

a W tym odpowiednio: 880 uczniów i 336 absolwentów w gimnazjach specjalnych z oddziałami przysposabiającymi do pracy. *b—d* Łącznie ze szkołami: *b* — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi, *c* — artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe, *d* — technikami uzupełniającymi.

U w a g a. Kształcenie odbywa się w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne i ogólnodostępne), w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub w placówkach wykonujących działalność leczniczą (łącznie z zakładami lecznictwa uzdrowiskowego).

a Of which respectively: 880 students and 336 graduates in special lower secondary schools with job-training sections. b—d Including: b — supplementary general secondary schools and specialized secondary schools, c — general art schools leading to professional certification, d — supplementary technical schools.

N o t e. Education occurs in mainstream schools (in which special or integrational and mainstream sections are established), in special schools operating independently as well as in special educational care centres, other educational institutions or in the units performing health care activities (including health resort treatment).

TABL. 9 (135). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII ORAZ OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE**
SPECIAL EDUCATION CARE CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES

Wyszczególnienie	2005[a]	2010	2013	2014	*Specification*
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze[b]					***Special education care centres[b]***
Ośrodki	441	394	384	379	*Centres*
Miejsca	30544	25614	23477	22895	*Places*
Wychowankowie	26862	19104	16570	15571	*Residents*
w tym:					*of which:*
niewidomi i słabowidzący	907	759	699	661	*blind and sight impaired*
niesłyszący i słabosłyszący	2766	1799	1492	1348	*deaf and hearing impaired*
przewlekle chorzy	146	8	9	2	*chronically ill*
z niepełnosprawnością ruchową i afazją[c]	574	391	371	335	*motor-skill impaired and with aphasia[c]*
z upośledzeniem umysłowym	17294	13289	11218	10389	*mentally disabled*
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	2216	395	420	388	*socially maladjusted*
Młodzieżowe ośrodki wychowawcze					***Youth education centres***
Ośrodki	51	73	95	97	*Centres*
Miejsca	3211	4684	5492	5854	*Places*
Wychowankowie	3195	4433	4442	4223	*Residents*
Młodzieżowe ośrodki socjoterapii					***Youth social therapy centres***
Ośrodki	14	62	74	76	*Centres*
Miejsca	257	3531	4114	4400	*Places*
Wychowankowie	1323	3419	3914	4043	*Residents*
Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze					***Rehabilitation-education centres***
Ośrodki	94	123	158	166	*Centres*
Miejsca	2901	5757	6783	6984	*Places*
Wychowankowie	4195	4589	5159	5311	*Residents*
w tym:					*of which:*
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	1186	2170	2550	2697	*mental retardation-profound*
z zaburzeniami sprzężonymi	1959	2419	2609	2614	*associated with defects*

a Stan w dniu 31 X. *b* Łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi (w 2014 r. 41 ośrodków z 2248 miejscami i z 1794 wychowankami). *c* W latach 2005 i 2010 dotyczy wychowanków z niepełnosprawnością ruchową.

a As of 31 X. b Including special education centres (in 2014 there were 41 centres with 2248 places and with 1794 residents). c In 2005 and 2010 concerns motor-skill impaired residents.

TABL. 10 (136). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH DLA MŁODZIEŻY**
STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH

A. KIERUNKI KSZTAŁCENIA ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED'97[a]
FIELDS OF EDUCATION ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED'97[a]

Wyszczególnienie	2012/13	2013/14	2012/13	2013/14	*Specification*
	uczniowie *students*		absolwenci *graduates*		
O G Ó Ł E M	**197184**	**184454**	**67251**	**42933**	***T O T A L***
w tym I klasa	76414	73935	x	x	*of which 1st grade*
w tym kobiety	58837	53898	22756	8689	*of which females*
w tym według podgrup kierunków kształcenia:					*of which by narrow fields of education:*
Artystyczna	1184	1071	414	174	*Arts*
Ekonomiczna i administracyjna	16622	13827	8029	119	*Business and administration*
Inżynieryjno-techniczna	75282	72838	22796	20880	*Engineering and engineering trades*
Produkcji i przetwórstwa	24950	24528	7202	6967	*Manufacturing and processing*
Architektury i budownictwa	26694	24211	8460	7185	*Architecture and building*
Rolnicza, leśna i rybactwa	1806	1524	665	364	*Agriculture, forestry and fishery*
Usług dla ludności	50609	46369	19681	7239	*Personal services*

B. KIERUNKI KSZTAŁCENIA ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED-F 2013[a]
FIELDS OF EDUCATION ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED-F 2013[a]

Wyszczególnienie	2013/14	2014/15	*Specification*
	uczniowie *students*		
O G Ó Ł E M	**184454**	**189973**	***T O T A L***
w tym I klasa	73935	66042	*of which 1st grade*
w tym kobiety	53898	61430	*of which females*
w tym według podgrup kierunków kształcenia:			*of which by narrow fields of education:*
Artystyczna	1071	1187	*Arts*
Biznesu i administracji	13827	17967	*Business and administration*
Inżynieryjno-techniczna	72838	70714	*Engineering and engineering trade*
Produkcji i przetwórstwa	24528	23432	*Manufacturing and processing*
Architektury i budownictwa	24211	22221	*Architecture and building*
Rolnicza	1476	1547	*Agriculture*
Leśna	48	79	*Forestry*
Usług dla ludności	46369	52806	*Personal services*

a ISCED — Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji.
a ISCED — the International Standard Classification of Education.

TABL. 11 (137). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI LICEÓW OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH DLA MŁODZIEŻY**
STUDENTS AND GRADUATES OF GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH

Wyszczególnienie	2013/14[a]	2014/15	*Specification*
Uczniowie	547135	523796	*Students*
w tym klasa wstępna dwujęzyczna	512	494	*of which preliminary bilingual class*
w tym I klasa	176564	171350	*of which 1st grade*
w tym kobiety	339405	324929	*of which females*
Absolwenci	183924	.	*Graduates*
w tym kobiety	114581	.	*of which females*

a Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.
a Including supplementary general secondary schools.

TABL. 12 (138). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW DLA MŁODZIEŻY**
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH
A. KIERUNKI KSZTAŁCENIA ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED'97[a]
FIELDS OF EDUCATION ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED'97[a]

Wyszczególnienie	2012/13[b]	2013/14[b]	2012/13[b]	2013/14[b]	*Specification*
	uczniowie *students*		absolwenci *graduates*		
O G Ó Ł E M	**522514**	**515891**	**118771**	**113969**	***T O T A L***
w tym I klasa	149247	146829	x	x	*of which 1st grade*
w tym kobiety	209624	208361	48366	46509	*of which females*
w tym według podgrup kierunków kształcenia:					*of which by narrow fields of education:*
Artystyczna	1200	1020	306	227	*Arts*
Społeczna	50849	46980	13416	12568	*Social and behavioural science*
Ekonomiczna i administracyjna	51140	55057	9628	10613	*Business and administration*
Fizyczna[c]	2809	3181	532	584	*Physical science[c]*
Informatyczna	79842	79923	18050	17528	*Computing*
Inżynieryjno-techniczna	105923	108181	23095	22032	*Engineering and engineering trades*
Produkcji i przetwórstwa	11729	11973	2497	2441	*Manufacturing and processing*
Architektury i budownictwa	55473	51586	12709	12234	*Architecture and building*
Rolnicza, leśna i rybactwa	18908	17477	5032	4320	*Agriculture, forestry and fishery*
Weterynaryjna	2587	3387	428	525	*Veterinary*
Medyczna	363	412	78	52	*Health*
Usług dla ludności	129672	125920	30160	28290	*Personal services*
Usług transportowych	6626	6583	1325	1340	*Transport services*
Ochrony środowiska	5379	4198	1515	1202	*Environmental protection*

a ISCED — Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji. *b* Łącznie z technikami uzupełniającymi. *c* Między innymi: fizyka, chemia, geologia.
a ISCED — the International Standard Classification of Education. b Including supplementary technical secondary schools. c Among others: physics, chemistry, geology.

TABL. 12 (138). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW DLA MŁODZIEŻY (dok.)**
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (cont.)

B. KIERUNKI KSZTAŁCENIA ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED-F 2013[a]
FIELDS OF EDUCATION ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED-F 2013[a]

Wyszczególnienie	2013/14[b]	2014/15	*Specification*
	uczniowie *students*		
O G Ó Ł E M	**515891**	**510119**	***T O T A L***
w tym I klasa	146829	141236	*of which 1st grade*
w tym kobiety	208361	205790	*of which females*
w tym według podgrup kierunków kształcenia:			*of which by narrow fields of education:*
Artystyczna	1020	1008	*Arts*
Społeczna	46980	43681	*Social and behavioural sciences*
Biznesu i administracji	55057	58960	*Business and administration*
Nauk o środowisku	4198	3251	*Environment*
Fizyczna[c]	3181	3483	*Physical science[c]*
Technologii teleinformacyjnych	79923	79917	*Information and communication technologies*
Inżynieryjno-techniczna	108181	111018	*Engineering and engineering trade*
Produkcji i przetwórstwa	11973	11339	*Manufacturing and processing*
Architektury i budownictwa	51586	47440	*Architecture and building*
Rolnicza	14151	12979	*Agriculture*
Leśna	3310	3458	*Forestry*
Weterynaryjna	3387	4346	*Veterinary*
Medyczna	412	494	*Health*
Usług dla ludności	125920	121932	*Personal services*
Usług transportowych	6583	6775	*Transport services*

a ISCED — Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji. *b* Łącznie z technikami uzupełniającymi. *c* Między innymi: fizyka, chemia, geologia, nauki o ziemi.

a ISCED — the International Standard Classification of Education. b Including supplementary technical secondary schools. c Among others: physics, chemistry, geology, earth science.

TABL. 13 (139). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH SZKÓŁ ARTYSTYCZNYCH[a] DLA MŁODZIEŻY**
STUDENTS AND GRADUATES OF GENERAL ART SCHOOLS[a] FOR YOUTH

Wyszczególnienie	2013/14	2014/15	*Specification*
Uczniowie	12601	12628	*Students*
w tym I klasa	2765	2920	*of which 1st grade*
w tym kobiety	9447	9522	*of which females*
Absolwenci	2182	.	*Graduates*
w tym kobiety	1644	.	*of which females*

a Dające uprawnienia zawodowe.

a Leading to professional certification.

TABL. 14 (140). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH**
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS

A. KIERUNKI KSZTAŁCENIA ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED'97[a]
FIELDS OF EDUCATION ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED'97[a]

Wyszczególnienie	2012/13	2013/14	2012/13	2013/14	*Specification*
	uczniowie *students*		absolwenci *graduates*		
O G Ó Ł E M	**334331**	**278972**	**93187**	**83909**	***T O T A L***
w tym I klasa	231465	190745	x	x	*of which 1st grade*
w tym kobiety	225481	194354	66455	63120	*of which females*
w tym według podgrup kierunków kształcenia:					*of which by narrow fields of education:*
Pedagogiczna	9768	5049	2899	2206	*Education science and teacher training*
Artystyczna	11704	12593	4647	5080	*Arts*
Społeczna	3866	3073	1495	857	*Social and behavioural science*
Dziennikarstwa i informacji	929	1277	86	240	*Journalism and information*
Ekonomiczna i administracyjna	82192	63042	16376	14217	*Business and administration*
Informatyczna	23367	17420	3785	3451	*Computing*
Inżynieryjno-techniczna	4211	1967	1723	622	*Engineering and engineering trades*
Produkcji i przetwórstwa	5029	1686	2296	648	*Manufacturing and processing*
Architektury i budownictwa	4615	1849	1361	557	*Architecture and building*
Rolnicza, leśna i rybactwa	5647	1234	3449	478	*Agriculture, forestry and fishery*
Weterynaryjna	2987	3908	885	958	*Veterinary*
Medyczna	49454	49800	20784	22074	*Health*
Opieki społecznej	11496	11544	3131	3813	*Welfare*
Usług dla ludności	48328	38746	13233	10224	*Personal services*
Ochrony i bezpieczeństwa	58780	54410	11379	12013	*Security services*
Usług transportowych	1786	2665	120	337	*Transport services*
Ochrony środowiska	125	24	56	2	*Environmental protection*

a ISCED — Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji.
a ISCED — the International Standard Classification of Education.

TABL. 14 (140). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (dok.)**
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (cont.)

B. KIERUNKI KSZTAŁCENIA ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED-F 2013[a]
FIELDS OF EDUCATION ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED-F 2013[a]

Wyszczególnienie	2013/14	2014/15	*Specification*
	uczniowie *students*		
O G Ó Ł E M	**278972**	**264642**	***T O T A L***
w tym I klasa	190745	184909	*of which 1st grade*
w tym kobiety	194354	186940	*of which females*
w tym według podgrup kierunków kształcenia:			*of which by narrow fields of education:*
Pedagogiczna	5049	2258	*Education*
Artystyczna	12593	12896	*Arts*
Społeczna	3073	3596	*Social and behavioural sciences*
Dziennikarstwa i informacji	1277	1640	*Journalism and information*
Biznesu i administracji	63042	57849	*Business and administration*
Technologii teleinformacyjnych	17420	15975	*Information and communication technologies*
Inżynieryjno-techniczna	1967	1195	*Engineering and engineering trade*
Produkcji i przetwórstwa	1686	357	*Manufacturing and processing*
Architektury i budownictwa	1849	1091	*Architecture and building*
Rolnicza	1193	21	*Agriculture*
Weterynaryjna	3908	3910	*Veterinary*
Medyczna	49800	49613	*Health*
Opieki społecznej	11544	11668	*Welfare*
Usług dla ludności	38746	35934	*Personal services*
Higieny i bezpieczeństwa pracy	42246	40027	*Hygiene and occupational health services*
Ochrony i bezpieczeństwa	12164	10759	*Security services*
Usług transportowych	2665	2949	*Transport services*

a ISCED — Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji.
a ISCED — the International Standard Classification of Education.

SZKOLNICTWO WYŻSZE[a] WEDŁUG WOJEWÓDZTW W ROKU AKADEMICKIM 2014/15
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS[a] BY VOIVODSHIP IN THE 2014/15 ACADEMIC YEAR

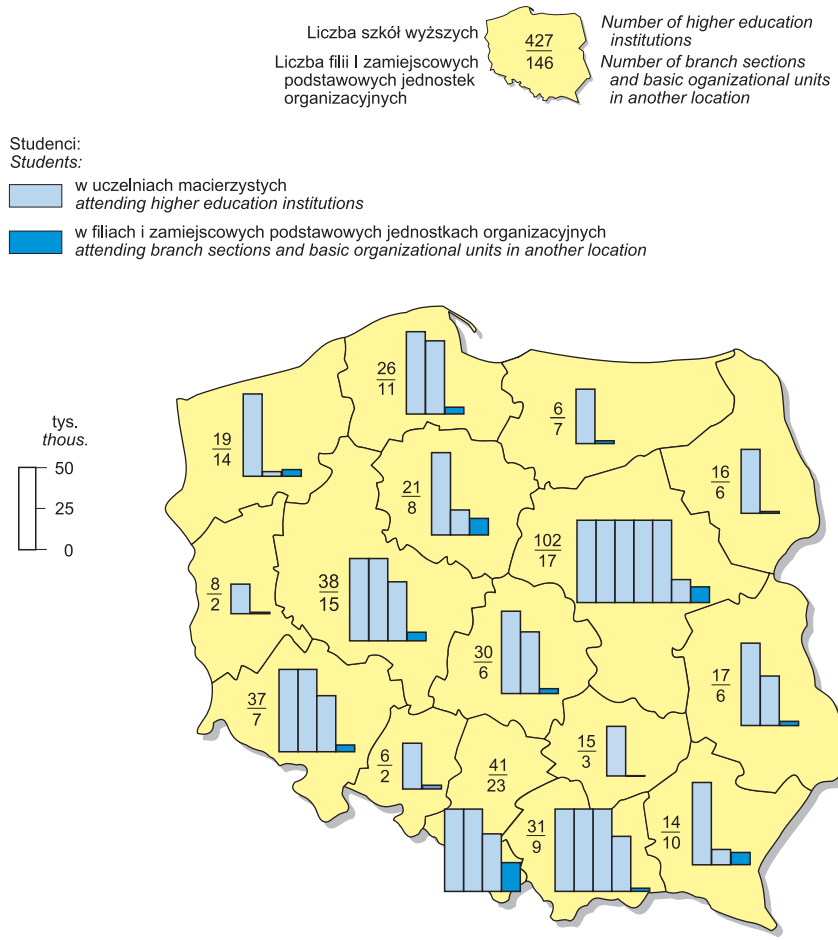

a Bez szkół resortów obrony narodowej oraz spraw wewnętrznych; w podziale według województw zamiejscowe jednostki organizacyjne zostały wykazane w miejscu siedziby tych jednostek, z wyjątkiem zamiejscowych jednostek organizacyjnych działających za granicą, które zostały wykazane w miejscu siedziby uczelni macierzystej.

a Excluding academies of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior; organizational units by voivodship are shown according to the location of these units, excluding organizational units operating abroad, which are shown according to the location of the main unit.

TABL. 15 (141). **STUDENCI I ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH**
STUDENTS AND GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

A. KIERUNKI KSZTAŁCENIA ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED'97[a]
FIELDS OF EDUCATION ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED'97[a]

Wyszczególnienie	2012/13	2013/14		2012/13	2013/14	*Specification*
	studenci *students*			absolwenci w tys. *graduates in thous.*		
	ogółem w tys. *total in thous.*		w tym kobiety w % *of which females in %*			
O G Ó Ł E M	**1676,9**	**1549,9**	**58,4**	**455,2**	**424,6**	***T O T A L***
studia: stacjonarne	970,1	939,8	58,2	242,9	242,4	*full-time programmes*
niestacjonarne	706,8	610,1	58,7	212,3	182,2	*part-time programmes*
według podgrup kierunków kształcenia:						*by narrow fields of education:*
Pedagogiczna	174,4	146,4	79,9	62,4	54,2	*Education science and teacher training*
Artystyczna	32,9	32,9	69,0	7,4	7,7	*Arts*
Humanistyczna[b]	116,7	105,6	71,0	30,6	27,7	*Humanities*[b]
Społeczna	176,2	151,2	69,6	50,2	43,6	*Social and behavioural science*
Dziennikarstwa i informacji	21,3	18,8	68,0	5,7	5,7	*Journalism and information*
Ekonomiczna i administracyjna	350,6	312,3	63,4	109,5	98,4	*Business and administration*
Prawna	55,1	53,6	59,2	8,8	8,3	*Law*
Biologiczna[c]	27,9	23,7	72,4	8,4	7,6	*Life science*[c]
Fizyczna[d]	26,3	24,0	63,9	6,7	6,6	*Physical science*[d]
Matematyczna i statystyczna	17,8	16,6	64,2	4,4	4,5	*Mathematics and statistics*
Informatyczna	72,2	70,7	12,3	13,7	12,9	*Computing*
Inżynieryjno-techniczna	139,3	137,7	22,9	29,0	29,8	*Engineering and engineering trades*
Produkcji i przetwórstwa	64,0	61,7	48,4	14,9	15,5	*Manufacturing and processing*
Architektury i budownictwa	83,4	79,6	42,3	17,9	19,2	*Architecture and building*
Rolnicza, leśna i rybactwa	23,2	20,9	47,9	6,4	5,7	*Agriculture, forestry and fishery*
Weterynaryjna	4,8	5,2	73,7	0,6	0,6	*Veterinary*
Medyczna	127,9	125,4	75,3	38,5	35,0	*Health*
Opieki społecznej	7,4	8,1	86,6	1,9	2,4	*Welfare*
Usług dla ludności	55,1	49,0	73,4	17,0	15,0	*Personal services*
Ochrony i bezpieczeństwa	53,1	60,9	43,8	10,4	13,6	*Security services*
Usług transportowych	19,3	19,0	23,7	3,5	3,6	*Transport services*
Ochrony środowiska	28,0	26,6	49,6	7,2	7,1	*Environmental protection*

a ISCED — Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji. *b* Łącznie z teologią. *c, d* Między innymi: *c* — biologia (w tym specjalności: botanika, biochemia, toksykologia, genetyka, zoologia) i ochrona środowiska, *d* — astronomia, fizyka, chemia, geologia, geografia.

a ISCED — the International Standard Classification of Education. b Including theology. c, d Among others: c — biology (of which specialties: botany, biochemistry, toxicology, genetics, zoology) and environmental science, d — astronomy, physics, chemistry, geology, geography.

TABL. 15 (141). **STUDENCI I ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH (dok.)**
STUDENTS AND GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS (cont.)

B. KIERUNKI KSZTAŁCENIA ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED-F 2013[a]
FIELDS OF EDUCATION ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED-F 2013[a]

Wyszczególnienie	2013/14		2014/15		*Specification*
	studenci *students*				
	ogółem w tys. *total in thous.*	w tym kobiety w % *of which females in %*	ogółem w tys. *total in thous.*	w tym kobiety w % *of which females in %*	
O G Ó Ł E M	**1549,9**	**58,4**	**1469,4**	**58,1**	***T O T A L***
studia: stacjonarne	939,8	58,2	929,5	58,2	*full-time programmes*
niestacjonarne	610,1	58,7	539,9	57,8	*part-time programmes*
w tym według podgrup kierunków kształcenia:					*by the narrow fields of education:*
Pedagogiczna	145,8	79,8	126,3	79,8	*Education*
Artystyczna	32,2	68,7	32,7	68,7	*Arts*
Humanistyczna[b] (z wyłączeniem języków)	25,8	42,3	23,5	41,4	*Humanities[b] (except languages)*
Językowa	78,8	80,6	75,2	80,0	*Languages*
Społeczna	171,1	68,0	151,5	68,1	*Social and behavioural sciences*
Dziennikarstwa i informacji	19,3	67,9	17,8	68,1	*Journalism and information*
Biznesu i administracji	294,7	63,9	276,7	63,8	*Business and administration*
Prawna	54,1	59,2	54,9	59,9	*Law*
Nauk o środowisku	13,5	66,3	10,2	67,4	*Environment*
Matematyczna i statystyczna	15,1	65,9	13,8	65,0	*Mathematics and statistics*
Technologii teleinformacyjnych	70,7	12,3	68,1	12,8	*Information and communication technologies*
Inżynieryjno-techniczna	164,3	27,2	164,3	27,2	*Engineering and engineering trades*
Produkcji i przetwórstwa	61,7	48,4	58,6	49,4	*Manufacturing and processing*
Architektury i budownictwa	79,3	42,3	73,5	43,7	*Architecture and construction*
Rolnicza	15,1	55,2	13,6	54,2	*Agriculture*
Leśna	5,6	28,5	5,7	29,4	*Forestry*
Weterynaryjna	5,2	73,7	5,7	75,5	*Veterinary*
Medyczna	126,0	75,4	127,6	74,7	*Health*
Opieki społecznej	8,1	86,6	7,8	86,7	*Welfare*
Usług dla ludności	49,0	73,4	45,1	74,3	*Personal services*
Ochrony i bezpieczeństwa	58,3	43,7	62,4	44,2	*Security services*
Usług transportowych	19,0	23,7	18,8	25,2	*Transport services*

a ISCED — Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji. *b* Łącznie z teologią.

U w a g a. Według danych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego liczba studentów studiujących na więcej niż jednym kierunku studiów według stanu w dniu 30 XI 2014 r. wynosiła 52,3 tys.

a ISCED — the International Standard Classification of Education. b Including theology.

N o t e. According to the data of the Ministry of Science and Higher Education, 52,3 thous. students studied more than one field of education, as of 30 XI 2014.

Cudzoziemcy studiujący w Polsce
Foreigners studying in Poland

	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	
Studenci	10092	21474	35983	46101	*Students*
w tym deklarujący pochodzenie polskie	3723	4117	5610	6242	*of which declaring Polish origin*
Absolwenci	1306	3364	5623	.	*Graduates*
w tym deklarujący pochodzenie polskie	561	776	1278	.	*of which declaring Polish origin*

TABL. 16 (142). **UCZESTNICY STUDIÓW DOKTORANCKICH W SZKOŁACH WYŻSZYCH**[a]
STUDENTS OF DOCTORAL STUDIES IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS[a]

Podgrupy kierunków kształcenia[b]	2013/14	2014/15		*Narrow fields of education*[b]
	ogółem *total*		w tym kobiety w % *of which females in %*	
O G Ó Ł E M	**43358**	**43399**	**54,3**	***T O T A L***
Artystyczna	624	736	56,9	*Arts*
Humanistyczna[c]	9880	9992	56,6	*Humanities*[c]
Społeczna oraz ekonomiczna i administracyjna	8946	8577	56,4	*Social and behavioural science and business and administration*
Prawna	3578	3598	52,0	*Law*
Biologiczna[d]	1843	2018	67,9	*Life science*[d]
Fizyczna[e]	4010	4110	54,6	*Physical science*[e]
Matematyczna i statystyczna	650	635	28,3	*Mathematics and statistics*
Inżynieryjno-techniczna	7200	7036	35,2	*Engineering and engineering trades*
Rolnicza, leśna i rybactwa	1968	1987	64,1	*Agriculture, forestry and fishery*
Weterynaryjna	182	173	75,1	*Veterinary*
Medyczna i opieki społecznej	3721	3816	69,1	*Health and social services*
Usług dla ludności i pedagogiczna	756	721	62,7	*Personal services and education science and teacher training*

a Łącznie z uczestnikami studiów doktoranckich w Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego, instytutach naukowych Polskiej Akademii Nauk oraz instytutach badawczych. *b* Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97). *c* Łącznie z teologią. *d, e* Między innymi: *d* — biologia (w tym specjalności: botanika, biochemia, toksykologia, genetyka, zoologia) i ochrona środowiska, *e* — astronomia, fizyka, chemia, geologia, geografia.

a Including students of doctoral studies in Medical Center for Postgraduate Education, scientific institutes of the Polish Academy of Sciences as well as research institutes. b According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). c Including theology. d, e Among others: d — biology (of which specialties: botany, biochemistry, toxicology, genetics, zoology) and environmental science, e — astronomy, physics, chemistry, geology, geography.

STUDENCI NA 1000 LUDNOŚCI W WYBRANYCH KRAJACH[a]
STUDENTS PER 1000 POPULATION IN SELECTED COUNTRIES[a]

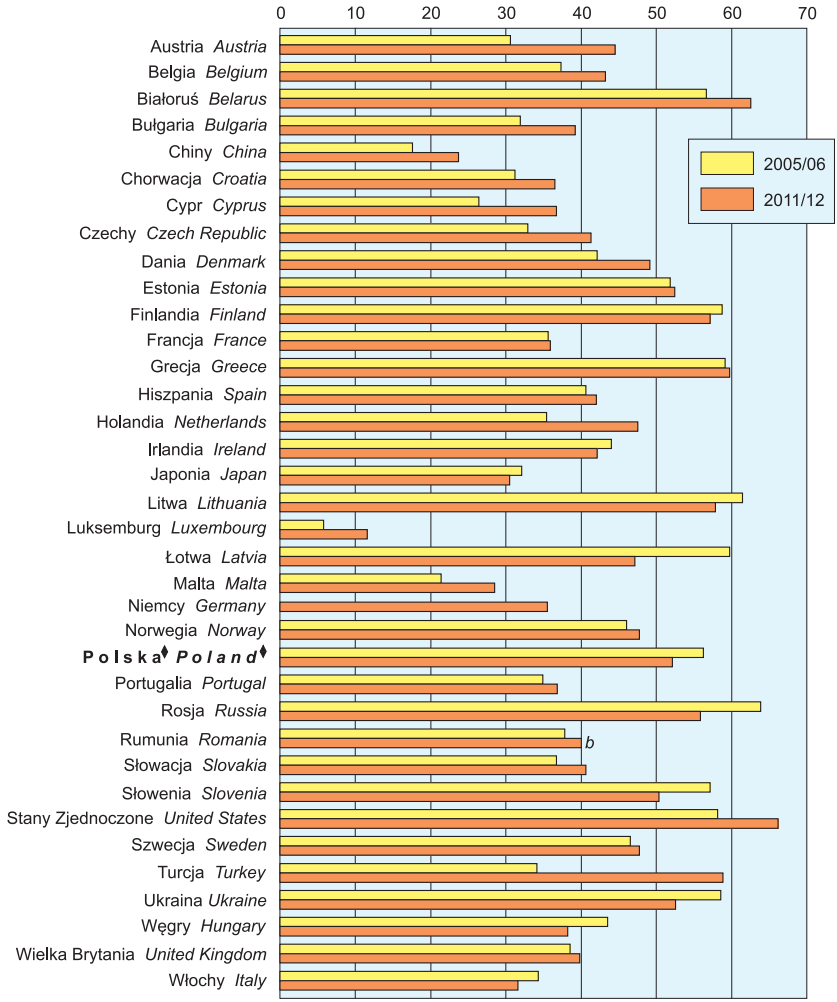

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji ISCED '97 (szczebel 5 i 6). *b* Rok akademicki 2010/11.
a According to the International Standard Classification of Education ISCED '97 (5 and 6 levels). b Academic year 2010/11.

Internaty, bursy i domy studenckie w roku szkolnym 2014/15
Boarding-schools and dormitories in the 2014/15 school year

Szkoły (poza wyższymi)[a]		***Schools (ex cluding higher edu cation inst i-tutions)***[a]
Internaty i bursy	756	*Boarding-schools and dormitories*
Miejsca w tys.	74,0	*Beds in thous.*
Korzystający w tys.	57,6	*Boarders in thous.*
Szkoły wyższe		***Higher education institutions***
Domy studenckie	504	*Student dormitories*
Miejsca w tys.	135,5	*Beds in thous.*
Korzystający:		*Boarding:*
studenci:		*students:*
w tysiącach	108,1	*in thousands*
w % ogółu studentów	7,4	*in % of total students*
uczestnicy studiów doktoranckich:		*students of doctoral studies:*
w tysiącach	1,8	*in thousands*
w % ogółu uczestników studiów doktoranckich	4,4	*in % of total students of doctoral studies*

a Bez szkół specjalnych; dotyczy szkół dla dzieci i młodzieży: podstawowych, gimnazjów, ponadgimnazjalnych i policealnych.

a Excluding special schools; concerns primary, lower secondary and upper secondary schools for children and youth as well as post-secondary schools.

TABL. 17 (143). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

Wyszczególnienie	2005/06	2010/11[a]	2013/14	2014/15	*Specification*
Placówki	**17229**	**19090**	**21497**	**21661**	***Establishments***
miasta	6886	8406	10127	10296	*urban areas*
wieś	10343	10684	11370	11365	*rural areas*
Przedszkola	7738	8808	10436	10939	*Nursery schools*
miasta	5154	5907	6988	7316	*urban areas*
wieś	2584	2901	3448	3623	*rural areas*
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	9491	9048	8930	8610	*Pre-primary sections of primary schools*
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	113	110	99	*Pre-primary education groups*
Punkty przedszkolne	x	1121	2021	2013	*Pre-primary points*
Miejsca w tys.					***Places in thous.***
Przedszkola	686,7	829,6	986,3	1015,9	*Nursery schools*
miasta	547,8	649,1	755,9	775,0	*urban areas*
wieś	138,9	180,5	230,4	240,9	*rural areas*
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	2,3	2,3	2,1	*Pre-primary education groups*
Punkty przedszkolne	x	25,2	47,1	47,3	*Pre-primary points*

a Bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

a Excluding pre-primary education in the units performing health care activities.

TABL. 17 (143). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE (dok.)**
PRE-PRIMARY EDUCATION (cont.)

Wyszczególnienie	2005/06	2010/11[a]	2013/14	2014/15	*Specification*
Nauczyciele[b] w tys.	**.**	**73,4**	**89,1**	**90,4**	***Teachers[b] in thous.***
miasta	.	52,9	62,7	63,8	*urban areas*
wieś	.	20,5	26,3	26,7	*rural areas*
Przedszkola	.	59,5	69,4	72,2	*Nursery schools*
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	.	12,3	16,6	15,1	*Pre-primary sections of primary schools*
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	0,1	0,1	0,1	*Pre-primary education groups*
Punkty przedszkolne	x	1,5	2,9	3,0	*Pre-primary points*
Dzieci w tys.	**840,0**	**1059,3**	**1297,2**	**1236,3**	***Children in thous.***
w tym niepełnosprawne	11,3	9,7	10,8	15,2	*of which disabled*
miasta	590,4	733,2	869,1	831,7	*urban areas*
wieś	249,6	326,1	428,0	404,6	*rural areas*
w tym w wieku lat: 5	192,9	293,5	404,0	407,5	*of which at the age of: 5*
6	371,4	306,4	319,3	213,2	*6*
Przedszkola	654,4	816,9	952,9	942,8	*Nursery schools*
miasta	528,2	643,1	731,8	723,2	*urban areas*
wieś	126,2	173,8	221,1	219,7	*rural areas*
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	185,6	219,7	305,2	256,4	*Pre-primary sections of primary schools*
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	1,9	1,9	1,6	*Pre-primary education groups*
Punkty przedszkolne	x	20,8	37,2	35,5	*Pre-primary points*
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					***Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:***
3—6 lat	556	680	753	717	*3—6*
3—5	410	626	741	794	*3—5*
5	513	793	936	940	*5*
6 lat	976	855	790	494	*6*
Dzieci w przedszkolach na:					***Children attending nursery schools per:***
1 przedszkole	85	93	91	86	*Nursery school*
100 miejsc	95	98	97	93	*100 places*
1 nauczyciela[b]	.	14	14	13	*Teacher[b]*

a Bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą. *b* Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

U w a g a. W latach szkolnych 2013/14 i 2014/15 bez dzieci przebywających krócej niż rok w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

a Excluding pre-primary education in the units performing health care activities. b Full-time and part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

N o t e. In the 2013/14 and 2014/15 school years excluding children attending less than a year in the units perfoming health care activities.

10

Prezentowane w dziale dane nie obejmują informacji dotyczących ochrony zdrowia w zakładach karnych, które zamieszczone są w dziale „Wymiar sprawiedliwości".

Dane o ochronie zdrowia — jeśli nie zaznaczono inaczej — podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych oraz do 2011 r. — Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Informacje o **pracownikach medycznych** dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych od 2006 r., aptekach oraz od 2005 r. — domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych; dane o lekarzach specjalistach dotyczą lekarzy ze specjalizacją II stopnia oraz posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny.

Ambulatoryjna opieka zdrowotna obejmuje przychodnie łącznie z: ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz z zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi.

Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentystów podano łącznie z badaniami profilaktycznymi oraz z poradami udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych i orzeczeniami wojskowych komisji lekarskich.

Do **szpitali** zaliczono placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako ich filie.

Dane dotyczące **ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej** dotyczą działalności jednostek zgłoszonych do systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne.

Zachorowania prezentowane są według Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

Dane o **opiece nad dziećmi do lat 3** prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 4 II 2011 r. (jednolity tekst Dz. U. 2013 r. poz. 1457), na podstawie której opieka może być organizowana w formie żłobka lub klubu dziecięcego albo sprawowana przez dziennego opiekuna lub nianię.

Dane dotyczące **wspierania rodziny** oraz **pieczy zastępczej** prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 VI 2011 r. (jednolity tekst Dz. U. 2015 poz. 332).

The data presented in this chapter do not include information concerning the health care in prisons, which is found in the chapter "Justice".

The data concerning health care — unless otherwise stated — are given including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and until 2011 — the Internal Security Agency.

*Information on **medical personnel** concerns persons working directly with a patient in: units engaged health care activities, professional practices since 2006, pharmacies, and since 2005 — social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs; data on doctor specialists concerns doctors with grade II specialization and with specialists title in proper medicine.*

***Out-patient health care** covers out-patient departments including: health centres, clinics, ambulatory departments and infirmaries, diagnostic facilities and medical diagnostic laboratories.*

Consultations provided by doctors and dentists are presented together with preventive examinations, also together with consultations provided in admission rooms in general hospitals and with the opinions of military medical commissions.

***Hospitals** include health care units, which until 2011 were treated as hospital branches.*

***Emergency medical services and first-aid** concerns units covered by the State Emergency Medical Services system.*

***Incidences of illnesses** are presented according to the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision).*

*Data on **childcare for children up to the age of 3** are presented according to the law dated 4 II 2011 (uniform text Journal of Laws 2013 item 1457). Childcare can be organized in the form of a nurseries or children's clubs and provided by day carer or nanny.*

*Data concerning **family support** and **foster care** are presented according to the law dated 9 VI 2011 (uniform text Journal of Laws 2015 item 332).*

TABL. 1 (144). **PRACOWNICY MEDYCZNI**[a]
Stan w dniu 31 XII
MEDICAL PERSONNEL[a]
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2012	2013	*Specification*
Lekarze	81600	83201	85025	85246	*Doctors*
w tym specjaliści	46062[b]	52715[b]	58408	57847	*of which specialists*
Lekarze dentyści	12248	12549	12491	12322	*Dentists*
w tym specjaliści	.	.	2531	2631	*of which specialists*
Farmaceuci	22091	25203	26843	27446	*Pharmacists*
Pielęgniarki	194205	200769	211628	200587[c]	*Nurses*
Położne	21008	22616	24378	22833[d]	*Midwives*
Fizjoterapeuci	16213	21470	22665	23126[e]	*Physiotherapists*
Diagności laboratoryjni[f]	.	.	10595	11085	*Laboratory diagnosticians*[f]

a W 2005 r. bez praktyk zawodowych: lekarzy, lekarzy dentystów oraz pielęgniarek i położnych. *b* Bez danych resortu obrony narodowej i resortu spraw wewnętrznych. *c—e* W tym magistrzy: *c* — pielęgniarstwa — 19920, *d* — położnictwa — 2735, *e* — fizjoterapii i rehabilitacji — 11829. *f* Analitycy medyczni i inni pracownicy z wyższym wykształceniem, np. chemicy, fizycy, mikrobiolodzy.

a In 2005 excluding professional practices: doctors, dentists as well as nurses and midwives. b Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior. c—e Of which masters: c — of nursing — 19920, d — of midwifery — 2735, e — of physiotherapy and rehabilitation — 11829. f Medical analysts and other employees by tertiary education, i.e. chemists, physicists, microbiologists.

PRACOWNICY MEDYCZNI[a] **NA 10 TYS. LUDNOŚCI**
Stan w dniu 31 XII
MEDICAL PERSONNEL[a] *PER 10 THOUS. POPULATION*
As of 31 XII

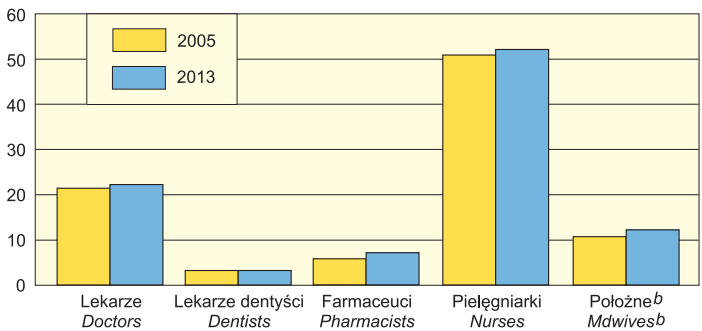

a Patrz notka a do tabl. 1. *b* Na 10 tys. kobiet.
a See foot note a to the table 1. b Per 10 thous. females.

TABL. 2 (145). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA**
Stan w dniu 31 XII
OUT-PATIENT HEALTH CARE
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014			*Specification*
				ogółem *total*	miasta *urban areas*	wieś *rural areas*	
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	12641	16903	19529	20052	15426	4626	*Out-patient departments (as of 31 XII)*
Praktyki lekarzy i lekarzy dentystów[a] (stan w dniu 31 XII)	7587	6927	6028	5894	4400	1494	*Doctors and dentists practices[a] (as of 31 XII)*
Porady udzielone[b] (w ciągu roku) w tys.	269545	290931	307377	305576	258189	47387	*Consultations provided[b] (during the year) in thous.*
w tym w ramach praktyk lekarzy i lekarzy dentystów[a]	22791	19176	15224	14452	11293	3159	*of which on the basis of doctors and dentists practices[a]*
lekarskie	242767	259461	273947	271702[c]	229752	41950	*doctors*
w tym specjalistyczne[c]	96137	100312	110089	111968	108985	2983	*of which specialized[c]*
stomatologiczne	26778	31470	33430	33874	28437	5437	*stomatological*

a Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ lub z przychodniami. *b* Łącznie z poradami opłacanymi w przychodniach przez pacjentów. *c* Bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

a Data concern entities that have signed contract with the National Health Fund or out-patient departments. b Including consultations paid by patients in out-patient departments. c Excluding consultations provided in admission rooms of general hospitals.

PORADY UDZIELONE W AMBULATORYJNEJ OPIECE ZDROWOTNEJ NA 100 OSÓB
CONSULTATIONS PROVIDED IN OUT-PATIENT HEALTH CARE PER 100 PERSONS

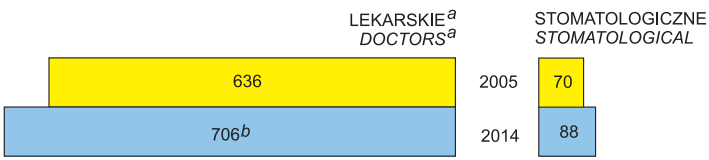

a Łącznie z poradami opłacanymi w przychodniach przez pacjentów. *b* Bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

a Including consultations paid by patients in out-patient departments. b Excluding consultations provided in admission rooms of general hospitals.

Ponadto w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej działają również praktyki lekarskie, które nie mają podpisanego kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia lub z przychodnią, tj. działają wyłącznie w ramach środków niepublicznych.

Szacuje się, że w 2013 r. działało 34,9 tys. praktyk lekarskich i 12,9 tys. praktyk stomatologicznych (odpowiednio: w 2005 r. — 24,6 tys. i 7,9 tys., w 2010 r. — 37,5 tys. i 13,4 tys., w 2012 r. — 33,5 tys. i 11,8 tys.), w których udzielono 35058 tys. porad lekarskich i 13052 tys. porad stomatologicznych (odpowiednio: w 2005 r. — 17077 tys. i 7419 tys., w 2010 r. — 40863 tys. i 13786 tys., w 2012 r. — 33191 tys. i 11029 tys.).

Moreover, medical practices, which have not signed a contract with the National Health Fund or with an out-patient department, i.e. functioning exclusively within the framework of non-public funds, also operate within the scope of out-patient health care.

It is estimated that in 2013, 34,9 thous. medical practices and 12,9 thous. dental practices operated on the basis of non-public funds (respectively: 24,6 thous. and 7,9 thous. in 2005, 37,5 thous. and 13,4 thous. in 2010, 33,5 thous. and 11,8 thous. in 2012), within the framework of these practices 35058 thous. medical consultations and 13052 thous. dental consultations were granted (respectively: 17077 thous. and 7419 thous. in 2005, 40863 thous. and 13786 thous. in 2010, 33191 thous. and 11029 thous. in 2012).

TABL. 3 (146). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA**
Stan w dniu 31 XII
IN-PATIENT HEALTH CARE
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2012	2013		*Specification*
	łóżka *beds*				zakłady *facilities*	
Szpitale ogólne[a]	187423[b]	190387	188820	187763	966	*General hospitals*[a]
Szpitale psychiatryczne	20027	17750	17529	17505	48	*Psychiatric hospitals*
Ośrodki leczenia odwykowego	985	1070	1106	1142	22	*Detoxification centres*
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	2425	2447	2431	2478	58	*Addiction recovery centres*
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	249	245	245	245	4	*Regional centres of forensic psychiatry*
Zakłady opiekuńczo-lecznicze[c]	14726	19250	21187	22302	379	*Chronic medical care homes*[c]
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze[c]	5165	5688	6755	6401	152	*Nursing homes*[c]
Hospicja	897	1126	1389	1307	73	*Hospices*
Lecznictwo uzdrowiskowe	37719	40568	41738	43645	259	*Health resort treatment*
sanatoria	26353[d]	29400	30669	33994	201	*sanatoria*
szpitale	11366	11168	11069	9651	58	*hospitals*

a W 2013 r. bez 2 szpitali w województwie wielkopolskim; łóżka — bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych. *b* Bez łóżek i inkubatorów dla noworodków. *c, d* Łącznie z: *c* — zakładami typu psychiatrycznego, *d* — prewentoriami.

a In 2013 excluding 2 hospitals in Wielkopolskie voivodship; beds — excluding day-time places in hospital wards. b Excluding beds and incubators for newborns. c, d Including: c — psychiatric types facilities, d — preventoria.

W 2013 r. leczonych było:
— w szpitalach ogólnych (bez międzyoddziałowego ruchu chorych; patrz notka *a* do tabl. 3 na str. 223) 7868 tys. (w 2005 r. — 7116 tys., w 2010 r. — 7759 tys., w 2012 r. — 7898 tys.); przeciętny pobyt chorego wynosił 5,4 dnia,
— w ośrodkach leczenia odwykowego 13,0 tys. (w 2005 r. — 11,2 tys., w 2010 r. — 12,7 tys., w 2012 r. — 12,4 tys.); przeciętny pobyt chorego wynosił 28,5 dnia,
— w ośrodkach rehabilitacyjnych dla narkomanów 8,7 tys. (w 2005 r. — 7,8 tys., w 2010 r. — 8,4 tys., w 2012 r. — 8,2 tys.); przeciętny pobyt chorego wynosił 88,8 dnia.

W 2013 r. w stacjonarnej opiece zdrowotnej na 10 tys. ludności przypadało 73,5 łóżka (w szpitalach ogólnych — 48,8).

In 2013, were in-patients:
— *in general hospitals (excluding inter-word patient transfer; see footnote a to the table 3 on page 223) 7868 thous. persons (in 2005 — 7116 thous., in 2010 — 7759 thous., in 2012 — 7898 thous.); average patient stay was 5,4 days,*
— *in detoxification centres 13,0 thous. persons (in 2005 — 11,2 thous., in 2010 — 12,7 thous., in 2012 — 12,4 thous.); average patient stay was 28,5 days,*
— *in addiction recovery centres 8,7 thous. persons (in 2005 — 7,8 thous., in 2010 — 8,4 thous., in 2012 — 8,2 thous.); average patient stay was 88,8 days.*

In 2013 in the in-patient care facilities there were 73,5 beds per 10 thous. population (in general hospitals — 48,8).

TABL. 4 (147). **RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŹNA**
Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Zespoły ratownictwa medycznego	939	1470	1472	1478	*Emergency rescue teams*
podstawowe	x	831	865	889	*basic*
specjalistyczne	x	639	607	589	*specialist*
Szpitalne oddziały ratunkowe	126	219	217	218	*Hospital emergency wards*
Izby przyjęć[a]	153	149	148	158	*Admission rooms[a]*
Lotnicze pogotowie ratunkowe[b]	17	19	19	19	*Medical air rescue[b]*
Wyjazdy na miejsce zdarzenia (w ciągu roku):					*Calls to the occurrence places (during the year):*
w tysiącach	2998	2825	2965	3093	*in thousands*
na 1000 ludności	78,6	73,3	77,0	80,4	*per 1000 population*
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia (w ciągu roku):					*Persons who received health care benefits in the place of occurrence (during the year):*
w tysiącach	3020	2867	3004	3114	*in thousands*
w tym w wieku: do 18 lat	246	188	191	204	*of which aged: up to 18*
65 lat i więcej	.	1098	1234	1272	*65 and more*
na 1000 ludności	79,1	74,4	78,0	80,9	*per 1000 population*

a Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. *b* Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratownicze.

a Organizational cells of hospitals applied to cooperate with emergency medical services. b Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and people giving first aid or acting as medical rescue.

TABL. 5 (148). **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS
As of 31 XII

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2013	2014		
				ogółem *total*	miasta *urban areas*	wieś *rural areas*
Apteki *Pharmacies*	10012	11297	12221	12438	10409	2029
Punkty apteczne *Pharmaceutical outlets*	941	1161	1284	1309	14	1295
Liczba ludności na 1 aptekę i punkt apteczny w tys. *Number of population per pharmaceutical outlet in thous.*	3,5	3,1	2,9	2,8	2,2	4,6

KRWIODAWSTWO
BLOOD DONATION

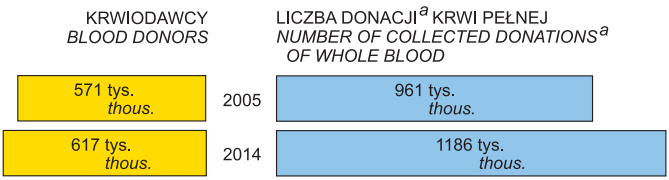

a Donacja to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych.
a Donation is collection of blood or blood component for clinical, diagnostic or manufacturing purposes.

TABL. 6 (149). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY**[a]
INCIDENCE OF SOME DISEASES[a]

Choroby	2005	2010	2012	2013	*Diseases*
Gruźlica	**9269**	**7509**	**7542**	**7250**	***Tuberculosis***
W tym gruźlica płuc	8449	6992	7018	6835	*Of which pulmonary tuberculosis*
Choroby weneryczne	**1227**	**1246**	**1726**	**1892**	***Venereal diseases***
W tym kiła	828	945	993	1343	*Of which syphilis*
Inne choroby zakaźne i zatrucia:					***Other infectious diseases and poisonings:***
Krztusiec	1925	1266	4684	2183	*Whooping cough*
Odra	13	13	70	84	*Measles*
Różyczka	7946	4197	6263	38548	*Rubella*

a Dane dotyczą wszystkich zachorowań zarejestrowanych w kraju, z wyjątkiem chorób wenerycznych oraz zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania, które nie obejmują danych z resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

a Data concern all registered diseases, with the exception of venereal diseases and mental and behavioural disorders, in which excluding data of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and the Internal Security Agency.

TABL. 6 (149). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY[a] (dok.)**
INCIDENCE OF SOME DISEASES[a] (cont.)

Choroby	2005	2010	2012	2013	*Diseases*
Inne choroby zakaźne i zatrucia (dok.):					***Other inf ectious di seases an d poisonings (cont.):***
Wirusowe zapalenie wątroby:					*Viral hepatitis:*
typ A	54	155	71	48	*type A*
typ B	1727	1633	1583	1540	*type B*
typ C	2997	2178	2260	2641	*type C*
AIDS[b]	153	173	157	160	*AIDS[b]*
Salmonellozy	16006	9732	8444	7577	*Other salmonella infections*
Czerwonka bakteryjna	80	30	13	19	*Shigellosis*
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	4261	1915	1787	1643	*Other bacterial foodborne intoxi-cations*
Biegunki u dzieci do lat 2	17306	30043	34386	38101	*Acute diarrhoea in children under 2 years*
Szkarlatyna (płonica)	9911	13940	25421	25115	*Scarlet fever*
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	998	846	760	863	*Bacterial meningitis and/or en-cephalitis*
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	1077	1167	1268	1058	*Viral meningitis*
Wirusowe zapalenie mózgu	392	452	347	399	*Viral encephalitis*
Świnka (zapalenie przyusznicy nagminne)	71945	2754	2779	2436	*Mumps*
Grypa[c]	733234	551054	1460037	3164405	*Influenza[c]*
Nowotwory złośliwe	**124407**	**138227**	**149908**	**.**	***Malignant neoplasms***
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania[d]	**407536**	**393901**	**389608**	**404775**	***Mental and behavioural dis-orders[d]***

a Notka patrz na str. 225. *b* Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. *c* Łącznie z podejrzeniami zachorowań. *d* Osoby zarejestrowane po raz pierwszy w poradniach zdrowia psychicznego, odwykowych oraz profilaktyki i rehabilitacji osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych.

a See footnote on page 225. b Preliminary data because of specific features of the disease. c Including influenza-like illness. d Persons registered for the first time in psychiatric out-patient clinics, out-patient clinics for alcohol dependent patients and drug addicted patients.

HIV — ludzki wirus upośledzenia odporności.
AIDS (zespół nabytego upośledzenia odporności) — zespół objawów chorobowych występujących w przebiegu zakażenia HIV, związanych z zaburzeniami odporności organizmu.
Z dotychczasowych badań wynika, że u około 50% osób zakażonych HIV, AIDS rozwija się dopiero po 10 latach od zakażenia.
W 2013 r. nowe przypadki zakażenia HIV stwierdzono u 1093 osób (w latach 1990—2012 — u 16367 osób).

HIV *— Human Immunodeficiency Virus.*
AIDS (Acquired Immune Deficiency Syndrome) *— syndrome of disease symptoms occurring in the course of HIV infection, associated with disorders of the immune system.*
From observations to data, it results that AIDS develops in approximately 50% of persons infected with HIV only after 10 years from the date of infection.
In 2013, new cases of HIV infection were detected at 1093 persons (in 1990—2012 — at 16367 persons).

TABL. 7 (150). **ŻŁOBKI[a] I KLUBY DZIECIĘCE**
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES[a] AND CHILDREN'S CLUBS
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Żłobki	371	392	1112	1605	*Nurseries*
Oddziały żłobkowe	130	119	108	99	*Nursery wards*
Miejsca w żłobkach[b] w tys.	25,2	32,5	54,2	66,6	*Places in nurseries[b] in thous.*
Dzieci przebywające w żłobkach[b] (w ciągu roku) w tys.	47,6	56,9	81,7	98,6	*Children staying in nurseries[b] (during the year) in thous.*
Kluby dziecięce			238	348	*Children's clubs*
Miejsca w klubach w tys.			4,1	5,6	*Places in clubs in thous.*
Dzieci w klubach (w ciągu roku) w tys.			4,4	6,8	*Children in clubs (during the year) in thous.*

a W 2005 r. łącznie ze żłobkiem tygodniowym. *b* Łącznie z oddziałami żłobkowymi.
a In 2005 including weekly nursery. b In nurseries and nursery wards.

DZIECI W ŻŁOBKACH I KLUBACH DZIECIĘCYCH[a]
Stan w dniu 31 XII
CHILDREN IN NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS[a]
As of 31 XII

a Łącznie z dziećmi w oddziałach żłobkowych; w 2005 r. łącznie ze żłobkiem tygodniowym, bez klubów dziecięcych.
a Including children in nursery wards; in 2005 including weekly nursery, excluding children's clubs.

Obok żłobków i klubów dziecięcych opiekę nad dziećmi do lat 3 sprawowało również (według stanu w dniu 31 XII):
— w 2014 r. 442 dziennych opiekunów i 8276 niań zarejestrowanych w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (w 2013 r. odpowiednio: 56 i 9054),
— w 2013 r. 68 placówek prowadzących działalność gospodarczą, w których przebywało w ciągu roku 1515 dzieci; placówki te zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 II 2011 r. zostały zobowiązane do przekształcenia się w ciągu 3 lat — wraz z wpisem do rejestru — w żłobki lub kluby dziecięce.

Besides nurseries and children's clubs childcare for children up to the age of 3 (as of 31 XII) was also provided:
— in 2014 by 442 day carers and 8276 nannies registered in the Social Insurance Institution (in 2013 — 56 and 9054 respectively),
— in 2013 by 68 entities conducting economic activity in which 1515 children were staying during the year; these entities according to the provisions of the law of 4 II 2011, have been obliged to transform within 3 years into nurseries or children's clubs, along with obtaining an entry in the register.

W celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego.

W 2014 r. (stan w dniu 31 XII) funkcjonowało 2969 placówek wsparcia dziennego prowadzonych w formie: opiekuńczej — 2364, specjalistycznej — 414, pracy podwórkowej — 11, w połączonych formach — 180, w których opieką objętych było (w ciągu roku) ogółem 121,1 tys. wychowanków, w poszczególnych formach odpowiednio: 91,0, 21,8, 0,8, 7,5 tys. wychowanków.

In order to support a family, a child may be taken into care and educated in the day support centre.

In 2014 (as of 31 XII) 2969 day support centres operated in the form of: care centre — 2364, specialized centre — 414, street work — 11, in a combination of the forms — 180, in which 121,1 thous. children was taken into care (during the year), in particular forms respectively: 91,0, 21,8, 0,8, 7,5 thous. children.

TABL. 8 (151). **RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA**
Stan w dniu 31 XII
FAMILY FOSTER CARE
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Rodziny zastępcze	36510	37395	39144	38651	*Foster families*
spokrewnione	30882	30704	25348	24975	*related*
niezawodowe	5022	5151	11903	11675	*not professional*
zawodowe[a]	606	1540	1893	2001	*professional*[a]
w tym:					*of which:*
specjalistyczne	29	200	258	254	*specialized*
pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	426	527	550	554	*performing the function of a family emergency house*
niespokrewnione z dzieckiem, wielodzietne	151	813	220	150	*not related to the child with many children*
Dzieci w rodzinach zastępczych[b]	49667	53798	55695	54831	*Children in foster families*[b]
w tym w wieku: 0—3 lata	3850	4470	4547	4178	*of which at the age of: 0—3*
4—6 lat	5468	6329	5616	5516	*4—6*
w tym posiadające orzeczenie o niepełnosprawności	4446	5446	5733	5795	*of which with legal confirmation of disability*
spokrewnionych	39608	40015	32876	32278	*related*
niezawodowych	7747	7805	16123	15818	*not professional*
zawodowych[a]	2312	5978	6696	6735	*professional*[a]
w tym:					*of which:*
specjalistycznych	65	406	585	556	*specialized*
pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	1560	1794	1914	1879	*performing the function of a family emergency house*
niespokrewnionych z dzieckiem, wielodzietnych	687	3778	1007	643	*not related to the child with many children*
Rodzinne domy dziecka			331	395	*Foster homes*
Dzieci w rodzinnych domach dziecka[c]			2125	2591	*Children in foster homes*[c]
w tym w wieku: 0—3 lata			265	324	*of which at the age of: 0—3*
4—6 lat			330	390	*4—6*
w tym posiadające orzeczenie o niepełnosprawności			325	355	*of which with legal confirmation of disability*

a W latach 2005 i 2010 rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem. *b* W latach 2005 i 2010 w wieku do 18 lat, w latach 2013 i 2014 w wieku do 25 lat. *c* W wieku do 25 lat.

a In 2005 and 2010 professional, not related to the child foster families. *b In 2005 and 2010 up to the age of 18, in 2013 and 2014 up to the age of 25. c Up to the age of 25.*

TABL. 9 (152). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA**
Stan w dniu 31 XII
INSTITUTIONAL FOSTER CARE
As of 31 XII

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	
	liczba placówek *number of centres*				wychowankowie *residents*				wolontariusze[a] *volunteers*[a]
Placówki opiekuńczo-wychowawcze *Care and education centres*	673	779	946	1059	20190	18982	19096	19045[b]	2258
interwencyjne ..... *intervention*	39	24	40	45	1514	523	764	840	53
rodzinne ..... *family*	238	277	240	238	1859	2183	1951	1856	187
socjalizacyjne ..... *socialization*	291	283	537	630	11772	8572	12804	12982	1628
specjalistyczno-terapeutyczne ..... *specialist therapy*	—	—	12	17	—	—	226	251	24
inne[c] ..... *others*[c]	105	195	117	129	5045	7704	3351	3116	366
Regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne ..... *Regional care and therapy centres*	—	—	3	6	—	—	115	147	12
Interwencyjne ośrodki preadopcyjne *Pre-adoptive intervention centres*	—	—	2	2	—	—	41	37	88

a W ciągu roku. *b* W tym 987 wychowanków w wieku 0—3 lata i 1092 w wieku 4—6 lat oraz 498 sierot i 1890 niepełnosprawnych. *c* Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; w latach 2005 i 2010 — placówki wielofunkcyjne.

U w a g a. W regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych umieszczane są dzieci, które ze względu na stan zdrowia nie mogą być umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej, a w interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych — dzieci do ukończenia 1 roku życia, które w okresie oczekiwania na przysposobienie wymagają specjalistycznej opieki.

a During the year. b Of which 987 residents at the age of 0—3 and 1092 at the age of 4—6, 498 orphans and 1890 disabled. c Combining tasks of the intervention, socialization and specialist therapy centres; in 2005 and 2010 — multi-functional centres.

N o t e. In regional care and therapy centres shall be placed children who, due to their health condition may not be covered by family foster care or placed in a care and education centre; in a pre-adoptive intervention centre shall be placed children up to 1 year old, requiring special care who, waiting for adoption, may not be covered by family foster care.

W ciągu 2014 r. do adopcji zostało przekazanych: 1213 dzieci z rodzin zastępczych (w 2005 r. — 678, w 2010 r. — 990, w 2013 r. — 1365), 183 dzieci z rodzinnych domów dziecka (w 2013 r. — 114), 764 dzieci z placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej (w 2013 r. — 859).

During the 2014, 1213 children were adopted from foster families (in 2005 — 678, in 2010 — 990, in 2013 — 1365), 183 children from foster homes (in 2013 — 114), 764 children from institutional foster care centres (in 2013 — 859).

W 2014 r. (według stanu w dniu 31 XII) w placówkach stacjonarnej pomocy społecznej przebywało 3164 dzieci i młodzieży do lat 18 (w 2005 r. — 3647, w 2010 r. — 3321, w 2013 r. — 3347), w tym na oddziałach dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie — 1094, w placówkach dla bezdomnych — 655, w placówkach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży — 853.

In 2014 (as of 31 XII), 3164 children and young people up to the age of 18 lived in stationary social welfare facilities (in 2005 — 3647, in 2010 — 3321, in 2013 — 3347), of which 1094 in wards for mentally retarded adults and for mentally retarded children and young people, 655 in facilities for homeless, 853 in facilities for mothers with dependent children and pregnant women.

TABL. 10 (153). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA**[a]
Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE[a]
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Domy i zakłady (bez filii)	1196	1421	1599	1619	*Homes and facilities (excluding branches)*
Miejsca[b]:					*Places[b]:*
w tysiącach	97,5	102,9	110,4	111,7	*in thousands*
na 10 tys. ludności	25,6	26,7	28,7	29,0	*per 10 thous. population*
Mieszkańcy[b] w tys.	93,4	101,2	104,3	105,7	*Residents[b] in thous.*
w tym kobiety	46,2	45,0	47,3	48,5	*of which females*
w tym umieszczeni w ciągu roku	32,5	29,6	32,1	32,5	*of which placed within during the year*
Osoby oczekujące na umieszczenie w tys.	7,0	9,5	9,5	9,3	*Persons awaiting a place in thous.*

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy; ponadto w 2014 r. w gestii resortu obrony narodowej był 1 dom emeryta z 77 miejscami. *b* Łącznie z filiami.

a Including community self-help homes; moreover, in 2014 responsibility of the Ministry of National Defence there was 1 pensioner's home with 77 places. b Including branches.

MIESZKAŃCY STACJONARNYCH DOMÓW I ZAKŁADÓW POMOCY SPOŁECZNEJ (łącznie z filiami)[a] NA 10 TYS. LUDNOŚCI
Stan w dniu 31 XII
RESIDENTS OF STATIONARY SOCIAL WELFARE HOMES AND FACILITIES (including branches)[a] PER 10 THOUS. POPULATION
As of 31 XII

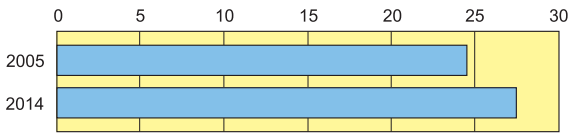

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy.
a *Including community self-help homes.*

TABL. 11 (154). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ**[a]
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS[a]

Wyszczególnienie		Korzystający w tys. *Beneficiaries in thous.*	Udzielone świadczenia w mln zł *Benefits granted in mln zl*	*Specification*
O G Ó Ł E M	2005	2575	2886	***T O T A L***
	2010	2085	3649	
	2012	1926	3146	
	2013	**1988**[b]	**3643**	
Pomoc pieniężna		**1723**	**2651**	***Monetary assistance***
w tym:				*of which:*
Zasiłek stały		207	863	*Permanent benefit*
Zasiłek okresowy		536	1007	*Temporary benefit*
Zasiłek celowy		975	764	*Appropriated benefits*
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki		2	8	*Assistance to reach self-dependence and to continue education*
Pomoc niepieniężna		**987**	**992**	***Non-monetary assistance***
w tym:				*of which:*
Schronienie		16	47	*Shelter*
Posiłek		856	483	*Meal*
Ubranie		6	1	*Clothing*
Sprawienie pogrzebu		5	13	*Burial*
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze		99	446	*Attendance services and specialized attendance services*
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie		0,5	1	*Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household*

a Dane dotyczą pomocy organizowanej przez administrację rządową i samorządową. *b* W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

a Data concern assistance organized by government and local government administration. b Under the item benefits, recipients may be shown several times.

TABL. 1 (155). **KSIĄŻKI I BROSZURY ORAZ GAZETY I CZASOPISMA WYDANE**
BOOKS AND PAMPHLETS AS WELL AS NEWSPAPERS AND MAGAZINES PUBLISHED

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	liczba tytułów		*number of titles*		
Książki i broszury	19999	29539	32863	32716	*Books and pamphlets*
w tym wydania pierwsze	16280	25498	29221	29521	*of which first editions*
wydawnictwa naukowe	6748	11291	11762	10650	*scientific publications*
podręczniki dla szkół wyższych	1618	1724	1349	1028	*university textbooks*
wydawnictwa zawodowe	995	1496	2002	1962	*professional publications*
podręczniki szkolne	1331	1345	1525	1362	*school textbooks*
wydawnictwa popularne	4999	7493	9011	9372	*popular science*
literatura piękna	4308	6190	7214	8342	*belles-lettres*
w tym dla dzieci i młodzieży	1056	1482	2178	2629	*of which for children and youth*
Gazety	69	51	50	44	*Newspapers*
Czasopisma	6652	7604	7355	6839	*Magazines*

TABL. 2 (156). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
Stan w dniu 31 XII
PUBLIC LIBRARIES (with branches)
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Biblioteki w tys.	8,6	8,3	8,1	8,1	*Libraries in thous.*
w tym na wsi	5,7	5,5	5,4	5,3	*of which in rural areas*
Punkty biblioteczne w tys.	1,8	1,4	1,3	1,3	*Library service points in thous.*
Księgozbiór w mln wol.	135,1	133,2	131,0	130,7	*Collection in mln vol.*
w tym na wsi	55,7	54,0	52,4	51,9	*of which in rural areas*
Czytelnicy[a] (w ciągu roku) w mln	7,3	6,5	6,4	6,3	*Borrowers[a] (during the year) in mln*
w tym na wsi	1,9	1,7	1,6	1,6	*of which in rural areas*
Wypożyczenia[ab] (w ciągu roku):					*Loans[ab] (during the year):*
w milionach woluminów	141,2	119,9	118,9	115,4	*in million volumes*
w tym na wsi	38,7	32,7	31,4	30,6	*of which in rural areas*
na 1 czytelnika w wol.	19,2	18,4	18,5	18,3	*per borrower in vol.*
w tym na wsi	20,5	19,8	19,4	19,1	*of which in rural areas*

a Łącznie z punktami bibliotecznymi, które w latach 2013 i 2014 przyporządkowano w podziale na miasta i wieś według siedziby jednostki macierzystej. *b* Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

a Including library service points which in 2013 and 2014 assigned with division into urban areas and rural areas according to the parent entity's registered office. b Excluding interlibrary lending.

TABL. 3 (157). **MUZEA**
MUSEUMS

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Muzea (stan w dniu 31 XII)	690	782	822	844	*Museums (as of 31 XII)*
Wystawy organizowane przez muzea	4422	4750	4968	4935	*Exhibitions organized by museums*
czasowe[a]	3058	3178	3318	3160	*temporary[a]*
objazdowe[b]	1364	1572	1650	1775	*travelling[b]*
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	18488	22216	29044	30609	*Museum and exhibition visitors in thous.*
w tym młodzież szkolna[c]	6136	5513	5507	5841	*of which primary and secondary school students[c]*

a, b Dotyczy liczby: *a* — tytułów wystaw, *b* — ekspozycji tytułów. *c* Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.
a, b Concern the number of: a — exhibition titles, b — exhibitions held. c Visiting museums in organized groups.

TABL. 4 (158). **GALERIE SZTUKI**
ART GALLERIES

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Galerie (stan w dniu 31 XII)	292	370	337	339	*Galleries (as of 31 XII)*
Wystawy	3640	4392	4271	4367	*Exhibitions*
w tym z zagranicy	291	255	280	263	*of which foreign*
Ekspozycje	4018	4721	4463	4565	*Expositions*
Zwiedzający w tys.	2956	3968	4528	5083	*Visitors in thous.*

TABL. 5 (159). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	
	przedstawienia i koncerty *performances and concerts*				widzowie i słuchacze *audience*				instytucje (stan w dniu 31 XII) *institutions (as of 31 XII)*
	w tys. *in thous.*								
Teatry i instytucje muzyczne ***Theatres and music institutions***	**45,9**	**55,5**	**55,4**	**56,1**	**9609**	**11522**	**11456**	**12262**	**171**
Teatry *Theatres*	27,8	30,1	31,2	31,5	4754	5312	5677	5827	100
dramatyczne *dramatic*	20,7	21,0	21,8	22,1	3759	3906	4402	4532	70
lalkowe *puppet*	7,1	9,1	9,3	9,4	995	1406	1275	1295	30

TABL. 5 (159). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE (dok.)**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES (cont.)

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	2014
	przedstawienia i koncerty *performances and concerts*				widzowie i słuchacze *audience*				instytucje (stan w dniu 31 XII) *institutions (as of 31 XII)*
	w tys. *in thous.*								
Teatry i instytucje muzyczne (dok.) *Theatres and music institutions (cont.)*									
Teatry muzyczne ..... *Musical theatres*	2,7	4,4	4,5	5,0	1218	2011	1870	1997	27
opery ..... *operas*	1,1	1,6	1,7	1,6	563	921	898	932	11
operetki ..... *operettas*	1,6	2,8	2,8	3,4	655	1090	972	1065	16
Filharmonie, orkiestry, chóry ..... *Philharmonic halls, orchestras, choirs*	15,0	20,6	19,3	19,1	3241	3808	3295	4146	41
Zespoły pieśni i tańca ..... *Song and dance ensembles*	0,4	0,4	0,4	0,5	396	391	614	292	3
Przedsiębiorstwa estradowe ..... *Entertainment enterprises*	**4,6**	**2,8**	**2,5**	**2,6**	**1657**	**1731**	**4932**	**2998**	**28**

TABL. 6 (160). **KINEMATOGRAFIA**
CINEMATOGRAPHY

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Kina (stan w dniu 31 XII)	544	443	474	468	*Cinemas (as of 31 XII)*
w tym stałe	536	438	469	463[a]	*of which indoor*
w tym wieś	24	12	6	9	*of which rural areas*
Sale projekcyjne w kinach stałych (stan w dniu 31 XII)	937	1076	1243	1243	*Screens in indoor cinemas (as of 31 XII)*
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) w tys.	235,2	248,0	271,8	266,5	*Seats in indoor cinemas (as of 31 XII) in thous.*
w tym wieś	6,0	4,0	2,5	3,0	*of which rural areas*
Seanse w tys.	948,6	1478,0	1646,8	1759,7	*Screenings in thous.*
w tym wieś	17,9	18,1	19,2	20,1	*of which rural areas*
Widzowie w mln	24,9	37,7	37,0	41,2	*Audience in mln*
w tym wieś	0,4	0,4	0,4	0,4	*of which rural areas*
Produkcja filmów długometrażowych fabularnych — tytuły	29	31	21	18	*Production of full length feature films — titles*

a W tym 61 minipleksów i 54 multipleksy.
a Of which 61 miniplexes and 54 multiplexes.

WIDZOWIE NA 1000 LUDNOŚCI
AUDIENCE PER 1000 POPULATION

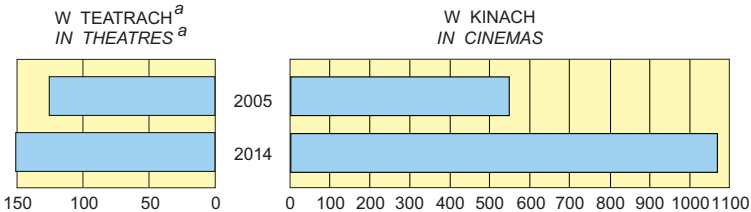

a Dane dotyczą teatrów dramatycznych i lalkowych.
a *Data concern dramatic and puppet theatres.*

TURYSTYKA *TOURISM*

W związku z włączeniem Polski do obszaru i Systemu Informacyjnego Schengen, dane o przyjazdach i wyjazdach z Polski (patrz tabl. 7 i wykres na str. 236) dotyczą kontroli i rejestracji ruchu granicznego osób spoza Unii Europejskiej lub państw, które nie stosują przepisów dorobku Schengen bądź stosują je tylko częściowo. Obywatele wszystkich państw przekraczający granice Polski w ramach obszaru Schengen są traktowani jako obywatele UE i nie są ujmowani w statystykach.

Od 2011 r. do osób przekraczających granicę zalicza się również osoby obsługujące środki transportu (np. samoloty, pociągi, statki) oraz osoby przekraczające granicę w ramach ruchu uproszczonego.

In connection with Poland's accession to the Schengen area and to the Schengen Information System, data on arrivals and departures from Poland (see table 7 and chart on page 236) concern the control and registration of border traffic of citizens from outside the European Union or countries which do not apply or only partly apply the Schengen acquis. Citizens of all countries crossing border of Poland from the Schengen area are treated as the EU citizens and they are not counted.

Since 2011, the number of persons crossing the border includes persons operating means of transport (e.g. airplanes, trains, ships) as well as persons crossing the border within the framework of cross border traffic.

TABL. 7 (161). **PRZYJAZDY DO POLSKI I WYJAZDY Z POLSKI**
ARRIVALS IN AND DEPARTURES FROM POLAND

Wyszczególnienie	Ogółem (liczba przekroczeń granicy) *Total (number of border crossings)*	W tym *Of which*		*Specification*
		przyjazdy cudzoziemców *arrivals of foreigners*	wyjazdy obywateli polskich za granicę *foreign departures of Poles*	
	w tys. *in thous.*			
O G Ó Ł E M 2010	30377,3	8912,6	6260,6	***T O T A L***
2013	41933,3	14123,4	6935,7	
2014	**43547,7**	**14863,0**	**7029,7**	
przejścia graniczne:				*border crossings:*
Drogowe	32368,3	13123,5	3104,9	*Road*
Kolejowe	719,3	346,7	39,1	*Rail*
Lotnicze	10288,1	1357,3	3848,8	*Air*
Morskie	171,8	35,4	36,7	*Sea*
Rzeczne	0,2	0,0	0,1	*River*

PRZYJAZDY CUDZOZIEMCÓW DO POLSKI ORAZ WYJAZDY OBYWATELI POLSKICH ZA GRANICĘ NA PRZEJŚCIACH DROGOWYCH, KOLEJOWYCH I RZECZNYCH W 2014 R.
ARRIVALS OF FOREIGNERS IN POLAND AND FOREIGN DEPARTURES OF POLES AT ROAD, RAIL AND RIVER BORDER CROSSINGS IN 2014

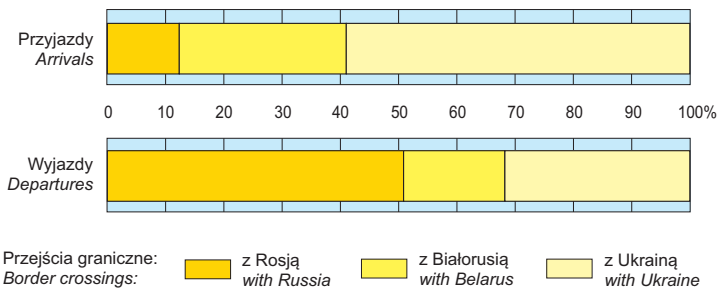

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 termin „turystyka" oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż 1 rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

Tourism, in accordance with the regulation (EU) No. 692/2011 of the European Parliament and of the Council, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

TABL. 8 (162). **UCZESTNICTWO POLAKÓW W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ W WYJAZDACH TURYSTYCZNYCH**
PARTICIPATION OF POLES AGED 15 AND MORE IN TOURIST TRIPS

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Uczestnicy wyjazdów w % badanej populacji[a]					***Participants of tourism in % of surveyed population***[a]
Wyjeżdżający[b]	47	45	56	53	*Travellers*[b]
w kraju na okres: 2—4 dni	24	22	30	34	*in country for: 2—4 days*
5 dni i więcej	29	26	32	27	*5 days and more*
za granicę	12	14	17	16	*abroad*
Niewyjeżdżający	53	55	44	47	*Non-travellers*
Przeciętnie na 1 uczestnika wyjazdów krajowych					***Average per participant in domestic trips***
Liczba wyjazdów na okres:					*Number of trips for:*
2—4 dni	2,8	2,8	2,6	2,1	*2—4 days*
5 dni i więcej	1,6	1,6	1,6	1,7	*5 days and more*
Czas trwania wyjazdu — w liczbie noclegów — przy wyjazdach na okres:					*Length of trip — number of nights spent — considering trips for:*
2—4 dni	1,8	1,9	2,1	1,9	*2—4 days*
5 dni i więcej	9,1	9,8	8,4	8,9	*5 days and more*

a W 2014 r. zbadano 35 tys. respondentów, tj. ok. 0,11% badanej populacji. *b* W dalszym podziale uczestnik może być wykazany więcej niż jeden raz.

a In 2014, 35 thous. Poles responded to the survey, which accounts for approximately 0,11% of the surveyed population. b A participant may be indicated more than once in further division.

TABL. 9 (163). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI**[a]
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS[a]

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	**6723**	**7206**	**9775**	**9885**	***Facilities (as of 31 VII)***
w tym całoroczne	4497	5323	6661	6770	*of which open all year*
Obiekty hotelowe	2200	3223	3485	3646	*Hotels and similar facilities*
w tym:					*of which:*
hotele	1231	1796	2107	2250	*hotels*
motele	116	123	116	110	*motels*
pensjonaty	238	293	307	337	*boarding houses*
Pozostałe obiekty	4523	3983	6290	6239	*Other facilities*

a W latach 2005 i 2010 bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli; w latach 2013 i 2014 dane dotyczą obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych.

a In 2005 and 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 — hostels; in 2013 and 2014 data concern establishments possessing 10 and more bed places.

TABL. 9 (163). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI[a] (dok.)**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS[a] (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) w tys.	**569,9**	**610,1**	**679,4**	**694,0**	***Bed places (as of 31 VII) in thous.***
w tym całoroczne	343,7	408,9	464,7	479,0	*of which open all year*
Obiekty hotelowe	169,6	241,0	274,3	292,5	*Hotels and similar facilities*
w tym:					*of which:*
hotele	127,5	176,0	208,6	227,5	*hotels*
motele	4,4	4,7	4,4	4,4	*motels*
pensjonaty	11,0	12,7	13,9	14,2	*boarding houses*
Pozostałe obiekty	400,3	369,1	405,1	401,5	*Other facilities*
Korzystający z noclegów w tys.	**16597**	**20461**	**23401**	**25084**	***Tourists accommodated in thous.***
w tym turyści zagraniczni	4310	4135	5243	5470	*of which foreign tourists*
Obiekty hotelowe	10528	14354	17116	18659	*Hotels and similar facilities*
w tym:					*of which:*
hotele	8693	11740	14568	16138	*hotels*
motele	285	328	270	243	*motels*
pensjonaty	331	346	397	412	*boarding houses*
Pozostałe obiekty	6069	6107	6285	6425	*Other facilities*
Udzielone noclegi w tys.	**48618**	**55794**	**62959**	**66580**	***Nights spent in thous.***
w tym turystom zagranicznym	10542	10065	12471	12992	*of which foreign tourists*
Obiekty hotelowe	20333	27141	32734	35649	*Hotels and similar facilities*
w tym:					*of which:*
hotele	16335	21200	26971	29900	*hotels*
motele	381	455	374	352	*motels*
pensjonaty	1077	1071	1160	1161	*boarding houses*
Pozostałe obiekty	28285	28654	30225	30930	*Other facilities*

a W latach 2005 i 2010 bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli; w latach 2013 i 2014 dane dotyczą obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych.

a In 2005 and 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 — hostels; in 2013 and 2014 data concern establishments possessing 10 and more bed places.

STOPIEŃ WYKORZYSTANIA MIEJSC NOCLEGOWYCH[a] W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2014 R.
OCCUPANCY RATE OF BED PLACES[a] IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS BY VOIVODSHIP IN 2014

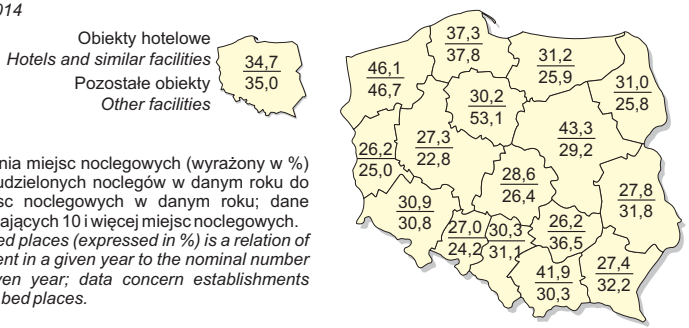

a Stopień wykorzystania miejsc noclegowych (wyrażony w %) jest to stosunek liczby udzielonych noclegów w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych w danym roku; dane dotyczą obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych.
a Occupancy rate of bed places (expressed in %) is a relation of the number of nights spent in a given year to the nominal number of bed places in a given year; data concern establishments possessing 10 and more bed places.

TURYŚCI ZAGRANICZNI[a] Z WYBRANYCH KRAJÓW KORZYSTAJĄCY Z BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI W POLSCE W 2014 R.
FOREIGN TOURISTS[a] FROM SELECTED COUNTRIES ACCOMMODATED IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN POLAND IN 2014

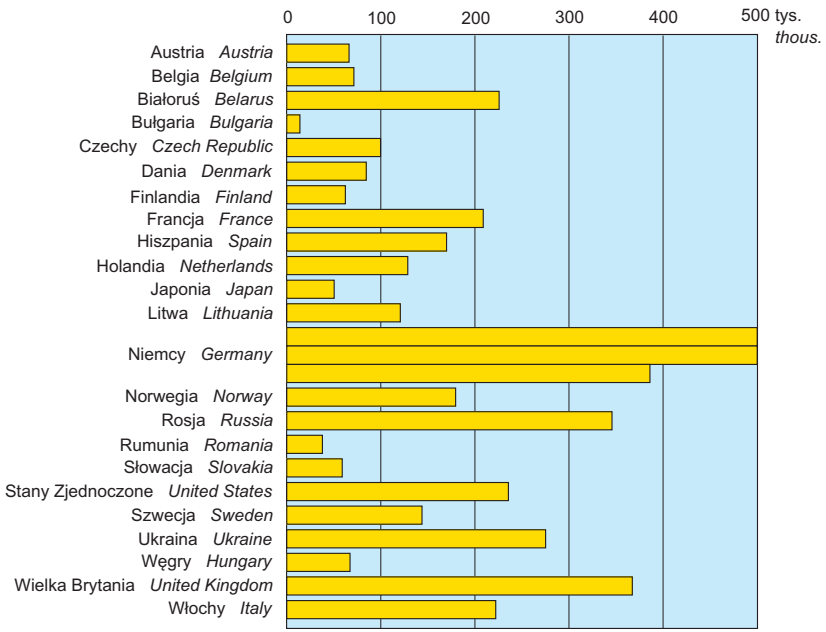

a Rejestrowani według kraju stałego zamieszkania.
a Registered according to country of their permanent residence.

W końcu 2014 r. w ewidencji Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego było 68927 km szlaków turystycznych, w tym: pieszych na terenach nizinnych — 37436 km i na terenach górskich — 11122 km, rowerowych — 14853 km, konnych — 3019 km, kajakowych — 1113 km, narciarskich — 413 km.

At the end of 2014, 68927 km of tourist trails were recorded by the Main Board of the Polish Tourist and Sightseeing Society, of which: foot trails in lowland areas — 37436 km and in mountainous areas — 11122 km, bicycle — 14853 km, horse riding — 3019 km, kayaking — 1113 km, ski trails — 413 km.

TABL. 10 (164). **DZIAŁALNOŚĆ POLSKIEGO TOWARZYSTWA TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZEGO**
ACTIVITY OF THE POLISH TOURIST AND SIGHTSEEING SOCIETY

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Wycieczki	37163	32738	28085	28510	*Excursions*
w tym kwalifikowane[a]	24581	22264	20681	21391	*of which professional[a]*
Uczestnicy wycieczek w tys.	1029	973	797	807	*Excursion participants in thous.*
w tym kwalifikowanych[a]	675	663	583	599	*of which professional[a]*
Przewodnicy turystyczni[b] (stan w dniu 31 XII)	10189	8850	8698	8598	*Tour guides[b] (as of 31 XII)*
górscy	3100	3206	3113	3082	*mountain*
terenowi	4862	4061	4003	3902	*field*
miejscy	2227	1583	1582	1614	*city*

a Turystyka wymagająca specjalnego przygotowania kondycyjnego i umiejętności posługiwania się sprzętem turystycznym. *b* Przewodnik może być wykazany więcej niż jeden raz ze względu na posiadane uprawnienia.

a Tourism requiring special physical training and skills in using tourist equipment. b A guide may be indicated more than once due to qualifications possessed.

TABL. 11 (165). **SEKCJE I ĆWICZĄCY W KLUBACH SPORTOWYCH**[a]
Stan w dniu 31 XII
SECTIONS AND PERSONS PRACTISING SPORTS IN SPORTS CLUBS[a]
As of 31 XII

Wyszczególnienie		Sekcje *Sections*	Ćwiczący[b] *Persons practising sports*[b]	*Specification*
O G Ó Ł E M	2006	28656	907866	***T O T A L***
	2010	25923	860954	
	2012	25704	906940	
	2014	**24707**	**919256**	
w tym dziedziny i rodzaje sportu[b]:				*of which sports fields and kinds of sports*[b]*:*
Piłka nożna		7272	378600	*Football*
Piłka siatkowa		2909	86687	*Volleyball*
Koszykówka		1295	44275	*Basketball*
Lekkoatletyka		1370	42817	*Athletics*
Pływanie		617	39586	*Swimming*
Piłka ręczna		1006	37023	*Handball*
Karate[c]		546	36039	*Karate*[c]
Tenis stołowy		1443	30842	*Table tennis*
Judo		259	18155	*Judo*
Strzelectwo sportowe[c]		307	16975	*Sport shooting*[c]
Szachy		446	15249	*Chess*
Tenis		324	14276	*Tennis*
Piłka nożna halowa (futsal)		557	14027	*Indoor football*
Narciarstwo[c]		296	8895	*Skiing*[c]
Unihokej		344	8488	*Floorball*
Żeglarstwo[c]		246	8097	*Sailing*[c]
Zapasy[c]		224	7714	*Wrestling*[c]
Taniec sportowy		118	7175	*Dance sport*
Kolarstwo[c]		368	6938	*Cycling*[c]
Badminton		274	6677	*Badminton*
Sport lotniczy[c]		218	6651	*Air sport*[c]
Taekwon-do ITF		87	6116	*Taekwon-do ITF*
Jeździectwo[c]		388	6014	*Equestrian sport*[c]
Alpinizm[c]		94	5499	*Mountaineering*[c]
Boks		180	5490	*Boxing*
Kick-boxing		142	5327	*Kick-boxing*
Gimnastyka[c]		123	4987	*Gymnastics*[c]
Fitness		133	4452	*Fitness*
Taekwondo olimpijskie		77	4289	*Taekwondo WTF*
Kajakarstwo[c]		122	3948	*Canoeing*[c]

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika, gdyż informacje o liczbie sekcji i ćwiczących podawane są łącznie z uczniowskimi i wyznaniowymi klubami sportowymi oraz w przypadku liczby ćwiczących ogółem osoba uprawiająca kilka rodzajów sportu wykazywana jest jednokrotnie. *b* Uszeregowane malejąco według liczby ćwiczących. *c* Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

U w a g a. Dane podaje się na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

a Data have been changed in relation to those published in the previous editions of the Yearbook, since the information about the number of sections and persons practising is given along with student and religious sport clubs, and in the case of total number of persons practising — a person practising several kinds of sports is recognized once. b Listed according to the number of persons practising a given sport. c A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

N o t e. Data are presented on the basis of periodic surveys conducted every two years.

TABL. 12 (166). **UDZIAŁ POLSKI W IGRZYSKACH OLIMPIJSKICH**
PARTICIPATION OF POLAND IN THE OLYMPIC GAMES

Lata *Years* / Miejscowości *Locations*	Zawodnicy *Competitors*	Reprezentowane rodzaje sportu *Kinds of sports represented*	Zdobyte medale *Medals won*
IGRZYSKA LETNIE *SUMMER GAMES*			
1924 — Paryż *Paris*	66	10	2
1928 — Amsterdam	64	10	5
1932 — Los Angeles	20	3	7
1936 — Berlin	112	14	6
1948 — Londyn *London*	24	4	1
1952 — Helsinki	128	11	4
1956 — Melbourne	64	9	9
1960 — Rzym *Rome*	186	16	21
1964 — Tokio *Tokyo*	140	12	23
1968 — Meksyk *Mexico City*	177	15	18
1972 — Monachium *Munich*	290	21	21
1976 — Montreal	223	20	26
1980 — Moskwa *Moscow*	306	23	32
1984 — Los Angeles	—	—	—
1988 — Seul *Seoul*	143	18	16
1992 — Barcelona	207	24	19
1996 — Atlanta	167	22	17
2000 — Sydney	187	22	14
2004 — Ateny *Athens*	194	26	10
2008 — Pekin *Beijing*	263	22	10
2012 — Londyn *London*	221	22	10
IGRZYSKA ZIMOWE *WINTER GAMES*			
1924 — Chamonix	4	2	—
1928 — St. Moritz	28	3	—
1932 — Lake Placid	16	2	—
1936 — Garmisch-Partenkirchen	23	3	—
1948 — St. Moritz	29	2	—
1952 — Oslo	31	2	—
1956 — Cortina D'Ampezzo	51	3	1
1960 — Squaw Valley	13	2	2
1964 — Innsbruck	51	5	—
1968 — Grenoble	31	4	—
1972 — Sapporo	47	5	1
1976 — Innsbruck	59	6	—
1980 — Lake Placid	30	3	—
1984 — Sarajewo *Sarajevo*	30	4	—
1988 — Calgary	33	3	—
1992 — Albertville	52	7	—
1994 — Lillehammer	28	6	—
1998 — Nagano	41	10	—
2002 — Salt Lake City	30	6	2
2006 — Turyn *Turin*	46	8	2
2010 — Vancouver	47	11	6
2014 — Soczi *Sochi*	59	8	6

ZDOBYTE MEDALE NA IGRZYSKACH OLIMPIJSKICH
MEDALS WON AT THE OLYMPIC GAMES

LONDYN 2012
LONDON

Medale złote *Gold medals*

Lekkoatletyka *Athletics*	1
Podnoszenie ciężarów *Weight lifting*	1

Medale srebrne *Silver medals*

Lekkoatletyka *Athletics*	1
Strzelectwo sportowe *Sport shooting*	1

Medale brązowe *Bronze medals*

Żeglarstwo *Sailing*	2
Kajakarstwo *Canoeing*	1
Podnoszenie ciężarów *Weight lifting*	1
Wioślarstwo *Rowing*	1
Zapasy w stylu klasycznym *Greco-Roman wrestling*	1

SOCZI 2014
SOCHI

Medale złote *Gold medals*

Narciarstwo klasyczne *Classic skiing*	3
Łyżwiarstwo szybkie *Speed skating*	1

Medale srebrne *Silver medals*

Łyżwiarstwo szybkie *Speed skating*	1

Medale brązowe *Bronze medals*

Łyżwiarstwo szybkie *Speed skating*	1

TABL. 13 (167). **UDZIAŁ POLSKI W IGRZYSKACH PARAOLIMPIJSKICH**
PARTICIPATION OF POLAND IN THE PARALYMPIC GAMES

Lata *Years* / Miejscowości *Locations*	Zawodnicy *Competitors*	Reprezentowane rodzaje sportu *Kinds of sports represented*	Zdobyte medale *Medals won*
IGRZYSKA LETNIE *SUMMER GAMES*			
1972 — Heidelberg	18	3	33
1976 — Toronto	38	3	53
1980 — Arnhem	80	5	179
1984 — Nowy Jork *New York*	19	2	56
1984 — Stoke Mandeville[a]	14	3	50
1988 — Seul *Seoul*	50	4	81
1992 — Barcelona	40	4	32
1996 — Atlanta	61	8	35
2000 — Sydney	114	10	53
2004 — Ateny *Athens*	106	11	54
2008 — Pekin *Beijing*	91	11	30
2012 — Londyn *London*	101	11	36
IGRZYSKA ZIMOWE *WINTER GAMES*			
1976 — Ornskoldsvik	6	2	1
1980 — Geilo	—	—	—
1984 — Innsbruck	16	2	13
1988 — Innsbruck	18	2	8
1992 — Albertville	13	2	5
1994 — Lillehammer	16	3	10
1998 — Nagano	26	3	2
2002 — Salt Lake City	14	3	3
2006 — Turyn *Turin*	11	3	2
2010 — Vancouver	12	2	1
2014 — Soczi *Sochi*	8	3	—

a Dla osób z obustronnym porażeniem kończyn (paraplegików).
a For paraplegics.

ZDOBYTE MEDALE NA IGRZYSKACH PARAOLIMPIJSKICH
MEDALS WON AT THE PARALYMPIC GAMES

LONDYN 2012
LONDON

Medale złote *Gold medals*

Lekkoatletyka *Athletics*	6
Tenis stołowy *Table tennis*	3
Kolarstwo *Cycling*	2
Szermierka na wózkach *Wheelchair fencing*	2
Pływanie *Swimming*	1

Medale srebrne *Silver medals*

Lekkoatletyka *Athletics*	7
Kolarstwo *Cycling*	4
Pływanie *Swimming*	1
Tenis stołowy *Table tennis*	1

Medale brązowe *Bronze medals*

Lekkoatletyka *Athletics*	5
Łucznictwo *Archery*	1
Pływanie *Swimming*	1
Szermierka na wózkach *Wheelchair fencing*	1
Tenis stołowy *Table tennis*	1

TABL. 14 (168). **ZDOBYTE MEDALE PRZEZ ZAWODNIKÓW POLSKICH NA MISTRZOSTWACH ŚWIATA I EUROPY W 2014 R.**
MEDALS WON BY POLISH COMPETITORS AT THE WORLD AND EUROPEAN CHAMPIONSHIPS IN 2014

Wyszczególnienie	Ogółem *Total*	Złote *Gold*	Srebrne *Silver*	Brązowe *Bronze*	*Specification*
Mistrzostwa świata	**255**	**84**	**72**	**99**	***World Championship***
w tym juniorzy[a]	115	36	32	47	*of which juniors*[a]
w tym:					*of which:*
Taniec sportowy	28	9	6	13	*Dance sport*
Taekwon-do ITF	27	13	6	8	*Taekwon-do ITF*
Sport lotniczy	22	11	5	6	*Air sport*
Trójbój siłowy, kulturystyka, fitness	22	4	4	14	*Powerlifting, body-building, fitness*
Wędkarstwo	22	3	7	12	*Angling*
Karate	15	4	7	4	*Karate*
Kajakarstwo	15	4	6	5	*Canoeing*
Modelarstwo	14	2	9	3	*Model building*
Żeglarstwo	11	4	4	3	*Sailing*
Kick-boxing	9	4	2	3	*Kick-boxing*
Sport motorowy	7	3	3	1	*Motorsport*
Kolarstwo	7	1	2	4	*Cycling*
Warcaby	6	—	3	3	*Draughts*
Strzelectwo sportowe	5	4	—	1	*Sport shooting*
Zapasy	5	1	2	2	*Wrestling*
Sport motorowodny i narciarstwo wodne	5	—	2	3	*Motorboating and waterskiing*
Piłka siatkowa	4	3	—	1	*Volleyball*
Szachy	4	2	1	1	*Chess*
Pływanie	4	1	2	1	*Swimming*
Ju-jitsu	3	2	—	1	*Ju-jitsu*
Narciarstwo klasyczne	2	2	—	—	*Classic skiing*
Szermierka	2	1	—	1	*Fencing*
Wioślarstwo	2	—	1	1	*Rowing*
Brydż sportowy	2	—	—	2	*Bridge*
Judo	2	—	—	2	*Judo*
Pięciobój nowoczesny	2	—	—	2	*Modern pentathlon*
Mistrzostwa Europy	**660**	**156**	**198**	**306**	***European Championship***
w tym juniorzy[a]	429	96	134	199	*of which juniors*[a]
w tym:					*of which:*
Karate Fudokan	137	36	43	58	*Fudokan karate*
Kick-boxing	78	18	27	33	*Kick-boxing*
Sumo	77	9	19	49	*Sumo*
Taekwon-do ITF	58	20	12	26	*Taekwon-do ITF*
Sport lotniczy	33	9	11	13	*Air sport*
Wu-Shu	18	7	5	6	*Wu-Shu*
Szermierka	18	6	4	8	*Fencing*
Kajakarstwo	16	2	6	8	*Canoeing*
Sport motorowodny i narciarstwo wodne	15	4	5	6	*Motorboating and waterskiing*
Bilard	14	3	5	6	*Billiards*
Karate	14	1	4	9	*Karate*
Podnoszenie ciężarów	13	2	5	6	*Weight lifting*
Lekkoatletyka	12	2	5	5	*Athletics*
Zapasy	12	2	1	9	*Wrestling*
Trójbój siłowy, kulturystyka, fitness	12	1	7	4	*Powerlifting, body-building, fitness*

a Dane obejmują: młodzieżowców, juniorów i juniorów młodszych.
a Data include: youths, juniors and younger juniors.

TABL. 14 (168). **ZDOBYTE MEDALE PRZEZ ZAWODNIKÓW POLSKICH NA MISTRZOSTWACH ŚWIATA I EUROPY W 2014 R. (dok.)**
MEDALS WON BY POLISH COMPETITORS AT THE WORLD AND EUROPEAN CHAMPIONSHIPS IN 2014 (cont.)

Wyszczególnienie	Ogółem *Total*	Złote *Gold*	Srebrne *Silver*	Brązowe *Bronze*	*Specification*
Mistrzostwa Europy (dok.)					***European Championship (cont.)***
Żeglarstwo	10	5	1	4	*Sailing*
Pływanie	10	4	5	1	*Swimming*
Kolarstwo	10	2	3	5	*Cycling*
Judo	10	1	3	6	*Judo*
Boks	9	3	1	5	*Boxing*
Ju-jitsu	9	1	1	7	*Ju-jitsu*
Piłka siatkowa	7	2	5	—	*Volleyball*
Szachy	6	4	2	—	*Chess*
Sport motorowy	6	3	2	1	*Motorsport*
Taekwondo olimpijskie	6	—	1	5	*Taekwondo WTF*
Muaythai	5	1	—	4	*Muaythai*
Alpinizm	4	—	3	1	*Mountaineering*
Łucznictwo	4	—	2	2	*Archery*
Kendo	4	—	1	3	*Kendo*
Strzelectwo sportowe	3	2	1	—	*Sport shooting*
Brydż sportowy	3	1	1	1	*Bridge*
Jeździectwo	3	1	1	1	*Equestrian sport*
Triathlon	3	1	1	1	*Triathlon*
Wędkarstwo	3	1	1	1	*Angling*
Wioślarstwo	3	1	—	2	*Rowing*
Tenis stołowy	3	—	2	1	*Table tennis*
Pięciobój nowoczesny	3	—	—	3	*Modern pentathlon*
Tenis	2	—	2	—	*Tennis*
Hokej na trawie	2	—	—	2	*Field hockey*
Snooker	2	—	—	2	*Snooker*
Mistrzostwa świata osób niepełnosprawnych	**61**	**26**	**25**	**10**	***World Championship for the Disabled***
Lekkoatletyka	28	16	8	4	*Athletics*
Kolarstwo	13	5	5	3	*Cycling*
Tenis stołowy	10	3	6	1	*Table tennis*
Narciarstwo klasyczne	3	1	2	—	*Classic skiing*
Szachy	2	1	1	—	*Chess*
Podnoszenie ciężarów	2	—	1	1	*Weight lifting*
Wioślarstwo	1	—	1	—	*Rowing*
Strzelectwo sportowe	1	—	1	—	*Sport shooting*
Piłka nożna	1	—	—	1	*Football*
Mistrzostwa Europy osób niepełnosprawnych	**180**	**49**	**63**	**68**	***European Championship for the Disabled***
Lekkoatletyka	99	24	34	41	*Athletics*
Pływanie	32	11	10	11	*Swimming*
Kręgle	13	6	4	3	*Bowling*
Strzelectwo sportowe	10	4	3	3	*Sport shooting*
Szermierka na wózkach	10	1	6	3	*Wheelchair fencing*
Kajakarstwo	5	1	1	3	*Canoeing*
Taniec na wózkach	4	—	1	3	*Wheelchair dance sport*
Badminton	2	1	1	—	*Badminton*
Łucznictwo	2	1	1	—	*Archery*
Taekwon-do	2	—	2	—	*Taekwon-do*
Koszykówka	1	—	—	1	*Basketball*

Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej (B+R) obejmują następujące grupy jednostek prowadzących tę działalność:

1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe,** tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych:
   — instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 96, poz. 619) z późniejszymi zmianami,
   — instytuty badawcze działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. Nr 96, poz. 618) z późniejszymi zmianami,
   — inne, tj. pozostałe jednostki zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe";
2) **pomocnicze jednostki naukowe,** tj. biblioteki naukowe, archiwa naukowe, muzea, pomocnicze jednostki naukowe PAN oraz stowarzyszenia naukowe i fundacje wspierające działalność badawczą i prace rozwojowe;
3) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe"), obejmujące przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, które obok swojej podstawowej działalności prowadzą działalność badawczą i rozwojową;
4) **szkoły wyższe**;
5) **pozostałe jednostki** — instytucje prowadzące działalność badawczą i rozwojową obok swojej podstawowej działalności, nieujęte w pozycjach 1)—4), np. szpitale, parki narodowe i ogrody botaniczne, agencje i instytucje rządowe.

Działalność badawcza i rozwojowa obejmuje badania podstawowe i stosowane (w tym badania przemysłowe) oraz prace rozwojowe.

Dane dotyczące **zatrudnienia** w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy. Liczbę zatrudnionych podano w jednostkach przeliczeniowych, tj. w tzw. **ekwiwalentach pełnego czasu pracy** (osobolatach). Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczą i rozwojową.

Nakłady na działalność badawczą i rozwojową obejmują **nakłady wewnętrzne**, ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonywanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania.

W dziale wyodrębniono sześć podstawowych dziedzin nauk, zgodnie z Klasyfikacją Dziedzin Nauki i Techniki OECD, tj. nauki: przyrodnicze, inżynieryjne i techniczne, medyczne i nauki o zdrowiu, rolnicze, społeczne oraz humanistyczne.

Information regarding research and development activity (R&D) includes the following groups of entities conducting this activity:

1) ***scientific and res earch-development units,*** *i.e. units involved mainly in carrying out research and development:*
   — *scientific institutes of the Polish Academy of Sciences operating on the basis of the Law on the Polish Academy of Sciences, dated 30 IV 2010 (Journal of Laws No. 96, item 619) with later amendments,*
   — *research institutes operating on the basis of the Law on the Research Institutes, dated 30 IV 2010 (Journal of Laws No. 96, item 618) with later amendments,*
   — *others units classified into NACE Rev. 2 division 72 "Scientific research and development");*
2) ***auxiliary scientific units,*** *i.e. scientific libraries, scientific archives, museums, auxiliary scientific units of the Polish Academy of Sciences, associations and foundations supporting research and development;*

*3) **economic entities** (not classified into NACE Rev. 2 division 72 "Scientific research and development") including mainly industrial enterprises conducting research and development besides their main principal activity;*
*4) **higher education institutions;***
*5) **other units** — institutions conducting R&D besides their main principal activity, not included in items 1)—4), e.g., hospitals, national parks, botanic gardens, state agencies and institutions.*

Research and development activity includes basic research, applied research (of which industrial research) and experimental development.

*Data regarding **employment** in R&D include exclusively persons employed directly on this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 per cent of their nominal working time on R&D. The number of persons engaged in R&D is expressed in **full-time equivalents (FTE).** One FTE equals one person-year spent on R&D.*

*Expenditures on research and development include **internal expenditures**, including the value of research and development works of a given entity carried out by their own research facilities, regardless of their sources of financing.*

Six main fields of science were listed in the chapter tables according to the Field of Science and Technology Classification of OECD, i.e. natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural sciences, social sciences as well as humanities.

TABL. 1 (169). **JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

Wyszczególnienie *Specification*	2010	2012	2013	2010	2012	2013		
	jednostki (stan w dniu 31 XII) *units (as of 31 XII)*			zatrudnieni[a] *personnel*[a]				
				ogółem *total*			w tym *of which*	
							pracownicy naukowo-badawczy *researchers*	technicy i pracownicy równorzędni *technicians and equivalent staff*
O G Ó Ł E M *T O T A L*	**1767**[b]	**2733**	**3122**	**81843**	**90716**	**93751**	**71472**	**14678**
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe *Scientific and research-development units*	449	542	554	22095	23893	24542	15484	5485
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk *scientific institutes of the Polish Academy of Sciences*	76	70	70	6008	6324	6838	4873	1092
instytuty badawcze *research institutes*	124	119	118	14157	14914	14535	8420	3891
inne *others*	249	353	366	1930	2656	3170	2191	502
Pomocnicze jednostki naukowe *Auxiliary scientific units*	9	31	30	248	395	362	323	22
Podmioty gospodarcze *Economic entities*	977	1785	2096	15796	22902	26677	17968	6116
Szkoły wyższe *Higher education institutions*	212	210	215	43022	42845	41372	37113	2979
Pozostałe jednostki *Other units*	120	165	227	682	680	799	585	76

a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy. *b* W tym 23 wydziały i oddziały zamiejscowe.
a In full-time equivalents. b Of which 23 non-local branches.

STRUKTURA ZATRUDNIONYCH[a] W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG DZIEDZIN NAUK
STRUCTURE OF EMPLOYMENT[a] IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY FIELD OF SCIENCE

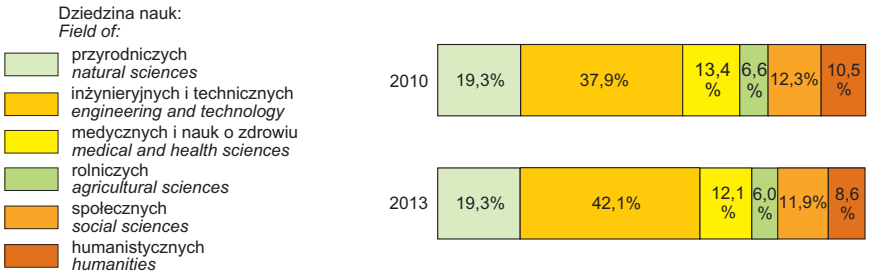

a Zatrudnieni w tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.
a *Employment in full-time equivalents.*

STRUKTURA NAKŁADÓW[a] NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)
STRUCTURE OF GROSS DOMESTIC EXPENDITURES[a] ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY (current prices)

WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA
BY SOURCE OF FUNDS

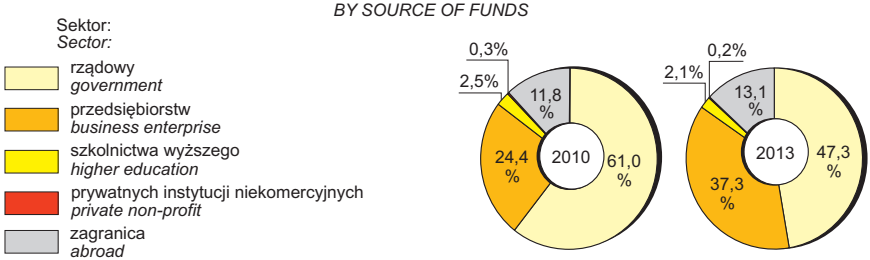

WEDŁUG DZIEDZIN NAUK
BY FIELD OF SCIENCE

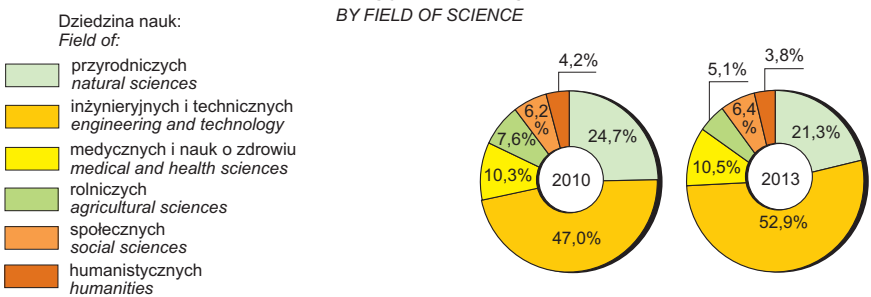

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.
a *Internal, excluding depreciation of fixed assets.*

TABL. 2 (170). **NAKŁADY[a] NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES[a] ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY (current prices)

Wyszczególnienie *Specification*	Ogółem *Grand total*	Nakłady *Expenditures*						
		bieżące *current*				inwestycyjne na środki trwałe[b] *capital expenditures on fixed assets[b]*	
		razem *total*	badania *research*		prace rozwojowe *experimental development*	razem *total*	w tym maszyny, urządzenia techniczne[c] *of which machinery, technical equipment[c]*
			podstawowe *basic*	stosowane *applied*			
	w mln zł *in mln zł*						
OGÓŁEM *TOTAL* 2010	10416	7743	3072	1589	3082	2673	1914
2012	14353	10078	3699	2117	4263	4274	2822
2013	**14424**	**11030[d]**	**3785**	**2383**	**4863**	**3394**	**2141**
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe *Scientific and research-development units*	4513	3800	1479	1176	1145	713	516
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk *scientific institutes of the Polish Academy of Sciences*	1304	1095	893	131	72	209	157
instytuty badawcze *research institutes*	2518	2096	557	889	650	421	297
inne *others*	691	609	29	156	423	82	61
Pomocnicze jednostki naukowe *Auxiliary scientific units*	44	38	29	2	7	6	5
Podmioty gospodarcze *Economic entities*	5506	4067	171	609	3286	1439	867
Szkoły wyższe *Higher education institutions*	4208	2985	2038	549	398	1224	745
Pozostałe jednostki *Other units*	153	141	67	46	27	12	8

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych. *b* Łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej nieujętej w ewidencji środków trwałych do czasu zakończenia określonych prac B+R. *c* Dotyczy „maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi" oraz „środków transportu". *d* W tym osobowe — 6067 mln zł.

a Internal, excluding depreciation of fixed assets. b Including expenditures on purchase or manufacture of research equipment not included in fixed assets until completion of the particular R&D projects. c Concerns "machinery, technical equipments and tools" as well as "transport equipments". d Of which labour costs — 6067 mln zl.

NAKŁADY[a] NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ W WYBRANYCH KRAJACH (ceny bieżące)
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES[a] ON RESEARCH AND DEVELOPMENT IN SELECTED COUNTRIES (current prices)

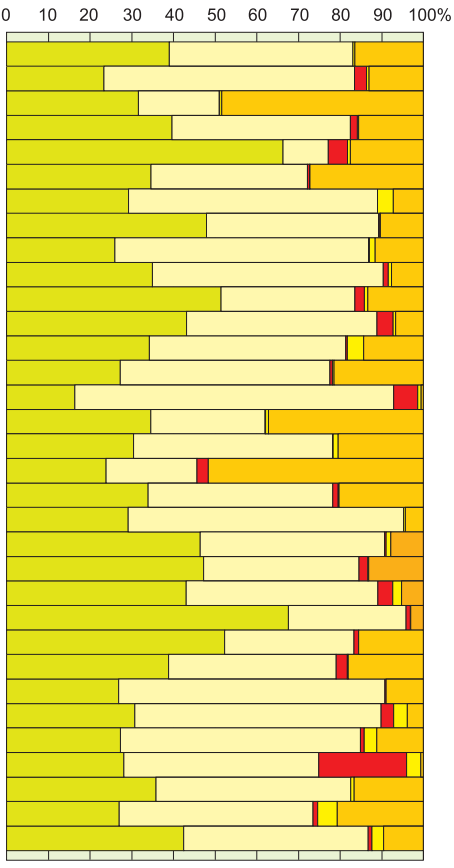

2013			
2,81%		Austria *Austria*	2013
2,28%		Belgia *Belgium*	2011
0,65%		Bułgaria *Bulgaria*	2013
0,81%		Chorwacja *Croatia*	2013
0,48%		Cypr *Cyprus*	2012
1,91%		Czechy *Czech Republic*	2013
3,05%		Dania *Denmark*	2013
1,74%		Estonia *Estonia*	2013
3,32%		Finlandia *Finland*	2013
2,23%		Francja *France*	2012
0,78%		Grecja *Greece*	2013
1,24%		Hiszpania *Spain*	2012
1,98%		Holandia *Netherlands*	2013
1,58%	*b*	Irlandia *Ireland*	2012
3,38%	*c*	Japonia *Japan*	2011
0,95%		Litwa *Lithuania*	2013
1,16%		Luksemburg *Luxembourg*	2011
0,60%		Łotwa *Latvia*	2013
0,85%		Malta *Malta*	2013
2,94%		Niemcy *Germany*	2012
1,69%		Norwegia *Norway*	2011
0,87%		**Polska *Poland***	2013
1,36%		Portugalia *Portugal*	2012
1,11%		Rosja *Russia*	2013
0,39%		Rumunia *Romania*	2013
0,83%		Słowacja *Slovakia*	2013
2,59%		Słowenia *Slovenia*	2013
2,81%	*b*	Stany Zjednoczone[d] *United States*[d]	2012
3,21%		Szwecja *Sweden*	2011
0,92%	*b*	Turcja *Turkey*	2012
1,41%		Węgry *Hungary*	2013
1,63%		Wielka Brytania *United Kingdom*	2013
1,25%		Włochy *Italy*	2012

2,81%

Relacja nakładów do produktu krajowego brutto
Ratio of gross domestic expenditures to gross domestic product

Źródła finansowania według sektorów:
Source of funds by sectors:

- rządowy *government*
- przedsiębiorstw *business enterprise*
- szkolnictwa wyższego *higher education*
- prywatnych instytucji niekomercyjnych *private non-profit*
- zagranica *abroad*

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych. *b* 2012 r. *c* 2011 r. *d* Bez wydatków kapitałowych.
a Internal, excluding depreciation of fixed assets. b 2012. c 2011. d Excluding capital expenditures.

STRUKTURA ZATRUDNIONYCH I NAKŁADÓW NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG WOJEWÓDZTW[a] W 2013 R.
STRUCTURE OF EMPLOYMENT AND GROSS DOMESTIC EXPENDITURES ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY VOIVODSHIP[a] IN 2013

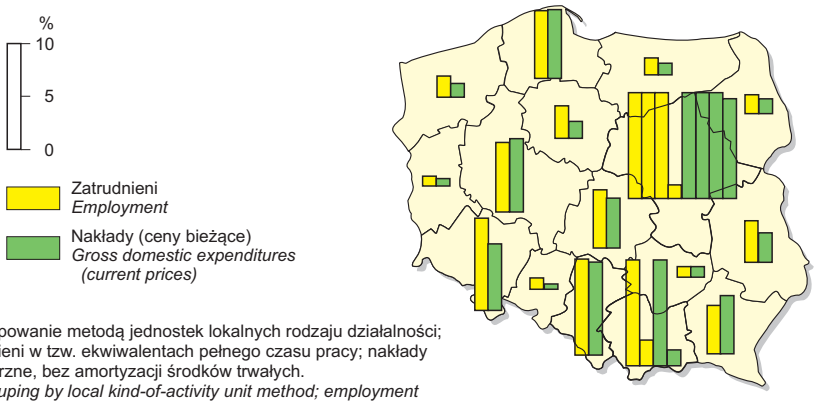

a Grupowanie metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności; zatrudnieni w tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy; nakłady wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.
a Grouping by local kind-of-activity unit method; employment in full-time equivalents; internal gross domestic expenditures excluding depreciation of fixed assets.

Nadane tytuły naukowe profesora
Number of titles of professor granted

	2005	2010	2013	2014	
O G Ó Ł E M	**503**	**459**	**641**	**980**	***T O T A L***
w tym kobiety	136	116	189	334	*of which women*
w dziedzinie nauk:					*in the field of:*
Przyrodniczych	116	107	101	184	*Natural sciences*
Inżynieryjnych i technicznych	82	86	101	109	*Engineering and technology*
Medycznych i nauk o zdrowiu	104	85	113	202	*Medical and health sciences*
Rolniczych	68	42	45	91	*Agricultural sciences*
Społecznych	33	26	87	146	*Social sciences*
Humanistycznych	100	113	194	248	*Humanities*

TABL. 3 (171). **NADANE STOPNIE NAUKOWE**
NUMBER OF SCIENTIFIC DEGREES AWARDED

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2012	2013	2005	2010	2012	2013
	doktora habilitowanego *habilitated doctor[a] (HD)*				doktora *doctor*			
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**955**	**960**	**1596**	**2122**	**5917**	**4815**	**5576**	**6093**
w tym kobiety *of which women*	344	350	616	860	2931	2555	2948	3159
w dziedzinie nauk: *in the field of:*								
Przyrodniczych *Natural sciences*	157	181	284	391	916	777	889	942
Inżynieryjnych i technicznych *Engineering and technology*	184	147	281	370	987	806	811	867
Medycznych i nauk o zdrowiu *Medical and health sciences*	146	175	269	311	1325	1012	1186	1297
Rolniczych *Agricultural sciences*	102	99	119	182	510	335	294	356
Społecznych *Social sciences*	72	77	212	318	745	600	809	1172
Humanistycznych *Humanities*	294	281	431	550	1434	1285	1587	1459

a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

TABL. 4 (172). **CZŁONKOWIE POLSKIEJ AKADEMII NAUK**
Stan w dniu 31 XII
MEMBERS OF THE POLISH ACADEMY OF SCIENCES
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
O G Ó Ł E M	**559**	**542**	**538**	**525**	***T O T A L***
w tym kobiety	15	21	23	22	*of which women*
członkowie krajowi	331	333	336	329	*national members*
rzeczywiści	189	184	188	181	*full members*
korespondenci	142	149	148	148	*corresponding members*
członkowie zagraniczni	228	209	202	196	*foreign members*
w dziedzinie nauk:					*in the field of:*
Przyrodniczych	244	240	217	210	*Natural sciences*
Inżynieryjnych i technicznych	101	96	116	114	*Engineering and technology*
Medycznych i nauk o zdrowiu	62	62	66	65	*Medical and health sciences*
Rolniczych	58	58	58	57	*Agricultural sciences*
Społecznych[a]	94	86	81	79	*Social sciences*[a]

a Łącznie z naukami humanistycznymi.
a Including humanities.

TABL. 5 (173). **BIBLIOTEKI NAUKOWE**[a]
Stan w dniu 31 XII
SCIENTIFIC LIBRARIES[a]
As of 31 XII

Lata *Years* Biblioteki *Libraries*	Biblioteki *Libraries*	Księgozbiór w tys. wol. *Library collection in thous. volumes*	Zbiory specjalne w tys. jednostek inwentarzowych *Special collections in thous. physical units*	Czytelnicy (w ciągu roku) w tys. *Readers (during the year) in thous.*	Wypożyczenia indywidualne (w ciągu roku) w tys. jednostek inwentarzowych[b] *Individual loans (during the year) in thous. physical units*[b]
OGÓŁEM 2005	1219	82938	24543	2445	18092
TOTAL 2009	1056	84359	20713	2203	16668
2013	1086	90863	20367	1622	15092
2014	**1043**	**91732**	**20152**	**1482**	**14083**
Biblioteka Narodowa ..... *National Library*	1	5351	4447	—	—
Biblioteki: *Libraries:*					
szkół wyższych ..... *of higher education institutions*	823	65418	11342	1217	11461
Polskiej Akademii Nauk ..... *of the Polish Academy of Sciences*	67	4799	817	9	42
jednostek badawczo-rozwojowych[c] ..... *of branch research-development units*[c]	111	3217	1108	16	77
inne (łącznie z publicznymi)..... *others (including public)*	41	12947	2438	240	2503

a Główne i podległe (zakładowe i oddziałowe). *b* Łącznie ze zbiorami specjalnymi. *c* Zgodnie z ustawą z dnia 30 IV 2010 r. (Dz. U. Nr 96, poz. 618) określane jako instytuty badawcze.

a Main and subsidiary (division and branch. b Including special collections. c Accordance with the Law dated 30 IV 2010 (Journal of Laws No. 96, item 618) defined as research institutes.

TABL. 6 (174). **WYNALAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE**[a]
PATENT APPLICATIONS AND UTILITY MODEL APPLICATIONS[a]

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Wynalazki:					
zgłoszone	2028	3203	4237	3941	*Patent applications*
udzielone patenty	1054	1385	2339	2490	*Patents granted*
Wzory użytkowe:					
zgłoszone	600	879	986	913	*Utility model applications*
udzielone prawa ochronne	829	484	621	586	*Rights of protection granted*

a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym RP.

a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.

WYNALAZKI ZGŁOSZONE PRZEZ REZYDENTÓW DO OCHRONY W EUROPEJSKIM URZĘDZIE PATENTOWYM[a] NA 1 MILION LUDNOŚCI W WYBRANYCH KRAJACH

RESIDENT PATENT APPLICATIONS TO THE EUROPEAN PATENT OFFICE[a] PER MILLION POPULATION IN SELECTED COUNTRIES

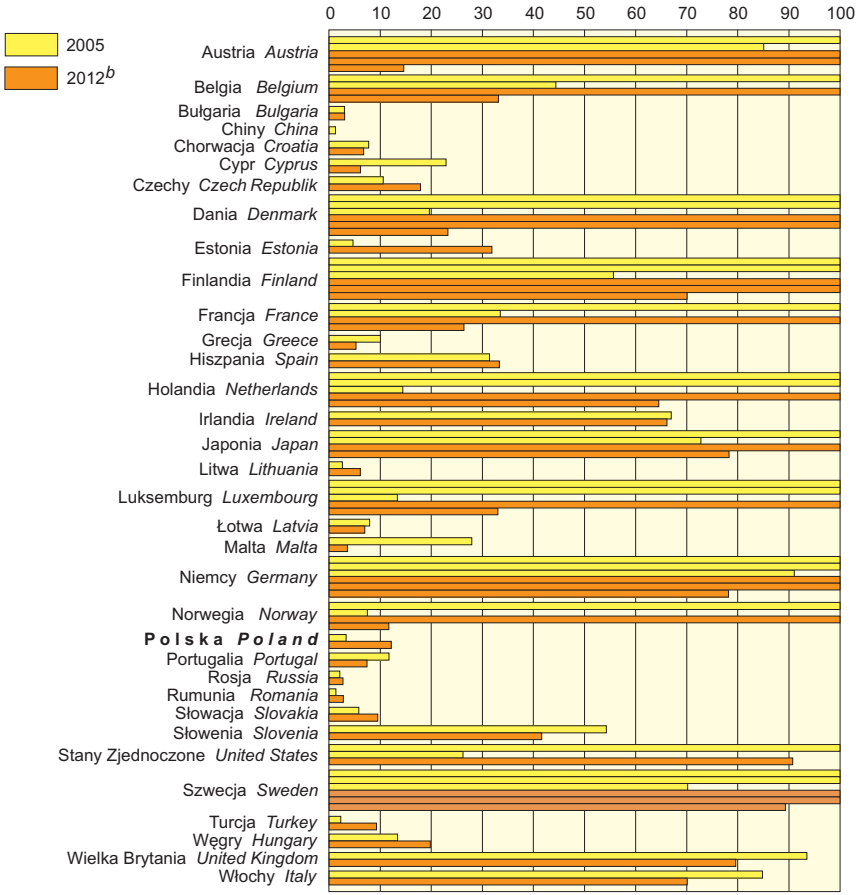

a Wynalazki zgłoszone podano według daty pierwszeństwa, czyli daty pierwszego zgłoszenia wynalazku do ochrony patentowej; data pierwszeństwa jest najbliższą w czasie dacie dokonania wynalazku. *b* Dane szacunkowe.

U w a g a. W celu uniknięcia wielokrotnego liczenia wynalazków zgłoszonych przez kilku wynalazców z różnych krajów zastosowano metodę naliczania cząstkowego (np. wynalazek zgłoszony przez dwóch autorów naliczany jest w prezentowanych danych jako 0,5).

a Patent applications have been compiled by priority date, i.e. the first date of patent application, to protect an invention, the priority date is the closest date to the date of invention. b Estimated data.

N o t e. To eliminate multiple counting of patent applications with several inventors from different countries fractional counting is used (e. g. a patent application submitted by two authors is counted in the data as 0,5).

WYNALAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE[a] WEDŁUG PODMIOTÓW ZGŁASZAJĄCYCH
PATENT APPLICATIONS AND UTILITY MODEL APPLICATIONS[a] BY FILING ENTITIES

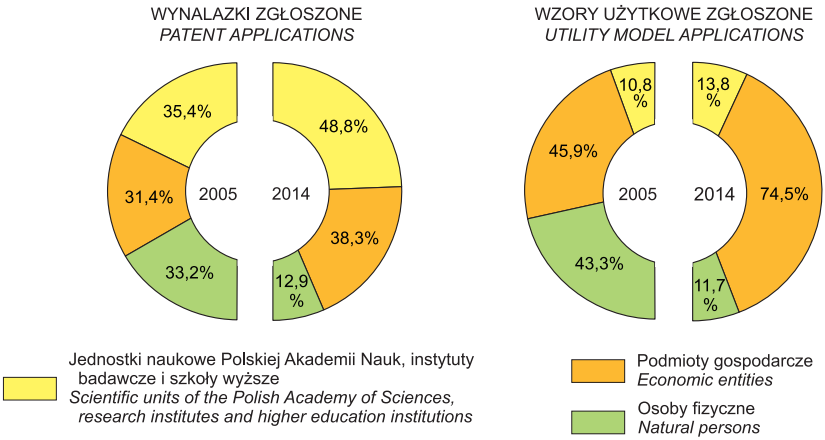

a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym RP.
a *Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.*

SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE — *INFORMATION SOCIETY*

Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

Dane o **gospodarstwach domowych** obejmują gospodarstwa (z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania), z co najmniej jedną osobą w wieku 16—74 lata oraz osoby w tej grupie wiekowej w nich mieszkające. Wyniki oparte są na informacjach uzyskanych w formie wywiadu bezpośredniego. W 2014 r. badaniem objęto 16,5 tys. gospodarstw domowych (tj. 0,13% ich ogólnej liczby), a w nich 20,6 tys. osób w wieku 16—74 lata (tj. 0,08% ich całej populacji). W tabl. 7 dane dotyczą osób, które korzystały z Internetu w I kwartale badanego roku oraz w przypadku pozycji „Korzystanie z usług administracji publicznej" od 2010 r. również od II do IV kwartału przed badanym rokiem.

Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według PKD 2007, do wybranych sekcji; w 2014 r. badaniem objęto 19,0 tys. przedsiębiorstw (tj. 18,4% ich ogólnej liczby).

The information presented has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.

*Data on **households** cover households (excluding collective housing) with at least one person aged 16—74 and persons from this age group living in these households. The results are based on the information obtained from the persons taking part in the survey through face-to-face interviews. In 2014 the survey covered 16,5 thous. of households (i.e. 0,13% of total households), in which 20,6 thous. of residents aged 16—74 (i.e. 0,08% of the population). In the table 7 data concern persons using the Internet in the first quarter of the surveyed year and since 2010 also in quarters II—IV of the respective preceding year for the item "Using the service of public administration".*

*Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the selected sections according to the NACE Rev. 2; in 2014 the survey covered 19,0 thous. enterprises (i.e. 18,4% of total enterprises).*

GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W KOMPUTERY I DOSTĘP DO INTERNETU
HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH COMPUTERS AND INTERNET ACCESS

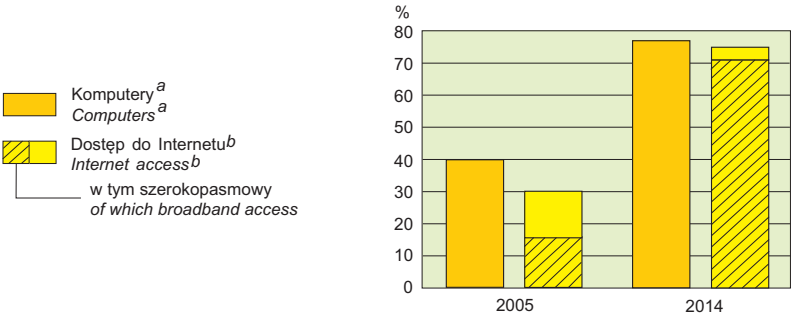

a Stacjonarne, przenośne (laptopy) i podręczne (palmtopy). *b* Dane dotyczą dostępu do Internetu w miejscu zamieszkania przez komputery stacjonarne, przenośne i podręczne oraz telefony komórkowe, konsole do gier komputerowych i inne urządzenia.

a Deskop, laptop or handheld (palmtops). b Data concern access to the Internet at home by means of computers (descop, laptop or handheld) as well as mobile phones, game consoles or any other devices.

TABL. 7 (175). **OSOBY W WIEKU 16—74 LATA KORZYSTAJĄCE Z INTERNETU**
PERSONS AGED 16—74 USING THE INTERNET

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014			*Specification*
	ogółem *total*				miasta *urban areas*	wieś *rural areas*	
	w % ogółu osób w wieku 16—74 lata *in % of total persons aged 16—74*						
O G Ó Ł E M[a]	**35**	**59**	**63**	**67**	**72**	**59**	***T O T A L***[a]
WEDŁUG MIEJSCA KORZYSTANIA *BY PLACES OF USE*							
W miejscu zamieszkania	20	54	61	64	69	57	*At home*
W mieszkaniu innych osób	8	11	11	11	13	8	*In other people's houses*
W pracy	11	19	21	21	26	13	*At work*
W szkole lub na uczelni	10	9	8	8	8	8	*At school or university*
W innym miejscu publicznym[b] ...	6	5	7	7	9	4	*In other public places*[b]
WEDŁUG CELU KORZYSTANIA NA UŻYTEK PRYWATNY *BY PURPOSE OF PRIVATE USE*							
Korzystanie z poczty elektronicznej	24	48	52	53	59	44	*Sending/receiving e-mails*
Telefonowanie przez Internet, odbywanie wideokonferencji	5	20	24	28	32	21	*Making a telephone call via the Internet, video conferencing*
Wyszukiwanie informacji o towarach lub usługach	18	39	45	50	55	43	*Finding information about goods or services*
Zakup towarów i usług[c]	5	20	23	24	28	18	*Purchase of goods or services*[c]
Granie w gry komputerowe, pobieranie plików z grami, muzyką, grafiką itp.	12	22	25	28	31	22	*Playing or downloading games, music, images etc.*
Czytanie online, pobieranie plików z gazetami lub czasopismami	13	17	27	47	53	38	*Reading or downloading online newspapers or magazines*
Korzystanie z usług:							*Using the service of:*
bankowych	6	25	32	33	40	21	*Internet banking*
administracji publicznej[d]	13	28	23	27	32	18	*public administration*[d]

a W podziale według miejsca i celu korzystania na użytek prywatny 1 osoba może być wykazana więcej niż jeden raz, jeśli korzystała z Internetu w więcej niż jednym miejscu i w więcej niż jednym celu; patrz nota na str. 255. *b* Między innymi w kawiarence internetowej, bibliotece publicznej, w punkcie będącym w zasięgu Internetu bezprzewodowego (hotspot). *c* Poprzez złożenie zamówienia na stronie internetowej sprzedawcy lub w portalu aukcyjnym. *d* W celu pozyskiwania informacji, pobierania lub odsyłania wypełnionych formularzy.

a In the division by place and purpose of private use, one person may be indicated more than once if he or she used the Internet in more than one place and for more than one purpose; see note on page 256. b Among others in places like: Internet cafe, public library or any location within the range of wireless network providing access to the Internet (hotspot). c By placing an order on a seller's website or an auction website. d For the purpose of obtaining information, downloading or returning filled in forms.

UŻYTKOWNICY INTERNETU I ABONENCI STAŁEGO SZEROKOPASMOWEGO ŁĄCZA INTERNETOWEGO NA 1000 LUDNOŚCI W WYBRANYCH KRAJACH

INTERNET USERS AND FIXED BROADBAND INTERNET SUBSCRIBERS PER 1000 POPULATION IN SELECTED COUNTRIES

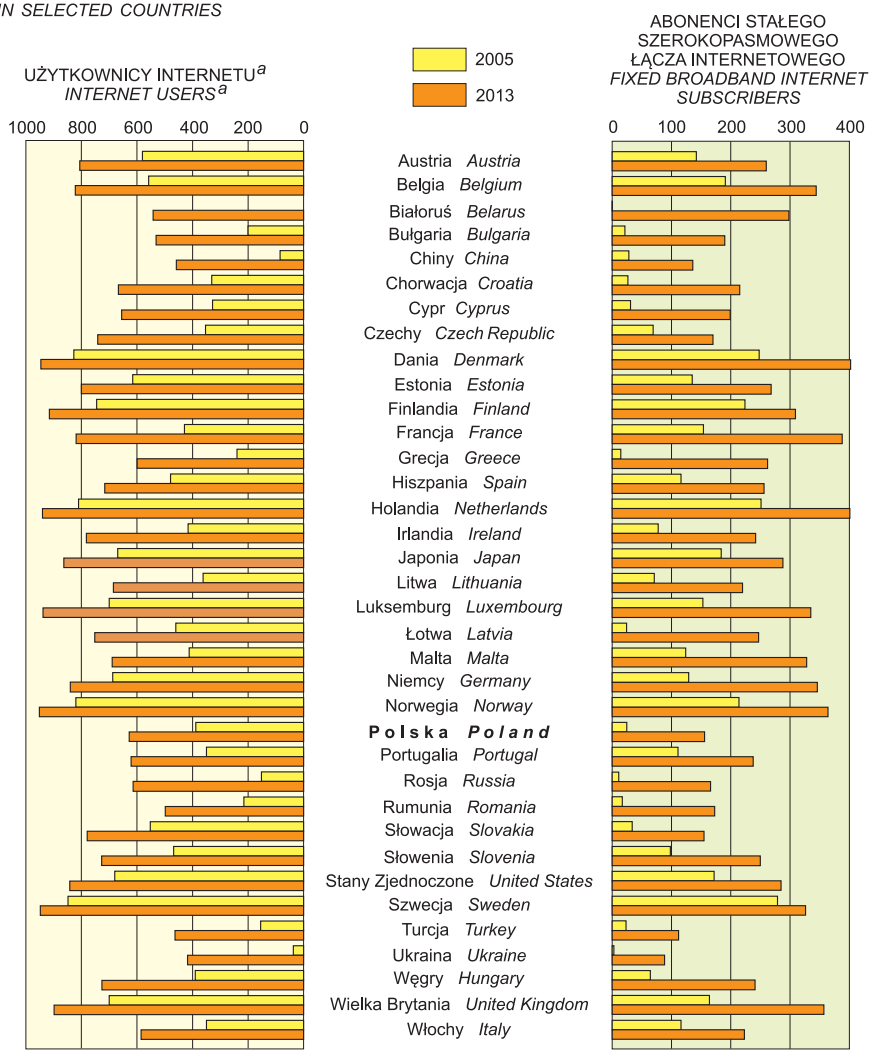

a Dotyczy osób posiadających dostęp do sieci internetowej.
a *Concern persons with access to worldwide network.*

Uwaga do tabl. 8 oraz wykresów na str. 260

Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczonych, według PKD 2007, do wybranych sekcji.

Note to table 8 and charts on page 260

Date concern economic entities employing more than 9 persons and included in the selected sections according to the NACE Rev. 2.

TABL. 8 (176). **PRZEDSIĘBIORSTWA WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-TELEKOMUNIKACYJNE**

Stan w styczniu

ENTERPRISES USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES

As of January

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2013	2014
	w % *in %*			
Komputery[a] *Computers[a]*	92	97	95	94
Dostęp do Internetu *Internet access*	86	96	94	93
w tym szerokopasmowy *of which broadband*	42[b]	69	83	90
Własna strona internetowa *Own website*	49	66	66	65
Media społecznościowe[c] *Social media[c]*	.	.	19	22

a Stacjonarne i przenośne np. laptopy (notebooki), w latach 2013 i 2014 również smartfony i nettopy; dane nie obejmują komputerów zintegrowanych z innymi urządzeniami na jednej płycie montażowej, komputerów służących do sterowania i regulacji procesów technologicznych oraz w 2005 r. — urządzeń podręcznych (np. palmtopów, PDA). *b* Bez dostępu mobilnego wykorzystującego co najmniej technologię trzeciej generacji (3G). *c* Serwisy społecznościowe, blogi, strony umożliwiające udostępnianie multimediów i narzędzi wymiany informacji Wiki.

a Desktop and portable computers e.g. laptops (notebooks), in 2013 and 2014 including smartphones and nettops; data do not include computers integrated to other machines or devices on the same assembly board, computers used for the control and regulation of technological processes as well as in 2005 — handheld computers (palmtops, PDAs). b Excluding mobile broadband connection using at least 3G technology. c Social networks, blogs, multimedia content sharing websites, Wiki based knowledge sharing tools.

PRZEDSIĘBIORSTWA PROWADZĄCE HANDEL ELEKRONICZNY WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2013 R.
ENTERPRISES CONDUCTING E-COMMERCE BY VOIVODSHIP IN 2013

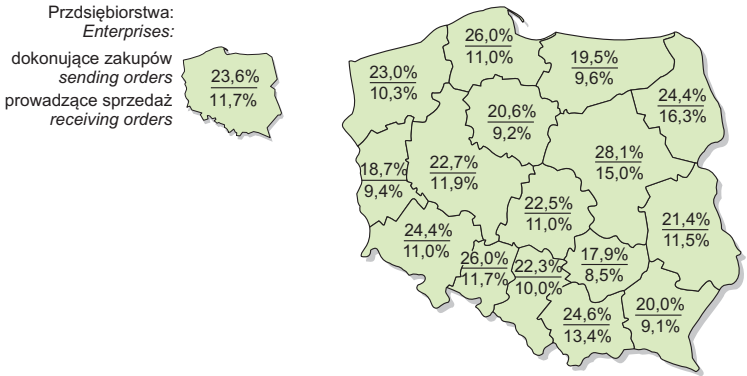

PRZEDSIĘBIORSTWA[a] WYKORZYSTUJĄCE INTERNET W KONTAKTACH Z ADMINISTRACJĄ PUBLICZNĄ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2013 R.
ENTERPRISES[a] USING THE INTERNET TO CONTACT PUBLIC ADMINISTRATION BY VOIVODSHIP IN 2013

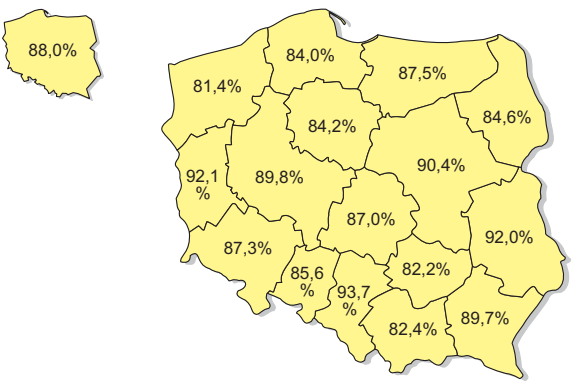

a Wykorzystujące Internet głównie w celu pozyskiwania informacji, pobierania i wysyłania wypełnionych formularzy, obsługi procedur administracyjnych oraz składania ofert dotyczących zamówień publicznych.
a Using Internet mainly for: obtaining information, downloading and returning filled forms, treating an adminstrative procedure, submitting a proposal in a public electronic tender system.

ROLNICTWO *AGRICULTURE*

Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane.

Gospodarstwo rolne to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i **prowadząca działalność rolniczą.**

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną. Gospodarstwa indywidualne obejmują:

— gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych,
— gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym nieposiadające użytków rolnych) prowadzące działy specjalne produkcji rolnej lub produkcję o znaczącej (określonej odpowiednimi progami) skali: drzew owocowych, krzewów owocowych, szkółek sadowniczych i ozdobnych, warzyw i truskawek gruntowych, chmielu, tytoniu, kóz oraz dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki, sarny, daniele).

Zgodnie z obowiązującą definicją, od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów); w związku z tym dane z zakresu: użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, plonów ziemiopłodów (bez warzyw gruntowych), pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników rolniczych oraz zużycia nawozów za 2010 r. zostały skorygowane w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

Powierzchnia użytków rolnych obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze, tj. utrzymywanych zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 III 2010 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 39, poz. 211) z późniejszymi zmianami i użytków rolnych pozostałych (nieużytkowanych i nieutrzymywanych w dobrej kulturze).

Produkcja roślinna obejmuje surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku).

Dane o **zbiorach, plonach i skupie:** zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna; kukurydzę na ziarno zaliczono do zbóż.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluszka, mieszanki strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykoria). Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na pasze.

Produkcja zwierzęca obejmuje produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego); do zwierząt gospodarskich zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Produkcja **żywca rzeźnego** obejmuje skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

Przy ustalaniu **produkcji rolniczej** (globalnej, końcowej i towarowej) **w cenach bieżących** przyjęto: dla skupu, spożycia naturalnego oraz przyrostu pogłowia zwierząt gospodarskich — ceny skupu płacone przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów rolnych (bez podatku od towarów i usług — VAT), dla sprzedaży targowiskowej — ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, a dla zużycia produkcyjnego i zapasów produktów roślinnych — ceny skupu pomniejszone o 5%.

W produkcji rolniczej od 2004 r. uwzględniono naliczone za dany rok płatności uzupełniające do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona

oraz na paszę), w latach 1999—2003 — dopłaty bezpośrednie Agencji Rynku Rolnego do interwencyjnego skupu pszenicy i żyta.

Źródłem informacji o **cenach uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** (od 2005 r.) są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankieterów na celowo wytypowanych targowiskach.

Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

Prezentowane dane opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych i spisów rolniczych oraz szacunków.

Do wyliczeń wskaźników natężenia przyjęto użytki rolne, powierzchnię zasiewów i zwierzęta gospodarskie według stanu w czerwcu.

Lata gospodarcze obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2013/14 oznacza okres od 1 VII 2013 r. do 30 VI 2014 r.).

Retrospekcja — dane dla okresu wieloletniego podano jako przeciętne roczne.

*The presented information was compiled using the **kind of activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the branch of the NACE Rev. 2 in which they are included.*

*An **agricultural holding** is understood as a single unit, both technically and economically, which has a single management holder or manager) and which **conducts agricultural activity.***

***Private farm** is understood as an agricultural holding used by natural person.*

Private farms include:

— *holdings which an area of 1 ha or more of agricultural land,*

— *holdings which an area of less than 1 ha of agricultural land (including holdings without agricultural land) conducting special branches of agricultural activities or the production of significant (determined by the appropriate thresholds) scale: fruit trees plantations, fruit shrubs plantations, ornamental plants and orchard nurseries, field vegetable and strawberry, hops, tobacco, goats and wild animals kept for slaughter (such as wild boar, roe deer, fallow deer).*

According to the current definition, since 2010 in agricultural surveys do not include owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale (below the specified thresholds); therefore the data on: land use, sown area, yields (excluding ground vegetables), livestock, agricultural tractors and consumption of fertilizers for 2010 have been corrected in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook.

***The agricultural land area** including area of agricultural land in a good agricultural condition maintained in accordance with norms defined in the decree of the Minister of Agriculture and Rural Development, dated 11 III 2010 regarding minimal norms (Journal of Laws No. 39, item 211) and other agricultural land (which is not used maintained in a good condition).*

***Crop output** includes raw (not processed) products of plant origin (harvests for a given year).*

*Data regarding the **crop production, yields and procurement** of: cereals, pulses and oilseeds plants concern grain; maize designated for grain was included among cereals.*

***Pulses** for grain include: consumer pulses (peas, beans, broad beans and others) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, pulses mixed).*

***Industrial crops** contain: sugar beets, oilseeds crops (rape, turnip rape, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hops, chicory).*
***Feed plants** include: pulses, small-seed, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beat, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for feeds.*

***Animal output** includes production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.*

*Output of **animals for slaughter** includes the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.*

The following were assumed in calculating ***agricultural output*** *(gross, final and market output)* ***in current prices:*** *for procurement of agricultural products, own consumption and increases in farm animal stocks — procurement prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from agricultural producers (excluding value added tax — VAT), for market sales — prices received by farmers at marketplaces, for production consumption and stock of products of plant origin — purchase prices less 5%.*

In agricultural output since 2004 includes supplementary area payments calculated for particular year others (among others: hop, tobacco, cereals, oil seeds, pulses and plants intended for seeds and feed), in 1999—2003 — direct subsidies of the Agricultural Market Agency for the intervention procurement of wheat and rye.

The information on ***prices received by farmers on marketplaces*** *since 2005 comes from price quotations of agricultural products, provided by a network of interviewers collecting it on selected marketplaces.*

Procurement of agricultural products *includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.*

Presented data are compiled on the basis of reports, results of sample surveys and agricultural censuses as well as estimates.

Intensity ratios were calculated on the basis of agricultural land, sown area and livestock as of June.

Farming years *cover the period from 1 VII to 30 VI (e.g. the 2013/14 farming year covers the period from 1 VII 2013 to 30 VI 2014).*

Retrospection *— data for long-term period are given as annual averages.*

TABL. 1 (177). **PRODUKCJA ROLNICZA (ceny bieżące)**
AGRICULTURAL OUTPUT (current prices)

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014		*Specification*
	w mln zł *in mln zl*				na 1 ha użytków rolnych w zł *per I ha of agricultural land in zl*	
Produkcja globalna	**63337**	**84484**	**107504**	**105974**	**7279**	***Gross output***
W tym gospodarstwa indywidualne	56563	74573	95273	94088	7106	*Of which private farms*
Produkcja końcowa	**50141**	**66519**	**88258**	**86504**	**5942**	***Final output***
W tym gospodarstwa indywidualne	44340	57922	77347	76097	5747	*Of which private farms*
Produkcja towarowa	**42907**	**59357**	**79997**	**77504**	**5324**	***Market output***
w tym gospodarstwa indywidualne	37174	50474	69637	67537	5101	*of which private farms*
W tym skup	30948	41325	58916	59075	4058	*Of which procurement*

DYNAMIKA PRODUKCJI ROLNICZEJ[a] W WYBRANYCH KRAJACH W 2013 R. (ceny stałe)
INDICES OF AGRICULTURAL OUTPUT[a] IN SELECTED COUNTRIES IN 2013 (constant prices)

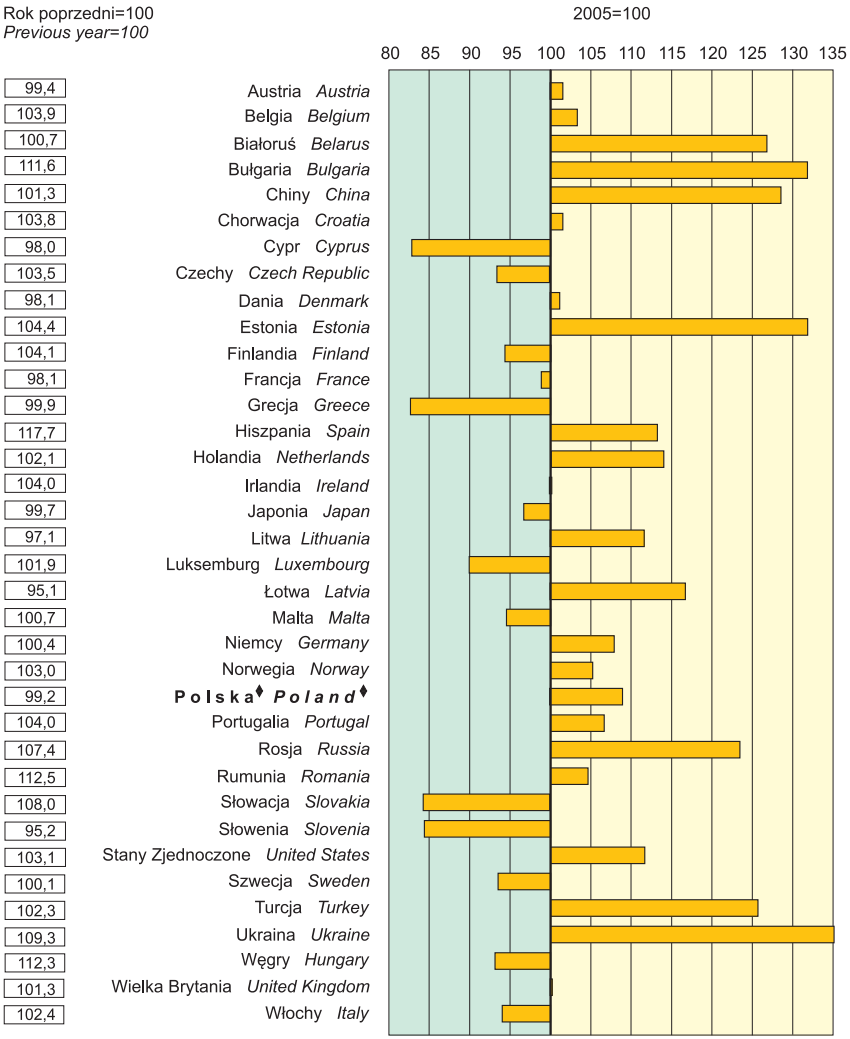

a Na podstawie metodologii i źródeł FAO.
a According to FAO methodology and sources.

TABL. 2 (178). **DYNAMIKA PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe[a])**
INDICES OF AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices[a])

Wyszczególnienie *Specification*	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014				
	rok poprzedni=100 *previous year=100*						1995=100	2000=100	2005=100	2010=100	
Produkcja globalna ..... ***Gross output***	**103,2**	**102,4**	**97,3**	**102,2**	**99,1**	**103,4**	**106,1**	**120,6**	**126,5**	**119,5**	**111,1**
W tym gospodarstwa indywidualne ..... *Of which private farms*	102,7	102,3	97,0	103,8	98,7	102,6	106,2	119,4	123,9	118,6	111,7
Produkcja końcowa ..... ***Final output***	**103,6**	**103,0**	**97,3**	**103,6**	**99,0**	**106,0**	**104,4**	**141,3**	**143,1**	**124,5**	**113,6**
W tym gospodarstwa indywidualne ..... *Of which private farms*	102,8	102,9	97,2	105,5	98,8	105,1	104,7	139,0	140,4	123,5	114,6
Produkcja towarowa ..... ***Market output***	**106,1**	**103,1**	**98,4**	**103,8**	**101,2**	**104,7**	**103,0**	**156,4**	**143,3**	**129,0**	**113,2**
w tym gospodarstwa indywidualne ..... *of which private farms*	105,3	103,1	98,3	106,8	101,4	104,1	103,1	158,2	142,5	130,3	116,2
W tym skup ..... *Of which procurement*	98,6	109,0	105,8	99,6	106,3	106,7	108,5	253,0	191,4	146,1	122,6

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust.11 na str. 12.
a See general notes to the Yearbook, item 11 on page 15.

TABL. 3 (179). **GLOBALNA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny bieżące)**
GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (current prices)

Wyszczególnienie *Specification*		2005	2010	2013	2014	
a — produkcja globalna *gross output* *b* — produkcja towarowa *market output*		w odsetkach *in percent*				w mln zł *in mln zl*
OGÓŁEM ..... ***TOTAL***	***a***	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**105974**
	b	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**77504**
Produkcja roślinna ..... ***Crop output***	***a***	**48,6**	**53,2**	**53,7**	**51,3**	**54386**
	b	**38,7**	**44,0**	**45,0**	**41,3**	**32014**
w tym: *of which:*						
Zboża ..... *Cereals*	*a*	15,6	17,9	19,1	18,8	19973
	b	10,9	13,7	13,2	13,3	10331
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi *of which basic cereals including cereal mixed*	*a*	14,3	16,1	16,4	16,4	17378
	b	9,6	12,2	10,6	11,1	8554
w tym: pszenica ..... *of which: wheat*	*a*	5,5	7,1	7,3	7,8	8276
	b	5,2	6,8	6,0	6,9	5334
żyto ..... *rye*	*a*	1,8	1,8	2,0	1,5	1645
	b	1,5	1,9	1,8	1,3	1032
jęczmień ..... *barley*	*a*	2,1	2,1	2,1	2,0	2106
	b	1,2	1,3	1,2	1,1	851

TABL. 3 (179). **GLOBALNA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA (dok.)**
GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (cont.)

Wyszczególnienie *Specification* *a* — produkcja globalna *gross output* *b* — produkcja towarowa *market output*		2005	2010	2013	2014	
		w odsetkach *in percent*				w mln zł *in mln zl*
Produkcja roślinna (dok.) ***Crop output (cont.)***						
Ziemniaki	*a*	5,0	4,9	3,9	3,8	4054
Potatoes	*b*	2,6	3,9	2,9	2,9	2211
Przemysłowe	*a*	6,1	6,5	7,0	6,9	7295
Industrial	*b*	8,7	8,5	8,5	7,3	5634
w tym buraki cukrowe	*a*	3,3	2,0	2,8	2,3	2459
of which sugar beets	*b*	4,9	2,7	3,7	3,2	2459
Warzywa	*a*	6,0	7,4	8,2	8,4	8935
Vegetables	*b*	6,2	7,5	9,0	9,1	7076
Owoce	*a*	5,0	4,7	5,9	4,6	4848
Fruit	*b*	5,7	5,2	6,9	5,1	3942
Produkcja zwierzęca	***a***	**51,4**	**46,8**	**46,3**	**48,7**	**51588**
Animal output	***b***	**61,3**	**56,0**	**55,0**	**58,7**	**45490**
w tym: *of which:*						
Żywiec rzeźny[1]	*a*	27,6	24,1	24,3	26,0	27504
Animals for slaughter[1]	*b*	36,4	31,4	31,6	33,9	26281
w tym: *of which:*						
bydło (bez cieląt)	*a*	3,7	4,0	4,1	4,6	4835
cattle (excluding calves)	*b*	5,1	5,4	5,2	5,9	4540
cielęta	*a*	0,8	0,6	0,3	0,3	340
calves	*b*	0,9	0,7	0,3	0,4	273
trzoda chlewna	*a*	15,3	11,0	10,3	10,5	11143
pigs	*b*	19,4	13,8	13,7	13,9	10807
drób	*a*	7,4	8,2	9,4	10,3	10963
poultry	*b*	10,4	11,2	12,2	13,5	10476
Przyrost stada podstawowego i obrotowego *Increase in herd (basic and working)*	*a*	0,9	0,3	0,1	0,2	231
Mleko krowie	*a*	17,1	15,6	15,9	16,3	17317
Cows' milk	*b*	19,8	18,0	17,6	18,6	14387
Jaja kurze	*a*	4,2	4,9	4,6	4,8	5110
Hen eggs	*b*	4,6	5,9	5,4	5,7	4406

1 Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.
1 *Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.*

TABL. 4 (180). **WSKAŹNIKI CEN TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ**
PRICE INDICES OF AGRICULTURAL MARKET OUTPUT

Wyszczególnienie *Specification*	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014				
	rok poprzedni=100 *previous year=100*							1995= =100	2000= =100	2005= =100	2010= =100
O G Ó Ł E M ..... ***T O T A L***	**100,9**	**97,2**	**107,0**	**115,7**	**104,0**	**101,9**	**94,1**	**229,0**	**161,7**	**139,9**	**115,4**
w tym skup ..... *of which procurement*	99,9	96,2	105,2	119,5	106,1	99,5	92,4	193,1	137,8	130,5	116,6
Produkcja roślinna ..... *Crop output*	97,7	90,1	119,2	117,5	98,4	100,6	90,7	249,1	182,1	147,2	105,5
Produkcja zwierzęca ..... *Animal output*	103,7	103,4	98,7	114,3	108,7	103,2	96,5	218,9	151,3	137,3	123,7

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W 2014 R.
Stan w czerwcu
LAND USE IN AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2014
As of June

Powierzchnia gruntów *Land area*	W tys. ha *In thous. ha*
Ogółem *Total*	16307,3
Użytki rolne *Agricultural land*	14558,4
Lasy[a] *Forests*[a]	902,4
Pozostałe grunty *Other land*	846,5

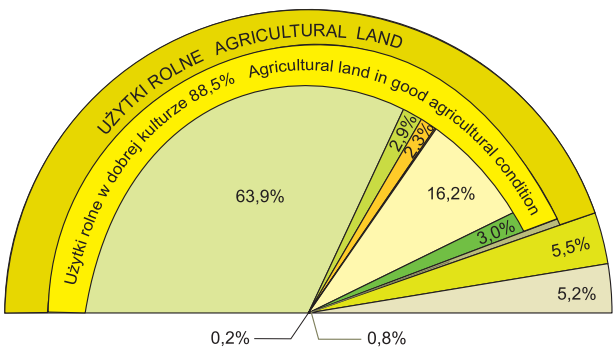

Użytki rolne w dobrej kulturze:
Agricultural land in good agricultural condition:

pod zasiewami *sown area*
grunty ugorowane *fallow land*
uprawy trwałe *permanent crops*
ogrody przydomowe *kitchen gardens*
łąki trwałe *permanent meadows*
pastwiska trwałe *permanent pastures*
Pozostałe użytki rolne *Others agricultural land*
Lasy[a] *Forests*[a]
Pozostałe grunty *Other land*

a Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną.
a *Including land connected with silviculture.*

TABL. 5 (181). **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND
As of June

Wyszczególnienie *Specification*	Ogółem *Grand total*	W dobrej kulturze rolnej *Area in good agricultural condition*								Pozostałe *Others*
		razem *total*	pod zasiewami *sown area*	grunty ugorowane *fallow land*	uprawy trwałe *permanent crops*		ogrody przydomowe *kitchen gardens*	łąki trwałe *permanent meadows*	pastwiska trwałe *permanent pastures*	
					razem *total*	w tym sady *of which orchards*				
	w tys. ha *in thous. ha*									
OGÓŁEM ..... 2010[a]	14860	14448	10366	432	390	367	31	2578	651	412
TOTAL 2013	14609	14410	10313	446	412	363	32	2565	642	199
2014	**14558**	**14424**	**10420**	**475**	**376**	**342**	**33**	**2634**	**486**	**134**
W tym gospodarstwa indywidualne	**13240**	**13136**	**9323**	**454**	**365**	**336**	**33**	**2516**	**445**	**105**
Of which private farms										
W tym gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych	13219	13114	9310	453	364	335	31	2510	445	104
Of which private farms exceeding 1 ha of agricultural land										
1,01— 4,99 ha	1850	1818	1136	52	83	77	16	489	41	33
5,00— 9,99	2175	2153	1482	46	107	102	8	454	56	22
10,00—14,99	1768	1757	1238	60	60	56	4	343	53	10
15,00—19,99	1200	1193	837	48	25	24	1	232	50	6
20,00—49,99	2990	2980	2140	100	52	46	2	554	132	10
50,00 ha i więcej ..... *and more*	3236	3213	2477	147	37	30	0	438	113	23

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
a Data of the Agricultural Census.

ZRÓŻNICOWANIE GOSPODARSTW INDYWIDUALNYCH O POWIERZCHNI POWYŻEJ 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH I WOJEWÓDZTW W 2013 R.
Stan w czerwcu
DIFFERENTIATION OF PRIVATE FARMS EXCEEDING 1 ha OF AGRICULTURAL LAND BY SIZE AND VOIVODSHIP IN 2013
As of June

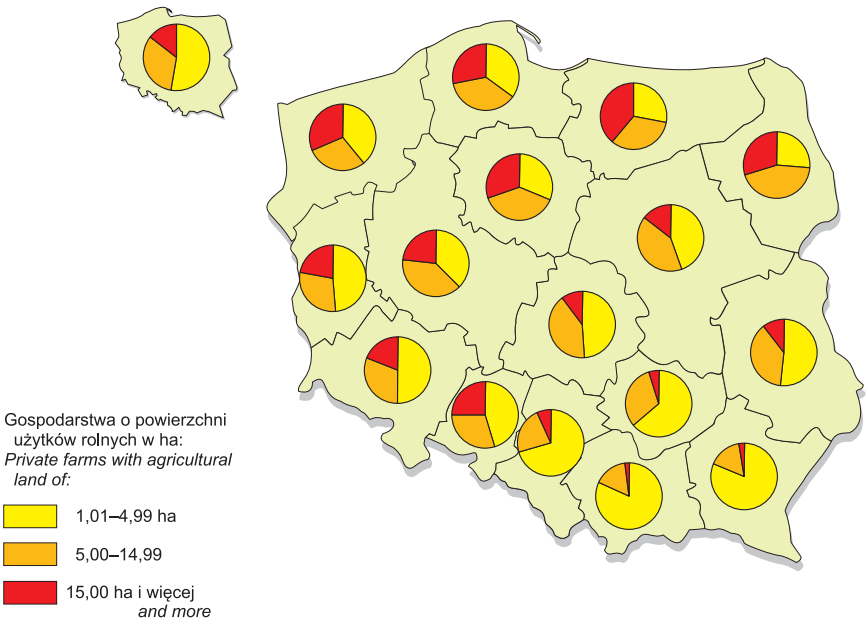

PRZECIĘTNA POWIERZCHNIA GOSPODARSTWA INDYWIDUALNEGO O POWIERZCHNI POWYŻEJ 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH
Stan w czerwcu
AVERAGE AREA OF PRIVATE FARM EXCEEDING 1 ha OF AGRICULTURAL LAND
As of June

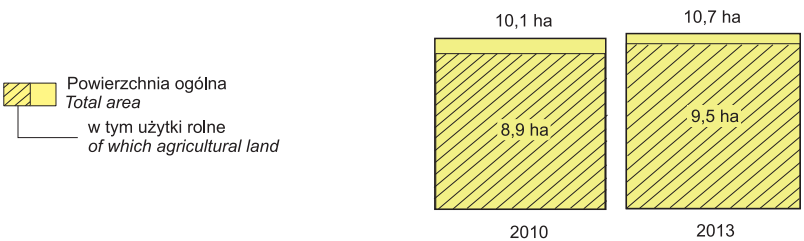

TABL. 6 (182). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**
Stan w czerwcu
SOWN AREA
As of June

Wyszczególnienie	2005[a]	2010[b]	2013	2014		*Specification*
				ogółem *total*	w tym gospodarstwa indywidualne *of which private farms*	
W TYSIĄCACH HEKTARÓW *IN THOUSAND HECTARES*						
OGÓŁEM	**11193**	**10366**	**10313**	**10420**	**9323**	***TOTAL***
W % OGÓŁEM *IN % OF TOTAL*						
Zboża	74,4	73,3	72,5	71,8	73,0	*Cereals*
w tym:						*of which:*
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	70,7	69,0	65,5	64,3	65,8	*basic cereals including cereal mixed*
pszenica	19,8	20,5	20,7	22,4	21,4	*wheat*
żyto	12,6	10,2	11,4	8,5	8,9	*rye*
jęczmień	9,9	9,4	8,0	7,8	7,8	*barley*
owies	4,9	5,5	4,2	4,6	5,0	*oats*
pszenżyto	10,7	12,8	11,4	12,5	13,3	*triticale*
mieszanki zbożowe	12,8	10,6	9,8	8,5	9,4	*cereal mixed*
kukurydza na ziarno	3,0	3,3	5,9	6,5	6,1	*maize for grain*
Strączkowe	1,1	1,7	1,7	2,1	2,1	*Pulses*
w tym konsumpcyjne	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	*of which consumer pulses*
Ziemniaki	5,3	3,6	3,3	2,6	2,7	*Potatoes*
Przemysłowe	7,9	11,7	11,2	11,5	10,0	*Industrial*
w tym: buraki cukrowe	2,6	2,0	1,9	1,9	1,7	*of which: sugar beets*
oleiste	5,1	9,5	9,1	9,5	8,1	*oilseeds*
włókniste	0,05	0,01	0,01	0,00	0,00	*fibrous*
Pastewne	7,5	7,0	8,7	9,1	9,2	*Feed*
Pozostałe uprawy[c]	3,8	2,7	2,6	2,9	3,0	*Other crops*[c]
w tym warzywa gruntowe	2,0	1,3	1,2	1,5	1,6	*of which ground vegetables*

a Łącznie z powierzchnią upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone). *b* Dane Powszechnego Spisu Rolnego. *c* Warzywa, truskawki, wysadki okopowych itp.

a Including permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers). b Data of the Agricultural Census. c Vegetables, strawberries, root plant planting, etc.

STRUKTURA ZASIEWÓW W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH O POWIERZCHNI POWYŻEJ 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH W 2014 R.
Stan w czerwcu
STRUCTURE OF CROPS ON PRIVATE FARMS EXCEEDING 1 ha OF AGRICULTURAL LAND IN 2014
As of June

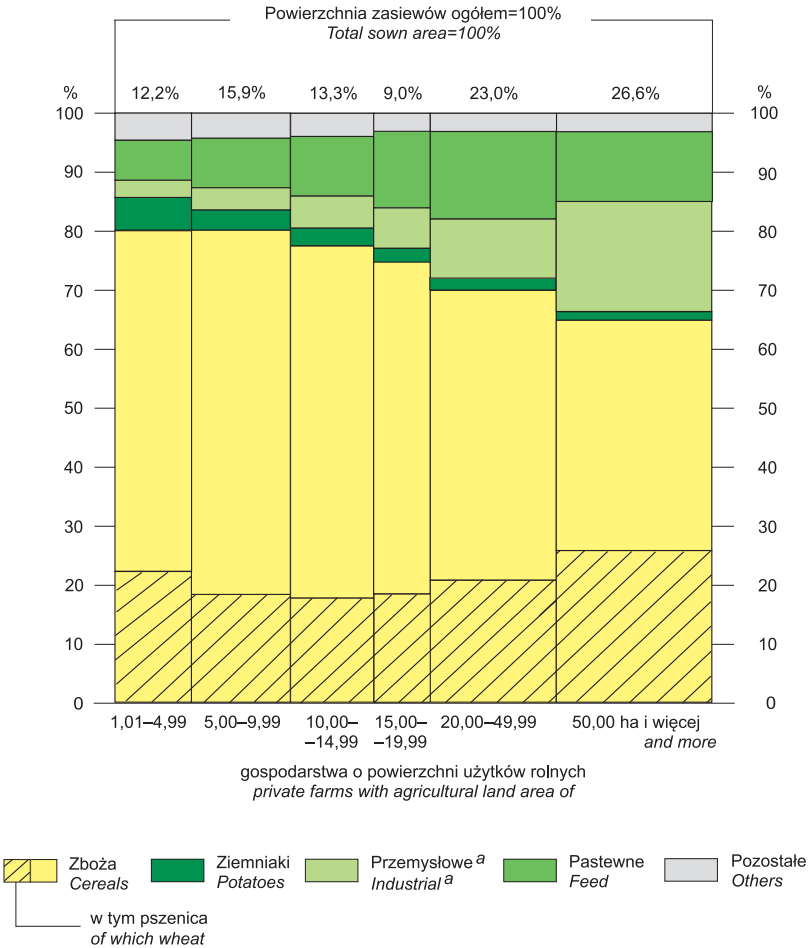

a Bez chmielu, cykorii, maku, słonecznika, soi oraz gorczycy.
a *Excluding hops, chicory, poppy, sunflower, soya bean and mustard.*

TABL. 7 (183). **ZBIORY I PLONY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW**
MAJOR CROP PRODUCTION AND YIELDS

Wyszczególnienie	2006—2010	2010	2013	2014		*Specification*
				ogółem *total*	w tym gospodarstwa indywidualne *of which private farms*	
	ZBIORY w tys. t			*PRODUCTION in thous. t*		
Zboża	26728	27228	28455	31945	27511	*Cereals*
w tym:						*of which:*
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	24923	25088	24262	27324	23696	*basic cereals including cereal mixed*
pszenica	8770	9408	9485	11629	9148	*wheat*
żyto	3152	2852	3359	2792	2559	*rye*
jęczmień	3634	3397	2934	3275	2800	*barley*
owies	1338	1516	1190	1459	1412	*oats*
pszenżyto	4323	4576	4273	5247	4867	*triticale*
mieszanki zbożowe	3706	3339	3021	2922	2910	*cereal mixed*
kukurydza na ziarno	1706	1994	4040	4468	3670	*maize for grain*
Strączkowe	273	360	379	483	452	*Pulses*
w tym konsumpcyjne	68	88	84	115	105	*of which consumer pulses*
Ziemniaki	9877	8188	7111	7425	6880	*Potatoes*
Buraki cukrowe	10739	9973	11234	13489	11184	*Sugar beets*
Oleiste	2155	2273	2703	3326	2420	*Oilseeds*
w tym rzepak i rzepik	2123	2229	2678	3276	2376	*of which rape and turnip rape*
Okopowe pastewne	1185	672	505	541	519	*Feed root plants*
Siano: łąkowe	11798	12893	13028	13718	13380	*Hay: meadow*
z roślin motylkowych	2023	1437	1991	1848	1667	*from legumes*
Słoma zbóż podstawowych	22713	23655	21740	24955	21021	*Straw from basic cereals*
	PLONY z 1 ha w dt			*YIELDS per 1 ha in dt*		
Zboża	32,2	35,8	38,0	42,7	40,4	*Cereals*
w tym:						*of which:*
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	31,4	35,1	35,9	40,8	38,6	*basic cereals including cereal mixed*
pszenica	39,7	44,3	44,4	49,7	45,9	*wheat*
żyto	24,3	26,9	28,6	31,5	30,7	*rye*
jęczmień	31,4	35,0	35,8	40,5	38,5	*barley*
owies	24,1	26,4	27,4	30,5	30,3	*oats*
pszenżyto	32,8	34,5	36,3	40,2	39,3	*triticale*
mieszanki zbożowe	26,7	30,5	29,8	33,2	33,2	*cereal mixed*
kukurydza na ziarno	57,2	59,8	65,8	65,9	64,7	*maize for grain*
Strączkowe	20,5	20,9	21,9	22,4	22,6	*Pulses*
w tym konsumpcyjne	19,7	20,2	21,3	21,7	21,6	*of which consumer pulses*
Ziemniaki	188	219	211	278	272	*Potatoes*
Buraki cukrowe	487	484	580	683	700	*Sugar beets*
Oleiste	26,3	23,1	28,8	33,8	32,1	*Oilseeds*
w tym rzepak i rzepik	26,9	23,6	29,1	34,4	32,9	*of which rape and turnip rape*

TABL. 7 (183). **ZBIORY I PLONY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW (dok.)**
MAJOR CROP PRODUCTION AND YIELDS (cont.)

Wyszczególnienie	2006—2010	2010	2013	2014 ogółem *total*	2014 w tym gospodarstwa indywidualne *of which private farms*	*Specification*
PLONY z 1 ha w dt (dok.) *YIELDS per 1 ha in dt (cont.)*						
Okopowe pastewne	387	411	436	480	482	*Feed root plants*
Siano: łąkowe	47,5	50,0	50,8	52,1	53,2	*Hay: meadow*
z roślin motylkowych	44,6	47,9	48,9	49,4	49,5	*from legumes*
Słoma zbóż podstawowych	33,2	39,1	37,9	42,9	40,0	*Straw from basic cereals*
Zboża, ziemniaki i buraki cukrowe w przeliczeniu na zboża[a]	**32,1**	**35,7**	**36,8**	**42,9**	**40,8**	***Cereals, potatoes and sugar beets in terms of cereals***[a]

a Według normatywnych współczynników (dzielników) przyjęto dla: zbóż — 1, ziemniaków — 7 i buraków cukrowych — 12.

a According to standardization factors (dividers) the following values were assumed for: cereals — 1, potatoes — 7 and sugar beets — 12.

TABL. 8 (184). **ZBIORY I PLONY WARZYW**
VEGETABLE PRODUCTION AND YIELDS

Wyszczególnienie	2006—2010	2010	2013	2014 ogółem *total*	2014 w tym gospodarstwa indywidualne *of which private farms*	*Specification*
Zbiory w tys. t	**5302**	**4878**	**4986**	**5607**	**5380**	***Production in thous. t***
Warzywa gruntowe	4565	4189	4004	4639	4459	*Ground vegetables*
w tym:						*of which:*
kapusta	1195	986	975	1156	1152	*cabbages*
cebula	649	578	551	651	577	*onions*
marchew	853	765	743	823	785	*carrots*
buraki	336	290	298	358	353	*beetroots*
ogórki	269	253	254	267	263	*cucumbers*
pomidory	254	225	270	272	269	*tomatoes*
Warzywa z upraw pod osłonami	737	689	982	968	921	*Vegetables cultivated under covers*
Plony warzyw gruntowych z 1 ha w dt						***Yields of ground vegetables per 1 ha in dt***
Kapusta	404	481	490	483	483	*Cabbages*
Cebula	210	244	274	263	255	*Onions*
Marchew	302	391	389	368	364	*Carrots*
Buraki	263	357	346	325	324	*Beetroots*
Ogórki	147	186	188	174	173	*Cucumbers*
Pomidory	211	271	284	263	263	*Tomatoes*

ZRÓŻNICOWANIE PLONÓW ORAZ UDZIAŁ WOJEWÓDZTW W ZBIORACH GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW W 2014 R.

YIELD DIFFERENTIATION AND VOIVODSHIP SHARE IN MAJOR CROP PRODUCTION IN 2014

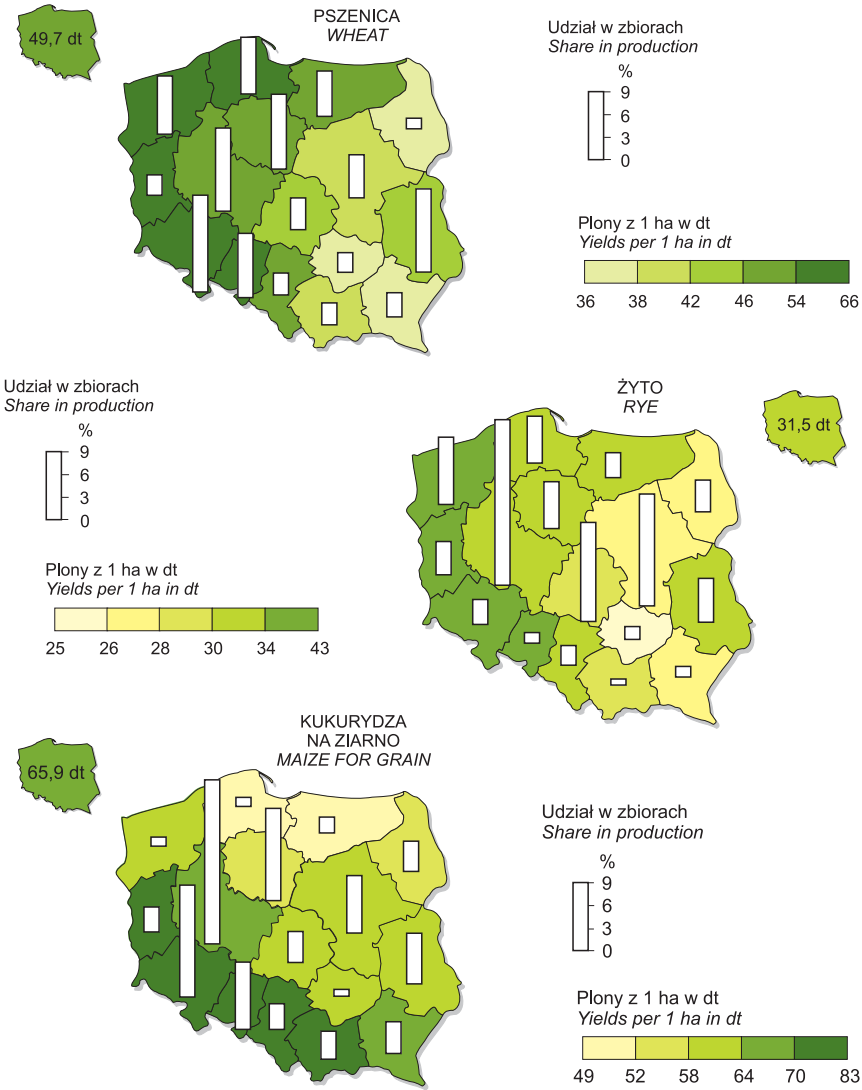

ZRÓŻNICOWANIE PLONÓW ORAZ UDZIAŁ WOJEWÓDZTW W ZBIORACH GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW W 2014 R. (dok.)
YIELD DIFFERENTIATION AND VOIVODSHIP SHARE IN MAJOR CROP PRODUCTION IN 2014 (cont.)

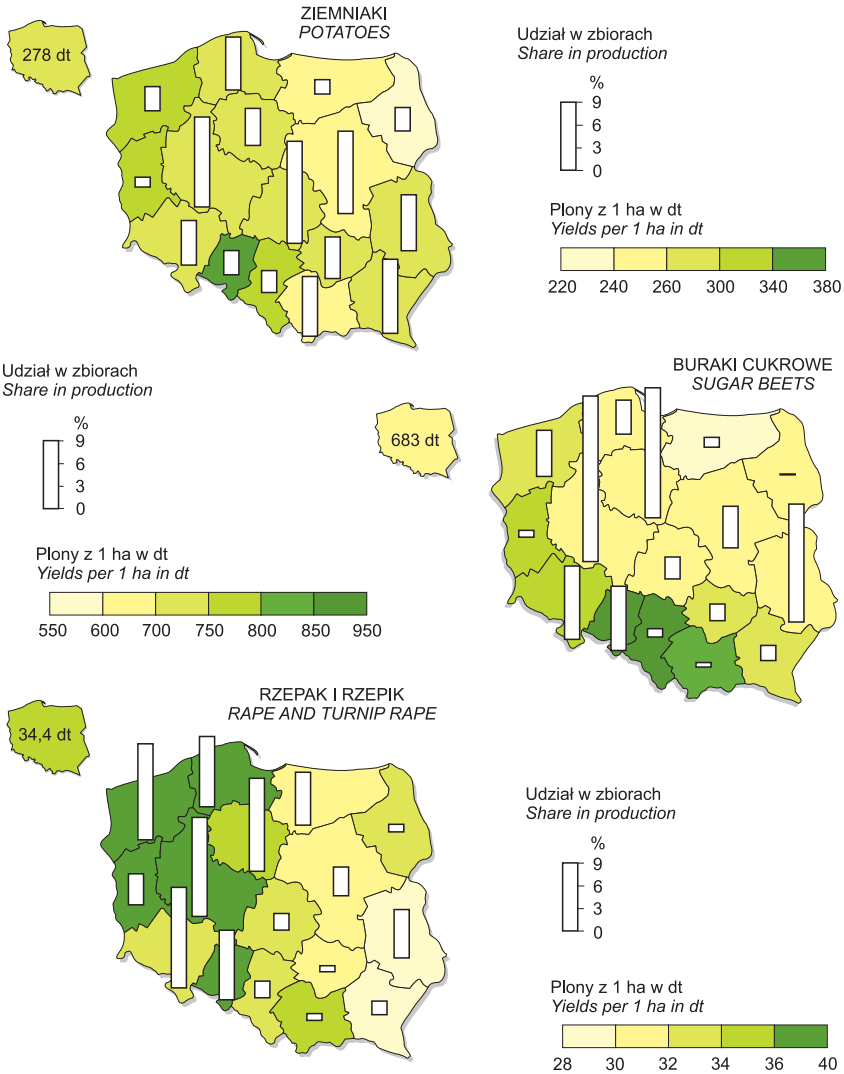

TABL. 9 (185). **ZBIORY OWOCÓW**
FRUIT PRODUCTION

Wyszczególnienie	2006—2010	2010	2013	2014		*Specification*
				ogółem *total*	w tym gospodarstwa indywidualne *of which private farms*	
	w tys. t *in thous. t*					
Zbiory owoców z drzew	**2515**	**2217**	**3522**	**3620**	**3583**	***Tree fruit production***
w tym:						*of which:*
Jabłka	2136	1878	3085	3195	3162	*Apples*
Gruszki	58,5	46,5	75,7	73,7	72,6	*Pears*
Śliwki	93,0	83,8	102	106	105	*Plums*
Wiśnie	168	147	188	177	175	*Cherries*
Czereśnie	38,0	40,1	47,6	48,1	47,4	*Sweet cherries*
Zbiory owoców jagodowych	**512**	**526**	**607**	**569**	**562**	***Berry fruit production***
w tym:						*of which:*
Truskawki	184	153	193	203	201	*Strawberries*
Maliny	73,0	92,9	121	126	126	*Raspberries*
Porzeczki	185	197	198	163	161	*Currants*
Agrest	15,2	14,2	15,0	12,4	12,4	*Gooseberries*

TABL. 10 (186). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA I OWCE**
Stan w czerwcu
CATTLE, PIGS AND SHEEP
As of June

Wyszczególnienie *Specification*		Bydło *Cattle*		Trzoda chlewna[a] *Pigs*[a]		Owce *Sheep*
		ogółem *total*	w tym krowy *of which cows*	ogółem *total*	w tym lochy *of which sows*	
W TYSIĄCACH SZTUK *IN THOUSAND HEADS*						
O G Ó Ł E M *T O T A L*	2006—2010	5697	2752	16316	1552	300
	2010[b]	5742	2646	15244	1424	261
	2013	5860	2531	11162	998	249
	2014	**5920**	**2479**	**11724**	**1009**	**223**
W tym gospodarstwa indywidualne		5604	2347	9411	818	204
Of which private farms						
w tym o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych		5564	2329	9342	811	201
of which exceeding 1 ha of agricultural land						
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt. *PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads*						
O G Ó Ł E M *T O T A L*	2006—2010	36	17	103	9,8	1,9
	2010[b]	39	18	103	9,6	1,8
	2013	40	17	76	6,8	1,7
	2014	**41**	**17**	**81**	**6,9**	**1,5**
W tym gospodarstwa indywidualne		42	18	71	6,2	1,5
Of which private farms						

a Do 2013 r. stan w końcu lipca. *b* Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
a Until 2013 as of the end of July. b Data of the Agricultural Census.

BYDŁO I TRZODA CHLEWNA NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH W WYBRANYCH KRAJACH
CATTLE AND PIGS PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND IN SELECTED COUNTRIES

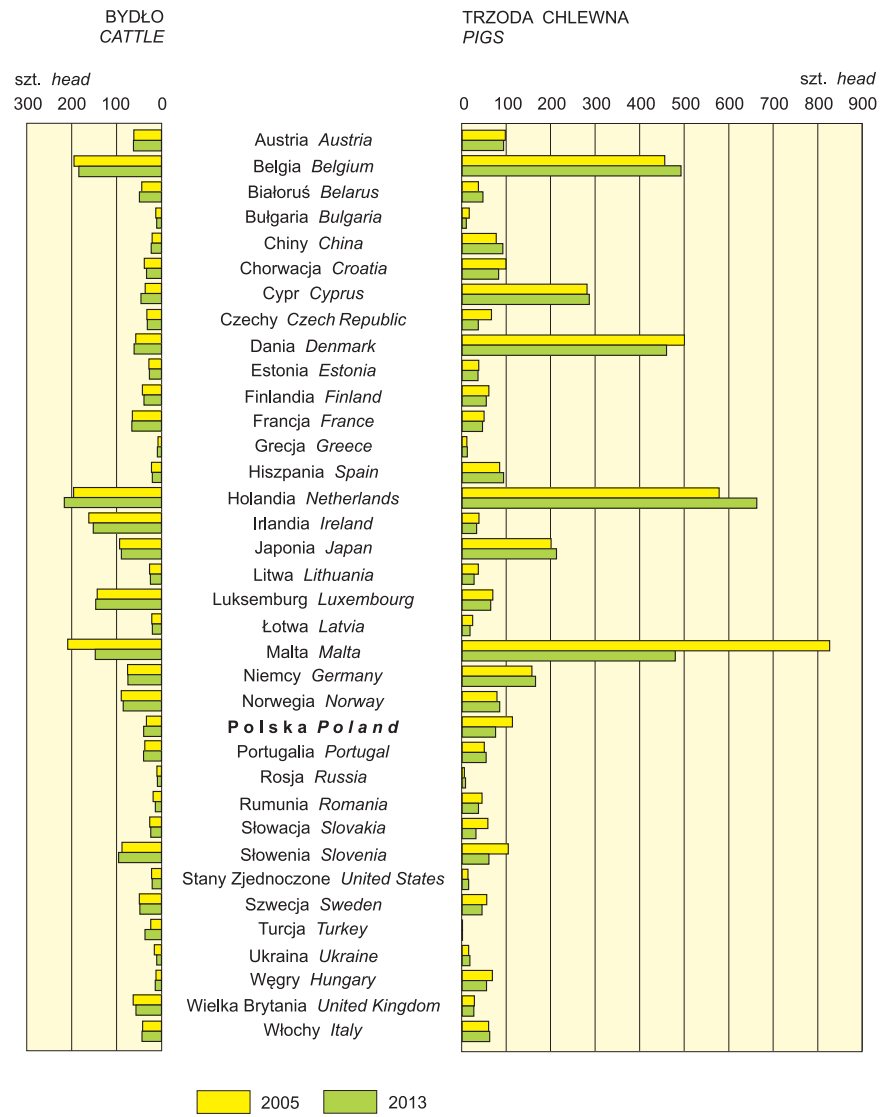

TABL. 11 (187). **DRÓB**[a]
Stan w końcu roku
POULTRY[a]
End of year

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014		*Specification*
				ogółem *total*	w tym gospodarstwa indywidualne *of which private farms*	
Kury w tys. szt.	113488	130959	117054	120975	107140	*Hens in thous. heads*
w tym nioski	45201	50659	47430	45712	37944	*of which laying hens*
Gęsi w tys. szt.	2018	1463	1314	1209	1176	*Geese in thous. heads*
Indyki w tys. szt.	5008	7366	8161	8260	7019	*Turkeys in thous. heads*
Kaczki[b] w tys. szt.	4559	2672	2593	2643	2559	*Ducks[b] in thous. heads*
Kury na 100 ha użytków rolnych w szt.	713	881	801	831	809	*Hens per 100 ha of agricultural land in heads*
w tym nioski	284	341	325	314	287	*of which laying hens*

a W wieku powyżej 2 tygodni. *b* Łącznie z drobiem pozostałym.
a Aged more than 2 weeks. b Including other poultry.

TABL. 12 (188). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO**
PRODUCTION OF MAJOR ANIMAL PRODUCTS

Wyszczególnienie	2006—2010	2010	2013	2014	*Specification*
Żywiec rzeźny w tys. szt.:					*Animals for slaughter in thous. heads:*
bydło (bez cieląt)	1340	1331	1280	1417	*cattle (excluding calves)*
cielęta	734	663	379	345	*calves*
trzoda chlewna	22006	19745	15593	16396	*pigs*
owce	168	129	110	125	*sheep*
konie	62	66	32	33	*horses*
Produkcja żywca rzeźnego[a] w tys. t:					*Production of animals for slaughter[a] in thous. t:*
w wadze żywej[b]	5049	5205	5206	5850	*in live weight[b]*
w tym: bydło (bez cieląt)	720	743	714	804	*of which: cattle (excluding calves)*
trzoda chlewna	2525	2388	2059	2311	*pigs*
drób	1699	1971	2373	2669	*poultry*
w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) w wadze poubojowej ciepłej	3816	3909	3906	4381	*in terms of meat (including fats and pluck) in post-slaughter warm weight*
Mleko krowie w mln l	11889	11921	12348	12607	*Cows' milk in mln l*
Jaja kurze w mln szt.	10392	11124	10042	10255	*Hen eggs in mln units*
Wełna nieprana owcza w t	855	620	682	691	*Sheep's greasy wool in t*

a Obejmuje żywiec: wołowy, cielęcy, wieprzowy, barani, koński, drobiowy, kozi, króliczy i dziczyznę. *b* Bez dziczyzny.
a Includes animals: cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goat, rabbit and game. b Excluding game.

Produkcyjność zwierząt (przeciętna roczna wydajność od 1 sztuki) kształtowała się następująco:
Annual average yield from 1 animal:

	2006——2010	2010	2013	2014	
Udój mleka od 1 krowy w l	4357	4487	4978	5164	*Quantity of milk per cow in l*
Liczba jaj uzyskanych od 1 kury nioski w szt.	221	227	209	228	*Number of eggs per laying hen in units*
Ilość wełny uzyskanej od 1 owcy w kg	3,0	2,7	3,0	3,2	*Quantity of wool per sheep in kg*

PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH
PRODUCTION OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

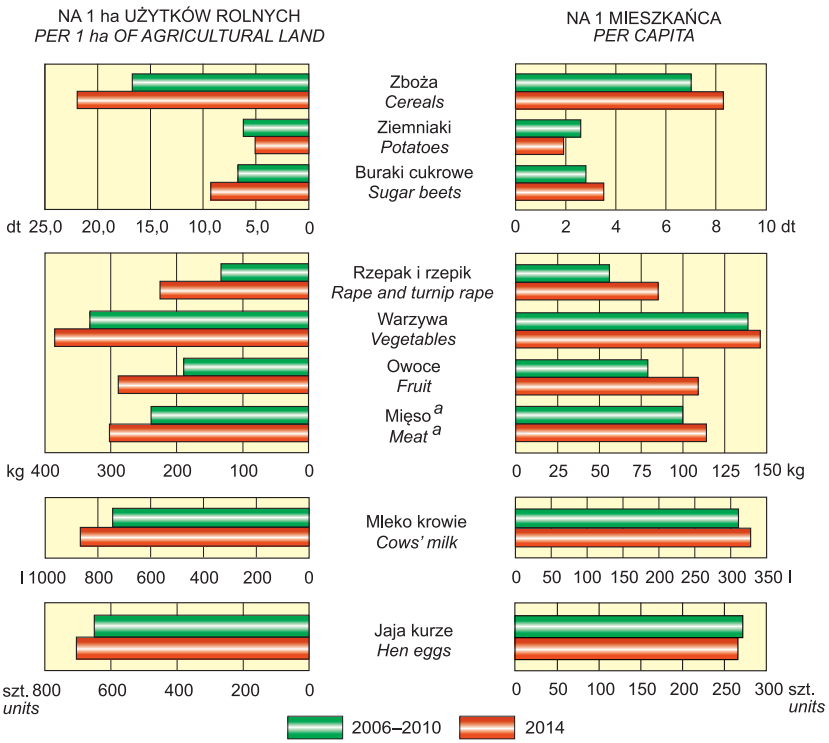

a Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; łącznie z tłuszczami i podrobami; w wadze poubojowej ciepłej.
a Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; including fats and pluck; in post-slaughter warm weight.

TABL. 13 (189). **SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF AGRICULTURAL PRODUCTS PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND

Wyszczególnienie	2006—2010	2010	2013	2014	*Specification*
W złotych (ceny bieżące)	2170	2781	4033	4058	*In zlotys (current prices)*
produkty: roślinne	666	927	1391	1282	*products: crop*
zwierzęce	1504	1854	2642	2776	*animal*
W przeliczeniu na jednostki zbożowe[a] w dt	27,3	32,1	36,7	40,1	*In terms of cereal units[a] in dt*
Zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi) w kg	407	557	553	676	*Basic cereals (including cereal mixed) in kg*
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)[b] w wadze poubojowej ciepłej w kg	181	213	238	264	*Animals for slaughter in terms of meat (including fats)[b] in post-slaughter warm weight in kg*
Mleko krowie w l	534	590	660	709	*Cows' milk in l*

a Jednostka zbożowa jest to przeciętna wartość energetyczna i białkowa 1 dt zbóż. *b* Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe.

a A cereal unit is the average energy and protein equivalent of I dt of cereals. b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry.

TABL. 14 (190). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

Wyszczególnienie	2006—2010	2010	2013	2014		*Specification*
	w liczbach bezwzględnych *in absolute numbers*				w % produkcji *in % of production*	
Zboża w tys. t	7449	9383	10636	12362	38,7	*Cereals in thous. t*
w tym:						*of which:*
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi (konsumpcyjne i paszowe)	6493	8221	8006	9767	35,7	*basic cereals including cereal mixed (consumer and for feeds)*
pszenica	4463	5581	5014	6773	58,2	*wheat*
żyto	862	936	1274	1097	39,3	*rye*
jęczmień	649	839	931	795	24,3	*barley*
owies i mieszanki zbożowe	95	98	122	113	2,6	*oats and cereal mixed*
pszenżyto	425	767	665	989	18,8	*triticale*
kukurydza na ziarno	925	1098	2543	2501	56,0	*maize for grain*
Strączkowe konsumpcyjne[a] w tys. t	5,5	5,1	4,4	5,7	4,9	*Consumer pulses[a] in thous. t*
Ziemniaki w tys. t	1106	1143	1380	1614	21,7	*Potatoes in thous. t*
Buraki cukrowe w mln t	10,9	9,6	11,9[b]	12,5	93,0	*Sugar beets in mln t*
Rzepak i rzepik przemysłowy w tys. t	1998	1985	2286	2094	63,9	*Rape and turnip rape (industrial) in thous. t*
Warzywa w tys. t	1240	1371	1683	1817	32,4	*Vegetables in thous. t*
Owoce w tys. t	1439	1615	2882	2875	68,6	*Fruit in thous. t*

a Bez materiału siewnego. *b* Łącznie ze skupem ze zbiorów w 2012 r.

a Excluding sowing. b Including procurement from the production in 2012.

TABL. 14 (190). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (dok.)**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS (cont.)

Wyszczególnienie	2006—2010	2010	2013	2014		*Specification*
	w liczbach bezwzględnych *in absolute numbers*				w % produkcji *in % of production*	
Żywiec rzeźny[c] w wadze żywej w tys. t	4065	4449	4915	5414	92,7	*Animals for slaughter[c] in live weight in thous. t*
w tym:						*of which:*
bydło (bez cieląt)	579	614	645	675	83,9	*cattle (excluding calves)*
cielęta	15,5	13,5	11,6	15,1	43,8	*calves*
trzoda chlewna	2029	1988	2017	2204	95,4	*pigs*
drób	1423	1814	2225	2505	93,8	*poultry*
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)[d] w wadze poubojowej ciepłej w tys. t	2903	3162	3484	3842	93,2	*Animals for slaughter in terms of meat (including fats)[d] in post-slaughter warm weight in thous. t*
Mleko krowie w mln l	8591	8761	9643	10326	81,9	*Cows' milk in mln l*
Jaja kurze konsumpcyjne w mln szt.	785	1813	1099	1092	12,1	*Consumer hen eggs in mln units*
Wełna nieprana owcza w t	298	207	270	315	45,5	*Sheep's greasy wool in t*

c Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie i drób. *d* Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe.
c Cattle, calves, pigs, sheep, horses and poultry. d Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry.

TABL. 15 (191). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w zł *in zl*				
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych — za 1 dt:					*Cereal grain consumer and for feeds — per dt:*
pszenicy	36,69	59,84	79,67	68,36	*wheat*
żyta	27,64	42,12	55,36	53,34	*rye*
jęczmienia	37,34	48,98	73,34	62,67	*barley*
pszenżyta	30,85	46,65	65,17	59,00	*triticale*
kukurydzy	35,12	72,85	66,87	54,13	*maize*
Ziemniaki — za 1 dt	25,53	36,53	48,85	38,79	*Potatoes — per dt*
w tym: jadalne (bez wczesnych)	37,05	50,86	64,45	37,65	*of which: edible (excluding early kinds)*
przemysłowe	15,96	16,28	24,42	22,50	*industrial*
Buraki cukrowe — za 1 dt	17,53	11,31	14,87	12,59	*Sugar beets — per dt*
Rzepak i rzepik przemysłowy — za 1 dt	77,33	127,76	147,34	131,99	*Industrial rape and turnip rape — per dt*
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					*Animals for slaughter — per kg:*
bydło (bez cieląt)	4,05	4,56	6,20	5,96	*cattle (excluding calves)*
cielęta	9,77	8,82	9,71	9,57	*calves*
trzoda chlewna	3,82	3,89	5,39	4,82	*pigs*
drób	3,14	3,44	4,22	4,08	*poultry*
Mleko krowie — za 1 l	0,93	1,07	1,36	1,37	*Cows' milk — per l*
Jaja kurze konsumpcyjne — za 1 szt.	0,18	0,19	0,24	0,24	*Consumer hen eggs — per piece*

TABL. 16 (192). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**[a]
AVERAGE MARKETPLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS[a]

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w zł *in zl*				
Ziemiopłody — za 1 dt					***Crops — per dt***
Ziarno zbóż: pszenicy	45,49	64,91	97,50	84,97	*Cereal grain of: wheat*
żyta	34,67	48,58	72,89	63,91	*rye*
jęczmienia	42,71	57,88	87,55	80,34	*barley*
owsa	37,02	49,22	70,40	66,97	*oats*
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych)	52,87	98,51	100,22	100,19	*Potatoes (excluding edible early kinds)*
Siano łąkowe	29,69	41,00	37,91	36,00	*Hay meadow*
Zwierzęta gospodarskie — za 1 szt.					***Livestock — per head***
Krowa dojna	2061	2495	3053	3169	*Dairy cow*
Jałówka 1-roczna	1298	1573	1965	1981	*One-year heifer*
Prosię na chów	131,00	130,20	169,56	164,52	*Piglet*
Koń roboczy	3336	3675	4193	4679	*Farm horse*
Źrebię 1-roczne	2363	2167	2876	3053	*One-year colt*
Produkty zwierzęce					***Animal products***
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					*Animals for slaughter — per kg:*
bydło (bez cieląt)[b]	4,13	4,79	6,62	6,49	*cattle (excluding calves)*[b]
cielęta	7,12	8,72	9,62	9,72	*calves*
trzoda chlewna	3,91	3,83	5,36	4,94	*pigs*
Jaja kurze — za 1 szt.	0,37	0,52	0,66	0,66	*Hen eggs — per piece*

a Patrz nota na str. 262. *b* Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

a See note on page 263. b Average weighted price of cattle for slaughter calculated with the adoption of the structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

TABL. 17 (193). **RELACJE CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ŚRODKÓW PRODUKCJI DLA ROLNICTWA DO CEN SKUPU NIEKTÓRYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
RELATIONS BETWEEN RETAIL PRICES OF SELECTED MEANS OF PRODUCTION FOR AGRICULTURE AND PROCUREMENT PRICES OF SOME AGRICULTURAL PRODUCTS

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	ceny środków produkcji wyrażone *prices of means of production expressed*				
	W dt PSZENICY *IN dt OF WHEAT*				
Pszenica (ziarno siewne) — dt	2,6	2,5	2,4	2,7	*Wheat (sowing seed) — dt*
Ziemniaki (sadzeniaki) — dt	2,2	2,4	1,8	2,9	*Seed-potatoes — dt*
Węgiel kamienny — t	12,8	12,0	10,2	11,8	*Hard coal — t*
Mieszanki paszowe — dt:					*Compound feedingstuffs — dt:*
dla bydła	2,2	2,0	2,2	2,5	*for cattle*
dla tuczników	2,3	1,6	1,9	2,1	*for porkers*
Olej napędowy — hl	10,3	7,2	7,0	7,7	*Diesel oil — hl*
Nawozy mineralne lub chemiczne — dt:					*Mineral or chemical fertilizers — dt:*
saletra amonowa 34% N	2,1	1,7	1,9	2,1	*ammonium nitrate, nutritive content 34% N*
polifoska 8% N, 24% P_2O_5 i 24% K_2O	2,9	2,9	2,8	3,0	*polifoska, nutritive content 8% N, 24% P_2O_5 and 24% K_2O*
Cement portlandzki — t	9,7	7,6	5,7	6,5	*Portland cement — t*
Ciągnik rolniczy	1714	1298	1909	2207	*Farm tractor*

TABL. 17 (193). **RELACJE CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ŚRODKÓW PRODUKCJI DLA ROLNICTWA DO CEN SKUPU NIEKTÓRYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (dok.)**
RELATIONS BETWEEN RETAIL PRICES OF SELECTED MEANS OF PRODUCTION FOR AGRICULTURE AND PROCUREMENT PRICES OF SOME AGRICULTURAL PRODUCTS (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	ceny środków produkcji wyrażone *prices of means of production expressed*				
W dt PSZENICY (dok.) *IN dt OF WHEAT (cont.)*					
Kopaczka do ziemniaków ciągnikowa, zawieszana	263	210	185	218	*Mounted tractor potato digger*
Brona ciągnikowa, zawieszana	43,1	31,0	27,4	32,5	*Tractor mounted harrow*
Siewnik zbożowy ciągnikowy, zawieszany	342	284	271	320	*Tractor mounted grain seeder*
W kg ŻYWCA RZEŹNEGO WIEPRZOWEGO *IN kg OF PIGS FOR SLAUGHTER*					
Pszenica (ziarno siewne) — dt	25,0	38,7	35,8	38,8	*Wheat (sowing seed) — dt*
Ziemniaki (sadzeniaki) — dt	20,8	37,4	26,2	41,6	*Seed-potatoes — dt*
Węgiel kamienny — t	123	185	150	168	*Hard coal — t*
Mieszanki paszowe — dt:					*Compound feedingstuffs — dt:*
dla bydła	21,2	30,1	32,2	35,5	*for cattle*
dla tuczników	21,6	24,8	28,2	29,5	*for porkers*
Olej napędowy — hl	99,0	111	103	109	*Diesel oil — hl*
Nawozy mineralne lub chemiczne — dt:					*Mineral or chemical fertilizers — dt:*
saletra amonowa 34% N	20,1	26,0	27,4	29,8	*ammonium nitrate, nutritive content 34% N*
polifoska 8% N, 24% P_2O_5 i 24% K_2O	27,6	44,6	41,5	42,1	*polifoska, nutritive content 8% N, 24% P_2O_5 and 24% K_2O*
Cement portlandzki — t	93,6	116	84,0	92,7	*Portland cement — t*
Ciągnik rolniczy	16464	19981	28212	31304	*Farm tractor*
Kopaczka do ziemniaków ciągnikowa, zawieszana	2530	3230	2735	3097	*Mounted tractor potato digger*
Brona ciągnikowa, zawieszana	414	477	405	461	*Tractor mounted harrow*
Siewnik zbożowy ciągnikowy, zawieszany	3280	4369	4008	4544	*Tractor mounted grain seeder*
W l MLEKA KROWIEGO *IN l OF COWS' MILK*					
Pszenica (ziarno siewne) — dt	103	141	142	136	*Wheat (sowing seed) — dt*
Ziemniaki (sadzeniaki) — dt	85,5	137	104	146	*Seed-potatoes — dt*
Węgiel kamienny — t	506	675	595	591	*Hard coal — t*
Mieszanki paszowe — dt:					*Compound feedingstuffs — dt:*
dla bydła	87,1	110	128	125	*for cattle*
dla tuczników	88,8	90,7	112	104	*for porkers*
Olej napędowy — hl	407	405	407	385	*Diesel oil — hl*
Nawozy mineralne lub chemiczne — dt:					*Mineral or chemical fertilizers — dt:*
saletra amonowa 34% N	82,6	94,9	108	105	*ammonium nitrate, nutritive content 34% N*
polifoska 8% N, 24% P_2O_5 i 24% K_2O	113	163	164	148	*polifoska, nutritive content 8% N, 24% P_2O_5 and 24% K_2O*
Cement portlandzki — t	385	424	333	326	*Portland cement — t*
Ciągnik rolniczy	67626	72896	111812	110137	*Farm tractor*
Kopaczka do ziemniaków ciągnikowa, zawieszana	10391	11786	10838	10897	*Mounted tractor potato digger*
Brona ciągnikowa, zawieszana	1701	1739	1603	1621	*Tractor mounted harrow*
Siewnik zbożowy ciągnikowy, zawieszany	13473	15938	15885	15988	*Tractor mounted grain seeder*

TABL. 18 (194). **CIĄGNIKI ROLNICZE**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
As of June

Wyszczególnienie	2005	2010[a]	2013		*Specification*
			ogółem *total*	w tym gospodarstwa indywidualne *of which private farms*	
W tysiącach sztuk	1437,2	1418,4	1436,1	1418,7	*In thousand units*
Przeciętna nominalna moc silnika w kW	39,3	37,9	42,5	42,1	*Average nominal motor power in kW*
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	11	11	10	9,4	*Agricultural land area per tractor in ha*

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
U w a g a. Od 2010 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.
a Data of the Agricultural Census.
N o t e. Since 2010 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

TABL. 19 (195). **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS

Wyszczególnienie *Specification*	Nawozy w przeliczeniu na czysty składnik *Fertilizers in terms of pure ingredient*				
	mineralne lub chemiczne[a] *mineral or chemical*[a]				wapniowe *lime*
	ogółem *total*	azotowe *nitrogenous*	fosforowe *phosphatic*	potasowe *potassic*	
W TYSIĄCACH TON *IN THOUSAND TONNES*					
O G Ó Ł E M ..... 2005/06—2009/10	1951	1063	409	479	644
T O T A L 2009/10[b]	1771	1024	352	396	591
2012/13	1943	1179	374	390	635
2013/14	**1935**	**1098**	**341**	**496**	**697**
W tym gospodarstwa indywidualne	1692	953	304	435	534
Of which private farms					
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg *PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg*					
O G Ó Ł E M ..... 2005/06—2009/10	122	66,5	25,6	29,9	40,4
T O T A L 2009/10[b]	119	68,9	23,7	26,6	39,8
2012/13	133	80,7	25,6	26,7	43,4
2013/14	**133**	**75,5**	**23,4**	**34,2**	**47,9**
W tym gospodarstwa indywidualne	128	71,9	23,0	32,9	40,3
Of which private farms					

a Łącznie z wieloskładnikowymi. *b* Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
a Including mixed fertilizers. b Data of the Agricultural Census.

ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH W WYBRANYCH KRAJACH
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL FERTILIZERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND IN SELECTED COUNTRIES

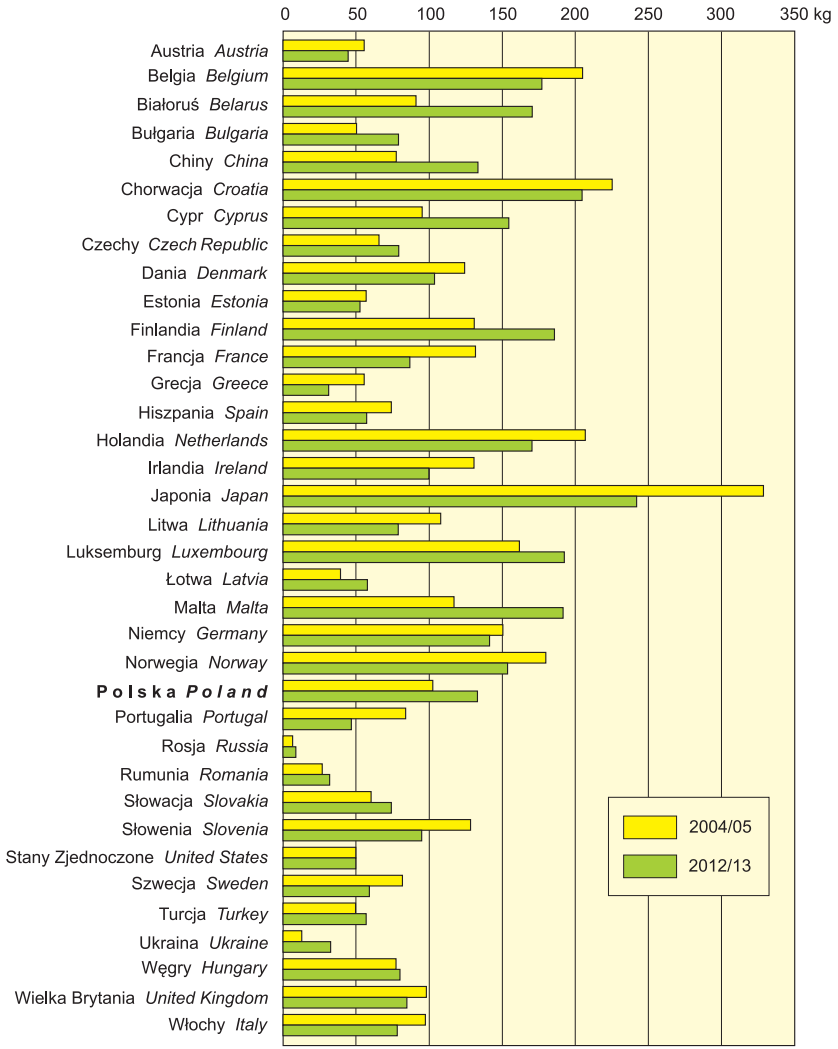

TABL. 20 (196). **NIEKTÓRE ZWIERZĘTA ŁOWNE**[a]
Stan w dniu 10 III
SELECTED GAME SPECIES[a]
As of 10 III

Zwierzęta łowne	2005	2010	2013	2014	Game species
	w tys. szt. *in thous. heads*				
Łosie	3,9	8,4	14	16	*Moose*
Jelenie	141	180	217	218	*Deer*
Daniele	13	23	28	28	*Fallow deer*
Sarny	692	822	876	874	*Roe deer*
Dziki	174	250	282	285	*Wild boars*
Lisy	201	198	213	204	*Foxes*
Zające	475	559	650	675	*Hares*
Bażanty	333	463	484	481	*Pheasants*
Kuropatwy	347	388	290	282	*Partridges*

a Dane szacunkowe.
a Estimated data.

TABL. 21 (197). **ODSTRZAŁ, ODŁÓW I ZASIEDLENIE NIEKTÓRYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH**[a]
SELECTED SPECIES OF GAME SHOT, TRAPPED AND STOCKED[a]

Zwierzęta łowne	2005/06	2010/11	2012/13	2013/14	Game species
Odstrzał w tys. szt.					***Shot in thous. heads***
Jelenie	41	54	69	77	*Deer*
Daniele	3,3	6,4	7,5	8,4	*Fallow deer*
Sarny	147	161	172	187	*Roe deer*
Dziki	138	233	240	242	*Wild boars*
Lisy	175	142	144	130	*Foxes*
Zające	30	18	18	13	*Hares*
Bażanty	102	104	117	115	*Pheasants*
Kuropatwy	18	3,1	1,7	2,1	*Partridges*
Odłów w szt.					***Trapped in heads***
Daniele	—	21	20	—	*Fallow dear*
Dziki	—	151	148	155	*Wild boars*
Zające	1243	310	418	141	*Hares*
Zasiedlenie[b] **w tys. szt.** — bażanty	99	97	109	102	***Stocked***[b] ***in thous. heads*** — *pheasants*

a Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego, tj. okresu od 1 IV danego roku do 31 III następnego roku. *b* Wprowadzanie do łowiska w celu urozmaicenia struktury gatunkowej zwierząt łownych; dane dotyczą wyłącznie obwodów wydzierżawionych kołom łowieckim Polskiego Związku Łowieckiego.

a Data concern the hunting year, i.e., the period from 1 IV of a given year to 31 III of the following year. b Introduced into hunting grounds in order to diversify the game stock; data concern exclusively districts leased to hunting clubs of the Polish Hunting Association.

LEŚNICTWO *FORESTRY*

Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:
— pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
— przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Forest land *includes areas of forest as well as land connected with silviculture.*

Forest areas *include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:*
— *covered by forest vegetation (wooded area),*
— *temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).*

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected wi th silviculture *includes land used for purposes of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.*

TABL. 22 (198). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**
Stan w dniu 31 XII
FOREST LAND
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
O G Ó Ł E M w tys. ha	**9200**	**9329**	**9383**	**9403**	***T O T A L in thous. ha***
Lasy	**9000**	**9121**	**9177**	**9198**	***Forests***
w tym:					*of which:*
W zarządzie Lasów Państwowych	7042	7072	7085	7095	*Managed by State Forests*
Parki narodowe	183	184	185	185	*National parks*
Osób fizycznych	1492	1587	1636	1649	*Natural persons*
Wspólnot gruntowych	68	67	66	66	*Land cooperatives*
Grunty związane z gospodarką leśną	**200**	**208**	**206**	**205**	***Land connected with silviculture***
LESISTOŚĆ w %	**28,8**	**29,2**	**29,4**	**29,4**	***FOREST COVER in %***
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI LĄDOWEJ KRAJU w %	**30,0**	**30,5**	**30,6**	**30,7**	***SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA in %***

W latach 1946—2014 wskaźnik lesistości (obliczony jako stosunek powierzchni lasów do powierzchni ogólnej kraju) wzrósł z 20,8% do 29,4%, ale jest nadal niższy od wskaźnika ustalonego docelowo dla Polski na poziomie 33—34%. Opracowany w 1995 r. „Krajowy program zwiększania lesistości" zakłada uzyskanie lesistości na poziomie ok. 30% do 2020 r. i ok. 33% do 2050 r.; aby w 2020 r. osiągnąć zamierzony cel należy w latach 2015—2020 zalesić blisko 472 tys. ha gruntów porolnych (nieprzydatnych do produkcji rolniczej) i nieużytków (w latach 1995—2014 zalesiono 274 tys. ha).

In 1946—2014, the forest cover (calculated as the relation of forest area to the total area of the country) increased from 20,8% to 29,4%, although it remains lower than the 33—34% target level established for Poland. Developed in 1995 the "National Programme for Augmentation of Forest Cover" calls for obtaining a forest cover of approximately 30% by 2020 and approximately 33% by 2050. In order to attain the goal set for 2020 almost 472 thous. ha of post-agricultural land (not usable for agricultural production) and wasteland would have to be forested in 2015—2020 (274 thous. ha were forested in 1995—2014).

TABL. 23 (199). **POZYSKANIE DREWNA**
REMOVALS

Sortymenty[a]	2005	2010	2013	2014	*Assortments*[a]
	w dam^3		*in dam*^{3}		
O G Ó Ł E M	**31945**	**35467**	**37946**	**39741**	***T O T A L***
W tym grubizna	29725	33568	35796	37661	*Of which timber*
grubizna iglasta	21919	25579	26792	28533	*coniferous*
w tym drewno:					*of which:*
wielkowymiarowe	9953	11691	12111	13109	*large-size wood*
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	10249	11982	12614	13341	*medium-size wood for industrial uses*
opałowe	1015	1364	1654	1695	*fuelwood*
grubizna liściasta	7806	7989	9004	9128	*non-coniferous*
w tym drewno:					*of which:*
wielkowymiarowe	2762	2629	2780	2831	*large-size wood*
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	3959	4008	4427	4463	*medium-size wood for industrial uses*
opałowe	1085	1352	1797	1833	*fuelwood*

a Na podstawie klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami.
a On the basis of the quality-size classification defined by Polish Norms.

LESISTOŚĆ I POZYSKANIE DREWNA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2014 R.
FOREST COVER AND REMOVALS BY VOIVODSHIP IN 2014

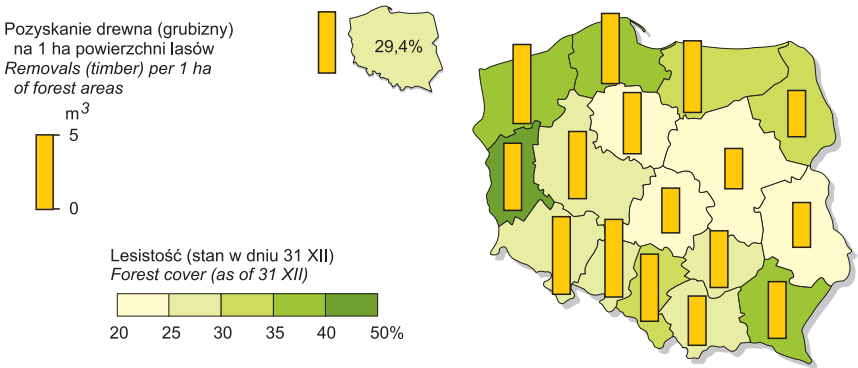

STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW[a] WEDŁUG SKŁADU GATUNKOWEGO
STRUCTURE OF FOREST AREAS[a] BY COMPOSITION OF FORESTS BY SPECIES

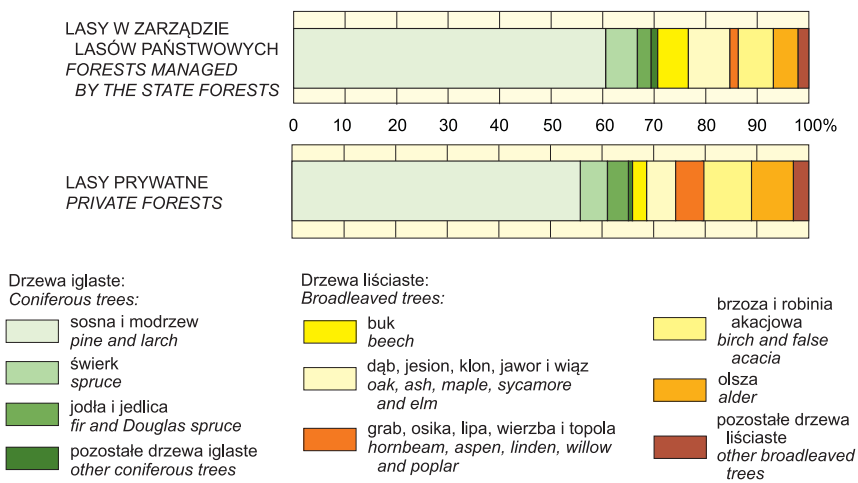

a Opracowana na podstawie wyników wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów kraju przeprowadzonej w latach 2010–2014 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.
a Prepared on the basis of the results of large-scale country forest inventory conducted in 2010–2014 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

13

Wyniki wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów kraju przeprowadzonej w latach 2010—2014 wskazują, że zasoby drzewne na pniu w lasach wynoszą 2469 hm^3 grubizny w korze, w tym w lasach w zarządzie Lasów Państwowych stanowią 79,0% grubizny ogółem, a w lasach prywatnych — 16,3%.

Zasobność, czyli przeciętne zasoby grubizny na pniu przeliczone na 1 ha powierzchni lasów, wynosi 269 m^3, w tym w lasach w zarządzie Lasów Państwowych — 275 m^3, a w lasach prywatnych — 232 m^3.

The results of large-scale country forest inventory conducted in 2010—2014 show that growing stock in forests amounts to 2469 hm^3 of barked timber, of which in forests managed by the State Forests it accounts for 79,0% of total timber and in private forests — for 16,3%.

Resources, i.e. the average growing stock calculated per 1 ha of forest area, amounts to 269 m^3, of which in forests managed by the State Forests — 275 m^3, and in private forests — 232 m^3.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:
1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

***Renewals** are understood as new tree stands forming in place of removed stands:*
1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

***Afforestation** consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).*

TABL. 24 (200). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w tys. ha		*in thous. ha*		
Odnowienia i zalesienia	**62,0**	**51,9**	**55,5**	**56,7**	***Renewals and afforestations***
Odnowienia	49,1	46,0	51,4	52,9	*Renewals*
sztuczne[a]	44,1	41,4	44,5	44,7	*artificial[a]*
naturalne	5,0	4,6	6,9	8,2	*natural*
Zalesienia[b]	12,9	5,9	4,1	3,8	*Afforestations[b]*
Pielęgnowanie[c]	**316,5**	**280,1**	**324,7**	**325,0**	***Tending[c]***
W tym: upraw	224,5	201,1	239,7	243,1	*Of which: crops*
młodników	86,7	76,5	83,4	80,7	*greenwoods*

a Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. *b* Użytków rolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. *c* Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanów w wieku do 20 lat.

a Including renewals protected by tree stands. b Agricultural land and wasteland designated for afforestation in land development plan. c Forest breeding work connected with tending soils and tree stands aged up to 20 years.

TABL. 25 (201). **OCHRONA LASÓW**
FOREST PROTECTION

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014		*Specification*
				ogółem *total*	w % powierzchni lasów *in % of forest areas*	
Powierzchnia lasów — w ha — objęta zabiegami ochronnymi[a]:						***Forest areas — in ha — subject to protection[a]:***
Zwalczającymi owady występujące masowo	118434	12825	193490	38812	0,4	*Extermination of insects plagues*
w tym opryski z samolotów	94687	2954	183030	30089	0,3	*of which aerial sprayings*
Zwalczającymi pasożytnicze grzyby[b]	50640	23747	22577	20761	0,2	*Extermination of parasitic fungi[b]*
Chroniącymi drzewostany przed zwierzyną[bc]	97994	62057	71575	67057	0,7	*Protecting trees from animals[bc]*
Usunięte z lasu[b]: posusz, złomy i wywroty w dam^3	**5831**	**5686**	**3804**	**4816**	**x**	***Deadwood, scrap and fallen trees removed from forests[b] in dam^3***

a Przy użyciu środków chemicznych, biologicznych i mechanicznych. *b* W lasach w zarządzie Lasów Państwowych. *c* Dane nie obejmują powierzchni upraw grodzonych.

a Using chemical, biological and mechanical agents. b In forests managed by the State Forests. c Data do not include the area of fenced crops.

W 2014 r. zagrożenie drzewostanów ze strony szkodliwych owadów znacznie zmalało w porównaniu do 2013 r. Ogółem zwalczano ok. 40 gatunków owadów na powierzchni 38,8 tys. ha, tj. na obszarze lasów o 79,9% mniejszym niż w 2013 r. Zabiegi ochronne koncentrowały się w uprawach i drzewostanach sosnowych. Do podstawowych zwalczanych gatunków liściożernych należały piędzik przedzimek i inne miernikowce (22,0% powierzchni ogółem objętej zabiegami). Blisko 77,5% powierzchni chronionej objęto zabiegami prowadzonymi z wykorzystaniem samolotów, przy użyciu preparatów biologicznych i środków chemicznych o małej szkodliwości dla środowiska.

W 2014 r. powierzchnia lasów objęta występowaniem chorób grzybowych wynosiła 208,3 tys. ha, w porównaniu do 2013 r. był to areał mniejszy o 27,3%. Większość chorób grzybowych wystąpiła na mniejszym obszarze niż w 2013 r., natomiast w większym nasileniu obserwowano występowanie czyrenia ogniowego (o ponad 112%) oraz raka modrzewia (o ponad 42%).

In 2014 threat to tree stands from harmful insects was much lower than in 2013. In general, control measures were taken against about 40 species of insects on the surface of 38,8 thous. ha of forests, i.e. area of 79,9% smaller than in 2013. The measures focused on crops and pine stands. The basic species of folivorous insects against which control measures were taken was winter moth and other Geometridae (22,0% of the total of treatments). Nearly 77,5% of the protected area was subject to air protection. Environmentally friendly biological preparations and chemical agents were sprayed by means of aeroplanes.

In 2014 the forest area threatened by fungal diseases amounted to 208,3 thous. ha, and was smaller by 27,3% compared with 2013. The majority of fungal diseases affected a smaller area than in 2013. In contrast, an increase was recorded in the incidence of willow bracket (of over 112%) and larch canker (of over 42%).

TABL. 26 (202). **STAN ZDROWOTNY LASÓW**[a]
FOREST CONDITION[a]

Wyszczególnienie	Drzewa — w odsetkach — o stopniu uszkodzenia *Damaged trees in percent*				*Specification*
	0 (bez uszkodzeń) *(none)*	1 (uszkodzenia słabe) *(slight)*	2 (uszkodzenia średnie) *(moderate)*	*3*[b] (uszkodzenia silne) *(severe)*	
OGÓŁEM 2005	12,2	56,9	27,9	2,4	***TOTAL***
2010	21,0	58,3	19,5	1,0	
2012	11,3	65,3	22,0	1,1	
2013	**13,7**	**67,4**	**17,4**	**1,1**	
Drzewa iglaste 2005	12,3	57,8	26,9	2,4	*Coniferous trees*
2010	18,8	61,0	19,3	0,9	
2012	8,7	69,0	21,2	0,9	
2013	**10,4**	**71,8**	**16,7**	**0,9**	
sosna	9,2	73,8	16,1	0,8	*pine*
świerk	18,6	54,4	24,6	1,9	*spruce*
jodła	19,2	64,8	15,1	0,8	*fir*
pozostałe	18,1	62,3	18,3	1,3	*others*
Drzewa liściaste 2005	12,0	53,8	31,4	2,1	*Broadleaved trees*
2010	25,2	53,1	20,0	1,2	
2012	16,1	58,3	23,7	1,5	
2013	**20,0**	**59,3**	**18,7**	**1,4**	
buk	39,4	53,3	6,9	0,2	*beech*
dąb	6,4	58,6	33,0	1,7	*oak*
brzoza	11,7	65,6	20,8	0,9	*birch*
olsza	30,4	57,9	9,3	1,9	*alder*
pozostałe	25,5	55,6	16,1	2,3	*others*

a Określony na podstawie monitoringu biologicznego prowadzonego na stałych powierzchniach, uwzględniającego defoliację (ubytek) i odbarwienie aparatu asymilacyjnego w drzewostanach: w 2005 r. — w wieku 41 lat i więcej, od 2010 r. — w wieku 21 lat i więcej. *b* Nie uwzględniono drzew martwych.

a Defined on the basis of biological monitoring conducted in fixed areas including the defoliation and decolouration of needles and leaves of trees stands aged 41 years or more in 2005, 21 years and more since 2010. b Excluding dead trees.

W 2013 r. Polska znalazła się w grupie państw europejskich o średnim poziomie uszkodzenia lasów — udział drzew o defoliacji powyżej 25% wynosił 18,8%. Wyższy stopień defoliacji niż w Polsce odnotowano w 12 krajach, w tym największe uszkodzenia wystąpiły w Czechach (51,7%), na Słowacji (43,4%) i we Francji (40,1%). Najniższym stopniem defoliacji charakteryzowały się natomiast drzewostany Danii (4,9%), Łotwy (6,4%) oraz Ukrainy (7,1%).

In 2013 Poland was in the group of European countries with moderate level of forest damage — the share of trees with defoliation exceeding 25% amounted to 18,8%. Higher level of defoliation than in Poland was noted in 12 countries, of which the highest level of damage was recorded in the Czech Republic (51,7%), Slovakia (43,4%) and France (40,1%). The lowest level of defoliation was noted in the tree stands of Denmark (4,9%), Latvia (6,4%) and Ukraine (7,1%).

RYBOŁÓWSTWO *FISHING*

TABL. 27 (203). **POŁOWY MORSKIE I SŁODKOWODNE**
SEA AND FRESHWATER FISH CATCHES

Wyszczególnienie	2006 — — 2010	2010	2013	2014	*Specification*
	w tys. t *in thous. t*				
OGÓŁEM	**205,5**	**219,2**	**246,3**	**221,4**	***TOTAL***
Ryby morskie[a]	153,6	170,8	195,5	170,6	*Sea fish*[a]
w tym: dorszowate	17,2	16,5	19,6	19,5	*of which: codfishes*
śledzie	22,3	24,7	23,6	28,1	*herring*
szproty	63,0	58,8	81,0	58,6	*sprat*
Ryby słodkowodne[b]	51,9	48,4	50,8	50,8	*Freshwater fish*[b]

a Łącznie z organizmami morskimi. *b* Bez produkcji materiału zarybieniowego w stawach.
a Including sea creatures. b Excluding production of fish-stocking materials in ponds.

POŁOWY MORSKIE I SŁODKOWODNE NA 1 MIESZKAŃCA W WYBRANYCH KRAJACH
SEA AND FRESHWATER FISH CATCHES PER CAPITA IN SELECTED COUNTRIES

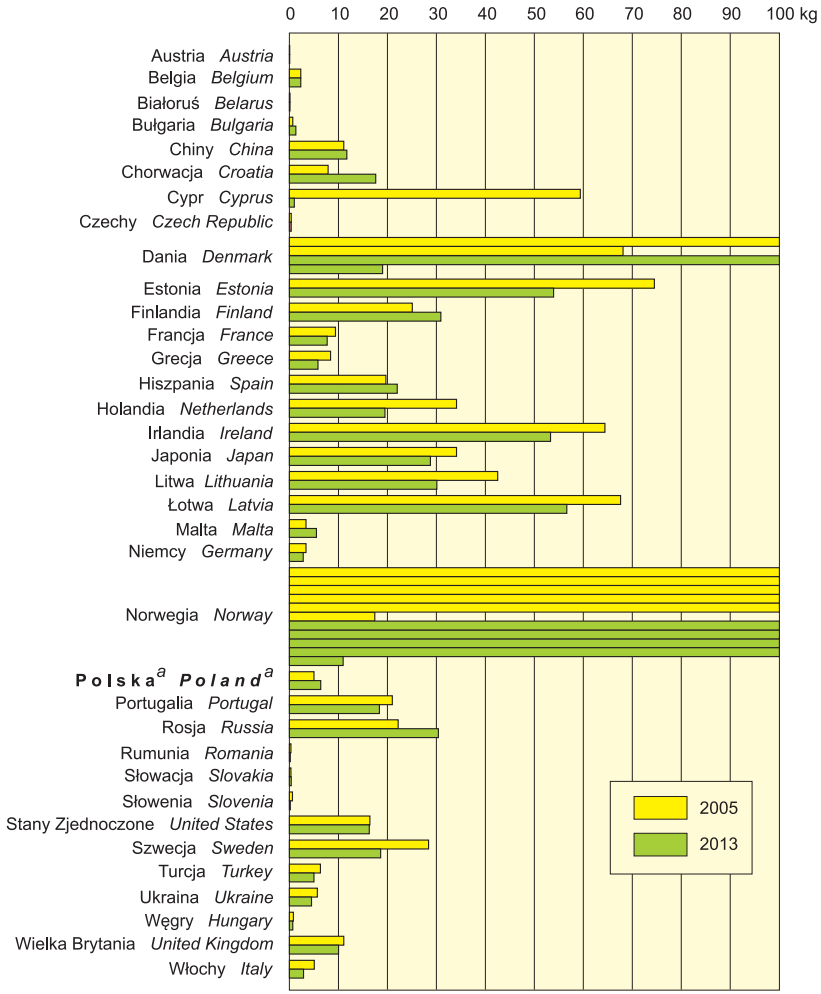

a Dane dotyczą połowu ryb morskich łącznie z organizmami morskimi oraz ryb słodkowodnych (bez produkcji materiału zarybieniowego w stawach).
a Data concern fish catches including sea creatures and freshwater fish (excluding production of fish-stocking materials in ponds).

PRZEMYSŁ *INDUSTRY*

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje wartość sprzedanych wyrobów gotowych, półfabrykatów i części własnej produkcji, wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych, zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej, wartość produktów w formie rozliczeń w naturze oraz produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Sold production of industry includes the value of finished products sold, semi-finished products and parts of own production, the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial, flat agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fee in the case of concluding an agency agreement, the value of products in the form of settlements in kind as well as products designated for increasing the value of own fixed assets.

DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU (ceny stałe[a])
INDICES OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY (constant prices[a])

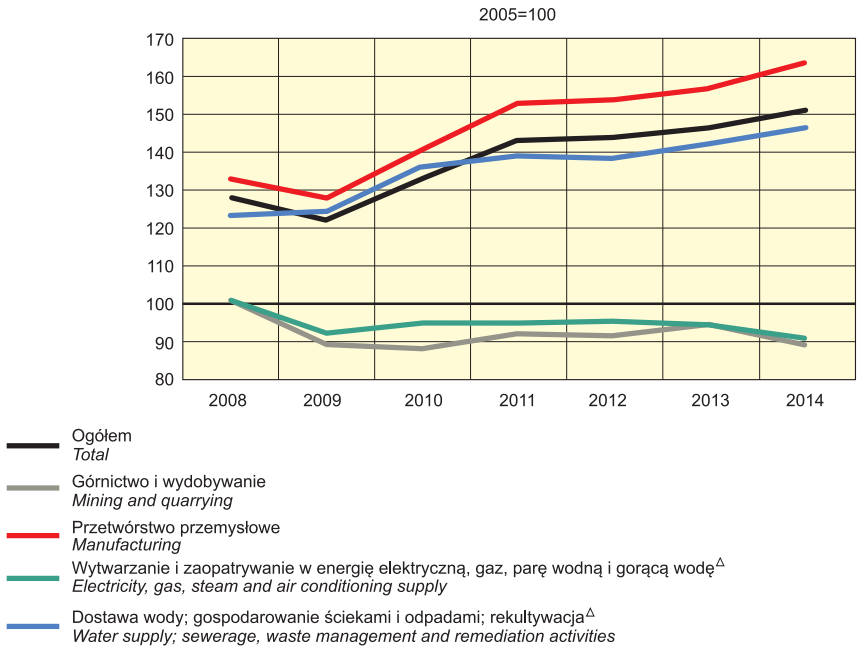

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12.
a See general notes to the Yearbook, item 11 on page 15.

TABL. 1 (204). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY

Lata *Years*	Ogółem *Total*		Górnictwo i wydobywanie *Mining and quarrying*	Przetwórstwo przemysłowe *Manufacturing*	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] *Electricity, gas, steam and air conditioning supply*	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*
	ogółem *total*	na 1 mieszkańca *per capita*				
	CENY BIEŻĄCE — mln zł[a] *CURRENT PRICES — mln zł*[a]					
2005	687810	18024	35244	571664	66401	14501
2010	985716	25592	50778	814957	94139	25842
2013	1182964	30724	56581	993701	102833	29849
2014	**1230333**	**31970**	**49106**	**1051594**	**100000**	**29633**
	CENY STAŁE[b] *CONSTANT PRICES*[b]					
	2005=100					
2014	**150,9**	**151,1**	**89,2**	**163,4**	**90,9**	**146,1**
	2010=100					
2014	**113,3**	**113,3**	**101,0**	**116,4**	**95,6**	**107,3**
	Rok poprzedni=100 *Previous year=100*					
2008	103,6	103,6	103,3	104,0	98,3	112,2
2009	95,5	95,4	88,4	96,1	91,3	100,7
2010	109,0	108,9	98,8	109,9	103,0	109,5
2011	107,5	107,5	104,5	108,7	100,0	102,3
2012	100,5	100,5	99,3	100,7	100,4	99,4
2013	101,8	101,8	103,3	101,9	99,1	102,8
2014	**103,1**	**103,1**	**94,2**	**104,3**	**96,1**	**102,7**

a Na 1 mieszkańca — w zł. *b* Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12.
a Per capita — in zl. b See general notes to the Yearbook, item 11 on page 15.

TABL. 2 (205). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY SECTIONS AND DIVISIONS (current prices)

Sekcje i działy	2005	2010	2013	2014		*Sections and divisions*
	w odsetkach *in percent*				w mln zł *in mln zl*	
O G Ó Ł E M	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**1230333**	***T O T A L***
Górnictwo i wydobywanie	**5,1**	**5,1**	**4,8**	**4,0**	**49106**	***Mining and quarrying***
W tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	3,3	2,5	2,3	1,7	21414	*Of which mining of coal and lignite*
Przetwórstwo przemysłowe	**83,1**	**82,7**	**84,0**	**85,5**	**1051594**	***Manufacturing***
Produkcja artykułów spożywczych	15,5	14,3	15,4	15,8	194031	*Manufacture of food products*
Produkcja napojów	2,2	1,8	1,6	1,6	20172	*Manufacture of beverages*

TABL. 2 (205). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

Sekcje i działy	2005	2010	2013	2014		*Sections and divisions*
	w odsetkach *in percent*				w mln zł *in mln zł*	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)						***Manufacturing (cont.)***
Produkcja wyrobów tytoniowych	0,5	0,3	0,3	0,4	4343	*Manufacture of tobacco products*
Produkcja wyrobów tekstylnych	1,1	0,8	0,9	0,9	11379	*Manufacture of textiles*
Produkcja odzieży	1,4	0,8	0,7	0,7	8582	*Manufacture of wearing apparel*
Produkcja skór i wyrobów skórzanych[Δ]	0,4	0,3	0,4	0,4	4646	*Manufacture of leather and related products*
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny[Δ]	2,9	2,6	2,6	2,8	35004	*Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker*[Δ]
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	2,4	2,5	2,7	2,9	35282	*Manufacture of paper and paper products*
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	1,2	1,0	1,0	1,1	13401	*Printing and reproduction of recorded media*
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej[Δ]	4,9	6,0	7,1	6,5	80371	*Manufacture of coke and refined petroleum products*
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	4,4	4,5	4,7	4,5	55806	*Manufacture of chemicals and chemical products*
Produkcja wyrobów farmaceutycznych[Δ]	1,0	1,2	1,0	1,0	12531	*Manufacture of pharmaceutical products*[Δ]
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	4,9	5,3	5,7	6,0	73315	*Manufacture of rubber and plastic products*
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	3,9	4,0	3,6	3,8	46936	*Manufacture of other non-metallic mineral products*
Produkcja metali	4,1	3,6	3,5	3,6	44688	*Manufacture of basic metals*
Produkcja wyrobów z metali[Δ]	5,6	6,2	6,6	6,7	82688	*Manufacture of metal products*[Δ]
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	2,6	4,0	2,6	2,9	35021	*Manufacture of computer, electronic and optical products*
Produkcja urządzeń elektrycznych	2,8	3,9	3,9	3,9	48337	*Manufacture of electrical equipment*
Produkcja maszyn i urządzeń[Δ]	4,1	3,5	3,1	3,3	40267	*Manufacture of machinery and equipment n.e.c.*
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep[Δ]	9,3	9,3	9,3	9,2	113575	*Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers*
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	1,5	1,2	1,4	1,3	16128	*Manufacture of other transport equipment*
Produkcja mebli	3,2	2,6	2,7	3,0	36402	*Manufacture of furniture*
Pozostała produkcja wyrobów	0,8	0,8	0,8	0,8	9620	*Other manufacturing*
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	2,4	2,2	2,4	2,4	29069	*Repair and installation of machinery and equipment*
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	**9,7**	**9,6**	**8,7**	**8,1**	**100000**	***Electricity, gas, ste am and ai r conditioning supply***
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	**2,1**	**2,6**	**2,5**	**2,4**	**29633**	***Water supp ly; sewerage, waste management and remediation activities***
w tym:						*of which:*
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	0,6	0,6	0,6	0,5	6455	*Water collection, treatment and supply*
Gospodarka odpadami; odzysk surowców[Δ]	0,9	1,4	1,3	1,2	15114	*Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery*

DYNAMIKA PRODUKCJI PRZEMYSŁOWEJ[a] W WYBRANYCH KRAJACH W 2013 R. (ceny stałe)
INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTION[a] IN SELECTED COUNTRIES IN 2013 (constant prices)

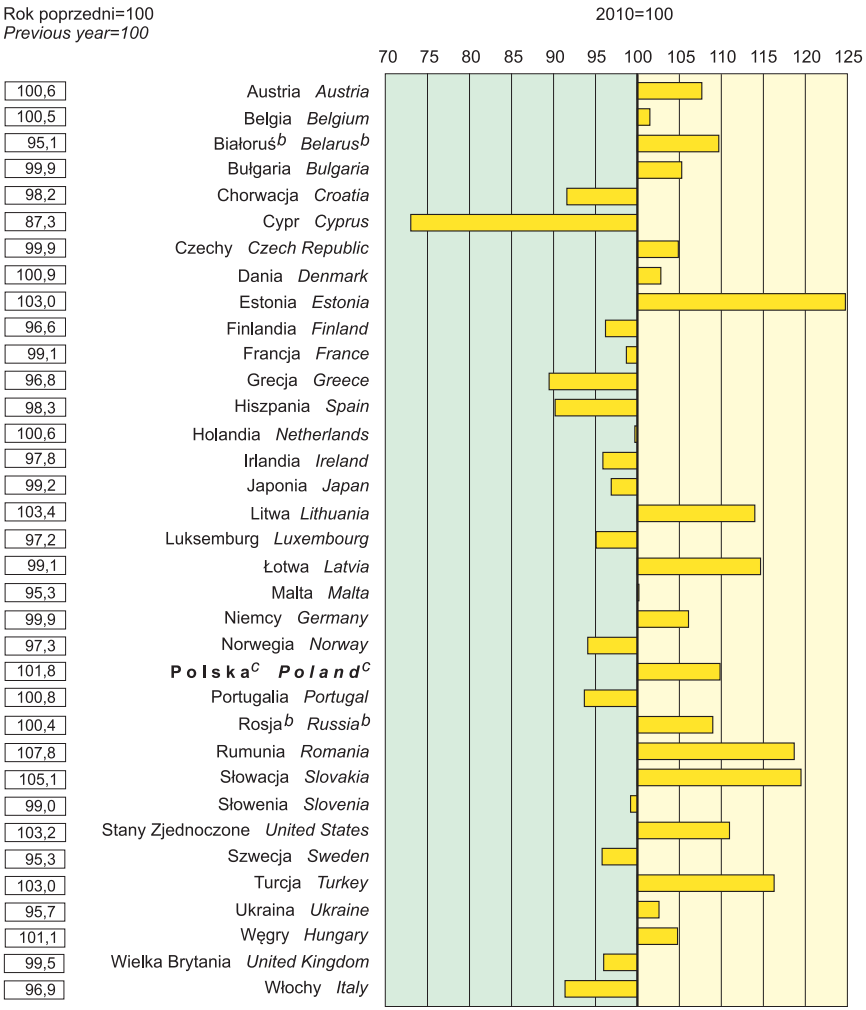

a, b Na podstawie klasyfikacji: *a* – ISIC Rev. 4, *b* – ISIC Rev. 3. *c* Dotyczy produkcji sprzedanej przemysłu.
a, b According to the: a – ISIC Rev. 4 classification, b – ISIC Rev. 3 classification. c Concerns sold production of industry.

TABL. 3 (206). **DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU[a] (ceny stałe)**
INDICES OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY[a] (constant prices)

Sekcje i działy	2012	2013	2014			*Sections and divisions*
	rok poprzedni=100 *previous year=100*			2005= =100	2010= =100	
O G Ó Ł E M	**100,5**	**101,8**	**103,1**	**150,9**	**113,3**	***T O T A L***
Górnictwo i wydobywanie	**99,3**	**103,3**	**94,2**	**89,2**	**101,0**	***Mining and quarrying***
W tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	99,4	103,9	88,1	63,9	91,6	*Of which mining of coal and lignite*
Przetwórstwo przemysłowe	**100,7**	**101,9**	**104,3**	**163,4**	**116,4**	***Manufacturing***
Produkcja artykułów spożywczych	106,5	101,3	100,0	141,2	112,3	*Manufacture of food products*
Produkcja napojów	103,7	98,4	99,9	113,0	103,8	*Manufacture of beverages*
Produkcja wyrobów tytoniowych	105,9	98,8	105,7	72,0	107,5	*Manufacture of tobacco products*
Produkcja wyrobów tekstylnych	100,8	110,3	109,1	153,5	133,4	*Manufacture of textiles*
Produkcja odzieży	100,0	99,2	99,1	91,2	107,1	*Manufacture of wearing apparel*
Produkcja skór i wyrobów skórzanych[Δ]	99,8	105,6	105,3	130,7	123,9	*Manufacture of leather and related products*
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny[Δ]	102,5	103,4	106,0	143,9	115,8	*Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker[Δ]*
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	103,3	108,1	104,9	172,2	124,5	*Manufacture of paper and paper products*
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	100,5	112,4	104,5	173,4	127,5	*Printing and reproduction of recorded media*
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej[Δ]	98,5	98,0	99,7	129,2	102,5	*Manufacture of coke and refined petroleum products*
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	104,1	97,0	98,1	136,4	108,2	*Manufacture of chemicals and chemical products*
Produkcja wyrobów farmaceutycznych[Δ]	96,2	103,1	104,3	144,9	93,5	*Manufacture of pharmaceutical products[Δ]*
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	99,5	105,5	106,0	181,2	123,4	*Manufacture of rubber and plastic products*
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	92,8	98,5	107,9	161,7	112,3	*Manufacture of other non-metallic mineral products*
Produkcja metali	97,4	96,2	106,1	124,5	113,1	*Manufacture of basic metals*
Produkcja wyrobów z metali[Δ]	103,8	101,0	106,5	208,8	133,3	*Manufacture of metal products[Δ]*
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	98,1	92,5	111,5	289,8	93,5	*Manufacture of computer, electronic and optical products*
Produkcja urządzeń elektrycznych	104,3	108,7	106,8	293,6	132,5	*Manufacture of electrical equipment*
Produkcja maszyn i urządzeń[Δ]	106,3	93,7	108,7	145,1	109,9	*Manufacture of machinery and equipment n.e.c.*
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep[Δ]	93,1	106,7	105,1	180,1	118,4	*Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers*
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	99,4	99,6	94,7	144,0	129,8	*Manufacture of other transport equipment*
Produkcja mebli	93,6	110,4	113,7	159,6	135,5	*Manufacture of furniture*
Pozostała produkcja wyrobów	100,1	100,0	103,3	170,0	119,2	*Other manufacturing*
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	104,2	110,4	108,7	184,6	136,9	*Repair and installation of machinery and equipment*
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	**100,4**	**99,1**	**96,1**	**90,9**	**95,6**	***Electricity, gas, steam and air conditioning supply***

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12.

a See general notes to the Yearbook, item 11 on page 15.

TABL. 3 (206). **DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU[a] (dok.)**
INDICES OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY[a] (cont.)

Sekcje i działy	2012	2013	2014			*Sections and divisions*
	rok poprzedni=100 *previous year=100*			2005= =100	2010= =100	
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	**99,4**	**102,8**	**102,7**	**146,1**	**107,3**	***Water supply; sewerage, waste management a nd remedia - tion activities***
w tym:						*of which:*
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	97,7	97,6	100,2	108,6	90,1	*Water collection, treatment and supply*
Gospodarka odpadami; odzysk surowców[Δ]	97,9	104,4	103,4	173,6	110,9	*Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery*

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12.
a See general notes to the Yearbook, item 11 on page 15.

TABL. 4 (207). **WSKAŹNIKI CEN PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU[a]**
PRICE INDICES OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY[a]

Sekcje i działy	2012	2013	2014			*Sections and divisions*
	rok poprzedni=100 *previous year=100*			2005= =100	2010= =100	
O G Ó Ł E M	**103,3**	**98,7**	**98,5**	**121,3**	**108,2**	***T O T A L***
Górnictwo i wydobywanie	**99,7**	**89,7**	**95,3**	**175,3**	**99,5**	***Mining and quarrying***
W tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	99,3	90,0	96,6	155,5	99,0	*Of which mining of coal and lignite*
Przetwórstwo przemysłowe	**103,2**	**99,2**	**98,3**	**112,8**	**108,1**	***Manufacturing***
Produkcja artykułów spożywczych	104,5	101,3	97,9	119,8	113,5	*Manufacture of food products*
Produkcja napojów	101,4	101,0	100,4	117,1	105,6	*Manufacture of beverages*
Produkcja wyrobów tytoniowych	104,3	100,2	103,5	153,5	112,2	*Manufacture of tobacco products*
Produkcja wyrobów tekstylnych	102,5	99,1	99,2	96,7	104,2	*Manufacture of textiles*
Produkcja odzieży	98,7	99,1	99,4	94,6	98,1	*Manufacture of wearing apparel*
Produkcja skór i wyrobów skórzanych[Δ]	102,6	105,3	102,7	117,0	115,9	*Manufacture of leather and related products*
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny[Δ]	102,4	100,9	99,7	112,7	110,8	*Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker*[Δ]
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	101,2	100,6	100,4	117,1	112,0	*Manufacture of paper and paper products*
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	99,2	97,6	99,8	92,8	99,3	*Printing and reproduction of recorded media*
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej[Δ]	110,5	93,7	93,2	190,3	129,3	*Manufacture of coke and refined petroleum products*
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	103,7	99,3	99,5	134,1	114,6	*Manufacture of chemicals and chemical products*
Produkcja wyrobów farmaceutycznych[Δ]	103,0	105,5	103,8	126,5	119,2	*Manufacture of pharmaceutical products*[Δ]

a Dane opracowano na podstawie miesięcznego badania cen reprezentantów wyrobów i usług uzyskiwanych przez wybrane podmioty gospodarcze, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data have been calculated on the basis of a monthly survey on prices of products and services representatives obtained by selected economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (207). **WSKAŹNIKI CEN PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU[a] (dok.)**
PRICE INDICES OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY[a] (cont.)

Sekcje i działy	2012	2013	2014			*Sections and divisions*
	rok poprzedni=100 *previous year=100*			2005= =100	2010= =100	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)						***Manufacturing (cont.)***
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	104,2	100,5	98,3	115,9	110,4	*Manufacture of rubber and plastic products*
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	100,9	97,7	98,3	100,9	98,9	*Manufacture of other non-metallic mineral products*
Produkcja metali	99,3	96,6	99,2	129,2	109,3	*Manufacture of basic metals*
Produkcja wyrobów z metali[Δ]	100,8	98,7	98,4	102,6	100,9	*Manufacture of metal products[Δ]*
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	102,0	96,7	97,7	66,2	92,4	*Manufacture of computer, electronic and optical products*
Produkcja urządzeń elektrycznych	99,3	97,6	97,9	84,0	93,6	*Manufacture of electrical equipment*
Produkcja maszyn i urządzeń[Δ]	102,8	101,1	100,6	98,6	106,6	*Manufacture of machinery and equipment n.e.c.*
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep[Δ]	102,9	100,0	98,6	99,9	104,8	*Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers*
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	104,1	100,4	100,2	107,3	105,6	*Manufacture of other transport equipment*
Produkcja mebli	102,0	99,4	99,0	103,0	102,0	*Manufacture of furniture*
Pozostała produkcja wyrobów	102,6	103,4	99,1	104,8	103,7	*Other manufacturing*
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	99,7	99,3	98,8	99,4	102,7	*Repair and installation of machinery and equipment*
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	**105,7**	**99,4**	**101,1**	**158,8**	**109,9**	***Electricity, gas, steam and air conditioning supply***
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	**103,9**	**101,6**	**101,2**	**148,2**	**112,7**	***Water supply; sewerage, waste management and remediation activities***
w tym:						*of which:*
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	107,0	106,0	103,1	166,8	125,4	*Water collection, treatment and supply*
Gospodarka odpadami; odzysk surowców[Δ]	102,5	98,4	99,8	149,2	106,2	*Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery*

a Dane opracowano na podstawie miesięcznego badania cen reprezentantów wyrobów i usług uzyskiwanych przez wybrane podmioty gospodarcze, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data have been calculated on the basis of a monthly survey on prices of products and services representatives obtained by selected economic entities employing more than 9 persons.

Wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług — PKWiU 2008 oraz nomenklaturą PRODPOL stosowaną w badaniach produkcji wyrobów przemysłowych, która zharmonizowana jest z Listą PRODCOM, rekomendowaną przez EUROSTAT do badań produktowych w krajach członkowskich UE. W niektórych przypadkach wyroby prezentuje się według dodatkowych grupowań, stanowiących sumę niektórych pozycji PKWiU/PRODPOL-u.

Ponadto w niektórych wyrobach zastosowano również skrócone nazwy.

Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Products are presented according to the Polish Classification of Goods and Services — PKWiU 2008 and PRODPOL nomenclature used in surveys of manufacturing industrial products which is harmonized with PRODCOM List, recommended by the EUROSTAT for product surveys in EU member states. In some cases products are presented according to additional groupings, comprising the sum of some PKWiU/PRODPOL.

Moreover, abbreviated names were used for some products.

Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 5 (208). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW**
PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS

Wyroby	2005	2010	2013	2014	*Products*
WĘGIEL KAMIENNY I WĘGIEL BRUNATNY (LIGNIT) *HARD COAL AND LIGNITE*					
Węgiel kamienny[a] w mln t	97,9	76,6	76,8	73,0	*Hard coal[a] in mln t*
Węgiel brunatny[a] (lignit) w mln t	61,6	56,4	65,8	63,9	*Lignite[a] in mln t*
ROPA NAFTOWA I GAZ ZIEMNY *CRUDE PETROLEUM AND NATURAL GAS*					
Oleje ropy naftowej i oleje otrzymywane z minerałów bitumicznych, surowe w tys. t	848	683	959	947	*Oils from crude oil and oils from bituminous minerals in thous. t*
Gaz ziemny w stanie ciekłym lub gazowym[b] w hm^3	5742	5666	5682	5543	*Natural gas in liquid or gas state[b] in hm^3*
RUDY METALI *METAL ORES*					
Rudy i koncentraty miedzi w tys. t	33995	32648	34073	34457	*Copper ores and concentrates in thous. t*
POZOSTAŁE PRODUKTY GÓRNICTWA I WYDOBYWANIA *OTHER PRODUCTS OF MINING AND QUARRYING*					
Siarka rodzima[b] (w przeliczeniu na 100%) w tys. t	802	517	526	605	*Native sulphur[b] (in terms of 100%) in thous. t*
Sól kamienna[c] w tys. t	1123	1232	1320	775	*Rock salt[c] in thous. t*
ARTYKUŁY SPOŻYWCZE FOOD PRODUCTS					
Produkty uboju[d] wliczane do wydajności poubojowej w tys. t:					*Slaughter products[d] included in slaughter capacity in thous. t:*
bydła i cieląt	133	186	188	189	*cattle and calves*
trzody chlewnej	826	847	1119	1164	*pigs*
Mięso drobiowe w tys. t	1008	1368	1848	1962	*Poultry meat in thous. t*
Wędliny[e] (w tym kiełbasy) w tys. t	688	666	727	739	*Cured meat products[e] (including sausages) in thous. t*
Soki z owoców i warzyw w tys. hl	7153	6497	7399	8179	*Fruit and vegetable juice in thous. hl*

a Z wyłączeniem brykietów i podobnych paliw stałych; w przypadku węgla kamiennego łącznie z węglem odzyskanym z hałd. *b* Z wydobycia. *c* Łącznie z solą odpowiednią do spożycia przez ludzi. *d* Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpadki); ubój przemysłowy; w wadze poubojowej ciepłej. *e* Bez drobiowych; w 2005 r. bez końskich, z dziczyzny i królików.

a Excluding coal briquettes and similar solid fuels; in case of hard coal including coal recovered from mine dumps. b From mining. c Including salt suitable for human consumption. d Including meat, fats, offal and animal parts unfit for human consumption; industrial slaughter; in post-slaughter warm weight. e Excluding cured poultry meat; in 2005 excluding horseflesh, game and rabbit.

TABL. 5 (208). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW (cd.)**
PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS (cont.)

Wyroby	2005	2010	2013	2014	*Products*
ARTYKUŁY SPOŻYWCZE (dok.) *FOOD PRODUCTS (cont.)*					
Margaryna i produkty do smarowania[a] (z wyłączeniem margaryny płynnej) w tys. t	345	375	421	404	*Margarine and spreads[a] (excluding liquid margarine) in thous. t*
Mleko płynne przetworzone[b] w mln l	2137	2612	2929	2745	*Processed liquid milk[b] in mln l*
Masło i pozostałe tłuszcze do smarowania[c] w tys. t	170	174	170	181	*Butter and dairy spreads in thous. t*
Ser świeży (niedojrzewający i niekonserwowany), łącznie z serem serwatkowym i twarogiem w tys. t	285	360	400	399	*Fresh cheese (unripened or uncured cheese), including whey cheese and curd in thous. t*
Pieczywo świeże w tys. t	656	918	1030	996	*Fresh bread in thous. t*
Cukier (w przeliczeniu na cukier biały)[d] w tys. t	2033	1574	1938	2063	*Sugar (in terms of white sugar)[d] in thous. t*
NAPOJE *BEVERAGES*					
Wódka czysta[e] (w przeliczeniu na 100%) w mln l	78,6	104	115	87,9	*Vodka[e] (in terms of 100%) in mln l*
Wina gronowe w mln l	20,3	7,3	12,9	13,4	*Grape wines in mln l*
Piwo otrzymywane ze słodu[f] w mln hl	31,4	36,6	39,6	39,9	*Beer from malt[f] in mln hl*
WYROBY TYTONIOWE *TOBACCO PRODUCTS*					
Papierosy z tytoniu lub mieszanek tytoniu z jego namiastkami w mld szt.	102	143	151	156	*Cigarettes containing tobacco or mixtures of tobacco and tobacco substitutes in bn units*
WYROBY TEKSTYLNE *TEXTILE PRODUCTS*					
Tkaniny z przędzy z syntetycznych i sztucznych włókien ciągłych w km^2	221	128	121	130	*Woven fabrics of synthetic filament yarns and artificial filament yarn in km^2*
Wykładziny[g] w tys. m^2	1121	1032	1213	1209	*Floor covering[g] in thous. m^2*
ODZIEŻ *CLOTHING*					
Okrycia i ubiory z tkanin w tys. szt.:					*Clothes and garments in thous. units:*
garnitury i komplety męskie lub chłopięce	2490	1364	1147	1156	*men's or boys' suits and ensembles*
kostiumy i komplety damskie lub dziewczęce	3097	438	255	195	*women's or girls' suits and ensembles*
Rajstopy i trykoty w mln szt.	95,3	135	116	121	*Panty hose and tights in mln units*
SKÓRY I WYROBY ZE SKÓR WYPRAWIONYCH *LEATHER AND LEATHER PRODUCTS*					
Obuwie (łącznie z gumowym) w mln par	26,2	30,4	34,3	36,4	*Footwear (including of rubber) in mln pairs*
w tym obuwie z wierzchami wykonanymi ze skóry[h]	11,3	8,5	8,1	8,9	*of which footwear with leather uppers[h]*

a O obniżonej lub niskiej zawartości tłuszczu. *b* Łącznie z mlekiem przerzutowym do dalszej produkcji. *c* Otrzymywane z mleka. *d* Dane mogą zawierać cukier z surowca z importu. *e, f* O objętościowej mocy alkoholu: *e* — 45,4% i mniej, *f* — powyżej 0,5%. *g* Wiązane, tkane, igłowe oraz gdzie indziej niesklasyfikowane. *h* Bez obuwia sportowego, obuwia z metalowym noskiem ochronnym oraz obuwia specjalnego różnego typu; łącznie z obuwiem ze spodem drewnianym.

a Reduced and low fat. b Including milk for further processing. d Data may include sugar produced of imported raw material. e, f Of an alcoholic strength of: e — 45,4% and less, f — more than 0,5%. g Knotted, woven, needlefelt and others. h Excluding sports footwear, footwear incorporating a protective metal toe-cap and miscellaneous special footwear; including footwear with a wooden outer soles.

TABL. 5 (208). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW (cd.)**
PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS (cont.)

Wyroby	2005	2010	2013	2014	*Products*
DREWNO I WYROBY Z DREWNA I KORKA, Z WYŁĄCZENIEM MEBLI; WYROBY ZE SŁOMY I MATERIAŁÓW W RODZAJU STOSOWANYCH DO WYPLATANIA *WOOD, WOOD AND CORK PRODUCTS, EXCEPT FURNITURE; ARTICLES OF STRAW AND PLAITING MATERIALS*					
Tarcica w dam^3	2188	2404	2515	2730	*Sawnwood in dam^3*
w tym iglasta	1845	2128	2256	2478	*of which coniferous sawnwood*
Płyty wiórowe i podobne płyty z drewna lub materiałów drewnopodobnych w dam^3	3940	4657	4773	4790	*Particle board and similar board of wood or ligneous materials in dam^3*
Płyty pilśniowe z drewna lub materiałów drewnopochodnych w km^2	340	499	543	620	*Fibreboards of wood or ligneous materials in km^2*
Okleiny w km^2	53,8	31,7	20,8	23,4	*Veneers in km^2*
PAPIER I WYROBY Z PAPIERU *PAPER AND PAPER PRODUCTS*					
Masa celulozowa drzewna sodowa lub siarczanowa, inna niż do przerobu chemicznego w tys. t	802	881	881	881	*Soda or sulphate chemical wood pulp other than for dissolving grades in thous. t*
Papier i tektura w tys. t	2699	3662	4068	4221	*Paper and paperboard in thous. t*
KOKS, BRYKIETY I PODOBNE PALIWA STAŁE Z WĘGLA I TORFU ORAZ PRODUKTY RAFINACJI ROPY NAFTOWEJ *COKE, BRIQUETTE AND SIMILAR SOLID FUELS FROM COAL AND PEAT, AND REFINED PETROLEUM PRODUCTS*					
Koks i półkoks z węgla kamiennego, brunatnego (lignitu) lub torfu; węgiel retortowy w mln t	8,5	9,6	9,2	9,4	*Coke and semi-coke obtained from coal, lignite or peat, retort carbon in mln t*
Benzyna silnikowa (łącznie z lotniczą) w tys. t	4178	4222	4040	3849	*Motor gasoline (including aviation gasoline) in thous. t*
w tym nieetylizowana (bezołowiowa)	4178	4207	4021	3823	*of which unleaded gasoline*
Oleje napędowe[a] w tys. t	5494	9739	10954	10726	*Diesel oils[a] in thous. t*
Oleje opałowe[b] w tys. t: lekkie	1607	1200	920	652	*Fuel oils[b] in thous. t: light*
ciężkie	2711	4382	4431	4757	*heavy*
CHEMIKALIA I WYROBY CHEMICZNE *CHEMICALS AND CHEMICAL PRODUCTS*					
Kwas siarkowy (w przeliczeniu na 100%) w tys. t	1807	1684	1462	1550	*Sulphuric acid (in terms of 100%) in thous. t*
Oleum (w przeliczeniu na 100% H_2SO_4) w tys. t	222	215	218	221	*Oleum (in terms of 100% H_2SO_4) in thous. t*
Wodorotlenek sodu (w przeliczeniu na 100%) w tys. t:					*Sodium hydroxide (in terms of 100%) in thous. t:*
stały (soda kaustyczna)	80,5	51,1	76,4	73,7	*solid (caustic soda)*
w roztworze wodnym (ług sodowy)	295	221	299	285	*in aqueous solution (soda lye)*
Etylen w tys. t	313	502	487	471	*Ethylene in thous. t*

a Łącznie z komponentami paliwowymi. *b* Bez półproduktów.
a Including fuel components. b Excluding intermediate products.

TABL. 5 (208). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW (cd.)**
PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS (cont.)

Wyroby	2005	2010	2013	2014	*Products*
CHEMIKALIA I WYROBY CHEMICZNE (dok.)					*CHEMICALS AND CHEMICAL PRODUCTS (cont.)*
Propylen w tys. t	249	337	352	340	*Propylene in thous. t*
Fenol w tys. t	43,5	34,8	35,7	30,7	*Phenol in thous. t*
Nawozy mineralne lub chemiczne[a] (w przeliczeniu na czysty składnik) w tys. t:					*Mineral or chemical fertilizers[a] (in terms of pure ingredient) in thous. t:*
azotowe	1726	1630	1832	1941	*nitrogenous*
fosforowe	591	478	367	408	*phosphatic*
potasowe	290	314	299	294	*potassic*
Tworzywa sztuczne[b] w tys. t	1676	2325	2715	2715	*Plastics[b] in thous. t*
w tym polichlorek winylu niezmieszany z innymi substancjami	215	196	306	275	*of which polyvinyl chloride not mixed with any other substances*
Pestycydy w tys. t	30,7	27,3	25,1	31,6	*Pesticides in thous. t*
Farby, lakiery i podobne środki pokrywające, farba drukarska, gotowe sykatywy i masy uszczelniające w tys. t	837	993	996	1025	*Paints, varnishes and similar coatings, printing inks and mastics in thous. t*
Mydło, produkty organiczne powierzchniowo czynne i preparaty stosowane jako mydło w tys. t	51,4	80,9	135	145	*Soap, organic surface-active products and preparations for use as soap in thous. t*
WYROBY Z GUMY I TWORZYW SZTUCZNYCH					*RUBBER AND PLASTIC PRODUCTS*
Wyroby z gumy w tys. t	507	727	874	928	*Rubber products in thous. t*
Opony[c] w tys. szt.	35586	40822	44478	42898	*Tyres[c] in thous. units*
w tym:					*of which:*
do pojazdów samochodowych:					*for motor vehicles:*
osobowych	25053	29436	28169	29807	*passenger cars*
ciężarowych i autobusów	1967	3455	4540	4410	*lorries and buses*
do ciągników	520	349	304	303	*for tractors*
do maszyn i urządzeń rolniczych	257	212	178	134	*for agricultural machinery and equipment*
WYROBY Z POZOSTAŁYCH MINERALNYCH SUROWCÓW NIEMETALICZNYCH					*OTHER NON-METALLIC MINERAL PRODUCTS*
Szkło typu „float" i szkło powierzchniowo zagruntowane lub polerowane, w arkuszach, lecz niepoddane innej obróbce w km^2	54,8	86,9	104	104	*Sheets of float glass and surface ground or polished glass, but not otherwise worked in km^2*
Cegła wypalana z gliny w mln ceg	360	152	72,4	86,7	*Bricks of clay in mln bricks*
Dachówki i podobne elementy dachowe ceramiczne, nieogniotrwałe w mln szt.	133	159	139	145	*Non-refractory clay roof tiles and other ceramic roof tiles in mln units*
Cement[d] w mln t	12,4	15,4	14,5	15,4	*Cement[d] in mln t*
Wapno[e] w tys. t	1688	1756	1665	1783	*Lime[e] in thous. t*

a Łącznie z wieloskładnikowymi. *b* W formach podstawowych. *c* Bez opon rowerowych, motorowerowych, motocyklowych oraz bieżnikowanych. *d* Portlandzki, glinowy, żużlowy i podobne rodzaje cementu hydraulicznego. *e* Palone, gaszone i hydrauliczne.

a Including mixed fertilizers. b In primary forms. c Excluding bicycle, moped, motorbike and retreaded tyres. d Portland, aluminous, slag and other hydraulic cement. e Quicklime, slaked and hudraulic lime.

TABL. 5 (208). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW (cd.)**
PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS (cont.)

Wyroby	2005	2010	2013	2014	*Products*
METALE *METALS*					
Stal surowa[a] w tys. t	8336	7993	8199	8797	*Crude steel[a] in thous. t*
Wyroby walcowane na gorąco[a] (bez pół-wyrobów) w tys. t	6207	6658	7587	7855	*Hot rolled products[a] (excluding semi-finished products) in thous. t*
Rury stalowe[a] w tys. t	380	384	590	634	*Steel tubes[a] in thous. t*
Aluminium nieobrobione plastycznie, technicznie czyste — hutnicze w tys. t	42,7	10,1	2,7	9,4	*Unwrought metallurgic primary aluminium, technically pure in thous. t*
Miedź rafinowana nieobrobiona plastycznie, niestopowa w tys. t	577	568	584	588	*Unwrought, unalloyed refined copper in thous. t*
KOMPUTERY, WYROBY ELEKTRONICZNE I OPTYCZNE *COMPUTERS, ELECTRONIC AND OPTICAL PRODUCTS*					
Maszyny cyfrowe do automatycznego przetwarzania danych z jednostkami wejścia i wyjścia[b] w tys. szt.	390	5869	4554	3796	*Digital automatic data processing machines with input/output units[b] in thous. units*
Odbiorniki telewizyjne[c] w tys. szt.	6660	26094	18691	19630	*Television receivers[c] in thous. units*
Gazomierze w tys. szt.	394	698	2611	2704	*Gas meters in thous. units*
Wodomierze w tys. szt.	1513	2613	6401	7082	*Water meters in thous. units*
Liczniki energii elektrycznej w tys. szt.	1221	1204	4484	4298	*Electricity meters in thous. units*
URZĄDZENIA ELEKTRYCZNE I NIEELEKTRYCZNY SPRZĘT GOSPODARSTWA DOMOWEGO *ELECTRICAL AND NON-ELECTRICAL HOUSEHOLD APPLIANCES*					
Silniki elektryczne i prądnice[d] w tys. szt.	6660	21358	25255	30817	*Electric motors and generators[d] in thous. units*
Akumulatory kwasowo-ołowiowe stosowane do uruchamiania silników tłokowych w pojazdach samochodowych w tys. szt.	5364	5964	6017	6077	*Lead-acid accumulators used for starting piston engines for motor vehicles in thous. units*
Żarówki żarowe do ogólnych celów oświetleniowych w mln szt.	722	505	196	140	*Filament light bulbs for general use in mln units*
Chłodziarki i zamrażarki typu domowego, łącznie z chłodziarko-zamrażarkami w tys. szt.	1674	1867	2885	3182	*Household refrigerators and freezers, including combined refrigerators-freezers in thous. units*
Zmywarki do naczyń typu domowego w tys. szt.	960	2767	3471	3842	*Households dish washing machines in thous. units*
Pralki automatyczne typu domowego, łącznie z pralko-suszarkami w tys. szt.	1447	4025	5634	6366	*Household automatic washing machines including machines which both wash and dry in thous. units*
Odkurzacze typu domowego w tys. szt.	1315	875	947	1002	*Household vacuum cleaners in thous. units*
Kuchnie elektryczne z piekarnikiem typu domowego, łącznie z gazowo-elektrycznymi w tys. szt.	874	1214	1366	1370	*Household electric cookers with an oven including gas-electric cookers in thous. units*
Elektryczne płyty do wbudowania w tys. szt.	.	475	465	490	*Electric hobs for building in thous. units*
Kuchnie gazowe z piekarnikiem typu domowego w tys. szt.	775	646	574	555	*Household gas stoves with oven in thous. units*

a W latach 2005 i 2010 dane ze specjalistycznych badań Ministerstwa Gospodarki, obejmujących podmioty gospodarcze, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* Łącznie z komputerami stacjonarnymi, przenośnymi (laptopy) i podręcznymi (np. palmtopy, organizery). *c* Łącznie z monitorami ekranowymi, z wyjątkiem stosowanych do komputerów. *d* Bez silników trakcyjnych.

a In 2005 and 2010 data from specialistic surveys of the Ministry of Economy, including economic entities employing more than 9 persons. b Including desktop, laptop or handheld (e.g. palmtops, organizers). c Including monitors, excluding used for computers. d Excluding traction motors.

TABL. 5 (208). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW (dok.)**
PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS (cont.)

Wyroby	2005	2010	2013	2014	*Products*
MASZYNY I URZĄDZENIA, GDZIE INDZIEJ NIESKLASYFIKOWANE *MACHINERY AND EQUIPMENT N.E.C.*					
Łożyska toczne w mln szt.	222	209	211	226	*Rolling bearings in mln units*
w tym kulkowe	162	168	180	190	*of which ball bearings*
Kasy rejestrujące i podobne maszyny wyposażone w urządzenia liczące w tys. szt.	77,6	95,5	228	231	*Cash registers and similar machines, incorporating a calculating device in thous. units*
Maszyny dla rolnictwa i leśnictwa w tys. szt.:					*Machinery for agriculture and forestry in thous. units:*
ciągniki rolnicze	5,7	3,4	2,5	3,5	*agricultural tractors*
pługi	3,9	5,7	6,7	6,0	*ploughs*
siewniki polowe	2,0	4,7	4,4	3,5	*field seeders*
Obrabiarki do metali skrawające[a] w tys. szt.	3,8	1,3	3,4	3,3	*Machine tools for machining metals[a] in thous. units*
w tym tokarki do usuwania metalu	1,0	0,4	0,6	0,6	*of which lathes for removing metal*
POJAZDY SAMOCHODOWE (z wyłączeniem motocykli), PRZYCZEPY I NACZEPY *MOTOR VEHICLES (excluding motorcycles), TRAILERS AND SEMI-TRAILERS*					
Samochody osobowe[b] w tys. szt.	540	785	475	473	*Passenger cars[b] in thous. units*
Pojazdy do transportu publicznego[c] w tys. szt.	5,4	4,5	4,1	5,0	*Public transport vehicles[c] in thous. units*
Samochody ciężarowe i ciągniki drogowe do ciągnięcia naczep w tys. szt.	67,7	79,9	111	116	*Lorries and road tractors for semi-trailers in thous. units*
PRODUKCJA POZOSTAŁEGO SPRZĘTU TRANSPORTOWEGO *PRODUCTION OF OTHER TRANSPORT EQUIPMENT*					
Statki morskie:					*Maritime ships:*
w sztukach	28	8	2	3	*in units*
w tysiącach GT	722	23,9	8,0	8,8	*in thousands GT*
Wagony kolejowe towarowe w szt.	3622	2768	3032	2426	*Rail wagons in units*
Rowery[d] w tys. szt.	1528	753	849	990	*Bicycles[d] in thous. units*
ENERGIA ELEKTRYCZNA, PALIWA GAZOWE, PARA WODNA, GORĄCA WODA I POWIETRZE DO UKŁADÓW KLIMATYZACYJNYCH *ELECTRICITY, GAS FUELS, STEAM, HOT WATER AND AIR CONDITIONING*					
Energia elektryczna[e] w TWh	153	158	165	159	*Electricity[e] in TWh*
Ciepło w parze lub gorącej wodzie[e] w PJ	520	560	519	516	*Thermal energy from steam or hot water[e] in PJ*

a Łącznie z obrabiarkami do obróbki ściernej, w tym szlifierki. *b* Bez samochodów kempingowych, pojazdów śniegowych, do golfa i podobnych. *c* Wyposażone w silniki spalinowe tłokowe; do przewozu 10 osób i więcej. *d* Łącznie z dziecięcymi. *e* Od 2010 r. dane ze specjalistycznych badań Ministerstwa Gospodarki i Urzędu Regulacji Energetyki, obejmujących podmioty gospodarcze niezależnie od liczby pracujących.

a Including machine tools for grinding and other abrasive operations. b Excluding motor caravans, snowmobiles, golf car and similar vehicles. c With piston engines; for transport of 10 and more persons. d Including children bicycles. e Since 2010 data from specialistic surveys of the Ministry of Economy and the Energy Regulatory Office including all economic entities regardless of the number of employees.

Nośniki energii pierwotnej, takie jak: węgiel kamienny i brunatny, ropa naftowa, gaz ziemny, pozyskuje się bezpośrednio z natury. **Nośniki energii pochodnej,** takie jak: koks i półkoks, paliwa ciekłe, gazy przemysłowe, energia elektryczna i ciepło, uzyskuje się w procesach przemian energetycznych. W tabl. 6—11 przedstawiono bilanse podstawowych nośników energii charakteryzujące całokształt gospodarowania materiałami, tj. określające poziom i źródła przychodów oraz główne kierunki ich wykorzystania (zagospodarowania).

Primary energy *(hard coal, lignite, crude oil, natural gas) is the sum of the energy content of naturally existing primary fuels and energy.* ***Derived energy*** *is the sum of the energy content of derived (secondary) energy commodities, i.e. the energy forms obtained through transformation processes (coke and semi-coke, liquid fuels, industrial gases, electricity and heat). Balances of basic energy commodities are presented in tables 6—11. These balances characterize the total management of materials, i.e. they define the level and sources of supply as well as the main directions of use (management).*

TABL. 6 (209). **BILANS WĘGLA KAMIENNEGO**
BALANCE OF HARD COAL

Wyszczególnienie	2005	2010	2012	2013	*Specification*
	w tys. t *in thous. t*				
Przychód	**101276**	**94753**	**89978**	**89669**	***Supply***
Ze źródeł krajowych	97904	81150	79813	79153	*From domestic sources*
wydobycie	97904	76728	79813	77056	*production*
zmniejszenie zapasów	—	4422	—	2097	*decrease in stocks*
Import	3372	13603	10165	10516	*Imports*
Rozchód	**101276**	**94753**	**89978**	**89669**	***Use***
Zużycie krajowe	78722	82162	77358	77610	*Domestic consumption*
w tym w elektrowniach, elektrociepłowniach i ciepłowniach	50903	50475	46005	40080	*of which in thermal power plants, combined heat and power plants and district heat plants*
Zwiększenie zapasów	1469	—	6839	—	*Increase in stocks*
Eksport	19369	9965	7070	10847	*Exports*
Straty i różnice bilansowe	1716	2626	–1289	1212	*Losses and statistical differences*

TABL. 7 (210). **BILANS WĘGLA BRUNATNEGO**
BALANCE OF LIGNITE

Wyszczególnienie	2005	2010	2012	2013	*Specification*
	w tys. t *in thous. t*				
Przychód	**61637**	**56708**	**64427**	**66152**	***Supply***
Ze źródeł krajowych	61637	56684	64280	65957	*From domestic sources*
wydobycie	61637	56510	64280	65849	*production*
zmniejszenie zapasów	—	174	—	108	*decrease in stocks*
Import	—	24	147	195	*Imports*
Rozchód	**61637**	**56708**	**64427**	**66152**	***Use***
Zużycie krajowe	61589	56752	64155	65934	*Domestic consumption*
w tym w elektrowniach, elektrociepłowniach i ciepłowniach	61075	55732	63334	65069	*of which in thermal power plants, combined heat and power plants and district heat plants*
Zwiększenie zapasów	39	—	138	—	*Increase in stocks*
Eksport	8	115	134	218	*Exports*
Straty i różnice bilansowe	1	–159	—	—	*Losses and statistical differences*

TABL. 8 (211). **BILANS ROPY NAFTOWEJ**[a]
BALANCE OF CRUDE OIL[a]

Wyszczególnienie	2005	2010	2012	2013	*Specification*
	w tys. t *in thous. t*				
Przychód	**18760**	**23374**	**25363**	**24605**	***Supply***
Ze źródeł krajowych	848	686	730	1258	*From domestic sources*
wydobycie	848	686	678	961	*production*
zmniejszenie zapasów	—	—	52	297	*decrease in stocks*
Import[b]	17912	22688	24633	23347	*Imports*[b]
Rozchód	**18760**	**23374**	**25363**	**24605**	***Use***
Zużycie krajowe[c] (przerób w rafineriach)	18191	22838	25152	24202	*Domestic consumption*[c] *(processing in refineries)*
Zwiększenie zapasów	353	325	—	—	*Increase in stocks*
Eksport	216	211	211	403	*Exports*

a Dotyczy olejów ropy naftowej i olejów otrzymywanych z minerałów bitumicznych. *b* Dane dotyczą ropy naftowej zużytej do przerobu. *c* Łącznie ze stratami i różnicami bilansowymi.

a Concern oils from crude oil and oils from bituminous minerals. b Data concern the crude oil consumed. c Including losses and statistical differences.

Uwaga do tablic 9 i 10

Bilans gazu ziemnego (wysokometanowego i zaazotowanego) opracowano zgodnie z Polską Normą (PN-C-04750), tj. przy przyjęciu dla gazu określonej temperatury (0ºC) i ciśnienia (760 mm Hg).

Note to tables 9 and 10

The balance of high-methane natural gas and nitrified natural gas has been prepared in accordance with the Polish Standard (PN-C-04750), i.e. assuming the specified temperature (0ºC) and pressure (760 mm Hg).

TABL. 9 (212). **BILANS GAZU ZIEMNEGO WYSOKOMETANOWEGO**
BALANCE OF HIGH-METHANE NATURAL GAS

Wyszczególnienie	2005	2010	2012	2013	*Specification*
	w hm^3 *in hm^3*				
Przychód	**13182**	**14054**	**15091**	**15165**	***Supply***
Ze źródeł krajowych	3263	3726	3480	3340	*From domestic sources*
wydobycie	2232[a]	2010	2016	1976	*production*
produkcja w odazotowniach i mieszalniach gazów	1031	1386	1464	1364	*production in gas denitrification and blending plants*
zmniejszenie zapasów	—	330	—	—	*decrease in stocks*
Import	9919	10328	11611	11825	*Imports*
Rozchód	**13182**	**14054**	**15091**	**15165**	***Use***
Zużycie krajowe	12694	13680	14533	14709	*Domestic consumption*
w tym gospodarstwa domowe	3414	3926	3704	3765	*of which households*
Zwiększenie zapasów	214	—	269	314	*Increase in stocks*
Eksport	42	44	3	89	*Exports*
Straty i różnice bilansowe	232	330	286	53	*Losses and statistical differences*

a Bez mieszanek metanu z powietrzem.

a Excluding mixture of methane and air.

TABL. 10 (213). **BILANS GAZU ZIEMNEGO ZAAZOTOWANEGO**
BALANCE OF NITRIFIED NATURAL GAS

Wyszczególnienie	2005	2010	2012	2013	*Specification*
	w hm^3		*in hm^3*		
Przychód — ze źródeł krajowych	**3570**	**3820**	**4025**	**3966**	***Supply** — from domestic sources*
Wydobycie	3510	3753	3972	3907	*Production*
Produkcja w mieszalniach gazów	60	67	53	59	*Production in gas blending plants*
Rozchód	**3570**	**3820**	**4025**	**3966**	***Use***
Zużycie krajowe	3514	3852	3986	3940	*Domestic consumption*
w tym gospodarstwa domowe	450	303	293	309	*of which households*
Zwiększenie zapasów	—	49	38	23	*Increase in stocks*
Straty i różnice bilansowe	56	–81	1	3	*Losses and statistical differences*

TABL. 11 (214). **BILANS ENERGII ELEKTRYCZNEJ**
BALANCE OF ELECTRICITY

Wyszczególnienie	2005	2010	2012	2013	*Specification*
	w GWh		*in GWh*		
Przychód	**161937**	**163968**	**171942**	**172358**	***Supply***
Ze źródeł krajowych — produkcja[a] ...	156935	157658	162139	164557	*From domestic sources — generation[a]*
w tym elektrownie:					*of which power plants:*
cieplne zawodowe	144899	144541	146480	146642	*public thermal power plants*
wodne[b], biogazowe i wiatrowe	4024	5592	7841	9791	*hydroelectric power plants[b], biogas and wind power plants*
Import[c]	5002	6310	9803	7801	*Imports[c]*
Rozchód	**161937**	**163968**	**171942**	**172358**	***Use***
Zużycie krajowe	131186	144453	148415	149789	*Domestic consumption*
na pompowanie wody w elektrowniach szczytowo-pompowych	2207	828	647	830	*for pumping water in pumped-storage hydroelectric power plants*
zużycie bezpośrednie	128979	143625	147768	148959	*direct consumption*
w tym gospodarstwa domowe[d]	25064	28614	28318	28442	*of which households[d]*
Eksport[c]	16188	7664	12643	12322	*Exports[c]*
Straty i różnice bilansowe	14563	11851	10884	10247	*Losses and statistical differences*

a Od 2010 r. dane ze specjalistycznych badań Ministerstwa Gospodarki i Urzędu Regulacji Energetyki, obejmujących podmioty niezależnie od liczby pracujących. *b* Obejmują elektrownie szczytowo-pompowe i przepływowe. *c* Łącznie z nieodpłatną wymianą z zagranicą. *d* Dotyczy zużycia na cele komunalno-bytowe.

a Since 2010 data from specialistic surveys of the Ministry of Economy and the Energy Regulatory Office including all entities regardless of the number of employees. b Include pumped-storage hydroelectric power plants, run-of-river hydroelectric power plants. c Including barter transactions. d Concerning consumption for community.

BUDOWNICTWO — *CONSTRUCTION*

Produkcja sprzedana budownictwa dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności budowlanej, jak i niebudowlanej.

Produkcja sprzedana budownictwa w cenach bieżących wynosiła: w 2005 r. — 125563 mln zł, w 2010 r. — 254480 mln zł, w 2013 r. — 253618 mln zł, a w 2014 r. — 272912 mln zł.

Produkcja budowlano-montażowa dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju.

Przez **podmioty budowlane** rozumie się podmioty gospodarcze zaliczane według PKD 2007 do sekcji „Budownictwo".

Sold production of construction concerns the total activity of an economic entity, i.e. both construction and non-construction production.

Sold production of construction in current prices amounted to: 125563 mln zl in 2005, 254480 mln zl in 2010, 253618 mln zl in 2013 and 272912 mln zl in 2014.

Construction and assembly production concerns activity realized domestically.

*The term **construction entities** is understood as economic entities included in the section "Construction" according to the NACE Rev. 2.*

TABL. 12 (215). **DYNAMIKA PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ[a] (ceny stałe)**
INDICES OF CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION[a] (constant prices)

Lata *Years*	Ogółem *Grand total*	W tym *Of which*				
		podmioty budowlane (system zleceniowy) *construction entities (contract system)*				system gospodarczy *own-account construction*
		razem *total*	budowa budynków[Δ] *construction of buildings*	budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej[Δ] *civil engineering*	roboty budowlane specjalistyczne *specialised construction activities*	
	2005=100					
2014	**160,8**	**170,0**	**118,5**	**249,2**	**198,8**	**45,9**
	2010=100					
2014	**100,0**	**101,2**	**74,3**	**116,5**	**128,0**	**73,7**
	ROK POPRZEDNI=100 *PREVIOUS YEAR=100*					
2008	109,9	112,1	117,8	116,5	102,5	92,0
2009	105,9	105,1	93,7	128,1	108,4	89,7
2010	104,4	104,6	107,6	104,8	100,5	84,0
2011	111,0	111,8	88,5	128,0	132,6	82,1
2012	92,7	93,7	98,7	95,9	87,4	84,8
2013	94,4	94,1	86,1	88,4	107,0	95,3
2014	**103,0**	**102,6**	**98,8**	**107,3**	**103,2**	**111,2**

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12.

a See general notes to the Yearbook, item 11 on page 15.

DYNAMIKA PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ (ceny stałe)[a]
INDICES OF CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION (constant prices)[a]

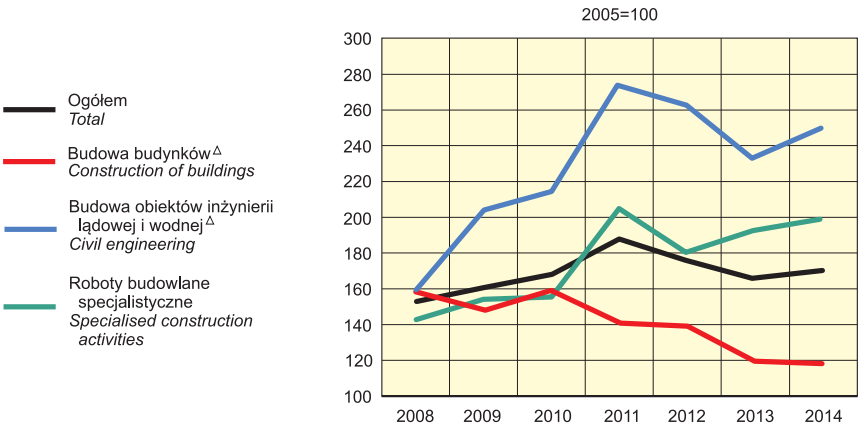

a Zrealizowana przez podmioty budowlane (system zleceniowy); patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12.
a Realized by construction entities (contract system); see general notes to the Yearbook, item 11 on page 15.

TABL. 13 (216). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA[a] (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION[a] (current prices)

Działy	2005	2010	2013	2014		*Divisions*
	w odsetkach *in percent*				w mln zł *in mln zl*	
O G Ó Ł E M	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**158672**	***T O T A L***
Budowa budynków△	46,9	44,7	33,4	33,8	53669	*Construction of buildings*
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej△	18,7	23,4	26,0	25,8	40870	*Civil engineering*
Roboty budowlane specjalistyczne	34,4	31,9	40,6	40,4	64133	*Specialised construction activities*

a Zrealizowana przez podmioty budowlane (system zleceniowy).
a Realized by construction entities (contract system).

TABL. 14 (217). **WSKAŹNIKI CEN PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ**[a]
PRICE INDICES OF CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION[a]

Działy	2012	2013	2014			*Divisions*
	rok poprzedni=100 *previous year=100*			2005= =100	2010= =100	
O G Ó Ł E M	**100,2**	**98,2**	**98,8**	**114,1**	**98,2**	***T O T A L***
Budowa budynków[Δ]	99,8	97,3	98,4	113,3	96,4	*Construction of buildings*
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej[Δ]	100,4	98,7	98,7	113,2	98,9	*Civil engineering*
Roboty budowlane specjalistyczne	100,5	98,9	99,7	117,1	100,4	*Specialised construction activities*

a Dane opracowano na podstawie miesięcznego badania cen reprezentantów robót budowlano-montażowych uzyskiwanych przez wybrane podmioty gospodarcze, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data have been calculated on the basis of a monthly survey on prices of construction and assembly works representatives obtained by selected economic entities employing more than 9 persons.

STRUKTURA PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ[a] **WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
STRUCTURE OF CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION[a] *BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)*

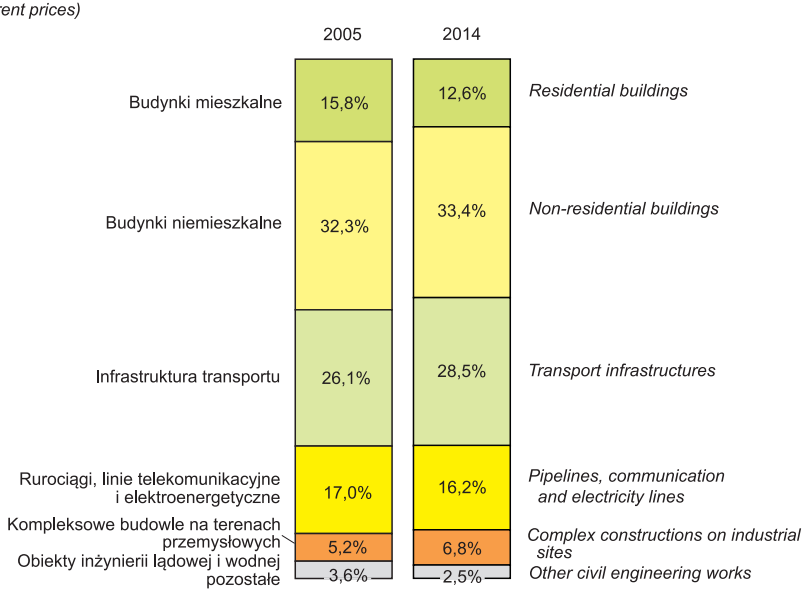

a Zrealizowanej przez podmioty budowlane (system zleceniowy), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Realized by construction entities (contract system) employing more than 9 persons.

TABL. 15 (218). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Budynki[a]	**80118**	**91459**	**99606**	**96345**	***Buildings***[a]
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe[b]	58149	68654	75510	71199	*of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings*[b]
miasta	37105	34602	33683	32657	*urban areas*
wieś	43013	56857	65923	63688	*rural areas*
W tym budynki indywidualne[c]	73287	80635	89346	84781	*Of which private buildings*[c]
miasta	31964	27566	27253	25528	*urban areas*
wieś	41323	53069	62093	59253	*rural areas*
w tym:					*of which:*
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe[b]	55479	62962	70533	65614	*one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings*[b]
niemieszkalne	16311	15369	16789	17332	*non-residential*
w tym gospodarstw rolnych	4148	4683	5598	6757	*of which farm buildings*
Kubatura[d] **w dam**^{3}	**119532**	**140235**	**155207**	**169381**	***Cubic volume***[d] ***in dam***^{3}
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe[b]	57098	64736	72236	69388	*of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings*[b]
miasta	72657	79652	82850	88947	*urban areas*
wieś	46875	60583	72357	80434	*rural areas*
W tym budynki indywidualne[c]	62668	69525	78865	81261	*Of which private buildings*[c]
miasta	28988	26078	25327	26200	*urban areas*
wieś	33680	43447	53538	55061	*rural areas*
w tym:					*of which:*
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe[b]	42237	44742	52077	48267	*one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings*[b]
niemieszkalne	19865	23958	26058	32296	*non-residential*
w tym gospodarstw rolnych	5370	7137	10503	16002	*of which farm buildings*

a Nowo wybudowane. *b* Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych). *c* Realizowane przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem. *d* Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Newly built. b Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings). c Realized by natural persons, foundations, churches and religious associations designed for the own use of the investor or for sale and rent. d Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 1 (219). **SIEĆ KOMUNIKACYJNA**
Stan w dniu 31 XII
TRANSPORT INFRASTRUCTURE
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Linie kolejowe eksploatowane[a]:					*Railway lines operated[a]:*
w kilometrach	20253	20228	19328	19240	*in kilometers*
na 100 km^2 powierzchni ogólnej w km	6,5	6,5	6,2	6,2	*per 100 km^2 of total area in km*
w tym normalnotorowe[b] w km	19843	20089	19259	19240	*of which standard gauge[b] in km*
w tym zelektryfikowane:					*of which electrified:*
w kilometrach	11884	11916	11868	11830	*in kilometers*
na 100 km^2 powierzchni ogólnej w km	3,8	3,8	3,8	3,8	*per 100 km^2 of total area in km*
w tym jednotorowe w km	11096	11353	10560	10623	*of which single track in km*
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):					*Hard surface public roads (urban and non-urban):*
w tysiącach kilometrów	254	274	285	.	*in thousands of kilometers*
na 100 km^2 powierzchni ogólnej w km	81,2	87,6	91,2	.	*per 100 km^2 of total area in km*
w tym: ulepszone w tys. km	227	250	263	.	*of which: improved in thous. km*
ekspresowe w km			1244	.	*expressways in km*
autostrady w km	552	857	1482	.	*motorways in km*
Rurociągi magistralne do przetłaczania ropy naftowej i produktów naftowych w km	2278	2362	2444	2483	*Main pipelines for crude petroleum and petroleum products in km*
Drogi wodne śródlądowe żeglowne[c] w km	3638	3659	3655	3655	*Inland waterways[c] in km*
Trasy lotnicze[d] w tys. km	147	343	177	.	*Air routes[d] in thous. km*
w tym zagraniczne	144	341	171	.	*of which foreign*

a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej. *b* Łącznie z szerokotorowymi. *c* Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 V 2002 r. nowelizującego przepisy kwalifikujące drogi wodne do żeglugi śródlądowej (Dz. U. Nr 77, poz. 695). *d* Dane dotyczą długości liniowej odcinków niepowtarzających się — liczonej po „wielkim łuku", zgodnie z przepisami międzynarodowymi IATA.

a Data concern PKP network as well as other entities managing railway infrastructure. b Including broad gauge. c On the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 7 V 2002 amending regulations qualifying inland waterways for inland sailing (Journal of Laws No. 77, item 695). d Non-repetitive sections of routes — calculated by the "large curve", in accordance with the international regulations of IATA.

LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE NORMALNOTOROWE[a] NA 100 km^2 POWIERZCHNI OGÓLNEJ (gęstość sieci) WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2014 R.
Stan w dniu 31 XII
RAILWAY LINES OPERATED (STANDARD GAUGE)[a] PER 100 km^2 OF TOTAL AREA (network density) BY VOIVODSHIP IN 2014
As of 31 XII

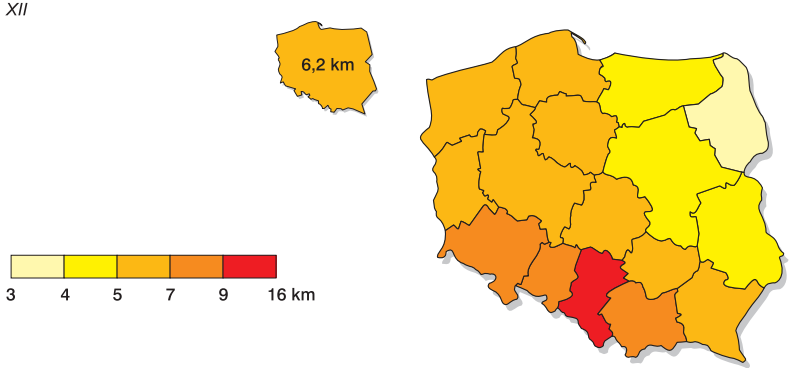

a Łącznie z szerokotorowymi; dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej.
a *Including broad gauge; data concern PKP network as well as other entities managing railway infrastructure.*

DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI[a] NA 100 km^2 POWIERZCHNI OGÓLNEJ (gęstość sieci) WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2013 R.
Stan w dniu 31 XII
HARD SURFACE PUBLIC ROADS[a] PER 100 km^2 OF TOTAL AREA (network density) BY VOIVODSHIP IN 2013
As of 31 XII

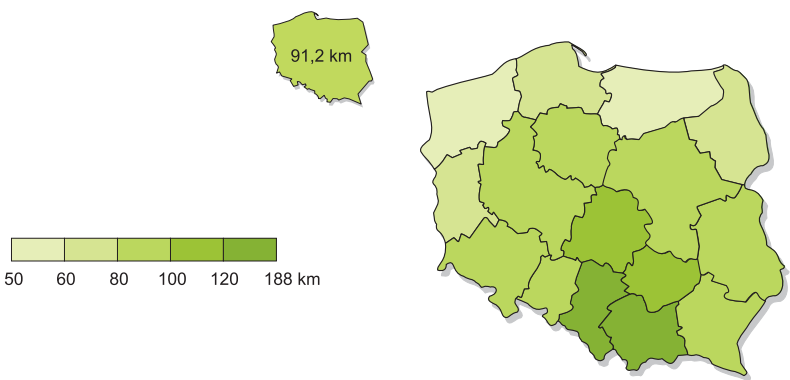

a Miejskie i zamiejskie.
a *Urban and non-urban.*

Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług transportu i gospodarki magazynowej (dane dotyczą podmiotów zaliczanych według PKD 2007 do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa", z wyłączeniem działu „Działalność pocztowa i kurierska") w cenach bieżących wynosiły: w 2005 r. — 84501 mln zł, w 2010 r. — 127560 mln zł, w 2013 r. — 166345 mln zł, a w 2014 r. — 175757 mln zł.

Revenues from sale of products and services of transportation and storage (data concern entities included according to NACE Rev. 2 in section "Transportation and storage", excluding division "Postal and courier activities") in current prices amounted to: 84501 mln zl in 2005, 127560 mln zl in 2010, 166345 mln zl in 2013 and 175757 mln zl in 2014.

Uwaga do tablic 2 i 3 oraz noty na str. 318.

Dane o transporcie kolejowym dotyczą PKP oraz innych podmiotów, które otrzymały licencje na transport kolejowy.

Note to tables 2 and 3 as well as the note on page 318.

Data on railway transport concern PKP and other entities, which obtained licences for railway transport.

TABL. 2 (220). **PRZEWOZY ŁADUNKÓW I PASAŻERÓW**
TRANSPORT OF GOODS AND PASSENGERS

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
PRZEWOZY ŁADUNKÓW *TRANSPORT OF GOODS*					
W milionach ton	**1422,6**	**1795,6**	**1848,3**	**1840,0**	***In million tonnes***
Transport kolejowy[a]	269,6	234,6	232,6	227,9	*Railway transport[a]*
Transport samochodowy[b]	1079,8	1491,3	1553,1	1547,9	*Road transport[b]*
zarobkowy	563,6	770,1	858,0	874,3	*transport for hire or reward*
w tym przedsiębiorstwa transportu samochodowego[c]	447,4	563,7	652,9	665,1	*of which road transport entities[c]*
gospodarczy	516,2	721,1	695,1	673,6	*transport on own account*
Transport rurociągowy	54,3	56,2	50,7	49,8	*Pipeline transport*
Transport morski[d]	9,4	8,4	7,0	6,8	*Maritime transport[d]*
Śródlądowy transport wodny	9,6	5,1	5,0	7,6	*Inland waterways transport*
Transport lotniczy[e]	0,03	0,04	0,04	0,04	*Air transport[e]*
W milionach tonokilometrów	**228216**	**308073**	**347887**	**349587**	***In million tonne-kilometres***
Transport kolejowy[a]	49972	48795	50881	50083	*Railway transport[a]*
Transport samochodowy[b]	119740	214204	259708	262860	*Road transport[b]*
zarobkowy	92866	173126	216155	220483	*transport for hire or reward*
w tym przedsiębiorstwa transportu samochodowego[c]	81626	148769	184511	188574	*of which road transport entities[c]*
gospodarczy	26874	41078	43553	42377	*transport on own account*
Transport rurociągowy	25388	24157	20112	22098	*Pipeline transport*
Transport morski[d]	31733	19773	16299	13621	*Maritime transport[d]*
Śródlądowy transport wodny	1277	1030	768	779	*Inland waterways transport*
Transport lotniczy[e]	106	114	119	146	*Air transport[e]*

a Bez przewozów manewrowych, z wyjątkiem danych za 2005 r.; łącznie z nimi w 2014 r. przewozy wynosiły 246,2 mln t i 50207 mln t·km. *b* Dane częściowo szacunkowe. *c* Zaliczane według PKD 2007 do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa" (z wyłączeniem działu „Działalność pocztowa i kurierska"). *d* Statkami własnymi i dzierżawionymi. *e* Rozkładowy i pozarozkładowy.

a Excluding shunting, except data for 2005; including shunting, in 2014 — 246,2 mln t were transported and 50207 mln tkm were covered. b Data partially estimated. c In NACE Rev. 2 included in section "Transportation and storage" (excluding division "Postal and courier activities"). d By owned or leased ships. e Scheduled and non-scheduled.

TABL. 2 (220). **PRZEWOZY ŁADUNKÓW I PASAŻERÓW (dok.)**
TRANSPORT OF GOODS AND PASSENGERS (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
PRZEWOZY PASAŻERÓW *TRANSPORT OF PASSENGERS*					
W milionach pasażerów	**1046,9**	**838,0**	**739,6**	**709,8**	***In million passengers***
Transport kolejowy	258,1	261,3	269,8	268,3	*Railway transport*
Transport samochodowy[f]	782,0	569,7	460,0	431,5	*Road transport[f]*
Transport morski[d]	0,7	0,7	0,6	0,6	*Maritime transport[d]*
w tym promy	0,7	0,7	0,6	0,6	*of which ferries*
Śródlądowy transport wodny[g]	1,4	1,4	1,5	1,6	*Inland waterways transport[g]*
Transport lotniczy[e]	4,6	5,0	7,7	7,8	*Air transport[e]*
W milionach pasażerokilometrów	**56183**	**47985**	**50088**	**51603**	***In million passenger-kilometres***
Transport kolejowy	18157	17921	16797	16061	*Railway transport*
Transport samochodowy[f]	29314	21600	20039	21564	*Road transport[f]*
Transport morski[d]	187	168	148	148	*Maritime transport[d]*
w tym promy	185	164	144	145	*of which ferries*
Śródlądowy transport wodny[g]	21	23	20	19	*Inland waterways transport[g]*
Transport lotniczy[e]	8504	8273	13084	13811	*Air transport[e]*

d, e Notki patrz na str. 317. *f* Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej oraz dokonywanych przez podmioty o liczbie pracujących do 9 osób. *g* Łącznie z transportem przybrzeżnym.

U w a g a. Ogólne przewozy pasażerów łącznie z komunikacją miejską (patrz dział „Infrastruktura komunalna i mieszkania", tabl. 4 na str. 188) wynosiły: w 2005 r. — 5134,8 mln osób, w 2010 r. — 4883,1 mln osób, w 2013 r. — 4473,6 mln osób i w 2014 r. — 4568,6 mln osób.

d, e See footnotes on page 317. f Excluding transports by urban transport fleet and by entities employing up to 9 persons. g Including coastal transport.

N o t e. Transport of passengers including the urban transport (see the chapter "Municipal infrastructure and dwellings", table 4 on page 188) amounted: 5134,8 mln persons in 2005, 4883,1 mln persons in 2010, 4473,6 mln persons in 2013 and 4568,6 mln persons in 2014.

Średnia odległość przewozu[a] w km
Average transport distance[a] in km

	1 tony ładunku *1 tonne of goods*				1 pasażera *1 passenger*				
	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	
Transport kolejowy	185	208	219	220	69	69	62	60	*Railway transport*
Transport samochodowy	111	144	167	170	38	38	44	50	*Road transport*
Transport morski	3389	2365	2340	2009	253	250	244	242	*Maritime transport*
Śródlądowy transport wodny	133	200	152	102	14	17	13	12	*Inland waterways transport*
Transport lotniczy	3120	2807	3238	3896	1834	1658	1711	1773	*Air transport*

a Patrz odpowiednio notki *a—g* do tabl. 2 na str. 317 i 318.

a See respectively footnotes a—g to table 2 on pages 317 and 318.

TABL. 3 (221). **TABOR KOLEJOWY NORMALNOTOROWY**[a]
Stan w dniu 31 XII
STANDARD GAUGE[a] *ROLLING STOCK*
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Lokomotywy:					*Locomotives:*
elektryczne	1856	1905	1838	1923	*electric*
spalinowe	2520	2358	2194	2217	*diesel*
Elektryczne zespoły trakcyjne	1341	1213	1268	1318	*Electric railcars*
Wagony towarowe	103234	89270	87726	87486	*Freight wagons*
Wagony do przewozu podróżnych[b]	4495	3795	3083	2806	*Rail coaches*[b]

a Łącznie z szerokotorowym. *b* Wagony z miejscami do siedzenia, sypialne i kuszetki.
a Including broad gauge. b Coaches with places for sitting, sleeping cars and couchette coaches.

TABL. 4 (222). **MORSKA FLOTA TRANSPORTOWA**
Stan w dniu 31 XII
MARITIME TRANSPORT FLEET
As of 31 XII

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014
	statki *ships*				nośność (DWT) w tys. *DWT in thous.*			
O G Ó Ł E M *T O T A L*	**130**	**121**	**110**	**104**	**2610**	**2942**	**3036**	**2721**
w tym statki w wieku: *of which age of ships:*								
5 lat i mniej *and less*	6	19	38	32	211	800	1538	1318
21 lat i więcej *and more*	70	58	40	38	942	817	648	364
Statki towarowe *Cargo ships*	121	107	94	89	2582	2887	2995	2680
statki do przewozu ładunków stałych *ships for dry bulk transport*	108	95	88	84	2518	2816	2958	2659
w tym masowce *of which bulk cargo ships*	76	69	64	60	2101	2463	2631	2337
zbiornikowce *tankers*	13	12	6	5	64	71	36	21
Barki morskie *Maritime barges*	—	—	4	4	—	—	4	4
Promy *Ferries*	7	11	7	7	28	55	37	37
Statki pasażerskie *Passenger ships*	2	3	5	4	0,2	0,2	0,2	0,2

TABL. 5 (223). **ŁADUNKI ZAŁADOWANE I WYŁADOWANE ORAZ POJEMNOŚĆ STATKÓW WCHODZĄCYCH DO PORTÓW MORSKICH**[a]
GOODS LOADED AND UNLOADED AS WELL AS CAPACITY OF SHIPS ARRIVALS IN SEAPORTS[a]

Porty *Ports*	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014
	załadunek i wyładunek w tys. t *goods loaded and unloaded in thous. t*				pojemność statków (NT) w tys. *capacity of ships (NT) in thous.*			
O G Ó Ł E M ..... ***T O T A L***	**54770**	**59507**	**64104**	**68935**	**51580**	**69857**	**76076**	**84271**
w tym: *of which:*								
Gdańsk	22478	26421	27171	28836	14221	19456	17989	19083
Gdynia	11038	12346	15059	16984	15110	22421	26438	28621
Kołobrzeg	154	147	129	154	82	86	78	85
Police	2335	1829	1465	1751	955	773	644	806
Szczecin	8246	7969	7859	8153	4451	5034	4840	5095
Świnoujście	10373	10683	12019	12567	16299	21584	25512	30041

a Dane dotyczą ładunków przewiezionych statkami o pojemności brutto (GT) 100 i więcej w ramach międzynarodowego obrotu morskiego i kabotażu (tj. ładunków przewożonych drogą morską w obrocie pomiędzy polskimi portami morskimi); bez wagi własnej jednostek ładunkowych (np. kontenerów, wagonów) oraz bunkru (tj. paliwa do statków).

a Data concern transport of goods by ships with gross tonnage (GT) 100 and more under international maritime traffic and cabotage (i.e., seaborne cargo traffic between Polish seaports); excluding the tare weight of ro-ro units (e.g. containers, wagons) and bunker (i.e., fuel for ships).

RUCH PASAŻERÓW W PORTACH MORSKICH
PASSENGER TRAFFIC AT SEAPORTS

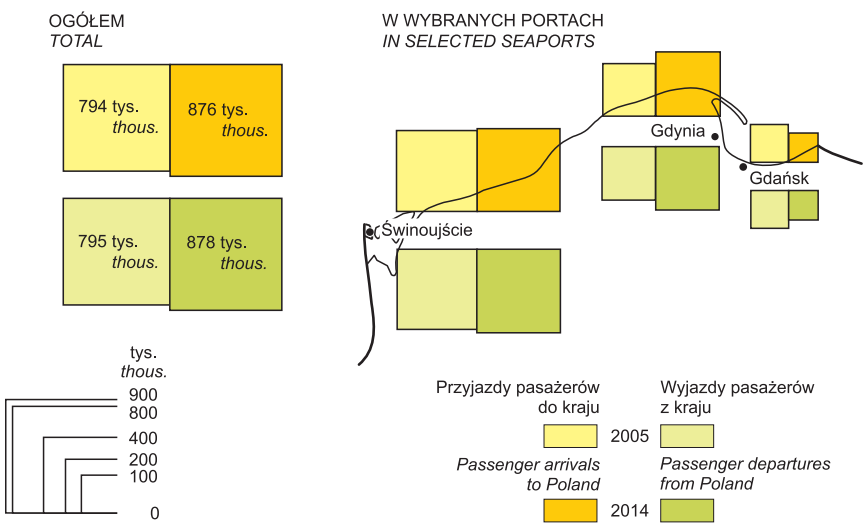

TABL. 6 (224). **TABOR PŁYWAJĄCY ŚRÓDLĄDOWEGO TRANSPORTU WODNEGO**
Stan w dniu 31 XII

INLAND WATERWAYS TRANSPORT FLEET
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Holowniki: liczba	11	15	17	17	*Tugs: number*
moc w kW	1733	2132	2302	2302	*power in kW*
Pchacze: liczba	242	207	192	190	*Pushers: number*
moc w kW	66136	55456	51743	52419	*power in kW*
Barki: liczba	574	597	571	583	*Barges: number*
nośność w tys. t wymierzonych[a]	283	296	287	292	*load capacity in thous. measured tonnes[a]*
Statki pasażerskie[b]: liczba	124	120	130	124	*Passenger ships[b]: number*
miejsca pasażerskie	13615	13355	13221	12789	*passenger capacity*

a Tona wymierzona — tona nośności ładunkowej barki ustalonej przez tzw. pomierzanie statku. *b* Łącznie z transportem przybrzeżnym.

a Measured tonne — the tonne load capacity of a barge established through so-called ship measurements. b Including coastal transport.

TABL. 7 (225). **WYBRANE DANE O TRANSPORCIE LOTNICZYM ROZKŁADOWYM**[a]
Stan w dniu 31 XII

SELECTED DATA ON SCHEDULED AIR TRANSPORT[a]
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Samoloty: liczba	53	56	68	52	*Aircraft: number*
miejsca pasażerskie	4713	5611	6783	5450	*passenger seats*
Liczba tras lotniczych	107	173	113	109	*Number of air routes*
w tym zagranicznych	97	165	96	91	*of which foreign*
Liczba państw, z którymi utrzymywana jest komunikacja regularna	34	46	43	41	*Number of countries with which scheduled flights are maintained*
Liczba miast, z którymi utrzymywana jest komunikacja regularna	77	96	79	70	*Number of cities with which scheduled flights are maintained*
w tym za granicą	67	88	69	60	*of which foreign*

a Transport lotniczy rozkładowy odbywa się na stałych trasach i według stałych rozkładów lotów.

a Scheduled air transport — the transport on permanent routes and according to established flight schedules.

RUCH PASAŻERÓW[a] W PORTACH LOTNICZYCH
PASSENGER TRAFFIC[a] AT AIRPORTS

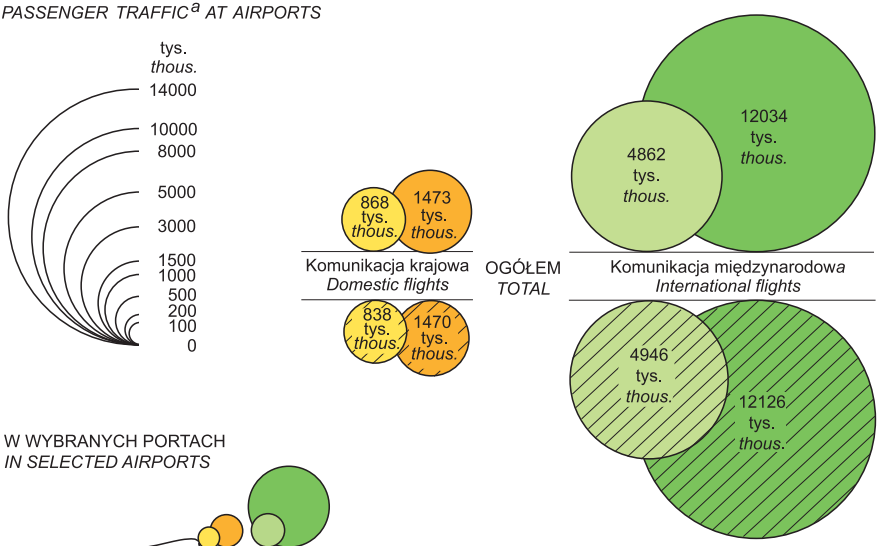

W WYBRANYCH PORTACH
IN SELECTED AIRPORTS

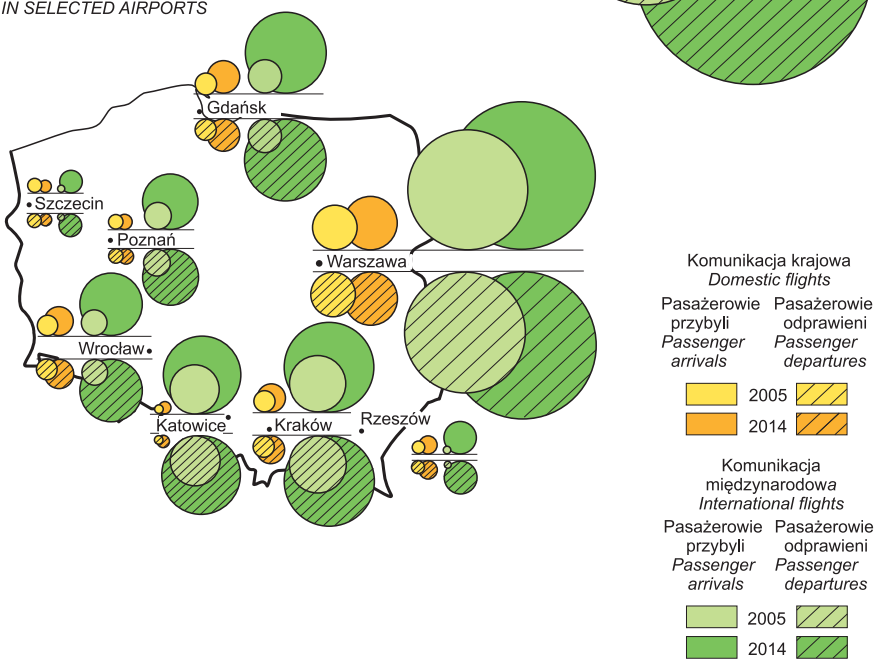

a Dane nie obejmują dzieci w wieku do 2 lat.
a *Data do not include children below the age of 2.*

TABL. 8 (226). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE**[a]
Stan w dniu 31 XII

REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS[a]
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w tys. szt. *in thous. units*				
O G Ó Ł E M	**16816**	**23037**	**25684**	**26472**	***T O T A L***
w tym:					*of which:*
Samochody osobowe	12339	17240	19389	20004	*Passenger cars*
Autobusy	80	97	103	106	*Buses*
Samochody ciężarowe[b] i ciągniki siodłowe	2305	2982	3242	3341	*Lorries*[b] *and road tractors*
Ciągniki balastowe i rolnicze	1243	1566	1633	1669	*Ballast and agricultural tractors*
Motocykle	754	1013	1153	1190	*Motorcycles*

a W latach 2013 i 2014 łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. *b* Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

a In 2013 and 2014 including road vehicles having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. b Including vans.

SAMOCHODY OSOBOWE ZAREJESTROWANE[a] **NA 1000 LUDNOŚCI WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2014 R.**
Stan w dniu 31 XII

REGISTERED PASSENGER CARS[a] *PER 1000 POPULATION BY VOIVODSHIP IN 2014*
As of 31 XII

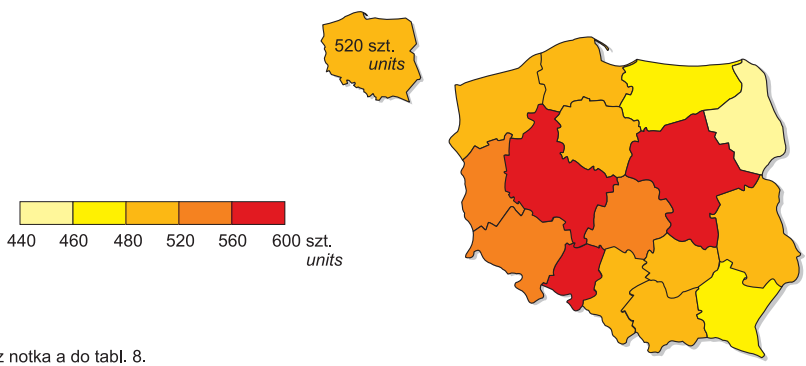

a Patrz notka a do tabl. 8.
a See footnote a to table 8.

Wypadki drogowe[a]
Road traffic accidents[a]

	2005	2010	2013	2014	
Wypadki					***Accidents***
W tysiącach	48,1	38,8	35,8	35,0	*In thousands*
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych[b]	28,6	16,9	14,0	13,2	*Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors*[b]
Ofiary wypadków	**66635**	**52859**	**47416**	**45747**	***Road traffic casualties***
Śmiertelne	5444	3907	3357	3202	*Fatalities*
w tym nieletni do lat 14	173	112	90	80	*of which juveniles to the age of 14*
Ranni	61191	48952	44059	42545	*Injured*
w tym nieletni do lat 14	6091	4586	3747	3509	*of which juveniles to the age of 14*

a Zarejestrowane przez Policję. *b* Pojazdy według stanu w dniu 31 XII; patrz notka *a* do tabl. 8 na str. 323.
a Registered by the Police. b Vehicles as of 31 XII; see footnote a to the table 8 on page 323.

ŁĄCZNOŚĆ — *COMMUNICATIONS*

Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług łączności (dane dotyczą podmiotów zaliczanych według PKD 2007 do działów „Działalność pocztowa i kurierska" oraz „Telekomunikacja") w cenach bieżących wynosiły: w 2005 r. — 43934 mln zł, w 2010 r. — 49766 mln zł, w 2013 r. — 49467 mln zł, a w 2014 r. — 47320 mln zł.

Revenues from sale of products and services of communication (data concern entities included according to NACE Rev. 2 in divisions "Postal and courier activities" and "Telecommunications") in current prices amounted to: 43934 mln zl in 2005, 49766 mln zl in 2010, 49467 mln zl in 2013 and 47320 mln zl in 2014.

TABL. 9 (227). **PLACÓWKI POCZTOWE I NIEKTÓRE USŁUGI POCZTOWE**[a]
Stan w dniu 31 XII
POST OFFICES AND SELECTED POSTAL SERVICES[a]
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Placówki pocztowe	8350	8365	7884	7540	*Post offices*
miasta	3847	3855	3996	4008	*urban areas*
wieś	4503	4510	3888	3532	*rural areas*
Listonosze (przeciętne w grudniu)					*Postmen (average in December) in*
w tys.	25,2	27,0	25,0	24,2	*thous.*
miasta	14,5	15,5	14,8	14,2	*urban areas*
wieś	10,7	11,5	10,2	10,2	*rural areas*

a Dane dotyczą operatora pocztowego wyznaczonego (w latach 2005—2010 — operatora publicznego), a w latach 2010—2014 w zakresie przesyłek listowych, paczek pocztowych oraz przesyłek kurierskich — także pozostałych operatorów pocztowych (w latach 2005 i 2010 określanych jako operatorzy niepubliczni).
a Data concern appointed postal operator (in 2005—2010 — the public operator) and in 2010—2014 in scope of letters, posted parcels and courier consignments also other postal operators (in 2005 and 2010 defined as non-public operators).

TABL. 9 (227). **PLACÓWKI POCZTOWE I NIEKTÓRE USŁUGI POCZTOWE[a] (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

POST OFFICES AND SELECTED POSTAL SERVICES[a] (cont.)
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Nadane (w ciągu roku) w mln:					*Mailed (during the year) in mln:*
przesyłki listowe	1814,6	1719,0	1607,7	1424,6	*letters*
w tym operator wyznaczony	1814,6	1565,5	1350,7	1176,3	*of which appointed operator*
zwykłe[b]	1493,9	1156,9	895,1	783,2	*standard[b]*
polecone[c]	320,7	408,6	455,6	393,1	*registered[c]*
gazety i czasopisma	53,5	43,8	60,7	58,3	*newspapers and magazines*
paczki pocztowe	30,7	20,1	27,9	27,3	*posted parcels*
w tym operator wyznaczony	30,7	19,8	17,5	25,8	*of which appointed operator*
Przesyłki kurierskie[d]	.	57,2	136,4	194,3	*Courier consignments[d]*
w tym operator wyznaczony	1,2	2,9	3,9	22,7	*of which appointed operator*
Przekazy pocztowe zrealizowane (w ciągu roku) w mln	87,3	51,2	50,0	38,5	*Postal transfers paid (during the year) in mln*

a Notka patrz na str. 324. *b* Dane szacunkowe. *c* W latach 2010—2014 łącznie z przesyłkami z zadeklarowaną wartością. *d* Obejmują przesyłki listowe i paczki w obrocie krajowym i zagranicznym; do 2010 r. przesyłki ekspresowe (o wartości dodanej).

a See footnote on page 324. b Estimated data. c In 2010—2014 including insured consignments. d Including letters and packages in domestic and foreign traffic; until 2010 express delivery (value-added).

TABL. 10 (228). **NIEKTÓRE USŁUGI POCZTOWE OPERATORA WYZNACZONEGO[a] W OBROCIE ZAGRANICZNYM**

SELECTED POSTAL SERVICES OF APPOINTED[a] OPERATOR IN FOREIGN TURNOVER

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014
	nadane z zagranicy do Polski *sent to Poland from abroad*				nadane z Polski za granicę *sent abroad from Poland*			
	w tys. *in thous.*							
Przesyłki listowe: *Letters:*								
zwykłe *standard*	58903	56736	53906	50582	60221	27315	25514	26853
polecone[b] *registered[b]*	1421	2283	2707	3792	4078	6176	8957	9104
Paczki pocztowe *Posted parcels*	332	475	642	610	364	468	727	849
Przesyłki kurierskie[c] *Courier consignments[c]*	162	161	121	173	209	180	159	148

a W latach 2005—2010 — operator publiczny. *b* W latach 2010—2014 łącznie z przesyłkami z zadeklarowaną wartością. *c* Do 2010 r. przesyłki ekspresowe (o wartości dodanej).

U w a g a. Ponadto w obrocie zagranicznym pozostali operatorzy pocztowi (w latach 2005—2010 określani jako operatorzy niepubliczni) dostarczyli w 2010 r. 2474 tys. przesyłek kurierskich (przesyłek listowych i paczek) i 359 tys. przesyłek standardowych, w 2013 r. odpowiednio: 8248 tys. i 399 tys., a w 2014 r. — 10597 tys. i 770 tys.

a In 2005—2010 — the public operator. b In 2010—2014 including insured letters. c Until 2010 express delivery (value-added).

N o t e. Moreover, in foreign traffic other operators (in 2005—2010 defined as non-public operators) provided in 2010 — 2474 thous. courier consignments (letters and packages) and 359 thous. standard consignments, respectively: in 2013 — 8248 thous. and 399 thous., in 2014 — 10597 thous. and 770 thous.

TABL. 11 (229). **ABONENCI TELEFONICZNI, APARATY TELEFONICZNE ORAZ POŁĄCZENIA TELEFONICZNE**[a]
Stan w dniu 31 XII

TELEPHONE SUBSCRIBERS, TELEPHONE SETS AND TELEPHONE CALLS[a]
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Telefoniczne łącza główne w tys.	11764	8245	5830	5333	*Telephone main line in thous.*
w tym abonenci prywatni[b]	8721	5794	3888	3696	*of which private subscribers*[b]
miasta	9545	6727	4841	4367	*urban areas*
wieś	2219	1518	989	966	*rural areas*
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii stacjonarnej)	10414	7037	4917	4568	*of which standard main line (fixed line telephone subscribers)*
w tym abonenci prywatni[b]	8485	5741	3854	3660	*of which private subscribers*[b]
Aparaty telefoniczne publiczne samoinkasujące w tys.	81	44	15	14	*Public pay telephones in thous.*
Abonenci telefonii ruchomej[c] w tys.	29166	47477	56511	57595	*Mobile telephone subscribers*[c] *in thous.*
Połączenia telefoniczne wychodzące w obrocie krajowym (w ciągu roku) w mln min	.	75095	87286	94744	*Domestic outgoing telephone calls (during the year) in mln min*
telefonii stacjonarnej	.	17837	13654	13591	*fixed line telephony*
telefonii ruchomej	15950	57258	73632	81153	*mobile telephony*

a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. *b* Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych. *c* Łącznie z użytkownikami (usługi z przedpłatą).

U w a g a. Telefoniczne łącza główne obejmują standardowe łącza główne oraz łącza w dostępach ISDN (tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów i danych).

a Data concern operators of public telecommunication network. b Possessing telephones installed in private dwellings. c Including users (pre-paid services).

N o t e. Telephone main line includes standard main line and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network; i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data).

ABONENCI TELEFONICZNI NA 1000 LUDNOŚCI W WYBRANYCH KRAJACH
TELEPHONE SUBSCRIBERS PER 1000 POPULATION IN SELECTED COUNTRIES

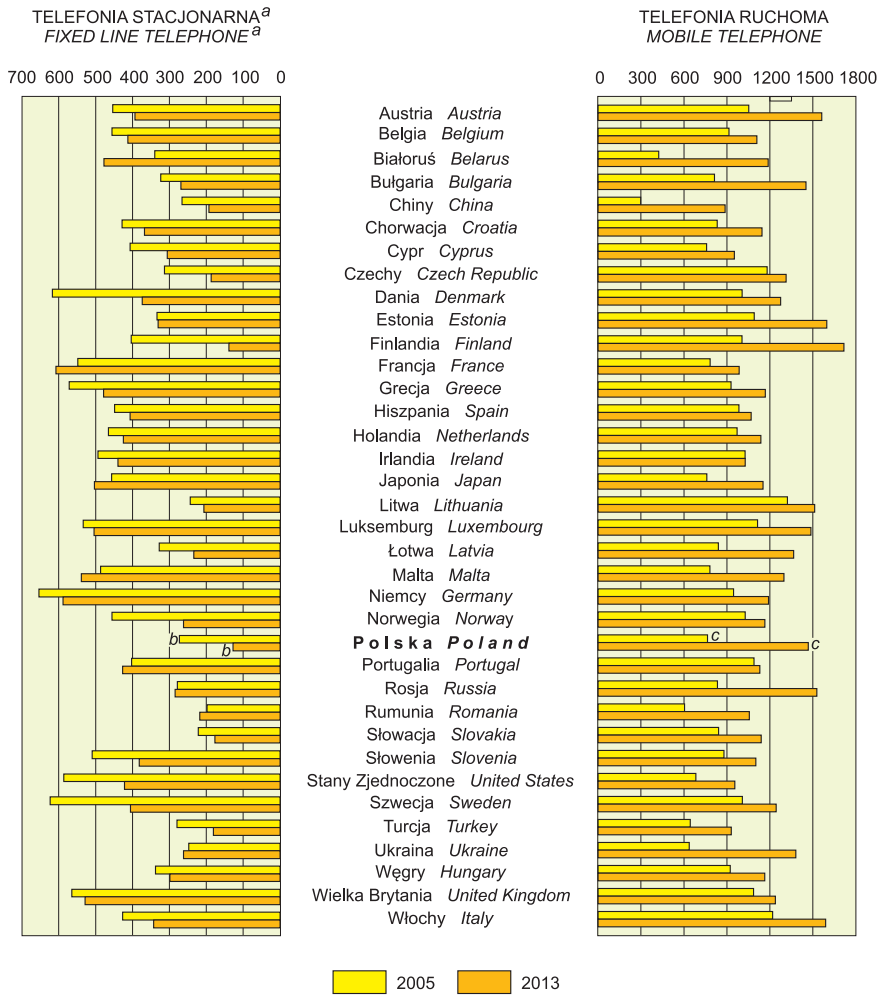

a Standardowe łącza główne. *b* Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. *c* Łącznie z użytkownikami (usługi z przedpłatą).

a Standard main line. b Data concern operators of public telecommunication network. c Including users (pre-paid services).

TABL. 1 (230). **OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG GŁÓWNYCH PARTNERÓW (ceny bieżące)**
FOREIGN TRADE TURNOVER BY MAIN TRADING PARTNERS (current prices)

Wyszczególnienie *Specification*	Ogółem w mln USD *Total in mln USD*	Pierwszy partner *First partner*		Drugi partner *Second partner*		Trzeci partner *Third partner*	
		nazwa kraju *country*	w % ogółem *in % of total*	nazwa kraju *country*	w % ogółem *in % of total*	nazwa kraju *country*	w % ogółem *in % of total*
1929 Import ..... *Imports*	342	Niemcy *Germany*	27,3	Stany Zjednoczone *United States*	12,5	Wielka Brytania *United Kingdom*	8,5
Eksport ..... *Exports*	310	Niemcy *Germany*	31,2	Czechosłowacja *Czechoslovakia*	10,5	Austria *Austria*	10,5
Saldo ..... *Balance*	–32						
1938 Import ..... *Imports*	247	Niemcy *Germany*	14,5	Stany Zjednoczone *United States*	12,2	Wielka Brytania *United Kingdom*	11,4
Eksport ..... *Exports*	225	Wielka Brytania *United Kingdom*	18,2	Niemcy *Germany*	14,5	Szwecja *Sweden*	6,0
Saldo ..... *Balance*	–22						
1950 Import ..... *Imports*	668	ZSRR *USSR*	28,8	Czechosłowacja *Czechoslovakia*	13,2	NRD *GDR*	11,5
Eksport ..... *Exports*	634	ZSRR *USSR*	24,3	NRD *GDR*	13,9	Czechosłowacja *Czechoslovakia*	9,2
Saldo ..... *Balance*	–34						
1960 Import ..... *Imports*	1495	ZSRR *USSR*	31,2	NRD *GDR*	12,5	Czechosłowacja *Czechoslovakia*	8,5
Eksport ..... *Exports*	1326	ZSRR *USSR*	29,4	NRD *GDR*	9,4	Czechosłowacja *Czechoslovakia*	8,5
Saldo ..... *Balance*	–169						
1970 Import ..... *Imports*	3608	ZSRR *USSR*	37,7	NRD *GDR*	11,1	Czechosłowacja *Czechoslovakia*	8,6
Eksport ..... *Exports*	3548	ZSRR *USSR*	35,3	NRD *GDR*	9,3	Czechosłowacja *Czechoslovakia*	7,5
Saldo ..... *Balance*	–60						
1980 Import ..... *Imports*	19089	ZSRR *USSR*	33,1	RFN *FRG*	6,7	NRD *GDR*	6,6
Eksport ..... *Exports*	16997	ZSRR *USSR*	31,2	RFN *FRG*	8,1	Czechosłowacja *Czechoslovakia*	6,9
Saldo ..... *Balance*	–2092						
1992 Import ..... *Imports*	15913	Niemcy *Germany*	23,9	Rosja *Russia*	8,5	Włochy *Italy*	6,9
Eksport ..... *Exports*	13187	Niemcy *Germany*	31,4	Holandia *Netherlands*	6,0	Włochy *Italy*	5,6
Saldo ..... *Balance*	–2726						
2000 Import ..... *Imports*	48940	Niemcy *Germany*	23,9	Rosja *Russia*	9,4	Włochy *Italy*	8,3
Eksport ..... *Exports*	31651	Niemcy *Germany*	34,9	Włochy *Italy*	6,3	Francja *France*	5,2
Saldo ..... *Balance*	–17289						

TABL. 1 (230). **OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG GŁÓWNYCH PARTNERÓW (dok.)**
FOREIGN TRADE TURNOVER BY MAIN TRADING PARTNERS (cont.)

Wyszczególnienie *Specification*	Ogółem w mln USD *Total in mln USD*	Pierwszy partner *First partner*		Drugi partner *Second partner*		Trzeci partner *Third partner*	
		nazwa kraju *country*	w % ogółem *in % of total*	nazwa kraju *country*	w % ogółem *in % of total*	nazwa kraju *country*	w % ogółem *in % of total*
2010 Import ..... *Imports*	178063	Niemcy *Germany*	21,9	Rosja *Russia*	10,2	Chiny *China*	9,4
Eksport ..... *Exports*	159758	Niemcy *Germany*	26,1	Francja *France*	6,8	Wielka Brytania *United Kingdom*	6,3
Saldo ..... *Balance*	–18305						
2013 Import ..... *Imports*	208780	Niemcy *Germany*	21,7	Rosja *Russia*	12,1	Chiny *China*	9,3
Eksport ..... *Exports*	206138	Niemcy *Germany*	25,1	Wielka Brytania *United Kingdom*	6,5	Czechy *Czech Republic*	6,2
Saldo ..... *Balance*	–2642						
2014 Import ..... *Imports*	**222155**	**Niemcy *Germany***	**22,0**	**Chiny *China***	**10,5**	**Rosja *Russia***	**10,5**
Eksport ..... *Exports*	**218892**	**Niemcy *Germany***	**26,1**	**Wielka Brytania *United Kingdom***	**6,4**	**Czechy *Czech Republic***	**6,3**
Saldo ..... *Balance*	**–3263**						

U w a g a. Nazwy krajów odnoszą się do lat prezentacji; import do 1980 r. na warunkach fob.
N o t e. Country names are relative to years of presentation; imports until 1980 according to fob.

Od 1 I 1992 r. statystyka **obrotów handlu zagranicznego** prowadzona jest według metodologii Departamentu Statystyki Organizacji Narodów Zjednoczonych. Źródłem danych dla statystyki handlu zagranicznego od 1992 r. do 30 IV 2004 r. był dokument zgłoszenia celnego — Jednolity Dokument Administracyjny (SAD), a od 1 V 2004 r., tj. od dnia przystąpienia Polski do Unii Europejskiej (UE), są:
a) system INTRASTAT — bazujący na deklaracjach przywozu i wywozu INTRASTAT; system ten obejmuje obroty towarowe realizowane pomiędzy Polską a państwami członkowskimi UE;
b) system EXTRASTAT — bazujący na zgłoszeniach celnych; system ten obejmuje obroty towarowe realizowane pomiędzy Polską a tzw. krajami trzecimi, tj. niebędącymi członkami UE;
c) alternatywne źródła danych, wykorzystywane od 1 I 2006 r. do rejestracji obrotów tzw. ,,towarami specyficznymi'', tj. energią elektryczną, gazem ziemnym, produktami morskimi, militariami.

Dane otrzymane z połączenia ww. źródeł tworzą jednolity zbiór statystyki handlu zagranicznego.

Ponadto w danych o obrotach handlu zagranicznego uwzględnia się szacunek obrotów tych podmiotów, które zostały zwolnione ze składania deklaracji INTRASTAT.

Wartość importu, jeśli nie zaznaczono inaczej, została wykazana na warunkach cif, tzn. łącznie z kosztami transportu i ubezpieczenia do granicy polskiej. Wartość eksportu została wykazana na warunkach fob.

Wskaźniki **cen transakcyjnych** określają zmiany cen w walutach obcych oraz zmiany kursów walut wyrażonych w złotych. Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu struktury wartości obrotów handlu zagranicznego z roku badanego.

Wskaźnik **„terms of trade"** jest to stosunek zmian cen towarów eksportowanych do zmian cen towarów importowanych.

Since 1 I 1992 *statistics of* ***foreign trade turnover*** *have been conducted according to the UN Statistics Division methodology. The source of data for foreign trade statistics in the period from 1992 to 30 IV 2004 was the customs declaration document Single Administrative Document (SAD), since 1 V 2004, i.e. from the day of Poland's accession to the European Union (EU), have been:*

a) INTRASTAT system — based on INTRASTAT declarations of arrivals and dispatches — covers the trade turnover between Poland and other EU member states;

b) EXTRASTAT system — based on customs declarations — covers the trade turnover between Poland and the third countries, i.e. EU non-member states;

c) alternative data sources which register since 1 I 2006 the specific goods and movements: electricity and gas, sea products, military goods.

Data received from combination of the above mentioned sources constitute a uniform collection of foreign trade statistics.

Moreover, the data on foreign trade turnover include estimations of turnover of the entities exempted from submitting INTRASTAT declaration.

The value of imports, if not otherwise stated, is presented according to cif, i.e. together with transport and insurance charges to the Polish border. The value of exports is presented according to fob.

Transaction price *indices define changes in foreign currency prices and changes in exchange rates of foreign currencies expressed in zlotys. Price indices are calculated applying the structure of turnover value in the surveyed year.*

"Terms of trade" *index presents the relation of price changes of exported commodities to price changes of imported commodities.*

DYNAMIKA IMPORTU I EKSPORTU (ceny stałe)[a]
INDICES OF IMPORTS AND EXPORTS (constant prices)[a]

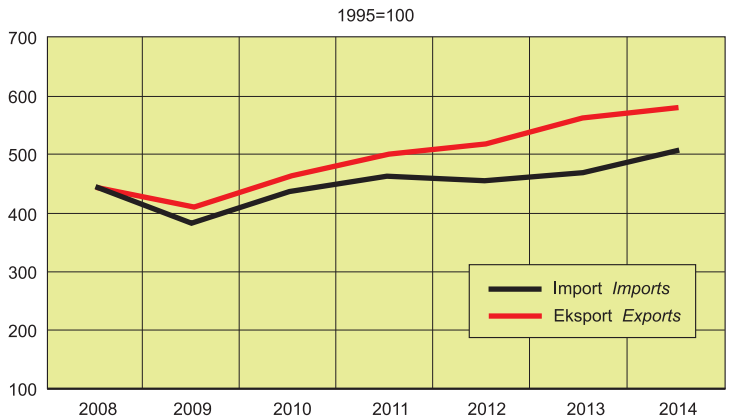

a Obliczono na podstawie danych wyrażonych w złotych; patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust.11 na str. 12.
a *Calculated on the basis of data expressed in zlotys; see general notes to the Yearbook, item 11 on page 15.*

DYNAMIKA OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO W WYBRANYCH KRAJACH W 2013 R. (ceny stałe)
INDICES OF FOREIGN TRADE TURNOVER IN SELECTED COUNTRIES IN 2013 (constant prices)

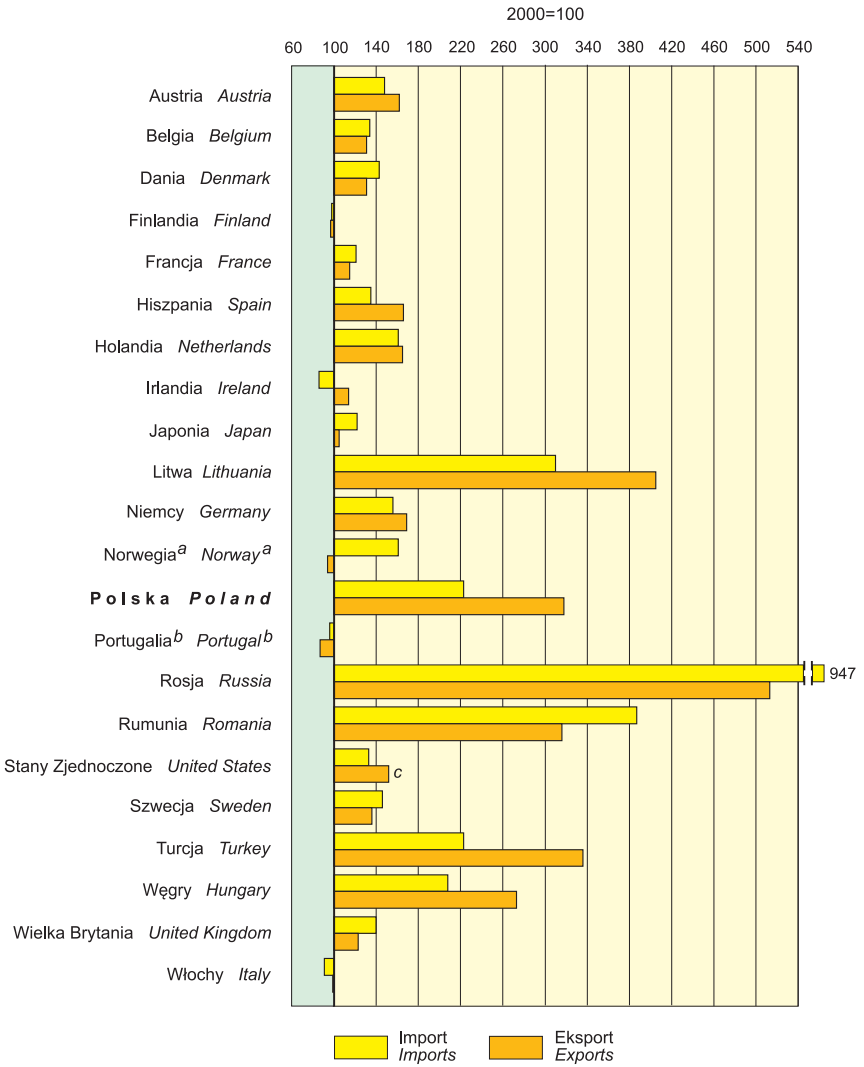

a, c Z wyłączeniem: *a* – statków, *c* – towarów związanych z uzbrojeniem. *b* 2010 r.
a, c Excluding: a – ships, c – military goods. b 2010.

TABL. 2 (231). **DYNAMIKA IMPORTU I EKSPORTU ORAZ WSKAŹNIKI CEN HANDLU ZAGRANICZNEGO**
INDICES OF IMPORTS AND EXPORTS AND PRICE INDICES OF FOREIGN TRADE

Wyszczególnienie *Specification*	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014				
	rok poprzedni=100 *previous year=100*							1995= =100	2000= =100	2005= =100	2010= =100
Wskaźniki wolumenu[a]: *Volume indices[a]*:											
import ..... *imports*	108,5	85,7	113,7	106,2	98,5	102,9	108,4	507,6	245,2	165,7	116,6
eksport ..... *exports*	106,8	92,0	113,2	108,1	103,4	106,5	105,3	580,3	332,9	177,1	125,4
Wskaźniki cen transakcyjnych: *Transaction price indices*:											
import ..... *imports*	100,3	108,7	101,8	109,5	105,6	98,3	97,3	193,2	132,2	126,9	110,5
eksport ..... *exports*	98,2	113,5	100,4	107,4	104,4	100,8	100,0	211,4	148,4	133,3	113,0
Terms of trade	97,9	104,4	98,6	98,1	98,9	102,5	102,8	109,4	112,6	105,0	102,3

a Obliczono na podstawie danych wyrażonych w złotych w cenach stałych; patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12.

a Calculated on the basis of data expressed in zlotys in constant prices; see general notes to the Yearbook, item 11 on page 15.

Skład ugrupowań gospodarczych:
— UE obejmuje kraje: Austrię, Belgię, Danię, Finlandię, Francję, Grecję, Hiszpanię, Holandię, Irlandię, Luksemburg, Niemcy, Portugalię, Szwecję, Wielką Brytanię, Włochy, od 1 V 2004 r. — Cypr, Czechy, Estonię, Litwę, Łotwę, Maltę, Polskę, Słowację, Słowenię i Węgry, od 1 I 2007 r. — Bułgarię i Rumunię oraz od 1 VII 2013 r. — Chorwację;
— EFTA obejmuje kraje: Islandię, Liechtenstein, Norwegię i Szwajcarię;
— OECD obejmuje kraje: UE (według stanu organizacyjnego obowiązującego do 30 IV 2004 r.) i EFTA (bez Liechtensteinu) oraz Australię, Chile, Czechy, Estonię, Izrael, Japonię, Kanadę, Koreę Południową, Meksyk, Nową Zelandię, Polskę, Słowację, Słowenię, Stany Zjednoczone, Turcję i Węgry.

Composition of economic grouping:
— *EU includes the following countries: Austria, Belgium, Denmark, Finland, France, Greece, Spain, the Netherlands, Ireland, Luxembourg, Germany, Portugal, Sweden, the United Kingdom and Italy, since 1 V 2004 — Cyprus, the Czech Republic, Estonia, Lithuania, Latvia, Malta, Poland, Slovakia, Slovenia and Hungary, since 1 I 2007 — Bulgaria and Romania as well as since 1 VII 2013 — Croatia;*
— *EFTA includes the following countries: Iceland, Liechtenstein, Norway and Switzerland;*
— *OECD includes the following countries of the EU (according to the organizing status binding until 30 IV 2004) and EFTA (excluding Liechtenstein) as well as Australia, Chile, the Czech Republic, Estonia, Israel, Japan, Canada, South Korea, Mexico, New Zealand, Poland, Slovakia, Slovenia, the United States, Turkey and Hungary.*

TABL. 3 (232). **OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG GRUP KRAJÓW**[1] **(ceny bieżące)**
FOREIGN TRADE TURNOVER BY GROUPS OF COUNTRIES[1] *(current prices)*

Wyszczególnienie *Specification* *a* — import *imports* *b* — eksport *exports* *c* — saldo *balance*		2005	2010	2013	2014	
		w mln zł *in mln zl*				w mln USD *in mln USD*
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	***a***	**328192**	**536221**	**656098**	**692573**	**222155**
	b	**288781**	**481058**	**647879**	**682360**	**218892**
	c	**–39411**	**–55163**	**–8219**	**–10213**	**–3263**
w tym kraje OECD *of which OECD countries*	*a*	244575	372978	441170	461000	147842
	b	236552	399116	510853	548232	175863
	c	–8023	+26138	+69683	+87232	+28021
Kraje rozwinięte gospodarczo *Developed countries*	*a*	240614	360404	432908	453128	145332
	b	241375	408458	530781	572048	183515
	c	+761	+48054	+97873	+118920	+38183
w tym: UE *of which: EU*	*a*	215165	318974	383752	405630	130131
	b	222891	380679	486076	526074	168757
	c	+7726	+61705	+102324	+120444	+38626
EFTA *EFTA*	*a*	8863	12975	17943	15499	4953
	b	8642	11295	18422	17796	5721
	c	–221	–1680	+479	+2297	+768
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej *Countries of Central and Eastern Europe*	*a*	37962	63422	89340	82921	26700
	b	28979	38553	61011	50351	16161
	c	–8983	–24869	–28329	–32570	–10539
Kraje rozwijające się gospodarczo *Developing countries*	*a*	49616	112395	133850	156524	50123
	b	18427	34047	56087	59961	19216
	c	–31189	–78348	–77763	–96563	–30907

1 W 2013 r. obroty Polski z krajami UE podano w składzie obowiązującym od 1 VII 2013 r. (tj. łącznie z Chorwacją).

1 *The turnover of Poland with the EU Member States in 2013 was given for the countries being the EU Member States since 1 VII 2013 (i.e. with Croatia).*

TABL. 4 (233). **OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG WYBRANYCH KRAJÓW (ceny bieżące)**
FOREIGN TRADE TURNOVER BY SELECTED COUNTRIES (current prices)

Wyszczególnienie *Specification* *a* — import *imports* *b* — eksport *exports*		2005	2010	2013	2014	
		w mln zł *in mln zl*				w odsetkach *in percent*
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	***a*** ***b***	**328192** **288781**	**536221** **481058**	**656098** **647879**	**692573** **682360**	**100,0** **100,0**
EUROPA *EUROPE*						
Austria *Austria*	*a* *b*	5618 6015	9006 9223	11657 11407	12368 11512	1,8 1,7
Belgia *Belgium*	*a* *b*	8630 8592	12801 11398	15137 14315	16671 15434	2,4 2,3
Bułgaria *Bulgaria*	*a* *b*	541 832	1044 1635	1564 3138	1751 3011	0,3 0,4
Chorwacja *Croatia*	*a* *b*	202 904	333 1062	407 1370	413 1635	0,1 0,2
Cypr *Cyprus*	*a* *b*	31 102	116 340	789 844	895 1212	0,1 0,2
Czechy *Czech Republic*	*a* *b*	11743 13196	20262 28773	24054 40110	24863 43105	3,6 6,3
Dania *Denmark*	*a* *b*	4443 6071	6573 8957	8062 10955	8552 10822	1,2 1,6
Estonia *Estonia*	*a* *b*	296 1325	523 2243	561 3506	605 4538	0,1 0,7
Finlandia *Finland*	*a* *b*	4240 2244	5394 3463	5376 4982	6318 5797	0,9 0,8
Francja[1] *France*[1]	*a* *b*	19658 17940	23165 32571	25041 36367	25976 38404	3,8 5,6
Grecja *Greece*	*a* *b*	719 915	945 2091	1259 2274	1423 2545	0,2 0,4
Hiszpania *Spain*	*a* *b*	7068 7167	10841 12773	14058 14405	13841 16651	2,0 2,4
Holandia *Netherlands*	*a* *b*	11218 12009	19881 21094	25409 25707	26170 28444	3,8 4,2
Irlandia *Ireland*	*a* *b*	1816 940	3360 1796	4235 2114	4903 2144	0,7 0,3
Litwa *Lithuania*	*a* *b*	1984 3996	3218 5588	4441 9855	4512 9769	0,7 1,4
Luksemburg *Luxembourg*	*a* *b*	539 277	739 512	1286 731	1287 721	0,2 0,1

1 Łącznie z Monako i departamentami zamorskimi Francji (Reunion, Gwadelupa, Martynika i Gujana Francuska).

1 *Including Monaco and French Overseas Department (Reunion, Guadeloupe, Martinique and French Guiana).*

TABL. 4 (233). **OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG WYBRANYCH KRAJÓW (cd.)**
FOREIGN TRADE TURNOVER BY SELECTED COUNTRIES (cont.)

Wyszczególnienie *Specification* *a* — import *imports* *b* — eksport *exports*		2005	2010	2013	2014	
		w mln zł *in mln zl*				w odsetkach *in percent*
EUROPA (dok.) *EUROPE (cont.)*						
Łotwa *Latvia*	*a* *b*	856 1848	708 2713	1018 5479	1434 6762	0,2 1,0
Malta *Malta*	*a* *b*	32 28	139 96	109 226	180 284	0,0 0,0
Niemcy *Germany*	*a* *b*	80994 81449	117306 125551	142161 162548	152049 178166	22,0 26,1
Norwegia[1] *Norway*[1]	*a* *b*	5122 6060	8096 7139	12237 12865	9545 11638	1,4 1,7
Portugalia *Portugal*	*a* *b*	905 1393	1374 1847	1884 2087	2090 2524	0,3 0,4
Rosja *Russia*	*a* *b*	29125 12821	54864 20135	79578 34069	72708 29291	10,5 4,3
Rumunia *Romania*	*a* *b*	1538 3288	3764 6590	4704 9672	5421 10743	0,8 1,6
Słowacja *Slovakia*	*a* *b*	6051 5527	11056 12993	13026 17099	12864 17329	1,9 2,5
Słowenia *Slovenia*	*a* *b*	1521 946	2105 1695	2242 2016	2477 2374	0,4 0,3
Szwajcaria *Switzerland*	*a* *b*	3550 2167	4541 4012	5080 5327	5511 5819	0,8 0,9
Szwecja *Sweden*	*a* *b*	7517 8889	10076 14234	12316 17581	12590 19559	1,8 2,9
Ukraina *Ukraine*	*a* *b*	3289 8410	5529 11924	6981 18020	7121 13146	1,0 1,9
Węgry *Hungary*	*a* *b*	5934 8219	9318 13618	10797 16506	10749 18097	1,6 2,7
Wielka Brytania *United Kingdom*	*a* *b*	10159 16128	14657 30205	17184 42138	17802 43408	2,6 6,4
Włochy *Italy*	*a* *b*	23195 17677	30533 28529	34940 27958	37396 30783	5,4 4,5
AZJA *ASIA*						
Chiny[2] *China*[2]	*a* *b*	17807 1914	50449 4921	61127 6661	72790 7046	10,5 1,0
Chiny —Tajwan *China — Taiwan*	*a* *b*	2916 245	5251 448	3798 495	4769 529	0,7 0,1

1 Łącznie z Svalbard i Jan Mayen. **2** Bez Tajwanu i Specjalnych Regionów Administracyjnych — Hongkong i Makau.

1 *Including Svalbard and Jan Mayen.* **2** *Excluding Taiwan and Special Administrative Regions — Hong Kong and Macao.*

TABL. 4 (233). **OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG WYBRANYCH KRAJÓW (dok.)**
FOREIGN TRADE TURNOVER BY SELECTED COUNTRIES (cont.)

Wyszczególnienie *Specification* *a* — import *imports* *b* — eksport *exports*		2005	2010	2013	2014	
		w mln zł *in mln zl*				w odsetkach *in percent*
AZJA (dok.) *ASIA (cont.)*						
Japonia *Japan*	*a*	6445	10908	8998	9875	1,4
	b	582	1386	2121	2059	0,3
Korea Południowa *South Korea*	*a*	5121	14745	13171	13636	2,0
	b	383	838	2283	1584	0,2
Turcja *Turkey*	*a*	4245	6431	7603	8429	1,2
	b	3878	7512	9579	9783	1,4
AFRYKA *AFRICA*						
Egipt *Egypt*	*a*	79	152	347	426	0,1
	b	412	714	864	869	0,1
Maroko *Morocco*	*a*	268	474	787	900	0,1
	b	366	426	897	1351	0,2
Rep. Pd. Afryki *South Africa*	*a*	561	740	895	952	0,1
	b	548	1361	1934	2141	0,3
AMERYKA *AMERICA*						
Argentyna *Argentina*	*a*	1344	1880	2181	2536	0,4
	b	252	255	452	386	0,1
Brazylia *Brazil*	*a*	1531	2444	2912	3621	0,5
	b	433	1128	1825	1652	0,2
Kanada *Canada*	*a*	727	1606	1260	1283	0,2
	b	1586	2785	3166	3975	0,6
Stany Zjednoczone[1] *United States*[1]	*a*	7820	13560	17431	17023	2,5
	b	5974	8761	15239	15169	2,2
AUSTRALIA I OCEANIA *AUSTRALIA AND OCEANIA*						
Australia *Australia*	*a*	313	513	1046	1220	0,2
	b	575	863	1622	2017	0,3

1 Łącznie z Portoryko.
1 *Including Puerto Rico.*

IMPORT I EKSPORT NA 1 MIESZKAŃCA W WYBRANYCH KRAJACH (ceny bieżące)
IMPORTS AND EXPORTS PER CAPITA IN SELECTED COUNTRIES (current prices)

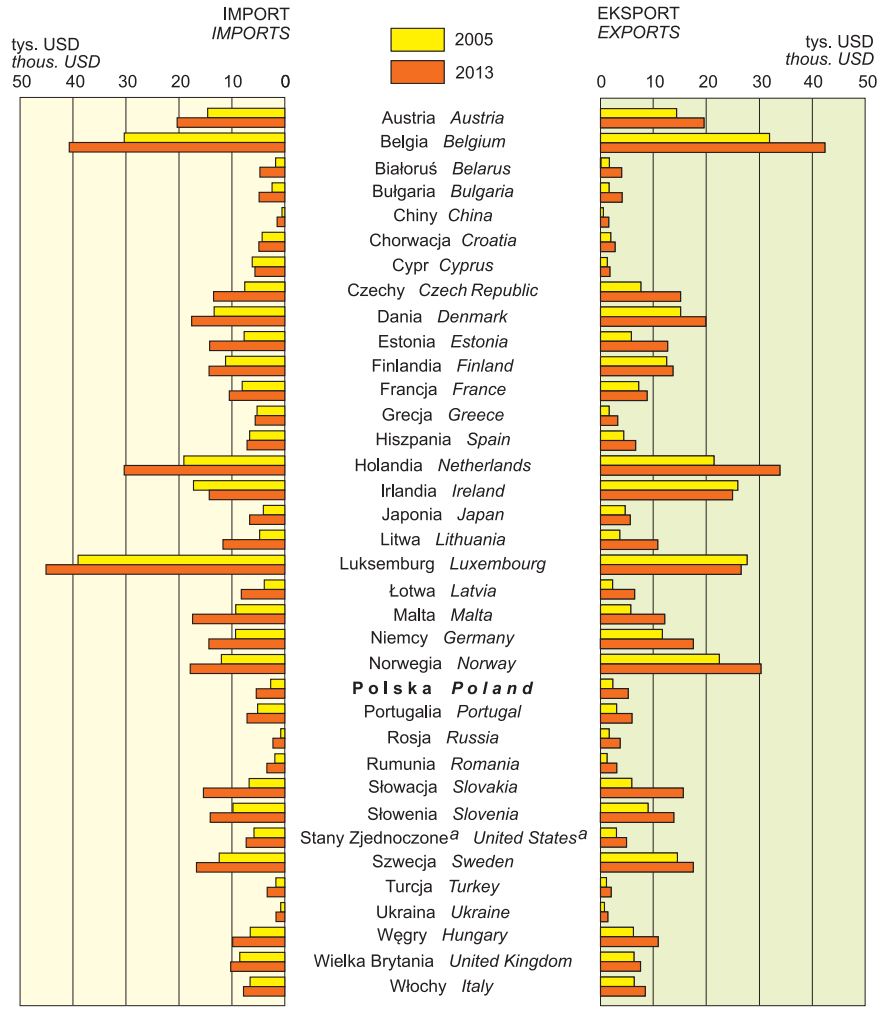

a Łącznie z Wyspami Dziewiczymi Stanów Zjednoczonych i Portoryko, lecz z wyłączeniem wymiany handlowej z Guam i Samoa Amerykańskim. Dane zawierają obroty związane ze złotem niemonetarnym.

a Including the trade of the US Virgin Islands and Puerto Rico but excluding shipments of merchandise between the United States and its other possessions (Guam, American Samoa). Data include imports and exports of non-monetary gold.

Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Handlu (SITC) wydana została przez Departament Statystyki ONZ w 1950 r. i znowelizowana w 2007 r. jako wersja 4 do klasyfikowania wszystkich towarów objętych handlem międzynarodowym.

Do opracowania obrotów handlu zagranicznego według nomenklatury SITC zastosowano klucz przejścia z Nomenklatury Scalonej CN, która stanowi podstawową klasyfikację towarową handlu zagranicznego. Grupowanie towarów oparte jest na kryterium ich przeznaczenia lub kryterium surowcowym.

The Standard International Trade Classification (SITC) was issued by the UN Statistics Division in 1950 and amended in 2007 (revision 4) for classifying all commodities subject to foreign trade.

For compiling foreign trade turnover according to SITC nomenclature, a correlation table key was used for converting from the CN, which constitutes a basic classification of foreign trade. The commodity grouping is based on the designation criterion or on raw materials criterion.

IMPORT I EKSPORT WEDŁUG SEKCJI SITC[a] (ceny bieżące)
IMPORTS AND EXPORTS BY SITC SECTIONS[a] (current prices)

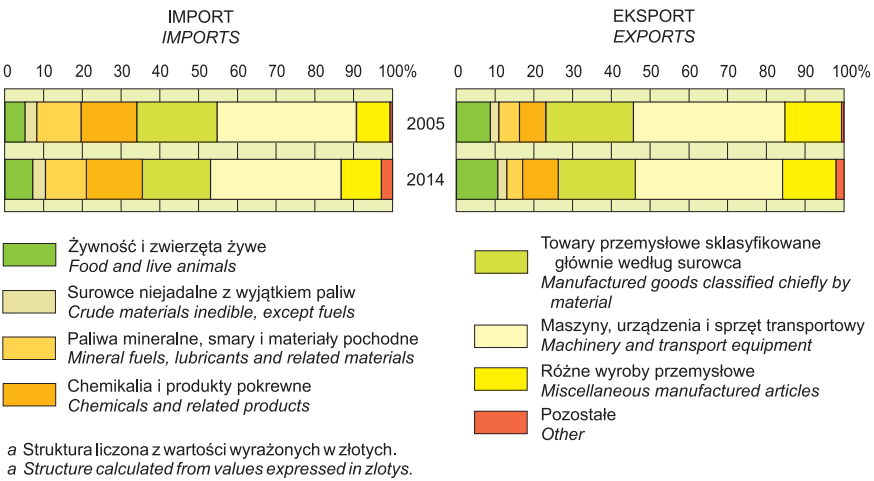

a Struktura liczona z wartości wyrażonych w złotych.
a Structure calculated from values expressed in zlotys.

Uwaga. Wyniki finansowe prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 330, z późniejszymi zmianami).

Note. *The financial results are adjusted to the Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2013 item 330, with later amendments).*

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

FINANCES OF ENTERPRISES

Dane prezentowane w dziale dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 osób i więcej; dane nie obejmują szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i podmiotów zaklasyfikowanych według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo" oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa".

Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:
— przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów,
— przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku,
— pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu,
— przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:
— koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług),
— wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia),
— pozostałe koszty operacyjne,
— koszty finansowe.

Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług.

Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

Wynik zdarzeń nadzwyczajnych stanowi różnicę między zyskami nadzwyczajnymi a stratami nadzwyczajnymi. Zyski i straty nadzwyczajne dotyczą skutków finansowych zdarzeń występujących niepowtarzalnie poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia.

Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.

Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

Data presented in the chapter concern economic entities keeping accounting ledgers, employing 50 persons and more; data do not include higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and entities, the main activity of which is classified according to NACE Rev. 2 in the sections "Agriculture, forestry and fishing" as well as "Financial and insurance activities".

Revenues from total activity *(sums received and due) include:*
— *net revenues from sale of products (goods and services), including subsidies on products,*
— *net revenues from sale of goods and materials, including sums due from the sale of re-use packages,*
— *other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity,*
— *financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by the entity.*

Costs of obtaining revenues from total activity *include:*
— *the cost of products sold (goods and services),*
— *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices,*
— *other operating costs,*
— *financial costs.*

Revenues and co sts of obtai ning revenues from the sale *of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).*

The financial result on economic activity *is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.*

The result on extraor dinary events *is the difference between extraordinary profits and extraordinary losses. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of the entity and not connected with general risk of activity.*

The gross financial result *(profit or loss) is the result on economic activity corrected by the result on extraordinary events.*

Obligatory encumbrances on gross financial result *include income tax on legal and natural persons as well as other payments resulting from separate regulations.*

The net fi nancial r esult *(profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.*

TABL. 1 (234). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w mln zł *in mln zl*				
Przychody z całokształtu działalności	**1314631**	**2029731**	**2392594**	**2442965**	***Revenues from total activity***
w tym:					*of which:*
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	809175	1200633	1403383	1443377	*Net revenues from sale of products (goods and services)*
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	457631	761016	908903	916014	*Net revenues from sale of goods and materials*
Przychody finansowe	20211	30726	34811	41542	*Financial revenues*
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	**1250067**	**1922052**	**2284485**	**2337426**	***Costs of obtaining revenues from total activity***
w tym:					*of which:*
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	805408	1217468	1447110	1484962	*Cost of products sold (goods and services)*
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	393733	642163	765823	768967	*Value of goods and materials sold*
Koszty finansowe	23404	30231	36694	48082	*Financial costs*
Wynik finansowy na działalności gospodarczej	**64564**	**107679**	**108109**	**105539**	***Financial result on economic activity***
Wynik zdarzeń nadzwyczajnych	**400**	**–190**	**4**	**147**	***Result on extraordinary events***
Wynik finansowy brutto	**64964**	**107489**	**108113**	**105686**	***Gross financial result***
Zysk brutto	75619	121503	128048	132352	*Gross profit*
Strata brutto	10655	14014	19935	26666	*Gross loss*

TABL. 1 (234). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w mln zł *in mln zl*				
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	**13554**	**18043**[a]	**16006**	**15527**	***Obligatory enc umbrances on gross financial result***
Wynik finansowy netto	**51410**	**89446**	**92107**	**90159**	***Net financial result***
Zysk netto	62109	103164	111047	115546	*Net profit*
Strata netto	10699	13718	18940	25387	*Net loss*

a Obejmują tylko podatek dochodowy.
a Include only income tax.

TABL. 2 (235). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW W WYBRANYCH SEKCJACH W 2014 R.**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES IN SELECTED SECTIONS IN 2014

Wyszczególnienie *Specification*	Przemysł *Industry*					Budownictwo *Construction*	Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]
	ogółem *total*	górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*	przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning supply*	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		
	w mln zł *in mln zl*						
Przychody z całokształtu działalności ***Revenues from total activity***	**1289775**	**54500**	**1019021**	**191181**	**25073**	**101908**	**727189**
w tym: *of which*:							
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) *Net revenues from sale of products (goods and services)*	1016354	44889	853225	97174	21066	95546	47998
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów *Net revenues from sale of goods and materials*	224235	4187	143658	73785	2605	2625	668543
Przychody finansowe *Financial revenues*	28226	874	10124	16938	290	1664	4941

TABL. 2 (235). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW W WYBRANYCH SEKCJACH W 2014 R. (dok.)**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULT OF ENTERPRISES IN SELECTED SECTIONS IN 2014 (cont.)

Wyszczególnienie *Specification*	Przemysł *Industry*					Budownictwo *Construction*	Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]
	ogółem *total*	górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*	przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning supply*	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		
	w mln zł *in mln zl*						
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności ***Costs of obtain ing revenu es fro m to tal activity***	**1220514**	**52723**	**976574**	**167811**	**23406**	**98504**	**711219**
w tym: *of which:*							
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług) *Cost of products sold (goods and services)*	978321	43584	826644	87836	20257	91679	145603
Wartość sprzedanych towarów i materiałów *Value of goods and materials sold*	193356	3839	120504	66799	2214	2909	552691
Koszty finansowe *Financial costs*	29746	2375	18285	8671	415	1430	6064
Wynik finansowy na działalności gospodarczej ***Financial result on economic activity***	**69261**	**1777**	**42447**	**23370**	**1667**	**3404**	**15970**
Wynik zdarzeń nadzwyczajnych ***Result on extraordinary events***	**111**	**–4**	**117**	**0**	**–2**	**2**	**27**
Wynik finansowy brutto ***Gross financial result***	**69372**	**1773**	**42564**	**23370**	**1665**	**3406**	**15997**
Zysk brutto *Gross profit*	84285	4289	54357	23792	1847	4960	20580
Strata brutto *Gross loss*	14913	2516	11793	422	182	1554	4583
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto ***Obligatory en cumbrances on gross financial result***	**9680**	**974**	**5508**	**2846**	**352**	**654**	**2465**
Wynik finansowy netto ***Net financial result***	**59692**	**799**	**37056**	**20524**	**1313**	**2752**	**13532**
Zysk netto *Net profit*	73826	3138	48222	20971	1495	4201	17925
Strata netto *Net loss*	14134	2339	11166	447	182	1449	4393

TABL. 3 (236). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31 XII

Wyszczególnienie *Specification*		Ogółem *Grand total*	Zapasy *Stocks*	Należności krótkoterminowe *Short-term dues*		Inwestycje krótkoterminowe *Short-term investments*	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe *Short-term inter-period settlements*
				razem *total*	w tym z tytułu dostaw i usług[a] *of which from deliveries and services[a]*		
		w mln zł *in mln zł*					
OGÓŁEM *TOTAL*	2005	394340	103238	188769	158944	92055	10278
	2010	663259	169468	296866	248204	178974	17951
	2013	737915	207337	323287	268609	183072	24219
	2014	**768734**	**212556**	**330360**	**275198**	**201964**	**23854**
w tym: *of which:*							
Przemysł *Industry*		425151	126287	184049	154689	104470	10345
górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*		15139	4961	6709	5280	2947	522
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*		340460	110731	150538	127880	73631	5560
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning supply*		59798	9895	23041	18787	22879	3983
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		9754	700	3761	2742	5013	280
Budownictwo *Construction*		55846	10959	22842	19847	16329	5716
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] *Trade; repair of motor vehicles[Δ]*		169354	67453	69128	59834	30225	2548

a Bez względu na okres wymagalności zapłaty.
a Irrespective of their due date.

TABL. 4 (237). **ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE PRZEDSIĘBIORSTW**[a]
Stan w dniu 31 XII
SHORT-TERM LIABILITIES OF ENTERPRISES[a]
As of 31 XII

Wyszczególnienie *Specification*		Ogółem *Grand total*	W tym *Of which*		
			kredyty i pożyczki[b] *credits and loans*[b]	zobowiązania z tytułu *liabilities from*	
				dostaw i usług[c] *deliveries and services*[c]	podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń *taxes, customs duties, insurance and other benefits*
		w mln zł *in mln zl*			
OGÓŁEM *TOTAL*	2005	288595	46584	157680	29204
	2010	451150	69896	243430	36862
	2013	523092	115320	270157	39923
	2014	**519204**	**105714**	**269926**	**39712**
w tym: *of which:*					
Przemysł *Industry*		274713	57905	133056	23750
górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*		18238	2441	6353	2823
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*		216884	51151	112433	16404
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning supply*		33659	2790	12636	3766
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		5932	1523	1634	757
Budownictwo *Construction*		35981	5772	19007	2478
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]		131796	24227	88081	7094

a Obejmują zobowiązania z wszelkich tytułów, których okres spłaty jest nie dłuższy niż 1 rok; bez funduszy specjalnych. *b* W latach 2005—2010 bez kredytów i pożyczek wobec jednostek powiązanych. *c* Bez względu na okres wymagalności zapłaty.

a Include all liabilities in which the repayment period is not longer than 1 year; excluding special funds. b In 2005—2010 excluding credits and loans towards related entities. c Irrespective of their due date.

TABL. 5 (238). **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

Wyszczególnienie *Specification*		Wskaźnik poziomu kosztów *Cost level indicator*	Wskaźnik rentowności obrotu *Turnover profitability rate*	
			brutto *gross*	netto *net*
		w % *in %*		
O G Ó Ł E M ..... *T O T A L*	2005	95,1	4,9	3,9
	2010	94,7	5,3	4,4
	2013	95,5	4,5	3,8
	2014	**95,7**	**4,3**	**3,7**
w tym: *of which:*				
Przemysł ..... *Industry*		94,6	5,4	4,6
górnictwo i wydobywanie ..... *mining and quarrying*		96,7	3,3	1,5
przetwórstwo przemysłowe ..... *manufacturing*		95,8	4,2	3,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] ..... *electricity, gas, steam and air conditioning supply*		87,8	12,2	10,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] ..... *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*		93,4	6,6	5,2
Budownictwo ..... *Construction*		96,7	3,3	2,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] ..... *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]		97,8	2,2	1,9

Wskaźnik poziomu kosztów jest relacją kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności.
Wskaźnik rentowności obrotu:
— **brutto** jest relacją wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
— **netto** jest relacją wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.

Cost level indicator *is the relation of the costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity.*
Turnover profitability rate:
— ***gross*** *is the relation of the gross financial result to revenues from total activity,*
— ***net*** *is the relation of the net financial result to revenues from total activity.*

17

PIENIĄDZ I BANKI. RYNEK GIEŁDOWY. ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ. OTWARTE FUNDUSZE EMERYTALNE

MONEY AND BANKS. THE STOCK MARKET. INSURANCE COMPANIES. OPEN PENSION FUNDS

Definicje podaży pieniądza oraz zasady klasyfikacji sektorowej podmiotów gospodarki narodowej Narodowy Bank Polski podaje zgodnie z zaleceniami Europejskiego Banku Centralnego.

Podaż pieniądza (M3) obejmuje:

— zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków);
— depozyty i inne zobowiązania złotowe i walutowe monetarnych instytucji finansowych wobec gospodarstw domowych, niemonetarnych instytucji finansowych, przedsiębiorstw, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, instytucji samorządowych, funduszy ubezpieczeń społecznych:
  — bieżące (depozyty jednodniowe typu overnight oraz depozyty bezterminowe),
  — terminowe i zablokowane (depozyty z terminem pierwotnym do 2 lat włącznie),
  — depozyty z terminem wypowiedzenia do 3 miesięcy włącznie;
— pozostałe składniki, tj. dłużne papiery wartościowe z terminem pierwotnym do 2 lat włącznie, wyemitowane przez monetarne instytucje finansowe, zobowiązania monetarnych instytucji finansowych z tytułu operacji z przyrzeczeniem odkupu oraz jednostki uczestnictwa w funduszach rynku pieniężnego.

Dane o podaży pieniądza zestawiane są na podstawie informacji od **monetarnych instytucji finansowych,** tj. od banków działających w Polsce i rezydujących w naszym kraju oddziałów zagranicznych instytucji kredytowych i oddziałów banków zagranicznych, od 2005 r. — spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz w latach 2006—2011 — funduszy rynku pieniężnego, które — zgodnie z rozporządzeniem Europejskiego Banku Centralnego (UE) nr 883/2011 z dnia 25 VIII 2011 r. — od 2012 r. nie spełniają definicji funduszu rynku pieniężnego. Od 2005 r. dane nie obejmują monetarnych instytucji finansowych będących w stanie likwidacji, upadłości lub będących w fazie organizacji.

Gospodarstwa domowe obejmują osoby prywatne, rolników indywidualnych i przedsiębiorców indywidualnych zatrudniających do 9 osób włącznie.

Niemonetarne instytucje finansowe obejmują: instytucje ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne, pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego, pomocnicze instytucje finansowe (np. Bankowy Fundusz Gwarancyjny, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa, brokerzy i agenci ubezpieczeniowi).

Przedsiębiorstwa obejmują przedsiębiorstwa państwowe i komunalne, spółki kapitałowe prawa handlowego oraz spółdzielnie.

Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych obejmują podmioty nienastawione na zysk (m.in. instytucje dobroczynne, związki zawodowe, towarzystwa naukowe, partie polityczne, kościoły).

Instytucje samorządowe obejmują jednostki samorządu terytorialnego.

Fundusze ubezpieczeń społecznych obejmują Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i zarządzane przez nie fundusze oraz od 2003 r. Narodowy Fundusz Zdrowia.

The money supply definition and sectoral classification units of the national economy are presented by the National Bank of Poland in line with the European Central Bank's recommendations.

*The **M3 money supply** includes:*

— the supply of currency in circulation (excluding bank vault cash);
— zloty and foreign currency deposits and other liabilities of monetary financial institutions to households, non-monetary financial institutions, non-financial corporations, non-profit institutions serving households, local government institutions, social security funds:
  — current (overnight deposits and deposits without an agreed term),
  — term and blocked (deposits with agreed maturity up to 2 years),
  — deposits redeemable at notice up to 3 months;

— other components i.e., debt securities up to 2 years issued by monetary financial institutions, liabilities of monetary financial institutions related to repurchase agreements and money market fund units.

Data on money supply are compiled on the basis of information from the ***monetary financial institutions*** *i.e., banks operating in Poland and branches of foreign credit institutions and branches of foreign banks resident in our country, since 2005 — cooperative saving and credit unions and in 2006—2011 — money market funds, which according to the regulation of the European Central Bank No. 883/2011 dated 25 VIII 2011, since 2012 no longer meet the definition of a money market fund. Since 2005 data exclude monetary financial institutions in liquidation, bankruptcy or in organization.*

Households *comprise individuals, farmers and individual entrepreneurs employing up to 9 persons.*

Non-monetary financial institutions *comprise insurance companies and pension funds, other financial intermediaries and financial auxiliaries (e.g., Bank's Guarantee Fund, Insurance Guarantee Fund, National Association of Cooperative Savings and Credit Unions, brokers and insurance agents).*

Non-financial corporations *comprise state and municipal enterprises, commercial law companies as well as cooperatives.*

Non-profit institutions serving households *comprise units not being profit motivated (among others, charities, trade unions, scientific societies, political parties, churches).*

Local government *cover local public administration.*

Social security funds *cover the Social Insurance Institution, the Agricultural Social Insurance Fund and funds managed by these institutions as well as the National Health Fund since 2003.*

TABL. 6 (239). **PODAŻ PIENIĄDZA (M3)**
Stan w dniu 31 XII
M3 MONEY SUPPLY
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w mln zł		*in mln zl*		
O G Ó Ł E M	**427125**	**783649**	**978908**	**1059186**	***T O T A L***
pieniądz gotówkowy w obiegu (poza kasami banków)	57155	92707	114403	130024	*currency in circulation (excluding bank vault cash)*
depozyty i inne zobowiązania	358008	681951	845942	914547	*deposits and other liabilities*
bieżące	163484	356485	441432	476269	*current*
terminowe i zablokowane	194511	325449	404507	438277	*term and blocked*
z terminem wypowiedzenia do 3 miesięcy włącznie	13	17	2	2	*redeemable at notice up to 3 months*
pozostałe składniki	11962	8991	18563	14614	*other components*
w tym:					*of which:*
Gospodarstwa domowe					***Households***
Depozyty i inne zobowiązania	215684	421194	543608	591578	*Deposits and other liabilities*
bieżące	82946	226736	279832	300802	*current*
terminowe i zablokowane	132730	194451	263775	290774	*term and blocked*
z terminem wypowiedzenia do 3 miesięcy włącznie	8	7	2	2	*redeemable at notice up to 3 months*
Niemonetarne instytucje finansowe					***Non-monetary f inancial in stitutions***
Depozyty i inne zobowiązania	15164	36646	51703	51927	*Deposits and other liabilities*
bieżące	8841	13069	17665	18574	*current*
terminowe i zablokowane	6323	23577	34038	33353	*term and blocked*
Przedsiębiorstwa					***Non-financial corporations***
Depozyty i inne zobowiązania	99749	181260	206526	225879	*Deposits and other liabilities*
bieżące	55160	88307	112497	124239	*current*
terminowe i zablokowane	44584	92944	94028	101639	*term and blocked*
z terminem wypowiedzenia do 3 miesięcy włącznie	5	9	0,2	0,2	*redeemable at notice up to 3 months*

TABL. 6 (239). **PODAŻ PIENIĄDZA (M3) (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
M3 MONEY SUPPLY (cont.)
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w mln zł		*in mln zl*		
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych					***Non-profit instit utions se rving households***
Depozyty i inne zobowiązania	9925	14868	17282	18105	*Deposits and other liabilities*
bieżące	4761	8303	10393	11306	*current*
terminowe i zablokowane	5164	6565	6889	6800	*term and blocked*
Instytucje samorządowe					***Local government***
Depozyty i inne zobowiązania	13702	21595	24303	24021	*Deposits and other liabilities*
bieżące	10505	17155	19659	19494	*current*
terminowe i zablokowane	3197	4440	4645	4526	*term and blocked*
Fundusze ubezpieczeń społecznych					***Social security funds***
Depozyty i inne zobowiązania	3784	6387	2520	3038	*Deposits and other liabilities*
bieżące	1271	2915	1387	1854	*current*
terminowe i zablokowane	2513	3472	1133	1184	*term and blocked*

STRUKTURA PODAŻY PIENIĄDZA M3
Stan w dniu 31 XII
STRUCTURE OF M3 MONEY SUPPLY
As of 31 XII

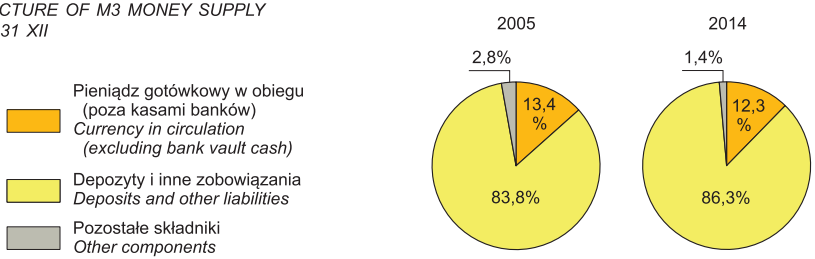

Bilans płatniczy Polski sporządza się zgodnie ze standardami Międzynarodowego Funduszu Walutowego obowiązującymi od 2014 r., zawartymi w Podręczniku do Bilansu Płatniczego i Międzynarodowej Pozycji Inwestycyjnej BPM6, w związku z tym dane za lata 2005, 2010 i 2013 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. Bilans ten jest zestawieniem statystycznym, które prezentuje dane o finansowych i niefinansowych transakcjach między podmiotami polskimi i zagranicznymi.

The Pol and's balance of payments *is compiled in accordance with International Monetary Fund standards valid since 2014, published in Balance of Payments and International Investment Position Manual BPM6, therefore data for 2005, 2010 and 2013 have been changed in relation to those published in previous Yearbook. This balance is statistical statement that systematically summarizes the economic transactions of the Polish economy with the rest of the world.*

TABL. 7 (240). **BILANS PŁATNICZY POLSKI**
POLAND'S BALANCE OF PAYMENTS

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w mln USD *in mln USD*				
RACHUNEK BIEŻĄCY	**–7771**	**–26863**	**–6856**	**–7578**	***CURRENT ACCOUNT***
Towary (saldo)	**–5343**	**–13777**	**833**	**–2133**	***Goods (net)***
Eksport fob	87650	156349	197787	208838	*Exports fob*
Import fob	92993	170126	196954	210971	*Imports fob*
Usługi (saldo)	**2491**	**4397**	**10495**	**12057**	***Services (net)***
Przychody	18133	35352	44899	48094	*Credit*
Rozchody	15642	30955	34404	36037	*Debit*
Dochody pierwotne[a] (saldo)	**–5135**	**–17365**	**–17644**	**–16940**	***Primary income[a] (net)***
Przychody	8929	12774	15785	14449	*Credit*
Rozchody	14064	30139	33429	31389	*Debit*
Dochody wtórne (saldo)	**216**	**–118**	**–540**	**–562**	***Secondary income (net)***
Przychody	4886	6836	8028	7866	*Credit*
Rozchody	4670	6954	8568	8428	*Debit*
RACHUNEK KAPITAŁOWY	**996**	**8611**	**11964**	**13309**	***CAPITAL ACCOUNT***
Przychody	1186	9217	12620	14335	*Credit*
Rozchody	190	606	656	1026	*Debit*
RACHUNEK FINANSOWY	**–7044**	**–30083**	**–7031**	**–3824**	***FINANCIAL ACCOUNT***
Inwestycje bezpośrednie — aktywa	**4134**	**9516**	**–3322**	**5374**	***Direct investment — assets***
Inwestycje bezpośrednie — pasywa	**11045**	**18145**	**12**	**14160**	***Direct investment — liabilities***
Inwestycje portfelowe — aktywa	**2510**	**877**	**2159**	**5692**	***Portfolio investment — assets***
Udziałowe papiery wartościowe	575	1105	1184	2470	*Equity securities*
Dłużne papiery wartościowe	1935	–228	975	3222	*Debt securities*
Inwestycje portfelowe — pasywa	**15092**	**29051**	**2284**	**4230**	***Portfolio i nvestment — liabilities***
Udziałowe papiery wartościowe	1331	7531	2614	3264	*Equity securities*
Dłużne papiery wartościowe	13761	21520	–330	966	*Debt securities*
Pozostałe inwestycje — aktywa	**2781**	**3137**	**294**	**2605**	***Other investment — assets***
Narodowy Bank Polski (NBP)	17	–28	1	2	*National Bank of Poland (NBP)*
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	159	242	58	–17	*General government*
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	835	889	–1001	859	*Monetary financial institutions (excluding NBP)*
Pozostałe sektory[b]	1770	2034	1236	1761	*Other sectors[b]*
Pozostałe inwestycje — pasywa	**–1730**	**12666**	**4066**	**–606**	***Other investments — liabilities***
Narodowy Bank Polski (NBP)	1912	1709	1888	–1480	*National Bank of Poland (NBP)*
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	–6445	2687	2843	2491	*General government*
Monetarne instytucje finansowe (z wyłączeniem NBP)	548	5333	181	1203	*Monetary financial institutions (excluding NBP)*
Pozostałe sektory[b]	2255	2937	–846	–2820	*Other sectors[b]*
Pochodne instrumenty finansowe	**–194**	**1115**	**–745**	**–15**	***Financial derivatives***
Oficjalne aktywa rezerwowe	**8132**	**15134**	**945**	**304**	***Official reserve assets***
SALDO BŁĘDÓW I OPUSZCZEŃ	**–269**	**–11831**	**–12139**	**–9555**	***NET ERRORS AND OMISSIONS***

a Łącznie z dochodami majątkowymi i odsetkami. *b* Dotyczy sektorów: gospodarstw domowych, niemonetarnych instytucji finansowych, przedsiębiorstw i instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych.

Ż r ó d ł o: dane Narodowego Banku Polskiego.

a Including investment and interest income. b Concerns sectors: households, non-monetary financial institutions, non-financial corporations, and non-profit institutions serving households.

S o u r c e: data of the National Bank of Poland.

TABL. 8 (241). **ZADŁUŻENIE ZAGRANICZNE I OFICJALNE AKTYWA REZERWOWE POLSKI**
Stan w dniu 31 XII

FOREIGN DEBT AND OFFICIAL RESERVE ASSETS OF POLAND
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Zadłużenie zagraniczne brutto[a] w mln dol. USA	133084	318550	382818	352024	*Gross foreign debt[a] in mln USD*
Oficjalne aktywa rezerwowe:					*Official reserve assets:*
w milionach dolarów USA	42571	93514	106219	100438	*in million USD*
w relacji do średniomiesięcznych płatności za import towarów i usług[b] w miesiącach	4,7	5,6	5,5	4,9	*in relation to average monthly payments for imports of goods and services[b] in months*

a Obejmuje kredyty handlowe i od inwestorów bezpośrednich, dłużne papiery wartościowe wyemitowane na rynek krajowy w posiadaniu nierezydentów, środki na rachunkach bieżących i depozytowych nierezydentów w bankach polskich, pozostałe kredyty i pożyczki (w tym leasing finansowy) oraz zadłużenie zagraniczne samorządów terytorialnych. *b* Na podstawie bilansu płatniczego Polski.

a Including trade credits and credits from direct investors, stocks of Polish debt securities issued on the domestic market and held by non-residents, funds of non-residents in current and term accounts deposited in Polish banks, other credits and loans (including financial leasing) as well as external debt of local government. b On the basis of Poland's balance of payments.

ŚREDNI KURS NIEKTÓRYCH WALUT OBCYCH W NARODOWYM BANKU POLSKIM[a]
AVERAGE EXCHANGE RATE OF SOME CURRENCY OF THE NATIONAL BANK OF POLAND[a]

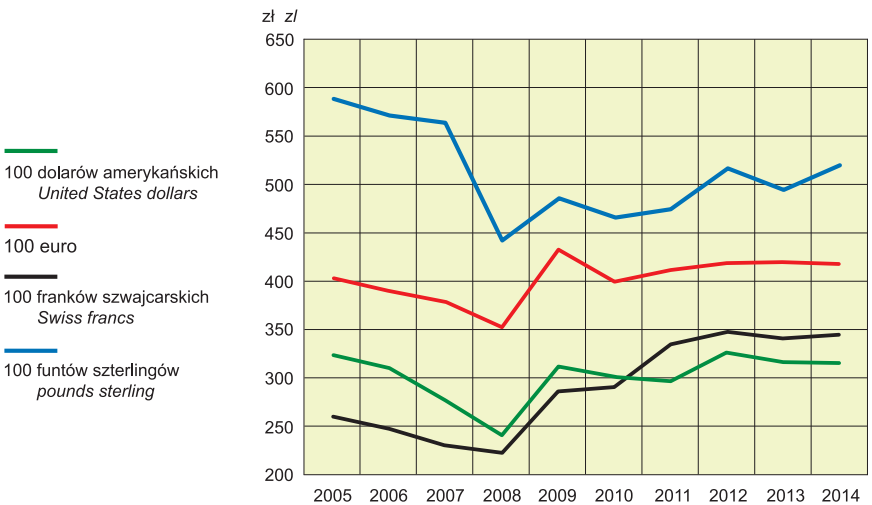

a Kurs urzędowy.
a Official rate.

TABL. 9 (242). **STOPY PROCENTOWE NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO**
Stan w końcu roku
INTEREST RATES OF NATIONAL BANK OF POLAND
As of the end of the year

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w % *in %*				
Stopa redyskontowa	4,75	3,75	2,75	2,25	*Rediscount rate*
Stopa lombardowa	6,00	5,00	4,00	3,00	*Lombard rate*
Stopa referencyjna	4,50	3,50	2,50	2,00	*Reference rate*
Stopa depozytowa	3,00	2,00	1,00	1,00	*Deposit rate*

Wyniki finansowe banków są prezentowane zgodnie z danymi z systemu sprawozdawczego Narodowego Banku Polskiego. Prezentowane dane (tabl. 10) dotyczą banków komercyjnych, tj.: zorganizowanych w formie spółek akcyjnych, banku państwowego, oddziałów instytucji kredytowych oraz oddziałów banków zagranicznych (w 2010 r. — 70, w 2013 r. — 69, w 2014 r. — 66) i spółdzielczych zrzeszonych w bankach zrzeszających (odpowiednio: 575, 570, 564) oraz jednego banku spółdzielczego działającego samodzielnie. Dane nie obejmują Narodowego Banku Polskiego, banków w stanie likwidacji, upadłości oraz nieprowadzących działalności operacyjnej.

The financial results of banks are presented in accordance with the data from the reporting system of the National Bank of Poland. Presented data (table 10) concern commercial banks i.e. organized in the form of joint stock companies, state bank, branches of credit institutions and branches of foreign banks (in 2010 — 70, in 2013 — 69, in 2014 — 66) and cooperative banks associated in associating banks (respectively: 575, 570, 564) and one cooperative bank operating individually. The data exclude the National Bank of Poland and banks in liquidation, bankruptcy or banks not conducting operating activity.

TABL. 10 (243). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY BANKÓW**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF BANKS

Wyszczególnienie	2010	2013	2014[a]	*Specification*
	w mln zł *in mln zl*			
Przychody z działalności operacyjnej	111249	133676	131571	*Revenues from operating activity*
w tym:				*of which:*
z działalności bankowej	91250	90240	87974	*from banking activity*
w tym:				*of which:*
odsetki	57195	61841	58766	*interest*
opłaty i prowizje	17321	17559	17534	*fee and commission*
przychody z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych oraz różnic kursowych	15729	10080	10505	*revenues from financial assets and liabilities and exchange rate differences*
rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości	18026	38510	31273	*dissolution of provisions and revaluation*

a Dane wstępne.
a Preliminary data.

TABL. 10 (243). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY BANKÓW (dok.)**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF BANKS (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2013	2014[a]	*Specification*
	w mln zł *in mln zl*			
Koszty działalności operacyjnej	96987	115166	111268	*Costs of operating activity*
w tym:				*of which:*
koszty działalności bankowej	38179	34792	30345	*costs of banking activity*
odsetki	26322	27155	21649	*interest*
opłaty i prowizje	3555	4137	4017	*fee and commission*
koszty z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych oraz różnic kursowych	8302	3501	4679	*costs of financial assets and liabilities and exchange rate differences*
koszty działania banku	25411	27498	27134	*costs of bank activity*
zwiększenia rezerw i aktualizacja wartości	29246	46771	39740	*increase of provisions and revaluation*
Wynik finansowy działalności operacyjnej	14262	18510	20303	*Financial result of operating activity*
Wynik operacji nadzwyczajnych	0,1	0,0	0,0	*Result of extraordinary items*
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć rozliczanych metodą praw własności[b]	8	–17	—	*Share in net profits (losses) of associated units and joint ventures accounted according to the method of rights to property[b]*
Wynik z aktywów trwałych (lub grup do zbycia) zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży niezakwalifikowanych jako działalność zaniechana	3	223	–68	*Result on fixed assets (or groups to disposal) classified as held for sale not classified as discontinued activity*
Wynik finansowy brutto	14273	18716	20236	*Gross financial result*
zysk brutto	15685	19088	20454	*gross profit*
strata brutto	1411	372	218	*gross loss*
Podatek dochodowy	2799	3572	4019	*Income tax*
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	–3	—	—	*Other compulsory decrease of profit (increase of loss)*
Wynik (zysk lub strata) netto z działalności zaniechanej	–0,0	2	0,7	*Net result (profit or loss) on discontinued activity*
Wynik finansowy netto	11477	15146	16217	*Net financial result*
zysk netto	12742	15477	16424	*net profit*
strata netto	1265	331	207	*net loss*

a Dane wstępne. *b* Wykazywany przez banki, które nie stosują Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF).

a Preliminary data. b Concerns banks not using International Financial Reporting Standards (IFRS).

Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. (GPW) działa jako spółka akcyjna z dominującym udziałem Skarbu Państwa od 16 IV 1991 r. W 2010 r. Skarb Państwa przeprowadził ofertę publiczną akcji GPW, zachowując kontrolny pakiet akcji. Giełda została powołana do organizowania bezpiecznego obrotu instrumentami finansowymi na rynku kapitałowym, z zapewnieniem jednakowego i jednoczesnego dostępu do informacji, przy zachowaniu równych warunków zbywania i nabywania instrumentów finansowych.

GPW prowadzi obrót instrumentami finansowymi na **rynku regulowanym** (główny rynek) i w formie **alternatywnego systemu obrotu. Główny Rynek** dzieli się na **rynek kasowy i terminowy**. Transakcje na **rynku kasowym** polegają na dostawie przedmiotu transakcji bezpośrednio po jej zawarciu i rozliczeniu, notowane są na nim papiery wartościowe, takie jak: akcje, prawa do akcji, prawa poboru, certyfikaty inwestycyjne, produkty strukturyzowane, ETF-y oraz warranty. Natomiast na **rynku terminowym** następuje odsunięcie w czasie właściwej dostawy instrumentu bazowego lub rozliczenia pieniężnego. Na rynku tym realizowane są transakcje instrumentami pochodnymi (derywatami), do których zalicza się: kontrakty terminowe, opcje oraz jednostki indeksowe.

W formule alternatywnego systemu obrotu GPW prowadzi od 30 VIII 2007 r. rynek **NewConnect.**

Spółką zależną GPW S.A. jest **BondSpot S.A.** (do 17 IX 2009 r. MTS-CeTO S.A.), która prowadzi obrót papierami wartościowymi na rynkach: Treasury BondSpot Poland, Regulowanym Rynku Pozagiełdowym i w Alternatywnym Systemie Obrotu.

Od 30 IX 2009 r. rozpoczął działalność zintegrowany rynek instrumentów dłużnych **Catalyst**, zbudowany w oparciu o funkcjonujące wcześniej na GPW i BondSpot rynki instrumentów dłużnych, prowadzony wspólnie przez GPW i BondSpot w formule rynku regulowanego i alternatywnego systemu obrotu. Dwa rynki przeznaczone dla klientów detalicznych prowadzi GPW, dwa dla klientów hurtowych — BondSpot.

The Warsaw Stock Exchange S.A. (WSE) *has been operating as a joint stock company with controlling participation of the State Treasury since 16 IV 1991. In 2010 the State Treasury made a public offering of WSE shares, maintaining controlling interest. This institution was established to guarantee reliable turnover of financial instruments on the capital market, ensuring at the same time uniform and simultaneous access to information, and maintaining uniform conditions for the sale and purchase of financial instruments.*

WSE deals with the turnover of financial instruments on a ***regulated market*** *(the main market) and* ***within the alternative trading system****.* ***The Main Market*** *is divided into the* ***cash market*** *and the* ***derivatives market****. On* ***the cash market*** *the subject of transaction is delivered directly after the conclusion and settlement of the transaction; among the securities quoted on the cash market are shares, rights to shares, pre-emptive rights, investment certificates, structured products, ETFs and warrants. In turn, on* ***the derivatives market*** *there is a shift in time of the delivery of the underlying instrument or financial settlement. Transactions involving derivatives are concluded on the* ***derivatives market****, and include futures contracts, options and index participation units.*

WSE has been running ***the NewConnect market*** *in the form of alternative trading system since 30 VIII 2007.*

A subsidiary of WSE S.A. is ***BondSpot S.A****. (until 17 IX 2009, MTS-CeTO S.A.), provides for the turnover of securities on the following markets: Treasury BondSpot Poland, the Regulated Off-Exchange Securities Market and within the Alternative Trading System.*

The integrated ***Catalyst*** *market of debt instruments, created on the basis of previously functioning within the Warsaw Stock Exchange and BondSpot debt securities markets, has been operating since 30 IX 2009, run jointly by WSE and BondSpot within the formula of a regulated market and alternative trading system. Two markets for retail customers are run by WSE, and two for wholesale customers — by BondSpot.*

TABL. 11 (244). **OBROTY NA GŁÓWNYM RYNKU GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH**
TURNOVER VALUE ON THE MAIN MARKET OF THE WARSAW STOCK EXCHANGE

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w mln zł *in mln zl*				
RYNEK KASOWY *CASH MARKET*					
Akcje i prawa do akcji	98517[a]	234288	256146	232865	*Shares and rights to shares*
akcje	95548	233929	255892	232741	*shares*
prawa do akcji	2969	359	255	124	*rights to shares*
Prawa poboru	45	266	4	70	*Pre-emptive rights*
Certyfikaty inwestycyjne	80	107	53	75	*Investment certificates*
Produkty strukturyzowane	—	286	281	561	*Structured products*
ETF-y	—	85[b]	169	103	*Exchange Traded Funds*
Warranty	1	—	2	1	*Warrants*
RYNEK TERMINOWY *DERIVATIVES MARKET*					
Kontrakty terminowe	119013	340648	218783	230148	*Futures contracts*
Opcje	73	209	256	134	*Options*
Jednostki indeksowe	4	9	2	1	*Index participation units*

a Łącznie z akcjami narodowych funduszy inwestycyjnych (NFI). *b* Od 22 IX.
a Including shares of the national investment funds (NIF). b Since 22 IX.

Akcja jest papierem wartościowym potwierdzającym udział jej posiadacza (akcjonariusza) w kapitale podstawowym spółki akcyjnej; do obrotu na rynkach regulowanych są dopuszczone tylko akcje zdematerializowane, zwykłe, na okaziciela.

Prawo do akcji jest to papier wartościowy będący przedmiotem obrotu giełdowego, otrzymywany po wpłaceniu określonej kwoty pieniężnej na akcje nowej emisji.

Prawo poboru jest to prawo pierwszeństwa przysługujące dotychczasowym akcjonariuszom do objęcia akcji z nowych emisji.

Certyfikat inwestycyjny jest papierem wartościowym na okaziciela emitowanym przez zamknięte fundusze inwestycyjne, działające przez określony czas.

Produkt strukturyzowany stanowi zobowiązanie emitenta w stosunku do inwestora, że w terminie wykupu wypłaci mu (obliczoną według zdefiniowanego algorytmu) kwotę rozliczenia zależną od zmian wskaźnika rynkowego instrumentu bazowego (np. kursu akcji lub waluty, indeksu giełdowego).

ETF (Exchange Traded Fund) to otwarty fundusz inwestycyjny (notowany na GPW od 22 IX 2010 r.), który odzwierciedla wyniki określonego indeksu giełdowego, a jego tytuły uczestnictwa są notowane na takich samych zasadach, jak akcje.

Warrant to bezwarunkowe i nieodwołalne zobowiązanie stron do rozliczenia wynikającego z transakcji kupna-sprzedaży instrumentu bazowego lub pakietu instrumentów.

Kontrakt terminowy jest umową między sprzedającym prawo na termin a kupującym to prawo na termin, strony w ramach określonego przez giełdę standardu ustalają wartość instrumentu bazowego, po której nastąpi wykonanie umowy przez świadczenie pieniężne.

Opcja to prawo przysługujące nabywcy opcji wobec jej wystawcy do żądania w ustalonym terminie przyjęcia dostawy instrumentu bazowego po określonej z góry cenie zwanej ceną wykonania (opcja sprzedaży z dostawą), zapłaty kwoty zależnej od różnicy między ceną rynkową instrumentu bazowego a ceną wykonania (opcja kupna) lub zapłaty kwoty zależnej od różnicy między ceną wykonania a rynkową (opcja sprzedaży).

Jednostka indeksowa reprezentuje wszystkie akcje tworzące dany indeks, jej nabycie jest więc równoważne zakupowi całego koszyka akcji wchodzących w skład danego indeksu.

Obligacja jest dłużnym papierem wartościowym emitowanym w seriach przez podmioty mające osobowość prawną (Skarb Państwa, przedsiębiorstwa, spółdzielnie i samorządy), w którym emitent zobowiązuje się do zapłaty kwoty pieniężnej w sposób i w terminach w niej określonych.

Bon skarbowy jest to krótkoterminowy (do 52 tygodni) dłużny papier wartościowy, oferowany wyłącznie w kraju, emitowany przez Ministra Finansów.

List zastawny upoważnia do zwrotu kwoty nominalnej wraz z obligatoryjnymi świadczeniami odsetkowymi, płatnymi w terminach wskazanych w warunkach emisji. Wystawia go bank hipoteczny.

A share *is a security confirming the participation of its owner (shareholder) in the initial capital of the joint stock company; only certificated, ordinary and bearer shares may be traded on regulated markets.*

A right to share *is a security, which is the subject of trading, and is received after paying a defined monetary amount for the shares of a new issue.*

A pre-emptive right *is a priority right applicable to existing shareholders for assuming shares of new issues.*

An investment certificate *is a bearer security issued by closed investment funds operating for a specified period.*

A str uctured p roduct *creates an obligation on the issuer, in respect of the investor, to pay the value of settlement (calculated on the basis of a defined algorithm), dependent on the market index of the base instrument (share or currency exchange rates, stock indices values) at the redemption date.*

ETF *(Exchange Traded Fund) is an open investment fund (quoted on WSE since 22 IX 2010) representing a specific stock exchange index, whereas the ETF certificates are quoted according to the same rules as shares.*

A warran t *is an unconditional and irrevocable obligation of the parties to repay the settlement amount resulting from purchase-sell transactions of the base instrument or the instruments portfolio.*

A futures cont ract *is an agreement between the seller of the right and the purchaser of such a right, in which the parties define the value of the base instrument, within the standards strictly defined by the stock exchange, in which the contract will be fulfilled through monetary benefit.*

An opti on *is the right vested applicable to the purchaser, in respect of the issuer, to require within a set period the acceptance of the supply of the base instrument at the price defined in advance, referred to as the strike price (the sales option with delivery), or the payment of the amount dependent on the difference between the market price of the base instrument and the strike price (the purchase option), or the amount dependent on the strike price and the market price (the sales option).*

An i ndex par ticipation uni t *represents all shares forming the index, thus being equivalent to purchasing an investment portfolio comprising this index.*

A bon d *is a debt security issued in series by entities having legal personality (State Treasury, enterprises, cooperatives and local government units), in which the issuer is obligated to repay the monetary amount in the manner and within the period defined on it.*

A treasury bill *is a short-term (up to 52 weeks) debt security, offered exclusively within Poland, and issued by the Minister of Finance.*

A mortgage bond *entitling to return the nominal value, together with obligatory interest, payable within the periods indicated in the conditions of the issue. It may be issued by a mortgage bank.*

TABL. 12 (245). **AKCJE[a] I PRAWA DO AKCJI NA GŁÓWNYM RYNKU GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH**
SHARES[a] AND RIGHTS TO SHARES ON THE MAIN MARKET OF THE WARSAW STOCK EXCHANGE

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Liczba sesji (w ciągu roku)	251	253	247	249	*Number of sessions (during the year)*
Liczba notowanych spółek (stan w końcu roku)	255	400	450	471	*Number of companies listed (end of the year)*
w tym nowe spółki	35	34	23	28	*of which new companies*
spółki krajowe	248	373	403	420	*domestic companies*
w tym nowe spółki	33	29	18	23	*of which new companies*
spółki zagraniczne	7	27	47	51	*foreign companies*
w tym nowe spółki	2	5	5	5	*of which new companies*
Giełdowa kapitalizacja spółek (stan w końcu roku) w mln zł	424900	796482	840780	1252958	*Market capitalisation (end of the year) in mln zl*
spółki krajowe	308418	542646	593464	591165	*domestic companies*
spółki zagraniczne	116482	253836	247316	661793	*foreign companies*
Wartość obrotów[b] w mln zł	98517	234288	256146	232865	*Value of turnover[b] in mln zl*
Liczba zawartych transakcji w tys.	4979,1	12247,8	12827,8	13827,2	*Number of concluded transactions in thous.*
Średnie obroty na 1 sesję w mln zł	392	926	1037	935	*Average turnover value per session in mln zl*
Indeksy (stan w końcu roku):					*Indices (end of the year):*
WIG	35601	47490	51284	51416	*WIG*
WIG Poland	35278	46737	52378	52805	*WIG Poland*
WIG20	2655	2744	2401	2316	*WIG20*
mWIG40	2208	2805	3345	3483	*mWIG40*
sWIG80	5471	12220	14337	12108	*sWIG80*

a W 2005 r. łącznie z akcjami narodowych funduszy inwestycyjnych (NFI). *b* Dotyczy transakcji zawieranych w systemie notowań ciągłych, kursu jednolitego dwukrotnego oraz transakcji pakietowych.

a In 2005 including shares of the national investment funds (NIF). b Concerns transactions concluded according to continuous trading, single price two auctions system and block trades.

Warszawski Indeks Giełdowy WIG jest najstarszym indeksem giełdowym, obliczanym od pierwszej sesji giełdowej. Podstawowe wartości indeksu obliczane są na podstawie cen akcji wszystkich spółek giełdowych, jeśli w wolnym obrocie znajduje się co najmniej 10% akcji o równowartości 1 mln euro. WIG jest indeksem dochodowym i przy jego obliczaniu uwzględnia się dochód z tytułu dywidend i praw poboru. Początkowy poziom indeksu z dnia 16 IV 1991 r. wyniósł 1000 punktów.

Warszawski Indeks Giełdowy Spółek Krajowych WIG Poland — od 2003 r. — wyliczany jest według metodologii stosowanej dla indeksu WIG, na podstawie portfela akcji krajowych spółek giełdowych.

Warszawski Indeks Giełdowy WIG20 jest indeksem cenowym największych spółek giełdowych. Wartość indeksu obliczana jest na podstawie obrotów i cen akcji 20 spółek giełdowych. Początkowy poziom indeksu z dnia 16 IV 1994 r. wyniósł 1000 punktów.

Warszawski Indeks Giełdowy mWIG40 jest indeksem cenowym, zastąpił on indeks MIDWIG (do 2006 r.), pokrywa średnie pod względem wartości rynkowej i obrotów spółki giełdowe. Wartość indeksu obliczana jest na podstawie obrotów i cen akcji 40 spółek giełdowych. Początkowy poziom indeksu z dnia 31 XII 1997 r. wyniósł 1000 punktów.

Warszawski Indeks Giełdowy sWIG80 jest indeksem cenowym, zastąpił on indeks WIRR (do 2006 r.). Swoim portfelem pokrywa on mniejsze niż WIG20 i mWIG40 spółki giełdowe. Wartości indeksu obliczane są na podstawie obrotów i cen akcji 80 spółek giełdowych. Początkowy poziom indeksu z dnia 29 XII 1994 r. wyniósł 1000 punktów.

The Warsaw Stock Exchange Index WIG *is the oldest stock exchange index, calculated since the first market session. The basic index values are calculated on the basis of the prices of shares of all stock exchange companies with at least 10% of freely-traded shares with a value equivalent to 1 mln euro. WIG is a total-return index, and the revenues from both dividends and pre-emptive rights are taken into account in its calculation. The initial level of the index on 16 IV 1991 was 1000 points.*

The Warsaw Stock Exchange Index of Domestic Companies WIG Poland *— since 2003 — is calculated according to the WIG index methodology, on the basis of the shares portfolio of domestic companies.*

The Warsaw Stock Exchange Index WIG20 *is a price index of the largest companies quoted on the Stock Exchange. It is calculated on the basis of the stock exchange turnover and the prices of shares in the 20 leading companies. The initial level of the index on 16 IV 1994 was 1000 points.*

The Warsaw Stock Exchange Index mWIG40 *is a price index, replacing the Warsaw Stock Exchange Index MIDWIG (existing until 2006), which covers medium-sized companies in terms of the stock exchange value and turnover. It is calculated on the basis of the turnover value and the prices of shares of 40 companies. The initial level of the index on 31 XII 1997 was 1000 points.*

The Warsaw Stock Exchange Index sWIG80 *is a price index, replacing Warsaw Stock Exchange Index WIRR (existing until 2006). It covers with its portfolio the companies quoted on the stock exchange, smaller than WIG20 and mWIG40. It is calculated on the basis of the turnover value and the prices of shares of 80 companies. The initial level of the index on 29 XII 1994 was 1000 points.*

GIEŁDOWA KAPITLIZACJA SPÓŁEK[a] W RELACJI DO PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO
(ceny bieżące)
MARKET CAPITALISATION OF THE COMPANIES[a] IN RELATION TO GROSS DOMESTIC PRODUCT
(current prices)

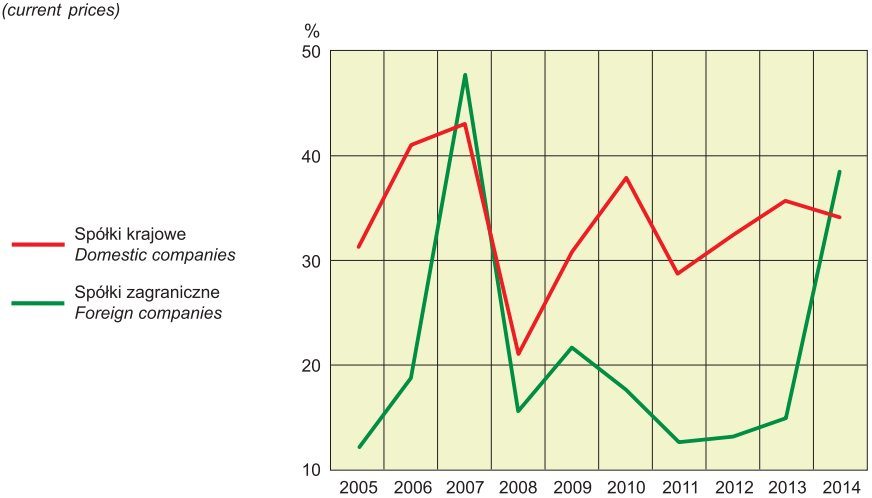

a Dotyczy spółek, których akcje notowane są na głównym rynku Giełdy Papierów Wartościowych; stan w końcu roku.
a Concerns companies quoted on the main market of Warsaw Stock Exchange; as of the and of the year.

TABL. 13 (246). **KONTRAKTY TERMINOWE NA GŁÓWNYM RYNKU GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH**
FUTURES CONTRACTS ON THE MAIN MARKET OF THE WARSAW STOCK EXCHANGE

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Liczba serii kontraktów (stan w końcu roku)	54	55	134	129	*Number of futures contracts series (end of the year)*
Wartość obrotów[a] w mln zł	119013	340648	218783	230148	*Value of turnover[a] in mln zl*
Liczba otwartych pozycji (stan w końcu roku)	33418	124504	145524	119307	*Number of open interest (end of the year)*
Wartość otwartych pozycji w mln zł	873	3304	2608	3297	*Open interest value in mln zl*
Liczba zawartych transakcji w tys.	1574,0	3647,2	3064,5	2790,4	*Number of concluded transactions in thous.*
Średni wolumen obrotu[b] na 1 sesję w tys.	21,4	55,4	47,8	36,2	*Average volume[b] per session in thous.*

a Dotyczy transakcji zawieranych w systemie notowań ciągłych oraz transakcji pakietowych. *b* Obliczono jako iloraz liczby kontraktów będących przedmiotem obrotu na sesji oraz liczby sesji.

a Concerns transactions concluded according to continuous trading and block trades. b Calculated as the ratio of the number of contracts which are subject of turnover on session and number of sessions.

Rynek NewConnect to zorganizowany i prowadzony przez GPW kasowy rynek działający w formule alternatywnego systemu obrotu, stworzony z myślą o młodych i rozwijających się firmach, na którym przedmiotem obrotu są akcje, prawa do akcji oraz prawa poboru.

Na rynku NewConnect obowiązuje **NCIndex,** który jest indeksem dochodowym, obliczanym na podstawie portfela wszystkich spółek notowanych na tym rynku. Początkowy poziom indeksu z dnia 30 VIII 2007 r. wyniósł 100 punktów. W 2013 r. zmieniono wartość bazową indeksu na 1000 punktów.

***The NewConnect market** is a cash market organised and run by WSE operating in the form of alternative trading system, designed mainly for startups and developing companies and deals with the trade of shares, rights to shares and pre-emptive rights.*

*The NewConnect market is expressed by **the NCIndex,** which is a total-return index, calculated on the basis of the shares portfolio of all companies quoted on this market. The initial level of the index on 30 VIII 2007 was 100 points. In 2013 the first value of index was changed for 1000 points.*

TABL. 14 (247). **OBROTY NA RYNKU NEWCONNECT GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH**
TURNOVER VALUE ON THE NEWCONNECT MARKET OF THE WARSAW STOCK EXCHANGE

Wyszczególnienie	2010	2013	2014	*Specification*
Liczba sesji (w ciągu roku)	253	247	249	*Number of sessions (during the year)*
Liczba notowanych spółek (stan w końcu roku)	185	445	431	*Number of listed companies (end of the year)*
w tym nowe spółki	86	42	22	*of which newly listed companies*
Giełdowa kapitalizacja spółek (stan w końcu roku) w mln zł	5138	11028	9122	*Market capitalisation (end of the year) in mln zl*

TABL. 14 (247). **OBROTY NA RYNKU NEWCONNECT GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH (dok.)**
TURNOVER VALUE ON THE NEWCONNECT MARKET OF THE WARSAW STOCK EXCHANGE (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2013	2014	*Specification*
Wartość obrotów[a] w mln zł	1856	1226	1435	*Value of turnover[a] in mln zl*
akcje i prawa do akcji	1847	1225	1435	*shares and rights to shares*
prawa poboru	9	0,4	0,0	*pre-emptive rights*
Liczba transakcji na 1 sesję:				*Number of transactions per session:*
akcje i prawa do akcji	3470	2917	3475	*shares and rights to shares*
prawa poboru	20	3	0,5	*pre-emptive rights*
Średnie obroty na 1 sesję:				*Average turnover value per session:*
akcje i prawa do akcji w mln zł	7	5	5,8	*shares and rights to shares in mln zl*
prawa poboru w tys. zł	34,8	1,5	0,1	*pre-emptive rights in thous. zl*
NCIndex (stan w końcu roku)	634,4	336,0	290,4	*NCIndex (end of the year)*

a Dotyczy transakcji zawieranych w systemie notowań ciągłych, kursu jednolitego dwukrotnego oraz transakcji pakietowych.

a Concerns transactions concluded according to continuous trading, single price two auctions system and block trades.

Obrót papierami wartościowymi realizowany przez **BondSpot S.A.** obejmuje rynki:
— **Treasury BondSpot Poland** (do 17 IX 2009 r. — MTS Poland), hurtowy rynek obrotu obligacjami skarbowymi i do 2013 r. bonami skarbowymi, który jest integralną częścią prowadzonego przez Ministerstwo Finansów Systemu Dealerów Skarbowych Papierów Wartościowych,
— **Regulowany Rynek Pozagiełdowy (BondSpot**; do 17 IX 2009 r. — CeTO), hurtowy rynek, na którym przedmiotem obrotu są obligacje skarbowe, korporacyjne i spółdzielcze, listy zastawne oraz do 2010 r. akcje. Od 30 IX 2009 r. działający w ramach **rynku Catalyst,**
— **Alternatywny System Obrotu** papierów dłużnych (od 11 I 2010 r.), działający również w ramach **rynku Catalyst**.

*The turnover of securities provided by **BondSpot S.A.** includes the following markets:*
— ***Treasury BondSpot Poland** (until 17 IX 2009 — MTS Poland), a wholesale market on which treasury bonds and until 2013 treasury bills are traded and which is an integral part of the System of Treasury Securities Market Dealers conducted by the Ministry of Finance,*
— ***the Regulated Off-Exchange Securities Market** — **(BondSpot**; until 17 IX 2009 — CeTO), a wholesale market for trading treasury, corporate, municipal and mortgage bonds, and until 2010 shares. Since 30 IX 2009 operating within **the Catalyst market,***
— ***the Alternative Trading System** of debt securities (since 11 I 2010), also operating within **the Catalyst market.***

TABL. 15 (248). **RYNEK SKARBOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH (Treasury BondSpot Poland)**[a]
TREASURY SECURITIES MARKET (Treasury BondSpot Poland)[a]

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
Segment kasowy					***Cash segment***
Liczba zawartych transakcji	7587	10099	22182	20158	*Number of concluded transactions*
Wartość obrotów[b] w mln zł	98836	133788	346712	327447	*Value of turnover*[b] *in mln zl*
Segment Repo					***Repo segment***
Liczba zawartych transakcji	646	1528	4780	4736	*Number of concluded transactions*
Wartość obrotów[b] w mln zł	59227	184731	497819	439200	*Value of turnover*[b] *in mln zl*

a Dotyczy obligacji skarbowych. *b* Dotyczy transakcji zawieranych w systemie notowań ciągłych; wartość obrotów dla segmentu kasowego jest obliczana jednostronnie, tj. według wartości transakcji, dla segmentu Repo jest sumą wartości transakcji otwierającej i zamykającej.

U w a g a. Ponadto w latach 2005, 2010 i 2013 w segmencie kasowym i Repo notowane były bony skarbowe, dla których wartość obrotów wyniosła odpowiednio 7454 mln zł, 5007 mln zł i 397 mln zł.

a Concerns treasury bonds. b Concerns transaction concluded according to continuous trading system; value of turnover for cash segment is calculated one-sidedly, i.e. by value of the transaction, for Repo segment it is given as the sum of the opening and closing transactions.

N o t e. Moreover, in 2005, 2010 and 2013 in cash and Repo segment treasury bills were quoted, for which value of turnover amounted to 7454 mln zl, 5007 mln zl and 397 mln zl respectively.

TABL. 16 (249). **RYNEK INSTRUMENTÓW DŁUŻNYCH CATALYST**[a]
DEBT SECURITIES ON THE CATALYST MARKET[a]

Wyszczególnienie	2010	2013	2014	*Specification*
GIEŁDA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH *WARSAW STOCK EXCHANGE*				
Rynek regulowany				***Regulated market***
Liczba zawartych transakcji	20511	15212	17564	*Number of concluded transactions*
Wartość obrotów[b] w mln zł	1427	2070	997	*Value of turnover*[b] *in mln zl*
Alternatywny system obrotu				***Alternative trading system***
Liczba zawartych transakcji	3348	44995	46327	*Number of concluded transactions*
Wartość obrotów[b] w mln zł	186	811	1089	*Value of turnover*[b] *in mln zl*
BONDSPOT *BONDSPOT*				
Rynek regulowany				***Regulated market***
Liczba zawartych transakcji	156	28	9	*Number of concluded transactions*
Wartość obrotów[b] w mln zł	171	362	3	*Value of turnover*[b] *in mln zl*
Alternatywny system obrotu[c]				***Alternative trading system***[c]
Liczba zawartych transakcji	19	261	452	*Number of concluded transactions*
Wartość obrotów[b] w mln zł	10	1087	1028	*Value of turnover*[b] *in mln zl*

a Dotyczy obligacji i listów zastawnych. *b* Dotyczy transakcji zawieranych w systemie notowań ciągłych oraz transakcji pakietowych. *c* Od 11 I 2010 r.

a Concerns bonds and mortgage bonds. b Concerns transactions concluded according to continuous trading and block trades. c Since 11 I 2010.

Działalność ubezpieczeniowa jest prowadzona przez zakłady ubezpieczeń zorganizowane w formie spółek akcyjnych lub towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, na podstawie zezwolenia organu nadzoru na przyjmowanie do ochrony ustawowo zdefiniowanych rodzajów ryzyka skutków zdarzeń losowych. Przez **bezpośrednią działalność ubezpieczeniową** rozumie się wykonywanie czynności związanych z oferowaniem i udzielaniem ochrony w zamian za składkę wnoszoną przez podmioty ubezpieczające się. Ubezpieczenia gospodarcze dzielą się na ubezpieczenia na życie (dział I) oraz pozostałe ubezpieczenia osobowe i majątkowe (dział II). Zakłady ubezpieczeń prowadzą również **ubezpieczenia pośrednie** polegające na przekazaniu do innego zakładu ubezpieczeń części ryzyka wraz z częścią składki **(reasekuracja bierna)** lub przyjęciu tego ryzyka wraz z częścią składki **(reasekuracja czynna).**

Zawarcie ubezpieczenia następuje na podstawie umowy cywilnoprawnej. Umowa ma charakter dobrowolny, jednakże obowiązkową ochroną ubezpieczeniową objęto niektóre rodzaje ryzyka, z uwagi na powszechny charakter ich występowania i skutki społeczne. Do takich ubezpieczeń należą m.in. ubezpieczenia: odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów, odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego oraz budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych.

Insurance activity *is conducted by insurance companies organized in the form of joint stock companies or mutual insurance associations on the basis of a permit granted by a supervisory body, to cover legally defined types of risk related to the consequences of fortuitous events.* ***Direct insurance activity*** *is understood as performing activities connected with offering and providing the cover in lieu of premiums contributed by the insured entities. Business insurance is divided into* ***life insurance*** *(division I) and* ***non--life insurance*** *(division II). Insurance companies offer also* ***indirect insurance*** *consisting in transferring to another insurance company part of risk, together with part of the premium* ***(outward re insurance),*** *or in accepting this risk with a part of the premium* ***(inward reinsurance).***

Insurance is taken up on the basis of a civil law agreement. The agreement is voluntary. However, certain risks have been covered by compulsory insurance, due to their common occurrence and social effects. Such insurance include, among others: third-party liability insurance of owners of motor vehicles, third-party liability insurance of farmers and insurance of farm buildings.

TABL. 17 (250). **OGÓLNY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ**
GENERAL PROFIT AND LOSS ACCOUNT OF INSURANCE COMPANIES

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014[a]	*Specification*
	w mln zł *in mln zl*				
DZIAŁ I *DIVISION I*					
1. Wynik techniczny ubezpieczeń na życie[b]	2434	3593	3008	3301	*1. Balance on technical life insurance account[b]*
2. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie	314	841	510	618	*2. Net returns on investment including costs, transferred from the technical life insurance account*
3. Pozostałe przychody operacyjne	101	150	62	132	*3. Other operating income*
4. Pozostałe koszty operacyjne	78	146	130	279	*4. Other operating expenses*
5. Wynik z działalności operacyjnej (1+2+3–4)	2771	4438	3450	3772	*5. Result of operating activities (1+2 +3–4)*
6. Saldo zysków i strat nadzwyczajnych	0,1	—	—	—	*6. Balance of extraordinary profits and losses*
7. Wynik finansowy brutto (5+6)	2771	4438	3450	3772	*7. Gross financial result (5+6)*
8. Podatek dochodowy	501	785	640	645	*8. Income tax*
9. Pozostałe obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	0,8	0,0	–0,2	0,3	*9. Other mandatory gross financial result reduction*
10. Wynik finansowy netto (7–8–9)	2269	3653	2810	3127	*10. Net financial result (7–8–9)*
DZIAŁ II *DIVISION II*					
1. Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych[b]	909	–1285	1257	752	*1. Balance on technical non-life insurance account[b]*
2. Przychody z lokat	2767	5228	6249	4230	*2. Investments income*
3. Koszty działalności lokacyjnej	175	396	540	439	*3. Investments charges*
4. Saldo niezrealizowanych zysków/ /strat z lokat	263	12	35	24	*4. Balance on unrealized gains/losses on investments*
5. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów przeniesione do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych	254	363	405	449	*5. Net returns on investments including costs, transferred to the technical non-life insurance account*
6. Pozostałe przychody operacyjne	181	257	218	280	*6. Other operating income*
7. Pozostałe koszty operacyjne	197	341	220	387	*7. Other operating expenses*
8. Wynik z działalności operacyjnej (1+2–3+4–5+6–7)	3494	3111	6595	4011	*8. Result of operating activities (1+2 –3+4–5+6–7)*
9. Saldo zysków i strat nadzwyczajnych	0,0	0,0	0,1	0,0	*9. Balance of extraordinary profits and losses*
10. Wynik finansowy brutto (8+9)	3494	3111	6596	4011	*10. Gross financial result (8+9)*
11. Podatek dochodowy	523	17	487	343	*11. Income tax*
12. Pozostałe obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	3	0,3	–0,8	0,0	*12. Other mandatory gross financial result reduction*
13. Wynik finansowy netto (10–11–12)	2968	3094	6109	3668	*13. Net financial result (10–11–12)*

a Dane wstępne. *b* Wynik z działalności ubezpieczeniowej.
a Preliminary data. b Result of insurance activity.

TABL. 18 (251). **UBEZPIECZENIA WEDŁUG RODZAJU RYZYKA**
INSURANCE BY TYPE OF RISK

A. POLISY I SKŁADKI PRZYPISANE BRUTTO
POLICIES AND GROSS WRITTEN PREMIUMS

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2013	2014[a]	2005	2010	2013	2014[a]
	liczba polis w tys. *number of policies in thous.*				składki przypisane brutto[b] w mln zł *gross written premiums[b] in mln zl*			
DZIAŁ I *DIVISION I*								
O G Ó Ł E M ..... ***T O T A L***	**x**	**x**	**x**	**x**	**15203**	**31351**	**31241**	**28647**
Ubezpieczenia na życie ..... *Life insurance*	7945	7419	6979	7358	6899	18763	13139	10623
Ubezpieczenia posagowe, zaopatrzenia dzieci ..... *Marriage insurance, birth insurance*	284	120	97	100	150	120	113	114
Ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym *Life insurance linked to insurance capital funds*	1797	2496	2800	3086	5610	8119	13052	12600
Ubezpieczenia rentowe ..... *Annuity insurance*	36	50	49	50	29	83	107	114
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe *Accident and sickness insurance*	4489	9306	10890	13965	2515	4266	4830	5196
DZIAŁ II *DIVISION II*								
O G Ó Ł E M ..... ***T O T A L***	**x**	**x**	**x**	**x**	**15337**	**22237**	**25929**	**25704**
Ubezpieczenia wypadku ..... *Accident insurance*	8135	10908	10321	11603	739	1269	1303	1339
Ubezpieczenia choroby ..... *Sickness insurance*	121	428	972	322	149	344	612	656
Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych (z wyjątkiem pojazdów szynowych) ..... *Casco insurance of land vehicles (excluding railway rolling stock)*	3934	5052	5082	5223	4364	5258	5322	5259
Ubezpieczenia casco pojazdów szynowych, statków powietrznych, żeglugi morskiej i śródlądowej ..... *Casco insurance of railway rolling stock, insurance of aircraft, vessel in sea and inland navigation*	8	14	18	12	123	137	185	192
Ubezpieczenia przedmiotów w transporcie ..... *Goods-in-transit insurance*	16	30	30	36	123	96	117	126
Ubezpieczenia szkód spowodowanych żywiołami ..... *Insurance against fire and natural forces*	5987	8611	8951	9693	1685	2399	3117	2926
w tym obowiązkowe budynków w gospodarstwach rolnych ..... *of which compulsory insurance of farm buildings*	1492	1612	1931	1849	293	389	434	447

a Dane wstępne. *b* Z działalności bezpośredniej.

a Preliminary data. b From direct business.

TABL. 18 (251). **UBEZPIECZENIA WEDŁUG RODZAJU RYZYKA (cd.)**
INSURANCE BY TYPE OF RISK (cont.)

A. POLISY I SKŁADKI PRZYPISANE BRUTTO (dok.)
POLICIES AND GROSS WRITTEN PREMIUMS (cont.)

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2013	2014[a]	2005	2010	2013	2014[a]
	liczba polis w tys. *number of policies in thous.*				składki przypisane brutto[b] w mln zł *gross written premiums[b] in mln zl*			
DZIAŁ II (dok.) *DIVISION II (cont.)*								
Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych *Insurance against other damage and loss of property*	6756	7971	11268	11898	1081	1762	2440	2434
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych *Motor vehicle liability arising out of the possession of land vehicles*	14724	18348	19578	19813	5519	7528	8465	8072
w tym obowiązkowe posiadaczy pojazdów mechanicznych *of which compulsory third-party liability insurance of owners of motor vehicles*	14025	18088	19316	19551	5396	7382	8254	7850
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania statków powietrznych, żeglugi morskiej i śródlądowej *Liability arising out of the possession of aircraft, ships in sea and inland navigation*	6	10	11	11	46	43	46	45
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej *General third-party liability insurance*	2974	6347	6901	7847	707	1244	1859	1920
w tym obowiązkowe rolników *of which compulsory third-party liability insurance of farmers*	1504	1421	1465	1456	36	51	58	57
Ubezpieczenia kredytu; różnego ryzyka finansowego; gwarancja ubezpieczeniowa *Credit; various financial risk insurance; suretyship*	105	535	535	1202	694	1571	1841	2108
Ubezpieczenia ochrony prawnej *Legal protection insurance*	325	1029	1299	1451	12	240	126	80
Ubezpieczenia świadczenia pomocy[c] *Insurance of assistance[c]*	1327	10512	11530	14974	95	346	496	547

a Dane wstępne. *b* Z działalności bezpośredniej. *c* Dla osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania.

a Preliminary data. b From direct business. c For people who had problems while travelling or while being away from their place of residence.

TABL. 18 (251). **UBEZPIECZENIA WEDŁUG RODZAJU RYZYKA (cd.)**
INSURANCE BY TYPE OF RISK (cont.)

B. ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA
CLAIMS

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2013	2014[a]	2005	2010	2013	2014[a]
	liczba odszkodowań i świadczeń w tys. *number of claims in thous.*				odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto[b] w mln zł *gross claims paid[b] in mln zl*			
DZIAŁ I *DIVISION I*								
O G Ó Ł E M ..... ***T O T A L***	**x**	**x**	**x**	**x**	**7504**	**22561**	**23081**	**20347**
Ubezpieczenia na życie ..... *Life insurance*	1418	1344	1723	.	4386	16096	13703	10560
Ubezpieczenia posagowe, zaopatrzenia dzieci ..... *Marriage insurance, birth insurance*	52	21	13	.	144	151	119	115
Ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym *Life insurance linked to insurance capital funds*	305	315	672	.	1932	4669	7410	7677
Ubezpieczenia rentowe ..... *Annuity insurance*	23	6	14	.	57	61	72	80
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe *Accident and sickness insurance*	851	959	1713	1786	985	1584	1777	1915
DZIAŁ II *DIVISION II*								
O G Ó Ł E M ..... ***T O T A L***	**x**	**x**	**x**	**x**	**8082**	**13964**	**13415**	**13547**
Ubezpieczenia wypadku ..... *Accident insurance*	512	427	417	432	234	268	292	290
Ubezpieczenia choroby ..... *Sickness insurance*	66	795	1053	1135	60	133	166	157
Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych (z wyjątkiem pojazdów szynowych) ..... *Casco insurance of land vehicles (excluding railway rolling stock)*	624	844	700	836	3099	3860	3497	3579
Ubezpieczenia casco pojazdów szynowych, statków powietrznych, żeglugi morskiej i śródlądowej ..... *Casco insurance of railway rolling stock, insurance of aircraft, vessel in sea and inland navigation*	1	3	3	3	72	133	113	95
Ubezpieczenia przedmiotów w transporcie ..... *Goods-in-transit insurance*	9	15	7	6	27	52	44	36
Ubezpieczenia szkód spowodowanych żywiołami ..... *Insurance against fire and natural forces*	117	510	306	299	584	2362	1312	1091
w tym obowiązkowe budynków w gospodarstwach rolnych ..... *of which compulsory insurance of farm buildings*	25	90	36	32	97	512	147	118

a Dane wstępne. *b* Z działalności bezpośredniej.
a Preliminary data. b From direct business.

TABL. 18 (251). **UBEZPIECZENIA WEDŁUG RODZAJU RYZYKA (dok.)**
INSURANCE BY TYPE OF RISK (cont.)

B. ODSZKODOWANIA I ŚWIADCZENIA (dok.)
CLAIMS (cont.)

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2013	2014[a]	2005	2010	2013	2014[a]
	liczba odszkodowań i świadczeń w tys. *number of claims in thous.*				odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto[b] w mln zł *gross claims paid[b] in mln zl*			
DZIAŁ II (dok.) *DIVISION II (cont.)*								
Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych *Insurance against other damage and loss of property*	187	230	262	321	364	675	724	880
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych *Motor vehicle liability arising out of the possession of land vehicles*	717	1070	1029	1217	3212	5284	5512	5896
w tym obowiązkowe posiadaczy pojazdów mechanicznych *of which compulsory third-party liability insurance of owners of motor vehicles*	697	1048	1000	1208	2944	5087	5340	5653
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania statków powietrznych, żeglugi morskiej i śródlądowej *Liability arising out of the possession of aircraft, ships in sea and inland navigation*	0,5	0,3	0,3	0,3	9	12	17	10
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej *General third-party liability insurance*	98	285	198	198	188	588	627	663
w tym obowiązkowe rolników *of which compulsory third-party liability insurance of farmers*	4	4	5	7	15	25	30	39
Ubezpieczenia kredytu; różnego ryzyka finansowego; gwarancja ubezpieczeniowa *Credit; various financial risk insurance; suretyship*	4	51	76	80	177	406	866	588
Ubezpieczenia ochrony prawnej *Legal protection insurance*	1	3	5	5	3	7	9	11
Ubezpieczenia świadczenia pomocy[c] *Insurance of assistance[c]*	86	272	346	380	53	184	236	251

a Dane wstępne. *b* Z działalności bezpośredniej. *c* Dla osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania.

a Preliminary data. b From direct business. c For people who had problems while travelling or while being away from their place of residence.

Otwarte fundusze emerytalne (OFE) zostały powołane ustawą z dnia 28 VIII 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 989, z późniejszymi zmianami); uregulowane są także ustawą z dnia 6 XII 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (Dz. U. poz. 1717).

Zgodnie z regulacją ustawową z 1997 r. osoby urodzone między 1 I 1949 r. a 31 XII 1968 r. (które wybrały repartycyjno-kapitałowy system emerytalny) i obligatoryjnie osoby urodzone od 1 I 1969 r. oszczędzają na emeryturę w dwóch filarach. Filar I tworzy składka gromadzona na indywidualnym koncie w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (ZUS). Filar II powstaje z części składki na ubezpieczenie emerytalne (wynoszącej do 30 IV 2011 r. — 7,3%, od 1 V 2011 r. do 31 XII 2012 r. — 2,3%, od 1 I 2013 r. do 31 XII 2013 r. — 2,8%, a od 1 I 2014 r. do 31 I 2014 r. — 3,1% podstawy wymiaru składki), która przekazana z ZUS do OFE jest przekształcana w jednostki rozrachunkowe danego funduszu i księgowana na indywidualnych rachunkach ubezpieczonych.

Zgodnie z ustawą z dnia 6 XII 2013 r. obowiązującą od 1 II 2014 r., członkom (w tym nowym), ZUS na podstawie oświadczenia woli przekazuje 2,92% składki do OFE, natomiast pozostała jej część (tj. 4,38%) jest zapisywana na subkoncie w ZUS. Dla pozostałych osób, które nie złożyły oświadczenia woli, całość składki (7,3%) jest zapisywana na subkoncie w ZUS.

Zgodnie z ustawą z dnia 6 XII 2013 r. oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 1 X 2014 r. (Dz. U. poz. 1418) ZUS zaprzestaje przekazywania składek do OFE na 10 lat przed osiągnięciem przez ubezpieczonego wieku emerytalnego. Od tego momentu OFE przekazuje stopniowo środki zgromadzone przez ubezpieczonego do ZUS.

Fundusz lokuje swoje aktywa dążąc do osiągnięcia maksymalnego stopnia bezpieczeństwa i rentowności dokonywanych lokat.

Każdy otwarty fundusz emerytalny jest zarządzany przez **powszechne towarzystwo emerytalne (PTE).**

The open pension funds (OFE) *were established by the Law on Organization and Operation of Pension Funds dated 28 VIII 1997 (uniform text Journal of Laws 2013 item 989, with later amendments) are regulated by the Law dated 6 XII 2013 amending other acts in connection with the determination of rules of pension payments from the funds collected in open pension funds (Journal of Laws item 1717).*

According to the regulation of 1997, persons born between 1 I 1949 and 31 XII 1968 (who selected capital and repartition pension system) and, obligatorily, persons born since 1 I 1969 save for their pension in two pillars. Pillar I consists of the contribution collected in the individual account in the Social Insurance Institution (ZUS). Pillar II results from a part of the pension insurance contribution (amounting until 30 IV 2011 — to 7,3%, from 1 V 2011 to 31 XII 2012 — to 2,3%, from 1 I 2013 to 31 XII 2013 — 2,8% and from 1 I 2014 to 31 I 2014 — 3,1% of the contribution assessment base), which is transferred from the ZUS to the OFE and then is converted into the clearance units of the given fund selected fund and booked into the individual accounts of the insured.

According to the legal regulation dated 6 XII 2013 in force since 1 II 2014 the members (including new), ZUS on the basis of a declaration of intent transmits 2,92% contribution to pension funds, while the remaining part (i.e. 4,38%) is recorded on the sub-accounts in the ZUS. For other people, whom have not submitted their declaration of intent, the entire contribution (7,3%) is recorded on the sub-accounts in the ZUS.

According to the Law dated 6 XII 2013 and the decree of the Council of Ministers dated 1 X 2014 (Journal of Laws item 1418) ZUS ceases to transfer contributions to the OFE 10 years before the insured reaches retirement age. From this moment OFE gradually transfer contribution collected by the insured to the ZUS.

OFE's invest their assets seeking to maximize the security and profitability on funds invested.

Each open pension fund is managed by ***general pension societies (PTE).***

TABL. 19 (252). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY POWSZECHNYCH TOWARZYSTW EMERYTALNYCH**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF GENERAL PENSION SOCIETIES

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w mln zł		*in mln zł*		
Przychody wynikające z zarządzania OFE[a]	1255	1839	1675[b]	2032[bc]	*Revenues from OFE's management*[a]
w tym:					*of which:*
z tytułu kwot pobieranych przez OFE od wpłacanych składek	819	806	389	161	*from amounts collected by the OFE's from member contributions*
wynagrodzenie za zarządzanie OFE	381	894	1119	7	*remunerations for managing the OFE's*
Koszty związane z zarządzaniem OFE[d]	797	1250	1287[e]	804[e]	*Costs arising from OFE's management*[d]
w tym:					*of which:*
koszty usług akwizycyjnych	224	464	99	112	*costs of acquisition services*
koszty agenta transferowego i rejestru członków funduszu	143	140	159	149	*costs of the transfer agency and fund members register*
koszty pokrycia niedoboru w OFE	—	—	0,0	0,0	*costs of covering the deficits in OFE's*
Wynik operacyjny	457	590	388	1229	*Financial result on ordinary operating activities*
Przychody finansowe	101	150	108	122	*Financial revenues*
Koszty finansowe	1	1	4	2	*Financial costs*
Wynik na działalności gospodarczej	558	738	492	1348	*Financial result on economic activity*
Wynik finansowy brutto	558	738	492	1348	*Gross financial result*
Podatek dochodowy	82	153	187	251	*Income tax*
Korekta aktywów lub pasywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	15	–13	–56	3	*Correction of assets or liabilities related to deferred income tax*
Wynik finansowy netto	461	598	361	1094	*Net financial result*

a—e Łącznie z: *a* — pozostałymi przychodami operacyjnymi, *b* — przychodami wynikającymi z zarządzania Dobrowolnymi Funduszami Emerytalnymi, *c* — przychodami z tytułu wypłat ze środków Funduszu Gwarancyjnego, *d* — pozostałymi kosztami operacyjnymi, *e* — kosztami wynikającymi z zarządzania Dobrowolnymi Funduszami Emerytalnymi.

a—e Including: a — other operating revenues, b — revenues from Occupational Pension Funds management, c — revenues from payment from Guarantee Fund, d — other operating costs, e — costs arising from Occupational Pension Fund management.

TABL. 20 (253). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY OTWARTYCH FUNDUSZY EMERYTALNYCH**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF OPEN PENSION FUNDS

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w mln zł		*in mln zl*		
Przychody operacyjne	3166	7205	11404	5481	*Operating revenues*
w tym odsetki	2453	5706	7123	1297	*of which interest*
Koszty operacyjne	433	1062	1575	1166	*Operating costs*
w tym koszty zarządzania funduszami	376	894	1123	783	*of which costs of funds' management*
Wynik z inwestycji	2732	6143	9829	4315	*Investment result*
Zrealizowany i niezrealizowany zysk lub strata	7604	14985	10093	–4463	*Realized and unrealized profit or loss*
Wynik z operacji	10336	21128	19922	–148	*Operation result*
Przychody z tytułu pokrycia niedoboru	—	—	—	—	*Revenues from covering deficiency*
Wynik finansowy	10336	21128	19922	–148	*Financial result*

TABL. 21 (254). **AKTYWA OTWARTYCH FUNDUSZY EMERYTALNYCH**
Stan w dniu 31 XII

ASSETS OF OPEN PENSION FUNDS
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014[a]	*Specification*
	w mln zł *in mln zl*				
Aktywa ogółem	86327	223270	300817	149408	*Total assets*
w tym portfel inwestycyjny	85932	221462	299559	148451	*of which investment portfolio*
Zobowiązania ogółem	242	2019	1545	353	*Total liabilities*
Aktywa netto	86085	221251	299272	149055	*Net assets*

a Zgodnie z ustawą z dnia 6 XII 2013 r., 3 II 2014 r. nastąpiło przekazanie do ZUS 51,5% aktywów w papierach skarbowych.

a According to the Law dated 6 XII 2013, 51,5% of assets in treasury securities has been transferred to the ZUS on 3 II 2014.

TABL. 22 (255). **SKŁADKI I ODSETKI PRZEKAZANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH DO OTWARTYCH FUNDUSZY EMERYTALNYCH**
Stan w dniu 31 XII

CONTRIBUTIONS AND INTEREST TRANSFERRED FROM THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION TO OPEN PENSION FUNDS
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w mln zł *in mln zl*				
O G Ó Ł E M	**14033**	**23158**	**11054**	**8325**	***T O T A L***
Składki	13417	22992	10809	8283	*Contributions*
Odsetki	616	166	245	42	*Interest*

TABL. 23 (256). **STOPY ZWROTU OTWARTYCH FUNDUSZY EMERYTALNYCH**
OPEN PENSION FUNDS RATES OF RETURN

Wyszczególnienie *Specification*	31 III 2010—29 III 2013	30 IX 2010—30 IX 2013	31 III 2011—29 III 2014	30 IX 2011—30 IX 2014
	w % *in %*			
Trzyletnia stopa zwrotu: *Three-year rate of return:*				
minimalna *minimum*	9,828	17,337	17,525	28,815
maksymalna *maximum*	19,132	23,019	24,279	35,952
Średnia ważona stopa zwrotu za 36 miesięcy *Weighted average rate of return for the 36 months*	16,636	19,751	20,599	31,993

U w a g a. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 22 V 2014 r. w sprawie okresowej oraz okresowej porównawczej stopy zwrotu otwartego funduszu emerytalnego, od 1 VII 2014 r. jest wykazywana okresowa porównawcza stopa zwrotu. Roczna okresowa porównawcza stopa zwrotu OFE według stanu w dniu 31 XII 2014 r. wyniosła 0,817%.

N o t e. According to the decree of the Minister of Finance dated 22 V 2014 regarding periodic and periodic comparative rate of return of open pension fund, since 1 VII 2014 periodic comparative rate of return is reported. Annual periodic comparative rate of return of OFE as of 31 XII 2014 amounted to 0,817%.

17

Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi i długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej; podstawę prawną określającą te procesy stanowią: dla 2005 r. — ustawa z dnia 26 XI 1998 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2003 Nr 15, poz. 148, z późniejszymi zmianami), w latach 2010—2014 — ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 885, z późniejszymi zmianami) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. 2009 Nr 157, poz. 1241) z późniejszymi zmianami. W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa o samorządzie gminnym, powiatowym, województwa (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 594—596, z późniejszymi zmianami) oraz ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z dnia 13 XI 2003 r. (tekst jednolity Dz. U. 2010 Nr 80, poz. 526, z późniejszymi zmianami).

Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów, wydatków i wyników **budżetu państwa, budżetu środków europejskich** (od 2010 r.) oraz **budżetów jednostek samorządu terytorialnego** (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województw).

Dane o dochodach i wydatkach budżetowych prezentowane w tablicach 24, 25, 27 i 28 opracowano zgodnie ze szczegółową klasyfikacją dochodów i wydatków obowiązującą na mocy rozporządzeń Ministra Finansów z lat 2004—2014.

Public finance *includes processes connected with the accumulation and allocation of public funds and particularly: the collection of revenue and public income, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and the budgets of local government units, committing funds as well as the management of public funds and public debt and settlements with the budget of the European Union; the legal basis defining these processes are: for 2005 — the Law on Public Finances, dated 26 XI 1998 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 15, item 148, with later amendments), and in 2010—2014 — the Law on Public Finances, dated 27 VIII 2009 (uniform text Journal of Laws 2013 item 885, with later amendments) and regulations introducing the Law on Public Finances (Journal of Laws 2009 No. 157, item 1241) with later amendments. With respect to the financial management of local government units, the legal basis is additionally provided by the Law on Gmina, Powiat and Voivodship Local Government (uniform text Journal of Laws 2013 items 594—596, with later amendments), and the Law on Incomes of Local Government Units, dated 13 XI 2003 (uniform text Journal of Laws 2010 No. 80, item 526, with later amendments).*

The presented data include information concerning revenue, expenditure and results of ***the state budget, the European funds budget*** *(since 2010), and* ***the budgets of local government units*** *(gminas, cities with powiat status, powiats and voivodships).*

Data concerning revenue and expenditure of the budget presented in tables 24, 25, 27 and 28 were compiled in accordance with the detailed classification of budget revenues and expenditure in force on the basis of the decrees of the Minister of Finance in 2004—2014.

TABL. 24 (257). **BUDŻET PAŃSTWA**
THE STATE BUDGET

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014			*Specification*
	w mln zł *in mln zl*				w odsetkach *in percent*	wykonanie ustawy budżetowej[a] w % *the Budget Act*[a] *in %*	
DOCHODY *REVENUE*							
O G Ó Ł E M	**179772**	**250303**	**279151**	**283543**	**100,0**	**102,1**	***T O T A L***
Dochody podatkowe	**155860**	**222553**	**241651**	**254781**	**89,9**	**102,7**	***Tax revenue***
w tym:							*of which:*
Podatki pośrednie	115672	165190	175369	187067	66,0	104,5	*Indirect taxes*
w tym:							*of which:*
podatek od towarów i usług (VAT)	75401[b]	107880[b]	113412	124262	43,8	107,4	*value added tax (VAT)*
podatek akcyzowy	39479	55684	60653	61570	21,7	99,2	*excise tax*
Podatek dochodowy	40185	57363	64366	66288	23,4	99,0	*Income tax*
od osób prawnych	15762	21770	23075	23266	8,2	100,1	*corporate income tax*
od osób fizycznych	24423	35593	41291	43022	15,2	98,4	*personal income tax*
Dochody niepodatkowe	**21465**	**24502**	**35976**	**27232**	**9,6**	**96,7**	***Non-tax revenue***
w tym:							*of which:*
Wpłaty z zysku Narodowego Banku Polskiego	4168	3957	5264	—	—	—	*Payments from profit of the National Bank of Poland*
Wpływy z cła	1271	1664	2022	2441	0,9	121,9	*Receipts from customs duties*
Opłaty, grzywny, odsetki i inne dochody niepodatkowe	11658	11177	19431	18149	6,4	98,5	*Fees, penalties, interest and other non-tax revenue*
Środki z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegające zwrotowi[c]	**2447**	**3248**	**1524**	**1530**	**0,5**	**92,5**	***Non-returnable funds from the European Union and other sources***[c]
WYDATKI *EXPENDITURE*							
O G Ó Ł E M	**208133**	**294894**	**321345**	**312520**	**100,0**	**96,1**	***T O T A L***
Dotacje i subwencje	**102839**	**145245**	**155203**	**152260**	**48,7**	**98,8**	***Grants and subventions***
w tym:							*of which:*
Dotacje podmiotowe	15499	17573	19292	20428	6,5	91,6	*Entity-defined grants*
Dotacje przedmiotowe	550	503	594	555	0,2	99,5	*Product grants*
Dotacje do:							*Grants on:*
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	20112	38112	37114	30363	9,7	100,0	*Social Insurance Fund*
Funduszu Emerytalno-Rentowego	14710	14936	15853	16096	5,2	100,0	*Pension Fund*
Dotacje celowe dla jednostek samorządu terytorialnego	12810	20818	21674	23212	7,4	98,0	*Targeted grants for local government units*
Subwencja ogólna dla jednostek samorządu terytorialnego	32487	46910	50965	50905	16,3	100,0	*General subvention for local government units*
w tym część oświatowa	26097	35010	39509	39500	12,6	100,0	*of which educational part*

a—*c* Notki patrz na str. 372.
a—*c See footnotes on page 372.*

TABL. 24 (257). **BUDŻET PAŃSTWA (dok.)**
THE STATE BUDGET (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014			*Specification*
	w mln zł *in mln zl*				w odsetkach *in percent*	wykonanie ustawy budżetowej[a] w % *the Budget Act*[a] *in %*	
WYDATKI (dok.) *EXPENDITURE (cont.)*							
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	**20499**	**20892**	**23954**	**24430**	**7,8**	**98,0**	***Benefits fo r natur al persons***
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	**40064**	**53907**	**58421**	**60030**	**19,2**	**93,9**	***Current expe nditure o f budgetary units***
w tym:							*of which:*
Wynagrodzenia	21791	32031	34377	34457	11,0	94,8	*Wages and salaries*
Pochodne od wynagrodzeń[d]	3233	4047	5176	5996	1,9		*Wages and salaries related expenditures*[d]
Wydatki majątkowe[e]	**10167**	**15439**	**12877**	**15254**	**4,9**	**93,1**	***Property expenditure***[e]
Obsługa długu publicznego	**24811**	**34143**	**42460**	**34456**	**11,0**	**95,3**	***Public debt servicing***
Krajowego	21225	26757	32341	24848	8,0	99,9	*Domestic*
Zagranicznego	3586	7386	10119	9608	3,1	85,0	*Foreign*
Środki własne Unii Europejskiej[f]	**9753**	**14345**	**18129**	**17260**	**5,5**	**97,7**	***European Union own resources***[f]
Współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej	**—**	**10923**	**10300**	**8830**	**2,8**	**72,5**	***Co-financing of projects with the participation of th e European Union funds***
WYNIK BUDŻETU *BUDGET RESULT*							
Nadwyżka (+)/deficyt (–) budżetu:							*Surplus (+)/deficit (–) of:*
państwa	–28361	–44591	–42194	–28977	x	61,0	*state budget*
środków europejskich	—	–10416	+6249	–317	x	81,0	*European funds budget*
Finansowanie deficytu budżetu państwa i budżetu środków europejskich:							*State budget and European funds budget deficit financing:*
źródła krajowe	16330	23769	19784	32653	x	128,8	*domestic sources*
źródła zagraniczne	12031	31238	16161	–3359	x	x	*foreign sources*

a Ogłoszonej w Dz. U. 2014 poz. 162, z późniejszymi zmianami. *b* Łącznie ze zryczałtowanym podatkiem od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą. *c* Dotyczy: w 2005 r. — wpłat do budżetu państwa z UE z tytułu otrzymanych kwot specjalnych na poprawę płynności budżetowej oraz wpłat na dostosowanie granicy do traktatu z Schengen, w latach 2010, 2013 i 2014 — środków przeznaczonych na realizację projektów pomocy technicznej. *d* Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz w latach 2010, 2013 i 2014 — składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. *e* Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych jednostek samorządu terytorialnego. *f* Wpłaty do UE pochodzące ze środków własnych, tj. z opłat celnych i rolnych oraz obliczone na podstawie podatku od towarów i usług (VAT) i dochodu narodowego brutto.

a Published in Journal of Laws 2014 item 162, with later amendments. b Including lump sum tax on goods and services from occasional transport of passengers in buses with foreign registration. c Concerns: in 2005 — payments to the state budget from EU received on improvement of budgetary liquidity and payments on adaptation of border to Schengen Treaty, in 2010, 2013 and 2014 — funds for the implementation of technical assistance projects. d Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund, moreover, in 2010, 2013 and 2014 — the contribution to the Bridging Pension Fund. e Including grants for financing investment tasks of local government units. f Payments to EU from own resources, i.e. from customs duties, agriculture duties and calculated on the basis of value added tax (VAT) and gross national income.

TABL. 25 (258). **BUDŻET ŚRODKÓW EUROPEJSKICH**[a]
THE EUROPEAN FUNDS BUDGET[a]

Wyszczególnienie	2010	2013	2014		*Specification*
	w mln zł *in mln zl*			wykonanie ustawy budżetowej[b] w % *the Budget Act*[b] *in %*	
Dochody	37709	70121	68089	87,3	*Revenue*
Wydatki	48125	63872	68406	87,3	*Expenditure*
Nadwyżka (+)/deficyt (–)[c]	–10416	+6249	–317	81,0	*Surplus (+)/deficit (–)*[c]

a Obejmuje środki z funduszy Unii Europejskiej oraz funduszy z krajów EFTA. *b* Ogłoszonej w Dz. U. 2014 poz. 162, z późniejszymi zmianami. *c* Ujęte również w tabl. 24 na str. 372.

a Includes funds from the European Union and from the EFTA countries. b Published in Journal of Laws 2014 item 162, with later amendments. c Included also in table 24 on page 372.

Państwowy dług publiczny obejmuje dług podsektora rządowego (tj. dług Skarbu Państwa i dług pozostałych instytucji podsektora rządowego), dług podsektora samorządowego oraz dług podsektora ubezpieczeń społecznych.

Dług krajowy Skarbu Państwa obejmuje zobowiązania Skarbu Państwa z tytułu skarbowych papierów wartościowych wyemitowanych na rynek krajowy, pozostały dług krajowy Skarbu Państwa z tytułu: zobowiązań wymagalnych państwowych jednostek budżetowych, państwowych funduszy celowych nieposiadających osobowości prawnej, państwowych zakładów budżetowych (do 2010 r.) oraz gospodarstw pomocniczych (do 2010 r.), przyjętych w depozyt wolnych środków jednostek sektora finansów publicznych (od 2011 r.), zobowiązań z tytułu niepodwyższania płac w sferze budżetowej (do 2008 r.), w tym zobowiązań Funduszu Pracy (do 2006 r.) oraz przedpłat na samochody.

Dług zagraniczny Skarbu Państwa obejmuje:

— zobowiązania Skarbu Państwa z tytułu skarbowych papierów wartościowych wyemitowanych na rynek międzynarodowy (tj. obligacje zagraniczne — obligacje nominowane w walutach obcych, sprzedawane na rynkach zagranicznych oraz obligacje emitowane na rynkach zagranicznych nominowane w walucie kraju, w którym są sprzedawane, a także obligacje typu Brady (do września 2012 r.) — obligacje wyemitowane w październiku 1994 r. w ramach redukcji i restrukturyzacji zadłużenia wobec banków komercyjnych zrzeszonych w Klubie Londyńskim),

— kredyty i pożyczki zaciągnięte w Klubie Paryskim, Europejskim Banku Inwestycyjnym i Banku Światowym oraz w pozostałych międzynarodowych instytucjach finansowych (m.in. Banku Rozwoju Rady Europy, Europejskim Banku Odbudowy i Rozwoju).

Dług gwarantowany (poręczony) przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej jest to potencjalne zadłużenie Skarbu Państwa.

Public debt *includes debt of the government sub-sector (i.e. debt of the State Treasury and other debt of the government sub-sector), debt of the local government sub-sector and debt of the social security sub-sector.*

Domestic debt of the State Treasury *includes liabilities of the State Treasury due to treasury securities issued on the domestic market, other domestic debt of the State Treasury from matured payables of state budgetary units, state appropriated funds without legal personality, state budgetary establishments (until 2010) and auxiliary units (until 2010), accepted deposits of free funds of public sector units (since 2011), liabilities from non-implemented wage increases in the budget sphere (until 2008), liabilities of the Labour Fund (until 2006) and prepayments for passenger vehicles.*

Foreign debt of the State Treasury *includes:*
— *liabilities of the State Treasury due to treasury securities issued on the international capital market (i.e. foreign bonds — bonds denominated in foreign currencies, sold on the foreign markets and bonds issued in foreign markets, denominated in the currency of the country where they are sold and Brady bonds (until September 2012) — bonds issued in October 1994 within the framework of a reduction and restructuring of debt to commercial banks associated in the London Club),*
— *drawn credits and loans from Paris Club, European Investment Bank, the World Bank and from other international financial institutions (i.a., Council of Europe Development Bank, European Bank for Reconstruction and Development).*

Debt guaranteed *(secured) by the government of the Republic of Poland is a potential debt of the State Treasury.*

TABL. 26 (259). **PAŃSTWOWY DŁUG PUBLICZNY**[a]
Stan w dniu 31 XII
PUBLIC DEBT[a]
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014	*Specification*
	w mln zł		*in mln zl*		
O G Ó Ł E M	**466591**	**747899**	**882293**	**826763**	***T O T A L***
Dług podsektora rządowego	**439335**	**692360**	**813515**	**754984**	***Debt of the government sub-sector***
Dług Skarbu Państwa[b]	438416	691210	811827	753332	*Debt of State Treasury*[b]
krajowy	313727	496370	558075	476473	*domestic*
zagraniczny	124689	194840	253752	276859	*foreign*
Dług pozostałych instytucji	919	1150	1688	1652	*Other debt*
Dług podsektora samorządowego	**20172**	**53519**	**68398**	**71660**	***Debt of the local government sub-sector***
Dług jednostek samorządu terytorialnego	17156	50568	65210	68237	*Debt of the local government units*
Dług pozostałych instytucji	3016	2951	3187	3423	*Other debt*
Dług podsektora ubezpieczeń społecznych	**7084**	**2019**	**380**	**119**	***Debt of the social security sub-sector***

a Według wartości nominalnej, po wyeliminowaniu przepływów finansowych pomiędzy podmiotami należącymi do sektora finansów publicznych (dług skonsolidowany). *b* Według kryterium miejsca emisji — uwzględnia miejsce zaciągania zobowiązań (krajowy lub zagraniczny rynek finansowy).

U w a g a. W 2014 r. dług gwarantowany (poręczony) przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej według wartości nominalnej wyniósł: dług krajowy — 31990,7 mln zł, dług zagraniczny — 78840,8 mln zł.

a According to face value, excluding financial flows between public finance sector units (consolidated debt). b According to the place of issue criterion — takes into consideration the place of contracting debt (domestic or foreign financial market).

N o t e. In 2014 debt guaranteed (secured) by the government of the Republic of Poland according to face value amounted to: domestic debt — 31990,7 mln zl, foreign debt — 78840,8 mln zl.

Relacja do produktu krajowego brutu (ceny bieżące)
Relation to gross domestic product (current prices)

	2005	2010	2013	2014	
	w %		*in %*		
Dochodów budżetu państwa	18,3	17,4	16,8	16,4	*Revenue of the state budget*
Wydatków budżetu państwa	21,1	20,5	19,3	18,1	*Expenditure of the state budget*
Wyniku budżetu państwa — deficyt (–)	–2,9	–3,1	–2,5	–1,7	*State budget result — deficit (–)*
Wyniku budżetu środków europejskich — nadwyżka (+)/deficyt (–)	x	–0,7	+0,4	–0,0	*European funds budget result — surplus (+)/deficit (–)*
Państwowego długu publicznego[a]	47,4	52,0	53,1	47,8	*Public debt[a]*

a Według wartości nominalnej, po wyeliminowaniu przepływów finansowych pomiędzy podmiotami należącymi do sektora finansów publicznych (dług skonsolidowany).

a According to the face value, excluding financial flows between public finance sector units (consolidated debt).

TABL. 27 (260). **WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA WEDŁUG DZIAŁÓW**
STATE BUDGET EXPENDITURE BY DIVISION

Wyszczególnienie	2005	2010	2013	2014			*Specification*
	w odsetkach *in percent*				w mln zł *in mln zł*	w % PKB[a] *in % of GDP[a]*	
O G Ó Ł E M	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**312520**	**18,1**	***T O T A L***
w tym:							*of which:*
Gospodarka mieszkaniowa	0,7	0,5	0,7	0,8	2369	0,1	*Dwelling economy*
Administracja publiczna	4,0	3,9	4,0	4,0	12641	0,7	*Public administration*
Obrona narodowa	6,0	6,3	6,3	7,5	23352	1,4	*National defence*
Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	21,6	24,3	23,3	22,1	69149	4,0	*Compulsory social security*
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	4,5	4,4	4,2	4,4	13721	0,8	*Public safety and fire care*
Wymiar sprawiedliwości	3,4	3,3	3,3	3,5	10841	0,6	*Administration of justice*
Obsługa długu publicznego	12,0[b]	11,6	13,2	11,0	34456	2,0	*Public debt servicing*
Oświata i wychowanie	0,6	0,5	0,7	1,1	3511	0,2	*Education*
Szkolnictwo wyższe	4,7	4,0	4,1	4,6	14390	0,8	*Higher education*
Ochrona zdrowia	1,9	2,3	2,3	2,4	7358	0,4	*Health care*
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	10,0	5,8	5,6	5,8	18179	1,1	*Social assistance and other tasks in sphere of social policy*
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,5	0,5	0,5	0,6	1739	0,1	*Culture and national heritage*
Kultura fizyczna[c]	0,1	0,6	0,1	0,1	243	0,0	*Physical education[c]*

a W cenach bieżących. *b* Łącznie z wydatkami bieżącymi jednostek budżetowych związanymi z obsługą długu publicznego. *c* W latach 2005 i 2010 dział „Kultura fizyczna i sport".

a In current prices. b Including current expenditures of budgetary units connected with public debt servicing. c In 2005 and 2010 division "Physical education and sport".

TABL. 28 (261). **BUDŻETY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO**
LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS

Wyszczególnienie *Specification*		Ogółem *Total*	Gminy[a] *Gminas*[a]	Miasta na prawach powiatu *Cities with powiat status*	Powiaty *Powiats*	Województwa *Voivodships*
		w mln zł *in mln zl*				
DOCHODY *REVENUE*						
O G Ó Ł E M	2005	102912	45813	36270	13763	7066
T O T A L	2010	162797	72311	53886	22496	14104
	2013	183458	80043	64217	23078	16121
	2014	**194337**	**84549**	**68260**	**23783**	**17746**
Dochody własne	2005	54889	22300	23984	4018	4587
Own revenue	2010	78588	32264	34284	6337	5703
	2013	91800	38546	40059	6894	6303
	2014	**98593**	**41711**	**42894**	**7443**	**6546**
w tym: *of which:*						
Udziały w podatku dochodowym	2005	22789	6713	10244	1896	3936
Share in income tax	2010	33016	10698	14543	2925	4850
	2013	38761	13566	16411	3668	5116
	2014	**41546**	**14684**	**17594**	**3966**	**5302**
od osób prawnych	2005	5026	443	1155	91	3338
corporate income tax	2010	6122	617	1408	128	3968
	2013	6300	743	1341	154	4062
	2014	**6440**	**702**	**1428**	**146**	**4164**
od osób fizycznych	2005	17763	6270	9089	1805	599
personal income tax	2010	26894	10080	13135	2797	882
	2013	32461	12824	15070	3513	1054
	2014	**35105**	**13983**	**16166**	**3820**	**1137**
Podatek od nieruchomości	2005	11669	6995	4674	x	x
Tax on real estate	2010	15122	9060	6062	x	x
	2013	18729	11311	7419	x	x
	2014	**19532**	**11831**	**7701**	**x**	**x**
Podatek rolny	2005	967	950	17	x	x
Agricultural tax	2010	989	974	15	x	x
	2013	1665	1635	30	x	x
	2014	**1654**	**1626**	**27**	**x**	**x**
Podatek od czynności cywilnoprawnych	2005	1195	438	756	x	x
Tax on civil law transactions	2010	1893	791	1102	x	x
	2013	1629	710	919	x	x
	2014	**1798**	**817**	**981**	**x**	**x**
Opłata skarbowa	2005	519	294	225	x	x
Stamp duty	2010	509	226	283	x	x
	2013	489	201	288	x	x
	2014	**501**	**205**	**297**	**x**	**x**

a Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 28 (261). **BUDŻETY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (cd.)**
LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS (cont.)

Wyszczególnienie *Specification*		Ogółem *Total*	Gminy[a] *Gminas[a]*	Miasta na prawach powiatu *Cities with powiat status*	Powiaty *Powiats*	Województwa *Voivodships*
		w mln zł *in mln zl*				
DOCHODY (dok.) *REVENUE (cont.)*						
Dochody własne (dok.) ***Own revenue (cont.)***						
Dochody z majątku	2005	4334	1622	2438	210	64
Revenue from property	2010	6354	2628	3276	305	143
	2013	7563	2766	4276	353	169
	2014	**7994**	**2796**	**4655**	**357**	**186**
Środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł	2005	2797	1742	605	280	170
	2010	2476	1408	786	214	68
Funds for additional financing of own tasks from other sources	2013	1396	868	361	106	62
	2014	**1384**	**933**	**287**	**72**	**91**
Dotacje celowe[b]	2005	15567	7432	3960	3045	1129
Targeted grants[b]	2010	37038	17370	7798	6410	5459
	2013	40401	16704	10611	5906	7178
	2014	**44541**	**18239**	**11815**	**6156**	**8330**
W tym z budżetu państwa	2005	13921	6888	3652	2481	900
Of which from state budget	2010	23867	12821	5073	4153	1820
	2013	23863	12355	5497	4035	1975
	2014	**25811**	**13561**	**5912**	**4149**	**2188**
w tym na zadania: *of which for tasks:*						
z zakresu administracji rządowej	2005	9837	5399	2721	1329	389
for government administration tasks	2010	16829	9340	3580	2408	1500
	2013	16861	8739	3762	2725	1635
	2014	**17951**	**9229**	**3947**	**2843**	**1932**
własne	2005	3854	1436	891	1126	400
for own tasks	2010	6916	3417	1469	1726	304
	2013	6955	3595	1721	1298	338
	2014	**7815**	**4313**	**1951**	**1294**	**255**
Subwencja ogólna z budżetu państwa	2005	32456	16080	8325	6699	1350
General subvention from the state budget	2010	47171	22676	11804	9750	2942
	2013	51257	24793	13547	10278	2639
	2014	**51204**	**24599**	**13551**	**10184**	**2870**
W tym część oświatowa	2005	26097	12140	7851	5542	564
Of which education part	2010	35010	16230	10733	7360	686
	2013	39509	18115	12590	8024	780
	2014	**39500**	**18265**	**12628**	**7888**	**718**

a Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. *b* W latach 2005 i 2010 bez dotacji z budżetu państwa dla gmin uzdrowiskowych, które za 2010 r. ujęto w dochodach własnych oraz w 2005 r. bez dotacji z paragrafów 200 i 620 klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

a Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b In 2005 and 2010 excluding grants from state budget for gminas which are health resorts, which in 2010 were included in own revenue and in 2005 excluding grants from paragraphs 200 and 620 of the classification of budget revenue and expenditure.

TABL. 28 (261). **BUDŻETY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (cd.)**
LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS (cont.)

Wyszczególnienie *Specification*		Ogółem *Total*	Gminy[a] *Gminas*[a]	Miasta na prawach powiatu *Cities with powiat status*	Powiaty *Powiats*	Województwa *Voivodships*
		w mln zł *in mln zl*				
WYDATKI *EXPENDITURE*						
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	2005	103807	45837	36491	13891	7588
	2010	177766	79741	58954	23826	15245
	2013	183839	79443	64953	22917	16527
	2014	**196754**	**85070**	**69661**	**23784**	**18238**
Wydatki bieżące ***Current expenditure***	2005	85377	37488	30601	12270	5018
	2010	133517	59753	45836	18626	9302
	2013	148832	66270	52535	20062	9965
	2014	**155404**	**69615**	**55105**	**20292**	**10392**
w tym: *of which:*						
Dotacje *Grants*	2005	6070	1341	2597	751	1381
	2010	14044	4080	5195	1272	3497
	2013	14868	4563	4992	1335	3979
	2014	**15842**	**5005**	**5371**	**1390**	**4077**
Świadczenia na rzecz osób fizycznych *Benefits for natural persons*	2005	11726	7549	3352	774	51
	2010	16515	11780	3916	737	82
	2013	16783	11509	4266	895	112
	2014	**17141**	**11768**	**4357**	**887**	**129**
Wydatki bieżące jednostek budżetowych *Current expenditure of budgetary units*	2005	61969	27035	22220	10435	2279
	2010	97737	42763	34168	16218	4588
	2013	111340	48566	40398	17351	5025
	2014	**116673**	**51391**	**42684**	**17575**	**5023**
w tym: *of which:*						
wynagrodzenia *wages and salaries*	2005	32389	14801	10670	6044	874
	2010	49743	22761	15975	9170	1837
	2013	56973	26035	18618	10181	2139
	2014	**58535**	**26845**	**19109**	**10394**	**2186**
pochodne od wynagrodzeń[b] *wages and salaries related expenditures*[b]	2005	6783	3080	2147	1386	170
	2010	8165	3910	2557	1401	298
	2013	10462	5017	3337	1725	383
	2014	**10764**	**5182**	**3435**	**1756**	**391**
zakup materiałów i usług *purchase of materials and services*	2005	19471	7653	8133	2543	1142
	2010	32721	13209	13322	4025	2164
	2013	35074	13921	15562	3597	1994
	2014	**38284**	**15500**	**17128**	**3640**	**2016**

a Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. *b* Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz w 2005 r. — składkę na ubezpieczenia zdrowotne, a w latach 2010, 2013 i 2014 — składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych.

a Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund, and in 2005 — contribution to health security, in 2010, 2013 and 2014 — contribution to the Bridging Pension Fund.

TABL. 28 (261). **BUDŻETY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (dok.)**
LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS (cont.)

Wyszczególnienie *Specification*		Ogółem *Total*	Gminy[a] *Gminas*[a]	Miasta na prawach powiatu *Cities with powiat status*	Powiaty *Powiats*	Województwa *Voivodships*
		w mln zł *in mln zl*				
WYDATKI (dok.) *EXPENDITURE (cont.)*						
Wydatki majątkowe	2005	18430	8349	5890	1621	2569
Property expenditure	2010	44249	19988	13118	5201	5943
	2013	35007	13172	12418	2854	6562
	2014	**41350**	**15455**	**14556**	**3493**	**7847**
W tym inwestycyjne[b]	2005	17750	8219	5538	1609	2384
Of which investment expenditure[b]	2010	43282	19690	12698	5181	5712
	2013	33497	12860	11455	2828	6354
	2014	**39923**	**15143**	**13626**	**3446**	**7707**
WYNIK BUDŻETÓW *BUDGETS RESULT*						
Nadwyżka (+) lub deficyt (–)	2005	–895	–24	–221	–128	–521
Surplus (+) or deficit (–)	2010	–14970	–7430	–5069	–1330	–1141
	2013	–380	+601	–736	+161	–406
	2014	**–2417**	**–521**	**–1402**	**–1**	**–493**

a Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. *b* Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych oraz w latach 2005 i 2010 — gospodarstw pomocniczych i funduszy celowych, a w 2005 r. — również środków specjalnych.

a Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b Including grants for financing investment tasks of local government budgetary establishments and in 2005 and 2010 — of auxiliary units and appropriated funds as well as in 2005 — also special funds.

WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO NA 1 MIESZKAŃCA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2014 R.
PER CAPITA EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY VOIVODSHIP IN 2014

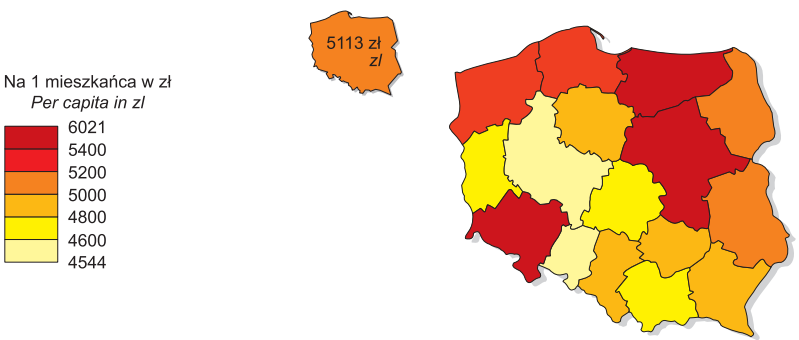

18

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

— budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
— maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
— środki transportu,
— inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Nakłady inwestycyjne na drogi publiczne, ulice i place zalicza się do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa".

Investment outlays *are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.*

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets *include outlays on:*

— *buildings and structures (include buildings and places as well as civil engineering works), of which, among others, construction and assembly works, design and cost estimate documentations,*
— *machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),*
— *transport equipment,*
— *others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (included exclusively in data expressed at current prices), except for interests not included in outlays on fixed assets by units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005.*

Other outlays *are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.*

Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Investment outlays on public roads, streets and squares are included in the section "Transportation and storage".

DYNAMIKA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH (ceny stałe[a])
INDICES OF INVESTMENT OUTLAYS (constant prices[a])

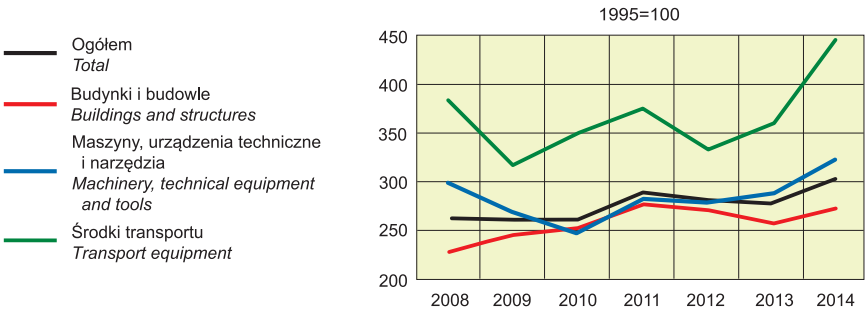

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12.
a See general notes to the Yearbook, item 11 on page15.

TABL. 1 (262). **NAKŁADY INWESTYCYJNE**
INVESTMENT OUTLAYS

Lata *Years*	Ogółem *Grand total*		W tym nakłady na środki trwałe *Of which outlays on fixed assets*			
				w tym *of which*		
	ogółem *grand total*	na 1 mieszkańca *per capita*	razem *total*	budynki i budowle *buildings and structures*	maszyny[a] *machinery[a]*	środki transportu *transport equipment*
CENY BIEŻĄCE — mln zł[b] *CURRENT PRICES — mln zł[b]*						
2005	131055	3434	130924	70716	45729	13815
2010	217287	5641	217192	134220	60372	21114
2013	231155	6004	231065	136002	71044	21992
2014	**248895**	**6468**	**248745**	**141757**	**77941**	**26803**
CENY STAŁE[c] *CONSTANT PRICES[c]*						
1995=100						
2014	**302,9**	**303,3**	**305,0**	**272,4**	**321,8**	**445,1**
2000=100						
2014	**167,8**	**168,3**	**168,4**	**165,2**	**170,8**	**181,2**
2005=100						
2014	**178,6**	**178,7**	**178,8**	**175,4**	**174,4**	**208,0**

a Dotyczy „maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi". *b* Na 1 mieszkańca — w zł. *c* Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12.
a Concerns "machinery, technical equipment and tools". b Per capita — in zl. c See general notes to the Yearbook, item 11 on page 15.

TABL. 1 (262). **NAKŁADY INWESTYCYJNE (dok.)**
INVESTMENT OUTLAYS (cont.)

Lata *Years*	Ogółem *Grand total*		W tym nakłady na środki trwałe *Of which outlays on fixed assets*			
				w tym *of which*		
	ogółem *grand total*	na 1 mieszkańca *per capita*	razem *total*	budynki i budowle *buildings and structures*	maszyny[a] *machinery*[a]	środki transportu *transport equipment*
CENY STAŁE[c] (dok.) *CONSTANT PRICES*[c] *(cont.)* 2010=100						
2014	**115,4**	**115,5**	**115,4**	**107,3**	**129,8**	**127,1**
Rok poprzedni=100 *Previous year=100*						
2008	110,7	110,7	110,7	109,3	114,7	106,4
2009	99,2	99,1	99,2	107,8	90,1	82,7
2010	100,2	100,1	100,2	103,0	91,9	110,1
2011	110,6	110,6	110,6	109,4	114,5	107,3
2012	97,2	97,2	97,1	97,8	98,4	88,8
2013	98,8	98,9	98,9	95,0	103,5	107,9
2014	**108,7**	**108,7**	**108,7**	**105,5**	**111,3**	**123,6**

a Dotyczy „maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi". *c* Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12.

a Concerns "machinery, technical equipment and tools". c See general notes to the Yearbook, item 11 on page 15.

STRUKTURA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH WEDŁUG RODZAJÓW (ceny bieżące)
STRUCTURE OF INVESTMENT OUTLAYS BY TYPE (current prices)

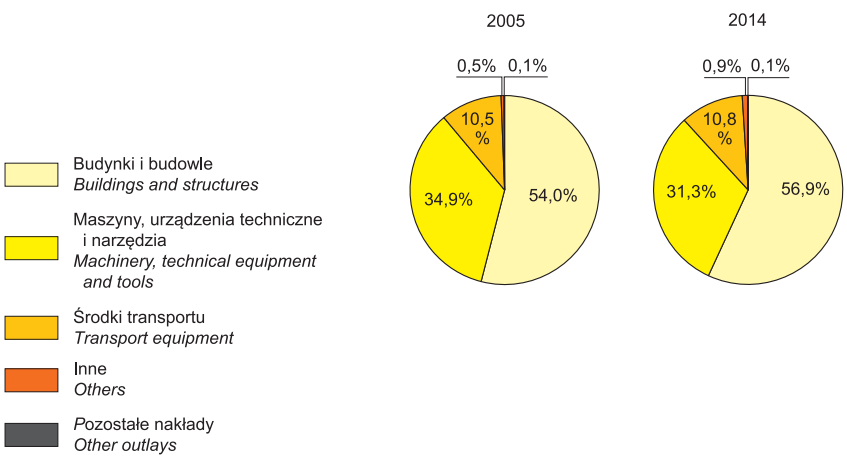

TABL. 2 (263). **NAKŁADY INWESTYCYJNE WEDŁUG SEKCJI (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS BY SECTIONS (current prices)

Wyszczególnienie	2005	2010	2012	2013		*Specification*
	w odsetkach *in percent*				w mln zł *in mln zł*	
O G Ó Ł E M	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**231155**	***T O T A L***
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2,3	2,0	2,4	2,6	6080	*Agriculture, forestry and fishing*
Przemysł	36,6	31,7	32,6	34,4	79497	*Industry*
górnictwo i wydobywanie	2,6	2,2	3,3	3,3	7538	*mining and quarrying*
przetwórstwo przemysłowe	24,0	16,0	16,6	18,1	41859	*manufacturing*
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	5,6	7,6	8,1	8,7	20151	*electricity, gas, steam and air conditioning supply*
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	4,4	5,9	4,6	4,3	9949	*water supply; sewerage, waste management and remediation activities*
Budownictwo	2,4	3,4	2,4	3,0	6967	*Construction*
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	10,5	7,7	7,9	7,5	17377	*Trade; repair of motor vehicles*[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	12,5	19,7	20,7	17,7	40934	*Transportation and storage*
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	0,9	1,1	1,2	1,0	2267	*Accommodation and catering*[Δ]
Informacja i komunikacja	4,1	3,2	3,0	3,1	7122	*Information and communication*
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2,5	1,9	1,7	1,9	4461	*Financial and insurance activities*
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	14,1	12,4	12,5	13,8	31789	*Real estate activities*
w tym budownictwo mieszkaniowe	13,2	11,7	11,9	12,8	29481	*of which residential construction*
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1,9	1,7	1,8	1,8	4050	*Professional, scientific and technical activities*
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	1,3	1,3	1,3	1,5	3583	*Administrative and support service activities*
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3,6	2,9	3,2	3,1	7259	*Public administration and defence; compulsory social security*
Edukacja	3,0	3,6	3,1	2,7	6264	*Education*
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2,4	3,1	2,8	2,8	6415	*Human health and social work activities*
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1,5	3,9	3,0	2,7	6262	*Arts, entertainment and recreation*
Pozostała działalność usługowa	0,4	0,4	0,4	0,4	828	*Other service activities*

TABL. 3 (264). **DYNAMIKA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH (ceny stałe[a])**
INDICES OF INVESTMENT OUTLAYS (constant prices[a])

Wyszczególnienie	2012	2013		*Specification*
	rok poprzedni=100 *previous year=100*	2005= =100	2010= =100	
O G Ó Ł E M	**97,2**	**98,8**	**164,3**	**106,2**	***T O T A L***
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	106,6	106,6	178,9	139,0	*Agriculture, forestry and fishing*
Przemysł	100,1	104,0	152,2	113,8	*Industry*
górnictwo i wydobywanie	117,8	99,0	211,7	154,8	*mining and quarrying*
przetwórstwo przemysłowe	96,7	107,0	124,7	118,8	*manufacturing*
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	105,6	106,6	236,1	119,3	*electricity, gas, steam and air conditioning supply*
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	93,7	91,9	152,3	77,4	*water supply; sewerage, waste management and remediation activities*
Budownictwo	65,9	124,6	205,7	95,2	*Construction*
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	106,1	94,2	120,2	103,8	*Trade; repair of motor vehicles*[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	91,8	84,2	232,1	96,5	*Transportation and storage*
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	107,6	78,8	184,2	92,1	*Accommodation and catering*[Δ]
Informacja i komunikacja	89,8	103,0	143,6	100,7	*Information and communication*
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	90,8	110,9	144,3	108,8	*Financial and insurance activities*
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	107,9	108,8	149,9	118,8	*Real estate activities*
w tym budownictwo mieszkaniowe	108,0	105,7	148,3	115,8	*of which residential construction*
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	99,3	98,5	162,9	107,4	*Professional, scientific and technical activities*
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	85,5	116,7	218,1	125,9	*Administrative and support service activities*
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	91,4	98,9	145,6	118,0	*Public administration and defence; compulsory social security*
Edukacja	94,9	84,7	141,3	79,8	*Education*
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	100,7	102,2	196,7	98,8	*Human health and social work activities*
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	95,1	89,0	297,4	73,4	*Arts, entertainment and recreation*
Pozostała działalność usługowa	78,5	90,3	160,7	91,5	*Other service activities*

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12.
a See general notes to the Yearbook, item 11 on page 15.

ŚRODKI TRWAŁE — *FIXED ASSETS*

Do środków trwałych zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z poboczami i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów, uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu, uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 330, z późniejszymi zmianami).

Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

Środki trwałe zaliczono do odpowiednich sekcji PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem podmiotu gospodarki narodowej na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe" wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe". Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości".

Wartość dróg publicznych, ulic i placów zaliczono do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa".

Fixed assets *include asset components and other objects completed and ready for usage, with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 cooperative ownership right to residential premise and cooperative right to non-residential (utilitarian) premise.*

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as fixed assets, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with the Accounting Act, dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2013 item 330, with later amendments).

The ***gross value of fixed assets*** *is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).*

The ***value of consumption of fixed assets*** *corresponds to the value of depreciation since the utilization of the fixed assets.*

The ***degree of consumption*** *of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.*

Fixed assets are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of an entity of the national economy on the basis of the superior kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section "Manufacturing" all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section "Manufacturing". An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section "Real estate activities".

The value of public roads, streets and squares was included in the section "Transportation and storage".

DYNAMIKA WARTOŚCI BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH (ceny stałe[a])
Stan w dniu 31 XII
INDICES OF GROSS VALUE OF FIXED ASSETS (constant prices[a])
As of 31 XII

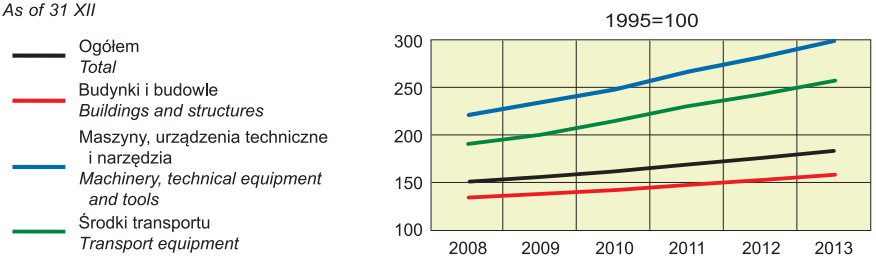

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12; do obliczenia wskaźników dynamiki przyjęto za podstawę (mianownik) wartość brutto środków trwałych według stanu w dniu 1 I.
a See general notes to the Yearbook, item 11 on page 15; the gross value of fixed assets, as of 1 I, was used as the base (denominator) for calculating indices.

TABL. 4 (265). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS
As of 31 XII

Lata *Years*	Ogółem *Total*		W tym *Of which*		
	ogółem *total*	na 1 mieszkańca *per capita*	budynki i budowle *buildings and structures*	maszyny[a] *machinery*[a]	środki transportu *transport equipment*
BIEŻĄCE CENY EWIDENCYJNE — mln zł[b] *CURRENT BOOK-KEEPING PRICES — mln zł*[b]					
2005	1826907	47879	1205396	491923	113294
2010	2520940	65428	1635254	694298	171380
2012	2877958	74688	1870419	790415	197079
2013	**3064148**	**79597**	**2009594**	**826673**	**207578**
CENY STAŁE[c] *CONSTANT PRICES*[c]					
1995=100					
2013	**183,1**	**183,4**	**158,1**	**298,7**	**256,7**
2000=100					
2013	**150,1**	**150,5**	**136,4**	**205,0**	**197,8**
2005=100					
2013	**134,1**	**133,9**	**125,9**	**165,0**	**161,9**

a Dotyczy „maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi". *b* Na 1 mieszkańca — w zł. *c* Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12; do obliczenia wskaźników dynamiki przyjęto za podstawę (mianownik) wartość brutto środków trwałych według stanu w dniu 1 I.

a Concerns "machinery, technical equipment and tools". b Per capita — in zl. c See general notes to the Yearbook, item 11 on page 15; the gross value of fixed assets, as of 1 I, was used as the base (denominator) for calculating indices.

TABL. 4 (265). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS (cont.)
As of 31 XII

Lata *Years*	Ogółem *Total*		W tym *Of which*		
	ogółem *total*	na 1 mieszkańca *per capita*	budynki i budowle *buildings and structures*	maszyny[a] *machinery*[a]	środki transportu *transport equipment*
	CENY STAŁE[c] (dok.) *CONSTANT PRICES*[c] *(cont.)* 2010=100				
2013	**113,3**	**113,4**	**111,2**	**120,5**	**119,6**
	Rok poprzedni=100 *Previous year=100*				
2008	103,8	103,8	102,7	107,5	106,6
2009	103,4	103,3	102,7	106,2	105,0
2010	103,8	103,7	103,1	105,7	107,2
2011	104,6	104,6	103,8	107,5	107,4
2012	104,0	104,0	103,5	105,7	105,1
2013	**104,1**	**104,2**	**103,5**	**106,1**	**105,9**

a Dotyczy „maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi". *c* Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12; do obliczenia wskaźników dynamiki przyjęto za podstawę (mianownik) wartość brutto środków trwałych według stanu w dniu 1 I.

a Concerns "machinery, technical equipment and tools". c See general notes to the Yearbook, item 11 on page 15; the gross value of fixed assets, as of 1 I, was used as the base (denominator) for calculating indices.

STRUKTURA WARTOŚCI BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH WEDŁUG GRUP (bieżące ceny ewidencyjne)
Stan w dniu 31 XII
STRUCTURE OF GROSS VALUE OF FIXED ASSETS BY GROUPS (current book-keeping prices)
As of 31 XII

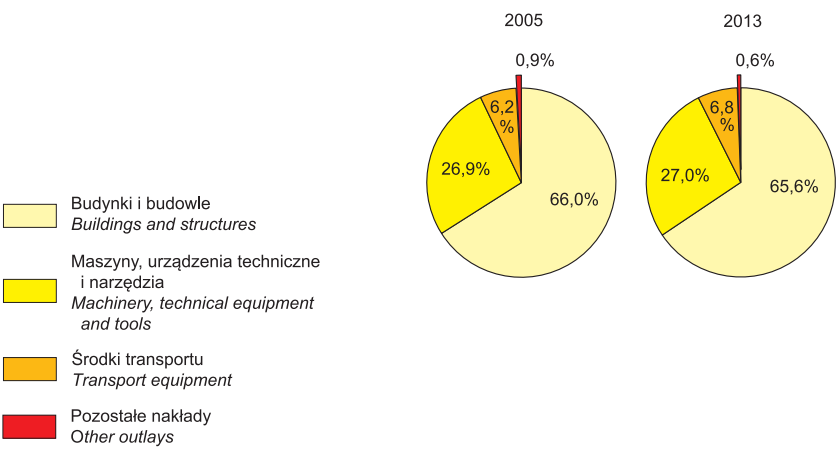

TABL. 5 (266). **WARTOŚĆ BRUTTO I STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH**
Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE AND DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS
As of 31 XII

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2012	2013		
	bieżące ceny ewidencyjne *current book-keeping prices*					stopień zużycia w % *degree of consumption in %*
	w odsetkach *in percent*				w mln zł *in mln zl*	
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**3064148**	**45,0**
w tym budynki mieszkalne *of which residential buildings*	19,0	17,0	16,3	16,1	492793	.
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	6,5	5,2	4,9	4,7	144461	73,8[a]
Przemysł *Industry*	31,9	32,3	32,5	32,2	987344	46,1
górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*	2,2	2,1	2,2	2,2	67021	52,4
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*	16,7	17,8	17,9	17,8	544983	50,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning supply*	9,4	8,3	8,0	7,8	238729	38,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	3,6	4,1	4,4	4,4	136611	38,0
Budownictwo *Construction*	1,9	2,1	1,9	1,9	59368	44,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]	5,6	6,2	6,0	6,0	182958	44,3
Transport i gospodarka magazynowa *Transportation and storage*	14,9	15,8	16,7	17,7	541137	44,2
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ] *Accommodation and catering*[Δ]	0,8	1,0	1,0	1,0	31451	35,2
Informacja i komunikacja *Information and communication*	4,6	4,0	3,8	3,3	102002	64,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa *Financial and insurance activities*	1,8	1,6	1,4	1,4	43384	55,6
Obsługa rynku nieruchomości[Δ] *Real estate activities*	20,4	18,8	18,3	18,1	553590	35,0
w tym budynki mieszkalne *of which residential buildings*	15,1	16,5	16,0	15,8	484328	.
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna *Professional, scientific and technical activities*	1,3	1,5	1,4	1,4	41937	51,5

a Bez wartości inwentarza żywego (stada podstawowego).

a Excluding the value of livestock (basic herd).

TABL. 5 (266). **WARTOŚĆ BRUTTO I STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE AND DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS (cont.)
As of 31 XII

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2012	2013		
	bieżące ceny ewidencyjne *current book-keeping prices*					stopień zużycia w % *degree of consumption in %*
	w odsetkach *in percent*				w mln zł *in mln zl*	
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ] ... *Administrative and support service activities*	0,7	0,8	0,8	0,8	24580	45,3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ... *Public administration and defence; compulsory social security*	3,6	3,5	3,4	3,4	105593	46,4
Edukacja ... *Education*	3,0	3,4	3,5	3,5	107029	40,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ... *Human health and social work activities*	1,9	2,2	2,3	2,4	73327	46,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ... *Arts, entertainment and recreation*	0,8	1,3	1,7	1,8	55028	25,4
Pozostała działalność usługowa ... *Other service activities*	0,3	0,3	0,4	0,4	10959	40,3

TABL. 6 (267). **DYNAMIKA WARTOŚCI BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH (ceny stałe)**[a]
Stan w dniu 31 XII
INDICES OF GROSS VALUE OF FIXED ASSETS (constant prices)[a]
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2012	2013		*Specification*
	rok poprzedni=100 *previous year=100*	2005= =100	2010= =100	
O G Ó Ł E M ...	**104,0**	**104,1**	**134,1**	**113,3**	***T O T A L***
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ...	100,6	100,8	102,7	101,9	*Agriculture, forestry and fishing*
Przemysł ...	104,5	104,9	141,8	116,3	*Industry*
górnictwo i wydobywanie ...	106,6	105,5	145,2	118,3	*mining and quarrying*
przetwórstwo przemysłowe ...	104,5	105,3	155,7	117,4	*manufacturing*
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] ...	103,5	103,3	121,2	112,0	*electricity, gas, steam and air conditioning supply*
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] ...	106,0	106,6	152,4	122,2	*water supply; sewerage, waste management and remediation activities*

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12; do obliczenia wskaźników dynamiki przyjęto za podstawę (mianownik) wartość brutto środków trwałych według stanu w dniu 1 I.

a See general notes to the Yearbook, item 11 on page 15; the gross value of fixed assets, as of 1 I, was used as the base (denominator) for calculating indices.

TABL. 6 (267). **DYNAMIKA WARTOŚCI BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
INDICES OF GROSS VALUE OF FIXED ASSETS (cont.)
As of 31 XII

Wyszczególnienie	2012	2013		*Specification*
	rok poprzedni=100 *previous year=100*	2005= =100	2010= =100	
Budownictwo	105,7	108,5	198,8	128,8	*Construction*
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	107,3	106,0	168,1	120,4	*Trade; repair of motor vehicles*[Δ]
Transport i gospodarka magazynowa	104,0	104,8	136,9	114,3	*Transportation and storage*
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	105,0	103,8	144,8	115,4	*Accommodation and catering*[Δ]
Informacja i komunikacja	102,5	100,7	140,0	106,8	*Information and communication*
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	101,7	104,9	127,2	109,5	*Financial and insurance activities*
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	102,2	102,4	113,7	107,2	*Real estate activities*
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	107,3	106,8	163,4	119,3	*Professional, scientific and technical activities*
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	106,1	105,9	164,0	123,2	*Administrative and support service activities*
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	105,8	105,9	149,5	117,4	*Public administration and defence; compulsory social security*
Edukacja	105,8	104,4	147,4	117,0	*Education*
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	106,7	106,4	165,7	121,6	*Human health and social work activities*
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	114,9	107,8	233,8	139,0	*Arts, entertainment and recreation*
Pozostała działalność usługowa	105,3	103,3	168,1	121,4	*Other service activities*

Prezentowane w dziale rachunki narodowe opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z „Europejskim Systemem Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej (ESA 2010)" wprowadzonym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 V 2013 r., który zastąpił obowiązujący do 31 VIII 2014 r. „Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995)".

Dane za lata 1995—2013 zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika z tytułu przyjęcia metodologii ESA 2010 i wykorzystania zrewidowanej statystyki bilansu płatniczego oraz z tytułu wdrożenia zaleceń Komisji Europejskiej (szczegółowy opis zmian znajduje się w notatce informacyjnej GUS „Wdrożenie Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej — ESA 2010 do polskich rachunków narodowych. Zmiany metodologiczne oraz ich wpływ na główne agregaty makroekonomiczne" z dnia 29 IX 2014 r., dostępnej na stronie http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/).

Na system rachunków narodowych składa się zbiór wzajemnie ze sobą powiązanych **rachunków makroekonomicznych** pozwalających na uzyskanie spójnych danych o dochodach, tj. źródłach finansowania wydatków z danymi dotyczącymi produkcji i jej rozdysponowania na spożycie i akumulację brutto (określane jako popyt krajowy) oraz saldo wymiany produktów (wyrobów i usług) z zagranicą.

W systemie rachunków narodowych zestawiane są: **rachunki bieżące** odzwierciedlające szczególne rodzaje działalności, takie jak: procesy produkcji, procesy tworzenia dochodów, podziału pierwotnego, podziału wtórnego i ostatecznego dochodów; **rachunki akumulacji,** tj.: rachunek kapitałowy, rachunek finansowy, rachunek pozostałych zmian wolumenu aktywów, rachunek przeszacowań; **bilanse,** tj. rachunki stanów (bilans otwarcia, zmiany w bilansie, bilans zamknięcia). Suma transakcji na każdym z rachunków bieżących i rachunków akumulacji jest zbilansowana tzw. **sumą (pozycją) bilansującą,** która stanowi różnicę między przychodami i rozchodami.

Pozycja bilansująca, zamykająca dany rachunek, przenoszona jest na pozycję otwierającą rachunek następny. Sumy bilansujące w rachunkach narodowych to kategorie makroekonomiczne. Kategoriami tymi są: produkt krajowy brutto, nadwyżka operacyjna brutto, dochody pierwotne brutto, dochody do dyspozycji brutto, oszczędności brutto oraz wierzytelności netto lub zadłużenie netto.

Dochody pierwotne brutto wszystkich krajowych sektorów instytucjonalnych równe są **dochodowi narodowemu brutto;** stanowi on również sumę produktu krajowego brutto i dochodu z zagranicy (saldo).

Produkt krajowy brutto jest główną kategorią w systemie rachunków narodowych i obrazuje końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Zasadniczym składnikiem produktu krajowego brutto jest suma wartości dodanej brutto wszystkich sektorów instytucjonalnych lub wszystkich sekcji gospodarki narodowej.

Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim i jest liczona w cenach bazowych.

Kategoria zużycia pośredniego wyceniana jest zawsze według cen nabycia.

Dochód z zagranicy (saldo) stanowi różnicę między wartością dochodów pierwotnych brutto, będących należnościami jednostek krajowych od podmiotów zagranicznych, a zobowiązaniami jednostek krajowych wobec podmiotów zagranicznych.

Dochód narodowy brutto oraz produkt krajowy brutto liczone są zawsze w cenach rynkowych.

The national accounts presented in this chapter were compiled according to the principles of the "European System of National and Regional Accounts in the European Union (ESA 2010)" introduced by Regulation (EU) No. 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 V 2013, which replaced the "European System of National and Regional Accounts (ESA 1995)" used until 31 VIII 2014.

Data for 1995—2013 have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook due to adoption of the ESA 2010 methodology and application of revised balance of payments statistics and due to implementation of the recommendations of the European Commission (detailed description of the changes can be found in the CSO news release — "Wdrożenie Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej — ESA 2010 do polskich rachunków narodowych. Zmiany metodologiczne oraz ich wpływ na główne agregaty makroekonomiczne" of 29 IX 2014, available at http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/).

19

System of national accounts consists of the number of mutually linked ***macroeconomic accounts,*** *which permit to achieve coherent data regarding income, i.e., sources of financing expenditures with data concerning production and its distribution between final consumption expenditure and gross capital formation (defined as domestic demand) as well as the external balance of goods and services.*

The following accounts are compiled in the system of national accounts: ***current accounts*** *reflecting particular kinds of activities, such as: production processes, the process of generating income as well as the primary, secondary and final distribution of income;* ***accumulation accounts,*** *i.e., capital account, financial account, other changes in volume of assets account, revaluation account;* ***balances,*** *i.e., state accounts (opening balance, changes in balance, closing balance). The sum of transactions on each of the current accounts and accumulation accounts is balanced using the* ***balancing sum (item),*** *which constitutes the difference between resources and uses.*

The balancing item, closing a given account, is transferred to the opening item of the subsequent account. Balancing items in national accounts are macroeconomic categories. These categories are: gross domestic product, gross operating surplus, gross primary income, gross disposable income, gross saving as well as net lending or net borrowing.

Gross primary income of all domestic institutional sectors is equal to ***gross national income;*** *gross national income also is the sum of gross domestic product and foreign income (balance).*

Gross domestic product *is the main category in the system of national accounts and illustrates the final result of the activity of all entities of the national economy. The basic component of gross domestic product is the sum of gross value added of all institutional sectors or all sections of the national economy.*

Gross value added is the difference between output and intermediate consumption and is calculated at basic prices.

The category of intermediate consumption is always calculated at purchasers' prices.

Foreign income (balance) is the difference between the value of gross primary income (i.e., accounts receivable due from foreign entities to domestic entities) and the accounts payable of domestic entities to foreign entities.

Gross national income as well as gross domestic product are always calculated at market prices.

TABL. 1 (268). **DOCHÓD NARODOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS NATIONAL INCOME (current prices)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	*Specification*
	w mln zł *in mln zl*					
O G Ó Ł E M	**967653**	**1383611**	**1496233**	**1558923**	**1601916**	***T O T A L***
Produkt krajowy brutto	984919	1437357	1553582	1615894	1662678	*Gross domestic product*
Dochód z zagranicy (saldo)[a]	–17266	–53746	–57349	–56971	–60762	*Foreign income (balance)*[a]

a Stanowi sumę wynagrodzeń, dochodów od inwestycji bezpośrednich i portfelowych oraz pozostałych dochodów i odsetek.

a The sum of wages and salaries, income from direct and portfolio investments as well as other income and interest.

TWORZENIE I WYKORZYSTANIE PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO W 2014 R. (ceny bieżące)
GENERATION AND USE OF GROSS DOMESTIC PRODUCT IN 2014 (current prices)

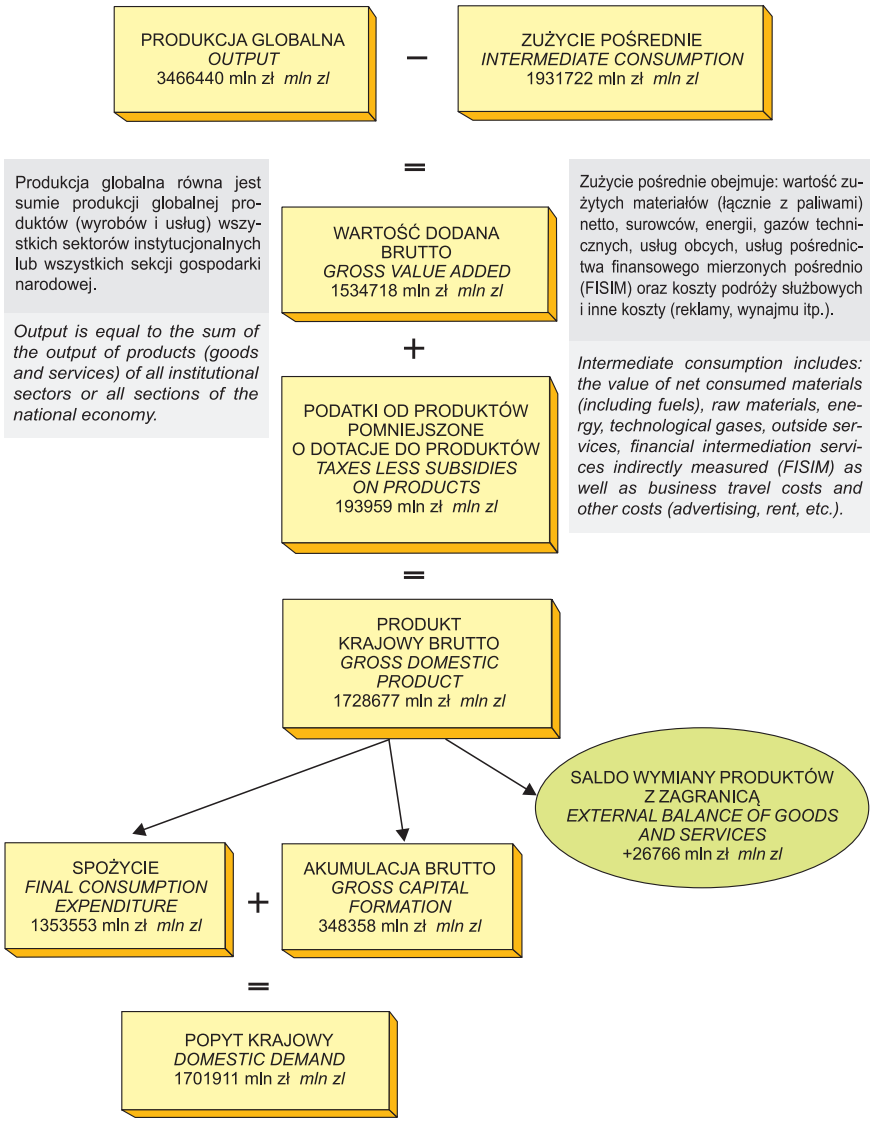

TABL. 2 (269). **DYNAMIKA PODSTAWOWYCH KATEGORII MAKROEKONOMICZNYCH W GOSPODARCE NARODOWEJ (ceny stałe[a])**

INDICES OF MAIN MACROECONOMIC CATEGORIES IN THE NATIONAL ECONOMY (constant prices[a])

Wyszczególnienie *Specification*	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014				
	rok poprzedni=100 *previous year=100*							1995= =100	2000= =100	2005= =100	2010= =100
Produkcja globalna ..... *Output*	104,7	99,2	104,4	105,1	100,2	101,4	104,2	229,0	169,3	142,9	111,3
Zużycie pośrednie ..... *Intermediate consumption*	105,3	96,5	105,0	105,4	98,9	101,1	105,0	247,8	173,3	144,1	110,6
Produkt krajowy brutto ..... *Gross domestic product*	103,9	102,6	103,7	104,8	101,8	101,7	103,4	212,5	164,3	141,1	112,2
w tym wartość dodana brutto ..... *of which gross value added*	103,8	102,9	103,8	104,7	101,8	101,8	103,2	209,3	164,7	141,4	112,0
Popyt krajowy ..... *Domestic demand*	105,0	99,7	104,2	103,8	99,6	100,4	104,9	213,6	155,9	139,5	108,9
spożycie ..... *final consumption expenditure*	105,9	103,5	102,8	101,7	100,7	101,4	103,4	200,3	154,5	133,9	107,3
akumulacja brutto ..... *gross capital formation*	102,2	87,3	109,7	112,2	95,7	96,5	111,4	272,3	163,3	163,3	115,4

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12.

a See general notes to the Yearbook, item 11 on page 15.

TABL. 3 (270). **WSKAŹNIKI CEN PODSTAWOWYCH KATEGORII MAKROEKONOMICZNYCH W GOSPODARCE NARODOWEJ**

PRICE INDICES OF MAIN MACROECONOMIC CATEGORIES IN THE NATIONAL ECONOMY

Wyszczególnienie *Specification*	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014				
	rok poprzedni=100 *previous year=100*							1995= =100	2000= =100	2005= =100	2010= =100
Produkcja globalna ..... *Output*	103,2	103,5	102,2	105,3	102,8	100,3	99,3	235,0	141,0	124,5	107,7
Zużycie pośrednie ..... *Intermediate consumption*	102,8	102,0	103,2	107,0	102,8	99,5	98,2	229,1	141,3	123,4	107,5
Produkt krajowy brutto ..... *Gross domestic product*	103,6	103,9	101,7	103,1	102,2	101,2	100,6	236,3	141,2	124,3	107,3
Popyt krajowy ..... *Domestic demand*	104,1	102,7	102,4	104,0	102,8	100,3	99,5	236,4	137,2	122,9	106,7
spożycie ..... *final consumption expenditure*	104,2	103,0	103,0	104,6	103,4	100,8	99,6	250,9	143,2	126,1	108,7
akumulacja brutto ..... *gross capital formation*	103,2	101,5	100,0	102,0	100,8	98,7	98,7	187,8	115,9	110,4	100,2

U w a g a. Wskaźniki cen obliczono jako stosunek wskaźników dynamiki wartości opracowanych na podstawie danych wyrażonych w cenach bieżących do wskaźników dynamiki wolumenu — w cenach stałych; patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12.

N o t e. Price indices are calculated as the relation of value indices compiled on the basis of data at current prices to volume indices — at constant prices; see general notes to the Yearbook, item 11 on page 15.

DYNAMIKA PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO W WYBRANYCH KRAJACH W 2013 R. (ceny stałe)
INDICES OF GROSS DOMESTIC PRODUCT IN SELECTED COUNTRIES IN 2013 (constant prices)

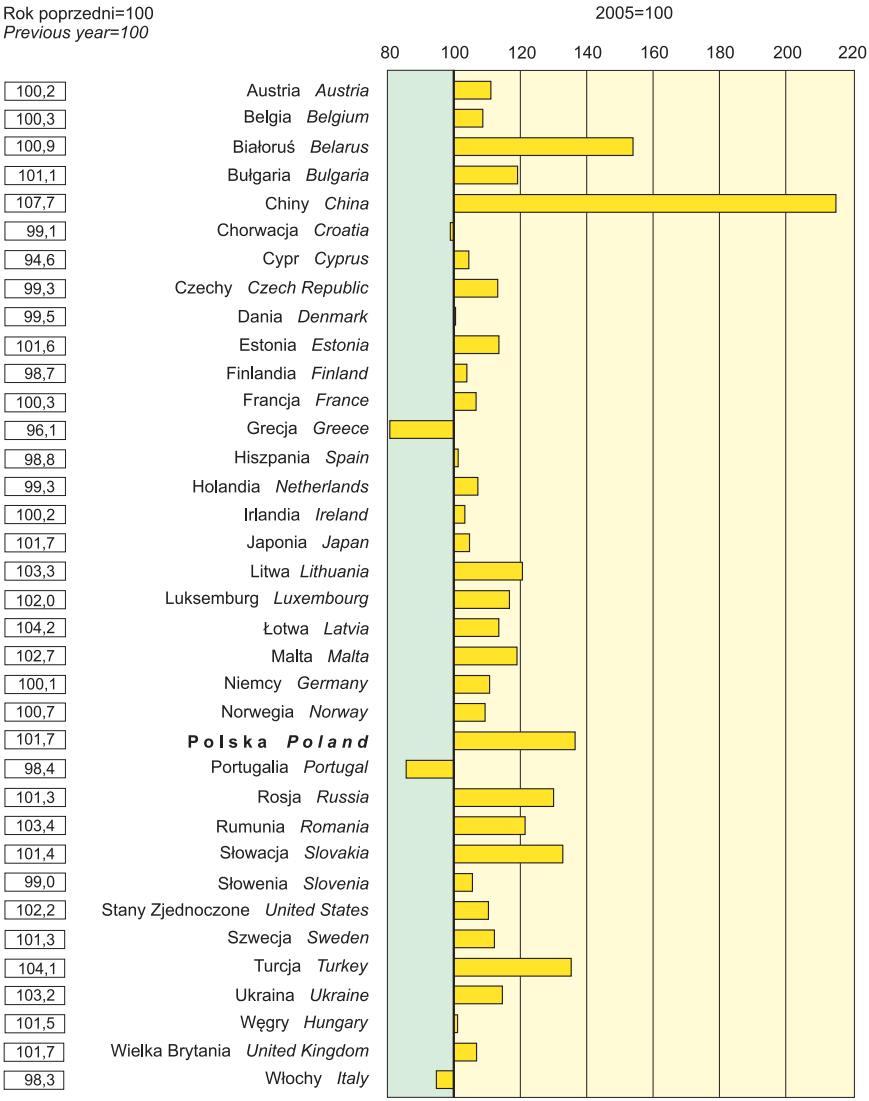

DYNAMIKA PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO (ceny stałe[a])
INDICES OF GROSS DOMESTIC PRODUCT (constant prices[a])

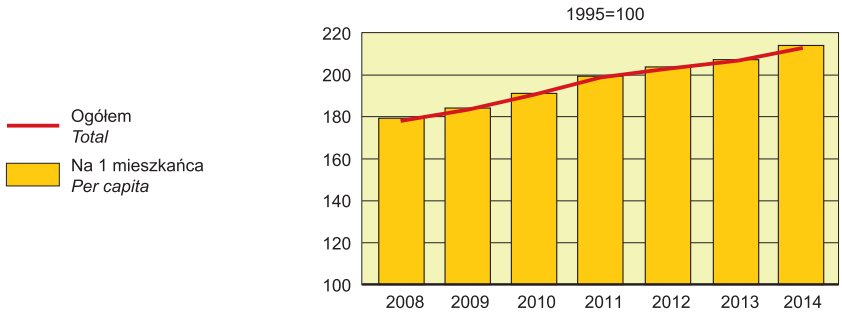

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12.
a See general notes to the Yearbook, item 11 on page 15.

TABL. 4 (271). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2005	2014
	w mln zł *in mln zł*						w odsetkach *in percent*	
O G Ó Ł E M ... ***T O T A L***	**984919**	**1437357**	**1553582**	**1615894**	**1662678**	**1728677**	**100,0**	**100,0**
W tym wartość dodana brutto ... ***Of which gross value added***	**864800**	**1265904**	**1365622**	**1431872**	**1477161**	**1534718**	**87,8**	**88,8**
w tym: *of which:*								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ... *Agriculture, forestry and fishing*	28626	37520	44576	46018	49191	51993	2,9	3,0
Przemysł ... *Industry*	218158	312274	346742	361296	368192	385127	22,1	22,3
górnictwo i wydobywanie ... *mining and quarrying*	22345	30892	37309	35934	31908	28299	2,3	1,7
przetwórstwo przemysłowe ... *manufacturing*	158806	221357	246873	257084	266030	282174	16,1	16,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] ... *electricity, gas, steam and air conditioning supply*	27125	44184	45894	50819	52170	55117	2,7	3,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] ... *water supply; sewerage waste management and remediation activities*	9882	15841	16666	17459	18084	19537	1,0	1,1

TABL. 4 (271). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (dok.)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (cont.)

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2005	2014
	w mln zł *in mln zł*						w odsetkach *in percent*	
W tym wartość dodana brutto (dok.) ***Of which gross value added (cont.)***								
Budownictwo ..... *Construction*	59285	104807	113895	109112	109256	115106	6,0	6,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] ..... *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]	165105	245343	252996	275104	281771	294363	16,8	17,0
NA 1 MIESZKAŃCA[a] ..... ***PER CAPITA***[a]	**25810**	**37317**	**40326**	**41934**	**43184**	**44919**	**x**	**x**

a W złotych.
a In zlotys.

PRODUKT KRAJOWY BRUTTO[a] NA 1 MIESZKAŃCA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2013 R. (ceny bieżące)
GROSS DOMESTIC PRODUCT[a] PER CAPITA BY VOIVODSHIP IN 2013 (current prices)

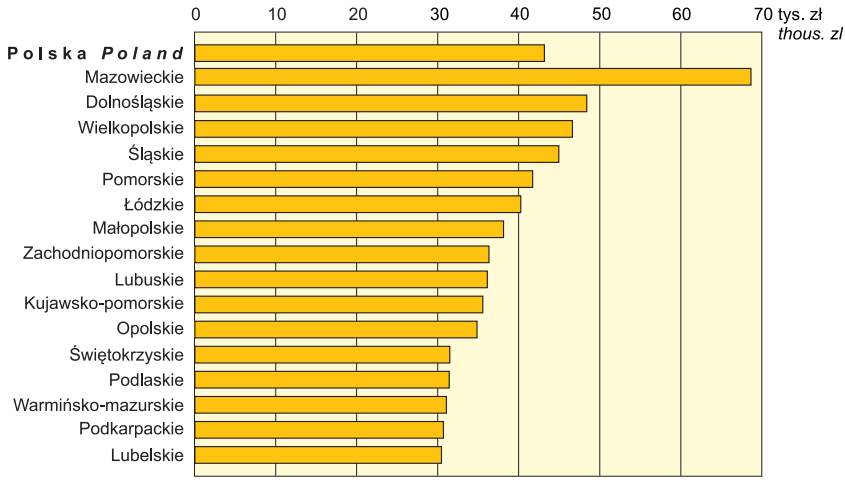

a Grupowanie metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności; szacunki wstępne dla rachunków regionalnych.
a Grouping by local kind-of-activity unit method; preliminary estimates for regional accounts.

TABL. 5 (272). **DYNAMIKA PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO WEDŁUG SEKCJI (ceny stałe[a])**
INDICES OF GROSS DOMESTIC PRODUCT BY SECTIONS (constant prices[a])

Wyszczególnienie *Specification*	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014			
	rok poprzedni=100 *previous year=100*						2000= =100	2005= =100	2010= =100	
O G Ó Ł E M ..... ***T O T A L***	**103,9**	**102,6**	**103,7**	**104,8**	**101,8**	**101,7**	**103,4**	**164,3**	**141,1**	**112,2**
W tym wartość dodana brutto ..... ***Of which gross value added***	**103,8**	**102,9**	**103,8**	**104,7**	**101,8**	**101,8**	**103,2**	**164,7**	**141,4**	**112,0**
w tym: *of which:*										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... *Agriculture, forestry and fishing*	97,2	113,1	93,3	101,3	95,3	106,3	103,8	131,8	108,0	106,5
Przemysł ..... *Industry*	105,9	99,7	108,6	108,5	102,0	101,3	104,1	199,6	163,0	116,7
górnictwo i wydobywanie ..... *mining and quarrying*	104,5	82,2	97,8	99,8	100,2	104,0	95,1	62,0	77,3	98,9
przetwórstwo przemysłowe ..... *manufacturing*	107,9	100,7	109,2	108,9	102,3	101,2	105,8	247,5	186,6	119,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] ..... *electricity, gas, steam and air conditioning supply*	95,9	106,6	114,3	114,9	102,2	100,4	101,0	152,4	132,8	119,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] ..... *water supply; sewerage waste management and remediation activities*	102,3	104,1	104,0	102,6	100,5	99,1	103,9	124,1	119,6	106,2
Budownictwo ..... *Construction*	99,2	111,6	106,1	110,8	96,8	100,3	104,7	150,9	156,6	112,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ] ..... *Trade; repair of motor vehicles*[Δ]	105,3	104,6	103,9	97,4	103,2	100,1	103,5	150,3	132,6	104,1
NA 1 MIESZKAŃCA ..... ***PER CAPITA***	**103,9**	**102,5**	**103,6**	**104,7**	**101,7**	**101,8**	**103,5**	**164,9**	**141,1**	**112,2**

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12.
a See general notes to the Yearbook, item 11 on page 15.

PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA W WYBRANYCH KRAJACH (ceny bieżące)
GROSS DOMESTIC PRODUCT PER CAPITA IN SELECTED COUNTRIES (current prices)

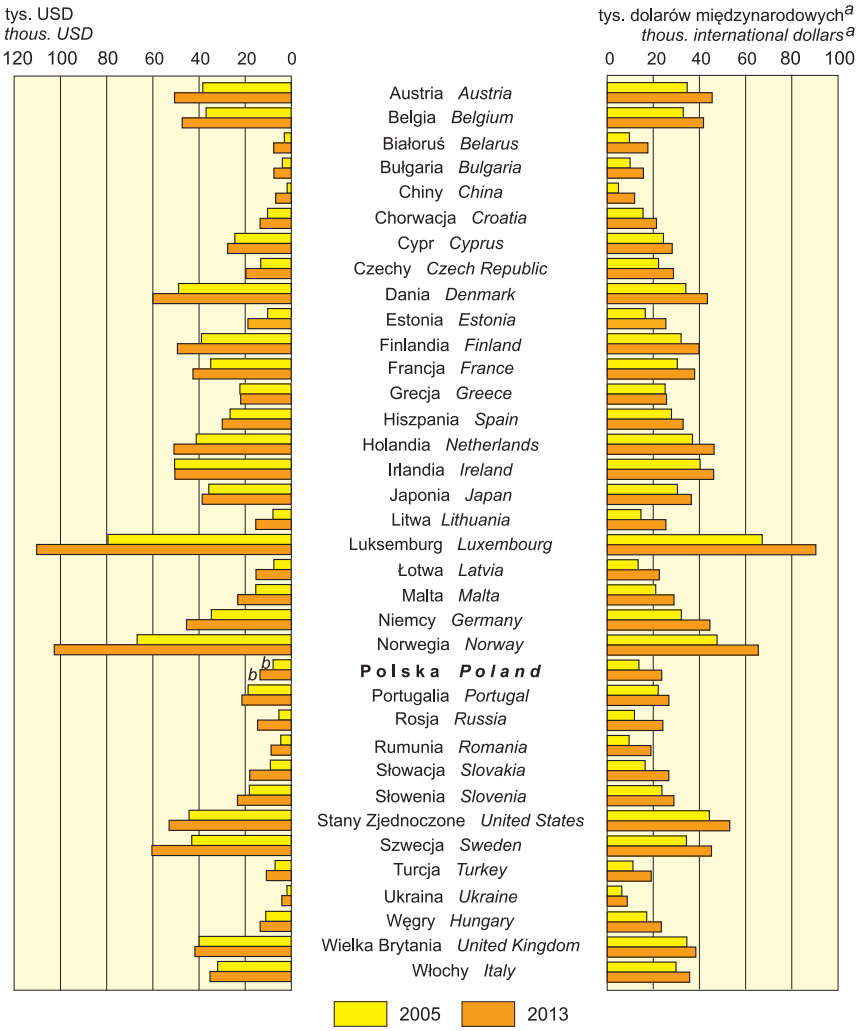

a Według parytetu siły nabywczej; patrz uwagi do działu „Przegląd międzynarodowy" na str. 414. *b* Według kursu urzędowego.

a At purchasing power parity; see notes to the chapter "International review" on page 417. b According to the official exchange rate.

SEKTORY INSTYTUCJONALNE I ICH WZAJEMNE POWIĄZANIA
INSTITUTIONAL SECTORS AND THEIR RELATIONSHIPS

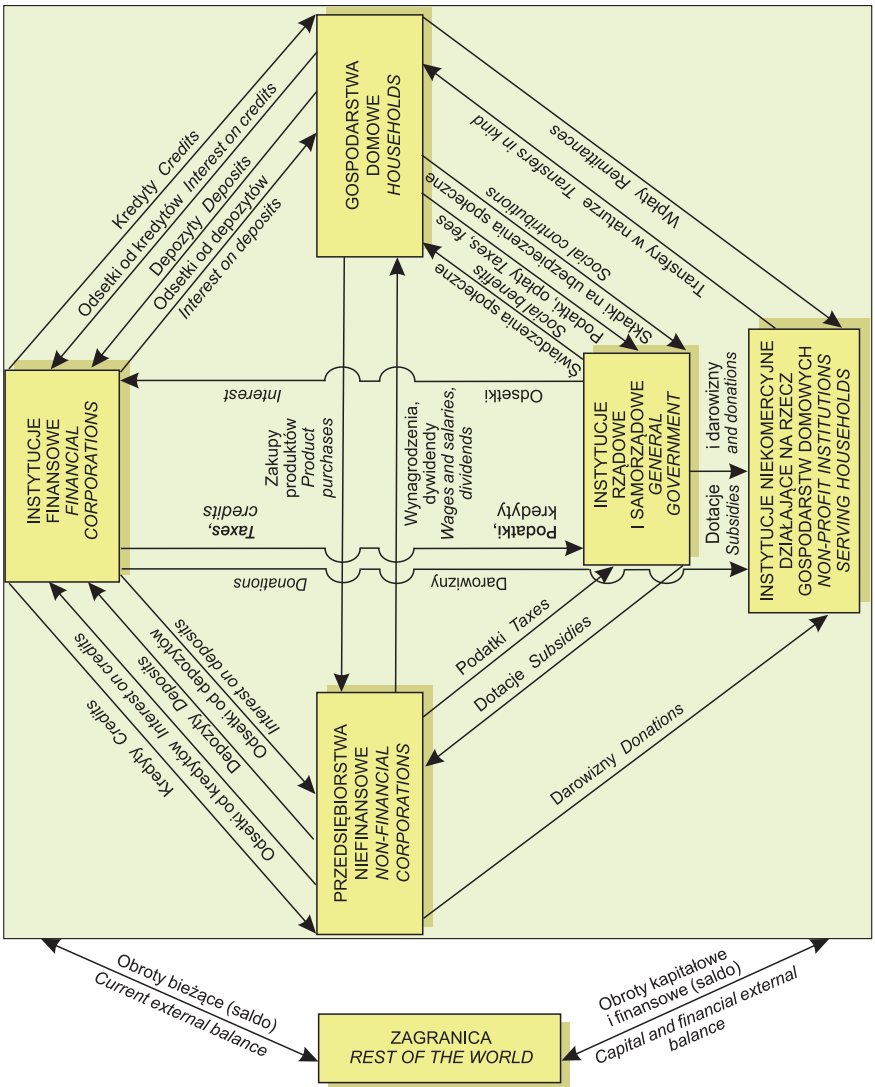

Rachunki narodowe zestawiane są w układzie sektorów instytucjonalnych, w których podmioty gospodarki narodowej (podstawowe jednostki klasyfikacyjne) grupowane są według pełnionych funkcji i celów, jakim służą w gospodarce.

National accounts are compiled according to the institutional sectors, in which entities of the national economy (basic classification entities) are grouped according to their functions and purposes which they serve in the economy.

UDZIAŁ SEKTORÓW INSTYTUCJONALNYCH W TWORZENIU PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO (ceny bieżące)
SHARE OF INSTITUTIONAL SECTORS IN GENERATION OF GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

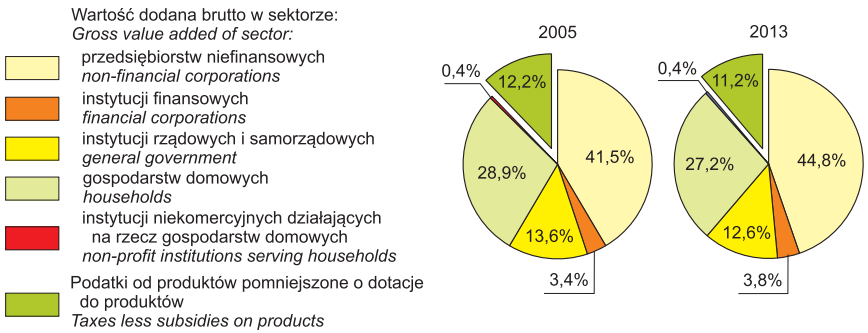

TABL. 6 (273). **POPYT KRAJOWY (ceny bieżące)**
DOMESTIC DEMAND (current prices)

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2005	2014
	w mln zł *in mln zł*						w odsetkach *in percent*	
O G Ó Ł E M ..... ***T O T A L***	**994195**	**1463451**	**1580975**	**1619272**	**1630943**	**1701911**	**100,0**	**100,0**
Spożycie ..... ***Final consumption expenditure***	**800861**	**1161634**	**1235582**	**1286035**	**1313853**	**1353553**	**80,6**	**79,5**
Prywatne ..... *Private*	619960	884931	954164	993715	1012293	1038156	62,4	61,0
sektor: *sector:*								
gospodarstw domowych ..... *households*	612521	870427	939713	979353	997838	1023752	61,6	60,2
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych ..... *non-profit institutions serving households*	7439	14504	14451	14362	14455	14404	0,8	0,8

TABL. 6 (273). **POPYT KRAJOWY (dok.)**
DOMESTIC DEMAND (cont.)

Wyszczególnienie *Specification*	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2005	2014
	w mln zł *in mln zł*						w odsetkach *in percent*	
Spożycie (dok.) ***Final c onsumption expen diture (cont.)***								
Publiczne — sektor instytucji rządowych i samorządowych ..... *Public — general government sector*	180901	276703	281418	292320	301560	315397	18,2	18,5
spożycie: *consumption expenditure:*								
indywidualne ..... *individual*	100001	155617	158156	164378	169615	.	10,1	.
ogólnospołeczne ..... *collective*	80900	121086	123262	127942	131945	.	8,1	.
Akumulacja brutto ..... ***Gross capital formation***	**193334**	**301817**	**345393**	**333237**	**317090**	**348358**	**19,4**	**20,5**
nakłady brutto na środki trwałe ..... *gross fixed capital formation*	183478	284772	315554	313958	312878	337036	18,4	19,8
przyrost rzeczowych środków obrotowych ..... *changes in inventories*	9570	16839	29654	19076	4042	11151	1,0	0,7
nabycie pomniejszone o rozdysponowanie aktywów o wyjątkowej wartości ..... *aquisitions less disposals of valuables*	286	206	185	203	170	171	0,0	0,0
w tym sektor: *of which sector:*								
Przedsiębiorstw niefinansowych .... *Non-financial corporations*	104324	144663	179787	173056	167147	.	10,5	.
Instytucji finansowych ..... *Financial corporations*	5209	5633	5833	6068	6300	.	0,5	.
Instytucji rządowych i samorządowych ..... *General government*	34200	81925	92643	76801	68479	.	3,4	.
Gospodarstw domowych ..... *Households*	49183	68932	66487	76623	74475	.	4,9	.
NA 1 MIESZKAŃCA[a] ..... ***PER CAPITA***[a]	**26052**	**37995**	**41036**	**42022**	**42360**	**44224**	**x**	**x**
Spożycie ..... *Final consumption expenditure*	20986	30159	32071	33374	34124	35172	x	x
Akumulacja brutto ..... *Gross capital formation*	5066	7836	8965	8648	8236	9052	x	x

a W złotych.
a In zlotys.

RELACJA SPOŻYCIA PRYWATNEGO I NAKŁADÓW BRUTTO NA ŚRODKI TRWAŁE DO PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO W WYBRANYCH KRAJACH (ceny bieżące)
RELATION OF PRIVATE CONSUMPTION EXPENDITURE AND GROSS FIXED CAPITAL FORMATION TO GROSS DOMESTIC PRODUCT IN SELECTED COUNTRIES (current prices)

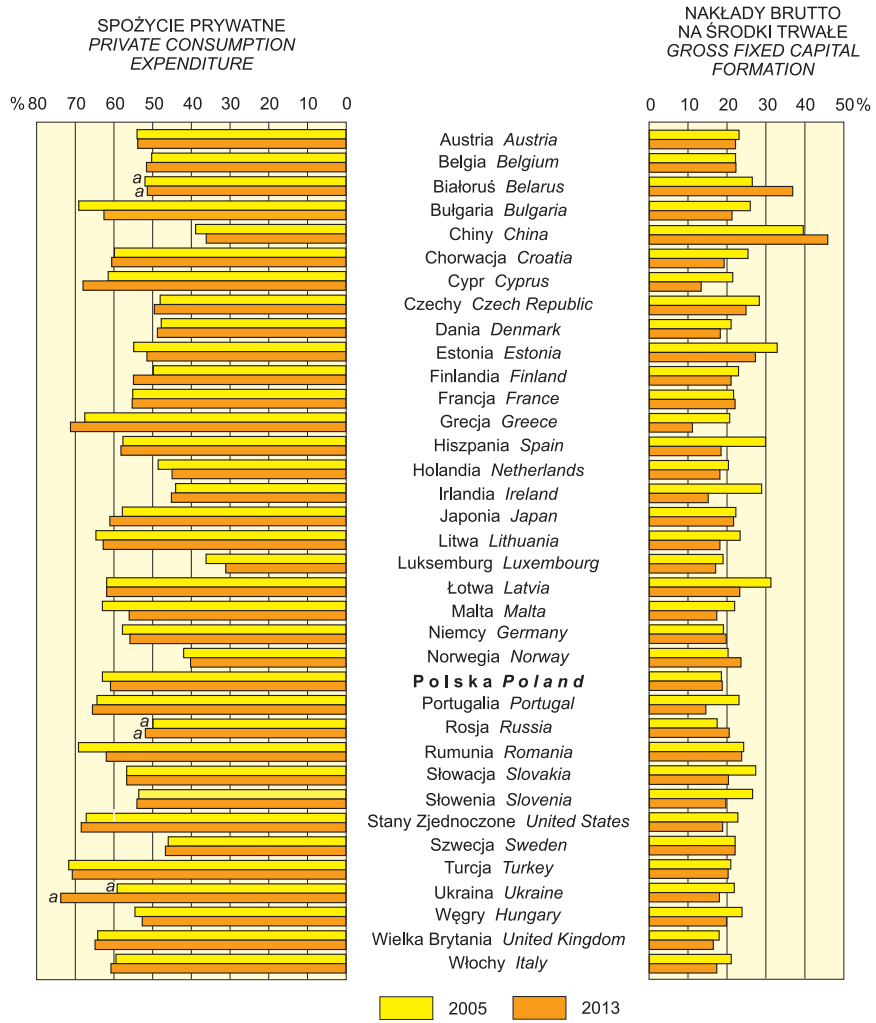

a Z wyłączeniem spożycia sektora instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych.
a Excluding consumption expenditure of non-profit institutions serving households sector.

TABL. 7 (274). **RELACJA POPYTU KRAJOWEGO DO PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO (ceny bieżące)**
RELATION OF DOMESTIC DEMAND TO GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	2014	*Specification*
	w % *in %*						
O G Ó Ł E M	**101,0**	**101,8**	**101,8**	**100,2**	**98,1**	**98,5**	***T O T A L***
Spożycie	**81,4**	**80,8**	**79,6**	**79,6**	**79,0**	**78,3**	***Final cons umption expend-iture***
Prywatne	63,0	61,6	61,5	61,5	60,9	60,1	*Private*
w tym sektor gospodarstw domowych	62,2	60,6	60,5	60,6	60,0	59,2	*of which households sector*
Publiczne — sektor instytucji rządowych i samorządowych	18,4	19,2	18,1	18,1	18,1	18,2	*Public — general government sector*
Akumulacja brutto	**19,6**	**21,0**	**22,2**	**20,6**	**19,1**	**20,2**	***Gross capital formation***
W tym nakłady brutto na środki trwałe	18,6	19,8	20,3	19,4	18,8	19,5	*Of which gross fixed capital formation*

TABL. 8 (275). **DYNAMIKA POPYTU KRAJOWEGO (ceny stałe[a])**
INDICES OF DOMESTIC DEMAND (constant prices[a])

Wyszczególnienie *Specification*	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014				
	rok poprzedni=100 *previous year=100*						1995= =100	2000= =100	2005= =100	2010= =100
O G Ó Ł E M ***T O T A L***	**105,0**	**99,7**	**104,2**	**103,8**	**99,6**	**100,4**	**104,9**	**213,6**	**155,9**	**139,5**	**108,9**
Spożycie ***Final consumption expend-iture***	**105,9**	**103,5**	**102,8**	**101,7**	**100,7**	**101,4**	**103,4**	**200,3**	**154,5**	**133,9**	**107,3**
Prywatne *Private*	106,1	103,4	102,7	102,9	100,9	101,2	103,0	207,0	156,0	135,9	108,2
sektor: *sector:*											
gospodarstw domowych *households*	106,1	103,3	102,5	103,0	101,0	101,2	103,1	208,0	156,0	135,9	108,5
instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych *non-profit institutions serv-ing households*	107,9	110,5	113,3	93,4	95,8	99,7	99,6	176,6	195,6	151,1	88,8
Publiczne — sektor instytucji rządowych i samorządowych *Public — general govern-ment sector*	105,1	103,6	103,3	97,7	100,2	102,1	104,7	180,8	150,8	127,8	104,7

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12.
a See general notes to the Yearbook, item 11 on page 15.

TABL. 8 (275). **DYNAMIKA POPYTU KRAJOWEGO (dok.)**
INDICES OF DOMESTIC DEMAND (cont.)

Wyszczególnienie *Specification*	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014				
	rok poprzedni=100 *previous year=100*							1995= =100	2000= =100	2005= =100	2010= =100
Akumulacja brutto ..... ***Gross capital formation***	**102,2**	**87,3**	**109,7**	**112,2**	**95,7**	**96,5**	**111,4**	**272,3**	**163,3**	**163,3**	**115,4**
W tym nakłady brutto na środki trwałe ..... *Of which gross fixed capital formation*	108,4	98,1	99,6	109,3	98,5	101,1	109,2	305,7	167,5	170,0	118,9
NA 1 MIESZKAŃCA ..... ***PER CAPITA***	**105,0**	**99,6**	**104,1**	**103,8**	**99,6**	**100,5**	**105,0**	**214,4**	**156,1**	**139,5**	**109,1**
Spożycie ..... *Final consumption expenditure*	105,9	103,4	102,7	101,6	100,7	101,5	103,5	201,2	155,1	134,0	107,4
Akumulacja brutto ..... *Gross capital formation*	102,2	87,2	109,6	112,2	95,7	96,6	111,4	272,6	163,4	163,2	115,5

Deficyt i dług sektora instytucji rządowych i samorządowych[a] wyniósł:
Deficit and debt of the general government sector[a] amounted:

	Deficyt *Deficit*	Dług *Debt*	Deficyt *Deficit*	Dług *Debt*
	w mln zł *in mln zl*		w relacji do PKB (ceny bieżące) w % *in relation to GDP (current prices) in %*	
2005	–39288	459569	–4,0	46,7
2010	–109728	770451	–7,6	53,6
2011	–76174	851429	–4,9	54,8
2012	–60433	878415	–3,7	54,4
2013	–66735	926115	–4,0	55,7
2014	**–55241**	**866501**	**–3,2**	**50,1**

a Opracowano zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) o stosowaniu Protokołu w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu, załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

a Compiled according to Council Regulation (EC) on the application of the Protocol on the excessive deficit procedure annexed to the Treaty establishing the European Community.

RELACJA NADWYŻKI (+)/DEFICYTU (-) ORAZ DŁUGU SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH DO PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO W KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ (ceny bieżące)

RELATION OF SURPLUS (+)/DEFICIT (-) AND DEBT OF THE GENERAL GOVERNMENT SECTOR TO GROSS DOMESTIC PRODUCT IN THE EUROPEAN UNION COUNTRIES (current prices)

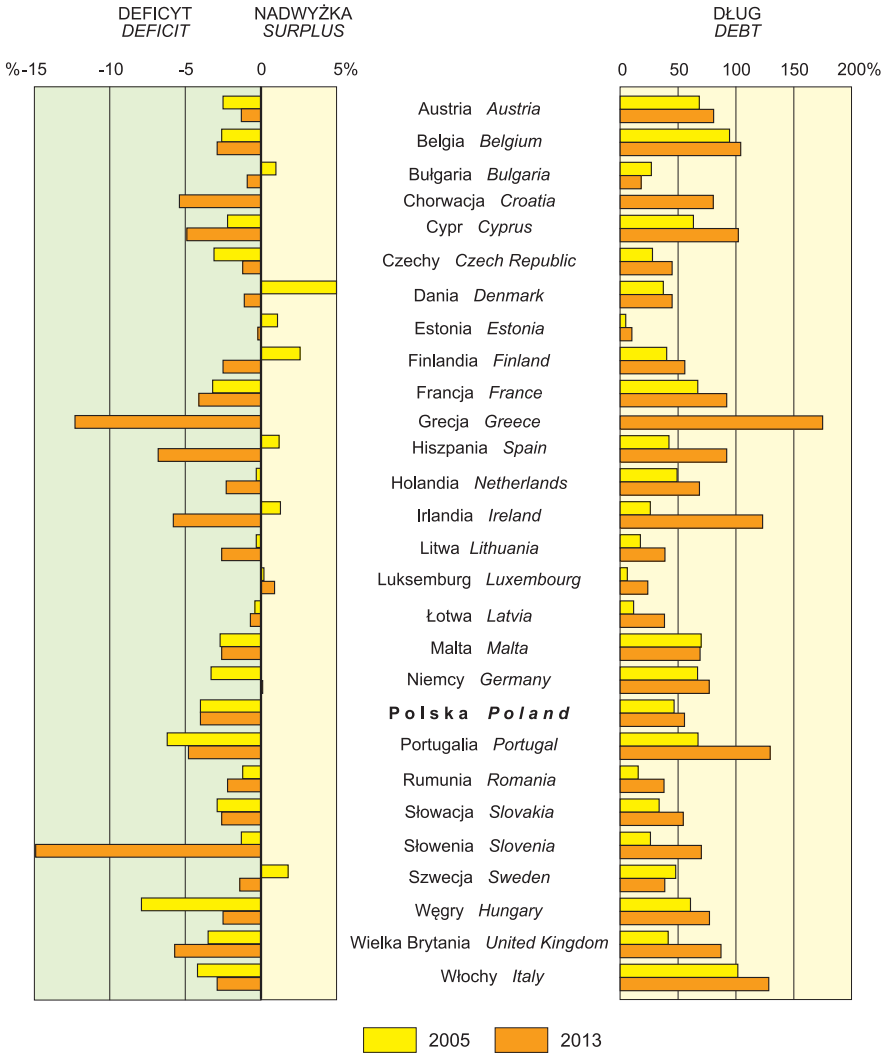

Prezentowane dane dotyczą podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON i obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 VI 1995 r. o statystyce publicznej (jednolity tekst Dz. U. 2012 poz. 591, z późniejszymi zmianami) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 VII 1999 r. (Dz. U. Nr 69, poz. 763) z późniejszymi zmianami w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Rejestr REGON jest aktualizowany na podstawie wniosków zgłaszanych przez podmioty, na których ciąży prawny obowiązek dokonywania zgłoszeń do rejestru, dotyczących wpisu, skreślenia oraz zmian cech objętych wpisem. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku. Ponadto od 2011 r. do aktualizacji rejestru wykorzystywane są informacje z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) dotyczące zgonów osób fizycznych, które były wpisane do rejestru REGON.

Presented data concern entities of the national economy recorded in the REGON register and include legal persons, organizational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE Rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.

The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of the CSO. The rules for running the register are defined by the Law on Official Statistics, dated 29 VII 1995 (uniform text Journal of Laws 2012 item 591, with later amendments) and the provisions of the decree of the Council of Ministers of 27 VII 1999 (Journal of Laws No. 69, item 763) with later amendments on the mode and methodology of running and updating the business register, including application, questionnaire and certificate specimens and detailed conditions and mode of cooperation of official statistics services with other bodies running official registers and information systems in public administration.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning to them unique identification numbers.

The REGON register is updated on the basis of applications submitted by entities legally obliged to apply for entries in and deletions from the register, and also for updating their entries in terms of their description. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above-mentioned obligation. In addition, since 2011 the register has been updated with information from the Common Electronic System of Population (PESEL) on the deaths of natural persons, who were registered in the REGON.

TABL. 1 (276). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ[a] ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON**
Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY[a] RECORDED IN THE REGON REGISTER
As of 31 XII

Wyszczególnienie *Specification*		Ogółem *Grand total*	W tym *Of which*				
			przedsiębiorstwa państwowe *state owned enterprises*	spółki handlowe *commercial companies*		spółdzielnie *cooperatives*	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą *natural persons conducting economic activity*
				razem *total*	w tym z udziałem kapitału zagranicznego *of which with foreign capital participation*		
OGÓŁEM ..... *TOTAL*	2005	3615621	1029	230588	54336	18303	2776459
	2010	3909802	246	303040	68325	17156	2942965
	2013	4070259	165	382526	78926	17422	2961733
	2014	**4119671**[b]	**160**	**413813**	**83552**	**17605**	**2961239**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2013	90350	5	6732	1759	2678	73385
Agriculture, forestry and fishing	2014	75601	5	7125	1826	2645	58221
Przemysł	2013	392992	72	66112	15187	1704	287266
Industry	2014	398703	67	69668	15583	1718	289268
górnictwo i wydobywanie	2013	4396	2	1766	353	9	2218
mining and quarrying	2014	4661	2	1899	371	9	2331
przetwórstwo przemysłowe	2013	367005	66	54802	13063	1637	275519
manufacturing	2014	371755	61	57609	13396	1645	277343
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	2013	7820	—	5567	1254	25	1848
electricity, gas, steam and air conditioning supply	2014	8210	—	5895	1281	26	1880
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ]	2013	13771	4	3977	517	33	7681
water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2014	14077	4	4265	535	38	7714
Budownictwo	2013	477925	30	43799	7051	2192	406133
Construction	2014	479680	30	46908	7352	2218	404505
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	2013	1074744	15	112523	29382	3007	839004
Trade; repair of motor vehicles[Δ]	2014	1070699	14	119809	31257	3005	827639
Transport i gospodarka magazynowa	2013	252909	8	13661	2909	143	227480
Transportation and storage	2014	253191	8	15047	3108	143	226336
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	2013	126582	—	10285	2542	185	97170
Accommodation and catering[Δ]	2014	128418	—	11256	2693	252	97727

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. *b* W podziale według rodzajów działalności nie uwzględniono podmiotów, które w rejestrze REGON nie mają wpisanego rodzaju przeważającej działalności (102 podmioty).

a Excluding persons tending private farms in agriculture. b The division by the kind of activities does not include entities, which have not registered the predominant kind of activity in the REGON register (102 entities).

TABL. 1 (276). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ[a] ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON (dok.)**
Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY[a] RECORDED IN THE REGON REGISTER (cont.)
As of 31 XII

Wyszczególnienie *Specification*		Ogółem *Grand total*	W tym *Of which*				
			przedsiębiorstwa państwowe *state owned enterprises*	spółki handlowe *commercial companies*		spółdzielnie *cooperatives*	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą *natural persons conducting economic activity*
				razem *total*	w tym z udziałem kapitału zagranicznego *of which with foreign capital participation*		
Informacja i komunikacja	2013	116971	3	24547	3169	142	84317
Information and communication	2014	123906	3	27268	3656	153	88412
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2013	131039	—	11311	1361	780	113030
Financial and insurance activities	2014	128544	—	12691	1470	772	109062
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	2013	218142	12	19052	4286	5430	34721
Real estate activities	2014	224683	13	20938	4441	5408	35935
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2013	371498	18	43246	6635	424	299817
Professional, scientific and technical activities	2014	387134	18	48012	7159	427	310387
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	2013	110429	1	13617	2708	316	88136
Administrative and support service activities	2014	116979	1	15381	2940	373	92596
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2013	27033	—	52	3	2	73
Public administration and defence; compulsory social security	2014	27065	—	55	5	2	75
Edukacja	2013	144319	—	3880	446	79	67679
Education	2014	145999	—	4297	478	92	68514
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2013	211949	—	7736	466	154	188708
Human health and social work activities	2014	219211	—	8675	493	194	195052
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2013	71233	—	3411	561	60	31729
Arts, entertainment and recreation	2014	72833	—	3749	593	73	32137
Pozostała działalność usługowa	2013	251927	1	2562	461	126	123085
Other service activities	2014	266698	1	2916	497	130	125373
Organizacje i zespoły eksterytorialne	2013	217	—	—	—	—	—
Activities of extraterritorial organisations and bodies	2014	225	—	1	1	—	—

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 2 (277). **SPÓŁKI ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH**
Stan w dniu 31 XII

COMPANIES RECORDED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL STATUS
As of 31 XII

Wyszczególnienie *Specification*		Ogółem *Grand total*	Handlowe *Commercial*						Cywilne *Civil law partnerships*	Inne[a] *Others*[a]
			razem *total*	akcyjne *joint stock*	z ograniczoną odpowiedzialnością *limited liability*	jawne *unlimited partnerships*	komandytowe *limited partnerships*	partnerskie i komandytowo-akcyjne *professional and joint stock-limited partnerships*		
OGÓŁEM ..... *TOTAL*	2005	509894	230588	8607	195029	24847	1213	892	277422	1884
	2010	576925	303040	9322	252411	32390	6439	2478	271869	2016
	2013	668757	382526	10491	317698	34048	12658	7631	284009	2222
	2014	**701557**[b]	**413813**	**10895**	**345135**	**34841**	**15652**	**7290**[c]	**285448**	**2296**
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo *Agriculture, forestry and fishing*	2013	10573	6732	87	6178	317	107	43	2826	1015
	2014	11012	7125	93	6521	328	128	55	2861	1026
Przemysł ..... *Industry*	2013	102415	66112	2707	55592	5695	1687	431	35909	394
	2014	106139	69668	2736	58622	5773	2135	402	36069	402
górnictwo i wydobywanie *mining and quarrying*	2013	2139	1766	96	1476	97	72	25	373	—
	2014	2291	1899	96	1593	96	88	26	392	—
przetwórstwo przemysłowe *manufacturing*	2013	89148	54802	2225	45598	5328	1313	338	34340	6
	2014	92063	57609	2261	47926	5394	1705	323	34448	6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ] *electricity, gas, steam and air conditioning supply*	2013	5917	5567	233	4969	111	213	41	350	—
	2014	6276	5895	231	5286	118	229	31	381	—
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja[Δ] *water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	2013	5211	3977	153	3549	159	89	27	846	388
	2014	5509	4265	148	3817	165	113	22	848	396

a Powołane odrębnymi ustawami lub umowami międzynarodowymi, do których stosuje się określone przepisy. *b* W podziale według rodzajów działalności nie uwzględniono podmiotów, które w rejestrze REGON nie mają wpisanego rodzaju przeważającej działalności (17 spółek). *c* W tym spółki partnerskie — 2046.

a Established on the basis of separate acts or international agreements for which specific regulations are used. b The division by the kind of activities does not include entities, which have not registered the predominant kind of activity in the REGON register (17 companies). c Of which professional partnerships — 2046.

TABL. 2 (277). **SPÓŁKI ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH (cd.)**
Stan w dniu 31 XII

COMPANIES RECORDED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL STATUS (cont.)
As of 31 XII

Wyszczególnienie *Specification*		Ogółem *Grand total*	Handlowe *Commercial*						Cywilne *Civil law partnerships*	Inne[a] *Others*[a]
			razem *total*	akcyjne *joint stock*	z ograniczoną odpowiedzialnością *limited liability*	jawne *unlimited partnerships*	komandytowe *limited partnerships*	partnerskie i komandytowo-akcyjne *professional and joint stock-limited partnerships*		
Budownictwo	2013	69145	43799	1170	37030	2679	2027	893	25017	329
Construction	2014	72484	46908	1198	39567	2735	2623	785	25226	350
Handel; naprawa pojazdów samochodowych[Δ]	2013	231634	112523	1921	92361	14907	2783	551	119111	—
Trade; repair of motor vehicles[Δ]	2014	238918	119809	1978	99024	14926	3369	512	119107	2
Transport i gospodarka magazynowa	2013	24879	13661	265	11269	1732	330	65	11218	—
Transportation and storage	2014	26300	15047	272	12485	1771	453	66	11253	—
Zakwaterowanie i gastronomia[Δ]	2013	28284	10285	130	8691	1046	349	69	17999	—
Accommodation and catering[Δ]	2014	29463	11256	132	9550	1097	411	66	18207	—
Informacja i komunikacja	2013	32221	24547	893	21927	978	604	145	7674	—
Information and communication	2014	35033	27268	940	24456	996	747	129	7765	—
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2013	15149	11311	1125	8273	752	397	764	3838	—
Financial and insurance activities	2014	16569	12691	1192	9480	810	497	712	3878	—
Obsługa rynku nieruchomości[Δ]	2013	24721	19052	482	14878	1244	1166	1282	5329	340
Real estate activities	2014	26744	20938	512	16458	1338	1451	1179	5435	371
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2013	68211	43246	1033	35883	2008	2134	2188	24963	2
Professional, scientific and technical activities	2014	73209	48012	1113	40209	2084	2455	2151	25195	2
Administrowanie i działalność wspierająca[Δ]	2013	21634	13617	230	11840	850	508	189	7881	136
Administrative and support service activities	2014	23666	15381	259	13393	887	660	182	8149	136

a Powołane odrębnymi ustawami lub umowami międzynarodowymi, do których stosuje się określone przepisy.
a Established on the basis of separate acts or international agreements for which specific regulations are used.

TABL. 2 (277). **SPÓŁKI ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
COMPANIES RECORDED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL STATUS (cont.)
As of 31 XII

Wyszczególnienie *Specification*		Ogółem *Grand total*	Handlowe *Commercial*						Cywilne *Civil law partnerships*	Inne[a] *Others*[a]
			razem *total*	akcyjne *joint stock*	z ograniczoną odpowiedzialnością *limited liability*	jawne *unlimited partnerships*	komandytowe *limited partnerships*	partnerskie i komandytowo-akcyjne *professional and joint stock-limited partnerships*		
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne *Public administration and defence; compulsory social security*	2013	63	52	3	45	1	3	—	10	1
	2014	66	55	3	47	1	3	1	10	1
Edukacja *Education*	2013	8039	3880	51	3360	329	127	13	4159	—
	2014	8513	4297	53	3743	335	153	13	4216	—
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna *Human health and social work activities*	2013	15667	7736	106	5259	1161	258	952	7931	—
	2014	16485	8675	111	5821	1397	354	992	7809	1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją *Arts, entertainment and recreation*	2013	7374	3411	244	2919	142	92	14	3963	—
	2014	7763	3749	259	3212	149	114	15	4014	—
Pozostała działalność usługowa *Other service activities*	2013	8747	2562	44	2193	207	86	32	6180	5
	2014	9174	2916	44	2530	213	99	30	6253	5
Organizacje i zespoły eksterytorialne *Activities of extraterritorial organisations and bodies*	2013	1	—	—	—	—	—	—	1	—
	2014	2	1	—	1	—	—	—	1	—

a Powołane odrębnymi ustawami lub umowami międzynarodowymi, do których stosuje się określone przepisy.
a Established on the basis of separate acts or international agreements for which specific regulations are used.

W opracowaniu danych działu wykorzystano najnowsze publikacje organizacji międzynarodowych i poszczególnych krajów dostępne — jeśli nie zaznaczono inaczej — do końca marca 2015 r. Podstawowy materiał źródłowy stanowiły publikacje i bazy danych Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) oraz wyspecjalizowanych agend ONZ, tj. FAO i MOP. Część danych „Przeglądu międzynarodowego" pochodzi również z baz i publikacji OECD, UE, Banku Światowego i innych organizacji międzynarodowych oraz wydawnictw poszczególnych krajów.

Niektóre informacje podane w retrospekcji różnią się od poprzednio publikowanych ze względu na weryfikację danych w aktualnych edycjach materiałów źródłowych. Dane dla Polski — jeśli nie zaznaczono inaczej — podano według najaktualniejszych źródeł GUS, co w niektórych przypadkach może powodować różnice w stosunku do zagranicznych materiałów źródłowych.

W tabl. 8 uwzględniono wszystkie kraje świata (podając dla nich dane o powierzchni i liczbie ludności oraz nazwę stolicy wraz z liczbą jej mieszkańców), a w tabl. 9 uwzględniono wszystkie państwa, do których przynależą politycznie terytoria niesamodzielne (podając dla tych terytoriów dane o powierzchni i liczbie ludności oraz nazwę stolicy lub głównego miasta). Nazwy krajów zostały ujednolicone z „Urzędowym wykazem nazw państw i terytoriów niesamodzielnych" Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczpospolitej Polskiej.

W obliczeniach **miejsca Polski w świecie i w Europie** (tabl. 13 i 14) uwzględniono wszystkie kraje, z wyjątkiem terytoriów niesamodzielnych. Zmiany w podziale politycznym świata (powstawanie nowych państw) brano pod uwagę w takim stopniu, w jakim umożliwiały to materiały źródłowe. Oznacza to niejednorodność w liczbie państw przy ustalaniu lokaty Polski dla różnych tematów.

Do **Wspólnoty Niepodległych Państw (WNP)** należą: Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Kazachstan, Kirgistan, Mołdawia, Rosja, Tadżykistan, Ukraina, Uzbekistan oraz Turkmenistan (jako członek stowarzyszony).

Do **Unii Europejskiej (UE)** należy 28 krajów: Austria, Belgia, Dania, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Luksemburg, Niemcy, Portugalia, Szwecja, Wielka Brytania i Włochy, od 1 V 2004 r. — Cypr, Czechy, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Słowacja, Słowenia i Węgry, od 1 I 2007 r. — Bułgaria i Rumunia oraz od 1 VII 2013 r. — Chorwacja.

Do **strefy euro** należy 19 krajów: Austria, Belgia, Finlandia, Francja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Luksemburg, Niemcy, Portugalia i Włochy, od 1 I 2001 r. — Grecja, od 1 I 2007 r. — Słowenia, od 1 I 2008 r. — Cypr i Malta, od 1 I 2009 r. — Słowacja, od 1 I 2011 r. — Estonia, od 1 I 2014 r. — Łotwa oraz od 1 I 2015 r. — Litwa. **Euro,** jako jednostka walutowa UE, obowiązuje od 1 I 1999 r. w państwach członkowskich strefy euro.

Podstawowym źródłem danych do **tabl. 15** jest baza danych EUROSTAT-u (Urząd Statystyczny Unii Europejskiej), w związku z czym niektóre dane dla Polski mogą różnić się od publikowanych w innych częściach Rocznika. Prezentowane w tej tablicy dane pobrano z bazy w dniu 12 V 2015 r.

Dane w zakresie wskaźników społeczno-gospodarczych świata (tabl. 10) dotyczące:

1) **ludności** — grupowane są według kontynentów oraz zgodnie ze stosowanym przez ONZ podziałem świata na:
   a) regiony bardziej rozwinięte, do których zaliczono kraje: Ameryki Północnej i Europy oraz Australię, Japonię, Nową Zelandię,
   b) regiony mniej rozwinięte, do których zaliczono pozostałe kraje poza wyżej wymienionymi;
2) **rozwoju społeczeństwa informacyjnego** (telefony, Internet) — przedstawiono według stosowanego przez Bank Światowy podziału świata na kraje o wysokim oraz średnim i niskim poziomie rozwoju gospodarczego, kraje grupowane są według wartości dochodu narodowego brutto (DNB) przypadającego na 1 mieszkańca w danym roku, co może powodować różnice w przyporządkowaniu krajów i terytoriów do danej grupy w poszczególnych latach. W 2013 r. do krajów o:
   a) **wysokim poziomie rozwoju gospodarczego** zaliczono te kraje, w których wartość DNB na 1 mieszkańca wyniosła 12746 USD i więcej; dotyczy to następujących krajów lub terytoriów: Andora, Antigua i Barbuda, Arabia Saudyjska, Aruba, Australia, Austria, Bahamy, Bahrajn, Barbados, Belgia, Bermudy, Brunei, Chile, Chiny — Specjalny Region Administracyjny Hongkong, Chiny — Specjalny Region Administracyjny Makau, Chiny — Tajwan, Chorwacja, Curaçao, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Grenlandia, Gwinea Równikowa, Guam, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Izrael, Japonia, Kajmany, Kanada, Katar, Korea Południowa, Kuwejt, Liechtenstein, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Mariany Północne, Monako, Niemcy, Norwegia, Nowa Kaledonia, Nowa Zelandia, Oman, Polinezja Francuska, Polska, Portugalia, Portoryko, Rosja, San Marino, Saint Kitts and Nevis, Saint-Martin, Singapur, Sint Maarten, Słowacja, Słowenia,

Stany Zjednoczone, Szwajcaria, Szwecja, Trynidad i Tobago, Urugwaj, Wielka Brytania, Włochy, Wyspa Man, Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych, Wyspy Normandzkie, Wyspy Owcze, Wyspy Turks i Caicos, Zjednoczone Emiraty Arabskie;

b) **o średnim i niskim poziomie rozwoju gospodarczego** zaliczono te kraje, w których wartość DNB na 1 mieszkańca wyniosła 12745 USD i mniej; dotyczy to następujących krajów lub terytoriów, dla których zastosowano dodatkowo podział geograficzny w następującym układzie:
   — kraje Afryki Subsaharyjskiej;
   — kraje Ameryki Środkowej i Południowej;
   — kraje Azji Południowej — Afganistan, Bangladesz, Bhutan, Indie, Malediwy, Nepal, Pakistan, Sri Lanka;
   — kraje Azji Wschodniej oraz Pacyfiku — Chiny, Fidżi, Filipiny, Indonezja, Kambodża, Kiribati, Korea Północna, Laos, Malezja, Mikronezja, Mjanma (Birma), Mongolia, Palau, Papua-Nowa Gwinea, Samoa, Samoa Amerykańskie, Tajlandia, Timor Wschodni, Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Wietnam, Wyspy Marshalla, Wyspy Salomona;
   — kraje Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej — Algieria, Dżibuti, Egipt, Irak, Iran, Jemen, Jordania, Liban, Libia, Maroko, Syria, Tunezja, Zachodnie Wybrzeże i Strefa Gazy;
   — kraje Europy i Azji Centralnej — Albania, Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Czarnogóra, Gruzja, Kazachstan, Kirgistan, Kosowo, Macedonia, Mołdawia, Rumunia, Serbia, Tadżykistan, Turcja, Turkmenistan, Ukraina, Uzbekistan, Węgry;

3) **rolnictwa oraz produktu krajowego brutto** — grupowane są według kontynentów;

4) **przemysłu** — grupowane są według kontynentów, a w przypadku **dynamiki produkcji przemysłowej** — również według stosowanego przez ONZ podziału świata na kraje:
   — rozwinięte gospodarczo, do których zaliczono kraje: Afryki (Rep. Pd. Afryki), Ameryki Północnej (Kanadę i Stany Zjednoczone), Australii i Oceanii (Australię i Nową Zelandię), Azji (Izrael i Japonię) oraz Europy,
   — rozwijające się gospodarczo, do których zaliczono pozostałe, poza wyżej wymienionymi, kraje Afryki, Ameryki Środkowej i Południowej, Australii i Oceanii oraz Azji;

5) **handlu zagranicznego** przyjęto, stosowany przez ONZ, następujący podział świata:
   — kraje rozwinięte gospodarczo, do których zaliczono kraje: Ameryki Północnej (Bermudy, Kanadę i Stany Zjednoczone), Azji i Pacyfiku (Japonię, Australię i Nową Zelandię), Europy (z wyłączeniem krajów Europy Południowo-Wschodniej oraz należących do WNP),
   — kraje rozwijające się gospodarczo, do których zaliczono kraje: Afryki, Ameryki Środkowej i Południowej, Azji (z wyłączeniem Japonii) oraz Oceanii (z wyjątkiem Australii i Nowej Zelandii). Spośród krajów Azji zostały wydzielone następujące obszary: Azja Południowa (Afganistan, Bangladesz, Bhutan, Indie, Iran, Malediwy, Nepal, Pakistan, Sri Lanka); Azja Południowo-Wschodnia (Brunei, Filipiny, Indonezja, Kambodża, Laos, Malezja, Mjanma (Birma), Singapur, Tajlandia, Timor Wschodni, Wietnam); Azja Wschodnia (Chiny wraz ze Specjalnymi Regionami Administracyjnymi — Hongkong i Makau, Korea Południowa, Korea Północna oraz Mongolia); Azja Zachodnia (Arabia Saudyjska, Bahrajn, Cypr, Irak, Izrael, Jemen, Jordania, Katar, Kuwejt, Liban, Oman, Syria, Turcja, Zjednoczone Emiraty Arabskie),
   — kraje Europy Południowo-Wschodniej i WNP, do których zaliczono Albanię, Armenię, Azerbejdżan, Białoruś, Bośnię i Hercegowinę, Bułgarię, Czarnogórę, Gruzję, Kazachstan, Kirgistan, Macedonię, Mołdawię, Rosję, Rumunię, Serbię, Tadżykistan, Turkmenistan, Ukrainę i Uzbekistan.

Dane w zakresie **produkcji wyrobów przemysłowych** podano w oparciu o Międzynarodową Standardową Klasyfikację Rodzajów Działalności Gospodarczej — Wyd. 3 (ISIC — Statistical Papers, Series M, No. 4, Rev. 3) lub o Centralną Klasyfikację Produktów — Wer. 1.1 (CPC — Series M, No. 77, Ver. 1.1). Dane dla Polski podano według Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU) i nomenklatury PRODPOL.

Dane dotyczące **Produktu Krajowego Brutto (PKB)** dla krajów europejskich (z wyjątkiem państw członkowskich WNP) prezentuje się na podstawie „Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 2010)", a dla pozostałych krajów (w tym WNP) — według metodologii „Systemu Rachunków Narodowych (SNA)".

Produkt krajowy brutto podano według parytetu siły nabywczej (PPP — Purchasing Power Parity). Parytety siły nabywczej stanowią rodzaj przeliczników walutowych, które stosuje się w celu przeliczenia wskaźników ekonomicznych wyrażonych w walutach krajowych na wspólną umowną walutę. Eliminują one wpływ różnic w poziomach cen między państwami uczestniczącymi w badaniu,

a tym samym umożliwiają bezpośrednie porównanie wielkości PKB i jego składowych. Parytety siły nabywczej wylicza się m.in. w ramach programu porównań międzynarodowych prowadzonych przez Unię Europejską i OECD, a także Bank Światowy, stosując koszyk porównywalnych towarów i usług. Wspólną umowną walutą przyjętą w Unii Europejskiej jest standard siły nabywczej (PPS — Purchasing Power Standard), natomiast umowną walutą stosowaną przez Bank Światowy jest dolar międzynarodowy. Wartość jednego PPS (lub dolara międzynarodowego) równa się liczbie jednostek waluty danego kraju odpowiadającej 1 euro (lub 1 dolarowi międzynarodowemu) na rynku krajowym, przy uwzględnieniu relacji cen danego kraju do cen pozostałych krajów biorących udział w porównaniu.

Przyjęte dla Polski wartości produktu krajowego brutto stanowiące podstawę do obliczeń PKB według parytetu siły nabywczej mogą różnić się od najnowszego szacunku PKB — patrz dział „Rachunki narodowe" na str. 391.

In the compilation of the chapter data from the latest publications of international organizations and individual countries, available — unless otherwise stated — by the end of March 2015, were used. Publications and databases of the United Nations (UN) as well as its specialized agencies, i.e. FAO and ILO, comprise the basic source material. Data in the "International review" also come from publications and databases of the OECD, EU, World Bank and other international organizations as well as publications of individual countries.

Methodological differences occurring between statistics methods of individual countries cause that presented data are not fully comparable in some cases.

Some information presented in retrospect differs from that previously published due to review of data in current editions of source materials. Data for Poland — unless otherwise stated — have been presented according to the latest CSO sources. That fact, in some cases, may cause the differences between the CSO and the foreign source materials.

In table 8 all countries of the world have been presented (including data regarding their area, population as well as the name of the capital and the number of its inhabitants) and table 9 includes countries, to which the dependent territories adhere (including data regarding area, population as well as the name of the capital or main city of those territories). The names of the countries have been standardized in accordance with "The Official List of Names of Countries and Non-Self-Governing Territories" of the Commission on Standardization of Geographical Names outside the Republic of Poland.

Calculating ***Poland's place in the world and in Europe*** *(tables 13 and 14), all countries excluding dependent territories have been considered. Changes in the political division of the world (the establishment of new countries) were taken into account to the degree permitted by the source materials available. This results in differences in the number of countries taken into account in establishing Poland's place with respect to various topics.*

The Commonwealth of Independent States (CIS) *includes: Armenia, Azerbaijan, Belarus, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Moldova, Russia, Tajikistan, Ukraine, Uzbekistan and Turkmenistan (as an associate member).*

To the ***European Union (EU)*** *belong 28 countries: Austria, Belgium, Denmark, Finland, France, Greece, Spain, the Netherlands, Ireland, Luxembourg, Germany, Portugal, Sweden, the United Kingdom and Italy, since 1 V 2004 — Cyprus, the Czech Republic, Estonia, Lithuania, Latvia, Malta, Poland, Slovakia, Slovenia and Hungary, since 1 I 2007 — Bulgaria and Romania as well as since 1 VII 2013 — Croatia.*

To ***the euro area*** *belong 19 countries: Austria, Belgium, Finland, France, Spain, the Netherlands, Ireland, Luxembourg, Germany, Portugal and Italy, since 1 I 2001 — Greece, since 1 I 2007 — Slovenia, since 1 I 2008 — Cyprus and Malta, since 1 I 2009 — Slovakia, since 1 I 2011 — Estonia, since 1 I 2014 — Latvia as well as since 1 I 2015 — Lithuania.* ***Euro,*** *as the currency unit of the EU, is obligatory since 1 I 1999 in member countries of the euro area.*

The main source of data for ***table 15*** *is EUROSTAT's (the Statistical Office of the European Union) database. This implicates that some data for Poland may differ from those published in other parts of the Yearbook. Data presented in this table were extracted on 12 V 2015.*

Data on the socio-economic indicators of the world (table 10) concerning:

1) ***population*** *— are grouped according to continents as well as the division of the world adopted by the UN, i.e.:*
   a) *more developed regions, to which North America and Europe countries as well as Australia, Japan, New Zealand have been included,*
   b) *less developed regions, to which countries not mentioned above have been included;*

2) ***development of information society*** *(telephones, the Internet) — are shown in accordance with following division of the countries used by the World Bank as high, low and middle income countries, i.e. countries are grouped according to the gross national income (GNI) per capita in a given year, which can cause differences in assigning countries and territories to the relevant group in a respective year. In 2013 the countries with:*
   a) ***high income*** *include those countries where GNI per capita was 12746 USD and more; it concerns the following countries or territories: Andorra, Antigua and Barbuda, Saudi Arabia, Aruba, Australia, Austria, the Bahamas, Bahrain, Barbados, Belgium, Bermuda, Brunei, Chile, China — Hong Kong Special Administrative Region, China — Macao Special Administrative Region, China — Taiwan, Croatia, Curaçao, Cyprus, the Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Greece, Greenland, Equatorial Guinea, Guam, Spain, the Netherlands, Ireland, Iceland, Israel, Japan, the Cayman Islands, Canada, Qatar, South Korea, Kuwait, Liechtenstein, Lithuania, Luxembourg, Latvia, Malta, the Northern Mariana Islands, Monaco, Germany, Norway, New Caledonia, New Zealand, Oman, French Polynesia, Poland, Portugal, Puerto Rico, Russia, San Marino, Saint Kitts and Nevis, Saint-Martin, Singapore, Sint Maarten, Slovakia, Slovenia, the United States, Switzerland, Sweden, Trinidad and Tobago, Uruguay, the United Kingdom, Italy, the Isle of Man, the Virgin Islands, the Channel Islands, the Faroe Islands, the Turks and Caicos Islands, the United Arab Emirates;*
   b) ***low or middle income*** *include those countries where GNI per capita was 12745 USD and less; it concerns following countries or territories, for which additional geographical division was applied:*
      — *Sub-Saharan Africa's countries,*
      — *Latin America and Caribbean countries,*
      — *South Asia countries — Afghanistan, Bangladesh, Bhutan, India, Maldives, Nepal, Pakistan, Sri Lanka,*
      — *East Asia and Pacific countries — China, Fiji, Philippines, Indonesia, Cambodia, Kiribati, North Korea, Laos, Malaysia, Micronesia, Myanmar (Burma), Mongolia, Palau, Papua New Guinea, Samoa, American Samoa, Thailand, Timor-Leste (East Timor), Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Vietnam, the Marshall Islands, the Salomon Islands,*
      — *Middle East and North Africa countries — Algeria, Djibouti, Egypt, Iraq, Iran, Yemen, Jordan, Lebanon, Libya, Morocco, Syria, Tunisia, West Bank and Gaza Strip,*
      — *Europe and Central Asia countries — Albania, Armenia, Azerbaijan, Belarus, Bosnia and Herzegovina, Bulgaria, Montenegro, Georgia, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Kosovo, Macedonia (the former Yugoslav Republic of Macedonia), Moldova, Romania, Serbia, Tajikistan, Turkey, Turkmenistan, Ukraine, Uzbekistan, Hungary;*
3) ***agriculture*** *and* ***gross domestic product*** *— are grouped by continents;*
4) ***industry*** *— are grouped by continents, and in case of* ***industrial production indices*** *also by the following division of the world used by the UN:*
   — *developed countries, to which the countries of: Africa (South Africa), North America (Canada and the United States), Australia and Oceania (Australia and New Zealand), Asia (Israel and Japan) and Europe have been included,*
   — *developing countries, to which all the other, not mentioned above, countries of: Africa, Central and South America, Australia and Oceania as well as countries Asia have been included;*
5) ***foreign trade****, the following division of the world applied by the UN was adopted:*
   — *developed countries, to which: North America (Bermuda, Canada and the United States), Asia and Pacific (Japan, Australia, New Zealand), Europe (excluding of South-Eastern Europe countries and CIS members) have been included,*
   — *developing countries, to which countries of: Africa, South and Central America, Asia (excluding Japan) and Oceania (excluding Australia and New Zealand) have been included. Asian countries have been divided into: Southern Asia (Afghanistan, Bangladesh, Bhutan, India, Iran, Maldives, Nepal, Pakistan, Sri Lanka); South-Eastern Asia (Brunei, Philippines, Indonesia, Cambodia, Laos, Malaysia, Myanmar (Burma), Singapore, Thailand, Timor-Leste (East Timor), Vietnam); Eastern Asia (China with Special Administrative Regions — Hong Kong and Macao, South Korea, North Korea and Mongolia); Western Asia (Saudi Arabia, Bahrain, Cyprus, Iraq, Israel, Yemen, Jordan, Qatar, Kuwait, Lebanon, Oman, Syria, Turkey, United Arab Emirates),*
   — *South-Eastern Europe countries and CIS members, to which: Albania, Armenia, Azerbaijan, Belarus, Bosnia and Herzegovina, Bulgaria, Montenegro, Georgia, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Macedonia (the former Yugoslav Republic of Macedonia), Moldova, Russia, Romania, Serbia, Tajikistan, Turkmenistan, Ukraine and Uzbekistan have been included.*

*Data concerning **manufacture of i ndustrial goods** have been presented based on the International Standard Industrial Classification of All Economic Activities – Rev. 3 (ISIC — Statistical Papers, Series M, No. 4, Rev. 3) or Central Product Classification — Version 1.1 (CPC — Series M, No. 77, Ver. 1.1). Data for Poland have been presented in accordance with the Polish Classification of Goods and Services (PKWiU).*

*Data concerning **Gross Domestic Product (GDP)** for European countries (excluding CIS members) are presented according to the "European System of National and Regional Accounts (ESA 2010)" and for the other countries (including CIS) — according to the methodology of the "System of National Accounts (SNA)".*

*Gross domestic product is presented according to **Purchasing Power Parity** (PPP). Purchasing power parities are types of currency conversion rates that are used to convert economic indicators expressed in local currencies to a common conventional currency. Through the elimination of differences in price level between all countries taking part in the survey, they enable direct comparison of GDP and its main elements. Purchasing power parities are computed among others in the frames of the international comparisons programme carried out by the European Union, the OECD and also the World Bank, using a basket of comparable goods and services. Purchasing Power Standard (PPS) is a common conventional currency adopted by the European Union, whereas international dollar is used by the World Bank. Value of one PPS (or international dollar) is equal to the number of units of currency of a given country corresponding to 1 euro (or 1 international dollar) on the domestic market, taking into account the ratio of prices in a given country to prices in all other countries participating in the comparisons.*

The values of gross domestic product assumed for Poland as a basis for computation of GDP by purchasing power parity may differ from the latest GDP estimation — see "National accounts" chapter on page 391.

TABL. 1 (278). **POWIERZCHNIA ZIEMI**
TOTAL AREA OF THE WORLD

Wyszczególnienie *Specification*	W mln km² *In mln km²*	W odsetkach *In percent*		Wyszczególnienie *Specification*	W odsetkach *In percent*
OGÓŁEM *TOTAL*	**510,1**	**100,0**	**x**	Półkula północna *Northern Hemisphere*	100,0
Lądy *Lands*	149,0	29,2	100,0	lądy *lands*	39,4
Afryka *Africa*	30,3	5,9	20,3	oceany *oceans*	60,6
Ameryka Północna i Środkowa *North and Central America*	24,2	4,8	16,3	Półkula południowa *Southern Hemisphere*	100,0
Ameryka Południowa *South America*	17,8	3,5	12,0	lądy *lands*	18,7
Antarktyda *Antarctica*	13,2	2,6	8,8	oceany *oceans*	81,3
Australia i Oceania *Australia and Oceania*	8,5	1,7	5,7	Półkula wschodnia *Eastern Hemisphere*	100,0
Azja[a] *Asia*[a]	44,4	8,7	29,8	lądy *lands*	36,4
Europa[b] *Europe*[b]	10,5	2,1	7,1	oceany *oceans*	63,6
Oceany *Oceans*	361,3	70,8	100,0	Półkula zachodnia *Western Hemisphere*	100,0
Arktyczny *Arctic*	14,7	2,9	4,1	lądy *lands*	18,6
Atlantycki *Atlantic*	89,0	17,4	24,6	oceany *oceans*	81,4
Indyjski *Indian*	73,6	14,4	20,4		
Południowy *Southern*	20,3	4,0	5,6		
Spokojny *Pacific*	163,7	32,1	45,3		

a, b Łącznie z: *a* — azjatycką częścią Rosji i Turcji, *b* — europejską częścią Rosji i Turcji.
a, b Including: a — the Asian part of Russia and Turkey, b — the European part of Russia and Turkey.

TABL. 2 (279). **NAJWIĘKSZE WYSPY ŚWIATA**
THE LARGEST ISLANDS OF THE WORLD

Kontynenty *Continents* / Wyspy o powierzchni powyżej 100 tys. km² *Islands with area above 100 thous. km²*	Powierzchnia w tys. km² *Total area in thous. km²*	Oceany *Oceans*	Kraje *Countries*
Afryka *Africa*			
Madagaskar *Madagascar*	587,0	Indyjski *Indian*	Madagaskar *Madagascar*
Ameryka Północna *North America*			
Grenlandia *Greenland*	2175,6[a]	Atlantycki[b] *Atlantic*[b]	Dania *Denmark*
Ziemia Baffina *Baffin Island*	507,5	Arktyczny *Arctic*	Kanada *Canada*
Wyspa Wiktorii *Victoria Island*	217,3		
Ziemia Ellesmere'a *Ellesmere Island*	196,2		
Nowa Fundlandia *Newfoundland*	108,9	Atlantycki *Atlantic*	
Ameryka Środkowa i Południowa *Central and South America*			
Kuba *Cuba*	104,9	Atlantycki *Atlantic*	Kuba *Cuba*
Australia i Oceania *Australia and Oceania*			
Nowa Gwinea *New Guinea*	771,9	Spokojny *Pacific*	Indonezja, Papua-Nowa Gwinea *Indonesia, Papua New Guinea*
Wyspa Południowa *South Island*	150,5		Nowa Zelandia *New Zealand*
Wyspa Północna *North Island*	114,7		
Azja *Asia*			
Borneo *Borneo*	746,0	Spokojny *Pacific*	Brunei, Indonezja, Malezja *Brunei, Indonesia, Malaysia*
Sumatra *Sumatra*	427,4		Indonezja *Indonesia*
Honsiu *Honshu*	227,9		Japonia *Japan*
Celebes *Celebes*	179,4		Indonezja *Indonesia*
Jawa *Java*	126,7		
Luzon *Luzon*	105,7		Filipiny *Philippines*
Europa *Europe*			
Wielka Brytania *Great Britain*	216,3	Atlantycki *Atlantic*	Wielka Brytania *United Kingdom*
Islandia *Iceland*	102,8		Islandia *Iceland*

a Według innych źródeł — 2166,1 tys. km². *b* Częściowo na Oceanie Arktycznym.
a According to other sources — 2166,1 thous. km². b Partly on Arctic Ocean.

TABL. 3 (280). **NAJWYŻSZE SZCZYTY GÓRSKIE KONTYNENTÓW**
THE HIGHEST SUMMITS OF THE CONTINENTS

Kontynenty *Continents* Szczyty *Summits*	Wzniesienie nad poziom morza w m *Elevation above sea level in m*	Góry *Mountains*	Kraje *Countries*
Afryka — szczyty o wysokości powyżej 5 tys. m			
Africa *— summits with height above 5 thous. m*			
Kibo *Kibo peak*	5895	Kilimandżaro *Kilimanjaro*	Tanzania *Tanzania*
Batian *Batian peak*	5199	Kenia *Kenia*	Kenia *Kenia*
Margherita *Margherita*	5109	Ruwenzori *Ruwenzori*	Uganda, Demokratyczna Republika Konga *Uganda, Democratic Republic of the Congo*
Ameryka Południowa — szczyty o wysokości powyżej 6,5 tys. m			
South Amer ica — *summits with height above 6,5 thous. m*			
Aconcagua *Aconcagua*	6960	Andy *Andes*	Argentyna *Argentina*
Ojos del Salado *Ojos del Salado*	6885		Argentyna, Chile *Argentina, Chile*
Tupungato *Tupungato*	6800		Argentyna, Chile *Argentina, Chile*
Nevado Pissis *Nevado Pissis*	6779		Argentyna, Chile *Argentina, Chile*
Mercedario *Mercedario*	6770		Argentyna *Argentina*
Huascarán *Huascarán*	6768		Peru *Peru*
Llullaillaco *Llullaillaco*	6723		Argentyna, Chile *Argentina, Chile*
Nevado de Cachi *Nevado de Cachi*	6719		Argentyna *Argentina*
Nevado de Ancohuma *Nevado de Ancohuma*	6650		Boliwia *Bolivia*
Yerupaja *Nevado Yerupajá*	6632		Peru *Peru*
Incahuasi *Incahuasi*	6620		Argentyna, Chile *Argentina, Chile*
Sajama *Sajama*	6542		Boliwia *Bolivia*
Ameryka Północna i Środkowa — szczyty o wysokości powyżej 5 tys. m			
North and Centr al America *— summits with height above 5 thous. m*			
McKinley *McKinley*	6194	Alaska *Alaska Range*	Stany Zjednoczone *United States*
Logan *Logan*	6050	Św. Eliasza *St. Elias Mtns.*	Kanada *Canada*
Orizaba *Pico de Orizaba*	5700	Kordyliera Wulkaniczna *Trans-Mexican Volcanic Belt*	Meksyk *Mexico*
Góra Św. Eliasza *Mount St. Elias*	5489	Św. Eliasza *St. Elias Mtns.*	Kanada *Canada*
Popocatépetl *Popocatépetl*	5452	Kordyliera Wulkaniczna *Trans-Mexican Volcanic Belt*	Meksyk *Mexico*
Lucania *Lucania*	5227	Św. Eliasza *St. Elias Mtns.*	Kanada *Canada*
Bona *Bona*	5044	Wrangla *Wrangell Mtns.*	Stany Zjednoczone *United States*

TABL. 3 (280). **NAJWYŻSZE SZCZYTY GÓRSKIE KONTYNENTÓW (dok.)**
THE HIGHEST SUMMITS OF THE CONTINENTS (cont.)

Kontynenty *Continents* Szczyty *Summits*	Wzniesienie nad poziom morza w m *Elevation above sea level in m*	Góry *Mountains*	Kraje *Countries*
Antarktyda — szczyty o wysokości powyżej 5 tys. m ***Antarctica*** *— summits with height above 5 thous. m*			
Vinson *Vinson*	5140	Ellswortha *Ellsworth Mtns.*	x
Australia i Oceania — szczyty o wysokości powyżej 5 tys. m ***Australia and O ceania*** *— summits with height above 5 thous. m*			
Jaya *Puncak Jaya*	5030	Śnieżne *Maoke Mtns.*	Indonezja, Papua-Nowa Gwinea *Indonesia, Papua New Guinea*
Azja — szczyty o wysokości powyżej 8 tys. m ***Asia*** *— summits with height above 8 thous. m*			
Mount Everest (Czomolungma) *Mount Everest*	8848	Himalaje *Himalayas*	Chiny, Nepal *China, Nepal*
K2 (Chogori) *K2 (Godwin Austen, Chogori)*	8611	Karakorum *Karakoram*	Kaszmir[a] *Kashmir[a]*
Kangczendzonga *Kangchenjunga* ...	8586	Himalaje *Himalayas*	Indie, Nepal *India, Nepal*
Lhoce *Lhotse*	8516		Chiny, Nepal *China, Nepal*
Makalu *Makalu*	8463		
Cho Oju *Cho Oyu*	8201		
Dhaulagiri *Dhaulagiri*	8167		Nepal *Nepal*
Manaslu *Manaslu*	8163[b]		
Nanga Parbat *Nanga Parbat*	8126		Kaszmir[a] *Kashmir[a]*
Annapurna I *Annapurna I*	8091		Nepal *Nepal*
Gaszerbrum I *Gasherbrum I*	8068	Karakorum *Karakoram*	Kaszmir[a] *Kashmir[a]*
Falchan Kangri (Broad Peak) *Falchan Kangri (Broad Peak)*	8047		
Gaszerbrum II *Gasherbrum II*	8035		
Sziszapangma *Shishapangma*	8012	Himalaje *Himalayas*	Chiny *China*
Europa — szczyty o wysokości powyżej 4,5 tys. m ***Europe*** *— summits with height above 4,5 thous. m*			
Mont Blanc *Mont Blanc*	4807	Alpy *Alps*	Francja, Włochy *France, Italy*
Dufour *Dufourspitze (Monte Rosa)*	4634		Szwajcaria *Switzerland*
Dom *Dom (Mishabel)*	4545		
Weisshorn *Weisshorn*	4506		

a Terytorium administrowane przez Pakistan, sporne z Indiami. *b* Według innych źródeł — 8156 m.
a Territory administered by Pakistan, disputed with India. b According to other sources — 8156 m.

TABL. 4 (281). **NAJWIĘKSZE MORZA I ZATOKI ŚWIATA**
THE LARGEST SEAS AND GULFS OF THE WORLD

Oceany *Oceans* Morza i zatoki o powierzchni powyżej 1 mln km² *Seas and gulfs with total area above 1 mln km²*	Powierzchnia w tys. km² *Total area in thous. km²*	Maksymalna głębokość w m *Maximum depth in m*
Ocean Arktyczny *Arctic Ocean*		
Barentsa *Barents Sea*	1424	600
Norweskie *Norwegian Sea*	1340	3970
Grenlandzkie *Greenlands Sea*	1195	5527
Ocean Atlantycki *Atlantic Ocean*		
Sargassowe *Sargasso Sea*	6000—7000	6995
Weddella *Weddell Sea*	2910	6820
Karaibskie (Antylskie) *Caribbean Sea*	2777	7680
Śródziemne *Mediterranean Sea*	2502	5121
Zatoka Meksykańska *Gulf of Mexico*	1555	5203
Scotia *Scotia Sea*	1335	5870
Riiser-Larsena *Riiser-Larsen Sea*	1138	3000
Ocean Indyjski *Indian Ocean*		
Arabskie *Arabian Sea*	4832	5875
Zatoka Bengalska *Bay of Bengal*	2191	4490
Wielka Zatoka Australijska *Great Australian Bight*	1335	5670
Arafura *Arafura Sea*	1017	3680
Ocean Spokojny *Pacific Ocean*		
Filipińskie *Philippine Sea*	5726	10497
Koralowe *Coral Sea*	4068	9174
Południowochińskie *South China Sea*	3537	5559
Tasmana *Tasman Sea*	3336	5944
Fidżi *Sea Fiji*	3177	6948
Beringa *Bering Sea*	2315	4097
Ochockie *Sea of Okhotsk*	1603	3521
Japońskie *Japan Sea*	1062	3720

TABL. 5 (282). **NAJDŁUŻSZE RZEKI ŚWIATA**
THE LONGEST RIVERS OF THE WORLD

Kontynenty *Continents* Rzeki o długości powyżej 4 tys. km *Rivers with length above 4 thous. km*	Ujście rzeki *Outflow*	Długość rzeki w km *Length in km*	Powierzchnia dorzecza w tys. km² *Surface area of river basin in thous. km²*	Kraje *Countries*
Afryka *Africa*				
Nil z Kagerą i Ruvyironza *Nile with Kagera and Ruvyironza (Luvironza) River*	M. Śródziemne *Mediterranean Sea*	6671	2870	Burundi, Rwanda, Tanzania, Uganda, Sudan Południowy, Sudan, Egipt *Burundi, Rwanda, Tanzania, Uganda, South Sudan, Sudan, Egypt*

TABL. 5 (282). **NAJDŁUŻSZE RZEKI ŚWIATA (dok.)**
THE LONGEST RIVERS OF THE WORLD (cont.)

Kontynenty *Continents* Rzeki o długości powyżej 4 tys. km *Rivers with length above 4 thous. km*	Ujście rzeki *Outflow*	Długość rzeki w km *Length in km*	Powierzchnia dorzecza w tys. km² *Surface area of river basin in thous. km²*	Kraje *Countries*
Afryka (dok.) ***Africa (cont.)***				
Kongo *Congo*	O. Atlantycki *Atlantic Ocean*	4320	3822	Kongo, Demokratyczna Republika Konga, Angola *Congo, Democratic Republic of the Congo, Angola*
Niger *Niger*	Zatoka Gwinejska *Gulf of Guinea*	4160	2092	Gwinea, Mali, Niger, Nigeria, Benin *Guinea, Mali, Niger, Nigeria, Benin*
Ameryka Północna ***North America***				
Missisipi z Missouri *Missisipi with Missouri*	Zatoka Meksykańska *Gulf of Mexico*	5970	3222	Stany Zjednoczone *United States*
Mackenzie z Peace *Mackenzie with Peace*	M. Beauforta *Beaufort Sea*	4241	1800	Kanada *Canada*
Ameryka Środkowa i Południowa ***Central and South America***				
Amazonka z Ukajali *Amazon with Ucayali*	O. Atlantycki *Atlantic Ocean*	6515 lub *or* 7025	7300	Peru, Brazylia *Peru, Brazil*
Parana z La Platą *Parana with La Plata*	O. Atlantycki *Atlantic Ocean*	4700	3100	Brazylia, Paragwaj, Argentyna, Urugwaj *Brazil, Paraguay, Argentina, Uruguay*
Azja ***Asia***				
Jangcy *Yangtze (Chang)*	M. Wschodniochińskie *East China Sea*	6380	1800	Chiny *China*
Huang He (Rzeka Żółta) *Huang Ho (Yellow)*	Zatoka Pohaj *Bohai Sea*	5464	752	Chiny *China*
Mekong *Mekong*	M. Południowochińskie *South China Sea*	4500	810	Chiny, Mjanma (Birma), Laos, Tajlandia, Kambodża, Wietnam *China, Myanmar (Burma), Laos, Thailand, Cambodia, Vietnam*
Amur z Arguniem *Amur with Argun*	M. Ochockie *Sea of Okhotsk*	4440	1855	Chiny, Mongolia, Rosja *China, Mongolia, Russia*
Lena *Lena*	M. Łaptiewów *Laptev Sea*	4400	2500	Rosja *Russia*

TABL. 6 (283). **NAJWIĘKSZE JEZIORA ŚWIATA**
THE LARGEST LAKES OF THE WORLD

Kontynenty *Continents* Jeziora o powierzchni powyżej 10 tys. km² *Lakes with total area above 10 thous. km²*	Powierzchnia w tys. km² *Surface area in thous. km²*	Maksymalna głębokość w m *Maximum depth in m*	Kraje *Countries*
Afryka *Africa*			
Wiktorii *Victoria*	68,8	84	Tanzania, Uganda, Kenia *Tanzania, Uganda, Kenya*
Tanganika *Tanganyika*	32,6	1471	Tanzania, Demokratyczna Republika Konga, Burundi, Zambia *Tanzania, Democratic Republic of the Congo, Burundi, Zambia*
Niasa (Malawi) *Nyasa (Malawi)*	30,8	678[a]	Mozambik, Tanzania, Malawi *Mozambique, Tanzania, Malawi*
Czad *Chad*	10,0—25,0	4—10	Czad, Nigeria, Niger, Kamerun *Chad, Nigeria, Niger, Cameroon*
Ameryka Północna *North America*			
Górne *Superior*	82,4	406	Kanada, Stany Zjednoczone *Canada, United States*
Huron *Huron*	59,6	228	
Michigan *Michigan*	57,8	281	Stany Zjednoczone *United States*
Wielkie Niedźwiedzie *Great Bear*	31,1	413	Kanada *Canada*
Wielkie Niewolnicze *Great Slave*	28,6	600	
Erie *Erie*	25,7	64	Kanada, Stany Zjednoczone *Canada, United States*
Winnipeg *Winnipeg*	24,4	214	Kanada *Canada*
Ontario *Ontario*	19,5	236[b]	Kanada, Stany Zjednoczone *Canada, United States*
Ameryka Środkowa i Południowa *Central and South America*			
Maracaibo *Maracaibo*	16,3	250	Wenezuela *Venezuela*
Azja *Asia*			
Morze Kaspijskie *Caspian Sea*	370,0[c]	1025	Azerbejdżan, Rosja, Iran, Turkmenistan, Kazachstan *Azerbaijan, Russia, Iran, Turkmenistan, Kazakhstan*
Aralskie *Aral Sea*	16,6[cd]	18[d]	Kazachstan, Uzbekistan *Kazakhstan, Uzbekistan*
Bajkał *Baikal*	31,5	1620	Rosja *Russia*
Bałchasz *Balkhash*	17,0—22,0	26	Kazachstan *Kazakhstan*
Europa *Europe*			
Ładoga *Ladoga*	17,7	230	Rosja *Russia*

a, b Według innych źródeł: *a* — 704 m; *b* — 244 m. *c* Powierzchnia zmienna. *d* Dane szacunkowe.
a, b According to other sources: a — 704 m; b — 244 m. c Changeable surface. d Estimated data.

TABL. 7. (284). **POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ ŚWIATA**
TOTAL AREA AND POPULATION OF THE WORLD

Wyszczególnienie *Specification*	Powierzchnia w mln km² *Total area in mln km²*	1970	1980	1990	2000	2005	2010	2013
		ludność w mln *population in mln*						
ŚWIAT *WORLD*	**136,2**[a]	**3691**	**4449**	**5321**	**6128**	**6514**	**6916**	**7162**
Afryka *Africa*	30,3	366	478	630	808	912	1031	1111
Ameryka Północna *North America*	21,8	231	255	282	315	331	347	355
Ameryka Środkowa i Południowa *Central and South America*	20,5	288	364	445	526	563	596	617
Australia i Oceania[b] *Australia and Oceania*[b]	8,6	19,7	23,0	27,0	31,2	33,6	36,7	38,3
Azja[c] *Asia*[c]	31,9	2129	2634	3213	3717	3943	4165	4299
Europa[d] *Europe*[d]	23,0	657	695	723	729	733	740	742

a Powierzchnia lądów bez terytoriów zamieszkanych przez mniej niż 50 osób, np. niezamieszkane obszary polarne. *b* Bez Hawajów zaliczonych do Ameryki Północnej. *c, d* Łącznie z: *c* — europejską częścią Turcji, *d* — azjatycką częścią Rosji.

a Excluding places with a population of less than 50, for example, uninhabited polar areas. b Excluding Hawaii which is included in North America. c, d Including: c — the European part of Turkey, d — the Asian part of Russia.

TABL. 8 (285). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA**
TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD

Wyszczególnienie *Specification*	Powierzchnia w tys. km² *Total area in thous. km²*	Ludność w 2013 r. (szacunki na środek roku) *Population in 2013 (midyear estimates)*		Stolica lub główne miasto *Capital or main city*		
		w tys. *in thous.*	na 1 km² *per 1 km²*	nazwa *name*	lata *years*	ludność w tys. *population in thous.*
Afryka *Africa*						
Algieria *Algeria*	2381,7	38152	16	Algier *Algiers*	2011	2916
Angola *Angola*	1246,7	18565	15	Luanda *Luanda*	2012	5851[a]
Benin *Benin*	114,8	9607	84	Porto-Novo[b] *Porto-Novo*[b]	2009	277
Botswana *Botswana*	581,7	2096	4	Gaborone *Gaborone*	2011	232
Burkina Faso *Burkina Faso*	270,8	18012	67	Wagadugu *Ouagadougou*	2006	1475
Burundi *Burundi*	27,8	8911	320	Bużumbura *Bujumbura*	2008	497
Czad *Chad*	1284,0	12664	10	Ndżamena *N'Djamena*	2009	993

a Zespół miejski. *b* Rzeczywistą stolicą jest Kotonu (ludność w 2009 r. — 815 tys.).

a Urban agglomeration. b De facto capital is Cotonou (population in 2009 — 815 thous.).

TABL. 8 (285). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (cd.)**
TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD (cont.)

Wyszczególnienie *Specification*	Powierzchnia w tys. km² *Total area in thous. km²*	Ludność w 2013 r. (szacunki na środek roku) *Population in 2013 (midyear estimates)*		Stolica lub główne miasto *Capital or main city*		
		w tys. *in thous.*	na 1 km² *per 1 km²*	nazwa *name*	lata *years*	ludność w tys. *population in thous.*
Afryka (cd.) ***Africa (cont.)***						
Demokratyczna Republika Konga *Democratic Republic of the Congo*	2345,4	71420	31	Kinszasa *Kinshasa*	2010	8754
Dżibuti *Djibouti*	23,2	861	37	Dżibuti *Djibouti*	2009	354
Egipt *Egypt*	996,6	85017	85	Kair *Cairo*	2006	6759
Erytrea *Eritrea*	121,1	5748	47	Asmara *Asmara*	2009	649
Etiopia *Ethiopia*	1063,7	8660	81	Addis Abeba *Addis Ababa*	2013	3103
Gabon *Gabon*	267,7	1594	6	Libreville *Libreville*	2009	619
Gambia *The Gambia*	11,6	1883	162	Bandżul *Banjul*	2009	436[a]
Ghana *Ghana*	238,5	26887	113	Akra *Accra*	2010	2070
Gwinea *Guinea*	245,9	10754	44	Konakry *Conakry*	2009	1597
Gwinea Bissau *Guinea-Bissau*	36,1	1684	60[b]	Bissau *Bissau*	2009	388
Gwinea Równikowa *Equatorial Guinea*	28,1	761	27	Malabo *Malabo*	2009	128
Kamerun *Cameroon*	476,4	21170	44	Jaunde *Yaoundé*	2010	1801
Kenia *Kenya*	582,6	44038	76	Nairobi *Nairobi*	2009	3138
Komory *Comoros*	1,9	752	404	Moroni *Moroni*	2011	54,0
Kongo *Congo*	342,0	4324	13	Brazzaville *Brazzaville*	2010	1409
Lesotho *Lesotho*	30,4	1936	64	Maseru *Maseru*	2010	220
Liberia *Liberia*	96,9	4152	43	Monrovia *Monrovia*	2008	1022
Libia *Libya*	1676,2	6002	4	Trypolis *Tripoli*	2009	1095
Madagaskar *Madagascar*	587,3	22599	39	Antananarywa *Antananarivo*	2011	2129
Malawi *Malawi*	118,5	16407	139	Lilongwe[c] *Lilongwe[c]*	2012	869
Mali *Mali*	1248,6	15969	13	Bamako *Bamako*	2009	1810
Maroko[d] *Morocco[d]*	442,3	32649	74	Rabat *Rabat*	2009	1770[a]
Mauretania *Mauritania*	1030,7	3438	3	Nawakszut *Nouakchott*	2013	900
Mauritius *Mauritius*	2,0	1248	612	Port Louis *Port Louis*	2011	138
Mozambik *Mozambique*	799,4	24097	30	Maputo *Maputo*	2013	1210
Namibia *Namibia*	825,6	2160	3	Windhuk *Windhoek*	2011	323
Niger *Niger*	1267,0	17240	14	Niamey *Niamey*	2012	1011
Nigeria *Nigeria*	923,8	174508	189	Abudża *Abuja*	2009	1857
Rep. Pd. Afryki *South Africa*	1220,8	53071	44	Pretoria[e] *Pretoria (Tshwane)[e]*	2010	1429[a]

a Zespół miejski. *b* Na podstawie powierzchni lądowej (28,1 tys. km²). *c* Stolicą sądowniczą jest Blanyre (ludność w 2012 r. — 783 tys.). *d* Bez Sahary Zachodniej. *e* Stolicą legislacyjną jest Kapsztad (ludność w 2011 r. — 3740 tys.), a sądowniczą — Bloemfontein (ludność w 2007 r. — 417 tys.).

a Urban agglomeration. b Based on land area (28,1 thous. km²). c The judicial capital is Blanyre (population in 2012 — 783 thous.). d Excluding Western Sahara. e The legislative capital is Cape Town (population in 2011 — 3740 thous.) and the judicial capital is Bloemfontein (population in 2007 — 417 thous.).

TABL. 8 (285). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (cd.)**
TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD (cont.)

Wyszczególnienie *Specification*	Powierzchnia w tys. km² *Total area in thous. km²*	Ludność w 2013 r. (szacunki na środek roku) *Population in 2013 (midyear estimates)*		Stolica lub główne miasto *Capital or main city*		
		w tys. *in thous.*	na 1 km² *per 1 km²*	nazwa *name*	lata *years*	ludność w tys. *population in thous.*
Afryka (dok.) ***Africa (cont.)***						
Rep. Środkowoafrykańska *Central African Republic*	662,4	5167	8	Bangi *Bangui*	2009	702
Rep. Zielonego Przylądka *Cape Verde*	4,0	511	127	Praia *Praia*	2010	128
Rwanda *Rwanda*	26,4	10777	409	Kigali *Kigali*	2012	1135
Sahara Zachodnia[a] *Western Sahara*[a]	252,1	539	2	Al-Ujun *Laayoune (El Aaiún)*	2007	200
Senegal *Senegal*	196,7	13300	68	Dakar *Dakar*	2011	2397
Seszele *Seychelles*	0,5	86,9	192	Victoria *Victoria*	2010	26,4
Sierra Leone *Sierra Leone*	71,7	6255	87	Freetown *Freetown*	2010	941[b]
Somalia *Somalia*	637,7	10252	16	Mogadiszu *Mogadishu*	2011	1554[b]
Suazi *Swaziland*	17,4	1237	71	Mbabane[c] *Mbabane*[c]	2009	73,8
Sudan *Sudan*	1844,8	34848	19	Chartum *Khartoum*	2008	1411
Sudan Południowy *South Sudan*	644,3	11090	17	Dżuba *Juba*	2008	230
Tanzania *Tanzania*	945,3	45941	52[d]	Dodoma[e] *Dodoma*[e]	2012	411
Togo *Togo*	56,6	6665	118	Lomé *Lomé*	2010	840
Tunezja *Tunisia*	163,6	10882	67	Tunis *Tunis*	2012	652
Uganda *Uganda*	241,6	34759	174[f]	Kampala *Kampala*	2012	1723
Wybrzeże Kości Słoniowej *Côte d'Ivoire (Ivory Coast)*	322,5	22401	70	Jamusukro[g] *Yamoussoukro*[g]	2010	885[b]
Wyspy Świętego Tomasza i Książęca *Sao Tome and Principe*	1,0	194	193	São Tomé *São Tomé*	2009	60,0[b]
Zambia *Zambia*	752,6	14530	19	Lusaka *Lusaka*	2010	1743
Zimbabwe *Zimbabwe*	390,8	13097	34	Harare *Harare*	2012	1469

a Obecnie jest wymieniona na liście terytoriów niesamodzielnych ONZ; przez Polskę traktowana jako terytorium o nierozstrzygniętym statusie międzynarodowym. *b* Zespół miejski. *c* Stolica administracyjna; siedzibą parlamentu i króla jest Lobamba (ludność w 2006 r. — 11 tys.). *d, f* Na podstawie powierzchni lądowej: *d* — 884,0 tys. km², *f* — 199,8 tys. km². *e, g* Siedzibą rządu jest: *e* — Dar es Salaam (ludność w 2012 r. — 4365 tys.), *g* — Abidżan (ludność w 2010 r. — 4125 tys.).

a It is currently listed on the United Nations list of Non-Self-Governing Territories; treated by Poland as territory with undetermined international status. b Urban agglomeration. c The administrative capital; the legislative and royal capital is Lobamba (population in 2006 — 11 thous.). d, f Based on land area: d — 884,0 thous. km², f — 199,8 thous. km². e The executive capital is Dar es Salaam (population in 2012 — 4365 thous.). g Seat of government is Abidjan (population in 2010 — 4125 thous.).

TABL. 8 (285). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (cd.)**
TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD (cont.)

Wyszczególnienie *Specification*	Powierzchnia w tys. km² *Total area in thous. km²*	Ludność w 2013 r. (szacunki na środek roku) *Population in 2013 (midyear estimates)*		Stolica lub główne miasto *Capital or main city*		
		w tys. *in thous.*	na 1 km² *per 1 km²*	nazwa *name*	lata *years*	ludność w tys. *population in thous.*
Ameryka Południowa *South America*						
Argentyna *Argentina*	2780,4	41348	15	Buenos Aires *Buenos Aires*	2010	2890
Boliwia *Bolivia*	1098,6	10516	10	Sucre[a] *Sucre[a]*	2010	284
Brazylia *Brazil*	8515,7	195976	23	Brasília *Brasília*	2012	2649
Chile *Chile*	756,1	16770	22	Santiago[b] *Santiago[b]*	2010	6045
Ekwador *Ecuador*	256,4	15568	61	Quito *Quito*	2010	1608
Gujana *Guyana*	215,0	759	4	Georgetown *Georgetown*	2007	133[c]
Kolumbia *Colombia*	1141,8	45746	40	Bogota *Bogotá*	2012	7555
Paragwaj *Paraguay*	406,8	6623	16	Asunción *Asunción*	2010	2030
Peru *Peru*	1285,2	29849	23	Lima *Lima*	2012	10364[c]
Surinam *Suriname*	163,8	555	3	Paramaribo *Paramaribo*	2012	236
Urugwaj *Uruguay*	177,9	3298	19	Montevideo *Montevideo*	2011	1305
Wenezuela *Venezuela*	916,4	30135	33	Caracas *Caracas*	2011	2104
Ameryka Północna i Środkowa *North and Central America*						
Antigua i Barbuda *Antigua and Barbuda*	0,4	88,4	200	Saint John's *Saint John's*	2011	22,2
Bahamy *The Bahamas*	13,9	368	26	Nassau *Nassau*	2010	249
Barbados *Barbados*	0,4	278	645	Bridgetown *Bridgetown*	2009	112[c]
Belize *Belize*	23,0	340	15	Belmopan *Belmopan*	2010	13,4
Dominika *Dominica*	0,8	71,7	95	Roseau *Roseau*	2011	14,3
Dominikana *Dominican Republic*	48,7	9744	200	Santo Domingo *Santo Domingo*	2010	2689
Grenada *Grenada*	0,3	103	301	St. George's *St. George's*	2009	5,2
Gwatemala *Guatemala*	108,9	15528	143	Gwatemala *Guatemala City*	2011	1168
Haiti *Haiti*	27,7	9894	357	Port-au-Prince *Port-au-Prince*	2009	876
Honduras *Honduras*	112,5	8072	72	Tegucigalpa *Tegucigalpa*	2011	1088
Jamajka *Jamaica*	11,0	2720	247	Kingston *Kingston*	2011	89,1
Kanada *Canada*	9984,7	34897	4	Ottawa *Ottawa*	2011	883
Kostaryka *Costa Rica*	51,1	4402	86	San José *San José*	2011	288
Kuba *Cuba*	109,9	11163	102	Hawana *Havana*	2012	2154
Meksyk *Mexico*	1964,4	118716	60	Meksyk *Mexico City*	2012	8912
Nikaragua *Nicaragua*	130,4	6042	50[d]	Managua *Managua*	2012	1029
Panama *Panama*	74,2	3851	52	Panama *Panama City*	2010	430
Saint Kitts i Nevis *Saint Kitts and Nevis*	0,3	51,1	190	Basseterre *Basseterre*	2009	13,0

a Siedzibą rządu i parlamentu jest La Paz (ludność w 2010 r. — 835 tys.). *b* Stolicą legislacyjną jest Valparaíso (ludność w 2012 r. — 254 tys.). *c* Zespół miejski. *d* Na podstawie powierzchni lądowej.

a The administrative capital is La Paz (population in 2010 — 835 thous.). b The legislative capital is Valparaíso (population in 2012 — 254 thous.). c Urban agglomeration. d Based on land area.

TABL. 8 (285). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (cd.)**
TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD (cont.)

Wyszczególnienie *Specification*	Powierzchnia w tys. km² *Total area in thous. km²*	Ludność w 2013 r. (szacunki na środek roku) *Population in 2013 (midyear estimates)*		Stolica lub główne miasto *Capital or main city*		
		w tys. *in thous.*	na 1 km² *per 1 km²*	nazwa *name*	lata *years*	ludność w tys. *population in thous.*
Ameryka Północna i Środkowa (dok.) ***North and Central America (cont.)***						
Saint Lucia *Saint Lucia*	0,6	171	276	Castries *Castries*	2010	4,2
Saint Vincent i Grenadyny *Saint Vincent and the Grenadines*	0,4	104	269	Kingstown *Kingstown*	2011	30,9[a]
Salwador *El Salvador*	21,0	6109	290	San Salvador *San Salvador*	2007	316
Stany Zjednoczone *United States*	9526,5[b]	316498	33[b]	Waszyngton *Washington D.C.*	2012	632
Trynidad i Tobago *Trinidad and Tobago*	5,1	1344	262	Port-of-Spain *Port-of-Spain*	2011	37,1
Australia i Oceania ***Australia and Oceania***						
Australia *Australia*	7692,2	23028	3	Canberra *Canberra*	2011	356
Fidżi *Fiji*	18,3	860	47	Suva *Suva*	2007	74,5
Kiribati *Kiribati*	0,8	109	135	Bairiki na atolu Tarawa *Bairiki on Tarawa Atoll*	2010	3,5
Mikronezja *Micronesia*	0,7	102	145	Palikir *Palikir*	2010	6,6
Nauru *Nauru*	0,02	9,9	468	Yaren *Yaren*	2011	0,8
Nowa Zelandia *New Zealand*	270,7	4461	17	Wellington *Wellington*	2012	202
Palau *Palau*	0,5	20,9	47[c]	Ngerulmud[d] *Ngerulmud*[d]	2005	0,4[a]
Papua-Nowa Gwinea *Papua New Guinea*	462,8	7275	16	Port Moresby *Port Moresby*	2011	343
Samoa *Samoa*	2,8	190	68	Apia *Apia*	2011	36,8
Tonga *Tonga*	0,8	103	144[c]	Nuku'alofa *Nuku'alofa*	2011	24,2
Tuvalu *Tuvalu*	0,03	11,3	442	Vaiaku na atolu Funafuti *Vaiaku on Funafuti Atoll*	2009	5,0
Vanuatu *Vanuatu*	12,2	265	22	Port Vila *Vila (Port-Vila)*	2009	44,0
Wyspy Marshalla *Marshall Islands*	0,2	53,6	296[c]	Delap na atolu Majuro *Delap--Uliga-Djarrit on Majuro Atoll*	2007	28,0
Wyspy Salomona *Solomon Islands*	28,4	604	21	Honiara *Honiara*	2010	63,3

a Zespół miejski. *b* Łącznie z wodami wewnątrz kraju (223,8 tys. km²) i Wielkimi Jeziorami (155,3 tys. km²); bez wód przybrzeżnych (111,9 tys. km²) i wód terytorialnych (193,2 tys. km²). *c* Na podstawie powierzchni lądowej; w przypadku Tonga — 718 km². *d* Miejscowość w stanie Melekeok, do której w 2006 r. przeniesiono stolicę państwa.

a Urban agglomeration. b Including inland water (area 223,8 thous. km²) and Great Lakes water (area 155,3 thous. km²); excluding coastal water (area 111,9 thous. km²) and territorial water (area 193,2 thous. km²). c Based on land area; for Tonga — 718 km². d City in State of Melekeok, to which in 2006 the capital of the country was moved.

TABL. 8 (285). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (cd.)**
TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD (cont.)

Wyszczególnienie *Specification*	Powierzchnia w tys. km² *Total area in thous. km²*	Ludność w 2013 r. (szacunki na środek roku) *Population in 2013 (midyear estimates)*		Stolica lub główne miasto *Capital or main city*		
		w tys. *in thous.*	na 1 km² *per 1 km²*	nazwa *name*	lata *years*	ludność w tys. *population in thous.*
Azja ***Asia***						
Afganistan *Afghanistan*	652,9	27522	42	Kabul *Kabul*	2013	3289
Arabia Saudyjska *Saudi Arabia*	2149,7	30033	14	Rijad *Riyadh (Ar-Riyāḍ)*	2010	5188
Armenia *Armenia*	29,7	2850	96	Erywań *Yerevan*	2013	1066
Azerbejdżan *Azerbaijan*	86,6	9424	109	Baku *Baku (Baky)*	2012	1184
Bahrajn *Bahrain*	0,8	1212	1580	Manama *Manama*	2009	163
Bangladesz *Bangladesh*	147,6	154714	1110[a]	Dhaka *Dhaka (Dacca)*	2011	11086
Bhutan *Bhutan*	38,4	762	20	Thimpu *Thimphu*	2007	83,0
Brunei *Brunei*	5,8	407	71	Bandar Seri Begawan *Bandar Seri Begawan*	2008	32,3
Chiny *China*	9572,9	1357388	142	Pekin *Beijing (Peking)*	2012	12975[b]
Chiny — Specjalny Region Administracyjny Hongkong *China — Hong Kong Special Administrative Region*	1,1	7157	6483	Hongkong *Hong Kong*	2012	7155
Chiny — Specjalny Region Administracyjny Makau *China — Macao Special Administrative Region*	0,03	593	19830	Makau *Macao*	2013	493
Chiny — Tajwan *China — Taiwan*	36,2	23361	646	Tajpej *Taipei (T'ai-pei)*	2012	2673
Cypr[c] *Cyprus[c]*	9,3	1192	129	Nikozja[d] *Nicosia[d]*	2011	55,0
Filipiny *Philippines*	300,0	94982	317	Manila *Manila*	2010	1652
Gruzja[e] *Georgia[e]*	57,2	4522	79	Tbilisi *Tbilisi*	2012	1173
Indie *India*	3166,4	1255230	396	Nowe Delhi *New Delhi*	2011	250
Indonezja *Indonesia*	1910,9	248336	130	Dżakarta *Jakarta*	2010	9608
Irak *Iraq*	434,1	34776[f]	80[f]	Bagdad *Baghdad*	2011	6150
Iran *Iran*	1648,2	76779	47	Teheran *Tehrān*	2011	8154
Izrael[g] *Israel[g]*	21,6	7686	355	Jerozolima[h] *Jerusalem (Yerushalayim, Al-Quds)[h]*	2013	815

a Na podstawie powierzchni lądowej. *b* Zespół miejski; łącznie z powiatami pod jurysdykcją władz miejskich. *c* Dane dotyczą całego Cypru. *d* Bez tureckiej części Nikozji (ludność w 2011 r. — 61,4 tys.). *e* Bez Abchazji i Osetii Południowej. *f* Łącznie z 1,4 mln uchodźców w krajach sąsiednich. *g* Bez Zachodniego Brzegu i Strefy Gazy. *h* ONZ nie uznaje Jerozolimy za stolicę Izraela; siedziby niemal wszystkich przedstawicielstw dyplomatycznych znajdują się w Tel Awiwie, części miasta Tel Awiw-Jafa (ludność w 2013 r. — 415 tys.).

a Based on land area. b Urban agglomeration; including counties under the jurisdiction of city governments. c Data relate to the whole Cyprus. d Excluding Turkish Nicosia (population in 2011 — 61,4 thous.). e Excluding Abkhazja and South Ossetia. f Including 1,4 mln refugees in neighbouring countries. g Excluding West Bank and Gaza Strip. h UN does not recognize Jerusalem as the capital of Israel; almost all seats of the diplomatic representations are in Tel Aviv, part of the city of Tel Aviv-Jafo (population in 2013 — 415 thous.).

TABL. 8 (285). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (cd.)**
TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD (cont.)

Wyszczególnienie *Specification*	Powierzchnia w tys. km² *Total area in thous. km²*	Ludność w 2013 r. (szacunki na środek roku) *Population in 2013 (midyear estimates)*		Stolica lub główne miasto *Capital or main city*		
		w tys. *in thous.*	na 1 km² *per 1 km²*	nazwa *name*	lata *years*	ludność w tys. *population in thous.*
Azja (cd.) ***Asia (cont.)***						
Japonia *Japan*	377,9	127260	337	Tokio *Tokyo*	2010	8946
Jemen *Yemen*	528,1	26358	50	Sana *San'ā'*	2011	2153
Jordania *Jordan*	88,8	6458	73	Amman *Amman*	2011	1291
Kambodża *Cambodia*	181,0	15206	84	Phnom Penh *Phnom Penh*	2008	1243
Katar *Qatar*	11,6	1991	172	Ad-Dauha (Doha) *Doha*	2010	521
Kazachstan *Kazakhstan*	2724,9	17064	6	Astana *Astana (Aqmola)*	2013	778
Kirgistan *Kyrgyzstan*	200,0	5628	28	Biszkek *Bishkek*	2013	881
Korea Południowa *South Korea*	99,7	50154	503	Seul *Seoul (Sŏul)*	2010	9794
Korea Północna *North Korea*	122,8	24720	201	Pjongjang *P'yŏnyang*	2008	2581
Kuwejt *Kuwait*	17,8	3933	221	Kuwejt *Kuwait (Al-Kuwayt)*	2010	56,2
Laos *Laos*	236,8	6651	28	Wientian *Vientiane (Viangchan)*	2009	194
Liban *Lebanon*	10,5	4132	395	Bejrut *Beirut (Bayrūt)*	2011	2022
Malediwy *Maldives*	0,3	336[a]	2771[b]	Male *Male*	2009	120
Malezja *Malaysia*	330,3	30474	92	Kuala Lumpur[c] *Kuala Lumpur[c]*	2010	1589
Mjanma (Birma) *Myanmar (Burma)*	676,6	55167	82	Naypyidaw[d] *Naypyidaw[d]*	2009	992
Mongolia *Mongolia*	1564,2	2719	2	Ułan Bator *Ulaanbaatar (Ulan Bator)*	2012	1177
Nepal *Nepal*	147,2	27227	185	Katmandu *Kathmandu*	2011	1003
Oman *Oman*	309,5	2950	10	Maskat *Muscat*	2010	27,2
Pakistan[e] *Pakistan[e]*	881,9	193239	219	Islamabad *Islamabad*	2009	832
Singapur *Singapore*	0,7	5444[f]	7625[f]	Singapur *Singapore*	2010	5293
Sri Lanka *Sri Lanka*	65,6	20463	312	Sri Dżajawardanapura Kotte[g] *Sri Jayawardenepura Kotte[g]*	2007	121
Syria *Syria*	185,2	21469[h]	116[h]	Damaszek *Damascus (Dimashq)*	2011	1754
Tadżykistan *Tajikistan*	143,1	7991	56	Duszanbe *Dushanbe*	2012	748

a Bez ok. 99 tys. legalnie i ok. 44 tys. nielegalnie pracujących cudzoziemców. *b* Na podstawie powierzchni lądowej zamieszkałych wysp (131 km²). *c* Siedzibą rządu jest Putrajaya (ludność w 2010 r. — 68,4 tys.). *d* Stolica oficjalnie proklamowana w 2006 r. *e* Łącznie z Azad Kaszmirem i Gilgit-Baltistanem oraz z afgańskimi uchodźcami. *f* Łącznie z czasowo pracującymi nierezydentami. *g* Siedzibą rządu jest Kolombo (ludność w 2007 r. — 673 tys.). *h* Bez 570 tys. uchodźców z Iraku i Palestyny.

a Excludes c. 99 thous. legal and c. 44 thous. undocumented foreign workers. b Based on land area of inhabited islands (131 km²). c Seat of government is Putrajaya (population in 2010 — 68,4 thous.). d Officially proclaimed capital in 2006. e Including Azad Kashmir, Gilgit-Baltistan and Afghan refugees. f Including temporary nonresident workers. g Seat of government is Colombo (population in 2007 — 673 thous.). h Excluding 570 thous. Iraqi and Palestinian refugees.

TABL. 8 (285). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (cd.)**
TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD (cont.)

Wyszczególnienie *Specification*	Powierzchnia w tys. km² *Total area in thous. km²*	Ludność w 2013 r. (szacunki na środek roku) *Population in 2013 (midyear estimates)*		Stolica lub główne miasto *Capital or main city*		
		w tys. *in thous.*	na 1 km² *per 1 km²*	nazwa *name*	lata *years*	ludność w tys. *population in thous.*
Azja (dok.) ***Asia (cont.)***						
Tajlandia *Thailand*	513,1	66777	130	Bangkok *Bangkok (Krung Thep)*	2012	5674
Timor Wschodni *Timor-Leste (East Timor)*	15,0	1172	78	Dili *Dili*	2010	193
Turcja *Turkey*	785,4	76248	97	Ankara *Ankara*	2012	4339
Turkmenistan *Turkmenistan*	491,2	5113	10	Aszchabad *Ashgabad*	2009	637
Uzbekistan *Uzbekistan*	447,4	29994	67	Taszkent *Tashkent (Toshkent)*	2012	2309
Wietnam *Vietnam*	331,2	89730	271	Hanoi *Hanoi*	2009	2645
Zjedn. Emiraty Arabskie *United Arab Emirates*	83,6	8208	98	Abu Zabi *Abu Dhabi*	2009	666
Europa ***Europe***						
Albania *Albania*	28,7	2774	97	Tirana *Tiranë*	2011	421
Andora *Andorra*	0,5	75,3	161	Andora *Andorra la Vella*	2012	19,3
Austria *Austria*	83,9	8496	101	Wiedeń *Vienna*	2013	1741
Belgia *Belgium*	30,5	11237	368	Bruksela *Brussels*	2013	169
Białoruś *Belarus*	207,6	9441	46	Mińsk *Minsk*	2013	1901
Bośnia i Hercegowina *Bosnia and Herzegovina*	51,2	3843	75	Sarajewo *Sarajevo*	2012	311
Bułgaria *Bulgaria*	111,0	7268	66	Sofia *Sofia*	2012	1213
Chorwacja *Croatia*	56,6	4251	75	Zagrzeb *Zagreb*	2011	688
Czarnogóra *Montenegro*	13,8	620	45	Podgorica *Podgorica*	2011	151
Czechy *Czech Republic*	78,9	10483	133	Praga *Prague*	2012	1247
Dania *Denmark*	43,1	5638	131	Kopenhaga *Copenhagen*	2013	559
Estonia *Estonia*	45,2	1285	28	Tallinn *Tallinn*	2013	395
Finlandia *Finland*	390,9	5439	14	Helsinki *Helsinki*	2012	604
Francja[a] *France*[a]	544,0	63853	117	Paryż *Paris*	2009	2244
Grecja *Greece*	132,0	10893	83	Ateny *Athens*	2011	656
Hiszpania *Spain*	506,0	47888	95	Madryt *Madrid*	2012	3234
Holandia *Netherlands*	41,9	16802	497[b]	Amsterdam[c] *Amsterdam*[c]	2013	799
Irlandia *Ireland*	70,3	4594	65	Dublin *Dublin*	2011	528

a Łącznie z Korsyką. *b* Na podstawie powierzchni lądowej. *c* Siedzbą rządu jest Haga (ludność w 2013 r. — 806 tys.).

a Including Corsica. b Based on land area. c The seat of government is The Hague (population in 2013 — 806 thous.).

TABL. 8 (285). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW ŚWIATA (dok.)**
TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF THE WORLD (cont.)

Wyszczególnienie *Specification*	Powierzchnia w tys. km² *Total area in thous. km²*	Ludność w 2013 r. (szacunki na środek roku) *Population in 2013 (midyear estimates)*		Stolica lub główne miasto *Capital or main city*		
		w tys. *in thous.*	na 1 km² *per 1 km²*	nazwa *name*	lata *years*	ludność w tys. *population in thous.*
Europa (dok.) ***Europe (cont.)***						
Islandia *Iceland*	103,0	323	3	Reykiawík *Reykjavík*	2013	119
Kosowo *Kosovo*	10,9	1848	169	Prisztina *Pristina*	2011	199
Liechtenstein *Liechtenstein*	0,2	37,0	231	Vaduz *Vaduz*	2012	5,9
Litwa *Lithuania*	65,3	2964	45	Wilno *Vilnius*	2013	528
Luksemburg *Luxembourg*	2,6	546	211	Luksemburg *Luxembourg*	2013	104
Łotwa *Latvia*	64,6	2021	31	Ryga *Rīga*	2013	643
Macedonia *Macedonia (the former Yugoslav Republic of Macedonia)*	25,7	2064	80	Skopje *Skopje (Skopije)*	2011	491
Malta *Malta*	0,3	419	1330	Valletta *Valletta*	2011	5,8
Mołdawia *Moldova*	33,8	3910	116	Kiszyniów *Chişinău (Kishinyov)*	2012	668
Monako *Monaco*	0,002	37,1	18375	Monako *Monaco*	2011	36,4
Niemcy *Germany*	357,1	80667	226	Berlin *Berlin*	2013	3375
Norwegia *Norway*	385,2[a]	5084	16[b]	Oslo *Oslo*	2013	624
P o l s k a *P o l a n d*	**312,7**	**38502**[c]	**123**[c]	**Warszawa *Warsaw***	**2013**	**1718**[c]
Portugalia *Portugal*	92,2	10610	115	Lizbona *Lisbon*	2011	545
Rosja *Russia*	17098,2	143304	8	Moskwa *Moscow*	2013	11844
Rumunia *Romania*	238,4	19704	83	Bukareszt *Bucharest*	2011	1883
San Marino *San Marino*	0,06	32,6	534	San Marino *San Marino*	2012	4,2
Serbia *Serbia*	77,5	7131	92	Belgrad *Belgrade*	2011	1168
Słowacja *Slovakia*	49,0	5422	111	Bratysława *Bratislava*	2013	416
Słowenia *Slovenia*	20,3	2060	102	Lublana *Ljubljana*	2013	275
Szwajcaria *Switzerland*	41,3	8083	196	Berno *Bern (Berne)*	2013	128
Szwecja *Sweden*	447,4	9592	21	Sztokholm *Stockholm*	2013	881
Ukraina *Ukraine*	603,6	45523	76	Kijów *Kyiv (Kiev)*	2013	2845
Watykan *Vatican City (Holy See)*	0,0004	0,8	1819	Watykan *Vatican City*	2013	0,8
Węgry *Hungary*	93,0	9813	106	Budapeszt *Budapest*	2013	1736
Wielka Brytania *United Kingdom*	243,1	64229	264	Londyn *London*	2012	8308[d]
Włochy *Italy*	301,3	59866	199	Rzym *Rome (Roma)*	2012	2639

a Łącznie z Svalbard i Jan Mayen. *b, c* Na podstawie: *b* — powierzchni lądowej, *c* — bilansów — stan w dniu 30 VI. *d* Wielki Londyn.

a Including Svalbard and Jan Mayen. b, c Based on: b — land area, c — balances — as of 30 VI. d Greater London.

TABL. 9 (286). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE TERYTORIÓW NIESAMODZIELNYCH**
TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE DEPENDENT TERRITORIES

Kraje[a] *Countries*[a] Terytoria niesamodzielne *Dependent territories*	Położenie *Location*	Powierzchnia w tys. km² *Total area in thous. km²*	Ludność *Population*			Stolica lub główne miasto *Capital or main city*
			lata *years*	w tys. *in thous.*	na 1 km² *per 1 km²*	
Australia ***Australia***						
Australijskie Terytorium Antarktyczne *Australian Antarctic Territory*	Antarktyda *Antarctica*	5896,5	2012	0,1	0,0	x
Norfolk *Norfolk Island* ...	Australia i Oceania *Australia and Oceania*	0,04	2011	1,8	52	Kingston *Kingston*
Wyspa Bożego Narodzenia *Christmas Island*	Ocean Indyjski *Indian Ocean*	0,14	2012	2,2	16	Flying Fish Cove *Flying Fish Cove*
Wyspy Ashmore i Cartiera *Ashmore and Cartier Islands*		0,01	x	x	x	x
Wyspy Heard i McDonalda *Heard and McDonald Islands*		0,26	x	x	x	x
Wyspy Kokosowe *Cocos (Keeling) Islands*		0,01	2012	0,6	42	West Island *West Island*
Wyspy Morza Koralowego *Coral Sea Islands*	Australia i Oceania *Australia and Oceania*	0,003	x	x	x	x
Dania ***Denmark***						
Grenlandia *Greenland*	Ameryka Północna *North America*	2166,1	2013	56,2	0,0	Nuuk *Nuuk (Godthåb)*
Wyspy Owcze *Faroe Islands*	Europa *Europe*	1,4	2013	48,2	35	Thorshavn *Thorshavn*
Francja ***France***						
Francuskie Terytoria Południowe i Antarktyczne *French Southern and Antarctic Lands*	Ocean Indyjski i Antarktyda *Indian Ocean and Antarctica*	395,5	2012	0,1	0,0	x
Gujana Francuska *French Guiana*	Ameryka Południowa *South America*	83,5	2013	241	3	Kajenna *Cayenne*
Gwadelupa *Guadeloupe*	Ameryka Północna *North America*	1,6	2013	405	248	Basse-Terre *Basse-Terre*
Majotta *Mayotte*	Afryka *Africa*	0,4	2013	223	596	Mamoudzou *Mamoudzou*
Martynika *Martinique*	Ameryka Północna *North America*	1,1	2013	387	343	Fort-de-France *Fort-de-France*
Nowa Kaledonia *New Caledonia*	Australia i Oceania *Australia and Oceania*	18,6	2013	260	14	Numea *Noumea*
Polinezja Francuska *French Polynesia*		4,2	2013	278	67	Papeete *Papeete*
Reunion *Reunion*	Afryka *Africa*	2,5	2013	851	338	Saint Denis *Saint Denis*

a Uszeregowane alfabetycznie; dane dotyczą krajów, do których przynależą politycznie poszczególne terytoria niesamodzielne.

a In alphabetical order; data concern countries which affiliate the politically dependent territories.

TABL. 9 (286). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE TERYTORIÓW NIESAMODZIELNYCH (cd.)**
TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE DEPENDENT TERRITORIES (cont.)

Kraje[a] *Countries*[a] Terytoria niesamodzielne *Dependent territories*	Położenie *Location*	Powierzchnia w tys. km² *Total area in thous. km²*	Ludność *Population*			Stolica lub główne miasto *Capital or main city*
			lata *years*	w tys. *in thous.*	na 1 km² *per 1 km²*	
Francja (dok.) ***France (cont.)***						
Saint-Barthélemy[b] *Saint Barthélemy*[b]	Ameryka Północna *North America*	0,02	2010	8,9	372	Gustavia *Gustavia*
Saint-Martin[b] *Saint Martin*[b]		0,06	2010	37,0	660	Marigot *Marigot*
Saint-Pierre i Miquelon *Saint Pierre and Miquelon*		0,2	2012	5,8	24	Saint-Pierre *Saint-Pierre*
Wallis i Futuna *Wallis and Futuna*	Australia i Oceania *Australia and Oceania*	0,3	2012	15,5	56	Mata Utu *Mata Utu*
Wyspa Clippertona *Clipperton Island*		0,01	x	x	x	x
Holandia ***Netherlands***						
Aruba *Aruba*	Ameryka Południowa *South America*	0,2	2013	105	543	Oranjestad *Oranjestad*
Bonaire[c] *Bonaire*[c]		0,3	2012	16,5	57	Kralendijk *Kralendijk*
Curaçao[c] *Curaçao*[c]		0,4	2013	153	344	Willemstad *Willemstad*
Saba[c] *Saba*[c]	Ameryka Północna *North America*	0,01	2012	2,0	152	The Bottom *The Bottom*
Sint Eustatius[c] *Sint Eustatius*[c]		0,02	2012	3,8	181	Oranjestad *Oranjestad*
Sint Maarten[c] *Sint Maarten*[c]		0,03	2013	38,8	1141	Philipsburg *Philipsburg*
Norwegia ***Norway***						
Jan Mayen *Jan Mayen*	Europa *Europe*	0,4	2012	0,02	0,0	x
Svalbard *Svalbard*		61,0	2012	2,5	0,0	Longyearbyen *Longyearbyen*
Wyspa Bouveta *Bouvet Island*	Ocean Atlantycki *Atlantic Ocean*	0,05	x	x	x	x
Wyspa Piotra I *Peter I Island*	Ocean Spokojny *Pacific Ocean*	0,2	x	x	x	x
Ziemia Królowej Maud *Queen Maud Land*	Antarktyda *Antarctica*	2700	x	x	x	x

a Uszeregowane alfabetycznie; dane dotyczą krajów, do których przynależą politycznie poszczególne terytoria niesamodzielne. *b, c* Terytorium utworzone: *b* — w 2007 r., *c* — w 2010 r. w wyniku rozpadu Antyli Holenderskich.

a In alphabetical order; data concern countries which affiliate the politically dependent territories. b, c Territory came into being: b — in 2007, c — in 2010 from divided Netherlands Antilles.

TABL. 9 (286). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE TERYTORIÓW NIESAMODZIELNYCH (cd.)**
TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE DEPENDENT TERRITORIES (cont.)

Kraje[a] *Countries*[a] Terytoria niesamodzielne *Dependent territories*	Położenie *Location*	Powierzchnia w tys. km² *Total area in thous. km²*	Ludność *Population*			Stolica lub główne miasto *Capital or main city*
			lata *years*	w tys. *in thous.*	na 1 km² *per 1 km²*	
Nowa Zelandia *New Zealand*						
Dependencja Rossa *Ross Dependency*	Antarktyda *Antarctica*	414	x	x	x	x
Niue *Niue*	Australia i Oceania *Australia and Oceania*	0,3	2011	1,6	6	Alofi *Alofi*
Tokelau *Tokelau*		0,01	2011	1,4	139	x
Wyspy Cooka *Cook Islands*		0,2	2011	15,0	63	Avarua *Avarua*
Stany Zjednoczone *United States*						
Baker *Baker Island*	Australia i Oceania *Australia and Oceania*	0,002	x	x	x	x
Guam *Guam*		0,6	2013	161	297[b]	Hagåtña *Hagåtña*
Howland *Howland Island*		0,002	x	x	x	x
Jarvis *Jarvis Island*		0,008	x	x	x	x
Johnston *Johnston Atoll*		0,003	x	x	x	x
Kingman *Kingman Reef*			x	x	x	x
Mariany Północne *Northern Mariana Islands*		0,5	2013	49,7	109	Capitol Hill[c] *Capitol Hill*[c]
Midway *Midway Islands*		0,007	2012	0,04	6	x
Navassa *Navassa Island*	Ameryka Północna *North America*	0,005	x	x	x	x
Palmyra *Palmyra Atoll*	Australia i Oceania *Australia and Oceania*	0,001	2012	0,02	17	x
Portoryko *Puerto Rico*	Ameryka Północna *North America*	8,9	2013	3674	414	San Juan *San Juan*
Samoa Amerykańskie *American Samoa*	Australia i Oceania *Australia and Oceania*	0,2	2013	54,7	274	Fagatogo[d] *Fagatogo*[d]
Wake *Wake Island*		0,008	2009	0,2	19	x
Wyspy Dziewicze Stanów Zjednoczonych *Virgin Islands*	Ameryka Północna *North America*	0,4	2013	105	297	Charlotte Amalie *Charlotte Amalie*

a Uszeregowane alfabetycznie; dane dotyczą krajów, do których przynależą politycznie poszczególne terytoria niesamodzielne. *b* Na podstawie powierzchni lądowej (0,5 tys. km²). *c* Na wyspie Saipan. *d* Osiem wiosek, w tym Fagatogo i Utulei jest wspólnie nazywanych Pago Pago.

a In alphabetical order; data concern countries which affiliate the politically dependent territories. b Based on the land area (0,5 thous. km²). c Situated on Saipan Island. d Eight villages, including Fagatogo and Utulei are collectively known as Pago Pago.

TABL. 9 (286). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE TERYTORIÓW NIESAMODZIELNYCH (dok.)**
TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE DEPENDENT TERRITORIES (cont.)

Kraje[a] *Countries*[a] Terytoria niesamodzielne *Dependent territories*	Położenie *Location*	Powierzchnia w tys. km² *Total area in thous. km²*	Ludność *Population*			Stolica lub główne miasto *Capital or main city*
			lata *years*	w tys. *in thous.*	na 1 km² *per 1 km²*	
Wielka Brytania *United Kingdom*						
Akrotiri *Akrotiri*	Azja (Cypr) *Asia (Cyprus)*	0,1	x	13,8	54	Episkopi Cantonment *Episkopi Cantonment*
Dhekelia *Dhekelia*		0,1	x			x
Anguilla *Anguilla*	Ameryka Północna *North America*	0,1	2012	15,4	161	The Valley *The Valley*
Bermudy *Bermuda*		0,05	2013	65,0	1203	Hamilton *Hamilton*
Brytyjskie Terytorium Antarktyczne[b] *British Antarctic Territory*[b]	Antarktyda *Antarctica*	1709	x	x	x	x
Brytyjskie Terytorium Oceanu Indyjskiego[c] *British Indian Ocean Territory*[c]	Ocean Indyjski *Indian Ocean*	0,06	2013	3,0	50	x
Brytyjskie Wyspy Dziewicze *British Virgin Islands*	Ameryka Północna *North America*	0,2	2012	31,2	206	Road Town *Road Town*
Falklandy *Falkland Islands*	Ameryka Południowa *South America*	12,2	2012	2,8	0,2	Stanley *Stanley*
Georgia Południowa i Sandwich Południowy *South Georgia and the South Sandwich Islands*	Ocean Atlantycki *Atlantic Ocean*	3,9	x	x	x	King Edward Point *King Edward Point*
Gibraltar *Gibraltar*	Europa *Europe*	0,01	2012	29,0	4467	Gibraltar *Gibraltar*
Guernsey *Guernsey*		0,08	2013	66,0	836	Saint Peter Port *Saint Peter Port*
Jersey *Jersey*		0,2	2013	99,4	842	Saint Helier *Saint Helier*
Kajmany *Cayman Islands*	Ameryka Północna *North America*	0,3	2013	56,0	213	George Town *George Town*
Montserrat *Montserrat*		0,1	2012	5,2	53	Plymouth[d] *Plymouth*[d]
Pitcairn[e] *Pitcairn Islands*[e]	Australia i Oceania *Australia and Oceania*	0,005	2012	0,1	11	Adamstown *Adamstown*
Turks i Caicos *Turks and Caicos Islands*	Ameryka Północna *North America*	0,5	2012	31,5	63	Cockburn Town *Cockburn Town*
Wyspa Man *Isle of Man*	Europa *Europe*	0,6	2012	85,4	149	Douglas *Douglas*
Wyspa Świętej Heleny, Wyspa Wniebowstąpienia i Tristan da Cunha[f] *Saint Helena, Ascension and Tristan da Cunha*[f]	Ocean Atlantycki *Atlantic Ocean*	0,4	2013	4,3	35	Jamestown *Jamestown*

a Uszeregowane alfabetycznie; dane dotyczą krajów, do których przynależą politycznie poszczególne terytoria niesamodzielne. *b* Obejmuje Orkady Południowe, Szetlandy Południowe oraz część Antarktydy. *c* Obejmuje wyspy Czagos. *d* Siedzibą rządu jest Brades. *e, f* Łącznie z wyspami: *e* — Henderson, Ducie i Oeno, *f* — Inaccessible, Nigthingale i Gough.

a In alphabetical order; data concern countries which affiliate the politically dependent territories. b The territory includes the South Orkney Islands, the South Shetland Islands and the part of Antarctica. c Includes Chagos Archipelago. d The seat of government is Brades. e, f Including islands: e — Henderson, Ducie and Oeno, f — Inaccessible, Nigthingale and Gough.

TABL. 10 (287). **NIEKTÓRE WSKAŹNIKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZE ŚWIATA**[a]
SELECTED INDICES OF SOCIO-ECONOMIC WORLD DEVELOPMENT[a]

Wyszczególnienie	2000	2005	2010	2013	*Specification*
LUDNOŚĆ NA 1 km² (gęstość zaludnienia) *POPULATION DENSITY PER 1 km²*					
ŚWIAT	**45,0**	**47,8**	**50,8**	**52,6**	***WORLD***
regiony bardziej rozwinięte	22,4	22,8	23,3	23,5	*more developed regions*
regiony mniej rozwinięte	59,5	63,9	68,4	71,2	*less developed regions*
Afryka	26,7	30,1	34,0	36,6	*Africa*
Ameryka Północna	14,5	15,2	15,9	16,3	*North America*
Ameryka Środkowa i Południowa	25,6	27,4	29,0	30,0	*Central and South America*
Australia i Oceania[b]	3,6	3,9	4,3	4,5	*Australia and Oceania*[b]
Azja[c]	116	124	131	135	*Asia*[c]
Europa[d]	31,6	31,8	32,1	32,2	*Europe*[d]
LUDNOŚĆ AKTYWNA ZAWODOWO w mln — szacunki MOP *ECONOMICALLY ACTIVE POPULATION in mln — ILO estimates*					
ŚWIAT	**2778**	**3032**	**3225**	**3362**	***WORLD***
Afryka	302	348	398	432	*Africa*
Ameryka Północna	164	171	177	181	*North America*
Ameryka Środkowa i Południowa	227	255	281	297	*Central and South America*
Australia i Oceania[b]	14,8	16,4	18,3	19,2	*Australia and Oceania*[b]
Azja[c]	1725	1887	1986	2066	*Asia*[c]
Europa[d]	345	354	365	367	*Europe*[d]
ABONENCI TELEFONII STACJONARNEJ[e] NA 1000 LUDNOŚCI *FIXED LINE TELEPHONE SUBSCRIBERS*[e] *PER 1000 POPULATION*					
ŚWIAT	**159**	**194**	**178**	**160**	***WORLD***
Kraje o wysokim poziomie rozwoju gospodarczego	509	481	457	422	*Countries of high economic level*
Kraje o średnim i niskim poziomie rozwoju gospodarczego	73,2	125	114	101	*Countries of middle and low economic level*
Afryka Subsaharyjska	13,8	14,8	14,9	11,3	*Sub-Saharan Africa*
Ameryka Środkowa i Południowa	140	173	177	180	*Central and South America*
Azja Południowa	26,8	39,5	29,2	24,0	*Southern Asia*
Azja Wschodnia i kraje Pacyfiku	92,0	209	185	159	*Eastern Asia and Pacific countries*
Bliski Wschód i Afryka Północna	86,3	144	162	155	*Middle East and Northern Africa*
Europa i Azja Centralna	204	221	224	210	*Europe and Central Asia*
ABONENCI TELEFONII RUCHOMEJ NA 1000 LUDNOŚCI *MOBILE TELEPHONE SUBSCRIBERS PER 1000 POPULATION*					
ŚWIAT	**121**	**339**	**767**	**931**	***WORLD***
Kraje o wysokim poziomie rozwoju gospodarczego	437	834	1150	1210	*Countries of high economic level*
Kraje o średnim i niskim poziomie rozwoju gospodarczego	42,8	222	679	869	*Countries of middle and low economic level*
Afryka Subsaharyjska	17,2	120	448	660	*Sub-Saharan Africa*
Ameryka Środkowa i Południowa	117	421	955	1141	*Central and South America*
Azja Południowa	3,3	78,0	597	715	*Southern Asia*
Azja Wschodnia i kraje Pacyfiku	57,2	281	699	955	*Eastern Asia and Pacific countries*
Bliski Wschód i Afryka Północna	22,1	224	820	1008	*Middle East and Northern Africa*
Europa i Azja Centralna	100	495	999	1118	*Europe and Central Asia*

a Patrz uwagi, pkt 1)—5) na str. 413. *b* Bez Hawajów zaliczonych do Ameryki Północnej. *c*, *d* Łącznie z: *c* — europejską częścią Turcji, *d* — azjatycką częścią Rosji. *e* Standardowe łącza główne.

a See notes, point 1)—5) on page 415. b Excluding Hawaii which is included in North America. c, d Including: c — the European part of Turkey, d — the Asian part of Russia. e Standard main line.

TABL. 10 (287). **NIEKTÓRE WSKAŹNIKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZE ŚWIATA[a] (cd.)**
SELECTED INDICES OF SOCIO-ECONOMIC WORLD DEVELOPMENT[a] (cont.)

Wyszczególnienie	2000	2005	2010	2013	*Specification*
UŻYTKOWNICY INTERNETU NA 1000 LUDNOŚCI *INTERNET USERS PER 1000 POPULATION*					
ŚWIAT	**67,7**	**158**	**293**	**381**	***WORLD***
Kraje o wysokim poziomie rozwoju gospodarczego	273	538	690	782	*Countries of high economic level*
Kraje o średnim i niskim poziomie rozwoju gospodarczego	14,5	67,6	202	291	*Countries of middle and low economic level*
Afryka Subsaharyjska	5,0	21,4	102	169	*Sub-Saharan Africa*
Ameryka Środkowa i Południowa	34,0	160	342	458	*Central and South America*
Azja Południowa	4,7	25,5	72,1	137	*Southern Asia*
Azja Wschodnia i kraje Pacyfiku	19,0	83,2	290	395	*Eastern Asia and Pacific countries*
Bliski Wschód i Afryka Północna	8,4	85,4	227	341	*Middle East and Northern Africa*
Europa i Azja Centralna	21,7	120	334	459	*Europe and Central Asia*
PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe) — 2005=100 *AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices) — 2005=100*					
ŚWIAT	**88**	**100**	**114**	**123**	***WORLD***
Afryka	83	100	117	128	*Africa*
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	89	100	113	120	*North, Central and South America*
w tym Ameryka Północna	95	100	109	112	*of which North America*
Australia i Oceania	96	100	97	111	*Australia and Oceania*
Azja	85	100	118	128	*Asia*
Europa	99	100	102	108	*Europe*
PRODUKCJA ŻYWNOŚCI NA 1 MIESZKAŃCA (ceny stałe) — 2005=100 *FOOD PRODUCTION PER CAPITA (constant prices) — 2005=100*					
ŚWIAT	**94**	**100**	**108**	**112**	***WORLD***
Afryka	93	100	104	106	*Africa*
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	95	100	108	112	*North, Central and South America*
w tym Ameryka Północna	100	100	105	106	*of which North America*
Australia i Oceania	102	100	91	98	*Australia and Oceania*
Azja	91	100	112	118	*Asia*
Europa	99	100	101	106	*Europe*
ZBIORY ZBÓŻ w mln t *PRODUCTION OF CEREALS in mln t*					
ŚWIAT	**2060**	**2268**	**2476**	**2780**	***WORLD***
Afryka	112	142	166	182	*Africa*
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	532	571	641	730	*North, Central and South America*
w tym Ameryka Północna	394	417	447	503	*of which North America*
Australia i Oceania	35,3	40,7	34,5	36,7	*Australia and Oceania*
Azja	996	1087	1229	1346	*Asia*
Europa	385	428	405	485	*Europe*

a Patrz uwagi, pkt 1)—5) na str. 413.
a See notes, point 1)—5) on page 415.

TABL. 10 (287). **NIEKTÓRE WSKAŹNIKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZE ŚWIATA[a] (cd.)**
SELECTED INDICES OF SOCIO-ECONOMIC WORLD DEVELOPMENT[a] (cont.)

Wyszczególnienie	2000	2005	2010	2013	*Specification*
PRODUKCJA PRZEMYSŁOWA[b] (ceny stałe) — 2000=100 *INDUSTRIAL PRODUCTION[b] (constant prices) — 2000=100*					
ŚWIAT	**100**	**108**	**117[c]**	**.**	***WORLD***
kraje rozwinięte gospodarczo	100	103	110[c]	.	*developed countries*
kraje rozwijające się gospodarczo	100	121	134[c]	.	*developing countries*
w tym:					*of which:*
Ameryka Północna	100	105	110[c]	.	*North America*
Ameryka Środkowa i Południowa	100	112	123[c]	.	*Central and South America*
Oceania	100	108	110[c]	.	*Oceania*
Azja	100	111	123[c]	.	*Asia*
w tym Azja bez Izraela i Japonii	100	126	142[c]	.	*of which Asia excluding Israel and Japan*
Europa	100	105	113[c]	.	*Europe*
ZUŻYCIE SUROWCÓW ENERGETYCZNYCH NA 1 MIESZKAŃCA w kg (w ekwiwalencie węgla kamiennego[d]) *CONSUMPTION OF POWER RAW MATERIALS PER CAPITA in kg (in hard coal equivalent[d])*					
ŚWIAT	**1937**	**2041**	**2176**	**2210[e]**	***WORLD***
Afryka	519	489	516	506[e]	*Africa*
Ameryka Południowa	1297	1333	1539	1568[e]	*South America*
Ameryka Północna i Środkowa	7913	6936	6464	6392[e]	*North and Central America*
Australia i Oceania	6115	5809	5312	5284[e]	*Australia and Oceania*
Azja	1031	1313	1635	1729[e]	*Asia*
Europa	4050	4661	4531	4428[e]	*Europe*
ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ NA 1 MIESZKAŃCA w kWh *CONSUMPTION OF ELECTRICITY PER CAPITA in kWh*					
ŚWIAT	**2472**	**2809**	**3113**	**3162[e]**	***WORLD***
Afryka	562	610	662	668[e]	*Africa*
Ameryka Południowa	2061	2218	2567	2630[e]	*South America*
Ameryka Północna i Środkowa	10355	10155	9800	9760[e]	*North and Central America*
Australia i Oceania	8354	8918	8387	8264[e]	*Australia and Oceania*
Azja	1277	1675	2221	2332[e]	*Asia*
Europa	5102	6527	6619	6530[e]	*Europe*

a Patrz uwagi, pkt 1)—5) na str. 413. *b* Na podstawie klasyfikacji ISIC Rev. 3. *c* 2007 r. *d* O wartości opałowej 29,3 kJ na gram; współczynniki przeliczeniowe dla poszczególnych surowców energetycznych podawane są corocznie w publikacji „Energy Statistics Yearbook". *e* 2011 r.

a See notes, point 1)—5) on page 415. b According to the ISIC Rev. 3 classification. c 2007. d With a heat value of 29,3 kJ per gram; coefficients calculated for individual energy raw materials are published annually in the publication "Energy Statistics Yearbook". e 2011.

TABL. 10 (287). **NIEKTÓRE WSKAŹNIKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZE ŚWIATA[a] (cd.)**
SELECTED INDICES OF SOCIO-ECONOMIC WORLD DEVELOPMENT[a] (cont.)

Wyszczególnienie	2000	2005	2010	2013	*Specification*
IMPORT *IMPORTS*					
Ceny bieżące — mld USD *Current prices — bn USD*					
ŚWIAT	**6522**	**10609**	**15167**	**18401**	***WORLD***
Kraje rozwinięte gospodarczo	4498	6902	8636	9871	*Developed countries*
Ameryka Północna	1499	2051	2364	2794	*North America*
Azja i kraje Pacyfiku (Japonia, Australia i Nowa Zelandia)	465	667	926	1115	*Asia and Pacific countries (Japan, Australia and New Zealand)*
Europa (bez krajów Europy Południowo-Wschodniej i WNP)	2533	4183	5346	5962	*Europe (excluding South-Eastern Europe and CIS countries)*
Kraje rozwijające się gospodarczo:					*Developing countries:*
Afryka	126	246	451	584	*Africa*
Ameryka Środkowa i Południowa	376	515	864	1117	*Central and South America*
Azja Południowa	94,7	236	506	626	*Southern Asia*
Azja Południowo-Wschodnia	379	600	955	1242	*South-Eastern Asia*
Azja Wschodnia	742	1416	2517	3278	*Eastern Asia*
Azja Zachodnia	198	410	711	973	*Western Asia*
Oceania	6,9	11,1	16,6	21,8	*Oceania*
Kraje Europy Południowo-Wschodniej i WNP	100	272	511	688	*South-Eastern Europe and CIS countries*
Ceny stałe — 2000=100 *Constant prices — 2000=100*					
ŚWIAT	**100**	**131**	**154**	**169**	***WORLD***
w tym:					*of which:*
Kraje rozwinięte gospodarczo	100	123	130	138	*Developed countries*
Ameryka Północna	100	124	124	134	*North America*
Azja i kraje Pacyfiku (Japonia, Australia i Nowa Zelandia)	100	124	131	144	*Asia and Pacific countries (Japan, Australia and New Zealand)*
Europa (bez krajów Europy Południowo-Wschodniej i WNP)	100	122	133	138	*Europe (excluding South-Eastern Europe and CIS countries)*
Kraje rozwijające się gospodarczo:					*Developing countries:*
w tym:					*of which:*
Afryka	100	143	.	.	*Africa*
Ameryka Środkowa i Południowa	100	113	126	145	*Central and South America*
Azja Południowa	100	198	358	267	*Southern Asia*
Azja Południowo-Wschodnia	100	144	184	216	*South-Eastern Asia*
Azja Wschodnia	100	171	250	293	*Eastern Asia*
Azja Zachodnia	100	157	217	267	*Western Asia*

a Patrz uwagi, pkt 1)—5) na str. 413.
a See notes, point 1)—5) on page 415.

TABL. 10 (287). **NIEKTÓRE WSKAŹNIKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZE ŚWIATA[a] (cd.)**
SELECTED INDICES OF SOCIO-ECONOMIC WORLD DEVELOPMENT[a] (cont.)

Wyszczególnienie	2000	2005	2010	2013	*Specification*
EKSPORT *EXPORTS*					
Ceny bieżące — mld USD *Current prices — bn USD*					
ŚWIAT	**6357**	**10355**	**15099**	**18459**	***WORLD***
Kraje rozwinięte gospodarczo	4132	6155	7996	9201	*Developed countries*
Ameryka Północna	1059	1262	1667	2038	*North America*
Azja i kraje Pacyfiku (Japonia, Australia i Nowa Zelandia)	557	723	1014	1009	*Asia and Pacific countries (Japan, Australia and New Zealand)*
Europa (bez krajów Europy Południowo-Wschodniej i WNP)	2516	4170	5315	6154	*Europe (excluding South-Eastern Europe and CIS countries)*
Kraje rozwijające się gospodarczo:					*Developing countries:*
Afryka	143	314	502	598	*Africa*
Ameryka Środkowa i Południowa	356	561	866	1091	*Central and South America*
Azja Południowa	91,0	187	374	461	*Southern Asia*
Azja Południowo-Wschodnia	430	654	1052	1271	*South-Eastern Asia*
Azja Wschodnia	775	1538	2714	3541	*Eastern Asia*
Azja Zachodnia	262	554	921	1400	*Western Asia*
Oceania	5,1	7,3	10,5	11,0	*Oceania*
Kraje Europy Południowo-Wschodniej i WNP	163	386	665	885	*South-Eastern Europe and CIS countries*
Ceny stałe — 2000=100 *Constant prices — 2000=100*					
ŚWIAT	**100**	**133**	**169**	**198**	***WORLD***
w tym:					*of which:*
Kraje rozwinięte gospodarczo	100	117	132	143	*Developed countries*
Ameryka Północna	100	105	121	137	*North America*
Azja i kraje Pacyfiku (Japonia, Australia i Nowa Zelandia)	100	127	150	148	*Asia and Pacific countries (Japan, Australia and New Zealand)*
Europa (bez krajów Europy Południowo-Wschodniej i WNP)	100	120	133	144	*Europe (excluding South-Eastern Europe and CIS countries)*
Kraje rozwijające się gospodarczo:					*Developing countries:*
w tym:					*of which:*
Afryka	100	178	277	374	*Africa*
Ameryka Środkowa i Południowa	100	143	192	286	*Central and South America*
Azja Południowa	100	163	222	234	*Southern Asia*
Azja Południowo-Wschodnia	100	154	204	232	*South-Eastern Asia*
Azja Wschodnia	100	197	337	415	*Eastern Asia*
Azja Zachodnia	100	168	231	319	*Western Asia*

a Patrz uwagi, pkt 1)—5) na str. 413.
a See notes, point 1)—5) on page 415.

TABL. 10 (287). **NIEKTÓRE WSKAŹNIKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZE ŚWIATA[a] (dok.)**
SELECTED INDICES OF SOCIO-ECONOMIC WORLD DEVELOPMENT[a] (cont.)

Wyszczególnienie	2000	2005	2010	2013	*Specification*
PRODUKT KRAJOWY BRUTTO[b] *GROSS DOMESTIC PRODUCT[b]*					
Ceny bieżące *Current prices*					
Ogółem — mld USD *Total — bn USD*					
ŚWIAT	**33256**	**47203**	**65430**	**75641**	***WORLD***
Afryka	636	1104	1925	2344	*Africa*
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	13304	17123	21881	24696	*North, Central and South America*
w tym Ameryka Północna	11029	14264	16586	18615	*of which North America*
Australia i Oceania	478	900	1467	1760	*Australia and Oceania*
Azja	9258	12102	20387	25197	*Asia*
Europa	9580	15974	19769	21644	*Europe*
Na 1 mieszkańca w USD *Per capita in USD*					
ŚWIAT	**5428**	**7248**	**9463**	**10564**	***WORLD***
Afryka	788	1213	1870	2114	*Africa*
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	15827	19198	23241	25440	*North, Central and South America*
w tym Ameryka Północna	34966	43155	47869	52384	*of which North America*
Australia i Oceania	15445	26998	40343	46308	*Australia and Oceania*
Azja	2490	3069	4895	5862	*Asia*
Europa	13114	21749	26646	29086	*Europe*
Ceny stałe — 2005=100 *Constant prices — 2005=100*					
ŚWIAT	**87**	**100**	**112**	**120**	***WORLD***
Afryka	77	100	128	141	*Africa*
Ameryka Północna, Środkowa i Południowa	88	100	107	114	*North, Central and South America*
w tym Ameryka Północna	88	100	104	111	*of which North America*
Australia i Oceania	84	100	113	124	*Australia and Oceania*
Azja	81	100	127	144	*Asia*
Europa	90	100	106	108	*Europe*

a Patrz uwagi, pkt 1)—5) na str. 413. *b* Na podstawie SNA 1993.
a See notes, point 1)—5) on page 415. b According to the 1993 SNA.

TABL. 11 (288). **ZBIORY I PRODUKCJA ŚWIATOWA WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ROLNYCH**
WORLD PRODUCTION OF SELECTED AGRICULTURAL PRODUCTS

Artykuły rolne	2005	2013	*Agricultural products*
	w mln t	*in mln t*	
Pszenica	627	716	*Wheat*
Żyto	15,2	16,7	*Rye*
Jęczmień	139	144	*Barley*
Owies	23,7	23,9	*Oats*
Kukurydza	714	1018	*Maize*
Ryż	634	741	*Rice*
Proso	31,0	29,9	*Millet*
Ziemniaki	327	376	*Potatoes*
Bataty	128	103	*Sweet potatoes*
Buraki cukrowe	254	247	*Sugar beets*
Trzcina cukrowa	1316	1911	*Sugar cane*
Rzepak	50,0	72,7	*Rape*
Soja	215	276	*Soybeans*
Oliwki	16,0	20,4	*Olives*
Orzeszki ziemne	38,6	45,7	*Groundnuts in shell*
Herbata	3,7	5,3	*Tea*
Kawa	7,5	8,9	*Coffee, green*
Ziarno kakaowe	4,0	4,6	*Cocoa beans*
Bawełna (włókno)	24,5	24,5	*Cotton (lint)*
Len (włókno)	1,0	0,3	*Flax fibre and tow*
Włókno agawy (sizal)	0,3	0,3	*Sisal*
Kauczuk naturalny	9,2	12,0	*Natural rubber*
Warzywa (z melonami)	900	1136	*Vegetables (including melons)*
Owoce (bez melonów)	539	677	*Fruits (excluding melons)*
Owoce cytrusowe	112	136	*Citrus fruits*
Mięso z uboju[a]	256	310	*Meat from slaughtered animals*[a]
Mleko krowie	546	636	*Cows' milk*
Jaja kurze	56,6	68,3	*Hen eggs*
Wełna nieprana	2,2	2,1	*Wool, greasy*

a W wadze poubojowej ciepłej.
a In post-slaughter warm weight.

ZBIORY I PLONY ZIEMIOPŁODÓW[a] W 2013 R.
CROP PRODUCTION AND YIELDS[a] IN 2013

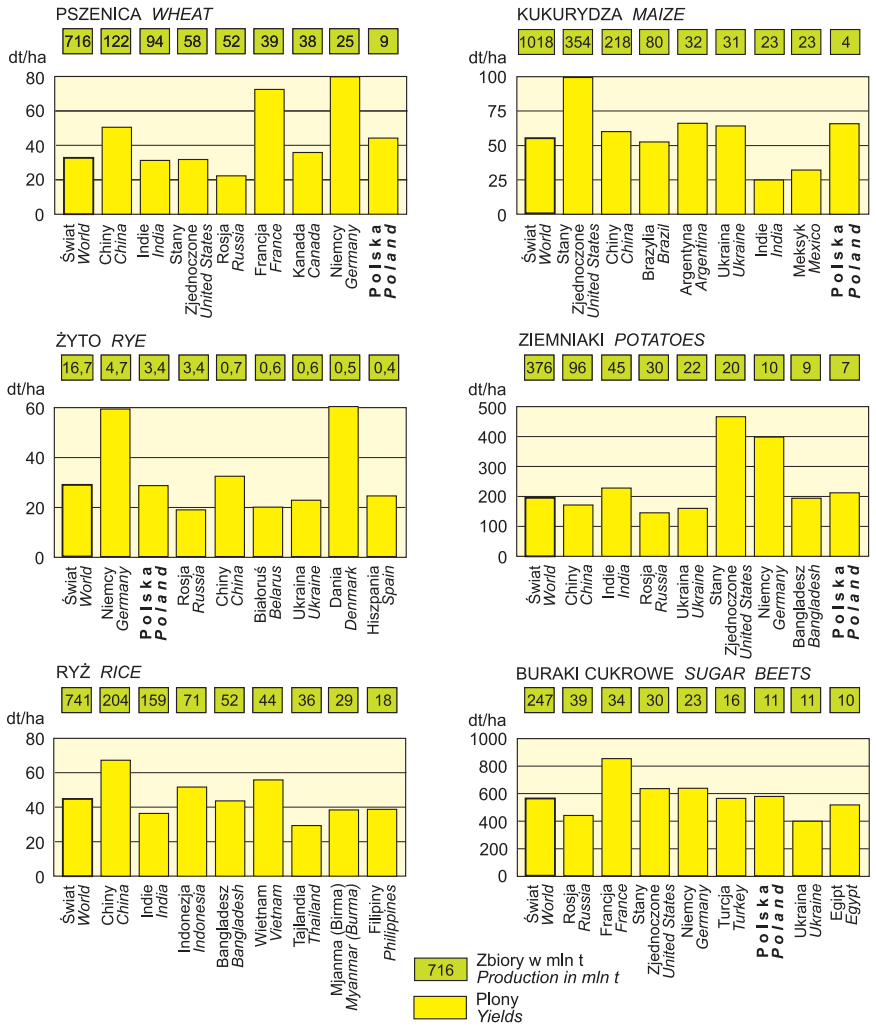

a Dotyczy krajów, które mają największy udział w świecie w zbiorach ziemiopłodów; dane dla Polski podano bez względu na wielkość zjawiska.

a Concerns countries having the largest share of crops production in the world; data for Poland are presented regardless of the size of the phenomenon.

TABL. 12 (289). **PRODUKCJA ŚWIATOWA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW PRZEMYSŁOWYCH**
WORLD PRODUCTION OF PRINCIPAL INDUSTRIAL PRODUCTS

Wyroby	2005	2013	*Products*
Surowce energetyczne (w ekwiwalencie węgla kamiennego[a]) w mln t	14503	16692[b]	*Power raw materials (in hard coal equivalent[a]) in mln t*
Węgiel kamienny[c] w mln t	5147	6906[d]	*Hard coal[c] in mln t*
Ropa naftowa w mln t	3609	3595[b]	*Crude petroleum in mln t*
Gaz ziemny w tys. PJ	110	133[d]	*Natural gas in thous. PJ*
Masło w tys. t	8538	9315	*Butter in thous. t*
Cukier surowy[e] w mln t	142	179	*Raw sugar[e] in mln t*
Wino w mln t	28,5	27,4	*Wine in mln t*
Papier i tektura w mln t	365	398	*Paper and paperboard in mln t*
Nawozy mineralne lub chemiczne (w przeliczeniu na czysty składnik) w mln t:			*Mineral or chemical fertilizers (in terms of pure ingredient) in mln t:*
azotowe	97,5	122[d]	*nitrogenous*
fosforowe	43,4	53,8[d]	*phosphate*
Włókna chemiczne w mln t:			*Chemical fibres in mln t:*
niecelulozowe	38,1	57,5	*non-celulosic*
celulozowe	3,2	5,7	*celulosic*
Cement w mln t	2350	3830[d]	*Cement in mln t*
Stal surowa w mln t	1148	1649	*Crude steel in mln t*
Miedź rafinowana w mln t	16,6	20,1[d]	*Refined copper in mln t*
Aluminium pierwotne w mln t	31,9	47,6	*Primary aluminium in mln t*
Ołów w mln t	7,7	10,2[d]	*Refined lead in mln t*
Cynk w mln t	10,3	12,8[d]	*Zinc in mln t*
Cyna w tys. t	344	321[d]	*Tin in thous. t*
Energia elektryczna w TWh	18358	22116[b]	*Electricity in TWh*

a O wartości opałowej 29,3 kJ na gram. *b* 2011 r. *c* Łącznie z węglem podbitumicznym. *d* 2012 r. *e* Dane dotyczą cukru z buraków cukrowych i trzciny cukrowej.

a With a heat value of 29,3 kJ per gram. b 2011. c Including sub-bituminous coal. d 2012. e Data concern sugar from sugar beets and sugar cane.

TABL. 13 (290). **UDZIAŁ I MIEJSCE POLSKI W ŚWIECIE**
POLAND IN THE WORLD

Wyszczególnienie	2005	2013	2005	2013	*Specification*
	udział w świecie w % *in % of the world*		miejsce w świecie *place in the world*		
Powierzchnia	0,2	0,2	69	69	*Total area*
Ludność	0,6	0,5	31	33	*Population*
Zbiory: pszenicy	1,4	1,3	16	15	*Production of: wheat*
żyta	22,4	20,1	2	3	*rye*
jęczmienia	2,6	2,0	12	14	*barley*
ziemniaków	3,2	1,9	7	8	*potatoes*
kukurydzy	0,3	0,4	34	29	*maize*
buraków cukrowych	4,7	4,6	8	6	*sugar beets*
Pogłowie: bydła	0,4	0,4	47	41	*Livestock of: cattle*
trzody chlewnej	2,0	1,1	7	14	*pigs*

TABL. 13 (290). **UDZIAŁ I MIEJSCE POLSKI W ŚWIECIE (dok.)**
POLAND IN THE WORLD (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2013	2005	2013	*Specification*
	udział w świecie w % *in % of the world*		miejsce w świecie *place in the world*		
Produkcja:					*Production of:*
mięsa z uboju[a]	1,3	1,3	15	15	*meat from slaughtered animals[a]*
mleka krowiego	2,2	2,0	11	12	*cows' milk*
Produkcja wyrobów:					*Production of:*
surowce energetyczne (w ekwiwalencie węgla kamiennego[b])	0,8	0,6[c]	28	31[c]	*power raw materials (in hard coal equivalent[b])*
węgiel: kamienny[d]	1,9	1,2[e]	8	10[e]	*coal: hard[d]*
brunatny	7,3	7,2[e]	8	6[e]	*lignite*
cukier surowy[f]	1,1	0,9	21	21	*raw sugar[f]*
papier i tektura	0,7	1,0	22	20	*paper and paperboard*
cement	0,5	0,4[e]	27	27[e]	*cement*
stal surowa	0,7	0,5	21	19	*crude steel*
miedź rafinowana	3,5	2,9[e]	7	9[e]	*refined copper*
energia elektryczna	0,9	0,7[c]	22	22[c]	*electricity*
Import — cif (ceny bieżące)	1,0	1,1	23	22	*Imports — cif (current prices)*
Eksport — fob (ceny bieżące)	0,9	1,1	28	24	*Exports — fob (current prices)*
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)	0,6	0,7	24	23	*Gross domestic product (current prices)*

a W wadze poubojowej ciepłej. *b* O wartości opałowej 29,3 kJ na gram. *c* 2011 r. *d* Łącznie z węglem podbitumicznym. *e* 2012 r. *f* Dane dotyczą cukru z buraków cukrowych i trzciny cukrowej.

a In post-slaughter warm weight. b With a heat value of 29,3 kJ per gram. c 2011. d Including sub-bituminous coal. e 2012. f Data concern sugar from beets and sugar cane.

TABL. 14 (291). **UDZIAŁ I MIEJSCE POLSKI W EUROPIE**
POLAND IN EUROPE

Wyszczególnienie	2005	2013	2005	2013	*Specification*
	udział w Europie w % *in % of Europe*		miejsce w Europie *place in Europe*		
Powierzchnia	1,4	1,4	9	9	*Total area*
Ludność	5,2	5,2	8	8	*Population*
Zbiory: pszenicy	4,2	4,2	6	6	*Production of: wheat*
żyta	25,0	22,5	2	3	*rye*
jęczmienia	4,3	3,4	8	8	*barley*
ziemniaków	7,9	6,2	4	4	*potatoes*
kukurydzy	2,3	3,4	13	10	*maize*
buraków cukrowych	6,5	6,7	6	4	*sugar beets*
Pogłowie: bydła	4,2	4,8	9	7	*Livestock of: cattle*
trzody chlewnej	9,5	6,1	3	7	*pigs*
Produkcja:					*Production of:*
mięsa z uboju[a]	6,4	6,7	7	6	*meat from slaughtered animals[a]*
mleka krowiego	5,7	6,0	6	5	*cows' milk*

a W wadze poubojowej ciepłej.

a In post-slaughter warm weight.

TABL. 14 (291). **UDZIAŁ I MIEJSCE POLSKI W EUROPIE (dok.)**
POLAND IN EUROPE (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2013	2005	2013	*Specification*
	udział w Europie w % *in % of Europe*		miejsce w Europie *place in Europe*		
Produkcja wyrobów:					*Production of:*
surowce energetyczne (w ekwiwalencie węgla kamiennego[b])	3,5	3,2[c]	5	5[c]	*power raw materials (in hard coal equivalent[b])*
węgiel: kamienny[d]	22,1	18,5[e]	2	2[e]	*coal: hard[d]*
brunatny	.	.	4	3[e]	*lignite*
cukier surowy[f]	5,7	6,6	5	4	*raw sugar[f]*
papier i tektura	2,5	3,9	11	10	*paper and paperboard*
cement	.	.	7	6[e]	*cement*
stal surowa	2,7	3,0	9	8	*crude steel*
miedź rafinowana	16,8	.	3	3[e]	*refined copper*
energia elektryczna	3,3	3,4[c]	9	8[c]	*electricity*
Samochody osobowe w użytkowaniu	.	.	7	7[e]	*Passenger cars in use*
Abonenci telefonii stacjonarnej[g]	3,9	1,9	7	9	*Fixed line telephone subscribers[g]*
Import — cif (ceny bieżące)	2,3	3,2	11	9	*Imports — cif (current prices)*
Eksport — fob (ceny bieżące)	2,0	3,0	14	10	*Exports — fob (current prices)*
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)	1,9	2,4	13	10	*Gross domestic product (current prices)*

b O wartości opałowej 29,3 kJ na gram. *c* 2011 r. *d* Łącznie z węglem podbitumicznym. *e* 2012 r. *f* Dane dotyczą cukru z buraków cukrowych i trzciny cukrowej. *g* Standardowe łącza główne.

b With a heat value of 29,3 kJ per gram. c 2011. d Including sub-bituminous coal. e 2012. f Data concern sugar from beets and sugar cane. g Standard main lines.

TABL. 15 (292). **POLSKA W UNII EUROPEJSKIEJ W 2013 R.**
POLAND IN THE EUROPEAN UNION IN 2013

Uwaga. Dane o ludności oraz przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) odnoszą się do ludności rezydującej.

Note. *Data for population and computation per capita (1000 population etc.) refer to residents.*

Wyszczególnienie	Unia Europejska (28 krajów) *European Union (28 countries)*	W tym *Of which*		*Specification*
		strefa euro (19 krajów)[a] *euro area (19 countries)[a]*	Polska *Poland*	
Powierzchnia w tys. km^2	4463,4	2843,0	312,7	*Total area in thous. km^2*
Ludność (średnioroczna):				*Average population:*
w milionach	506,0	336,7	38,0♦	*in millions*
na 1 km^2	113	118	122♦	*per 1 km^2*
Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 1 I)	105	105[b]	107♦	*Females per 100 males (as of 1 I)*
Urodzenia żywe na 1000 ludności	10,0	9,7	9,7♦	*Live births per 1000 population*
Zgony na 1000 ludności	9,9	9,7	10,2♦	*Deaths per 1000 population*
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,2	0,1	–0,5♦	*Natural increase per 1000 population*

a Patrz uwagi na str. 413. *b* Bez Litwy.

a See notes on page 415. b Excluding Lithuania.

TABL. 15 (292). **POLSKA W UNII EUROPEJSKIEJ W 2013 R. (cd.)**
POLAND IN THE EUROPEAN UNION IN 2013 (cont.)

Wyszczególnienie	Unia Europejska (28 krajów) *European Union (28 countries)*	W tym *Of which*		*Specification*
		strefa euro (19 krajów)[a] *euro area (19 countries)[a]*	Polska *Poland*	
Odpady komunalne wytworzone:				*Municipal waste generated:*
w milionach ton	243,3	.	11,3	*in million tonnes*
na 1 mieszkańca w kg	481	.	297♦	*per capita in kg*
Emisja gazów cieplarnianych[b] (w ekwiwalencie CO_2) w mln t	4544,2	.	399,3	*Greenhouse gas emission[b] (in equivalent in CO_2) in mln t*
Współczynnik aktywności zawodowej[c] (przeciętne w roku) w %	72,0	72,2	67,0♦	*Activity rate[c] (annual averages) in %*
Wskaźnik zatrudnienia[c] (przeciętne w roku) w %	64,1	63,5	60,0♦	*Employment rate[c] (annual averages) in %*
Pracujący[c] (przeciętne w roku) w mln	210,8	138,2	15,3♦	*Employment[c] (annual averages) in mln*
w tym kobiety	97,0	63,7	6,8♦	*of which women*
Pracujący[d] (przeciętne w roku) według rodzajów działalności w %:				*Employment[d] (annual averages) by economic activity in %:*
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5,0	3,4	12,0♦	*agriculture, forestry and fishing*
przemysł i budownictwo	22,0	21,4	30,3♦	*industry and construction*
usługi[e]	72,9	75,1	57,7♦	*services[e]*
Wydajność pracy[f] — UE-28=100	100,0	108,7[g]	74,4	*Labour productivity[f] — EU-28=100*
Indeks kosztów zatrudnienia — 2012==100	101,3	101,3	103,4	*Labour costs index — 2012=100*
Zharmonizowana stopa bezrobocia (przeciętne w roku) w %	10,9	12,0	10,3	*Harmonized unemployment rate (annual averages) in %*
mężczyźni	10,8	11,9	9,7	*men*
kobiety	10,9	12,1	11,1	*women*
Stopa bezrobocia długotrwałego[h] (przeciętne w roku) w %	5,2	6,0	4,4	*Long-term unemployment rate[h] (annual averages) in %*
Wskaźnik zagrożenia ubóstwem[i] w %:				*At-risk-of-poverty rate[i] in %:*
po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych	16,6	16,6[g]	17,3	*after social transfers*
bez uwzględnienia w dochodach transferów społecznych[k]	25,9	25,5[g]	23,0	*before social transfers[k]*

a Patrz uwagi na str. 413. *b* 2012 r. *c, h* Dane na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL): *c* — dotyczy osób w wieku 15—64 lata, *h* — dotyczy bezrobotnych w wieku 15—74 lata poszukujących pracy 12 miesięcy i więcej. *d* Na podstawie rachunków narodowych. *e* Obejmują pozostałe rodzaje działalności. *f* Mierzona produktem krajowym brutto według parytetu siły nabywczej na 1 pracującego w PPS. *g* Bez Litwy. *i* Na podstawie wyników Europejskiego Badania Dochodów i Warunków Życia (EU-SILC), obliczony jako udział osób, których roczny ekwiwalentny dochód do dyspozycji jest niższy od granicy ubóstwa ustalonej na poziomie 60% mediany rocznych ekwiwalentnych dochodów do dyspozycji w danym kraju w ogólnej liczbie ludności. *k* Nie obejmuje transferów społecznych innych niż emerytury i renty rodzinne.

a See notes on page 415. b 2012. c, h Data based on the Labour Force Survey (LFS): c — concern population aged 15—64, h — concern unemployed persons aged 15—74 who were looking for a job for period 12 months and more. d According to the national accounts. e Including other kinds of activity. f Gross domestic product according to purchasing power parity per person employed in PPS. g Excluding Lithuania. i Data based on the results of the European Union Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC), calculated as a percentage of persons with an equivalised disposable income below the at-risk-of-poverty threshold, set at 60% of the median of equivalised disposable income in a given country, of total population. k Do not include social transfers other than retirement and survivor pensions.

TABL. 15 (292). **POLSKA W UNII EUROPEJSKIEJ W 2013 R. (cd.)**
POLAND IN THE EUROPEAN UNION IN 2013 (cont.)

Wyszczególnienie	Unia Europejska (28 krajów) *European Union (28 countries)*	W tym *Of which*		*Specification*
		strefa euro (19 krajów)[a] *euro area (19 countries)*[a]	Polska *Poland*	
Struktura spożycia w sektorze gospodarstw domowych (ceny bieżące) w %:				*Structure of household's final consumption expenditure (current prices) in %:*
żywność i napoje bezalkoholowe ...	.	.	18,0	*food and non-alcoholic beverages*
napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe i narkotyki	.	.	7,7	*alcoholic beverages, tobacco and narcotics*
odzież i obuwie	.	.	4,4	*clothing and footwear*
użytkowanie i wyposażenie mieszkania[b]	.	.	25,9	*housing, furnishings and household equipment*[b]
zdrowie	.	.	4,6	*health*
transport i łączność	.	.	14,5	*transport and communications*
rekreacja i kultura	.	.	7,5	*recreation and culture*
edukacja	.	.	1,1	*education*
restauracje i hotele	.	.	3,0	*restaurants and hotels*
inne towary i usługi	.	.	13,2	*miscellaneous goods and services*
Studenci szkół wyższych[c] (ISCED'97, szczebel 5 i 6) na 10 tys. ludności	402	387[d]	527♦	*Students of higher education institutions*[c] *(ISCED'97, 5 and 6 levels) per 10 thous. population*
Młodzież niekontynuująca nauki[e] w %	11,9	12,8	5,6	*Early leavers from education and training*[e] *in %*
Wykształcenie osób młodych[f] w %	81,1	79,0	89,7	*Youth education attainment level*[f] *in %*
Osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu i szkoleniu[g] w %	10,5	10,5	4,3	*Life-long learning*[g] *in %*
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową w relacji do produktu krajowego brutto w %	2,02	2,12	0,87	*Gross domestic expenditures on research and development activity (R&D) in % of gross domestic product*
Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych — 2012=100	101,5	101,3	100,8	*Harmonized Index of Consumer Prices —2012=100*

a Patrz uwagi na str. 413. *b* Łącznie z nośnikami energii i prowadzeniem gospodarstwa domowego. *c* Dane dotyczą roku akademickiego 2011/12. *d* Bez Litwy. *e—g* Dane na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL); obliczono jako udział w ludności ogółem w danej grupie wieku: *e* — osób w wieku 18—24 lata z wykształceniem podstawowym i/lub gimnazjalnym, które nie kontynuują nauki i nie dokształcają się, *f* — osób w wieku 20—24 lata z wykształceniem co najmniej zasadniczym zawodowym, *g* — osób w wieku 25—64 lata uczących się i dokształcających.

a See notes on page 415. b Including water, electricity, gas and other fuels as well as routine maintenance of the house. c Data concern the academic year 2011/12. d Excluding Lithuania. e—g Data based on the Labour Force Survey (LFS); calculated as a share in the population of the same age group: e — the population aged 18—24 having completed primary and/or lower secondary school, and which does not participate in the education and training, f — the population aged 20—24 having completed at least vocational school, g — the population aged 25—64 participating in the education and training.

TABL. 15 (292). **POLSKA W UNII EUROPEJSKIEJ W 2013 R. (cd.)**
POLAND IN THE EUROPEAN UNION IN 2013 (cont.)

Wyszczególnienie	Unia Europejska (28 krajów) *European Union (28 countries)*	W tym *Of which*		*Specification*
		strefa euro (19 krajów)[a] *euro area (19 countries)*[a]	Polska *Poland*	
Produkcja artykułów rolnych:				*Production of agricultural products:*
w milionach ton:				*in million tonnes:*
zboża	308,4	192,1	28,5	*cereals*
mięso z uboju[b]	44,4	31,9	3,9	*meat from slaughtered animals*[b]
mleko krowie	152,4	106,9	12,7	*cows' milk*
na 1 mieszkańca w kg:				*per capita in kg:*
zboża	610	571	750♦	*cereals*
mięso z uboju[b]	87,7	94,8	103♦	*meat from slaughtered animals*[b]
mleko krowie	301	318	335♦	*cows' milk*
Dynamika produkcji przemysłowej[c] (ceny stałe) — 2012=100	99,5	99,3	102,3♦	*Indices of industrial production*[c] *(constant prices) — 2012=100*
w tym:				*of which:*
górnictwo i wydobywanie	97,4	98,8	103,1♦	*mining and quarrying*
przetwórstwo przemysłowe	99,5	99,3	102,6♦	*manufacturing*
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę[Δ]	99,3	99,3	98,8♦	*electricity, gas, steam and air conditioning supply*
Dynamika produkcji w budownictwie[c] (ceny stałe) — 2012=100	97,5	96,7	89,7♦	*Indices of construction production*[c] *(constant prices) — 2012=100*
Pozyskiwanie energii pierwotnej (wyrażone w oleju ekwiwalentnym)[d]:				*Total production of primary energy in oil equivalent*[d]*:*
w milionach ton (Toe)	789,8	478,0	70,6	*in million tonnes (Toe)*
na 1 mieszkańca w kg (kgoe)	1561	1420	1856♦	*per capita in kg (kgoe)*
Zużycie finalne energii (wyrażone w oleju ekwiwalentnym)[d]:				*Final energy consumption in oil equivalent*[d]*:*
w milionach ton (Toe)	1103,8	783,0	63,4	*in million tonnes (Toe)*
na 1 mieszkańca w kg (kgoe)	2182	2325	1668♦	*per capita in kg (kgoe)*
Gospodarstwa domowe w % ogółu gospodarstw[e]:				*Households in % of total households*[e]*:*
wyposażone w komputery[f]	80	81[g]	75	*equipped with computers*[f]
posiadające dostęp do Internetu w domu	79	79[g]	72	*having access to the Internet at home*
Abonenci telefonii ruchomej na 100 osób	132	.	149[h]♦	*Mobile telephone subscribers per 100 persons*
Autostrady[i] (stan w końcu roku) w tys. km	69,3	.	0,9	*Total length of motorways*[i] *(end of the year) in thous. km*
Samochody osobowe w użytkowaniu[k] na 1000 ludności	477[l]	.	453[m]♦	*Passenger cars in use*[k] *per 1000 population*
Produkcja samochodów osobowych w tys. szt.	14616	.	475	*Passenger cars production in thous. units*

a Patrz uwagi na str. 413. *b* W wadze poubojowej ciepłej. *c* Dane wyrównane dniami roboczymi. *d* Tona oleju ekwiwalentnego (Toe) jest konwencjonalnie ujednoliconą jednostką zdefiniowaną na bazie 1 tony ropy naftowej o wartości opałowej wynoszącej 41868 kJ na 1 kg. *e* Dane dotyczą gospodarstw z co najmniej jedną osobą w wieku 16—74 lata. *f* Komputery stacjonarne, przenośne (laptopy) i podręczne (palmtopy). *g* Bez Estonii i Łotwy. *h* Łącznie z użytkownikami (usługi z przedpłatą). *i* 2009 r. *k* 2010 r. *l* Bez Chorwacji. *m* Dotyczy samochodów zarejestrowanych.

a See notes on page 415. b In post-slaughter warm weight. c Data adjusted by working days. d The tonne of oil equivalent (Toe) is a conventional standardized unit defined on the basis of a 1 tonne of oil with a net calorific value of 41868 kJ per kg. e Data concern households with at least one person aged 16—74. f Desktop computers, laptops and handled computers (palmtops). g Excluding Estonia and Latvia. h Including users (services with pre-paid). i 2009. k 2010. l Excluding Croatia. m Registered vehicles only.

TABL. 15 (292). **POLSKA W UNII EUROPEJSKIEJ W 2013 R. (dok.)**
POLAND IN THE EUROPEAN UNION IN 2013 (cont.)

Wyszczególnienie	Unia Europejska (28 krajów) *European Union (28 countries)*	W tym *Of which*		*Specification*
		strefa euro (19 krajów)[a] *euro area (19 countries)[a]*	Polska *Poland*	
Import[b] — cif (ceny bieżące) w mld euro:				*Imports[b] — cif (current prices) in bn euro:*
z krajów UE	2771,6	.	108,4	*from EU countries (intra EU)*
z krajów spoza UE	1684,9	.	48,6	*from non-EU countries (extra EU)*
Eksport — fob (ceny bieżące) w mld euro:				*Exports — fob (current prices) in bn euro:*
do krajów UE	2842,4	.	116,3	*to EU countries (intra EU)*
do krajów spoza UE	1736,6	.	38,7	*to non-EU countries (extra EU)*
Udział eksportu wyrobów wysokiej techniki[c] w eksporcie ogółem w % (SITC Rev. 4)	15,3[d]	.	6,7	*Share of high-tech[c] exports in total exports in % (SITC Rev. 4)*
Bezpośrednie inwestycje zagraniczne[e] w % produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	2,6	.	–1,1♦	*Foreign direct investment[e] in % of gross domestic product (current prices)*
Nadwyżka (+), deficyt (–) sektora instytucji rządowych i samorządowych w % produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	–3,2	–2,9	–4,0	*Surplus (+), deficit (–) of the general government sector in % of gross domestic product (current prices)*
Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych w % produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	85,5	90,9	55,7	*Debt of the general government sector in % of gross domestic product (current prices)*
Produkt krajowy brutto według parytetu siły nabywczej na 1 mieszkańca w PPS[f] (ceny bieżące)	26600	28400	17900♦	*Gross domestic product according to purchasing power parity per capita in PPS[f] (current prices)*
Dynamika (ceny stałe) — 2012=100:				*Volume indices of — 2012=100:*
produktu krajowego brutto	100,0	99,6	101,7	*gross domestic product*
spożycia prywatnego	99,9	99,3	101,2	*private consumption expenditure*
nakładów brutto na środki trwałe	98,5	97,5	101,1	*gross fixed capital formation*
Wartość dodana brutto (ceny bieżące) według rodzajów działalności w %:				*Gross value added (current prices) by economic activity in %:*
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1,7	1,7	3,3	*agriculture, forestry and fishing*
przemysł i budownictwo	24,6	24,6	32,3	*industry and construction*
usługi[g]	73,7	73,7	64,4	*services[g]*
Relacja do produktu krajowego brutto (ceny bieżące) w %:				*Relation to gross domestic product (current prices) in %:*
spożycia prywatnego	57,1	56,0	60,9	*private consumption expenditure*
nakładów brutto na środki trwałe	19,2	19,5	18,8	*gross fixed capital formation*

a Patrz uwagi na str. 413. *b* Według kraju wysyłki. *c* Dotyczy grup produktów: sprzęt lotniczy; komputery — maszyny biurowe; elektronika — telekomunikacja; środki farmaceutyczne; aparatura naukowo-badawcza; maszyny elektryczne; maszyny nieelektryczne; chemikalia; uzbrojenie. *d* Dane dotyczą eksportu do krajów spoza UE. *e* Intensywność bezpośrednich inwestycji zagranicznych obliczona jako udział średniej z sumy napływu oraz odpływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych w produkcie krajowym brutto. *f* Patrz uwagi na str. 414. *g* Obejmują pozostałe rodzaje działalności.

a See notes on page 415. b By country of consignment. c Data concern groups of products: aerospace; computers — office machines; electronics — telecommunications; pharmacy; scientific instruments; electrical machinery; non-electrical machinery; chemistry; armament. d Data concern only extra EU. e Foreign direct investment intensity computed as a share of average of inward and outward flows in gross domestic product. f See notes on page 417. g Including other kinds of activity.

Uwaga do tablic I—III. Szczegółowe wyjaśnienia dotyczące stosowanych pojęć i zakresu prezentowanych danych
Note to tables I—III. *Detailed information concerning terms used and the scope of presented data can be found in the*

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU
MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1950	1960	1970	1980	1990	2000
							LUDNOŚĆ
1	Ludność[a] (stan w dniu 31 XII) w mln	25,0	29,8	32,7	35,7	38,1	38,3
2	w tym kobiety	13,1	15,4	16,8	18,3	19,5	19,7
3	w tym w miastach w %	36,9	48,3	52,3	58,7	61,8	61,9
4	Ludność[a] (stan w dniu 30 VI) w mln	24,8[b]	29,6	32,5	35,6	38,0[b]	38,3
5	w tym w miastach w %	36,6	48,0	52,1	58,4	61,7	61,9
6	Ludność w wieku produkcyjnym[a] (stan w dniu 31 XII) w mln	14,5	16,3	18,3	21,2	22,1	23,3
	Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały w tys.:						
7	imigracja	8,1	5,7	1,9	1,5	2,6	7,3
8	emigracja	60,9	28,0	14,1	22,7	18,4	27,0
							RYNEK PRACY
	Pracujący[c] w tys.:						
9	stan w dniu 31 XII	.	.	16406	17769	16485	15489
10	przeciętne[d] w roku	10186	12401	15175	17334	16280	15018
	Zatrudnieni[ce] na podstawie stosunku pracy w tys.:						
11	stan w dniu 31 XII	4803	7193	9869	12205	11137	9834
12	w tym kobiety	1475	2379	3884	5304	5067	4687
13	przeciętne[d] w roku	4753	7055	9817	12000	11375	9354
14	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	.	.	.	.	1126	2703
15	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	.	.	.	.	6,5	15,1
16	Strajki: liczba	.	.	.	.	250	44
17	strajkujący w tys.	.	.	.	.	116	7,9

a Na podstawie bilansów, z wyjątkiem danych za 1990 r. — na podstawie szacunków. *b* Przeciętna liczba i bezpieczeństwa publicznego, z tym że dane od 1990 r. według stanu w dniu 31 XII podano łącznie z tymi bez niepełnozatrudnionych w niektórych działach według Klasyfikacji Gospodarki Narodowej (KGN). *e* Do 1980 r. zawodowych.

a Based on balances, except data for 1990 — based on estimates. b Average population during the year. since 1990 as of 31 XII are presented including these units; for persons employed on private farms in agriculture of the National Economy (KGN). e Until 1980 data concern state entities, cooperatives as well as entities of social

zamieszczane są w uwagach ogólnych do poszczególnych działów w rocznikach statystycznych.
general notes to individual chapters in various statistical yearbooks.

2005	2010	2011	2012	2013	2014	*SPECIFICATION*	*No.*
POPULATION							
38,2	38,5	38,5	38,5	38,5	38,5	*Population[a] (as of 31 XII) in mln*	1
19,7	19,9	19,9	19,9	19,9	19,9	*of which females*	2
61,4	60,8	60,7	60,6	60,4	60,3	*of which in urban areas in %*	3
38,2	38,5	38,5	38,5	38,5	38,5	*Population[a] (as of 30 VI) in mln*	4
61,5	60,9	60,8	60,6	60,5	60,4	*of which in urban areas in %*	5
24,4	24,8	24,7	24,6	24,4	24,2	*Working age population[a] (as of 31 XII) in mln*	6
						International migration of population for permanent residence in thous.:	
9,3	15,2	15,5	14,6	12,2	12,3	*immigration*	7
22,2	17,4	19,9	21,2	32,1	28,1	*emigration*	8
LABOUR MARKET							
						Employed persons[c] in thous.:	
12891	14107	14233	14172	14244	14402	*as of 31 XII*	9
12728	13834	13946	13899	13735	13827	*annual averages[d]*	10
						Employees[ce] hired on the basis of an employment contract in thous.:	
9543	10410	10441	10344	10405	10558	*as of 31 XII*	11
4505	4938	4960	4977	5056	5160	*of which women*	12
8787	9746	9802	9720	9566	9659	*annual averages[d]*	13
2773	1955	1983	2137	2158	1825	*Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.*	14
17,6	12,4	12,5	13,4	13,4	11,5	*Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %*	15
8	79	53	17	93	1	*Strikes: number*	16
1,6	13,9	18,7	18,7	29,3	0,02	*employees on strike in thous.*	17

ludności w roku. *c* Poza jednostkami budżetowymi prowadzącymi działalność w zakresie obrony narodowej jednostkami; dla pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie — dane szacunkowe. *d* Do 1980 r. dane dotyczą jednostek państwowych, spółdzielni oraz jednostek organizacji społecznych, politycznych i związków

c Excluding budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety, while data — estimated data. d Until 1980 excluding part-time paid employees in selected sections of the Classification and political organizations and trade unions.

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)

MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1950	1960	1970	1980	1990	2000
	WYNAGRODZENIA[a]. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH						
	Wskaźnik przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto — 1995=100:						
1	nominalnych	.	.	.	.	.	223,0
2	realnych (do 1990 r. — netto)[b]	.	67,2	79,9	133,3	99,0	122,1
	Przeciętna liczba emerytów i rencistów pobierających emerytury i renty w tys.:						
3	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	987	1369	2321	4094	5598	7525
4	rolników indywidualnych	.	.	25	423	1506	1887
	Wskaźnik przeciętnych miesięcznych emerytur i rent brutto — 1995=100:						
	nominalnych:						
5	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	.	.	.	.	.	199,5
6	rolników indywidualnych	.	.	.	.	.	202,0
	realnych (do 1990 r. — netto):						
7	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	.	.	55,0	99,9	88,0	110,8
8	rolników indywidualnych	.	.	49,2	114,3	102,5	112,2
	Ubezpieczeni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.:						
9	w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych[c] (do 1990 r. — przeciętne w roku)	5155	7524	11069	14029	14124	13060
10	w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego[d]	.	.	.	.	.	1452
	SPRZEDAŻ DETALICZNA. CENY						
11	Sprzedaż detaliczna (ceny stałe[e]) — 1995=100	12,5	27,1	48,3	93,1	79,3	120,3
12	Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych[f] — 1995=100	0,03	0,05	0,05	0,08	18,0	182,0
	w tym:						
13	żywność i napoje bezalkoholowe	.	.	.	.	.	159,0
14	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	.	.	.	.	.	213,3

a Poza jednostkami budżetowymi prowadzącymi działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa społecznych, politycznych i związków zawodowych. *c* Pracujący (łącznie z żołnierzami zawodowymi i których wynagrodzenia do 30 IX 2003 r. zawierały składki na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe i 2009 r.) i stypendia finansowane z Funduszu Pracy, osoby kontynuujące ubezpieczenie; ubezpieczonych z tytułu indywidualni i członkowie ich rodzin. *e* Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12. *f* Wskaźniki cen przedzającego rok badany.

a Excluding budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety. b Until unions. c Employed persons (including professional soldiers and public safety functionaries as well until 30 IX 2003 included contributions to compulsory retirement, pension and illness security), apprentices, financed from the Labour Fund as well as persons continuing to be insured; persons insured through of their families. e See general notes to the Yearbook, item 11 on page 15. f Price indices were calculated using preceding the surveyed year.

2005	2010	2011	2012	2013	2014	*SPECIFICATION*	*No.*
WAGES AND SALARIES[a]. SOCIAL SECURITY BENEFITS							
						Index of average monthly gross wages and salaries — 1995=100:	
278,0	379,3	400,5	415,3	430,7	445,3	*nominal*	1
133,4	160,2	162,4	162,6	167,2	172,9	*real (until 1990 — net)[b]*	2
						Average number of retirees and pensioners receiving retirement and other pensions in thous.:	
7524	7869	7797	7742	7706	7659	*from non-agricultural social security system*	3
1645	1375	1327	1286	1246	1212	*farmers*	4
						Index of average monthly gross retirement and other pensions — 1995=100:	
						nominal:	
266,5	373,7	392,8	414,0	436,8	452,5	*from non-agricultural social security system*	5
254,7	320,9	331,5	354,4	376,7	384,6	*farmers*	6
						real (until 1990 — net):	
127,3	152,1	152,6	154,6	161,4	167,2	*from non-agricultural social security system*	7
121,7	130,5	128,7	132,3	139,0	141,9	*farmers*	8
						Registered insured persons (as of 31 XII) in thous.:	
13131	14657	14666	14604	14520	14525	*in the Social Insurance Institution[c] (until 1990 — annual average)*	9
1582	1535	1516	1492	1468	1433	*in the Agricultural Social Insurance Fund[d]*	10
RETAIL SALES. PRICES							
127,3	155,2	160,2	161,0	163,1	167,5	*Retail sales (constant prices[e]) — 1995=100*	11
208,4	238,9	249,2	258,4	260,7	260,7	*Price indices of consumer goods and services[f] — 1995=100*	12
						of which:	
178,1	213,3	224,8	234,5	239,2	237,0	*food and non-alcoholic beverages*	13
234,6	302,2	313,4	326,2	337,6	350,1	*alcoholic beverages, tobacco*	14

publicznego. *b* Do 1990 r. dane dotyczą jednostek państwowych, spółdzielni oraz jednostek organizacji funkcjonariuszami bezpieczeństwa publicznego oraz służby więziennej, którzy podjęli służbę od 1 I 1999 r. chorobowe), uczniowie, osoby pobierające zasiłek dla bezrobotnych (od 1990 r.) oraz dodatki szkoleniowe (do zatrudnienia wykazuje się tyle razy, ile zakładów pracy opłaca za nich składki ubezpieczeniowe. *d* Rolnicy obliczono przyjmując system wag: do 1960 r. — z roku badanego, w 1970 r. — z 1965 r., od 1980 r. — z roku po-

1990 data concern state entities, cooperatives as well as entities of social and political organizations and trade as penitentiary staff functionaries who began service from 1 I 1999 and whose wages and salaries persons receiving unemployment benefits (since 1990), training allowances (until 2009) and scholarships employment are shown according to the number of workplaces that pay their insurance. d Farmers and members the weight system: until 1960 — from the surveyed year, in 1970 — from 1965, since 1980 — from the year

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)
MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1950	1960	1970	1980	1990	2000
	INFRASTRUKTURA KOMUNALNA I MIESZKANIA						
	Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w tys. km:						
1	wodociągowej	.	16,6	26,1	53,1	93,2	212
2	kanalizacyjnej (łącznie z kolektorami)	.	10,3	13,9	20,5	26,5	51,1
3	gazowej (od 2005 r. łącznie z siecią przesyłową)	.	.	11,8	22,4	45,8	96,4
	Zużycie w gospodarstwach domowych:						
4	wody z wodociągów w hm^3	.	403	746	1504	1923	1360
5	w tym wieś	.	11,1	38,1	157	307	320
6	energii elektrycznej[a] w GWh	596	2004	4165	10701	20558	21037
7	w tym wieś	112	335	722	2146	5273	5211
8	gazu z sieci[b] w hm^3	.	909	1845	5054	9406	3751
9	w tym wieś	.	40,3	87,6	267	1103	608
	Zasoby mieszkaniowe zamieszkane i niezamieszkane[c] (do 2000 r. — zamieszkane; stan w dniu 31 XII):						
10	mieszkania w tys.	5851	7026	8081	9794	11022	11845
11	izby w tys.	13672	17265	23213	31260	37582	41175
12	przeciętna liczba osób na 1 izbę	1,75	1,66	1,37	1,11	1,00	0,92
13	powierzchnia użytkowa mieszkań w km^2	.	.	410	534	657	728
	Mieszkania oddane do użytkowania:						
14	mieszkania w tys.	59,5	142	194	217	134	87,8
15	izby w tys.	157	415	630	829	567	351
16	powierzchnia użytkowa mieszkań w km^2	3,0	8,1	10,6	13,9	10,4	7,9
	EDUKACJA						
	Uczniowie w szkołach[d] (stan na początku roku szkolnego) w tys.:						
17	podstawowych[e]	3303	4875	5342	4265	5287	3221
18	gimnazjach	x	x	x	x	x	1190
19	zasadniczych zawodowych[f]	318	303	838	732	815	542
20	liceach ogólnokształcących[g]	195	261	402	346	445	924
21	liceach profilowanych[h]	x	x	x	x	x	x
22	technikach[g i]	223	224	475	601	637	964
23	artystycznych ogólnokształcących[k]	.	.	.	.	.	12,6
24	policealnych	x	37,7	67,1	135	108	200

a Do 2000 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego spalania 16747 kJ), od 2000 r. w jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. z wyjątkiem szkół policealnych. *e* Do 1970 r. bez szkół przysposabiających do pracy oraz szkół artystycznych w placówkach wychowania przedszkolnego. *f, g* Od roku szkolnego 2005/06 łącznie: *f* — ze szkołami specjalnymi ogólnokształcącymi i technikami. *h* Działające w latach szkolnych 2005/06—2013/14. *i* Do roku szkolnego realizującymi wyłącznie kształcenie artystyczne). *k* Dające uprawnienia zawodowe.

a Until 2000 excluding households in which the main source of maintenance was income from a private farm in 2000 in natural units on the basis of which settlements with consumers occur. c Based on balances; for 1950, e Until 1970 excluding job-training schools and 1st level art schools, simultaneously conducting a primary school school year including: f — special job-training schools, g — supplementary schools respectively (until 2013/14 i Until 1990/91 school year including art schools leading to professional certification (general as well as art schools

2005	2010	2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE AND DWELLINGS							
						Distribution network (as of 31 XII) in thous. km:	
246	273	278	283	288	292	*water supply*	1
80,1	108	118	126	133	143	*sewage (including collectors)*	2
122	133	135	137	140	150	*gas supply (since 2005 including transmission network)*	3
						Consumption in households:	
1219	1198	1202	1201	1191	1196	*water from water supply system in hm^3*	4
348	378	386	396	400	409	*of which rural areas*	5
26565	29774	29383	29316	29200	28429	*electricity[a] in GWh*	6
9800	11368	11274	11361	11464	11364	*of which rural areas*	7
3855	4237	3857	3983	4069	3722	*gas from gas supply system[b] in hm^3*	8
656	818	807	822	851	792	*of which rural areas*	9
						Dwelling stocks inhabited and uninhabited[c] (until 2000 — inhabited; as of 31 XII):	
12776	13470	13587	13723	13853	13983	*dwellings in thous.*	10
47122	51279	51780	52332	52875	53406	*rooms in thous.*	11
0,81	0,75	0,74	0,74	0,73	0,72	*average number of persons per room*	12
885	974	986	1000	1013	1026	*useful floor area of dwellings in km^2*	13
						Dwellings completed:	
114	136	131	153	145	143	*dwellings in thous.*	14
498	584	570	640	619	595	*rooms in thous.*	15
12,0	14,4	14,0	15,7	15,2	14,4	*useful floor area of dwellings in km^2*	16
EDUCATION							
						Pupils and students in schools[d] (as of beginning of the school year) in thous.:	
2602	2192	2187	2161	2153	2306	*primary[e]*	17
1597	1261	1210	1162	1124	1093	*lower secondary*	18
237	235	221	208	195	201	*basic vocational[f]*	19
739	634	608	580	547	524	*general secondary[g]*	20
202	34,3	26,6	14,7	6,0	x	*specialized secondary[h]*	21
528	549	532	523	516	510	*technical secondary[g i]*	22
13,2	12,8	12,7	12,8	12,6	12,6	*general art[k]*	23
313	299	331	334	279	265	*post-secondary*	24

gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. *b* Do 1990 r. w przeliczeniu na jednostki umowne (1 m^3 gazu o cieple *c* Na podstawie bilansów; dla lat 1950, 1960 i 1970 dane spisów powszechnych. *d* Bez szkół dla dorosłych, I stopnia realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej; bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją przysposabiającymi do pracy, *g* — z uzupełniającymi odpowiednio (do roku szkolnego 2013/14): liceami 1990/91 łącznie ze szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe (ogólnokształcącymi oraz

agriculture. b Until 1990 calculated in conventional units (1 m^3 of gas with a calorific value of 16747 kJ), since 1960 and 1970 data from national censuses. d Excluding schools for adults, except for post-secondary schools. programme; excluding children at the age of 6 attending pre-primary education establishments. f, g Since 2005/06 school year): general secondary and technical secondary. h Operating in school years 2005/06—2013/14. providing art education only). k Leading to professional certification.

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)
MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1950	1960	1970	1980	1990	2000
							EDUKACJA (dok.)
	Absolwenci szkół[a] w tys.:						
1	podstawowych[b]	270	392	660	508	592	1214[c]
2	gimnazjów	x	x	x	x	x	x
3	zasadniczych zawodowych[d]	64,3	35,6	164	252	231	192
4	liceów ogólnokształcących[e]	23,7	30,2	6,4[f]	92,4	87,0	178
5	liceów profilowanych	x	x	x	x	x	x
6	techników[eg]	24,2	19,5	94,9	121	106	189
7	artystycznych ogólnokształcących[h]	.	.	.	.	.	2,0
8	policealnych	x	9,5	39,5	59,8	39,5	86,4
9	Studenci szkół wyższych[i] (stan w dniu 30 XI, do 1990 r. — 31 XII) w tys.	125	166	331	454	404/394	1585
10	Absolwenci szkół wyższych[ik] w tys.	14,6	20,5	47,1	84,0	56,1/52,3	261
11	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	168	282	455	416	225	342
12	Absolwenci szkół dla dorosłych w tys.	27,4	53,6	101	155	71,4	98,0
							OCHRONA ZDROWIA[l]
	Pracownicy medyczni[m] (stan w dniu 31 XII) w tys.:						
13	lekarze	9,2	28,7	46,5	63,6	81,6	85,0
14	lekarze dentyści	2,4	9,3	13,0	16,8	18,2	11,8
15	pielęgniarki	18,4	61,9	98,6	157	208	190
16	Łóżka w szpitalach ogólnych[n] (stan w dniu 31 XII) w tys.	87,2	135	169	201	219	191
17	Leczeni w szpitalach ogólnych (bez międzyoddziałowego ruchu chorych) w tys.	1614	2565	3263	4356	4597	6007

a Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. *b* Do 1970 r. bez szkół przysposabiających do pracy absolwentów wynika z reformy szkolnej przeprowadzonej w 1999 r. (przejście z 8- na 6-klasową szkołę szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy, *e* — z uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólno w 1965 r. (przejście z 7- na 8-klasową szkołę podstawową). *g* Do roku szkolnego 1990/91 łącznie ze szkołami artystyczne). *h* Dające uprawnienia zawodowe. *i* Do 1990 r. (mianownik) bez szkół resortu obrony narodowej — z roku kalendarzowego. *l* Dane nie obejmują ochrony zdrowia w zakładach karnych oraz do 2005 r. (mianownik) bezpośrednio z pacjentem; od 2010 r. łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych; do 2005 r. bez łóżek i inkubatorów dla noworodków. o Bez 2 szpitali

a Excluding schools for adults, except for post-secondary schools. b Until 1970 excluding job-training schools graduates results from the school reform conducted in 1999 (the change from an 8-grade primary school to school year including: d — special job-training schools, e — supplementary schools respectively: general conducted in 1965 (the change from a 7-grade primary school to an 8-grade primary school). g Until 1990/91 education only). h Leading to professional certification. i Until 1990 (denominator) excluding academies of the in 1950—2000 — from the calendar year. l Data do not include health care in prisons and until 2005 (denominator) with a patient; since 2010 including persons for whom the primary workplace is a professional practice (doctors, until 2005 excluding beds and incubators for newborns. o Excluding 2 hospitals in Wielkopolskie voivodship.

2005	2010	2011	2012	2013	2014	*SPECIFICATION*	*No.*
EDUCATION (cont.)							
						Graduates in schools[a] in thous.:	
499	395	378	363	361	352	*primary[b]*	1
534	438	412	397	383	367	*lower secondary*	2
75,7	78,8	76,8	72,9	69,3	45,2	*basic vocational[d]*	3
244	219	209	203	198	184	*general secondary[e]*	4
74,5	18,9	12,4	9,7	7,5	4,5	*specialized secondary*	5
155	118	125	123	119	114	*technical secondary[eg]*	6
2,6	2,4	2,3	2,3	2,2	2,2	*general art[h]*	7
98,0	81,5	82,0	87,1	93,2	83,9	*post-secondary*	8
1954	1841	1764	1677	1550	1469	*Students of higher education institutions[i] (as of 30 XI, until 1990 — 31 XII) in thous.*	9
391	479	498	485	455	425	*Graduates of higher education institutions[ik] in thous.*	10
308	289	287	279	240	208	*Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.*	11
95,5	64,5	71,1	72,3	70,0	57,1	*Graduates of schools for adults in thous.*	12
HEALTH CARE[l]							
						Medical personnel[m] (as of 31 XII) in thous.:	
81,6 76,0	83,2	84,2	85,0	85,2	.	*doctors*	13
12,2 11,9	12,5	13,0	12,5	12,3	.	*dentists*	14
194 179	201	201	212	201	.	*nurses*	15
187 179	190	189	189	188[o]	.	*Beds in general hospitals[n] (as of 31 XII) in thous.*	16
7116 6739	7759	7873	7898	7868[o]	.	*In-patients in general hospitals (excluding inter--ward patient transfer) in thous.*	17

oraz szkół artystycznych I stopnia realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej. *c* Zwiększenie liczby podstawową); absolwenci klas VIII — 638 tys. i VI — 576 tys. *d, e* Od roku szkolnego 2009/10 łącznie: *d* — ze kształcącymi i technikami. *f* Zmniejszenie liczby absolwentów wynika z reformy szkolnej przeprowadzonej artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe (ogólnokształcącymi oraz realizującymi wyłącznie kształcenie i resortu spraw wewnętrznych. *k* Absolwenci z poprzedniego roku akademickiego, a w latach 1950—2000 resortu obrony narodowej i resortu spraw wewnętrznych. *m* Do 1960 r. zarejestrowani, od 2005 r. pracujący zawodowa (lekarzy, lekarzy dentystów, pielęgniarek lub położnych — nowa forma organizacyjna od 1996 r.). *n* Bez w woj. wielkopolskim.

and 1st level art schools, simultaneously conducting a primary school programme. c The incline in the number of a 6-grade primary school); graduates of: 8th grade — 638 thous. and 6th grade — 576 thous. d, e Since 2009/10 secondary and technical secondary. f The decline in the number of graduates results from the school reform school year including art schools leading to professional certification (general as well as art schools providing art Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior. k Graduates from the previous academic year, and of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior. m Until 1960 registered; since 2005 working directly dentists, nurses or midwives — new organizational form since 1996). n Excluding day-time places in hospital wards;

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)
MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1950	1960	1970	1980	1990	2000
	KULTURA						
1	Nakład książek i broszur wydanych w mln egz.	119	92,3	112	147	176	103
2	Księgozbiór bibliotek publicznych (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII) w mln wol.	10,4	31,1	56,1	94,5	137	136
3	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych[a] w tys.	11483	17663	18569	17803	12873	10533
4	Widzowie w kinach w mln	123	202	138	97,5	32,8	20,9
	Abonenci (stan w dniu 31 XII) w tys.:						
5	radiowi	1464	5268	5658	8666	10944	9319
6	telewizyjni	—	426	4215	7954	9919	9069
	ROLNICTWO I LEŚNICTWO. RYBOŁÓWSTWO						
7	Końcowa produkcja rolnicza (ceny stałe)[bcd] — 1995=100	.	.	.	.	.	98,6
8	Towarowa produkcja rolnicza (ceny stałe)[bcd] — 1995=100	.	.	.	.	.	109,0
9	Nakłady inwestycyjne w rolnictwie (ceny stałe)[ce] — 2005=100	.	.	.	.	.	.
10	Wartość brutto środków trwałych w rolnictwie (stan w dniu 31 XII; ceny stałe)[ce] — 2005=100	.	.	.	.	.	.
11	Użytki rolne[bfg] (stan w czerwcu) w mln ha	20,4	20,4	19,5	18,8	18,5	17,8
12	Powierzchnia zasiewów[bgh] (stan w czerwcu) w mln ha	15,0	15,3	15,0	14,5	14,2	12,4
	Zbiory[b] w mln t:						
13	ziarno zbóż podstawowych[i] (bez mieszanek zbożowych)	11,6	14,3	15,4	16,4	24,1	18,3
14	w tym: pszenica	1,9	2,3	4,6	4,2	9,0	8,5
15	żyto	6,5	7,9	5,4	6,6	6,1	4,0
16	ziemniaki	36,1	37,9	50,3	26,4	36,3	24,2
17	buraki cukrowe	6,4	10,3	12,7	10,1	16,7	13,1
	Plony[b] z 1 ha w dt:						
18	ziarno zbóż podstawowych[i] (bez mieszanek zbożowych)	12,7	16,1	19,6	23,5	33,2	25,6
19	w tym: pszenica	12,8	16,9	23,2	26,0	39,6	32,3
20	żyto	12,8	15,4	15,9	21,6	26,1	18,8
21	ziemniaki	138	132	184	113	198	194
22	buraki cukrowe	222	256	312	221	380	394

a Dane dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność 2010 r. bez posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha str. 12. *d* Grupowanie metodą rodzaju działalności. *e* Dotyczy, według PKD 2007, działu „Uprawy rolne, chów gospodarstw rolnych. *g* W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. *h* Od 2010 r. bez powierzchni: upraw trwa

a Data concern professional artistic and entertainment entities conducting regular performances; until 1990 — agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural land who d Grouped using the kind-of-activity method. e Concerns the division of NACE Rev. 2 "Crop and animal Agricultural Census. h Since 2010 excluding permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for plou

2005	2010	2011	2012	2013	2014	*SPECIFICATION*	*No.*
CULTURE							
81,0	83,4	93,7	79,5	.	.	*Number of copies of books and pamphlets published in mln*	1
135	133	133	132	131	131	*Public library collections (with branches; as of 31 XII) in mln vol.*	2
9609	11522	10936	10681	11456	12262	*Audience in theatres and music institutions[a] in thous.*	3
24,9	37,7	39,7	37,5	37,0	41,2	*Audience in cinemas in mln*	4
8976	6939	6888	6930	6983	6969	*Radio subscribers (as of 31 XII) in thous.*	5
8681	6707	6652	6677	6718	6697	*Television subscribers (as of 31 XII) in thous.*	6
AGRICULTURE AND FORESTRY. FISHING							
113,5	124,4	128,9	127,6	135,3	141,3	*Final agricultural output (constant prices)[bcd] — 1995=100*	7
121,3	138,1	143,3	145,0	151,8	156,4	*Market agricultural output (constant prices)[bcd] — 1995=100*	8
100,0	138,1	156,5	162,3	177,4	.	*Investment outlays in agriculture (constant prices)[ce] — 2005=100*	9
100,0	100,1	100,2	100,5	101,0	.	*Gross value of fixed assets in agriculture (as of 31 XII; constant prices)[ce] — 2005=100*	10
15,9	14,9	15,1	15,0	14,6	14,6	*Agricultural land[bfg] (as of June) in mln ha*	11
11,2	10,4	10,6	10,4	10,3	10,4	*Sown area[bgh] (as of June) in mln ha*	12
						Crop production[b] in mln t:	
21,0	21,7	20,9	20,5	21,2	24,4	*basic cereal grains[i] (excluding cereal mixed)*	13
8,8	9,4	9,3	8,6	9,5	11,6	*of which: wheat*	14
3,4	2,9	2,6	2,9	3,4	2,8	*rye*	15
10,4	8,2	9,1	8,7	7,1	7,4	*potatoes*	16
11,9	10,0	11,7	12,3	11,2	13,5	*sugar beets*	17
						Yields[b] per 1 ha in dt:	
32,4	35,9	33,8	35,4	37,0	41,9	*basic cereal grains[i] (excluding cereal mixed)*	18
39,5	44,3	41,3	41,4	44,4	49,7	*of which: wheat*	19
24,1	26,9	24,0	27,7	28,6	31,5	*rye*	20
176	219	232	244	211	278	*potatoes*	21
416	484	574	582	580	683	*sugar beets*	22

sceniczną; do 1990 r. — jednostek państwowych i komunalnych posiadających status instytucji artystycznych. *b* Od użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. *c* Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową". *f* Od 1980 r. bez gruntów niestanowiących łych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone). *i* Do 1980 r. bez pszenżyta.

state and municipal entities possessing the status of art institutions. b Since 2010 excluding owners of conduct agricultural activities on a small scale. c See general notes to the Yearbook, item 11 on page 15. production, hunting and related service activities". f Since 1980 excluding non-farm land. g In 2010 data of the ghing (green fertilizer). i Until 1980 excluding triticale.

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)
MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1950	1960	1970	1980	1990	2000
		ROLNICTWO I LEŚNICTWO. RYBOŁÓWSTWO (dok.)					
	Zwierzęta gospodarskie[ab] (stan w czerwcu):						
	w milionach sztuk:						
1	bydło	7,2	8,7	10,8	12,6	10,0	6,1
2	trzoda chlewna (w latach 2000—2009 oraz 2011—2013 — stan w końcu lipca)	9,4	12,6	13,4	21,3	19,5	17,1
	na 100 ha użytków rolnych w szt.:						
3	bydło	35,2	42,6	55,5	67,1	54,2	34,1
4	trzoda chlewna (w latach 2000—2009 oraz 2011—2013 — stan w końcu lipca)	45,7	61,8	68,8	113	105	96,1
	Produkcja niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego:						
5	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)[cd] w tys. t	1323	1756	2187	3148	3325	3119
6	mięso, tłuszcze i podroby z uboju[ce] w tys. t	1139	1665	2081	3032	3099	2995
7	w tym mięso	.	.	1699	2563	2552	2539
8	w tym: wołowe	.	.	412	626	652	291
9	wieprzowe	.	.	1034	1418	1498	1602
10	drobiowe	33,0	61,0	115	419	311	579
11	mleko krowie w mld l	7,8	12,1	14,5	16,0	15,4	11,5
12	jaja kurze w mld szt.	3,4	5,6	6,9	8,9	7,6	7,6
13	Skup produktów rolnych (ceny stałe[f]) — 1995= =100	.	.	.	.	.	132,4
14	Skup żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)[dg] w tys. t	814	1063	1437	2538	1778	1916
15	Ciągniki rolnicze[abh] (stan w czerwcu; do 2000 r. — stan w dniu 31 XII) w tys. szt.	28,4	62,8	225	619	1185	1307
16	Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (w przeliczeniu na czysty składnik) na 1 ha użytków rolnych[abi] w kg	17,8	36,5	124	193	164	85,8
17	Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w mln ha	6,9	7,7	8,4	8,6	8,7	8,9
18	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	22,2	24,6	27,0	27,6	27,8	28,4
19	Pozyskanie drewna (grubizny) w hm^3	13,7	15,9	18,5	20,8	17,6	26,0
20	Odnowienia i zalesienia w tys. ha	193	172	115	95,3	66,8	68,9
21	Ryby morskie (połów)[k] w tys. t	66,2	168	451	791	430	200
22	Ryby słodkowodne (połów)[l] w tys. t	14,2[m]	18,7	21,6	26,7	48,9	38,7
23	Pracujący (przeciętne w roku)[n] w tys.	.	.	.	.	.	.

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. *b* Patrz notka *b* na str. 460 i 461. *c* Wołowe, cielęce, schłodzonej. *f* Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12. *g* Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, zbiory danego roku. *k* Łącznie z organizmami morskimi. *l* Od 2000 r. bez produkcji materiału zarybieniowego w gospodarstw indywidualnych — dane szacunkowe.

a In 2010 data of the Agricultural Census. b See footnote b on pages 460 and 461. c Beef, veal, pork, mutton, notes to the Yearbook, item 11 on page 15. g Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry. h Until 1990 creatures. l Since 2000 excluding production of fish-stocking in ponds. m 1949. n Concerns section of NACE Rev.

2005	2010	2011	2012	2013	2014	*SPECIFICATION*	*No.*
AGRICULTURE AND FORESTRY. FISHING (cont.)							
						Livestock[ab] (as of June):	
						in million heads:	
5,5	5,7	5,8	5,8	5,9	5,9	*cattle*	1
18,1	15,2	13,5	11,6	11,2	11,7	*pigs (in 2000—2009 and 2011—2013 — as of the end of July)*	2
						per 100 ha of agricultural land in heads:	
34,5	38,6	38,1	38,6	40,1	40,7	*cattle*	3
114	103	89,3	77,4	76,4	80,5	*pigs (in 2000—2009 and 2011—2013 — as of the end of July)*	4
						Production of selected animal products:	
3565	3909	3965	3956	3906	4381	*animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)[cd] in thous. t*	5
3443	3881	3979	4049	4087	4562	*meat, fats and pluck from slaughter[ce] in thous. t*	6
2927	3327	3400	3455	3484	3926	*of which meat*	7
275	373	361	350	340	389	*of which: beef*	8
1596	1516	1544	1463	1415	1591	*pork*	9
1013	1386	1445	1591	1677	1893	*poultry*	10
11,6	11,9	12,1	12,3	12,3	12,6	*cows' milk in bn l*	11
9,6	11,1	10,4	9,5	10,0	10,3	*hen eggs in bn units*	12
173,0	206,4	205,6	218,6	233,2	253,0	*Procurement of agricultural products (constant prices[f]) — 1995=100*	13
2713	3162	3271	3202	3484	3842	*Procurement of animals for slaughter in terms of meat (including fats)[dg] in thous. t*	14
1437	1418	.	.	1436	.	*Agricultural tractors[abh] (as of June; until 2000 — as of 31 XII) in thous. units*	15
102	119	129	126	133	133	*Consumption of mineral or chemical fertilizers (in terms of pure ingredient) per 1 ha of agricultural land[abi] in kg*	16
9,0	9,1	9,1	9,2	9,2	9,2	*Forest areas (as of 31 XII) in mln ha*	17
28,8	29,2	29,2	29,3	29,4	29,4	*Forest cover (as of 31 XII) in %*	18
29,7	33,6	34,9	35,0	35,8	37,7	*Removals (timber) in hm^3*	19
62,0	51,9	56,5	57,7	55,5	56,7	*Renewals and afforestations in thous. ha*	20
136	171	180	180	195	171	*Sea fish (catch)[k] in thous. t*	21
54,1	48,4	46,0	48,8	50,8	50,8	*Freshwater fish (catch)[l] in thous. t*	22
.	2151	2150	2149	2147	2147	*Employed persons (annual averages)[n] in thous.*	23

wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna. *d* W wadze poubojowej ciepłej. *e* W wadze końskie i drobiowe. *h* Do 1990 r. bez ciągników ogrodniczych. *i* Łącznie z nawozami wieloskładnikowymi; pod stawach. *m* 1949 r. *n* Dotyczy, według PKD 2007, sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo"; dla

horseflesh, poultry, goat, rabbit and game. d In post-slaughter warm weight. e In cooled weight. f See general excluding horticultural tractors. i Including mixed fertilizers; in crop production during a given year. k Including sea 2 "Agriculture, forestry and fishing"; for private farms in agriculture — estimated data.

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)

MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1950	1960	1970	1980	1990	2000
							PRZEMYSŁ
1	Produkcja sprzedana (ceny stałe[a]) — 2005=100	.	.	.	.	.	.
2	Nakłady inwestycyjne (ceny stałe[a]) — 2005=100	.	.	.	.	.	.
3	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; ceny stałe[a]) — 2005=100	.	.	.	.	.	.
	Produkcja niektórych wyrobów[b]:						
4	węgiel kamienny[c] w mln t	78,0	104	140	193	148	103
5	cukier (w przeliczeniu na cukier biały) w tys. t	955	1365	1388	1067	1971	2009
6	obuwie z wierzchami wykonanymi ze skóry w mln par	11,5	39,0	62,2	72,4	43,3	19,6
7	tarcica w dam^3	4319	6272	6818	7428	3995	3392
	nawozy mineralne lub chemiczne[d] (w przeliczeniu na czysty składnik) w tys. t:						
8	azotowe	77,8	270	1030	1290	1303	1576
9	fosforowe	82,5	207	599	843	467	539
10	cement[e] w mln t	2,5	6,6	12,2	18,4	12,5	15,0
11	stal surowa w mln t	2,5	6,7	11,8	19,5	13,6	10,5
	odbiorniki w tys. szt.:						
12	radiowe (łącznie z zestawami)	116	627	987	2695	1433	109
13	telewizyjne[f]	—	171	616	900	748	6287
14	obrabiarki do metali[g] w tys. szt.	4,1	25,9	36,3	38,3	27,6	14,1
15	samochody osobowe[h] w tys. szt.	—	12,2	64,2	351	266	532
16	energia elektryczna w TWh	9,4	29,3	64,5	122	136	145
17	Zużycie energii elektrycznej[i] w TWh	.	.	.	.	.	67,6
18	Pracujący (przeciętne w roku) w tys.	.	.	.	.	.	.
							BUDOWNICTWO
19	Produkcja budowlano-montażowa (ceny stałe[a]) — 2005=100	.	.	.	.	.	.
20	Nakłady inwestycyjne (ceny stałe[a]) — 2005=100	.	.	.	.	.	.
21	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; ceny stałe[a]) — 2005=100	.	.	.	.	.	.
22	Kubatura budynków oddanych do użytkowania w hm^3	43,3	76,2	149	146	106	80,8
23	w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe[k]	15,7[l]	38,6	52,4	74,2	57,5	39,0
24	Pracujący (przeciętne w roku) w tys.	.	.	.	.	.	.

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których *d* Łącznie z wieloskładnikowymi. *e* Portlandzki, glinowy, żużlowy i podobne rodzaje cementu hydraulicznego. obróbki ściernej (w tym szlifierki); dane za lata 2010—2013 zmieniono w stosunku do opublikowanych *i* Bez strat powstałych w sieciach elektroenergetycznych. *k* Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz biskupich oraz rezydencji prezydenckich i biskupich. *l* Łącznie z budynkami zbiorowego zakwaterowania.

a See general notes to the Yearbook, item 11 on page 15. b Data concern economic entities employing more mixed fertilizers. e Portland, aluminous, slag and similar hydraulic cement. f Including monitors, excluding 2010—2013 have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook. grid. k Excluding summer houses and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent ing collective housing.

2005	2010	2011	2012	2013	2014	*SPECIFICATION*	*No.*
INDUSTRY							
100,0	133,1	143,1	143,8	146,4	150,9	*Sold production (constant prices[a]) — 2005=100*	1
100,0	133,8	146,2	146,3	152,2	.	*Investment outlays (constant prices[a]) — 2005=100*	2
100,0	122,0	129,4	135,2	141,8	.	*Gross value of fixed assets (as of 31 XII; constant prices[a]) — 2005=100*	3
						Production of selected products[b]:	
97,9	76,7	76,4	79,8	77,1	.	*hard coal[c] in mln t*	4
2033	1579	1943	1996	1952	.	*sugar (in terms of white sugar) in thous. t*	5
14,9	11,8	12,0	11,5	11,9	.	*footwear with leather uppers in mln pairs*	6
3360	4220	4422	4249	4321	.	*sawnwood in dam^3*	7
						mineral or chemical fertilizers[d] (in terms of pure ingredient) in thous. t:	
1735	1637	1766	1880	1834	.	*nitrogenous*	8
596	486	538	474	372	.	*phosphatic*	9
12,6	15,8	19,0	15,9	14,8	.	*cement[e] in mln t*	10
8,3	8,0	8,8	8,5	8,2	.	*crude steel in mln t*	11
15,3	5,5	4,5	1002	913	.	*radio receivers (including sets) in thous. units*	12
6733	26349	20674	20526	18693	.	*television receivers[f] in thous. units*	13
7,2	3,4	3,9	4,5	4,3	.	*machine tools for metals[g] in thous. units*	14
540	785	741	540	475	.	*passenger cars[h] in thous. units*	15
157	158	164	162	165	159	*electricity in TWh*	16
68,2	69,3	72,3	73,3	76,3	75,3	*Consumption of electricity[i] in TWh*	17
.	2914	2933	2893	2843	2893	*Employed persons (annual averages) in thous.*	18
CONSTRUCTION							
100,0	160,7	178,4	165,4	156,1	160,8	*Construction and assembly production (constant prices[a]) — 2005=100*	19
100,0	216,0	250,6	165,1	205,7	.	*Investment outlays (constant prices[a]) — 2005= =100*	20
100,0	154,3	173,3	183,2	198,8	.	*Gross value of fixed assets (as of 31 XII; constant prices[a]) — 2005=100*	21
120	140	145	165	155	169	*Cubic volume of buildings completed in hm^3*	22
57,1	64,7	64,0	73,6	72,2	69,4	*of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings[k]*	23
.	924	961	930	855	833	*Employed persons (annual averages) in thous.*	24

liczba pracujących przekracza 9 osób, do 1990 r. — 5 osób. *c* Z wyłączeniem brykietów i podobnych paliw stałych. *f* Łącznie z monitorami ekranowymi, z wyjątkiem stosowanych do komputerów. *g* Łącznie z obrabiarkami do w poprzedniej edycji Rocznika. *h* Bez samochodów kempingowych, pojazdów śniegowych, do golfa i podobnych. rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania; do 1990 r. łącznie z budynkami plebanii, kurii

than 9 persons, until 1990 more than 5 persons. c Excluding coal briquettes and similar solid fuels. d Including monitors used for computers. g Including machine tools for grinding and other abrasive operations; data for h Excluding motor caravans, snowmobiles, golf cars and similar vehicles. i Excluding electricity losses in power residence; until 1990 including presbyteries, episcopal curiae and residences of presidents and bishops. l Includ-

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (cd.)
MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1950	1960	1970	1980	1990	2000
							TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ
	Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe[ab] (stan w dniu 31 XII):						
1	w tysiącach kilometrów	22,5	23,2	23,3	24,4	24,0	21,6
2	na 100 km^2 powierzchni ogólnej w km	7,2	7,4	7,4	7,8	7,7	6,9
	w tym zelektryfikowane:						
3	w tysiącach kilometrów	0,2	1,0	3,9	6,9	11,4	11,9
4	na 100 km^2 powierzchni ogólnej w km	0,1	0,3	1,2	2,2	3,6	3,8
	Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie; stan w dniu 31 XII)[c]:						
5	w tysiącach kilometrów	113	124	154	180	218	250
6	na 100 km^2 powierzchni ogólnej w km	36,0	39,7	49,3	57,6	69,9	79,9
	Samochody zarejestrowane (stan w dniu 31 XII) w tys. szt.:						
7	osobowe	40,1	117	479	2383	5261	9991
8	ciężarowe[d] i ciągniki siodłowe	43,6	130	274	618	1045	1879
9	Morska flota transportowa (stan w dniu 31 XII) w tys. DWT	236	824	1926	4524	4059	2551
	Przewozy ładunków transportem:						
10	kolejowym normalnotorowym[abe] w mln t	150	274	371	473	278	187
11	samochodowym[f] w mln t	110	408	863	2168	1292 / 946	1007
	morskim[g]:						
12	w mln t	2,5	6,0	17,6	39,6	28,5	22,8
13	w mld t·km	9,1	34,8	107	257	207	134
14	Ładunki załadowane i wyładowane w portach morskich[h] w mln t	15,7	21,9	36,3	61,5	47,0	47,9
	Przewozy pasażerów w mln pas — transportem:						
15	kolejowym normalnotorowym[bi]	581	789	1036	1093	788	360
16	samochodowym[k]	74,2	334	1374	2379	2085	955
17	komunikacją miejską naziemną[l]	1457[m]	3634	4730	7370	7264	4954
18	Placówki pocztowe[n] (stan w dniu 31 XII)	4940	6953	7574	8147	8041	8549

a Łącznie z szerokotorowymi. *b* Dane dotyczą sieci PKP oraz od 2005 r. również innych podmiotów będących ciężarowo-osobowych. *e* W 2005 r. w przypadku przewozów ładunków — łącznie z przewozami manewrowymi. (mianownik) dane dotyczą przeładunku ładunków obrotu morskiego i wewnątrzkrajowego, od 2005 r. (licznik) — wagi własnej jednostek ładunkowych i bunkru. *i* Do 1990 r. bez pasażerów korzystających z bezpłatnych pracujących do 9 osób, do 1990 r. — 5 osób. *l* Dane szacunkowe. *m* 1949 r. *n* Do 1990 r. placówki pocztowo-pocztowego wyznaczonego (do 2012 r. operatora publicznego).

a Including broad gauge. b Data concern PKP network and since 2005 other entities managing railway of goods — including shunting. f Until 1990 (denominator) excluding private transport. g By owned or leased ships. traffic, since 2005 (numerator) — international maritime traffic and cabotage, excluding ships of gross passengers transported free of charge. k Excluding transports by urban transport fleet and by entities emplo telecommunication offices; in 2000 post offices and telecommunication service offices; data concern appointed

2005	2010	2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
TRANSPORT AND COMMUNICATIONS							
						Railway lines operated (standard gauge[ab]; as of 31 XII):	
19,8	20,1	20,1	20,0	19,3	19,2	*in thousand of kilometres*	1
6,3	6,4	6,4	6,4	6,2	6,2	*per 100 km² of total area in km*	2
						of which electrified:	
11,9	11,9	11,9	11,9	11,9	11,8	*in thousand of kilometres*	3
3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8	*per 100 km² of total area in km*	4
						Hard surface public roads (urban and non-urban; as of 31 XII)[c]:	
254	274	280	281	285	.	*in thousand of kilometres*	5
81,2	87,6	89,7	89,8	91,2	.	*per 100 km² of total area in km*	6
						Registered cars (as of 31 XII) in thous. units:	
12339	17240	18125	18744	19389	20004	*passenger cars*	7
2305	2982	3131	3178	3242	3341	*lorries[d] and road tractors*	8
2610	2942	2931	3045	3036	2721	*Maritime transport fleet (as of 31 XII) in thous. DWT*	9
						Transport of goods:	
269	234	248	231	233	228	*railway transport (standard gauge)[abe] in mln t*	10
1080	1491	1596	1493	1553	1548	*road transport[f] in mln t*	11
						maritime transport[g]:	
9,4	8,4	7,7	7,5	7,0	6,8	*in mln t*	12
31,7	19,8	21,3	20,3	16,3	13,6	*in bn tkm*	13
54,8 / 59,5	59,5	57,7	58,8	64,1	68,9	*Goods loaded and unloaded in seaports[h] in mln t*	14
						Transport of passengers in mln pass:	
258	261	264	273	270	268	*railway transport (standard gauge)[bi]*	15
782	570	535	497	460	431	*road transport[k]*	16
3994	3905	3890	3868	3621	3711	*urban ground transport[l]*	17
8350	8365	8383	8459	7884	7540	*Post offices[n] (as of 31 XII)*	18

zarządcami infrastruktury kolejowej. *c* Do 1990 r. bez dróg zakładowych. *d* Do 1980 r. bez samochodów *f* Do 1990 r. (mianownik) bez transportu prywatnego. *g* Statkami własnymi i dzierżawionymi. *h* Do 2005 r. międzynarodowego obrotu morskiego i kabotażu, bez statków o pojemności brutto (GT) mniejszej niż 100 oraz przejazdów. *k* Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej oraz dokonywanych przez podmioty o liczbie telekomunikacyjne; w 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych; dane dotyczą operatora

infrastructure. c Until 1990 excluding factory roads. d Until 1980 excluding vans. e In 2005 in case of transport h Until 2005 (denominator) data concern goods loaded and unloaded in international and national maritime tonnage (GT) less than 100 as well as the tare weight of ro-ro units and bunker. i Until 1990 excluding ying up to 9 persons, until 1990 — 5 persons. l Estimated data. m 1949. n Until 1990 data concern post and postal operator (until 2012 public operator).

I. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU (dok.)
MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1950	1960	1970	1980	1990	2000
	TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ (dok.)						
1	Telefoniczne łącza główne[a] (stan w dniu 31 XII) w tys.	194	535	1070	1943	3293	10947
2	Abonenci telefonii ruchomej[b] (stan w dniu 31 XII) w tys.	—	—	—	—	—	6748
3	Nakłady inwestycyjne (ceny stałe)[cd] — 2005=100	.	.	.	.	.	.
4	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; ceny stałe)[cd] — 2005=100	.	.	.	.	.	.
5	Pracujący[c] (przeciętne w roku) w tys.	.	.	.	.	.	.
	HANDEL ZAGRANICZNY						
	Obroty handlu zagranicznego[e]:						
	ceny bieżące — mln USD:						
6	import — cif (do 1990 r. — fob)	668	1495	3608	19089	9528	48940
7	eksport	634	1326	3548	16997	14322	31651
	ceny stałe[d] — 1995=100:						
8	import — cif	3,5	8,0	20,1	26,7	39,4	207,0
9	eksport	5,4	9,6	25,8	52,3	77,0	174,4
	BUDŻET PAŃSTWA						
10	Dochody w mln zł	.	.	.	.	.	135664
11	Wydatki w mln zł	.	.	.	.	.	151055
12	Wynik budżetu w mln zł	.	.	.	.	.	–15391
	INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE						
13	Nakłady inwestycyjne (ceny stałe[d]) — 1995=100	8,8	22,8	46,6	89,8	80,2	180,4
14	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; ceny stałe[d]) — 1995=100	20,4	26,3	39,1	70,6	91,5	122,0
	RACHUNKI NARODOWE[f]						
15	Produkt krajowy brutto (ceny stałe[d]) — 1995=100	.	.	.	.	.	129,3
16	Popyt krajowy (ceny stałe[d]) — 1995=100	.	.	.	.	.	137,1
17	spożycie	.	.	.	.	.	129,5
18	w tym w sektorze gospodarstw domowych	.	.	.	.	.	133,4
19	akumulacja brutto	.	.	.	.	.	167,2
20	w tym nakłady brutto na środki trwałe	.	.	.	.	.	182,5

a Do 1990 r. standardowe łącza główne (abonenci telefonii stacjonarnej); dane dotyczą operatorów telekomuni „Transport i gospodarka magazynowa". *d* Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12. *e* Obroty w dolarach wyrażonych w złotych. *f* Opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z „Europejskim Sys

a Until 1990 standard main line (fixed line telephone subscribers); data concern operators of the public tele tion and storage". d See general notes to the Yearbook, item 11 on page 15. e Turnover in USD until 1980 calcul according to the principles of the "European System of National and Regional Accounts in the European Union

2005	2010	2011	2012	2013	2014	*SPECIFICATION*	*No.*
TRANSPORT AND COMMUNICATIONS (cont.)							
11764	8245	6915	6177	5830	5333	*Telephone main line[a] (as of 31 XII) in thous.*	1
29166	47477	50695	54278	56511	57595	*Mobile telephone subscribers[b] (as of 31 XII) in thous.*	2
100,0	240,6	300,3	275,7	232,1	.	*Investment outlays (constant prices)[cd] — 2005=100*	3
100,0	119,7	125,6	130,6	136,9	.	*Gross value of fixed assets (as of 31 XII; constant prices)[cd] — 2005=100*	4
.	730	745	748	737	744	*Employed persons[c] (annual averages) in thous.*	5
FOREIGN TRADE							
						Foreign trade turnover[e]:	
						current prices — in mln USD:	
101539	178063	212331	198463	208780	222155	*imports — cif (until 1990 — fob)*	6
89378	159758	190248	184661	206138	218892	*exports*	7
						constant prices[d] — 1995=100:	
306,0	435,0	462,0	455,1	468,3	507,6	*imports — cif*	8
327,7	463,0	500,5	517,5	551,1	580,3	*exports*	9
THE STATE BUDGET							
179772	250303	277557	287595	279151	283543	*Revenue in mln zl*	10
208133	294894	302682	318002	321345	312520	*Expenditure in mln zl*	11
–28361	–44591	–25124	–30407	–42194	–28977	*Budget result in mln zl*	12
INVESTMENTS. FIXED ASSETS							
169,6	262,4	290,2	282,1	278,7	302,9	*Investment outlays (constant prices[d]) — 1995=100*	13
136,6	161,7	169,1	175,9	183,1	.	*Gross value of fixed assets (as of 31 XII; constant prices[d]) — 1995=100*	14
NATIONAL ACCOUNTS[f]							
150,5	189,4	198,5	202,1	205,5	212,5	*Gross domestic product (constant prices[d]) — 1995=100*	15
153,2	196,1	203,6	202,8	203,6	213,6	*Domestic demand (constant prices[d]) — 1995=100*	16
149,5	186,5	189,7	191,0	193,7	200,3	*final consumption expenditure*	17
153,2	191,6	197,3	199,3	201,7	208,0	*of which households sector*	18
166,8	235,9	264,7	253,3	244,4	272,3	*gross capital formation*	19
179,8	257,2	281,1	276,9	279,9	305,7	*of which gross fixed capital formation*	20

kacyjnych sieci publicznej. *b* Łącznie z użytkownikami (usługi z przedpłatą). *c* Dotyczy, według PKD 2007, sekcji amerykańskich do 1980 r. przeliczono ze złotych dewizowych; wskaźniki dynamiki obliczono na podstawie danych temem Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej (ESA 2010)".

communication network. b Including users (pre-paid services). c Concerns section of NACE Rev. 2 "Transporta-ated from hard currency zlotys; indices were calculated on the basis of data expressed in zlotys. f Compiled (ESA 2010)".

II. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU W PRZELICZENIU NA MIESZ
MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY CALCULATED PER

Uwaga. Tablica — jeśli nie zaznaczono inaczej — zawiera informacje w przeliczeniu na 1 mieszkańca.
Note. *Calculated per capita unless otherwise noted.*

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1950	1960	1970	1980	1990	2000
1	Powierzchnia ogólna kraju (stan w czerwcu) w ha	1,260	1,053	0,961	0,879	0,822	0,817
2	w tym użytki rolne[a]	0,823	0,687	0,601	0,527	0,487	0,466
3	Małżeństwa na 1000 ludności	10,8	8,2	8,5	8,6	6,7	5,5
4	Rozwody na 1000 ludności	0,4	0,5	1,1	1,1	1,1	1,1
5	Urodzenia żywe na 1000 ludności	30,7	22,6	16,8	19,5	14,3	9,9
6	Zgony na 1000 ludności	11,6	7,6	8,3	9,9	10,2	9,6
7	Przyrost naturalny na 1000 ludności	19,1	15,0	8,5	9,6	4,1	0,3
	Pracujący[b] na 1000 ludności:						
8	stan w dniu 31 XII	.	.	499	497	433	405
9	przeciętne[c] w roku	410	420	467	487	428	393
10	Sprzedaż detaliczna (ceny stałe[d]) — 1995=100	19,4	34,9	56,7	99,8	79,7	120,2
	Spożycie niektórych artykułów konsumpcyjnych[e]:						
11	ziarno 4 zbóż[f] w przeliczeniu na przetwory w kg	166	145	131	127	115	120
12	ziemniaki[f] w kg	270	223	190	158	144	134
13	warzywa w kg	.	.	111	101	119	121
14	owoce w kg	.	.	32,8	37,7	29,0	51,6
15	mięso i podroby[g] w kg	36,5	42,5	53,0	74,0	68,8	66,1
16	w tym mięso	.	.	48,7	69,1	63,7	62,0
17	tłuszcze jadalne zwierzęce w kg	6,2	7,4	8,2	8,1	8,2	6,7
18	masło w kg	3,3	4,7	6,0	8,9	7,8	4,2
19	mleko krowie[h] w l	206	227	262	262	242	193
20	jaja kurze w szt.	116	143	186	223	190	188
21	cukier w kg	21,0	27,9	39,2	41,4	44,2	41,6
22	wódki, likiery, inne napoje alkoholowe w przeliczeniu na 100% w l	2,3	2,4	3,3	6,0	3,8[i]	2,0
23	papierosy z tytoniu lub mieszanek tytoniu z jego namiastkami w szt.	1063	1539	2078	2679	2654	1954
	Zużycie w gospodarstwach domowych w miastach na 1 mieszkańca miast:						
24	wody z wodociągów w m^3	.	27,7	41,8	64,8	68,9	43,9
25	energii elektrycznej[k] w kWh	53,3	118	203	412	651	668
26	gazu z sieci[l] w m^3	.	61,3	104	230	354	133

a Od 1980 r. bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych, przy czym od 2010 r. bez posiadaczy prowadzących działalność rolniczą o małej skali; w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. *b* Poza jed z tym że dane od 1990 r. według stanu w dniu 31 XII podano łącznie z tymi jednostkami; dla pracujących w niektórych działach według Klasyfikacji Gospodarki Narodowej (KGN). *d* Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. i straty produktów rolnych u producentów i w obrocie, z uwzględnieniem zmiany stanu zapasów w magazynach danego roku do 30 VI roku następnego. *g* Łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory. *h* Łącznie bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa 16747 kJ), od 2000 r. w jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami.

a Since 1980 excluding non-farm land, and since 2010 excluding owners of agricultural land who do not on a small scale; in 2010 data of the Agricultural Census. b Excluding budgetary units conducting activity within these units; for persons employed on private farms in agriculture — estimated data. c Until 1980 excluding part- notes to the Yearbook, item 11 on page 15. e Compiled using the method: production increased by imports, including changes in inventories in trade warehouses (wholesale and retail) and at producers. f Data concern offal designated for processed products. h Including milk designated for processed products; excluding milk used maintenance was income from a private farm in agriculture. l Until 1990 calculated in conventional units (1 m^3 of consumers occur.

KAŃCA
CAPITA

2005	2010	2011	2012	2013	2014	*SPECIFICATION*	*No.*
0,819	0,812	0,812	0,811	0,812	0,812	*Total area of the country (as of June) in ha*	1
0,417	0,386	0,393	0,388	0,379	0,378	*of which agricultural land*[a]	2
5,4	5,9	5,4	5,3	4,7	4,9	*Marriages per 1000 population*	3
1,8	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7	*Divorces per 1000 population*	4
9,6	10,7	10,1	10,0	9,6	9,7	*Live births per 1000 population*	5
9,7	9,8	9,7	10,0	10,1	9,8	*Deaths per 1000 population*	6
–0,1	0,9	0,3	0,0	–0,5	–0,0	*Natural increase per 1000 population*	7
						Employed persons[b] *per 1000 population:*	
338	366	369	368	370	374	*as of 31 XII*	8
334	359	362	361	357	359	*annual averages*[c]	9
127,4	155,4	160,4	161,2	163,5	168,1	*Retail sales (constant prices*[d]*) — 1995=100*	10
						Consumption of selected consumer goods[e]*:*	
119	108	108	108	108	106	*grain of 4 cereals*[f] *in terms of processed products in kg*	11
126	110	111	111	102	101	*potatoes*[f] *in kg*	12
110	106	104	103	102	104	*vegetables in kg*	13
54,1	44,0	42,0	46,0	46,0	47,0	*fruit in kg*	14
71,2	73,7	73,4	71,0	67,5	73,9	*meat and edible offal*[g] *in kg*	15
66,8	69,9	70,1	67,3	63,8	69,8	*of which meat*	16
6,6	6,3	6,1	6,0	5,1	5,4	*edible animal fats in kg*	17
4,2	4,3	4,0	4,1	4,1	4,2	*butter in kg*	18
173	189	194	193	206	207	*cows' milk*[h] *in l*	19
215	202	172	140	148	152	*hen eggs in units*	20
40,1	39,9	39,4	42,5	41,9	42,5	*sugar in kg*	21
2,5	3,2	3,2	3,0	3,6	3,2	*vodkas, liqueurs, other alcoholic beverages in terms of 100% in l*	22
1974	1805	1795	1728	1553	1358	*cigarettes containing tobacco or mixtures of tobacco and tobacco substitutes in units*	23
						Consumption in urban area households per capita in urban areas:	
37,2	35,0	34,8	34,5	34,0	33,9	*water from water supply system in m³*	24
715	785	774	769	761	734	*electricity*[k] *in kWh*	25
136	146	130	135	138	126	*gas from gas supply system*[l] *in m³*	26

użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych nostkami budżetowymi prowadzącymi działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie — dane szacunkowe. *c* Do 1980 r. bez niepełnozatrudnionych 11 na str. 12. *e* Opracowano metodą: produkcja powiększona o import, pomniejszona o eksport oraz o ubytki handlowych (hurtu i detalu) i u producentów. *f* Dane dotyczą lat gospodarczych, tzn. obejmują okres od 1 VII z mlekiem przeznaczonym na przetwory; bez mleka przerobionego na masło. *i* Z produkcji krajowej. *k* Do 2000 r. indywidualnego w rolnictwie. *l* Do 1990 r. w przeliczeniu na jednostki umowne (1 m^3 gazu o cieple spalania

conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities the scope of national defence and public safety, while data since 1990 as of 31 XII are presented including time paid employees in selected sections of the Classification of the National Economy (KGN). d See general decreased by exports as well as by wastes and losses of agricultural products of producers and in turnover, and farming years, i.e., periods from 1 VII of a given year to 30 VI of the following year. g Including meat and edible in the production of butter. i Domestic production. k Until 2000 excluding households in which the main source of gas with a calorific value of 16747 kJ), since 2000 in natural units on the basis of which settlements with

II. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU W PRZELICZENIU NA MIESZ
MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY CALCULATED PER

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1950	1960	1970	1980	1990	2000
	Zasoby mieszkaniowe zamieszkane i niezamieszkane[a] (do 2000 r. — zamieszkane; stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:						
1	mieszkania	234	236	248	274	289	310
2	izby	547	580	711	875	987	1076
3	powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m^2	.	.	12,6	14,9	17,2	19,0
	Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności:						
4	mieszkania	2,4	4,8	6,0	6,1	3,5	2,3
5	izby	6,3	14,0	19,4	23,3	14,9	9,2
6	powierzchnia użytkowa mieszkań w m^2	121	273	324	391	273	206
7	Uczniowie szkół zasadniczych zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników oraz artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe[b] (bez szkół dla dorosłych; stan na początku roku szkolnego) na 10 tys. ludności	294	265	525	470	503	641
8	Studenci szkół wyższych[c] (stan w dniu 30 XI, do 1990 r. — 31 XII) na 10 tys. ludności	50,0	55,6	101	127	$\frac{105}{102}$	413
	Absolwenci na 10 tys. ludności:						
9	szkół zasadniczych zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników oraz artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe[b] (bez szkół dla dorosłych)	46,0	29,2	81,6	131	114	145
10	szkół wyższych[c]	5,8	6,9	14,4	23,5	$\frac{14,6}{13,6}$	68,0
	Pracownicy medyczni[d] (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności:						
11	lekarze	3,7	9,6	14,2	17,8	21,4	22,2
12	lekarze dentyści	0,9	3,1	4,0	4,7	4,8	3,1
13	pielęgniarki	7,3	20,8	30,2	43,9	54,6	49,6
	Szpitale ogólne[d]:						
14	łóżka[e] (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	34,8	45,3	51,7	56,2	57,4	49,9
15	leczeni (bez międzyoddziałowego ruchu chorych) na 10 tys. ludności	650	868	1003	1224	1209	1570
16	Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej[d]	.	4,5	6,2	8,0	7,1	6,1

a Na podstawie bilansów; dla lat 1950, 1960 i 1970 dane spisów powszechnych. *b* Do roku szkolnego 1990/91 (a w przypadku absolwentów od roku szkolnego 2009/10) łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do cudzoziemców; do 1990 r. (mianownik) bez szkół resortu obrony narodowej i resortu spraw wewnętrznych; obejmują ochrony zdrowia w zakładach karnych oraz do 2005 r. (mianownik) resortu obrony narodowej i resortu i inkubatorów dla noworodków. *f* Bez 2 szpitali w woj. wielkopolskim. *g* Bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpi

a Based on balances; for 1950, 1960 and 1970 data from national censuses. b Until 1990/91 school year school year) including special job-training schools and supplementary schools: general secondary and technical of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior; graduates from the previous academic year, (denominator) of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior. e Excluding day-time places in Wielkopolskie voivodship. g Excluding consultations provided in admission rooms of general hospitals.

KAŃCA (cd.)
CAPITA (cont.)

2005	2010	2011	2012	2013	2014	*SPECIFICATION*	*No.*
						Dwelling stocks inhabited and uninhabited[a] (until 2000 — inhabited; as of 31 XII) per 1000 population:	
335	350	353	356	360	363	*dwellings*	1
1235	1331	1344	1358	1374	1388	*rooms*	2
23,2	25,3	25,6	25,9	26,3	26,7	*useful floor area of dwellings in thous. m²*	3
						Dwellings completed per 1000 population:	
3,0	3,5	3,4	4,0	3,8	3,7	*dwellings*	4
13,0	15,2	14,8	16,6	16,1	15,5	*rooms*	5
315	374	364	406	394	375	*useful floor area of dwellings in m²*	6
453	380	364	347	332	324	*Students in: basic vocational, general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schools[b] (excluding schools for adults; as of beginning of the school year) per 10 thous. population*	7
509	472	451	428	393	370	*Students of higher education institutions[c] (as of 30 XI, until 1990 — 31 XII) per 10 thous. population*	8
						Graduates per 10 thous. population:	
145	113	111	107	103	90,9	*basic vocational, general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schools[b] (excluding schools for adults)*	9
102	124	128	125	117	109	*of higher education institutions[c]*	10
						Medical personnel[d] (as of 31 XII) per 10 thous. population:	
21,4 / 19,9	21,6	21,8	22,1	22,2	.	*doctors*	11
3,2 / 3,1	3,3	3,4	3,2	3,2	.	*dentists*	12
50,9 / 46,9	52,1	52,2	54,9	52,1	.	*nurses*	13
						General hospitals[d]:	
49,1 / 47,0	49,4	49,0	49,0	48,8[f]	.	*beds[e] (as of 31 XII) per 10 thous. population*	14
1865 / 1766	2014	2044	2050	2043[f]	.	*in-patients (excluding inter-ward patient transfer) per 10 thous. population*	15
7,0 / 6,8	7,5	7,9	7,9	8,0	7,9[g]	*Consultations provided within the scope of out-patient health care[d]*	16

łącznie ze szkołami artystycznymi realizującymi wyłącznie kształcenie artystyczne, od roku szkolnego 2005/06 pracy oraz uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i technikami (do roku szkolnego 2013/14). *c* Bez absolwenci z poprzedniego roku akademickiego, a w latach 1950—2000 — z roku kalendarzowego. *d* Dane nie spraw wewnętrznych. *e* Bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych; do 2005 r. (mianownik) bez łóżek tali ogólnych.

including art schools providing art education only, since 2005/06 school year (and in case of graduates — 2009/10 secondary (until 2013/14 school year). c Excluding foreigners; until 1990 (denominator) excluding academies and in 1950—2000 — from the calendar year. d Data do not include health care in prisons and until 2005 hospital wards; until 2005 (denominator) excluding beds and incubators for newborns. f Excluding 2 hospitals in

II. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU W PRZELICZENIU NA MIESZ
MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY CALCULATED PER

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1950	1960	1970	1980	1990	2000
1	Nakład książek i broszur wydanych na 1000 ludności w egz.	4788	3122	3451	4136	4616	2686
2	Księgozbiór bibliotek publicznych (z filiami; stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	414	1042	1720	2646	3589	3549
3	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych (z filiami) na 1000 ludności w wol.	1167	2250	3904	4139	4076	3849
4	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych[a] (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	1,8	1,9	1,8	1,8	1,6	1,7
5	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych[a] na 1000 ludności	463	595	566	500	338	275
6	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	13,6	22,1	19,2	14,0	9,8	5,9
7	Widzowie w kinach na 1000 ludności	4962	6820	4231	2742	862	546
	Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:						
8	radiowi	58,5	176	173	243	287	244
9	telewizyjni	—	14,2	129	223	261	237
	Baza noclegowa turystyki[b]:						
10	miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	.	.	.	.	178	170
11	korzystający z noclegów na 1000 ludności	.	.	.	.	266	381
12	Towarowa produkcja rolnicza (ceny stałe)[c] — 1995=100	.	.	.	.	.	109,0
	Zbiory w kg[d]:						
13	ziarno zbóż podstawowych[e] (bez mieszanek zbożowych)	467	480	473	461	634	477
	w tym:						
14	pszenica	76,1	77,5	142	117	237	222
15	żyto	261	265	167	185	159	105
16	jęczmień	43,5	44,1	66,1	96,1	111	72,8
17	owies	85,7	93,4	98,6	63,1	55,7	28,0
18	ziemniaki	1456	1275	1547	742	955	633
19	buraki cukrowe	257	346	392	285	440	343
	Produkcja niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego:						
20	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)[fg] w kg	53,3	59,1	67,2	88,5	87,4	81,5
21	mięso, tłuszcze i podroby z uboju[fh] w kg	45,9	56,3	64,0	85,2	81,5	78,3
22	mleko krowie w l	313	408	446	450	404	302
23	jaja kurze w szt.	137	188	213	250	200	199
24	wełna nieprana owcza w kg	0,18	0,30	0,27	0,36	0,39	0,03

a Dane dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność *b* Do 2010 r. dane nie obejmują pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych; w 1990 r. bez obiektów resortu miejsc noclegowych. *c* Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12; grupowanie metodą rodzaju działal poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. *e* Do 1980 r. bez pszenżyta. ciepłej. *h* W wadze schłodzonej.

a Data concern professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances; until 1990 for rent and agrotourism lodgings; in 1990 excluding facilities of the Ministry of National Defence and the Ministry to the Yearbook, item 11 on page 15; grouped using the kind-of-activity method. d Since 2010 excluding owners of who conduct agricultural activities on a small scale. e Until 1980 excluding triticale. f Beef, veal, pork, mutton, horse

KAŃCA (cd.)
CAPITA (cont.)

2005	2010	2011	2012	2013	2014	*SPECIFICATION*	*No.*
2123	2164	2433	2063	.	.	*Number of copies of books and pamphlets published per 1000 population*	1
3541	3458	3439	3416	3402	3398	*Public library collections (with branches; as of 31 XII) per 1000 population in vol.*	2
3701	3113	3125	3166	3088	2998	*Public library loans (with branches) per 1000 population in vol.*	3
1,8	1,9	2,0	2,0	2,1	2,2	*Seats in theatres and music institutions[a] (as of 31 XII) per 1000 population*	4
252	299	284	277	298	319	*Audience in theatres and music institutions[a] per 1000 population*	5
6,2	6,4	6,5	6,7	7,1	6,9	*Seats in indoor cinemas (as of 31 XII) per 1000 population*	6
652	978	1030	973	960	1071	*Audience in cinemas per 1000 population*	7
235	180	179	180	181	181	*Radio subscribers (as of 31 XII) per 1000 population*	8
227	174	173	173	175	174	*Television subscribers (as of 31 XII) per 1000 population*	9
						Tourist accommodation establishments[b]:	
149	158	168	175	176	180	*bed places (as of 31 VII) per 10 thous. population*	10
435	531	571	587	608	652	*tourists accommodated per 1000 population*	11
121,4	136,8	142,0	143,7	150,6	155,1	*Market agricultural output (constant prices)[c] — 1995=100*	12
						Crop production in kg[d]:	
550	565	542	532	552	634	*basic cereal grains[e] (excluding cereal mixed) of which:*	13
230	244	242	223	246	302	*wheat*	14
89,2	74,0	67,5	75,0	87,3	72,6	*rye*	15
93,8	88,2	86,3	109	76,2	85,1	*barley*	16
34,7	39,4	35,9	38,1	30,9	37,9	*oats*	17
272	213	237	227	185	193	*potatoes*	18
312	259	303	321	292	351	*sugar beets*	19
						Production of selected animal products:	
93,4	102	103	103	102	114	*animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)[fg] in kg*	20
90,1	101	103	105	106	119	*meat, fats and pluck from slaughter[fh] in kg*	21
303	310	313	319	321	328	*cows' milk in l*	22
253	289	269	247	261	266	*hen eggs in units*	23
0,03	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	*sheep's greasy wool in kg*	24

sceniczną; do 1990 r. — jednostek państwowych i komunalnych posiadających status instytucji artystycznych. obrony narodowej i resortu spraw wewnętrznych; od 2011 r. dane dotyczą obiektów posiadających 10 i więcej ności. *d* Od 2010 r. bez posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy *f* Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna. *g* W wadze poubojowej

— state and municipal entities possessing the status of art institutions. b Until 2010 data do not include rooms of the Interior; since 2011 data concern establishments possessing 10 and more bed places. c See general notes agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural land flesh, poultry, goat, rabbit and game. g In post-slaughter warm weight. h In cooled weight.

II. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU W PRZELICZENIU NA MIESZ
MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY CALCULATED PER

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1950	1960	1970	1980	1990	2000
1	Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w ha	0,276	0,258	0,263	0,241	0,229	0,232
2	Pozyskanie drewna (grubizny) w m^3	0,55	0,54	0,57	0,58	0,46	0,68
3	Ryby morskie (połów)[a] w kg	2,7	5,7	13,9	22,2	11,3	5,2
4	Ryby słodkowodne (połów)[b] w kg	0,6[c]	0,6	0,7	0,8	1,3	1,0
5	Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe[d]) — 2005=100	.	.	.	.	.	.
	Produkcja niektórych wyrobów[e]:						
6	węgiel kamienny[f] w kg	3142	3516	4307	5428	3879	2701
7	masło i pozostałe tłuszcze do smarowania[g] w kg	1,3	3,2	3,9	7,1	7,1	3,6
8	cukier (w przeliczeniu na cukier biały) w kg	38,5	46,0	42,7	30,0	51,8	52,5
9	obuwie (łącznie z gumowym) w parach	1,2	2,8	4,4	4,6	2,7	1,3
10	cement[h] w kg	101	222	374	518	329	393
11	stal surowa w kg	101	225	363	548	358	274
	odbiorniki na 1000 ludności w szt.:						
12	radiowe (łącznie z zestawami)	4,7	21,1	30,4	75,8	37,7	2,8
13	telewizyjne[i]	—	5,8	18,9	25,3	19,7	164
14	chłodziarki i zamrażarki typu domowego (łącznie z chłodziarko-zamrażarkami) na 1000 ludności w szt.	—	1,3	13,6	19,5	15,9	18,1
15	pralki typu domowego (łącznie z pralko-suszarkami) na 1000 ludności w szt.	—	17,9	13,0	22,7	12,7	14,7
16	samochody osobowe[k] na 10 tys. ludności w szt.	—	4,1	19,7	98,7	70,1	139
17	energia elektryczna w kWh	380	987	1984	3426	3585	3795
18	Produkcja budowlano-montażowa (ceny stałe[d]) — 2005=100	.	.	.	.	.	.
19	Kubatura budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowych oddanych do użytkowania[l] w m^3	.	1,3	1,6	2,1	1,5	1,0

a Łącznie z organizmami morskimi. *b* Od 2000 r. bez produkcji materiału zarybieniowego w stawach. *c* 1949 r. pracujących przekracza 9 osób, do 1990 r. — 5 osób. *f* Z wyłączeniem brykietów i podobnych paliw stałych. z monitorami ekranowymi, z wyjątkiem stosowanych do komputerów. *k* Bez samochodów kempingowych, wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania; do 1990 r. łącznie z budynkami plebanii, kurii biskupich

a Including sea creatures. b Since 2000 excluding production of fish-stocking materials in ponds. c 1949. 9 persons, until 1990 more than 5 persons. f Excluding coal briquettes and similar solid fuels. h Portland, motor caravans, snowmobiles, golf cars and similar vehicles. l Excluding summer houses and holiday cottages as and residences of presidents and bishops.

KAŃCA (cd.)
CAPITA (cont.)

2005	2010	2011	2012	2013	2014	*SPECIFICATION*	*No.*
0,236	0,237	0,237	0,238	0,238	0,239	*Forest areas (as of 31 XII) in ha*	1
0,78	0,87	0,90	0,91	0,93	0,98	*Removals (timber) in m³*	2
3,6	4,4	4,7	4,7	5,1	4,4	*Sea fish (catch)[a] in kg*	3
1,4	1,3	1,2	1,3	1,3	1,3	*Freshwater fish (catch)[b] in kg*	4
100,0	133,3	143,3	144,0	146,6	151,1	*Sold production of industry (constant prices[d]) — 2005=100*	5
						Production of selected products[e]:	
2566	1992	1984	2071	2001	.	*hard coal[f] in kg*	6
4,7	4,5	4,3	4,4	4,4	.	*butter and other dairy spreads in kg*	7
53,3	41,0	50,4	51,8	50,7	.	*sugar (in terms of white sugar) in kg*	8
1,2	0,9	1,0	0,9	1,1	.	*footwear (including rubber) in pairs*	9
331	411	493	413	385	.	*cement[h] in kg*	10
218	208	228	222	213	.	*crude steel in kg*	11
0,4	0,1	0,1	26,0	23,7	.	*radio receivers (including sets) per 1000 population in units*	12
176	684	537	533	486	.	*television receivers[i] per 1000 population in units*	13
43,9	48,5	53,6	57,6	74,9	.	*household refrigerators and freezers (including combined refrigerators-freezers) per 1000 population in units*	14
38,8	105	114	129	146	.	*household washing machines (including machines which both wash and dry) per 1000 population in units*	15
142	204	192	140	123	.	*passenger cars[k] per 10 thous. population in units*	16
4112	4093	4245	4208	4274	4130	*electricity in kWh*	17
100,0	160,5	178,2	165,2	156,1	160,8	*Construction and assembly production (constant prices[d]) — 2005=100*	18
1,5	1,7	1,7	1,9	1,9	1,8	*Cubic volume of one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings completed[l] in m³*	19

d Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 na str. 12. *e* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba *g* Otrzymywane z mleka. *h* Portlandzki, glinowy, żużlowy i podobne rodzaje cementu hydraulicznego. *i* Łącznie pojazdów śniegowych, do golfa i podobnych. *l* Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji oraz rezydencji prezydenckich i biskupich.

d See general notes to the Yearbook, item 11 on page 15. e Data concern economic entities employing more than aluminous, slag and similar hydraulic. i Including monitors, excluding monitors used for computers. k Excluding well as rural residences not adapted for permanent residence; until 1990 including presbyteries, episcopal curiae

II. WAŻNIEJSZE DANE O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU W PRZELICZENIU NA MIESZ
MAJOR DATA REGARDING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF THE COUNTRY CALCULATED PER

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1950	1960	1970	1980	1990	2000
	Przewozy ładunków w t·km — transportem:						
1	kolejowym normalnotorowym[ab]	1416	2251	3052	3787	2195	1423
2	samochodowym[c]	8,5	193	485	1252	1059/789	1961
	Przewozy pasażerów w pas·km — transportem:						
3	kolejowym normalnotorowym[bd]	1093	1047	1134	1302	1322	630
4	samochodowym[e]	69,4	257	896	1384	1225	830
5	Samochody osobowe zarejestrowane (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w szt.	1,6	3,9	14,7	66,7	138	261
6	Placówki pocztowe[fg] (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	2,0	2,3	2,3	2,3	2,1	2,2
7	Przesyłki listowe[gh] nadane w obrocie krajowym na 100 ludności w tys.	.	3,0	4,6	3,7	1,9	6,1
8	Telefoniczne łącza główne[i] (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	7,7	17,9	32,8	54,4	86,5	286
9	Abonenci telefonii ruchomej[k] (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	—	—	—	—	—	176
10	Import[l] — cif (do 1990 r. — fob; ceny bieżące) w USD	26,9	50,5	111	537	251	1279
11	Eksport[l] (ceny bieżące) w USD	25,6	44,8	109	478	377	827
12	Nakłady inwestycyjne (ceny stałe[m]) — 1995=100	13,5	29,4	54,6	96,4	80,8	180,3
13	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; ceny stałe[m]) — 1995=100	31,3	34,0	45,7	75,8	92,0	121,9
14	Produkt krajowy brutto[n] (ceny stałe[m]) — 1995=100	.	.	.	.	.	129,4
15	Popyt krajowy[n] (ceny stałe[m]) — 1995=100	.	.	.	.	.	137,1
16	spożycie	.	.	.	.	.	129,5
17	w tym w sektorze gospodarstw domowych	.	.	.	.	.	133,3
18	akumulacja brutto	.	.	.	.	.	167,2
19	w tym nakłady brutto na środki trwałe	.	.	.	.	.	182,7

a Łącznie z szerokotorowymi. *b* Dane dotyczą PKP oraz od 2005 r. również innych podmiotów, które manewrowymi. *c* Do 1990 r. (mianownik) bez transportu prywatnego. *d* Do 1990 r. bez pasażerów korzystających o liczbie pracujących do 9 osób, do 1990 r. — 5 osób. *f* Do 1990 r. placówki pocztowo-telekomunikacyjne; w 2000 r. czonego (do 2012 r. operatora publicznego). *h* Dane szacunkowe. *i* Do 1990 r. standardowe łącza główne z użytkownikami (usługi z przedpłatą). *l* Do 1980 r. przeliczono ze złotych dewizowych. *m* Patrz uwagi ogólne do Systemem Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej (ESA 2010)".

a Including broad gauge. b Data concern PKP and since 2005 also other entities which obtained licences for excluding private transport. d Until 1990 excluding passengers transported free of charge. e Excluding transports by post and telecommunication offices; in 2000 post offices and telecommunication service offices. g Data concern line telephone subscribers); data concern operators of the public telecommunication network. k Including users *11 on page 15.* *n Compiled according to the principles of the "European System of National and Regional*

KAŃCA (dok.)
CAPITA (cont.)

2005	2010	2011	2012	2013	2014	*SPECIFICATION*	*No.*
						Transport of goods in tkm:	
1309	1267	1395	1269	1321	1301	*railway transport (standard gauge)*[ab]	1
3138	5561	5682	6055	6745	6830	*road transport*[c]	2
						Transport of passengers in pass·km:	
476	465	472	463	436	417	*railway transport (standard gauge)*[bd]	3
768	561	536	519	520	560	*road transport*[e]	4
323	447	470	486	504	520	*Registered passenger cars (as of 31 XII) per 1000 population in units*	5
2,2	2,2	2,2	2,2	2,0	2,0	*Post offices*[fg] *(as of 31 XII) per 10 thous. population*	6
4,6	4,0	3,9	3,7	3,4	3,0	*Letters mailed*[gh] *in domestic turnover per 100 population in thous.*	7
308	214	179	160	151	139	*Telephone main line*[i] *(as of 31 XII) per 1000 poppulation*	8
764	1232	1315	1409	1468	1497	*Mobile telephone subscribers*[k] *(as of 31 XII) per 1000 population*	9
2661	4623	5511	5150	5423	5773	*Imports*[l] *— cif (until 1990 — fob; current prices) in USD*	10
2342	4148	4938	4792	5354	5688	*Exports*[l] *(current prices) in USD*	11
169,7	262,4	290,2	282,1	279,0	303,3	*Investment outlays (constant prices*[m]*) — 1995= =100*	12
136,7	161,8	169,2	176,0	183,4	.	*Gross value of fixed assets (as of 31 XII; constant prices*[m]*) — 1995=100*	13
151,4	190,3	199,2	202,6	206,2	213,4	*Gross domestic product*[n] *(constant prices*[m]*) — 1995=100*	14
153.8	196,5	204,0	203,2	204,2	214,4	*Domestic demand*[n] *(constant prices*[m]*) — 1995= =100*	15
150,1	187,2	190,2	191,5	194,4	201,2	*final consumption expenditure*	16
153,5	191,5	197,2	199,0	201,6	207,8	*of which households sector*	17
167,0	235,9	264,7	253,3	244,7	272,6	*gross capital formation*	18
180,3	258,2	282,2	277,7	281,0	307,1	*of which gross fixed capital formation*	19

otrzymały licencje na transport kolejowy; w 2005 r. w przypadku przewozów ładunków — łącznie z przewozami z bezpłatnych przejazdów. *e* Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej oraz dokonywanych przez podmioty placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. *g* Dane dotyczą operatora pocztowego wyzna- (abonenci telefonii stacjonarnej); dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. *k* Łącznie Rocznika, ust. 11 na str. 12. *n* Opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z „Europejskim

the railway transport; in 2005 in case of transport of goods — including shunting. c Until 1990 (denominator) urban transport fleet and by entities employing up to 9 persons, until 1990 — 5 persons. f Until 1990 data concern appointed postal operator (until 2012 public operator). h Estimated data. i Until 1990 standard main line (fixed (pre-paid services). l Until 1980 calculated from hard currency zlotys. m See general notes to the Yearbook, item Accounts in the European Union (ESA 2010)".

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWACH W 2014 R.
MAJOR DATA BY VOIVODSHIP IN 2014

Lp. *No.*	Województwa *Voivodships*	Powierzchnia ogólna[a] *Total area*[a]		Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania[a] w ha *Devastated and degraded land requiring reclamation and management*[a] *in ha*	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania[b] *Industrial and municipal wastewater requiring treatment*[b]		
					ogółem w hm³ *grand total in hm³*	w tym oczyszczane w % ogółem *of which treated in % of grand total*	
		w km² *In km²*	w odsetkach *in percent*			razem *total*	w tym chemicznie[h], biologicznie i z podwyższonym usuwaniem biogenów *of which chemically*[h]*, biologically and with increased biogene removal*
1	**POLSKA** ..... ***POLAND***	**312679**	**100,0**	**62774**	**2124,0**	**94,7**	**70,5**
2	Dolnośląskie	19947	6,4	7789	161,0	97,1	80,6
3	Kujawsko-pomorskie	17972	5,8	4403	121,7	97,6	82,1
4	Lubelskie	25122	8,0	3140	72,3	99,4	78,7
5	Lubuskie	13988	4,5	1489	35,2	98,8	97,3
6	Łódzkie	18219	5,8	4848	99,8	96,9	86,7
7	Małopolskie	15183	4,9	1928	260,7	98,2	42,4
8	Mazowieckie	35558	11,4	3883	248,2	97,6	95,8
9	Opolskie	9412	3,0	2204	62,0	98,3	56,9
10	Podkarpackie	17846	5,7	1539	69,5	98,3	89,8
11	Podlaskie	20187	6,5	2759	38,9	100,0	97,7
12	Pomorskie	18310	5,9	2935	124,4	99,7	94,8
13	Śląskie	12333	3,9	4818	368,2	81,6	46,0
14	Świętokrzyskie	11711	3,7	3471	84,0	78,5	54,5
15	Warmińsko-mazurskie	24173	7,7	4592	48,4	98,7	98,2
16	Wielkopolskie	29826	9,5	10156	215,1	99,8	53,7
17	Zachodniopomorskie	22892	7,3	2820	114,7	99,2	95,5

a Stan w dniu 31 XII. *b* Odprowadzone do wód lub do ziemi. *c* Ludność korzystająca — na podstawie szacunku, *e* Z wyłączeniem odpadów komunalnych; badaniem objęto zakłady wytwarzające w ciągu roku powyżej 1 tys. t zakresie przez wytwórcę. *h* Dotyczy tylko ścieków przemysłowych.

a As of 31 XII. b Discharged into waters or into the ground. c Population connected to — estimated data, the waste; plants generating over 1 thous. t of waste during the year or possessing at least 1 mln t of accumula only industrial wastewater.

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem[c] *Population connected to wastewater treatment plants in % of total population[c]*	Emisja zanieczyszczeń powietrza[d] w tys. t *Emission of air pollutants[d] in thous. t*		Redukcja zanieczyszczeń powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych[d] *Reduction of air pollutants in % of pollutants produced[d]*		Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w % powierzchni ogólnej[a] *Area of special nature value under legal protection in % of total area[a]*	Odpady wytworzone[e] w ciągu roku *Waste generated[e] during the year*		Lp. *No.*
	pyłowych *particulates*	gazowych[f] *gases[f]*	pyłowych *particulates*	gazowych[f] *gases[f]*		ogółem w tys. t *total in thous. t*	w tym unieszkodliwione poprzez składowanie[g] w % ogółem *of which disposed by landfilling[g] in % of total*	
71,5	**47,4**	**1573,3**	**99,8**	**59,6**	**32,5**	**131256,1**	**16,9**	1
78,6	3,3	48,5	99,9	93,0	18,6	34670,5	0,8	2
71,6	3,8	47,2	99,2	33,8	31,8	3570,8	52,4	3
56,4	1,9	26,5	98,4	87,4	22,7	6652,5	46,8	4
72,4	1,0	23,3	99,1	0,7	39,0	917,6	3,7	5
67,9	2,8	155,0	99,9	75,4	19,6	9937,1	83,0	6
62,7	3,0	109,0	99,5	51,6	52,1	6079,2	3,8	7
69,9	4,5	145,8	99,7	48,2	29,7	7096,2	3,9	8
72,2	1,9	57,2	99,9	71,0	27,2	1770,6	3,6	9
71,5	1,4	14,6	98,9	31,6	44,9	1099,1	2,0	10
66,8	0,9	10,2	98,9	8,4	32,0	1266,7	0,0	11
83,7	2,2	25,8	99,2	79,0	32,7	2214,0	1,4	12
78,8	10,3	724,0	99,6	27,5	22,2	39245,5	6,5	13
58,5	2,2	72,2	99,9	42,0	65,1	4867,0	42,3	14
75,0	1,0	8,4	98,1	2,0	46,7	1279,9	0,4	15
69,4	4,7	77,6	99,7	64,6	31,6	5745,9	28,5	16
82,1	2,6	27,8	99,7	51,7	21,6	4843,5	38,1	17

ludność ogółem — na podstawie bilansu. *d* Z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza. odpadów lub posiadające 1 mln t i więcej odpadów nagromadzonych. *f* Bez dwutlenku węgla. *g* We własnym

total population — based on balance. d From plants of significant nuisance to air quality. e Excluding municipal ted waste were included in the survey. f Excluding carbon dioxide. g By waste producer on its own. h Concerns

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWACH W 2014 R. (cd.)
MAJOR DATA BY VOIVODSHIP IN 2014 (cont.)

Lp. *No.*	Województwa *Voivodships*	Ludność[ab] *Population*[ab]					Urodzenia żywe na 1 zgon *Live births per death*
		w tys. *in thous.*	w odsetkach *in percent*	w miastach w % *in urban areas in %*	na 1 km² powierzchni ogólnej *per 1 km² of total area*	kobiety na 100 mężczyzn *females per 100 males*	
1	**POLSKA** ..... ***POLAND***	**38479**	**100,0**	**60,3**	**123**	**107**	**0,997**
2	Dolnośląskie	2908	7,6	69,3	146	108	0,909
3	Kujawsko-pomorskie	2090	5,4	59,8	116	106	1,000
4	Lubelskie	2148	5,6	46,2	85,5	106	0,897
5	Lubuskie	1020	2,6	63,1	72,9	105	1,017
6	Łódzkie	2504	6,5	63,2	137	110	0,764
7	Małopolskie	3368	8,8	48,6	222	106	1,162
8	Mazowieckie	5335	13,9	64,3	150	109	1,068
9	Opolskie	1001	2,6	52,0	106	107	0,876
10	Podkarpackie	2129	5,5	41,3	119	104	1,087
11	Podlaskie	1192	3,1	60,5	59,0	105	0,931
12	Pomorskie	2302	6,0	64,9	126	105	1,223
13	Śląskie	4586	11,9	77,3	372	107	0,893
14	Świętokrzyskie	1263	3,3	44,6	108	105	0,789
15	Warmińsko-mazurskie	1444	3,7	59,2	59,7	104	1,066
16	Wielkopolskie	3473	9,0	55,1	116	106	1,191
17	Zachodniopomorskie	1715	4,5	68,7	74,9	105	0,954

a Stan w dniu 31 XII. *b* Na podstawie bilansu. *c* Według faktycznego miejsca pracy; bez pracujących w jednost pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie — dane szacunkowe.

a As of 31 XII. b Based on balance. c By actual workplace; excluding employed persons in budgetary units in agriculture — estimated data.

Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych *Infant deaths per 1000 live births*	Przyrost naturalny na 1000 ludności *Natural increase per 1000 population*	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności *Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population*	Pracujący[ac] *Employed persons*[ac]		Bezrobotni zarejestrowani[a] *Registered unemployed persons*[a]			Stopa bezrobocia rejestrowanego[a] w % *Registered unemployment rate*[a] *in %*	Lp. *No.*
			w tys. *in thous.*	w odsetkach *in percent*	ogółem *total*		w tym pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok w % ogółem *of which out of work for longer than 1 year in % of total*		
					w tys. *in thous.*	w odsetkach *in percent*			
4,2	**–0,0**	**–0,4**	**14076,3**	**100,0**	**1825,2**	**100,0**	**41,6**	**11,5**	1
4,6	–0,9	0,2	1035,2	7,4	121,6	6,6	39,0	10,6	2
4,6	0,0	–1,4	686,4	4,9	127,1	7,0	42,2	15,7	3
4,2	–1,1	–2,7	802,7	5,7	116,9	6,4	46,4	12,7	4
3,8	0,2	–1,3	326,5	2,3	47,1	2,6	34,3	12,8	5
4,4	–2,8	–0,8	936,1	6,7	126,2	6,9	44,4	11,9	6
3,2	1,4	0,9	1277,0	9,1	139,0	7,6	41,5	9,9	7
3,7	0,7	2,5	2309,4	16,4	249,8	13,7	45,9	9,8	8
4,7	–1,2	–2,3	312,8	2,2	42,4	2,3	37,0	11,9	9
5,0	0,7	–1,1	796,0	5,7	137,9	7,6	44,9	14,8	10
4,5	–0,7	–1,9	404,5	2,9	60,4	3,3	46,4	13,1	11
3,3	2,0	0,9	763,5	5,4	96,8	5,3	38,8	11,3	12
4,9	–1,1	–1,6	1642,2	11,7	175,7	9,6	39,1	9,6	13
3,1	–2,3	–2,0	455,7	3,2	75,4	4,1	41,9	14,2	14
4,8	0,6	–2,5	422,8	3,0	98,1	5,4	39,5	18,9	15
4,3	1,7	0,0	1395,6	9,8	116,4	6,4	37,0	7,8	16
5,3	–0,4	–1,4	509,9	3,6	94,5	5,2	37,1	15,6	17

kach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego; dla

conducting activity within the scope of national defence and public safety; for employed persons on private farms

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWACH W 2014 R. (cd.)
MAJOR DATA BY VOIVODSHIP IN 2014 (cont.)

Lp. *No.*	Województwa *Voivodships*	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto[a] *Average monthly gross wages and salaries[a]*		Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych — 2013=100 *Price index of consumer goods and services 2013=100*	Liczba ludności na I sklep[b] w 2013 r. *Population per shop[b] in 2013*	Zasoby mieszkani *Dwelling stock*	
						mieszkania *dwellings*	
		w zł *in zl*	Polska=I00 *Poland=I00*			w tys. *in thous.*	na 1000 ludności *per 1000 population*
1	**POLSKA** ..... ***POLAND***	**4008**	**100,0**	**100,0**	**109**	**13983**	**363**
2	Dolnośląskie	4049	101,0	100,0	109	1123	386
3	Kujawsko-pomorskie	3440	85,8	99,8	110	727	348
4	Lubelskie	3608	90,0	100,0	115	756	352
5	Lubuskie	3429	85,6	100,5	89,9	363	355
6	Łódzkie	3621	90,3	99,5	99,6	998	398
7	Małopolskie	3703	92,4	99,9	108	1132	336
8	Mazowieckie	4934	123,1	100,0	107	2167	406
9	Opolskie	3638	90,8	99,7	121	350	350
10	Podkarpackie	3414	85,2	100,2	126	641	301
11	Podlaskie	3533	88,1	99,7	127	436	366
12	Pomorskie	4018	100,2	99,9	118	824	358
13	Śląskie	4105	102,4	99,9	108	1731	377
14	Świętokrzyskie	3438	85,8	99,7	103	436	345
15	Warmińsko-mazurskie	3390	84,6	99,9	116	501	347
16	Wielkopolskie	3600	89,8	100,2	106	1163	335
17	Zachodniopomorskie	3653	91,1	100,3	98,5	634	370

a Poza jednostkami budżetowymi prowadzącymi działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa i niezamieszkane; opracowano na podstawie bilansu. *d* Stan na początku roku szkolnego; bez szkół dla dorosłych. specjalnymi przysposabiającymi do pracy.

a Excluding budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety; exclu basis of balance. d As of beginning of the school year; excluding schools for adults. e Excluding children aged 6

owe[bc] s[bc]	Mieszkania oddane do użytkowania *Dwellings completed*			Uczniowie — w tys. — w szkołach[d] *Pupils and students — in thous. — in schools[d]*			
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m^2 *average useful floor area per dwelling in m^2*	w tys. *in thous.*	na 1000 ludności *per 1000 population*	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m^2 *average useful floor area per dwelling in m^2*	podstawowych[e] *primary[e]*	gimnazjach *lower secondary*	zasadniczych zawodowych[f] *basic vocational schools[f]*	Lp. *No.*
73,4	**143,2**	**3,7**	**100,9**	**2306,1**	**1092,8**	**201,0**	1
72,2	14,0	4,8	90,0	159,4	74,2	13,8	2
69,4	6,2	3,0	100,2	127,1	60,9	14,1	3
76,7	5,7	2,6	109,7	128,0	64,1	9,3	4
73,1	3,4	3,3	92,6	61,6	28,7	6,1	5
68,4	6,5	2,6	118,4	141,3	67,0	10,4	6
77,6	15,6	4,6	102,1	208,7	102,4	20,9	7
71,7	30,7	5,8	91,6	341,4	151,6	18,9	8
80,3	1,9	1,9	126,2	51,9	25,7	6,1	9
80,9	6,4	3,0	116,6	128,0	65,8	11,6	10
75,9	4,2	3,5	106,1	67,6	33,7	4,6	11
71,6	10,9	4,7	93,9	150,1	68,9	14,7	12
70,2	9,7	2,1	120,9	256,2	119,0	22,0	13
73,9	3,5	2,8	102,9	70,9	35,8	5,9	14
67,9	4,3	3,0	95,9	88,3	42,9	9,0	15
80,7	14,6	4,2	103,3	227,4	105,6	25,1	16
70,3	5,4	3,2	95,8	98,2	46,4	8,5	17

publicznego; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. *b* Stan w dniu 31 XII. *c* Zamieszkane *e* Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego. *f* Łącznie ze szkołami

ding economic entities employing up to 9 persons. b As of 31 XII. c Inhabited and uninhabited; compiled on the attending pre-primary education establishments. f Including special job-training schools.

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWACH W 2014 R. (cd.)
MAJOR DATA BY VOIVODSHIP IN 2014 (cont.)

Lp. *No.*	Województwa *Voivodships*	Uczniowie — w tys. — w szkołach[ab] *Pupils and students — in thous. — in schools[ab]*				Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego[ac] w tys. *Children attending pre-primary education establishments[ac] in thous.*
		liceach ogólnokształcących *general secondary schools*	technikach *technical secondary schools*	artystycznych ogólnokształcących[k] *general art schools[k]*	policealnych *post-secondary*	
1	**POLSKA** ..... ***POLAND***	**523,8**	**510,1**	**12,6**	**264,6**	**1236,3**
2	Dolnośląskie	33,6	35,1	0,7	18,8	89,3
3	Kujawsko-pomorskie	26,3	29,4	0,7	15,5	61,7
4	Lubelskie	36,2	30,7	0,7	18,4	64,6
5	Lubuskie	11,7	14,1	0,3	5,3	32,6
6	Łódzkie	34,9	30,5	0,8	20,1	76,6
7	Małopolskie	46,8	50,2	1,3	21,1	114,7
8	Mazowieckie	85,5	59,0	1,2	32,7	194,9
9	Opolskie	10,3	13,8	0,3	5,1	29,6
10	Podkarpackie	32,8	34,6	0,9	12,3	64,6
11	Podlaskie	19,0	16,7	0,4	10,4	34,1
12	Pomorskie	29,8	29,6	0,8	17,1	76,2
13	Śląskie	53,2	60,1	2,3	36,5	145,2
14	Świętokrzyskie	18,6	19,8	0,3	9,2	35,1
15	Warmińsko-mazurskie	18,7	19,9	0,3	9,7	42,0
16	Wielkopolskie	45,1	46,3	0,9	21,6	125,1
17	Zachodniopomorskie	21,3	20,3	0,6	10,9	50,0

a Stan na początku roku szkolnego. *b* Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. *c* Łącznie z obejmują ochrony zdrowia w zakładach karnych. *e* Stan w dniu 31 XII. *f* Łącznie z łóżkami i inkubatorami dla *h* Łącznie z dziećmi w oddziałach żłobkowych. *i* Posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych; stan w dniu

a As of beginning of the school year. b Excluding schools for adults, except post-secondary schools. do not include heath care in prisons. e As of 31 XII. f Including beds and incubators for newborns; excluding i In establishments possessing 10 and more bed places; as of 31 VII. k Leading to professional certification. l Exclu

Łóżka[def] *Beds[def]*	Leczeni[dg] *In-patients[dg]*	Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca[d] w 2013 r. *Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita[d] in 2013*	Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych[eh] na 1000 dzieci w wieku do lat 3 *Children in nurseries and children's clubs[eh] per 1000 children up to the age of 3*	Widzowie w kinach na 1000 ludności *Audience in cinemas per 1000 population*	Abonenci na 1000 ludności[e] *Subscribers per 1000 population[e]*		Miejsca noclegowe w turystycznych obiektach noclegowych[i] *Number of bed places in tourist accommodation establishments[i]*	Lp. *No.*
w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności w 2013 r. *in general hospitals per 10 thous. population in 2013*					radiowi *radio*	telewizyjni *television*		
48,8[l]	**2043**[l]	**8,0**	**59,0**	**1071**	**181**	**174**	**694023**	1
51,8	2029	7,9	99,6	1324	201	193	60320	2
46,1	1857	8,0	42,6	946	197	190	26907	3
53,3	2203	8,4	38,3	678	158	151	20807	4
43,8	1844	7,5	77,1	888	207	200	18211	5
53,4	2506	8,4	57,9	863	210	202	23231	6
44,2	1777	8,0	52,1	1109	144	137	87208	7
49,9	2267	8,3	68,5	1609	174	167	47921	8
49,1	1713	6,9	96,6	683	192	186	7913	9
47,8	1983	7,5	47,7	632	100	96	27598	10
49,0	2075	8,3	61,8	786	161	155	12848	11
41,2	1712	7,7	54,0	1329	181	174	97131	12
56,3	2048	8,4	51,3	1103	219	211	44996	13
48,9	2250	7,4	38,6	634	151	145	14898	14
46,1	1983	7,4	38,0	705	178	172	39820	15
42,3	2016	7,6	54,4	1148	196	188	42597	16
48,9	1995	8,1	73,5	972	195	187	121617	17

dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą. *d* Dane nie noworodków; bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych. *g* Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. 31 VII. *k* Dające uprawnienia zawodowe. *l* Bez 2 szpitali w województwie wielkopolskim.

c Including children attending for the whole school year the units performing health care activities. d Data day-time places in hospital wards. g Excluding inter-ward patient transfers. h Including children in nursery wards. ding 2 hospitals in Wielkopolskie voivodship.

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWACH W 2014 R. (cd.)
MAJOR DATA BY VOIVODSHIP IN 2014 (cont.)

Lp. *No.*	Województwa *Voivodships*	Użytki rolne[ab] *Agricultural land[ab]*				Powierzchnia zasiewów[ab] *Sown area[ab]*		Bydło[ab]
		ogółem *total*		z liczby ogółem w % *of total number in %*				
		w tys. ha *in thous. ha*	w odsetkach *in percent*	w dobrej kulturze rolnej *area in good agricultural condition*	gospodarstwa indywidualne *private farms*	ogółem w tys. ha *total in thous. ha*	w tym zboża podstawowe (bez mieszanek zbożowych) w % *of which basic cereals (excluding cereal mixed) in %*	w tys. szt. *in thous. heads*
1	**POLSKA** ..... ***POLAND***	**14558,4**	**100,0**	**99,1**	**90,9**	**10419,9**	**55,8**	**5920,4**
2	Dolnośląskie	934,9	6,4	99,1	83,0	735,4	55,8	107,0
3	Kujawsko-pomorskie	1066,6	7,3	99,5	90,6	925,8	50,9	503,8
4	Lubelskie	1387,8	9,5	99,1	97,1	1051,1	60,6	362,7
5	Lubuskie	439,1	3,0	99,1	84,9	281,2	57,5	79,7
6	Łódzkie	957,7	6,6	99,3	98,4	739,3	61,4	464,4
7	Małopolskie	539,2	3,7	98,7	96,8	295,4	58,0	169,5
8	Mazowieckie	1885,5	13,0	99,1	98,2	1193,5	55,6	1146,1
9	Opolskie	486,4	3,3	99,6	74,2	434,5	56,6	114,6
10	Podkarpackie	574,8	3,9	97,7	95,7	319,2	59,2	94,9
11	Podlaskie	1078,0	7,4	99,4	98,6	635,2	37,4	947,8
12	Pomorskie	732,4	5,0	98,9	84,8	572,0	57,5	201,3
13	Śląskie	366,3	2,5	98,5	93,0	266,0	64,2	118,8
14	Świętokrzyskie	484,8	3,3	99,2	99,1	328,0	63,0	159,1
15	Warmińsko-mazurskie	997,9	6,9	98,9	87,4	580,0	53,3	457,8
16	Wielkopolskie	1795,1	12,3	99,2	86,3	1472,9	56,3	889,3
17	Zachodniopomorskie	831,9	5,7	98,8	75,0	590,4	56,3	103,6

a Stan w czerwcu. *b* Bez posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy *d* W przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami): wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wa

a As of June. b Excluding owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities as well as farming year. d In terms of meat (including fats): beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter

Cattle[ab]	Trzoda chlewna[ab] *Pigs*[ab]		Skup na 1 ha użytków rolnych[b] *Procurement per 1 ha of agricultural land*[b]		Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych[bc] w kg *Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land*[bc] *in kg*		Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik[b] w ha w 2013 r. *Agricultural land area per tractor*[b] *in ha in 2013*	Lp. *No.*
na 100 ha użytków rolnych w szt. *per 100 ha of agricultural land in heads*	w tys. szt. *in thous. heads*	na 100 ha użytków rolnych w szt. *per 100 ha of agricultural land in heads*	żywca rzeźnego[d] w kg *animals for slaughter*[d] *in kg*	mleka krowiego w l *cows' milk in l*	mineralnych lub chemicznych[e] *mineral or chemical*[e]	wapniowych *lime*		
40,7	**11724,1**	**80,5**	**264**	**709**	**133**	**47,9**	**10,2**	1
11,4	201,1	21,5	77,5	173	169	86,8	16,1	2
47,2	1320,9	124	340	734	166	63,1	11,8	3
26,1	616,7	44,4	131	393	140	34,7	8,0	4
18,1	155,8	35,5	240	214	98,0	44,7	21,0	5
48,5	1057,0	110	368	818	136	39,8	7,6	6
31,4	190,4	35,3	141	278	84,6	26,5	5,1	7
60,8	1005,4	53,3	334	1157	125	33,0	8,9	8
23,6	420,3	86,4	193	502	188	97,0	14,5	9
16,5	192,4	33,5	97,3	211	80,1	18,9	6,1	10
87,9	354,1	32,9	170	1925	116	21,2	10,3	11
27,5	756,7	103	378	407	143	64,6	15,8	12
32,4	252,3	68,9	316	548	138	51,0	8,2	13
32,8	242,8	50,1	203	345	106	16,5	6,1	14
45,9	528,0	52,9	256	828	100	43,8	19,5	15
49,5	4134,6	230	466	856	158	53,8	11,3	16
12,4	295,6	35,5	173	198	117	85,6	29,2	17

poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. *c* W roku gospodarczym 2013/14. dze poubojowej ciepłej. *e* Łącznie z wieloskładnikowymi.

owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. c In the 2013/14 warm weight. e Including mixed fertilizers.

III. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWACH W 2014 R. (dok.)
MAJOR DATA BY VOIVODSHIP IN 2014 (cont.)

Lp. *No.*	Województwa *Voivodships*	Powierzchnia gruntów leśnych[a] w tys. ha *Forest land[a] in thous. ha*		Produkcja sprzedana (ceny bieżące)[b] *Sold production (current prices)[b]*				Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe[ac] *Railway lines operated (standard gauge)[ac]*	
				przemysł *industry*		budownictwo *construction*			
		ogółem *total*	w tym lasy *of which forests*	w mln zł *in mln zl*	w odsetkach *in percent*	w mln zł *in mln zl*	w odsetkach *in percent*	ogółem w km *total in km*	w tym zelektryfikowane w % ogółem *of which electrified in % of total*
1	**POLSKA** ..... ***POLAND***	**9403,0**	**9197,8**	**1166591**	**100,0**	**179570**	**100,0**	**19240**	**61,5**
2	Dolnośląskie	608,8	592,8	105578	9,0	12464	6,9	1751	60,9
3	Kujawsko-pomorskie	431,1	421,2	49045	4,2	6617	3,7	1196	47,1
4	Lubelskie	591,4	583,0	29781	2,5	4771	2,7	1041	40,0
5	Lubuskie	709,0	688,1	29339	2,5	2020	1,1	921	36,6
6	Łódzkie	395,1	387,8	68684	5,9	7718	4,3	1068	92,3
7	Małopolskie	440,5	435,3	76847	6,6	15472	8,6	1086	80,9
8	Mazowieckie	833,9	821,9	245834	21,1	53769	30,0	1677	82,9
9	Opolskie	257,2	250,4	21709	1,9	3038	1,7	764	56,5
10	Podkarpackie	688,2	678,0	36850	3,2	6376	3,6	978	37,5
11	Podlaskie	630,0	620,1	20785	1,8	4937	2,8	656	33,4
12	Pomorskie	683,2	665,5	80739	6,9	11010	6,1	1221	37,8
13	Śląskie	403,8	393,8	184384	15,8	20368	11,3	1977	83,5
14	Świętokrzyskie	336,6	330,1	23450	2,0	4833	2,7	721	76,8
15	Warmińsko-mazurskie	770,9	750,5	27944	2,4	3447	1,9	1116	44,5
16	Wielkopolskie	787,6	767,5	133086	11,4	18000	10,0	1884	67,0
17	Zachodniopomorskie	835,7	811,8	32536	2,8	4730	2,6	1183	63,3

a Stan w dniu 31 XII. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. kolejowej. *d, e* Dane dotyczą: *d* — operatora pocztowego wyznaczonego, *e* — operatorów telekomunikacyjnych z „Europejskim Systemem Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej (ESA 2010) ", patrz nota

a As of 31 XII. b Data concern economic entities employing more than 9 persons. c Including broad gauge; data appointed operator, e — operators of the public telecommunication network. f Grouping by local kind-of-activity the European Union (ESA 2010)", see note in the chapter "National accounts" on page 391. g Excluding persons

Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie)[a] w 2013 r. *Hard surface public roads (urban and non-urban)[a] in 2013*		Liczba ludności na 1 placówkę pocztową[ad] *Population per 1 post office[ad]*	Telefoniczne łącza główne na 1000 ludności[ae] *Telephone main line per 1000 population[ae]*	Produkt krajowy brutto[f] w 2012 r. *Gross domestic product[f] in 2012*			Podmioty gospodarki narodowej[ag] zarejestrowane w rejestrze REGON *Entities of the national economy[ag] recorded in the REGON register*		Lp. *No.*
ogółem w km *total in km*	w tym o nawierzchni ulepszonej w % ogółem *of which improved surface in % of total*			w mln zł (ceny bieżące) *in mln zl (current prices)*	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące) *per capita in zl (current prices)*	2011=100 (ceny stałe) *(constant prices)*	w tys. *in thous.*	w odsetkach *in percent*	
285165	**92,1**	**5103**	**139**	**1615894**	**41934**	**101,8**	**4119,7**	**100,0**	1
18857	93,8	5032	150	138298	47440	101,8	351,1	8,5	2
16701	88,3	5251	113	71526	34095	100,7	192,1	4,7	3
21224	95,3	4304	112	63929	29479	102,0	171,6	4,2	4
8476	88,2	4148	148	35667	34862	102,3	110,1	2,7	5
19373	91,6	5272	121	98819	39080	102,0	239,6	5,8	6
24131	90,3	6047	149	123832	36961	101,6	356,8	8,7	7
35375	94,7	5894	189	353348	66755	102,2	742,2	18,0	8
8496	91,7	4835	137	34305	33888	100,5	100,1	2,4	9
15898	94,2	5219	121	62448	29333	101,0	162,6	3,9	10
12554	90,7	3679	116	36057	30055	100,5	98,3	2,4	11
12851	91,6	5208	146	93859	41045	103,2	276,0	6,7	12
23180	93,1	5857	134	205025	44372	101,0	461,9	11,2	13
13478	87,0	4993	107	40126	31459	100,2	110,1	2,7	14
13080	93,4	4198	108	43653	30065	100,3	123,4	3,0	15
27792	91,7	5033	130	154153	44567	103,2	404,4	9,8	16
13700	90,8	3980	134	60850	35334	101,3	219,4	5,3	17

c Łącznie z szerokotorowymi; dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury sieci publicznej. *f* Grupowanie metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności; dane opracowano zgodnie w dziale „Rachunki narodowe" na str. 391. *g* Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

concern PKP network as well as other entities managing railway infrastructure. d, e Data concern: d — the postal unit method; data are compiled in accordance with the "European System of National and Regional Accounts in tending private farms in agriculture.

ŹRÓDŁA DANYCH
SOURCES OF DATA

Podstawę opracowania materiału liczbowego do Małego Rocznika Statystycznego Polski 2015 stanowiły dane ze sprawozdawczości, ze spisów powszechnych, z różnorodnych badań prowadzonych przez Główny Urząd Statystyczny, jak również szacunki własne GUS.

Dane zamieszczone w układzie międzynarodowym opracowano na podstawie ostatnich dostępnych publikacji i baz danych ONZ oraz wyspecjalizowanych agend ONZ, a także ugrupowań gospodarczych; znaczna część danych pochodzi również z roczników i biuletynów wydawanych przez poszczególne kraje.

Statistical data for the Concise Statistical Yearbook of Poland 2015 were compiled on the basis of data from reports, censuses, various surveys conducted by the Central Statistical Office as well as CSO estimates.

International data were compiled on the basis of the latest available publications and databases of the UN and specialized UN agencies, as well as economic groupings; considerable amount of data comes also from yearbooks and bulletins published by individual countries.

W poszczególnych działach Rocznika zaprezentowano dane opracowane m.in. przez niżej wymienione instytucje i jednostki:

Data presented in individual chapters of the Yearbook were compiled, among others, by the below mentioned institutions and organizations:

Warunki naturalne i ochrona środowiska
Environment and environmental protection

- Główny Urząd Geodezji i Kartografii (tabl. 1, 8; wykres na str. 17; nota na str. 18, dane o wyższych szczytach w pasmach górskich na str. 19)
  Head Office of Geodesy and Cartography (tables 1, 8; chart on page 17; note on page 18, data about higher peaks in mountain ranges on page 19)
- Komenda Główna Straży Granicznej (tabl. 1; wykres na str. 17)
  Border Guard Headquarters (table 1; chart on page 17)
- Polskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk o Ziemi (tabl. 2)
  Polish Society of Friends of Earth Sciences (table 2)
- Instytut Geodezji i Kartografii (dane o układzie pionowym powierzchni Polski oraz najwyżej i najniżej położonych punktach i miejscowościach na str. 19)
  Institute of Geodesy and Cartography (data about elevations and the highest and the lowest points and localities on page 19)
- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (tabl. 3, 4, 7, 10 w części dot. opadów i odpływów; dane o większych i głębszych jeziorach na str. 23; wykresy na str. 27; noty na str. 25, 26, 31)
  Institute of Meteorology and Water Management (tables 3, 4, 7, 10 in the portion concerning precipitation and outflow; data about larger and deeper lakes on page 23; charts on page 27; notes on pages 25, 26, 31)
- Min. Środowiska (tabl. 5, 6; noty na str. 29 w zakresie gruntów leśnych)
  Ministry of the Environment (tables 5, 6; notes on page 29 in regard to forest land)
- Min. Rolnictwa i Rozwoju Wsi (tabl. 5, 6; noty na str. 29 w zakresie gruntów rolnych)
  Ministry of Agriculture and Rural Development (tables 5, 6; notes on page 29 in regard to agricultural land)
- Komitet Badań Polarnych PAN (dane o stacjach polarnych na str. 26)
  Committee on Polar Research of the Polish Academy of Sciences (data about polar stations on page 26)
- Państwowy Instytut Geologiczny (tabl. 9, 11)
  Polish Geological Institute (tables 9, 11)

Warunki naturalne i ochrona środowiska (dok.)
Environment and environmental protection (cont.)

- Inspekcja Ochrony Środowiska (tabl. 12, 13; wykres na str. 40; nota na str. 39 dot. zawartości ozonu w atmosferze)
  Inspectorate for Environmental Protection (tables 12, 13; chart on page 40; note on page 39 concerning atmospheric ozone content)
- Min. Zdrowia (tabl. 14)
  Ministry of Health (table 14)
- Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami (tabl. 17, 18; nota na str. 39 dot. emisji głównych zanieczyszczeń powietrza)
  National Centre for Emissions Management (tables 17, 18; note on page 39 concerning emission of main air pollutants)
- Instytut Geofizyki Polskiej Akademii Nauk (wykres na str. 40; nota na str. 39 dot. zawartości ozonu w atmosferze)
  Institute of Geophysics, Polish Academy of Sciences (chart on page 40; note on page 39 concerning atmospheric ozone content)
- Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych (tabl. 20 w części dot. lasów ochronnych)
  Directorate General of the State Forests (table 20 in the portion concerning protective forests)
- Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (tabl. 20 w części dot. zwierząt chronionych; nota na str. 44)
  General Directorate for Environmental Protection (table 20 in the portion concerning animals protected; note on page 44)
- Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej (wykres i nota na str. 47 dot. promieniowania jonizującego)
  Central Laboratory for Radiological Protection (chart and note on page 47 concerning ionizing radiation)

Organizacja państwa
Organization of the State

- Państwowa Komisja Wyborcza (tabl. 1, 5, 6 w części dot. radnych w dniu wyborów; noty na str. 49, 51)
  National Electoral Commission (tables 1, 5, 6 in the portion concerning councillors on election day; notes on pages 49—51)
- Kancelaria Sejmu (tabl. 2, 3; noty na str. 49, 52)
  Chancellery of the Sejm (tables 2, 3; notes on pages 49, 53)
- Kancelaria Senatu (tabl. 2, 4; noty na str. 49, 53)
  Chancellery of the Senate (tables 2, 4; notes on pages 49, 53)
- Trybunał Konstytucyjny (tabl. 7)
  Constitutional Tribunal (table 7)
- Rzecznik Praw Obywatelskich (tabl. 8, 9; nota na str. 60)
  Human Rights Defender (tables 8, 9; note on page 60)
- Najwyższa Izba Kontroli (tabl. 10; nota na str. 62)
  Supreme Audit Office (table 10; note on page 62)
- Główny Urząd Geodezji i Kartografii (wykresy i noty na str. 65—67 w zakresie powierzchni)
  Head Office of Geodesy and Cartography (charts and notes on pages 65—67 in regard to area)
- Min. Obrony Narodowej (tabl. 12—14; wykres i nota na str. 73)
  Ministry of National Defence (tables 12—14; chart and note on page 73)
- Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencja Wywiadu i Centralne Biuro Antykorupcyjne (tabl. 15, 16)
  Internal Security Agency, Foreign Intelligence Agency and Central Anti-Corruption Bureau (tables 15, 16)
- Min. Spraw Wewnętrznych (tabl. 15—17)
  Ministry of the Interior (tables 15—17)

Wymiar sprawiedliwości
Justice

- Komenda Główna Policji (tabl. 1; wykres i nota na str. 77)
  National Police Headquarters (table 1; chapter and note on page 77)
- Prokuratura Generalna (tabl. 1—4; nota na str. 77, 78)
  General Prosecutor's Office (tables 1—4; note on pages 77, 78)
- Min. Sprawiedliwości (tabl. 5—21; wykresy na str. 86, 89; noty na str. 83—85, 90, 91, 94)
  Ministry of Justice (tables 5—21; charts on pages 86, 89; notes on pages 83—85, 90, 91, 94)

Ludność. Wyznania religijne
Population. Religious denominations

- Komenda Główna Policji (tabl. 12)
  National Police Headquarters (table 12)
- Min. Spraw Wewnętrznych (tabl. 15, 16)
  Ministry of the Interior (tables 15, 16)
- Instytut Statystyki Kościoła Katolickiego SAC (tabl. 17 w części dot. Kościoła Rzymskokatolickiego; wykres na str. 115)
  Institute of Catholic Church Statistics SAC (table 17 in the portion concerning Roman Catholic Church; chart on page 115)

Rynek pracy
Labour market

- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (nota na str. 130 w części dot. poszkodowanych w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie)
  Agricultural Social Insurance Fund (note on page 130 in the portion concerning persons injured in accidents at work on private farms in agriculture)
- Instytut Medycyny Pracy w Łodzi (nota na str. 131)
  Institute of Occupational Medicine in Łódź (note on page 131)
- Państwowa Inspekcja Pracy (tabl. 11)
  National Labour Inspectorate (table 11)
- Min. Pracy i Polityki Społecznej (tabl. 13, 14; wykresy na str. 134, 136; nota na str. 136)
  Ministry of Labour and Social Policy (tables 13, 14; charts on pages 134, 136; note on page 136)

Dochody i spożycie w gospodarstwach domowych
Household income and consumption expenditure

- Zakład Ubezpieczeń Społecznych (tabl. 6, 7, 9 bez części dot. rolników indywidualnych, tabl. 11, 12 bez części dot. zasiłków dla bezrobotnych; wykres na str. 151 bez części dot. rolników indywidualnych; nota na str. 150)
  Social Insurance Institution (tables 6, 7, 9 excluding the portion concerning farmers, tables 11, 12 excluding the portion concerning unemployment benefits; chart on page 151 excluding the portion concerning farmers; note on page 150)
- Min. Obrony Narodowej (tabl. 6, 7 bez części dot. rolników indywidualnych, tabl. 9 — w części dot. zasiłku pogrzebowego po emerytach, rencistach i członkach ich rodzin; wykres na str. 151)
  Ministry of National Defence (tables 6, 7 excluding the portion concerning farmers, table 9 — in the portion concerning funeral benefit for retirees, pensioners and members of their families; chart on page 151)
- Min. Spraw Wewnętrznych (tabl. 6, 7 bez części dot. rolników indywidualnych, tabl. 9 — w części dot. zasiłku pogrzebowego po emerytach, rencistach i członkach ich rodzin; wykres na str. 151)
  Ministry of the Interior (tables 6, 7 excluding the portion concerning farmers, table 9 — in the portion concerning funeral benefit for retirees, pensioners and members of their families; chart on page 151)

Dochody i spożycie w gospodarstwach domowych (dok.)
Household income and consumption expenditure (cont.)

- Min. Sprawiedliwości (tabl. 6, 7 bez części dot. rolników indywidualnych, tabl. 9 — w części dot. zasiłku pogrzebowego po emerytach, rencistach i członkach ich rodzin; wykres na str. 151)
  Ministry of Justice (tables 6, 7 excluding the portion concerning farmers, table 9 — in the portion concerning funeral benefit for retirees, pensioners and members of their families; chart on page 151)
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (tabl. 6, 7, 9 w części dot. rolników indywidualnych)
  Agricultural Social Insurance Fund (tables 6, 7, 9 in the portion concerning farmers)
- Min. Pracy i Polityki Społecznej (tabl. 10, 12 w części dot. zasiłków dla bezrobotnych)
  Ministry of Labour and Social Policy (tables 10, 12 in the portion concerning unemployment benefits)

Infrastruktura komunalna i mieszkania
Municipal infrastructure and dwellings

- Min. Gospodarki (tabl. 3 w części dot. odbiorców i zużycia energii elektrycznej)
  Ministry of Economy (table 3 in the portion concerning consumers and consumption of electricity)

Edukacja i wychowanie
Education

- Min. Edukacji Narodowej (tabl. 1—6, 8—14, 17; nota na str. 218 w części dot. internatów)
  Ministry of National Education (tables 1—6, 8—14, 17; note on page 218 in the portion concerning boarding-schools)

Ochrona zdrowia i pomoc społeczna
Health care and social welfare

- Min. Zdrowia w zakresie placówek wykonujących działalność leczniczą (tabl. 1, a w przypadku farmaceutów — tylko w zakresie pracujących w aptekach szpitalnych, tabl. 3 w części dot. szpitali ogólnych i zakładów opieki długoterminowej; wykresy na str. 221 i 222; nota na str. 224 w części dot. szpitali ogólnych)
  Ministry of Health in regard to the units performing health care activities (table 1 and in regard to pharmacists — only in the scope of the pharmacists employed with hospital's pharmacies, table 3 in the portion concerning general hospitals and long-term health care facilities; charts on pages 221 and 222; note on page 224 in the portion concerning general hospitals)
- Instytut Psychiatrii i Neurologii (tabl. 3 i nota na str. 224 w części dot. zakładów psychiatrycznych, tabl. 6 w części dot. zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania)
  Institute of Psychiatry and Neurology (table 3 and note on page 224 in the portion concerning psychiatric facilities, table 6 in the portion concerning mental and behavioural disorders)
- Min. Spraw Wewnętrznych w zakresie placówek podległych resortowi (tabl. 1—3; wykresy na str. 221, 222 i 225; nota na str. 224)
  Ministry of the Interior in regard to the units subordinated to competence (tables 1—3; charts on pages 221, 222 and 225; note on page 224)
- Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc (tabl. 6 w części dot. zachorowań na gruźlicę)
  Tuberculosis and Lung Diseases Institute (table 6 in the portion concerning incidence of tuberculosis)
- Instytut Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego (tabl. 6 w części dot. zachorowań na choroby weneryczne)
  Institute of Venereology of the Medical University of Warsaw (table 6 in the portion concerning incidence of venereal diseases)

Ochrona zdrowia i pomoc społeczna (dok.)
Health care and social welfare (cont.)

- Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego — PZH (tabl. 6 w części dot. zachorowań na choroby zakaźne; nota na str. 226)
  National Institute of Public Health — National Institute of Hygiene (table 6 in the portion concerning incidence of infectious diseases; note on page 226)
- Instytut Onkologii (tabl. 6 w części dot. zachorowań na nowotwory złośliwe)
  Institute of Oncology (table 6 in the portion concerning incidence of malignant neoplasms)
- Narodowe Centrum Krwi (wykres na str. 225)
  National Blood Centre (chart on page 225)
- Min. Pracy i Polityki Społecznej (tabl. 11)
  Ministry of Labour and Social Policy (table 11)

Kultura. Turystyka. Sport
Culture. Tourism. Sport

- Biblioteka Narodowa (tabl. 1)
  National Library (table 1)
- Komenda Główna Straży Granicznej (tabl. 7; wykres na str. 236)
  Border Guard Headquarters (table 7; chart on page 236)
- Min. Sportu i Turystyki (tabl. 8, 12—14; wykresy na str. 242, 243)
  Ministry of Sport and Tourism (tables 8, 12 —14; charts on pages 242, 243)
- Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze (PTTK) (tabl. 10; nota na str. 240)
  Polish Tourist and Sightseeing Society (PTTK) (table 10; note on page 240)

Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne
Science and technology. Information society

- Kancelaria Prezydenta RP (nota na str. 251)
  Chancellery of the President of the Republic of Poland (note on page 251)
- Min. Nauki i Szkolnictwa Wyższego (tabl. 3)
  Ministry of Science and Higher Education (table 3)
- Polska Akademia Nauk (tabl. 4)
  Polish Academy of Sciences (table 4)
- Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej (tabl. 6; wykres na str. 255)
  Patent Office of the Republic of Poland (table 6; chart on page 255)

Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo. Rybołówstwo
Agriculture, hunting and forestry. Fishing

- Min. Środowiska (tabl. 20, 21, 25, 26; wykres na str. 289; noty na str. 288, 290, 291, 293)
  Ministry of the Environment (tables 20, 21, 25, 26; chart on page 289; notes on pages 288, 290, 291, 293)
- Polski Związek Łowiecki (tabl. 20, 21)
  Polish Hunting Association (tables 20, 21)
- Min. Rolnictwa i Rozwoju Wsi (tabl. 27)
  Ministry of Agriculture and Rural Development (table 27)

Transport i łączność
Transport and communications

- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (tabl. 1; wykres na str. 316 w części dot. dróg publicznych)
  General Directorate for National Roads and Motorways (table 1; chart on page 316 in the portion concerning public roads)
- Min. Spraw Wewnętrznych (tabl. 8)
  Ministry of the Interior (table 8)
- Komenda Główna Policji (dane o wypadkach drogowych na str. 324)
  National Police Headquarters (data about road traffic accidents on page 324)
- Urząd Komunikacji Elektronicznej (tabl. 9 w części dot. przesyłek listowych, paczek pocztowych, przesyłek kurierskich oraz tabl. 11 z wyjątkiem telefonii ruchomej)
  Office of Electronic Communications (table 9 in the portion concerning letters, posted parcels, courier consignments as well as table 11 with the exception of mobile telephony)

Finanse
Finance

- Narodowy Bank Polski (tabl. 6—10; wykresy na str. 348, 350)
  National Bank of Poland (tables 6—10; charts on pages 348, 350)
- Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie (tabl. 11—14, 16; wykres na str. 357)
  Warsaw Stock Exchange (tables 11—14, 16; chart on page 357)
- BondSpot S.A. (tabl. 15)
- Komisja Nadzoru Finansowego (tabl. 17—21, 23)
  Polish Financial Supervision Authority (tables 17—21, 23)
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych — dane przekazane przez Komisję Nadzoru Finansowego (tabl. 22)
  Social Insurance Institution — data provided by Polish Financial Supervision Authority (table 22)
- Min. Finansów (tabl. 24—28; wykres na str. 379)
  Ministry of Finance (tables 24—28; chart on page 379)

SPIS TABLIC I WYKRESÓW

LIST OF TABLES AND CHARTS

		Tabl. *Table*	Str. *Page*
1. WARUNKI NATURALNE I OCHRONA ŚRODOWISKA	***1. ENVIRONMENT AND ENVIRONMENTAL PROTECTION***		
WARUNKI NATURALNE	*ENVIRONMENT*		
Położenie geograficzne Polski	*Geographic location of Poland*	wykres *chart*	17
Granice Polski	*Borders of Poland*	1	18
Najdłuższe jaskinie	*The longest caves*	2	20
Powierzchnie zlewisk i dorzeczy	*Drainage areas and drainage basins*	3	21
Najdłuższe rzeki	*The longest rivers*	4	22
Ważniejsze kanały	*Major canals*	5	23
Większe sztuczne zbiorniki wodne	*Major artificial reservoirs*	6	24
Dane meteorologiczne	*Meteorological data*	7	25
Rozkład średnich temperatur powietrza w 2014 r.	*Distribution of average air temperature in 2014*	wykres *chart*	27
Rozkład sum opadów atmosferycznych w 2014 r.	*Distribution of sum of precipitation in 2014*	wykres *chart*	27
OCHRONA ŚRODOWISKA	*ENVIRONMENTAL PROTECTION*		
Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni kraju	*Geodesic status and directions of land use*	8	28
Zasoby ważniejszych kopalin w 2013 r.	*Major mineral resources in 2013*	9	30
Zasoby wodne i pobór wody	*Water resources and withdrawal*	10	31
Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych	*Exploitable underground water resources*	11	32
Wyniki monitoringu jakości wód podziemnych w sieci krajowej	*Results of monitoring of underground waters quality in domestic network*	12	32
Stan jednolitych części wód powierzchniowych objętych monitoringiem	*Status of uniform bodies of surface water subject to monitoring*	13	33
Jakość wody z wodociągów dostarczanej ludności do spożycia w 2014 r.	*Quality of water from waterworks supplied to the population for consumption in 2014*	14	34
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi	*Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground*	15	34
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania według województw w 2014 r.	*Industrial and municipal wastewater requiring treatment by voivodship in 2014*	wykres *chart*	35
Oczyszczalnie ścieków w 2014 r.	*Wastewater treatment plants in 2014*	16	36
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności w wybranych krajach	*Population connected to wastewater treatment plants in % of total population in selected countries*	wykres *chart*	37
Całkowita emisja głównych zanieczyszczeń powietrza	*Total emission of main air pollutants*	17	38
Całkowita emisja dwutlenku siarki, tlenków azotu i pyłów według źródeł zanieczyszczeń	*Total emission of sulphur dioxide, nitrogen oxides and particulates by sources of pollution*	18	38

		Tabl. *Table*	Str. *Page*
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza	*Emission and reduction of air pollutants*	19	39
Średnie miesięczne całkowitej zawartości ozonu w atmosferze	*Monthly average total ozone content in the atmosphere*	wykres *chart*	40
Ważniejsze dane o ochronie przyrody	*Principal data on nature protection*	20	40
Odpady według rodzajów w 2014 r.	*Waste by type in 2014*	21	45
Odpady wytworzone według województw w 2014 r.	*Waste generated by voivodship in 2014*	wykres *chart*	46
Roczna dawka skuteczna (efektywna) promieniowania jonizującego według źródeł w 2014 r.	*Annual effective dose of ionizing radiation by sources in 2014*	wykres *chart*	47
Struktura nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)	*Structure of outlays on fixed assets in environmental protection and water management (current prices)*	wykres *chart*	48

2. ORGANIZACJA PAŃSTWA

2. ORGANIZATION OF THE STATE

ORGANY PRZEDSTAWICIELSKIE

REPRESENTATIVE ORGANS

Wybory do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej	*Elections to the Sejm and Senate of the Republic of Poland*	1 (22)	50
Posłowie i senatorowie	*Deputies and senators*	2 (23)	51
Kluby i koła poselskie VII kadencji Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w 2014 r.	*Deputy clubs and groups of the VII term of the Sejm of the Republic of Poland in 2014*	3 (24)	52
Kluby i koła senackie VIII kadencji Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w 2014 r.	*Senate clubs and groups of the VIII term of the Senate of the Republic of Poland in 2014*	4 (25)	53
Wybory do organów jednostek samorządu terytorialnego	*Elections to organs of local government units*	5 (26)	54
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2014 r.	*Councillors of organs of local government units in 2014*	6 (27)	57
Wyroki i postanowienia Trybunału Konstytucyjnego	*Verdicts and decisions of the Constitutional Tribunal*	7 (28)	59
Nowe sprawy rozpatrzone przez Rzecznika Praw Obywatelskich	*New cases considered by the Human Rights Defender (Ombudsman)*	8 (29)	60
Wystąpienia Rzecznika Praw Obywatelskich	*Pronouncements of the Human Rights Defender (Ombudsman)*	9 (30)	61
Wybrane dane o działalności Najwyższej Izby Kontroli	*Selected data regarding the activity of the Supreme Audit Office*	10 (31)	61

ADMINISTRACJA

ADMINISTRATION

Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej	*Paid employment and wages and salaries in the public administration*	11 (32)	63
Jednostki podziału terytorialnego w 2014 r.	*Units of territorial division of Poland in 2014*	wykres *chart*	65
Gminy w 2014 r.	*Gminas in 2014*	wykres *chart*	66
Miasta na prawach powiatu w 2014 r.	*Cities with powiat status in 2014*	wykres *chart*	67

		Tabl. *Table*	Str. *Page*
Powiaty w 2014 r.	*Powiats in 2014*	wykres *chart*	67
Regiony w 2014 r.	*Regions in 2014*	wykres *chart*	68
Podregiony w 2014 r.	*Subregions in 2014*	wykres *chart*	69
OBRONA NARODOWA I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	***NATIONAL DEFENCE AND PUBLIC SAFETY***		
Stan osobowy Wojska Polskiego	*Polish Military personnel*	12 (33)	71
Zatrudnieni w Wojsku Polskim	*Paid employment in the Polish Military*	13 (34)	72
Zatrudnienie i wynagrodzenia w Wojsku Polskim	*Paid employment and wages and salaries in the Polish Military*	14 (35)	72
Udział Wojska Polskiego w misjach i operacjach pokojowych według krajów w 2014 r.	*Participation of the Polish Military in peacekeeping missions and operations by country in 2014*	wykres *chart*	73
Pełnozatrudnieni w bezpieczeństwie publicznym	*Full-time paid employment in public safety services*	15 (36)	74
Zatrudnienie i wynagrodzenia w bezpieczeństwie publicznym	*Paid employment and wages and salaries in public safety services*	16 (37)	74
Zarejestrowana działalność Państwowej Straży Pożarnej	*Registered activity of the State Fire Service*	17 (38)	75
3. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	***3. JUSTICE***		
Przestępstwa stwierdzone przez Policję i prokuraturę w zakończonych postępowaniach przygotowawczych	*Ascertained crimes by the Police and prosecutor's office in completed preparatory proceedings*	1 (39)	76
Przestępstwa stwierdzone przez Policję według województw w 2014 r.	*Ascertained crimes by the Police by voivodship in 2014*	wykres *chart*	77
Postępowania przygotowawcze w sprawach o przestępstwa prowadzone przez jednostki inne niż Policja i prokuratura w 2014 r.	*Preparatory proceedings regarding offences investigated by other entities than Police and prosecutor's office in 2014*	2 (40)	78
Zatrudnieni i wynagrodzenia w prokuraturze	*Paid employees and wages and salaries in the prosecutor's office*	3 (41)	79
Działalność prokuratury w 2014 r.	*Activities of the prosecutor's office in 2014*	4 (42)	79
Jednostki sądownictwa w 2014 r.	*Units of the courts in 2014*	5 (43)	80
Zatrudnieni i wynagrodzenia w sądownictwie powszechnym	*Paid employees and wages and salaries in common courts*	6 (44)	82
Działalność sądów powszechnych w 2014 r.	*Activities of the common courts in 2014*	7 (45)	83
Sprawy załatwione przez komorników	*Cases resolved by court receivers*	8 (46)	84
Adopcje małoletnich orzeczone przez sąd	*Adoption of juveniles adjudicated by court*	9 (47)	84
Nieletni, wobec których prawomocnie orzeczono środki wychowawcze, poprawcze lub kary w sądach powszechnych w związku z demoralizacją i czynami karalnymi	*Juveniles with respect to whom educational or correctional measures or penalties were validly adjudicated by common courts for demoralization and punishable acts*	10 (48)	85

		Tabl. *Table*	Str. *Page*
Nieletni, wobec których prawomocnie orzeczono środki wychowawcze, poprawcze lub kary w sądach powszechnych w związku z czynami karalnymi według województw w 2014 r.	*Juveniles with respect to whom educational or correctional measures or penalties were validly adjudicated by common courts for punishable acts by voivodship in 2014*	wykres *chart*	86
Nieletni według wykonywanych środków wychowawczych lub poprawczych	*Juveniles by adjudicated educational or correctional measures*	11 (49)	86
Orzeczenia sądów powszechnych pierwszej instancji w sprawach karnych dorosłych	*Adjudications of common courts of first instance in criminal cases involving adults*	12 (50)	87
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego według rodzajów przestępstw	*Adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted by public accusation by type of crime*	13 (51)	88
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego według województw w 2014 r.	*Adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted by public accusation by voivodship in 2014*	wykres *chart*	89
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego według rodzaju i wymiaru kary	*Adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted by public accusation by type of punishment*	14 (52)	89
Prawomocne orzeczenia sądów rejonowych w sprawach o wykroczenia	*Valid adjudications of district courts in petty offences*	15 (53)	91
Zakłady karne i areszty śledcze	*Prisons and remand prisons*	16 (54)	91
Tymczasowo aresztowani i odbywający kary	*Pretrial detainees and convicts serving punishment*	17 (55)	92
Pełnozatrudnieni w służbie więziennej	*Full-time paid employment of penitentiary staff*	18 (56)	92
Zatrudnienie i wynagrodzenia służby więziennej	*Paid employment and wages and salaries of penitentiary staff*	19 (57)	93
Ochrona zdrowia w zakładach karnych	*Health care in prisons*	20 (58)	93
Szkoły w zakładach karnych	*Schools in prisons*	21 (59)	94

4. LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE

4. POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS

LUDNOŚĆ

POPULATION

Ludność na podstawie spisów	*Population based on census data*	1 (60)	95
Bilans ludności	*Population balance*	2 (61)	96
Ludność według płci i wieku w 2014 r.	*Population by sex and age in 2014*	wykres *chart*	97
Kobiety na 100 mężczyzn w 2014 r.	*Females per 100 males in 2014*	wykres *chart*	98
Ludność na podstawie bilansów	*Population based on balances*	3 (62)	99
Ludność według płci i wieku	*Population by sex and age*	4 (63)	99
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym	*Working and non-working age population*	5 (64)	100
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w wybranych krajach	*Non-working age population per 100 persons of working age in selected countries*	wykres *chart*	101

		Tabl. *Table*	Str. *Page*
Ludność w miastach	*Urban population*	6 (65)	102
Ludność na wsi	*Rural population*	7 (66)	103
Ruch naturalny ludności	*Vital statistics*	wykres *chart*	103
Ruch naturalny ludności	*Vital statistics*	8 (67)	104
Przyrost naturalny na 1000 ludności w wybranych krajach	*Natural increase per 1000 population in selected countries*	wykres *chart*	105
Małżeństwa zawarte i rozwiązane	*Marriages contracted and dissolved*	9 (68)	106
Współczynniki reprodukcji ludności	*Reproduction rates of population*	10 (69)	106
Zgony	*Deaths*	11 (70)	107
Przeciętne trwanie życia w wybranych krajach w 2013 r.	*Life expectancy in selected countries in 2013*	wykres *chart*	109
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez Policję	*Suicides registered by the Police*	12 (71)	110
Przeciętne dalsze trwanie życia	*Life expectancy*	13 (72)	110
Prognoza ludności	*Population projection*	14 (73)	110
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały	*Internal migration of population for permanent residence*	15 (74)	111
Migracje zagraniczne ludności na okres 12 miesięcy i więcej (długookresowe) według płci i wieku migrantów	*International migration of population for period of 12 months and more (long-term migration) by sex and age of migrants*	16 (75)	112

WYZNANIA RELIGIJNE — *RELIGIOUS DENOMINATIONS*

Niektóre wyznania religijne w Polsce w 2014 r.	*Selected religious denominations in Poland in 2014*	17 (76)	113
Diecezje i metropolie Kościoła Rzymskokatolickiego w 2014 r.	*Dioceses and metropolises of the Roman Catholic Church in 2014*	wykres *chart*	115

5. RYNEK PRACY — ***5. LABOUR MARKET***

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej	*Economic activity of the population aged 15 and more*	1 (77)	117
Ludność aktywna zawodowo w wybranych krajach w 2013 r.	*Economically active population in selected countries in 2013*	wykres *chart*	118
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku w IV kwartale 2014 r.	*Economic activity of the population aged 15 and more by age in IV quarter 2014*	2 (78)	119
Bezrobocie w wybranych krajach w 2013 r.	*Unemployment in selected countries in 2013*	wykres *chart*	120
Pracujący	*Employed persons*	3 (79)	122
Pracujący według sekcji	*Employed persons by sections*	4 (80)	122
Struktura pracujących według poziomu wykształcenia i wieku w IV kwartale 2014 r. — na podstawie BAEL	*Structure of employed persons by educational level and age in IV quarter 2014 — on the LFS basis*	5 (81)	123
Pracujący według statusu zatrudnienia	*Employed persons by employment status*	6 (82)	124
Przeciętne zatrudnienie	*Average paid employment*	7 (83)	124
Koszty pracy	*Labour costs*	8 (84)	126
Struktura kosztów pracy według składników w 2012 r.	*Structure of labour costs by components in 2012*	wykres *chart*	127

	Tabl. *Table*	Str. *Page*
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) ... *Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture)*	9 (85)	128
Poszkodowani w wypadkach przy pracy na 1000 pracujących według województw w 2014 r. (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) ... *Persons injured in accidents at work per 1000 employed persons by voivodship in 2014 (excluding private farms in agriculture)* ...	wykres *chart*	129
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) ... *Persons working in hazardous conditions (excluding private farms in agriculture)*	10 (86)	131
Działalność Państwowej Inspekcji Pracy ... *Activities of the National Labour Inspectorate* ...	11 (87)	132
Strajki ... *Strikes* ...	12 (88)	132
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy ... *Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers* ...	13 (89)	133
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według płci i wieku w 2014 r. ... *Structure of registered unemployed persons by sex and age in 2014* ...	wykres *chart*	134
Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy i stażu pracy ... *Registered unemployed persons by educational level, duration of unemployment and work seniority* ...	14 (90)	135
Stopa bezrobocia rejestrowanego według województw w 2014 r. ... *Registered unemployment rate by voivodship in 2014* ...	wykres *chart*	136

6. DOCHODY I SPOŻYCIE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

6. HOUSEHOLD INCOME AND CONSUMPTION EXPENDITURE

DOCHODY

INCOME

Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych ... *Gross nominal disposable income of the households sector* ...	wykres *chart*	138
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych ... *Nominal income of the households sector* ...	1 (91)	140
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca według województw w 2012 r. ... *Gross nominal disposable income of the households sector per capita by voivodship in 2012* ...	wykres *chart*	142
Rachunek wykorzystania nominalnych dochodów w sektorze gospodarstw domowych ... *Use of nominal income account of the households sector* ...	2 (92)	144
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ... *Average monthly gross wages and salaries*	3 (93)	145
Wskaźniki wynagrodzeń nominalnych, cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz wynagrodzeń realnych ... *Indices of nominal wages and salaries, prices of consumer goods and services and real wages and salaries* ...	4 (94)	146
Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej ... *Relative deviations of average monthly gross wages and salaries from the average wages and salaries in the national economy* ...	wykres *chart*	147
Zatrudnieni oraz przeciętne wynagrodzenia brutto według grup zawodów wykonywanych za październik 2012 r. ... *Paid employment and average gross wages and salaries by performed occupational groups for October 2012* ...	5 (95)	148

		Tabl. *Table*	Str. *Page*
Emeryci i renciści	*Retirees and pensioners*	6 (96)	148
Przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto	*Average monthly gross retirement and other pensions*	7 (97)	150
Relacje przeciętnej miesięcznej emerytury brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej	*Relation of average monthly gross retirement pension from non-agricultural social security system to the average wages and salaries in the national economy*	wykres *chart*	151
Wskaźniki emerytur i rent nominalnych, cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz emerytur i rent realnych	*Indices of nominal retirement and other pensions, prices of consumer goods and services and real retirement and other pensions*	8 (98)	151
Przeciętne zasiłki, świadczenia rehabilitacyjne i jednorazowe odszkodowania powypadkowe z tytułu ubezpieczenia społecznego	*Average allowances, rehabilitation benefits and one-off accident compensations from social security*	9 (99)	153
Świadczenia rodzinne	*Family benefits*	10 (100)	154
Renta socjalna brutto	*Gross social pension*	11 (101)	155
Zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki i świadczenia przedemerytalne brutto	*Gross unemployment benefits, pre-retirement allowances and benefits*	12 (102)	155
SPOŻYCIE	***CONSUMPTION EXPENDITURE***		
Spożycie w sektorze gospodarstw domowych	*Households' final consumption expenditure*	13 (103)	158
BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH	***HOUSEHOLDS BUDGETS***		
Gospodarstwa domowe	*Households*	14 (104)	160
Aktywni zawodowo w gospodarstwach domowych w 2014 r.	*Economically active persons in households in 2014*	wykres *chart*	161
Przeciętny miesięczny dochód na 1 osobę w gospodarstwach domowych	*Average monthly income per capita in households*	15 (105)	163
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych	*Average monthly expenditures per capita in households*	16 (106)	164
Przeciętne miesięczne dochody i wydatki na 1 gospodarstwo domowe w 2014 r.	*Average monthly income and expenditures per household in 2014*	wykres *chart*	165
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych według grup gospodarstw domowych	*Price indices of consumer goods and services by household groups*	17 (107)	166
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2014 r.	*Average monthly per capita consumption of selected foodstuffs in households in 2014*	18 (108)	166
Wskaźniki zagrożenia ubóstwem w gospodarstwach domowych	*At-risk-of-poverty rates in households*	19 (109)	168
Wskaźnik zagrożenia ubóstwem w wybranych krajach	*At-risk-of-poverty rate in selected countries*	wykres *chart*	169
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania	*Households equipped with selected durable goods*	20 (110)	170
Gospodarstwa domowe w miastach i na wsi wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania w 2014 r.	*Urban and rural households equipped with selected durable goods in 2014*	wykres *chart*	172

	Tabl. *Table*	Str. *Page*
7. HANDEL I GASTRONOMIA. CENY		
HANDEL I GASTRONOMIA		
Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny stałe)	wykres *chart*	174
Sprzedaż detaliczna i hurtowa (ceny bieżące)	1 (111)	174
Struktura sprzedaży detalicznej według wielkości podmiotów gospodarczych (ceny bieżące)	wykres *chart*	175
Sklepy i stacje paliw	2 (112)	175
Gastronomia	3 (113)	175
Dostawy wybranych towarów konsumpcyjnych	4 (114)	176
CENY		
Wskaźniki cen towarów i usług	5 (115)	178
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2014 r. w wybranych krajach	wykres *chart*	179
System wag stosowany w obliczeniach wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2014 r.	wykres *chart*	180
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	6 (116)	180
Ceny detaliczne ważniejszych towarów i usług konsumpcyjnych	7 (117)	181
Ceny detaliczne ważniejszych towarów i usług niekonsumpcyjnych	8 (118)	184
8. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA I MIESZKANIA		
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA		
Miasta i ludność w miastach obsługiwanych przez urządzenia komunalne	1 (119)	185
Wodociągi, kanalizacja i gazownictwo	2 (120)	186
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej, gazu i wody w gospodarstwach domowych	3 (121)	187
Komunikacja miejska	4 (122)	187
Odpady komunalne wytworzone na 1 mieszkańca w wybranych krajach	wykres *chart*	189

	Tabl. *Table*	Str. *Page*
7. TRADE AND CATERING. PRICES		
TRADE AND CATERING		
Indices of retail sales (constant prices)	wykres *chart*	174
Retail and wholesale (current prices)	1 (111)	174
Structure of retail sales by size of economic entities (current prices)	wykres *chart*	175
Shops and petrol stations	2 (112)	175
Catering	3 (113)	175
Deliveries of selected consumer goods	4 (114)	176
PRICES		
Price indices of goods and services	5 (115)	178
Price index of consumer goods and services in 2014 in selected countries	wykres *chart*	179
Weighting system applied to calculations of price indices of consumer goods and services in 2014	wykres *chart*	180
Price indices of consumer goods and services	6 (116)	180
Retail prices of major consumer goods and services	7 (117)	181
Retail prices of major non-consumer goods and services	8 (118)	184
8. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE AND DWELLINGS		
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE		
Towns and population in urban areas served by municipal installations	1 (119)	185
Water supply, sewage and gas supply networks	2 (120)	186
Consumers and consumption of electricity, gas and water in households	3 (121)	187
Urban transport	4 (122)	187
Municipal waste generated per capita in selected countries	wykres *chart*	189

	Tabl. *Table*	Str. *Page*
MIESZKANIA *DWELLINGS*		
Zasoby mieszkaniowe na podstawie spisów *Dwelling stocks based on census data*	5 (123)	190
Zasoby mieszkaniowe *Dwelling stocks*	6 (124)	191
Mieszkania według stosunków własnościowych w 2013 r. *Dwellings by type of ownership in 2013*	7 (125)	192
Wyposażenie mieszkań w % ogółu mieszkań w 2014 r. *Dwellings fitted in % of total dwellings in 2014*	wykres *chart*	192
Mieszkania oddane do użytkowania *Dwellings completed*	8 (126)	193
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności według województw w 2014 r. *Dwellings completed per 1000 population by voivodship in 2014*	wykres *chart*	195
9. EDUKACJA I WYCHOWANIE ***9. EDUCATION***		
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2014/15 *Education by educational level in the 2014/15 school year*	wykres *chart*	198
Edukacja *Education*	1 (127)	199
Szkoły według organów prowadzących w roku szkolnym 2014/15 *Schools by school governing authority in the 2014/15 school year*	2 (128)	201
Uczniowie i studenci według grup wieku *Pupils and students by age groups*	3 (129)	203
Komputery w szkołach *Computers in schools*	4 (130)	203
Nauczanie języka mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego w szkołach dla dzieci i młodzieży *Teaching national and ethnic minorities' language and regional language in schools for children and youth*	5 (131)	204
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych *Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools*	6 (132)	205
Uczący się języków obcych w szkołach wyższych *Students studying foreign languages in higher education institutions*	7 (133)	206
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi *Education of people with special educational needs*	8 (134)	206
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii oraz ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze *Special education care centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres*	9 (135)	207
Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży *Students and graduates of basic vocational schools for youth*	10 (136)	208
Uczniowie i absolwenci liceów ogólnokształcących dla młodzieży *Students and graduates of general secondary schools for youth*	11 (137)	209
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży *Students and graduates of technical secondary schools for youth*	12 (138)	209
Uczniowie i absolwenci ogólnokształcących szkół artystycznych dla młodzieży *Students and graduates of general art schools for youth*	13 (139)	210
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych *Students and graduates of post-secondary schools*	14 (140)	211
Szkolnictwo wyższe według województw w roku akademickim 2014/15 *Higher education institutions by voivodship in the 2014/15 academic year*	wykres *chart*	213
Studenci i absolwenci szkół wyższych *Students and graduates of higher education institutions*	15 (141)	214
Uczestnicy studiów doktoranckich w szkołach wyższych *Students of doctoral studies in higher education institutions*	16 (142)	216

		Tabl. *Table*	Str. *Page*
Studenci na 1000 ludności w wybranych krajach	*Students per 1000 population in selected countries*	wykres *chart*	217
Wychowanie przedszkolne	*Pre-primary education*	17 (143)	218

10. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

10. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

Pracownicy medyczni	*Medical personnel*	1 (144)	221
Pracownicy medyczni na 10 tys. ludności	*Medical personnel per 10 thous. population*	wykres *chart*	221
Ambulatoryjna opieka zdrowotna	*Out-patient health care*	2 (145)	222
Porady udzielone w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej na 100 osób	*Consultations provided in out-patient health care per 100 persons*	wykres *chart*	222
Stacjonarna opieka zdrowotna	*In-patient health care*	3 (146)	223
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna	*Emergency medical services and first aid*	4 (147)	224
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne	*Generally available pharmacies and pharmaceutical outlets*	5 (148)	225
Krwiodawstwo	*Blood donation*	wykres *chart*	225
Zachorowania na niektóre choroby	*Incidence of some diseases*	6 (149)	225
Żłobki i kluby dziecięce	*Nurseries and children's clubs*	7 (150)	227
Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych	*Children in nurseries and children's clubs*	wykres *chart*	227
Rodzinna piecza zastępcza	*Family foster care*	8 (151)	228
Instytucjonalna piecza zastępcza	*Institutional foster care*	9 (152)	229
Pomoc społeczna stacjonarna	*Stationary social welfare*	10 (153)	230
Mieszkańcy stacjonarnych domów i zakładów pomocy społecznej (łącznie z filiami) na 10 tys. ludności	*Residents of stationary social welfare homes and facilities (including branches) per 10 thous. population*	wykres *chart*	231
Świadczenia pomocy społecznej	*Social assistance benefits*	11 (154)	231

11. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

11. CULTURE. TOURISM. SPORT

KULTURA

CULTURE

Książki i broszury oraz gazety i czasopisma wydane	*Books and pamphlets as well as newspapers and magazines published*	1 (155)	232
Biblioteki publiczne (z filiami)	*Public libraries (with branches)*	2 (156)	232
Muzea	*Museums*	3 (157)	233
Galerie sztuki	*Art galleries*	4 (158)	233
Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębiorstwa estradowe	*Theatres, music institutions, entertainment enterprises*	5 (159)	233
Kinematografia	*Cinematography*	6 (160)	234
Widzowie na 1000 ludności	*Audience per 1000 population*	wykres *chart*	235

SPIS TABLIC I WYKRESÓW
LIST OF TABLES AND CHARTS

		Tabl. *Table*	Str. *Page*
TURYSTYKA	***TOURISM***		
Przyjazdy do Polski i wyjazdy z Polski	*Arrivals in and departures from Poland*	7 (161)	236
Przyjazdy cudzoziemców do Polski oraz wyjazdy obywateli polskich za granicę na przejściach drogowych, kolejowych i rzecznych w 2014 r.	*Arrivals of foreigners in Poland and foreign departures of Poles at road, rail and river border crossings in 2014*	wykres *chart*	236
Uczestnictwo Polaków w wieku 15 lat i więcej w wyjazdach turystycznych	*Participation of Poles aged 15 and more in tourist trips*	8 (162)	237
Baza noclegowa turystyki	*Tourist accommodation establishments*	9 (163)	237
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w bazie noclegowej turystyki według województw w 2014 r.	*Occupancy rate of bed places in tourist accommodation establishments by voivodship in 2014*	wykres *chart*	239
Turyści zagraniczni z wybranych krajów korzystający z bazy noclegowej turystyki w Polsce w 2014 r.	*Foreign tourists from selected countries accommodated in tourist accommodation establishments in Poland in 2014*	wykres *chart*	239
Działalność Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego	*Activity of the Polish Tourist and Sightseeing Society*	10 (164)	240
SPORT	***SPORT***		
Sekcje i ćwiczący w klubach sportowych	*Sections and persons practising sports in sports clubs*	11 (165)	241
Udział Polski w igrzyskach olimpijskich	*Participation of Poland in the Olympic Games*	12 (166)	242
Zdobyte medale na igrzyskach olimpijskich	*Medals won at the Olympic Games*	wykres *chart*	242
Udział Polski w igrzyskach paraolimpijskich	*Participation of Poland in the Paralympic Games*	13 (167)	243
Zdobyte medale na igrzyskach paraolimpijskich	*Medals won at the Paralympic Games*	wykres *chart*	243
Zdobyte medale przez zawodników polskich na mistrzostwach świata i Europy w 2014 r.	*Medals won by Polish competitors at the World and European Championships in 2014*	14 (168)	244
12. NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE	***12. SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY***		
NAUKA I TECHNIKA	***SCIENCE AND TECHNOLOGY***		
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej	*Units and employment in research and development activity*	1 (169)	247
Struktura zatrudnionych w działalności badawczej i rozwojowej według dziedzin nauk	*Structure of employment in research and development activity by field of science*	wykres *chart*	248
Struktura nakładów na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące)	*Structure of gross domestic expenditures on research and development activity (current prices)*	wykres *chart*	248
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące)	*Gross domestic expenditures on research and development activity (current prices)*	2 (170)	249

		Tabl. *Table*	Str. *Page*
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową w wybranych krajach	*Gross domestic expenditures on research and development activity in selected countries*	wykres *chart*	250
Struktura zatrudnionych i nakładów na działalność badawczą i rozwojową według województw w 2013 r.	*Structure of employment and gross domestic expenditures on research and development activity by voivodship in 2013*	wykres *chart*	251
Nadane stopnie naukowe	*Number of scientific degrees awarded*	3 (171)	252
Członkowie Polskiej Akademii Nauk	*Members of the Polish Academy of Sciences*	4 (172)	252
Biblioteki naukowe	*Scientific libraries*	5 (173)	253
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe	*Patent applications and utility model applications*	6 (174)	253
Wynalazki zgłoszone przez rezydentów do ochrony w Europejskim Urzędzie Patentowym na 1 milion ludności w wybranych krajach	*Resident patent applications to the European Patent Office per million population in selected countries*	wykres *chart*	254
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe według podmiotów zgłaszających	*Patent applications and utility model applications by filing entities*	wykres *chart*	255
SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE	***INFORMATION SOCIETY***		
Gospodarstwa domowe wyposażone w komputery i dostęp do Internetu	*Households equipped with computers and Internet access*	wykres *chart*	256
Osoby w wieku 16—74 lata korzystające z Internetu	*Persons aged 16—74 using the Internet*	7 (175)	257
Użytkownicy Internetu i abonenci stałego szerokopasmowego łącza internetowego na 1000 ludności w wybranych krajach	*Internet users and fixed broadband Internet subscribers per 1000 population in selected countries*	wykres *chart*	258
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie informacyjno-telekomunikacyjne	*Enterprises using selected information and communication technologies*	8 (176)	259
Przedsiębiorstwa prowadzące handel elektroniczny według województw w 2013 r.	*Enterprises conducting e-commerce by voivodship in 2013*	wykres *chart*	260
Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet w kontaktach z administracją publiczną według województw w 2013 r.	*Enterprises using the Internet to contact public administration by voivodship in 2013*	wykres *chart*	260
13. ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO. RYBOŁÓWSTWO	***13. AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY. FISHING***		
ROLNICTWO	***AGRICULTURE***		
Produkcja rolnicza (ceny bieżące)	*Agricultural output (current prices)*	1 (177)	263
Dynamika produkcji rolniczej w wybranych krajach w 2013 r. (ceny stałe)	*Indices of agricultural output in selected countries in 2013 (constant prices)*	wykres *chart*	264
Dynamika produkcji rolniczej (ceny stałe)	*Indices of agricultural output (constant prices)*	2 (178)	265
Globalna i towarowa produkcja rolnicza (ceny bieżące)	*Gross and market agricultural output (current prices)*	3 (179)	265
Wskaźniki cen towarowej produkcji rolniczej	*Price indices of agricultural market output*	4 (180)	267

		Tabl. *Table*	Str. *Page*
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych w 2014 r.	*Land use in agricultural holdings in 2014*	wykres *chart*	267
Powierzchnia użytków rolnych	*Agricultural land*	5 (181)	268
Zróżnicowanie gospodarstw indywidualnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych według grup obszarowych i województw w 2013 r.	*Differentiation of private farms exceeding 1 ha of agricultural land by size and voivodship in 2013*	wykres *chart*	269
Przeciętna powierzchnia gospodarstwa indywidualnego o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych	*Average area of private farm exceeding 1 ha of agricultural land*	wykres *chart*	269
Powierzchnia zasiewów	*Sown area*	6 (182)	270
Struktura zasiewów w gospodarstwach indywidualnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych w 2014 r.	*Structure of crops on private farms exceeding 1 ha of agricultural land in 2014*	wykres *chart*	271
Zbiory i plony głównych ziemiopłodów	*Major crop production and yields*	7 (183)	272
Zbiory i plony warzyw	*Vegetable production and yields*	8 (184)	273
Zróżnicowanie plonów oraz udział województw w zbiorach głównych ziemiopłodów w 2014 r.	*Yield differentiation and voivodship share in major crop production in 2014*	wykres *chart*	274
Zbiory owoców	*Fruit production*	9 (185)	276
Bydło, trzoda chlewna i owce	*Cattle, pigs and sheep*	10 (186)	276
Bydło i trzoda chlewna na 100 ha użytków rolnych w wybranych krajach	*Cattle and pigs per 100 ha of agricultural land in selected countries*	wykres *chart*	277
Drób	*Poultry*	11 (187)	278
Produkcja ważniejszych produktów pochodzenia zwierzęcego	*Production of major animal products*	12 (188)	278
Produkcja ważniejszych produktów rolnych	*Production of major agricultural products*	wykres *chart*	279
Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych	*Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land*	13 (189)	280
Skup ważniejszych produktów rolnych	*Procurement of major agricultural products*	14 (190)	280
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych	*Average procurement prices of major agricultural products*	15 (191)	281
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach	*Average marketplace prices received by farmers*	16 (192)	282
Relacje cen detalicznych wybranych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu niektórych produktów rolnych	*Relations between retail prices of selected means of production for agriculture and procurement prices of some agricultural products*	17 (193)	282
Ciągniki rolnicze	*Agricultural tractors*	18 (194)	284
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych	*Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers*	19 (195)	284
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych w wybranych krajach	*Consumption of mineral or chemical fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land in selected countries*	wykres *chart*	285
ŁOWIECTWO	*HUNTING*		
Niektóre zwierzęta łowne	*Selected game species*	20 (196)	286
Odstrzał, odłów i zasiedlenie niektórych zwierząt łownych	*Selected species of game shot, trapped and stocked*	21 (197)	286

		Tabl. *Table*	Str. *Page*
LEŚNICTWO	*FORESTRY*		
Powierzchnia gruntów leśnych	*Forest land*	22 (198)	287
Pozyskanie drewna	*Removals*	23 (199)	288
Lesistość i pozyskanie drewna według województw w 2014 r.	*Forest cover and removals by voivodship in 2014*	wykres *chart*	289
Struktura powierzchni lasów według składu gatunkowego	*Structure of forest areas by composition of forests by species*	wykres *chart*	289
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane	*Renewals, afforestations and other forest breeding work*	24 (200)	290
Ochrona lasów	*Forest protection*	25 (201)	291
Stan zdrowotny lasów	*Forest condition*	26 (202)	292
RYBOŁÓWSTWO	*FISHING*		
Połowy morskie i słodkowodne	*Sea and freshwater fish catches*	27 (203)	293
Połowy morskie i słodkowodne na 1 mieszkańca w wybranych krajach	*Sea and freshwater fish catches per capita in selected countries*	wykres *chart*	294
14. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	***14. INDUSTRY AND CONSTRUCTION***		
PRZEMYSŁ	*INDUSTRY*		
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)	*Indices of sold production of industry (constant prices)*	wykres *chart*	295
Produkcja sprzedana przemysłu	*Sold production of industry*	1 (204)	296
Produkcja sprzedana przemysłu według sekcji i działów (ceny bieżące)	*Sold production of industry by sections and divisions (current prices)*	2 (205)	296
Dynamika produkcji przemysłowej w wybranych krajach w 2013 r. (ceny stałe)	*Indices of industrial production in selected countries in 2013 (constant prices)*	wykres *chart*	298
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)	*Indices of sold production of industry (constant prices)*	3 (206)	299
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu	*Price indices of sold production of industry*	4 (207)	300
Produkcja ważniejszych wyrobów	*Production of major products*	5 (208)	302
Bilans węgla kamiennego	*Balance of hard coal*	6 (209)	308
Bilans węgla brunatnego	*Balance of lignite*	7 (210)	308
Bilans ropy naftowej	*Balance of crude oil*	8 (211)	309
Bilans gazu ziemnego wysokometanowego	*Balance of high-methane natural gas*	9 (212)	309
Bilans gazu ziemnego zaazotowanego	*Balance of nitrified natural gas*	10 (213)	310
Bilans energii elektrycznej	*Balance of electricity*	11 (214)	310
BUDOWNICTWO	*CONSTRUCTION*		
Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny stałe)	*Indices of construction and assembly production (constant prices)*	12 (215)	311
Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny stałe)	*Indices of construction and assembly production (constant prices)*	wykres *chart*	312

		Tabl. *Table*	Str. *Page*
Produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące)	*Construction and assembly production (current prices)*	13 (216)	312
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej	*Price indices of construction and assembly production*	14 (217)	313
Struktura produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące)	*Structure of construction and assembly production by type of constructions (current prices)*	wykres *chart*	313
Budynki oddane do użytkowania	*Buildings completed*	15 (218)	314

15. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

15. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

TRANSPORT

TRANSPORT

Sieć komunikacyjna	*Transport infrastructure*	1 (219)	315
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe na 100 km^2 powierzchni ogólnej (gęstość sieci) według województw w 2014 r.	*Railway lines operated (standard gauge) per 100 km^2 of total area (network density) by voivodship in 2014*	wykres *chart*	316
Drogi publiczne o twardej nawierzchni na 100 km^2 powierzchni ogólnej (gęstość sieci) według województw w 2013 r.	*Hard surface public roads per 100 km^2 of total area (network density) by voivodship in 2013*	wykres *chart*	316
Przewozy ładunków i pasażerów	*Transport of goods and passengers*	2 (220)	317
Tabor kolejowy normalnotorowy	*Standard gauge rolling stock*	3 (221)	319
Morska flota transportowa	*Maritime transport fleet*	4 (222)	319
Ładunki załadowane i wyładowane oraz pojemność statków wchodzących do portów morskich	*Goods loaded and unloaded as well as capacity of ships arrivals in seaports*	5 (223)	320
Ruch pasażerów w portach morskich	*Passenger traffic at seaports*	wykres *chart*	320
Tabor pływający śródlądowego transportu wodnego	*Inland waterway transport fleet*	6 (224)	321
Wybrane dane o transporcie lotniczym rozkładowym	*Selected data on scheduled air transport*	7 (225)	321
Ruch pasażerów w portach lotniczych	*Passenger traffic at airports*	wykres *chart*	322
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane	*Registered road vehicles and tractors*	8 (226)	323
Samochody osobowe zarejestrowane na 1000 ludności według województw w 2014 r.	*Registered passenger cars per 1000 population by voivodship in 2014*	wykres *chart*	323

ŁĄCZNOŚĆ

COMMUNICATIONS

Placówki pocztowe i niektóre usługi pocztowe	*Post offices and selected postal services*	9 (227)	324
Niektóre usługi pocztowe operatora wyznaczonego w obrocie zagranicznym	*Selected postal services of appointed operator in foreign turnover*	10 (228)	325
Abonenci telefoniczni, aparaty telefoniczne oraz połączenia telefoniczne	*Telephone subscribers, telephone sets and telephone calls*	11 (229)	326
Abonenci telefoniczni na 1000 ludności w wybranych krajach	*Telephone subscribers per 1000 population in selected countries*	wykres *chart*	327

	Tabl. *Table*	Str. *Page*
16. HANDEL ZAGRANICZNY / ***16. FOREIGN TRADE***		
Obroty handlu zagranicznego według głównych partnerów (ceny bieżące) / *Foreign trade turnover by main trading partners (current prices)*	1 (230)	328
Dynamika importu i eksportu (ceny stałe) / *Indices of imports and exports (constant prices)*	wykres *chart*	330
Dynamika obrotów handlu zagranicznego w wybranych krajach w 2013 r. (ceny stałe) / *Indices of foreign trade turnover in selected countries in 2013 (constant prices)*	wykres *chart*	331
Dynamika importu i eksportu oraz wskaźniki cen handlu zagranicznego / *Indices of imports and exports and price indices of foreign trade*	2 (231)	332
Obroty handlu zagranicznego według grup krajów (ceny bieżące) / *Foreign trade turnover by groups of countries (current prices)*	3 (232)	333
Obroty handlu zagranicznego według wybranych krajów (ceny bieżące) / *Foreign trade turnover by selected countries (current prices)*	4 (233)	334
Import i eksport na 1 mieszkańca w wybranych krajach (ceny bieżące) / *Imports and exports per capita in selected countries (current prices)*	wykres *chart*	337
Import i eksport według sekcji SITC (ceny bieżące) / *Imports and exports by SITC sections (current prices)*	wykres *chart*	338
17. FINANSE / ***17. FINANCE***		
FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW / *FINANCES OF ENTERPRISES*		
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw / *Revenues, costs and financial result of enterprises*	1 (234)	340
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw w wybranych sekcjach w 2014 r. / *Revenues, costs and financial result of enterprises in selected sections in 2014*	2 (235)	341
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw / *Current assets of enterprises*	3 (236)	343
Zobowiązania krótkoterminowe przedsiębiorstw / *Short-term liabilities of enterprises*	4 (237)	344
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach / *Economic relations in enterprises*	5 (238)	345
PIENIĄDZ I BANKI. RYNEK GIEŁDOWY. ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ. OTWARTE FUNDUSZE EMERYTALNE / *MONEY AND BANKS. THE STOCK MARKET. INSURANCE COMPANIES. OPEN PENSION FUNDS*		
Podaż pieniądza (M3) / *M3 money supply*	6 (239)	347
Struktura podaży pieniądza (M3) / *Structure of M3 money supply*	wykres *chart*	348
Bilans płatniczy Polski / *Poland's balance of payments*	7 (240)	349
Zadłużenie zagraniczne i oficjalne aktywa rezerwowe Polski / *Foreign debt and official reserve assets of Poland*	8 (241)	350
Średni kurs niektórych walut obcych w Narodowym Banku Polskim / *Average exchange rate of some currency of the National Bank of Poland*	wykres *chart*	350
Stopy procentowe Narodowego Banku Polskiego / *Interest rates of the National Bank of Poland*	9 (242)	351

		Tabl. *Table*	Str. *Page*
Przychody, koszty i wynik finansowy banków	*Revenues, costs and financial results of banks*	10 (243)	351
Obroty na Głównym Rynku Giełdy Papierów Wartościowych	*Turnover value on the Main Market of the Warsaw Stock Exchange*	11 (244)	354
Akcje i prawa do akcji na Głównym Rynku Giełdy Papierów Wartościowych	*Shares and rights to shares on the Main Market of the Warsaw Stock Exchange*	12 (245)	356
Giełdowa kapitalizacja spółek w relacji do produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	*Market capitalisation of the companies in relations to gross domestic product (current prices)*	wykres *chart*	357
Kontrakty terminowe na Głównym Rynku Giełdy Papierów Wartościowych	*Futures contracts on the Main Market of the Warsaw Stock Exchange*	13 (246)	358
Obroty na rynku NewConnect Giełdy Papierów Wartościowych	*Turnover value on the NewConnect market of the Warsaw Stock Exchange*	14 (247)	358
Rynek skarbowych papierów wartościowych (Treasury BondSpot Poland)	*Treasury securities market (Treasury BondSpot Poland)*	15 (248)	360
Rynek instrumentów dłużnych Catalyst	*Debt securities on the Catalyst market*	16 (249)	360
Ogólny rachunek zysków i strat zakładów ubezpieczeń	*General profit and loss account of insurance companies*	17 (250)	362
Ubezpieczenia według rodzaju ryzyka	*Insurance by type of risk*	18 (251)	363
Przychody, koszty i wynik finansowy powszechnych towarzystw emerytalnych	*Revenues, costs and financial results of general pension societies*	19 (252)	368
Przychody, koszty i wynik finansowy otwartych funduszy emerytalnych	*Revenues, costs and financial results of open pension funds*	20 (253)	368
Aktywa otwartych funduszy emerytalnych	*Assets of open pension funds*	21 (254)	369
Składki i odsetki przekazane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do otwartych funduszy emerytalnych	*Contributions and interest transferred from the Social Insurance Institution to open pension funds*	22 (255)	369
Stopy zwrotu otwartych funduszy emerytalnych	*Open pension funds rates of return*	23 (256)	369
FINANSE PUBLICZNE	***PUBLIC FINANCE***		
Budżet państwa	*The state budget*	24 (257)	371
Budżet środków europejskich	*The European funds budget*	25 (258)	373
Państwowy dług publiczny	*Public debt*	26 (259)	374
Wydatki budżetu państwa według działów	*State budget expenditure by division*	27 (260)	375
Budżety jednostek samorządu terytorialnego	*Local government units budgets*	28 (261)	376
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca według województw w 2014 r.	*Per capita expenditure of local government units budgets by voivodship in 2014*	wykres *chart*	379
18. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	***18. INVESTMENTS. FIXED ASSETS***		
INWESTYCJE	*INESTMENTS*		
Dynamika nakładów inwestycyjnych (ceny stałe)	*Indices of investment outlays (constant prices)*	wykres *chart*	381
Nakłady inwestycyjne	*Investment outlays*	1 (262)	381
Struktura nakładów inwestycyjnych według rodzajów (ceny bieżące)	*Structure of investment outlays by type (current prices)*	wykres *chart*	382

		Tabl. *Table*	Str. *Page*
Nakłady inwestycyjne według sekcji (ceny bieżące)	*Investment outlays by sections (current prices)*	2 (263)	383
Dynamika nakładów inwestycyjnych (ceny stałe)	*Indices of investment outlays (constant prices)*	3 (264)	384
ŚRODKI TRWAŁE	***FIXED ASSETS***		
Dynamika wartości brutto środków trwałych (ceny stałe)	*Indices of gross value of fixed assets (constant prices)*	wykres *chart*	386
Wartość brutto środków trwałych	*Gross value of fixed assets*	4 (265)	386
Struktura wartości brutto środków trwałych według grup (bieżące ceny ewidencyjne)	*Structure of gross value of fixed assets by groups (current book-keeping prices)*	wykres *chart*	387
Wartość brutto i stopień zużycia środków trwałych	*Gross value and degree of consumption of fixed assets*	5 (266)	388
Dynamika wartości brutto środków trwałych (ceny stałe)	*Indices of gross value of fixed assets (constant prices)*	6 (267)	389
19. RACHUNKI NARODOWE	***19. NATIONAL ACCOUNTS***		
Dochód narodowy brutto (ceny bieżące)	*Gross national income (current prices)*	1 (268)	392
Tworzenie i wykorzystanie produktu krajowego brutto w 2014 r. (ceny bieżące)	*Generation and use of gross domestic product in 2014 (current prices)*	wykres *chart*	393
Dynamika podstawowych kategorii makroekonomicznych w gospodarce narodowej (ceny stałe)	*Indices of main macroeconomic categories in the national economy (constant prices)*	2 (269)	394
Wskaźniki cen podstawowych kategorii makroekonomicznych w gospodarce narodowej	*Price indices of main macroeconomic categories in the national economy*	3 (270)	394
Dynamika produktu krajowego brutto w wybranych krajach (ceny stałe)	*Indices of gross domestic product in selected countries (constant prices)*	wykres *chart*	395
Dynamika produktu krajowego brutto (ceny stałe)	*Indices of gross domestic product (constant prices)*	wykres *chart*	396
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące)	*Gross domestic product (current prices)*	4 (271)	396
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według województw w 2013 r. (ceny bieżące)	*Gross domestic product per capita by voivodship in 2013 (current prices)*	wykres *chart*	397
Dynamika produktu krajowego brutto według sekcji (ceny stałe)	*Indices of gross domestic product by sections (constant prices)*	5 (272)	398
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca w wybranych krajach (ceny bieżące)	*Gross domestic product per capita in selected countries (current prices)*	wykres *chart*	399
Sektory instytucjonalne i ich wzajemne powiązania	*Institutional sectors and their relationships*	schemat *scheme*	400
Udział sektorów instytucjonalnych w tworzeniu produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	*Share of institutional sectors in generation of gross domestic product (current prices)*	wykres *chart*	401
Popyt krajowy (ceny bieżące)	*Domestic demand (current prices)*	6 (273)	401
Relacja spożycia prywatnego i nakładów brutto na środki trwałe do produktu krajowego brutto w wybranych krajach (ceny bieżące)	*Relation of private consumption expenditure and gross fixed capital formation to gross domestic product in selected countries (current prices)*	wykres *chart*	403

		Tabl. *Table*	Str. *Page*
Relacja popytu krajowego do produktu krajowego brutto (ceny bieżące)	*Relation of domestic demand to gross domestic product (current prices)*	7 (274)	404
Dynamika popytu krajowego brutto (ceny stałe)	*Indices of domestic demand (constant prices)*	8 (275)	404
Relacja nadwyżki (+)/deficytu (–) oraz długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do produktu krajowego brutto w krajach Unii Europejskiej (ceny bieżące)	*Relation of surplus (+)/deficyt (–) and debt of the general government sector to gross domestic product in the European Union countries (current prices)*	wykres *chart*	406
20. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	***20. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY***		
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON	*Entities of the national economy recorded in the REGON register*	1 (276)	408
Spółki zarejestrowane w rejestrze REGON według form prawnych	*Companies recorded in the REGON register by legal status*	2 (277)	410
21. PRZEGLĄD MIĘDZYNARODOWY	***21. INTERNATIONAL REVIEW***		
Powierzchnia Ziemi	*Total area of the world*	1 (278)	417
Największe wyspy świata	*The largest islands of the world*	2 (279)	418
Najwyższe szczyty górskie kontynentów	*The highest summits of the continents*	3 (280)	419
Największe morza i zatoki świata	*The largest seas and gulfs of the world*	4 (281)	421
Najdłuższe rzeki świata	*The longest rivers of the world*	5 (282)	421
Największe jeziora świata	*The largest lakes of the world*	6 (283)	423
Powierzchnia i ludność świata	*Total area and population of the world*	7 (284)	424
Powierzchnia, ludność i stolice krajów świata	*Total area, population and capital cities of the countries of the world*	8 (285)	424
Powierzchnia, ludność i stolice terytoriów niesamodzielnych	*Total area, population and capital cities of the dependent territories*	9 (286)	433
Niektóre wskaźniki społeczno-gospodarcze świata	*Selected indices of socio-economic world development*	10 (287)	437
Zbiory i produkcja światowa wybranych artykułów rolnych	*World production of selected agricultural products*	11 (288)	443
Zbiory i plony ziemiopłodów w 2013 r.	*Crop production and yields in 2013*	wykres *chart*	444
Produkcja światowa ważniejszych wyrobów przemysłowych	*World production of principal industrial products*	12 (289)	445
Udział i miejsce Polski w świecie	*Poland in the world*	13 (290)	445
Udział i miejsce Polski w Europie	*Poland in Europe*	14 (291)	446
Polska w Unii Europejskiej w 2013 r.	*Poland in the European Union in 2013*	15 (292)	447

SKOROWIDZ ALFABETYCZNY

Liczby oznaczają strony. Kreski oznaczają powtórzenie wyrazów poprzedniego hasła; liczba kresek odpowiada liczbie kolejno powtarzających się wyrazów (bez przyimków, zaimków i spójników).

A

Abonament za radio i telewizję 184
Abonenci radiowi 460, 461, 474, 475, 487
— telefoniczni 327, 437, 447, 450
— telefonii przewodowej (patrz Standardowe łącza główne)
— — ruchomej 326, 327, 437, 450, 466, 467, 478, 479
— telewizyjni 460, 461, 474, 475, 487
Absolwenci 133, 200—202, 206, 208—211, 214, 216, 458, 459, 472, 473
Administracja państwowa 63
— publiczna 63
— — i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne 123, 125—127, 129, 146, 147, 383, 384, 389, 390, 409, 412
— samorządu terytorialnego 63
Administrowanie i działalność wspierająca 123, 125—127, 129, 146, 147, 383, 384, 389, 390, 409, 411
Adopcje 84, 229
Akcje 354, 356, 359
Akt oskarżenia 77, 78
Aktywa 369
— obrotowe przedsiębiorstw 343
— o wyjątkowej wartości, przyrost 402
Aktywność ekonomiczna ludności 117—121, 165
Akumulacja brutto 393, 394, 402, 404, 405, 468, 469, 478, 479
—, relacja do produktu krajowego brutto 404
Aluminium 306
Ambulatoria 93
Amoniak 38
Aparat fotograficzny cyfrowy 171, 172
Aparaty telefoniczne, publiczne 326
Apteki 93, 225
Aresztowani 92
Areszty śledcze 91
Artykuły konsumpcyjne (patrz Towary)
— żywnościowe (patrz Towary)
Asesorzy 79
Asystenci sędziów 82
Autobusy 188, 323
Automat pralniczy 170, 172
Autostrady 315, 450

B

Banki 351, 352
Barki 321
Bary 175
Bataty 443
Bawełna 443
Baza noclegowa turystyki 237, 238, 474, 475
Benzyna 183, 304
Bezpieczeństwo publiczne 74, 75
Bezrobotni 117—120, 133—136, 155, 452, 453, 483
— w szczególnej sytuacji na rynku pracy 133, 134, 136
—, zarejestrowani 134—136, 452, 453, 483
—, zasiłki 134, 155
Biblioteki 94, 232, 253
—, czytelnicy 232, 253
—, księgozbiór 94, 232, 253, 460, 461, 474, 475
—, wypożyczenia 232, 253, 474, 475
—, zbiory specjalne 253
Bierni zawodowo 117, 119, 121
Bilans płatniczy 349
Bilanse materiałowe 308—310
Bilety 184
Brona ciągnikowa, zawieszana 184, 283
Broszury 232
Budownictwo 118, 123, 124, 126—128, 131, 145, 147, 311—314, 341—345, 383, 384, 388, 390, 397, 398, 408, 411, 448, 450, 451, 464, 465
— mieszkaniowe 383, 384
Budynki i budowle 311—314, 381, 382, 386, 387
— gospodarstw rolnych 314
—, kubatura 314, 464, 465, 476
— mieszkalne 314, 388, 464, 465, 476, 477
— niemieszkalne 314
Budżet państwa 371, 372, 375, 468, 469
— środków europejskich 373, 375
Budżety gospodarstw domowych 159—172
— jednostek samorządu terytorialnego 376—379
Buraki 182, 266, 270, 272, 273, 275, 279, 280, 281, 443—446, 460, 461, 474, 475
Bydło 266, 276—278, 281, 282, 445, 446, 462, 463, 488, 489

C

Cebula 182, 273
Cegła 184, 305
Cement 184, 282, 283, 305, 445—447, 464, 465, 476, 477
Centralne ogrzewanie 183
Ceny 177—184
— detaliczne towarów i usług 181—184
—, relacje 282, 283
— skupu 281
— targowiskowe 282
—, wskaźniki cen 146, 151, 166, 178—181, 267, 300, 301, 313, 332, 394, 449, 454, 455, 484
Chemikalia 304, 305, 338
Chleb 181

Chłodziarki 170
— i zamrażarki 176, 183, 306, 476, 477
Choroby 107, 108, 131, 225, 226
Chóry 234
Ciągniki 184, 282—284, 307, 323, 462, 463, 466, 467, 489
Cielęta 266, 278, 281, 282
Cło 371
Cudzoziemcy 216, 236
Cukier 167, 182, 303, 445—447, 464, 465, 470, 471, 476, 477
Cyna 445
Cynk 30, 445
Czekolada 176, 182
Czyny karalne 84, 85

D

Deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych 405, 406, 451
Defoliacja 292, 293
Dekanat 114
Demoralizacja 84, 85
Dentyści 93, 221, 458, 459, 472, 473
Diagności laboratoryjni 221
Diecezje 115
Dług gwarantowany 374
— państwowy publiczny 372, 374, 375
— — —, relacje do produktu krajowego brutto 375
— sektora instytucji rządowych i samorządowych 405, 406, 451
— Skarbu Państwa 375
Dochody 138, 140—144, 157, 158, 349, 371, 373, 376, 377, 468, 469
— budżetów jednostek samorządu terytorialnego 376, 377
— budżetu państwa 371, 375, 468, 469
— w sektorze gospodarstw domowych 138, 140—144, 157, 158
— z tytułu własności 140
Dochód gospodarstw domowych 163, 165
— narodowy brutto 392
— z zagranicy 392
Domy studenckie 218
— i zakłady pomocy społecznej 230
Dorośli skazani 87—90
Dorzecza 21, 22, 33
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja 122, 124, 126, 128, 145, 147, 295—297, 300, 301, 341—345, 383, 384, 388, 389, 408, 410
Dotacje 371, 377, 378
Drewno 288, 289, 462, 463, 476, 477
Drogi ekspresowe 315
— publiczne 315, 316, 466, 467, 491
— wodne śródlądowe 315
Drób 182, 266, 278, 281
Drukarka wielofunkcyjna 171, 172
Drzewostany 289—292
Duchowni 113—115
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa 123, 124, 126—128, 146, 147, 383, 384, 388, 390, 409, 411
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna 123, 125—127, 129, 146, 147, 383, 384, 388, 390, 409, 411
— związana z kulturą, rozrywką i rekreacją 123, 125—127, 129, 146, 147, 383, 384, 389, 390, 409, 412
Dzieci 108, 219, 227—230, 486, 487
Dziedziny nauk 248, 251, 252

E

Edukacja 123, 125—127, 129, 146, 147, 158, 164, 180, 181, 198—219, 383, 384, 389, 390, 409, 412, 449, 456—459
— i wychowanie 196—219
Egzekucje komornicze 84
Eksport 308—310, 328—338, 441, 446, 447, 451, 468, 469, 478, 479
— wyrobów wysokiej techniki 451
Elektrownie 308, 310
Emeryci i renciści 148, 149, 454, 455
Emerytury i renty 148—152, 155, 163, 454, 455
Emigracja 96, 452, 453
Emigranci 112
Emisja gazów cieplarnianych 448
— zanieczyszczeń powietrza 38, 39, 481
Energia cieplna 307
— elektryczna 183, 187, 307, 310, 439, 445—447, 456, 457, 464, 465, 470, 471, 476, 477
— —, odbiorcy 187
— pierwotna (pozyskanie) 450

F

Farmaceuci 93, 221
Filharmonie 234
Filmy 234
Finanse przedsiębiorstw 339—345
— publiczne 370—379
Fizjoterapeuci 221
Flota morska transportowa 319, 466, 467
Fundusze 47, 348, 371
Funkcjonariusze 74
— służby więziennej 92, 93

G

Gabinety stomatologiczne 93
Galerie sztuki 233
Gastronomia 175
Gaz 30, 183, 187, 192, 302, 310, 445, 456, 457, 470, 471
—, odbiorcy 187
Gazety i czasopisma 184, 232, 325
Gęstość zaludnienia 65, 68, 69, 95, 99, 424—437, 447, 482
Gminy 54, 57, 58, 61, 64—66
Gospodarstwa domowe 159—172, 187, 190, 255, 256, 309, 310, 347, 450, 456, 457, 468—471, 478, 479

Gospodarstwa domowe, wyposażenie 170—172, 450
— indywidualne w rolnictwie 122, 124, 263, 265, 268—273, 276, 278, 284, 488
Górnictwo i wydobywanie 122, 124, 126, 128, 145, 147, 295, 296, 299, 300, 341—345, 383, 384, 388, 389, 396, 398, 408, 410, 450
Góry, szczyty 19, 20
Granice Polski 17, 18
Grubizna 288—290, 462, 463, 476, 477
Grunty 28, 29, 267, 268
— leśne 28, 29, 267, 287, 490
— orne 28
— rolne 28, 29, 267, 268
—, zagospodarowanie 29
— pod zasiewami 267, 268, 270, 271, 460, 461, 488
— zdewastowane i zdegradowane 29, 480
— zrekultywowane 29
Grzywny 89

H

Handel i gastronomia 173—177
—; naprawa pojazdów samochodowych 123, 124, 126—128, 145, 147, 341—345, 383, 384, 388, 390, 397, 398, 408, 411
— zagraniczny 328—338, 468, 469
Herbata 182, 443
HIV 226
Holowniki 321
Hospicja 223
Hotele 237, 238

I

Igrzyska olimpijskie 242
— paraolimpijskie 243
Imigracja 96, 452, 453
Imigranci 112
Import 308—310, 328—338, 440, 446, 447, 451, 468, 469, 478, 479
Indeks kosztów zatrudnienia 448
Indeksy giełdowe 356
Informacja i komunikacja 123, 124, 126—128, 145, 147, 383, 384, 388, 390, 409, 411
Infrastruktura komunalna 185—189, 456, 457
— transportu 187, 188, 313, 315
Instytucje muzyczne 233, 234
Instytuty badawcze 247—249, 253, 255
— naukowe 247, 249
— naukowo-badawcze 81, 82
Internaty i bursy 218
Internet 203, 256—260, 438, 450
Inwestycje 343, 349, 381—384, 460, 461, 464—469, 478, 479
— portfelowe 349
— zagraniczne, bezpośrednie 349, 350, 451
Izby chorych 93
— mieszkalne 190, 191, 193, 456, 457, 472, 473
— przyjęć, szpitale 224

J

Jaja 167, 182, 266, 278, 279, 281, 282, 443, 462, 463, 470, 471, 474, 475
Jałówki 282
Jaskinie 20, 43
Jednostki administracji centralnej (rządowej) 201, 202
— kościelne 113, 114
— naukowe i badawczo-rozwojowe 247, 249
— podziału terytorialnego 64—69
— samorządu terytorialnego 54—58, 64—67, 201, 202, 376—379
— — —, organy wykonawcze 55, 56, 58
— zbożowe 280
Jeziora 23, 33, 423
Jęczmień 265, 270, 272, 280—282, 443, 445, 446, 474, 475
Języki, nauczanie 204—206
Jogurty 167

K

Kadencje ławników sądowych 83
— Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej 49
— Sejmu i Senatu 49, 51—53
Kakao 443
Kamera wideo 171
Kanalizacja 185, 186
Kanały 23
Kapusta 182, 273
Kary 89—91
Kasze i ziarna zbóż 167, 176
Kauczuk 443
Kawa 182, 443
Kina 234, 460, 461, 474, 475, 487
Kluby dziecięce 227
— i koła poselskie 52
— — senackie 53
— sportowe, ćwiczący, sekcje 241
Kobiety 51, 57, 58, 72, 74, 79, 92, 93, 95, 97—100, 107—113, 133—135, 148, 150, 208—212, 214—216, 251, 252, 447, 448, 452, 453, 482
Koks i półkoks 304
Komisje sejmowe i senackie 52, 53
Komitety wyborcze 51
Komornicy sądowi 81
— —, działalność 84
Komputery 171, 172, 203, 256, 259, 306, 450
Komunikacja miejska 187, 188, 466, 467
Koncerty 233, 234
Konie 278, 282
Kontynenty 417—442
Kopaczka do ziemniaków 184, 283
Korekta z tytułu zmian w uprawnieniach emerytalno-rentowych 144
Korzystający z noclegów 238
Koszty 126, 127, 340, 342, 351, 352, 362, 368
— banków 351, 352
— finansowe 340, 342, 368
— otwartych funduszy emerytalnych 368
— powszechnych towarzystw emerytalnych 368

Koszty pracy 126, 127
— uzyskania przychodów 340, 342
— zakładów ubezpieczeń 362
Kościoły 113—115
Kraje 18, 73, 101, 105, 109, 118, 120, 169, 179, 217, 236, 239, 250, 254, 258, 264, 277, 285, 294, 327—329, 331, 334—337, 395, 399, 403, 406, 418—436
Kredyty 344
Krowy 276, 282
Krwiodawstwo 225
Książki i broszury wydane 232, 460, 461, 474, 475
Księża 113—115
Kuchenka mikrofalowa 170, 172
Kukurydza 270, 272, 274, 280, 281, 443—446
Kultura 232—235, 460, 461
Kuratorzy 92
Kursy walut 350
— zawodowe 94

L

Lasy 43, 44, 267—293, 462, 463, 476, 477
— ochronne 43, 44
—, zdrowotność 291—293
Lądy 417
Leczeni 224, 458, 459, 472, 473, 487
Lecznictwo uzdrowiskowe 223
Lekarze 93, 221, 458, 459, 472, 473
Len 443
Lesistość 287, 288, 462, 463
Leśnictwo 287—293, 460—463
Linie kolejowe 315, 316, 466, 467, 490
— komunikacji miejskiej 187
Listonosze 324
Lochy 276
Lokomotywy, typy 319
Lotnicze pogotowie ratunkowe 224
Ludność 65—69, 95—112, 117—119, 175, 185, 190, 424—437, 445—447, 452, 453, 481, 482, 484
— aktywna zawodowo 117—119, 161, 437, 448
— korzystająca z oczyszczalni ścieków 36, 37, 185, 481
— krajów 101, 105, 109, 424—432
— miast 95, 98—100, 102, 104, 106—108, 110, 111, 424—436, 452, 453, 482
— na podstawie bilansów 96—100, 102, 103, 452, 453
— — spisów 95
— świata 424
— wsi 95, 98—100, 102, 104, 106—108, 110, 111

Ł

Ładunki 317, 318, 320
Ławnicy 83
Łazienka 192
Łączność 158, 164, 180, 181, 324—327
Łąki 28, 267, 268
Łowiectwo 286
Łóżka, hospicja 223
—, sanatoria 223
—, szpitale 93, 223, 224, 458, 459, 472, 473, 487

M

Makaron i produkty makaronowe 166, 176, 181
Małżeństwa 104, 106, 470, 471
Marchew 182, 273
Margaryna 176, 182, 302
Masło 167, 176, 182, 303, 445, 470, 471, 476, 477
Masowce 319
Maszyny rolnicze 307
— i urządzenia techniczne i narzędzia 249, 381, 382, 386, 387
Materiały i wyroby tekstylne 303
Mąka 167, 176, 181
Medale zdobyte 242—245
Metale 306
Metan 30
Metro 187, 188
Metropolie 115
Mężczyźni 85, 88, 95, 97—100, 107—112, 117, 119, 133, 134, 135, 148, 448
Miasta 36, 64—67, 98—100, 102, 104, 106—108, 110, 111, 115, 117, 172, 185—187, 190—195, 205, 218, 219, 222, 225, 257, 314, 326
— na prawach powiatu 54, 57, 58, 64—67
— świata 424—436
Miedź 30, 302, 306, 445—447
Miejsca, domy studenckie 218
—,— i zakłady pomocy społecznej 230
—, internaty i bursy 218
—, kina 234, 474, 475
—, kluby dziecięce 227
—, młodzieżowe ośrodki socjoterapii 207
—,— — wychowawcze 207
— noclegowe 238, 239, 474, 475, 487
—, ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze 207
— pasażerskie 321
—, przedszkola 218
—, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze 207
—, teatry i instytucje muzyczne 474, 475
—, żłobki 227
Miejscowe zagrożenia 75
Mieszanki paszowe 184, 282, 283
— zbożowe 270, 272, 280
Mieszkania 158, 190—195, 456, 457, 472, 473, 484, 485
— w budowie 193
—, formy własności 192—194
— oddane do użytkowania 193—195, 456, 457, 472, 473, 485
—, użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii 158, 164
—, wyposażenie 192
—,— mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego 158, 164
—, zaludnienie 190
— zamieszkane 190
—, zasoby 190, 191, 456, 457, 472, 473, 484
Mieszkańcy domów i zakładów pomocy społecznej 230

Mięso 167, 176, 182, 278—281, 302, 443, 446, 450, 462, 463, 470, 471, 474, 475
Migracje ludności 96, 111, 112, 452, 453
— —, saldo 483
— —, wewnętrzne 111
— —, zagraniczne 96, 112, 483
Misje i operacje pokojowe Wojska Polskiego 73
Mistrzostwa świata i Europy 244, 245
Mleko 167, 182, 266, 278—281, 303, 443, 446, 450, 462, 463, 470, 471, 474, 475
Młodzież niekontynuująca nauki 449
Młodzieżowe ośrodki socjoterapii 207
— — wychowawcze 207
Mniejszości narodowe i etniczne oraz regionalne, szkolnictwo 204
Morza 421, 422
Motele 237, 238
Motocykl, skuter i motorower 170, 323
Muzea, wystawy, zwiedzający 233
Mydło 176, 184, 305

N

Nabiał 167, 182, 303
Nadwyżka operacyjna brutto 140
— sektora instytucji rządowych i samorządowych 451
Najwyższa Izba Kontroli, działalność 61, 62
Nakłady bieżące 249
— brutto na środki trwałe 402—405, 451, 468, 469, 478, 479
— na działalność badawczą i rozwojową 248—251, 449
— inwestycyjne 249, 381—384, 460, 461, 464—469, 478, 479
— — na środki trwałe 47, 48, 249, 381, 382
Należności 343
Napoje alkoholowe 174, 176, 178, 180, 182
— — i wyroby tytoniowe 158, 164, 174, 175, 178, 180, 454, 455
— bezalkoholowe 164, 178, 180
Narodowe fundusze inwestycyjne 354
Natura 2000, obszary 44
Nauczyciele 93, 199, 219
Nauka i technika 246—255
Nawozy mineralne lub chemiczne 184, 284, 285, 305, 445, 462—465, 489
— wapniowe 284, 489
Nianie 227
Nieczystości ciekłe 188
Nieletni 84—86
Niemowlęta 104, 108
Niepełnosprawni 134, 219, 228, 230, 243, 245
Nieużytki 28, 290
Noclegi 238
Nośniki energii 164, 180, 308—310

O

Obciążenia 341, 342
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej 312, 313
Obiekty noclegowe 237, 238
Obligacje 360
Obrabiarki 307, 464, 465
Obrona narodowa 71—73
Obroty handlu zagranicznego 328, 329, 331, 333—336, 468, 469
Obsługa długu publicznego 372
— rynku nieruchomości 123, 124, 126—128, 146, 147, 383, 384, 388, 390, 409, 411
Obszary o szczególnych walorach przyrodniczych 40—44
Obuwie 180, 183, 303, 464, 465, 476, 477
Oceany 417, 418, 421, 422
Ochrona lasów 291
— środowiska 28—48
— zdrowia 93, 221—226, 458, 459
Oczyszczalnie ścieków 36, 37, 185
Oczyszczanie ścieków 34—36
Odbiorniki radiofoniczne 177, 464, 465, 476, 477
— telewizyjne 170, 172, 177, 184, 306, 464, 465, 476, 477
Oddziały przedszkolne 218, 219
— szpitalne ratunkowe 224
Odkurzacze 183, 306
Odłów zwierząt łownych 286
Odnowienia i zalesienia 290, 462, 463
Odpady 45, 46, 481
— komunalne 188, 189, 448
Odpływ wód 31
Odstrzał zwierząt łownych 286
Odszkodowania 130, 153, 365, 366
Odtwarzacz DVD 170, 172
Odzież 183, 303
— i obuwie 158, 164, 180, 449
Oferty pracy 134, 136
Ofiary śmiertelne 75, 128—130, 324
Oficjalne aktywa rezerwowe 349, 350
Ogórki 273
Ograniczenie wolności 89
Okopowe (rośliny) 272
Oleiste (rośliny) 270, 272
Oleje napędowe 184, 282, 283, 304
— opałowe 304
— i tłuszcze 167, 182
Oliwki 443
Ołów 30, 445
Opady atmosferyczne 25—27, 31
Operator wyznaczony 325
Opery i operetki 234
Opieka nad dziećmi 227—229
— zdrowotna i pomoc społeczna 123, 125—127, 129, 146, 147, 383, 384, 389, 390, 409, 412
Opiekun dzienny 227
Opłata skarbowa 376
Opłaty za wynajem mieszkania 180
Opróżnienie lokali mieszkalnych 84
Organizacje społeczne i stowarzyszenia 201, 202
— wyznaniowe 201, 202
— i zespoły eksterytorialne 409, 412
Orkiestry 234
Orzeczenia sądów 84—91
Orzeszki ziemne 443
Oskarżenie (prywatne, publiczne) 87
Osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu i szkoleniu 449
— fizyczne 138, 140—142, 192—194, 255

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą 408, 409
— ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi 206
Oszczędności brutto 144
Ośrodki leczenia odwykowego 223
— rehabilitacyjne dla narkomanów 223
— rewalidacyjno-wychowawcze 207
Otwarte fundusze emerytalne 368, 369
Owce 276, 278, 279
Owies 270, 272, 280, 443, 474, 475
Owoce 167, 182, 266, 276, 279, 280, 443, 470, 471
Ozon 39, 40

P

Paczki pocztowe 325
Paliwa 183, 184, 302, 308—310, 338
Państwowa Inspekcja Pracy, działalność 132
— Straż Pożarna, działalność 75
Papier 304, 445—447
Papierosy 182, 303, 470, 471
Papiery wartościowe 354, 356, 358—360
Parafie 113, 114
Parki krajobrazowe 42
— narodowe 40, 41
Pasażerowie 318, 320, 322, 466, 467, 478, 479
Pastewne (rośliny) 270—272
Pastwiska 28, 267, 268
Patenty 253, 255
Pchacze 321
Pedagodzy 82
Pensjonaty 237, 238
Piaski i żwiry 30
Pieczywo 166
Pielęgniarki 221, 458, 459, 472, 473
Pieniądz gotówkowy w obiegu 347, 348
Piwo 176, 182, 303
Placówki gastronomiczne 174, 175
— opiekuńczo-terapeutyczne 229
— opiekuńczo-wychowawcze 229
— pocztowe 324, 466, 467, 478, 479, 491
— pomocy społecznej 230
— wsparcia dziennego 228
— wychowania przedszkolnego 218, 486
Plony ziemiopłodów 272—275, 444, 460, 461
Płeć 95, 97—100, 107—112, 117, 119, 133—135, 148, 150, 208—212, 214—216, 452, 453, 482
Pobierający emeryturę lub rentę 161, 454, 455
Pobór wody 31
Podatek akcyzowy 371
— dochodowy 352, 362, 368, 371, 376
— od nieruchomości 376
— rolny 376
— od towarów i usług 371
Podatki od dochodów, majątku itp. 140
— pośrednie 371
— od produktów pomniejszone o dotacje do produktów 393, 401
Podaż pieniądza 347, 348
Podmioty gospodarcze 247, 249, 255, 312
— gospodarki narodowej 407—412, 491
Podregiony 68, 69
Podręczniki szkolne 232
Podroby 462, 463, 470, 471, 474, 475
Pogłowie zwierząt 276, 278, 445, 446
Pogrzeb, sprawienie 231
Pojazdy do transportu publicznego 307
— zarejestrowane 323
Policja 74
—, działalność 76, 77
Polska Akademia Nauk 247, 249, 252, 255
Połowy 293, 294, 462, 463, 476, 477
Położenie geograficzne Polski 17
Położne 221
Pomidory 273
Pomniki przyrody 43
Pomoc doraźna 224
— społeczna 227—231
Pomocnicze jednostki naukowe 247, 249
Popyt krajowy 393, 394, 401, 402, 404, 405, 468, 469, 478, 479
— —, relacja do produktu krajowego brutto 404
Porady ambulatoryjne 222, 223, 472, 473, 487
Porty lotnicze 322
— morskie 320, 466, 467
Posiłek 231
Posłowie 51, 52
Postępowania w sprawach o przestępstwa 78
Powiaty 54, 57, 58, 64, 65, 67, 376—379
Powierzchnia gruntów leśnych 28, 29, 267, 287, 490
— — ornych 28
— krajów 424—432
— lasów 43, 44, 267, 287, 289, 291, 462, 463, 476, 477, 490
— mieszkań 190—192, 194, 485
— — oddanych do użytkowania 193, 194, 456, 457, 472, 473, 485
— nieużytków 28
— Polski 17, 18, 28, 432, 445—447, 470, 471, 480
— o szczególnych walorach przyrodniczych 40—43, 481
— świata 424
— terytoriów niesamodzielnych 433—436
— użytków rolnych 28, 29, 267, 268, 460, 461, 470, 471
— województw 65, 480
— wód 17, 21—24, 28
— zasiewów 267, 268, 270, 271, 460, 461, 488
— Ziemi 417
Powietrze, temperatura 25—27
—, zanieczyszczenia 38, 39, 481
Pozbawienie wolności 90
Pozostający na utrzymaniu 161
Pozostała działalność usługowa 123, 125—127, 129, 146, 147, 383, 384, 389, 390, 409, 412
Pozyskanie drewna (grubizny) 288, 289, 462, 463, 476, 477
Pożary 75
Praca, czas pozostawania bez pracy 135, 483
—, przyczyny niepodejmowania 121
—, staż 135
—, warunki 131, 132
—, wypadki 128—131
Pracodawcy i pracujący na własny rachunek 122, 124, 138, 140—142
Pracownicy cywilni 72—74, 92, 93
— medyczni 93, 221, 458, 459, 472, 473
— ochrony zdrowia 93

Pracujący 117—119, 122—124, 160, 448, 452, 453, 462—467, 470, 471, 483
Praktyki lekarskie 222, 223
Pralki 177, 183, 306, 476, 477
Produkcja budowlano-montażowa 311—313, 464, 465, 476, 477
— energii elektrycznej 307, 310, 445—447, 464, 465, 476, 477
— filmowa 234
— globalna 393, 394
— produktów pochodzenia zwierzęcego 278, 279, 462, 463, 474, 475
— rolnicza 263—267, 278, 279, 438, 460, 461, 474, 475
— — globalna 263, 265, 266
— — końcowa 263, 265, 460, 461
— — towarowa 263, 265, 266, 460, 461, 474, 475
— sprzedana budownictwa 450, 490
— — przemysłu 295—301, 439, 450, 464, 465, 476, 477, 490
— wyrobów przemysłowych 302—307, 445—447, 464, 465, 476, 477
— żywności 438
Produkt krajowy brutto 392—399, 401, 403—406, 442, 446, 447, 451, 468, 469, 478, 479, 491
— — — według parytetu siły nabywczej 399, 451
Produkty leśnictwa 288, 289
— rolne 278, 279
Profesorowie 251
Prokuratorzy 79
Prokuratury 78
—, działalność 76, 77, 79, 80
Promieniowanie jonizujące 47
Promy 318, 319
Prosięta 282
Proso 443
Proszek do prania 183
Przeciętny pobyt chorego (w zakładach lecznictwa) 224
Przedmioty trwałego użytkowania 170—172
Przedsiębiorstwa 255, 259, 260, 340—345, 347, 408, 409
— estradowe 233, 234
Przedstawienia i koncerty 233, 234
Przedszkola 218, 219
Przegląd międzynarodowy 413—451
Przejścia graniczne 236
Przekazy pocztowe 325
Przeładunek (załadunek, wyładunek) 320
Przemysł 118, 122, 124, 126—128, 131, 145, 147, 295—310, 341—345, 383, 384, 388, 389, 396, 398, 408, 410, 448, 451, 464, 465
Przemysłowe (rośliny) 266, 270, 271
Przestępstwa 76—78, 85, 88—90
Przesyłki kurierskie 325
— listowe 325, 478, 479
Przetwory mięsne 176
Przetwórstwo przemysłowe 122, 124, 126, 128, 145, 147, 295—301, 341—345, 383, 384, 388, 389, 396, 398, 408, 410, 450
Przewodnicy turystyczni 240
Przewozy ładunków 317, 318, 466, 467, 478, 479
— pasażerów 188, 318, 466, 467, 478, 479
Przychodnie 222
Przychody 144, 175, 308—310, 317, 324, 340, 341, 349, 351, 352, 362, 368
Przychody banków 351, 352
— z całokształtu działalności 340, 341
— z działalności gastronomicznej 175
— finansowe 340, 341, 368
— otwartych funduszy emerytalnych 368
— powszechnych towarzystw emerytalnych 368
— ze sprzedaży 317, 324, 340, 341
— zakładów ubezpieczeń 362
Przyjazdy cudzoziemców 236
Przyrost naturalny 96, 103—105, 447, 470, 471, 483
— rzeczywisty 96
Pszenica 265, 270—272, 274, 280—282, 443—446, 460, 461, 474, 475
Pszenżyto 270, 272, 280, 281
Punkty apteczne 225
— biblioteczne 232
— gastronomiczne 175
— przedszkolne 218, 219
Pyły i gazy 38, 39, 481

R

Rachunek bieżący 349
— finansowy 349
— kapitałowy 349
— wykorzystania dochodów w sektorze gospodarstw domowych 144
Rachunki narodowe 391—406, 468, 469
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego 57, 58
Ratownictwo medyczne 224
Ratownicy 75
Redukcja pyłów i gazów 39, 481
Referendarze sądowi 82
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej 223
Regiony 68
Rekreacja i kultura 158, 164, 180, 181, 449
Restauracje 175
— i hotele 158, 164, 180, 181, 449
Rezerwaty przyrody 41
Rodzinne domy dziecka 228
— ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne 81, 82
Rodziny zastępcze 228
Rolnictwo 261—285
—, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo 118, 122, 124, 126—128, 145, 147, 383, 384, 388, 389, 396, 398, 408, 410, 448, 451
—, leśnictwo i rybołówstwo 460—463
Rolnicy indywidualni 149—153, 454, 455
Ropa naftowa 30, 302, 308, 445
Rowery 170, 177, 183, 307
Rozchody 144, 308—310
Rozliczenia międzyokresowe 343
Rozwody 104, 106, 470, 471
Ruch pasażerów 320, 322
Rudy metali 30, 302
Rurociągi 313, 315
Rybołówstwo 293, 294, 460—463
Ryby 167, 176, 182, 293, 294, 462, 463, 476, 477
Rynek giełdowy 354—360
— pracy 116—136, 452, 453
Ryż 166, 181, 443, 444

Rzecznik Praw Obywatelskich 60, 61
Rzeczowe środki obrotowe, przyrost 402
Rzeki 22, 23, 421, 422
Rzepak i rzepik 272, 275, 280, 281, 443

S

Sady 28, 268
Saldo obrotów handlu zagranicznego 328, 329, 333
— wymiany produktów z zagranicą 393
Sale projekcyjne 234
Samobójstwa 107, 110
Samochody ciężarowe 307, 323
— osobowe 170, 172, 177, 183, 307, 323, 447, 450, 464—467, 476—479
Samoloty 321
Samorządowe kolegia odwoławcze 61—63
Sanatoria 223
Sądownictwo 80—83
Schronienie 231
Seanse w kinach 234
Sejm 49—52
Sektory instytucjonalne 138, 140—144, 157, 158, 400—402, 404—406
— —, sektor gospodarstw domowych 138, 140—144, 157, 158, 400—402, 404
— —, — instytucji finansowych 400—402
— —, — — niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych 400, 401
— —, — — rządowych i samorządowych 400—402, 404—406
— —, — przedsiębiorstw niefinansowych 400—402
Senat 49—53
Senatorowie 51—53
Separacja 104
Sery i twarogi 167, 176, 182, 303
Sędziowie 82
Siano 272, 273, 282
Siarka 30, 302
Sieć gazowa 185—187, 192, 456, 457, 470, 471
— kanalizacyjna 34, 36, 185, 186, 456, 457
— komunikacyjna 187, 315
— osiedleńcza 102
— wodociągowa 31, 185, 186, 456, 457, 470, 471
Sieroty 229
Siewniki 283, 307
Sizal (włókno agawy) 443
Skargi 59, 61
Skazani za przestępstwa 87—90, 92
Sklepy 175, 484
Składowiska kontrolowane 188
Skup jaj 281
— mleka 280, 281, 489
— produktów rolnych 280, 281, 462, 463
— zbóż 280, 281
— żywca 280, 281, 462, 463, 489
Słoma 272, 273
Służba celna, działalność 78
— więzienna 92, 93
Soja 443
Sołectwa 64
Sól 30, 182, 302
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze 207
Społeczeństwo informacyjne 255—260
Sport 241—245
Spożycie 144, 157, 158, 166, 167, 393, 394, 401—405, 468—471, 478, 479
— prywatne 401, 403, 404, 451
— publiczne 402, 404
—, relacja do produktu krajowego brutto 404, 451
— w sektorze gospodarstw domowych 144, 157, 158, 401, 404, 449, 468, 469, 478, 479
Spółdzielnie 408, 409
Spółki 408—412
Sprawy w sądach 83
Sprzedaż detaliczna towarów 174, 175, 454, 455, 470, 471
— hurtowa 174
— w placówkach gastronomicznych 174, 175
Stacje meteorologiczne 25, 26
— naukowo-badawcze 26
— paliw 175
Stal 306, 445—447, 464, 465, 476, 477
Stan (jakość) wód 32—34
Standardowe łącza główne 326, 437, 447
Starostwa powiatowe 61
Statki, nośność, pojemność i wiek 307, 319—321
Stolice państw 424—436
Stołówki 175
Stopa bezrobocia 117, 119, 120, 134, 136, 448, 452, 453, 483
Stopień zużycia środków trwałych 388, 389
Stopnie naukowe 252
Strajki, strajkujący 132, 452, 453
Straty 308—310, 340—342, 352, 368
Straż Graniczna, działalność 78
— Leśna Lasów Państwowych, działalność 78
— pożarna, państwowa, ochotnicza 75
Strączkowe (rośliny) 270, 272, 280
Strefa euro 447—451
Studenci 200, 202, 203, 206, 213—218, 449, 458, 459, 472, 473
Subwencje 371, 377
Surowce chemiczne 30
— energetyczne 30, 302, 308—310, 439, 445—447
— metaliczne 30
— skalne 30
Szkoły 94, 198—206, 208—218, 247, 249, 253, 255, 456—459, 472, 473, 485, 486
Szlaki turystyczne 240
Szpitale 93, 223
Szpitalne oddziały ratunkowe 224

Ś

Ścieki 34—36, 480, 481
Środki transportu 381, 382, 386, 387
— trwałe 386—390, 460, 461, 464—469, 478, 479
— wychowawcze lub poprawcze 86
Świadczenia emerytalne i rentowe 148—152
— pomocy społecznej 231
— rodzinne 153, 154
— społeczne 141, 148—155

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych 141, 148—153, 163, 454, 455
— zdrowotne ratownictwa medycznego 224
Świat 424, 437—443, 445

T

Tabor kolejowy 319
— komunikacji miejskiej 188
— śródlądowego transportu wodnego 321
Tarcica 464, 465
Teatry i instytucje muzyczne 233, 234, 460, 461, 474, 475
Tektura 304, 445—447
Telefon komórkowy 170, 172
Telefoniczne łącza główne 326, 437, 447, 466, 467, 478, 479, 491
— połączenia wychodzące 326
Tereny komunikacyjne 28
— mieszkaniowe 28, 29
— przemysłowe 28
Terms of trade 332
Terytoria niesamodzielne 433—436
Terytorialna struktura kraju 64—69
Terytorium 17
Tlenek, tlenki 38, 39
Tłuszcze i oleje 462, 463, 470, 471, 476, 477
Towary 164, 174, 176, 177, 338, 454, 455, 470, 471
— konsumpcyjne 174, 176, 177, 470, 471
— niekonsumpcyjne 174
— nieżywnościowe 164, 174, 176, 177
— i usługi 178—184
— — konsumpcyjne 164, 178—184, 454, 455, 484
— — niekonsumpcyjne 178, 184
— żywnościowe 164
Transfery bieżące 141
Transport 158, 164, 180, 181, 315—324
— i gospodarka magazynowa 123, 124, 126—128, 131, 145, 147, 317, 383, 384, 388, 390, 408, 411
— kolejowy 317, 318, 466, 467, 478, 479
— lotniczy 317, 318, 321, 322
— i łączność 315—327, 449, 466, 467
— morski 317, 318, 320, 466, 467
— rurociągowy 317
— samochodowy 317, 318, 466, 467, 478, 479
— śródlądowy wodny 317, 318, 321
Trasy lotnicze 315, 321
Trwanie życia 109, 110
Trybunał Konstytucyjny, wyroki i postanowienia 59
Trzcina cukrowa 443
Trzoda chlewna 266, 276—278, 281, 282, 445, 446, 462, 463, 489
Turystyka 235—240
Tworzywa sztuczne 305
Tytuły naukowe 252

U

Ubezpieczenia 361—366
—, polisy 363, 364
— społeczne 149—155, 375, 454, 455
Ubezpieczenia społeczne, składki 140, 141
— —, świadczenia 141, 149—155, 454, 455
Uczestnicy studiów doktoranckich 216, 218
Uczniowie, szkoły 94, 200—202, 204—206, 208—212, 218, 456—459, 472, 473, 485, 486
Ugrupowania gospodarcze 333, 447—451
Ukarani 92
Układ pionowy powierzchni 19
Umorzenia spraw 77, 78, 87
Uniewinnienia sądowe 87, 91
Urodzenia żywe 96, 103, 104, 447, 470, 471, 482
Urządzenia komunalne 185, 186
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej 170, 172
Urzędnicy 79, 82
Urzędy marszałkowskie 61
— wojewódzkie 61
Usłonecznienie 25
Usługi 118, 164, 448, 451
— łączności 324—327
— medyczne 183
— pomocy społecznej 231
— transportowe 184
Uszkodzenie drzew 292, 293
Utrzymujący się z niezarobkowych źródeł 161
Użytki ekologiczne 28, 42
— kopalne 28
— rolne 28, 29, 267, 268, 460—463, 470, 471, 488, 489
Użytkowanie gruntów 267, 268

W

Wagony kolejowe 319
—, metro 188
Waluty państw 350
Wartość dodana brutto 393, 394, 396—398, 401, 451
Warunki naturalne 17—27
— pracy 128—132
Warzywa 167, 182, 266, 270, 273, 279, 280, 443, 470, 471
Wełna 278, 281, 443, 474, 475
Wędliny 176, 182, 302
Węgiel 30, 183, 282, 283, 302, 308, 445—447, 464, 465, 476, 477
— brunatny 30, 302, 308, 446, 447
— kamienny 30, 183, 282, 283, 302, 308, 445—447, 464, 465, 476, 477
Wiatr, prędkość 25
Widzowie w kinach 234, 460, 461, 474, 475, 487
— w teatrach i instytucjach muzycznych 233, 234, 460, 461, 474, 475
Wiek ludności 97—101, 109, 110, 112, 118, 119, 134, 203, 219, 452, 453
— —, nieprodukcyjny 97, 100, 101
— —, poprodukcyjny 100
— —, produkcyjny 97, 100, 101, 119, 121, 452, 453
— —, przedprodukcyjny 100
Wielokrotnie karani 92
Wierni (wyznawcy) 113—115

Wieś 36, 98—100, 102—104, 106—108, 110, 111, 117, 172, 186, 190—195, 205, 218, 219, 222, 225, 232, 234, 257, 314, 324, 456, 457
Wino 176, 182, 303, 445
Włókna chemiczne 445
Włókniste (rośliny) 270
Wodociągi 34, 185—187, 192, 456, 457, 470, 471
Województwa 23, 29, 35, 40—42, 46, 54, 57, 58, 64—69, 77, 86, 89, 129, 136, 142, 213, 239, 251, 260, 269, 274, 275, 289, 316, 323, 376—379, 397, 480—491
Wojsko Polskie 71—73
Wolontariusze 229
Wódki 176, 182, 303
Wskaźniki cen (patrz Ceny)
— emerytur i rent 151, 454, 455
— poziomu kosztów 345
— rentowności obrotu 345
— towarowej produkcji rolniczej 267
— wolumenu 332
— wykrywalności sprawców przestępstw 77
— wynagrodzeń 146, 454, 455
— wypadkowości 128, 129
— zatrudnienia 117, 119, 448
Współczynnik aktywności zawodowej 117, 119, 448
— dzietności 106
— reprodukcji 106
Wybory do organów jednostek samorządu terytorialnego 54—56
— do Parlamentu Europejskiego 51
— do Sejmu i Senatu 50
Wychowanie przedszkolne 198, 200, 218, 219
Wychowankowie, interwencyjne ośrodki preadopcyjne 229
—, młodzieżowe ośrodki socjoterapii 207
—,— — wychowawcze 207
—, ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze 207
—, placówki opiekuńczo-terapeutyczne 229
—,— opiekuńczo-wychowawcze 229
—, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze 207
Wycieczki turystyczne 240
Wydajność pracy 448
Wydatki budżetu państwa 371, 372, 375, 468, 469
— budżetów jednostek samorządu terytorialnego 378, 379
— gospodarstw domowych 164, 165
Wydawnictwa 232
Wydziały sądowe 80, 81
Wyjazdy do fałszywych alarmów 75
— w kraju i za granicę 237
— zespołów ratownictwa medycznego 224
Wykroczenia 91
Wykształcenie ludności 123, 135, 449
— osób młodych 449
— posłów i senatorów 51
— radnych 57
— zatrudnionych 72, 74, 92
Wynagrodzenia 63, 72, 74, 79, 82, 93, 144—148, 372, 378, 454, 455, 484
— i inne dochody związane z pracą najemną 140
—, przeciętne miesięczne 63, 72, 74, 79, 82, 93, 145—148, 454, 455, 484
Wynalazki, wzory użytkowe 253—255
Wynik finansowy 340, 342, 352, 362, 368
Wypadki drogowe 324
Wypadki, ofiary 75, 324
— przy pożarach 75
— przy pracy 128—130
Wyroby przemysłowe 302—307, 445—447, 464, 465, 476, 477
— tekstylne 303
Wyspy 418
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę 122, 124, 126, 128, 145, 147, 295—297, 299, 301, 341—345, 383, 384, 388, 389, 396, 398, 408, 410, 450
Wyznania religijne 113—115

Z

Zaburzenia psychiczne 226
Zachorowania 225, 226
Zadłużenie zagraniczne 350
Zagrożenie ubóstwem 169, 170, 448
Zakaz prowadzenia pojazdów 91
Zakłady karne 91
— dla nieletnich 81, 82
— opiekuńczo-lecznicze 223
— pielęgnacyjno-opiekuńcze 223
— ubezpieczeń 362
— uciążliwe dla czystości powietrza 39
Zakwaterowanie i gastronomia 123, 124, 126—128, 145, 147, 383, 384, 388, 390, 408, 411
Zalesienie 287, 288, 290
Zapasy 308—310, 343
Zasiedlenie zwierząt łownych 286
Zasiłki 134, 153—155, 231
Zasoby drzewne 288, 289
— kopalin 30
— mieszkaniowe zamieszkane i niezamieszkane 190—192, 456, 457, 472, 473, 484
— wodne 31, 32
Zatoki 17, 18, 421
Zatrucia 226
Zatrudnienie 63, 72, 74, 79, 82, 92, 93, 122—125, 131, 148, 247, 248, 251
Zawodnicy sportowi 242, 243
Zbiorniki i stopnie wodne 24
Zbiornikowce 319
Zbiory owoców 276
— warzyw 273
— zbóż 272, 438, 450
— ziemiopłodów 272—276, 438, 443—446, 450, 460, 461, 474, 475
Zboża 265, 270—272, 279, 280, 438, 450
— podstawowe 265, 270, 272, 280, 438, 443—446, 450, 460, 461, 470, 471, 474, 475, 488
Zdrowie 158, 164, 180, 181, 449
Zespoły pieśni i tańca 234
— przyrodniczo-krajobrazowe 43
— ratownictwa medycznego 224
— trakcyjne elektryczne 319
— wychowania przedszkolnego 218, 219
Zestaw kina domowego 170
— do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku (wieża) 170, 172
Zgony 96, 103, 107, 108, 447, 470, 471, 482, 483
— niemowląt 104, 108, 483

Zgony według przyczyny 107, 108
Ziemiopłody 272—276, 438, 443—446, 450, 460, 461, 474, 475
Ziemniaki 167, 182, 266, 270—272, 275, 279—283, 443—446, 460, 461, 470, 471, 474, 475
Zlewiska 21
Zmywarka do naczyń 170, 172
Zobowiązania krótkoterminowe przedsiębiorstw 344
Zużycie energii elektrycznej 187, 310, 439, 450, 456, 457, 464, 465, 470, 471
— gazu 187, 309, 310, 456, 457, 470, 471
— nawozów mineralnych lub chemicznych 284, 285, 462, 463, 489
— paliw 308—310
— pośrednie 393, 394
— ropy naftowej 309
— surowców energetycznych 439
— węgla 308
— wody 187, 456, 457, 470, 471
Zwalczanie szkodników lasów 291
Zwierzęta chronione 44
— gospodarskie 462, 463, 488, 489
— łowne 286
Zysk 340—342, 352, 362

Ź

Źrebięta 282
Źródła finansowania deficytu budżetu państwa 372
— — działalności badawczej i rozwojowej 248
— promieniowania 47
— zanieczyszczeń 38

Ż

Żelazko 183
Żłobki 227
Żołnierze 71—73
Żyto 265, 270, 272, 274, 280—282, 443—446, 460, 461, 474, 475
Żywiec rzeźny 266, 278, 280, 281, 462, 463, 474, 475, 489
Żywność 164, 166, 167, 176, 180—182, 338
— i napoje bezalkoholowe 158, 164, 174, 178, 180, 449, 454, 455

INDEX

A

Abroad travelling 236, 237
Accident rate 128, 129
Accidents at work 128—130
Accommodation and catering 123, 124, 126—128, 145, 147, 383, 384, 388, 390, 408, 411
Acquittals, court 87, 91
Activities of extraterritorial organisations and bodies 409, 412
Activity rate 117, 119, 448
Actual increase 96
Actual rentals for housing 180
Addiction recovery centres 223
Adherents, faithful 113—115
Adjustment for the change in pension entitlements 144
Administrative and support service activities 123, 125—127, 129, 146, 147, 383, 384, 389, 409, 411
Admission room 224
Adoption 84, 229
Adults sentenced 87—90
Afforestation 287, 288, 290
Age of population 97—101, 109, 110, 112, 118, 119, 134, 203, 219, 452, 453
Age of population, non-working 97, 100, 101
Age of population, post-working 100
Age of population, pre-working 100
Age of population, working 97, 100, 101, 119, 121, 452, 453
Agricultural land, area 28, 29, 267, 268, 460—463, 470, 471, 488, 489
Agricultural output 263—267, 278, 279, 438, 460, 461, 474, 475
Agricultural products 278, 279
Agricultural tax 376
Agriculture 261—285, 460—463
Agriculture, forestry and fishing 118, 122, 124, 126—128, 145, 147, 383, 384, 388, 389, 396, 398, 408, 410, 448, 451, 460—463
Air pollutants 38, 39, 481
Air rescue, medical 224
Air routes 315, 321
Air temperature 25—27
Air transport 317, 318, 321, 322
Aircraft 321
Airports 322
Alcoholic beverages 174, 175, 178, 180, 182
Alcoholic beverages, tobacco 158, 164, 174, 175, 178, 180, 454, 455
Allocations (grants) 371, 377, 378
Allowances 153—155
Aluminium 306
Ambulatory departments 93
Ammonia 38
Animals for slaughter 266, 278, 280, 281, 462, 463, 474, 475, 489
Animals protected 44
Appointed operator 325
Arable land, area 28, 29
Area of special nature value 40—43, 481
Arrivals of foreigners 236
Art galleries 233
Arts, entertainment and recreation 123, 125—127, 129, 146, 147, 383, 384, 389, 390, 409, 412
Assessors 79
Assets 343, 369
Assistance of judges 82
Atmospheric precipitation 25—27, 31
Audience in cinemas 234, 460, 461, 474, 475, 487
Audience in theatres and music institutions 233, 234, 460, 461, 474, 475
Automatic washing machine 170, 172, 306
Auxiliary scientific units 247, 249

B

Balance of crude oil 310
Balance of electricity 310
Balance of hard coal 308
Balance of lignite 308
Balance of natural gas 309, 310
Balance of payments 349
Banks 351, 352
Barges 321
Barley 265, 270, 272, 280—282, 443, 445, 446, 474, 475
Bars 175
Basic cereals 265, 270, 272, 280, 438, 443—446, 450, 460, 461, 470, 471, 474, 475, 488
Bathroom 192
Bed places, tourism 238, 474, 475, 487
Beds, boarding-schools 218
Beds, dormitories 218
Beds, hospice 223
Beds, hospitals 93, 223, 458, 459, 472, 473, 487
Beds, sanatoria 223
Beer 176, 182, 303
Beetroots (sugar beets) 182, 266, 270, 272, 273, 275, 279—281, 443—446, 460, 461, 474, 475
Benefits 134, 153—155, 231
Bicycles 170, 177, 183, 307
Bill of indictment 77, 78
Blood donation 225
Boarding houses 237, 238
Boarding-schools 218
Bonds 360
Books and pamphlets published 232, 460, 461, 474, 475
Books loans 232, 253, 474, 475
Border crossings 236
Border Guard, proceedings 78
Borders of Poland 17, 18
Bread 166, 181
Brick 184, 305
Buildings and structures 311—314, 381, 382, 386, 387
Buildings, non-residential 314

Buildings, residential 314, 388
Bulk cargo ships 319
Burial 231
Buses 188, 323
Butter 167, 176, 182, 303, 445, 470, 471, 476, 477

C

Cabbage 182, 273
Calls of emergency rescue team 224
Calves 266, 278, 281, 282
Canals 23
Canteens 175
Capital account 349
Capital cities 424—436
Care and education centres 229
Care and therapy centres 229
Carrots 182, 273
Cases in courts 83
Cases of prosecutor's offices 79, 80
Casualties during fires 75
Catering 175
Catering establishments 174, 175
Cattle 266, 276—278, 281, 282, 445, 446, 462, 463, 488, 489
Causes of deaths 107, 108
Caverns (caves) 20, 43
Cement 184, 282, 283, 305, 445—447, 464, 465, 476, 477
Central (government) administration units 201, 202
Central heating 183
Cereal mixed 270, 272, 280
Cereal units 280
Cereals 265, 270—272, 279, 280, 438, 450
Championships, world and European 244, 245
Changes in inventories 402
Changes in valuables 402
Cheese and curd 167, 176, 182, 303
Chemical fibres 445
Chemical raw materials 30
Chemicals 304, 305, 338
Childcare for children 227—229
Children 108, 219, 227—230, 486, 487
Children's clubs 227
Chocolate 176, 182
Choirs 234
Chronic medical care homes 223
Church units 113, 114
Churches 113—115
Cigarettes 182, 303, 470, 471
Cinemas 234, 460, 461, 474, 475, 487
Cities (see Urban areas)
Cities of the world 424—436
Cities with powiat status 54, 57—59, 64—67
Civil engineering works 312, 313
Civilian employees 72—74, 92, 93
Claims (see Compensations)
Clergy 113—115
Clothing 183, 303
Clothing and footwear 158, 164, 180, 303, 449
Coal 30, 183, 282, 283, 302, 308, 445—447, 464, 465, 476, 477
Cocoa 443
Coffee 182, 443
Coke and semi-coke 304
Committees of the Sejm and Senate 53
Communication 158, 164, 180, 181, 324—327, 466, 467
Communication services 324—327
Companies 408—412
Compensations (claims) 130, 153, 365, 366
Competitors 242, 243
Complaints 59, 61
Compound feedingstuffs 184, 282, 283
Computers 171, 172, 203, 256, 259, 306, 450
Concerts 233, 234
Constitutional Tribunal, verdicts and decisions 59
Construction 118, 123, 124, 126—128, 131, 145, 147, 311—314, 341—345, 383, 384, 388, 390, 397, 398, 408, 411, 448, 450, 451, 464, 465
Construction and assembly production 311—313, 464, 465, 476, 477
Consumer goods 174, 176, 177, 470, 471
Consumer goods and services 164, 178—184, 454, 455, 484
Consumer price indices 449
Consumers of electricity 187
Consumers of gas 187
Consumption (final consumption expenditure) 144, 157, 158, 166, 167, 393, 394, 401—405, 468, 469, 478, 479
Consumption of electricity 187, 310, 439, 450, 456, 457, 464, 465, 470, 471
Consumption of fixed assets 388, 389
Consumption of gas 187, 309, 310, 456, 457, 470, 471
Consumption of mineral or chemical fertilizers 284, 285, 462, 463, 489
Consumption of power raw materials 439
Consumption of water 187, 456, 457, 470, 471
Consumption, private 401, 403, 404
Consumption, public 402, 404
Consumption, relation to gross domestic product 404, 451
Continents 417—442
Controlled landfill sites 188
Convicts 87—90, 92
Cooperatives 408, 409
Copper 30, 302, 306, 445—447
Correctional measures 86
Cost level indicator 345
Costs 340, 342, 351, 352, 362, 368
Costs of banks 351, 352
Costs of general pension societies 368
Costs of insurance companies 362
Costs of obtaining revenues 340, 342
Costs of open pension funds 368
Cotton 443
Councillors, educational level 57
Councillors of organs of local government units 57, 58
Countries 18, 73, 101, 105, 109, 118, 120, 169, 179, 217, 236, 239, 250, 254, 258, 264, 277, 285, 294, 327—329, 331, 334—337, 395, 399, 403, 406, 418—436
Countries, area 424—432
Courier consigments 325
Court division officials 82
Court professional probation officers 82
Court receivers 81, 84

Courts 80, 81
Courts, adjudications 84—87
Cows 276, 282
Credits 344
Crimes 76, 77, 85, 88
Crop yields 272—275, 444, 460, 461
Crops 272—276, 438, 443—446, 450, 460, 461, 474, 475
Crude oil (petroleum) 30, 302, 308, 445
Cubic volume of buildings 314, 464, 465, 476, 477
Cucumbers 273
Culture 232—235, 460, 461
Currency 350
Currency exchange rates 350
Currency in circulation 347, 348
Current account 349
Current assets of enterprises 343
Current taxes on income, wealth, etc. 140
Customs duties 371
Customs Service, proceedings 78

D

Dairy products 167, 182, 303
Damaged trees 292, 293
Day carers 227
Day-support centres 228
Deaths 96, 103, 107, 108, 447, 470, 471, 482, 483
Debt, guaranteed 374
Debt of State Treasury 375
Debt of the general government sector 405, 406, 451
Decanates 114
Deficit of the general government sector 405, 406, 451
Defoliation 292, 293
Degree of consumption of fixed assets 388, 389
Demoralization 84, 85
Dental consultations 222, 223
Dental practices 222, 223
Dentists 93, 221, 458, 459, 472, 473
Dependent territories, area 433—436
Dependents 161
Deputies 51—53
Deputies and senators, educational level 51
Deputy clubs and groups 52
Detoxification centres 223
Devastated land 29, 480
Diesel oil 184, 282, 283, 304
Digital camera 171, 172
Dioceses 115
Disabled persons (handicapped) 134, 219, 228, 243, 245
Discontinuances 77, 78, 87
Diseases 107, 108, 131, 225, 226
Dishwasher 170, 172
Divorces 104, 106, 470, 471
Doctors 93, 221, 458, 459, 472, 473
Domestic demand 393, 394, 401, 402, 404, 405, 468, 469, 478, 479
Domestic demand, relation to gross domestic product 404
Domestic outgoing telephone calls 326
Domestic trips 237
Dormitories 218
Drainage areas and drainage basins 21, 22, 33
Dues 344
Durable goods 170—172
DVD player 170, 172
Dwelling stocks inhabited and uninhabited 190—192, 456, 457, 472, 473, 484
Dwellings 190—195, 484
Dwellings completed 193—195, 456, 457, 472, 473, 485
Dwellings completed, useful floor area 193, 194, 456, 457, 472, 473, 485
Dwellings fitted 192
Dwellings, furnishings, household equipment and routine maintenance of the house 158, 164, 180, 181
Dwellings, housing, water, electricity, gas and other fuels 164, 180
Dwellings inhabited 190
Dwellings, type of ownership 192—194
Dwellings under construction 193
Dwellings, useful floor area 190—192, 194, 485

E

Early leavers from education and training 449
Ecological areas 28, 42
Economic activity of the population 117—119
Economic entities 247, 249, 255, 312
Economic groupings 333, 447—451
Economically active persons 117—119, 165, 437, 448
Economically inactive persons 117, 119, 121
Edible animal fats 462, 463, 470, 471, 476, 477
Education 123, 125—127, 129, 146, 147, 158, 164, 180, 181, 196—219, 383, 384, 389, 390, 409, 412, 449, 456, 457
Educational or correctional measures 86
Eggs 167, 182, 266, 278, 279, 281, 282, 443, 462, 463, 470, 471, 474, 475
Election committees 51
Elections to organs of local government units 54—56
Elections to the European Parliament 51
Elections to the Sejm and Senate 50
Electric motors 306
Electric railcars 319
Electricity 183, 187, 307, 310, 439, 445—447, 456, 457, 464, 465, 470, 471, 476, 477
Electricity, gas and other fuels 180
Electricity, gas, steam and air conditioning supply 122, 124, 126, 128, 145, 147, 295—297, 299, 301, 341—345, 383, 384, 388, 389, 396, 398, 408, 410, 450
Elevations 19
Emergency medical services 224
Emergency rescue teams 224
Emigrants 112
Emigration 96, 452, 453
Emission of pollutants 38, 39, 481
Employed persons 117—119, 122—124, 160, 452, 453, 462—467, 470, 471, 483

Employees hired on the basis of an employment contract 122, 124, 452, 453
Employees of health care 93, 221
Employers and own-account workers 122, 124, 138, 140—142
Employment 79, 82, 92, 93, 122—125, 131, 148, 247, 248, 251, 448
Employment rate 117, 119, 448
Encumbrances 341, 342
Enforcement 84
Enterprises 256, 259, 260, 340—345, 347, 408, 409
Entertainment enterprises 233, 234
Entities of the national economy 407—412, 491
Environment 17—27
Environmental protection 28—48
Euro area 447—451
European funds budget 373, 375
Excise tax 371
Excursions 240
Expenditure of the state budget 371, 372, 375, 468, 469
Expenditures, capital 249
Expenditures, current 249
Expenditures of households 164, 165
Expenditures of local government units budgets 378, 379
Exports 308—310, 328—338, 441, 446, 447, 451, 468, 469, 478, 479
Expressways 315
External balance of goods and services 393

F

Facilities of in-patient health care 223
Facilities of out-patient health care 222
Facilities, tourism 237, 474, 475
False alarms 75
Family benefits 154
Family diagnostic and advisory centres 81, 82
Farm buildings 314
Farmers 149—153, 454, 455
Fatalities 75, 324
Feed (plants) 270—272
Feed root plants 272
Females (women) 51, 57, 59, 72, 74, 79, 92, 93, 95, 97—100, 107—113, 117, 119, 133—135, 148, 150, 208, 212, 214—216, 251, 252, 447, 448, 452, 453, 482
Ferries 318, 319
Fertility rate 106
Fertilizers, lime 284, 489
Fertilizers, mineral or chemical 184, 284, 285, 305, 445, 462—465, 489
Fibrous (plants) 270
Fields of science 248, 251, 252
Films 234
Final agricultural output 263, 265, 460, 461
Finances of enterprises 339—345
Financial account 349
Financial and insurance activities 123, 124, 126—128, 146, 147, 383, 384, 388, 390, 409, 411
Financial costs 340, 342, 368
Financial result 340, 342, 352, 362, 368
Financial revenues 340, 342, 368
Fines 89
Fire service, state, volunteer 75
Fires 75
First-aid 224
Fish 167, 176, 182, 293, 294, 462, 463, 476, 477
Fish catches 462, 463, 476, 477
Fishing 293, 294, 460—463
Fixed assets 386—390, 468, 469
Fixed assets, degree of consumption 388, 389
Fixed assets, gross value 386—390, 460, 461, 464—469, 478, 479
Flax 443
Flour 167, 176, 181
Food 164, 166, 167, 180—182, 338
Food and non-alcoholic beverages 158, 164, 174, 178, 180, 449, 454, 455
Food production 438
Food stands 175
Footwear (shoes) 180, 183, 303, 464, 465, 476, 477
Foreign debt 350
Foreign departures 236
Foreign direct investment 349, 350, 451
Foreign language (education) 204—206
Foreign trade 328—338, 468, 469
Foreign trade turnover 328, 329, 331, 333—336, 468, 469
Foreign trade turnover, balance 328, 329, 333
Foreigners 216, 236
Forest condition 291—293
Forest cover 287, 288, 462, 463
Forest Guard of State Forests, proceedings 78
Forest land 28, 29, 267, 287, 490
Forest protection 291
Forestry 287—293, 460—463
Forestry products 288, 289
Forests 43, 44, 267, 287—293, 462, 463, 476, 477, 490
Forests area 43, 44, 267, 287, 289, 291, 462, 463, 476, 477, 490
Foster families 228
Foster homes 228
Fruit 167, 182, 266, 276, 279, 280, 443, 470, 471
Fruit production 276
Fuel oils 304
Fuels 30, 183, 184, 302, 308—310
Fuels, consumption 308—310
Fuels (power raw materials) 308—310, 439, 445—447
Functionaries 74
Funds 48, 348, 371

G

Game shot 286
Game species 286
Game trapped 286
Gas 30, 183, 187, 192, 302, 310, 445, 456, 457, 470, 471
Gas supply system (network) 185—187, 192, 456, 457, 470, 471

Gasoline (see Petrol)
Geographic location of Poland 17
Gminas 54, 57, 58, 61, 64—66
Goods 164, 174, 176, 177, 317, 318, 320, 338, 454, 455, 470, 471
Goods and services 178—184, 454, 455
Goods loaded and unloaded 320, 466, 467
Graduates, school-leavers 200—202, 206, 208—211, 214, 216, 458, 459, 472, 473
Greenhouse gas emission 448
Groats and cereal grains 167, 176
Gross agricultural output 263, 265, 266
Gross capital formation 393, 394, 402, 404, 405, 468, 469, 478, 479
Gross capital formation, relation to gross domestic product 404
Gross disposable income 138, 141—144, 157
Gross domestic expenditures on research and development activity 248—251, 449
Gross domestic product 392—399, 401, 403—406, 442, 446, 447, 451, 468, 469, 478, 479, 491
Gross domestic product according to power parity standard 451
Gross fixed capital formation 402—405, 451, 468, 469, 478, 479
Gross national income 392
Gross saving 144
Gross value added 393, 394, 396—398, 401, 451
Groundnuts in shell 443
Growing stock of forests 288, 289
Gulfs 17, 18, 421

H

Hard coal 30, 183, 282, 283, 302, 308, 445—447, 464, 465, 476, 477
Hay 272, 273, 282
Health 158, 164, 180, 181, 449
Health care 93, 221—226, 458, 459
Health centres (see Out-patient departments)
Health resort treatment 223
Heat energy 307
Hi-fi stereo music system 170, 172
HIV 226
Home theatre system 170
Homes of social welfare 230
Horses 278, 282
Hospice 223
Hospital emergency ward 224
Hospitals 93, 223
Hotels 237, 238
Households 159—172, 187, 190, 255, 256, 309, 310, 347, 450, 456, 457, 468—471, 478, 479
Households budgets 159—172
Households equipment 170—172, 450
Households' final consumption expenditure 401, 404, 449, 468, 469, 478, 479
Human health and social work activities 123, 125—127, 129, 146, 147, 383, 384, 389, 390, 409, 412
Human Rights Defender 60, 61
Hunting 286

I

Immigrants 112
Immigration 96, 452, 453
Imports 308—310, 328—338, 440, 446, 447, 451, 468, 469, 478, 479
Imprisonment 90
Income, foreign 392
Income of households 163, 165
Income of the households sector 138, 140—144, 157
Income of the households sector, employees 138, 140—142
Income of the households sector, gross operating surplus 140
Income of the households sector, gross primary 140
Income of the households sector, property income 140
Income of the households sector, recipients of non--earned income sources 138, 140—142
Income of the households sector, recipients of retirement and other pensions 138, 140—142
Income (revenue) 349, 371, 373, 376, 377
Income tax 352, 362, 368, 371, 376
Indices of retirement and other pensions 151, 454, 455
Indices of stock market 356
Indices of wages and salaries 146, 454, 455
Indirect taxes 371
Industrial areas 28
Industrial crops 266, 270, 271
Industrial products 302—307, 445—447, 464, 465, 476, 477
Industry 118, 122, 124, 126—128, 131, 145, 147, 295—310, 341—345, 383, 384, 388, 389, 396, 398, 408, 410, 448, 451, 464, 465
Infant deaths 104, 108, 483
Infants 104, 108
Infirmaries 93
Information and communication 123, 124, 126—128, 145, 147, 383, 384, 388, 390, 409, 411
Information society 255—260
Inland waterway transport 317, 318, 321
Inland waterway transport fleet 321
Inland waterways 315
In-patients (patients) 224, 458, 459, 472, 473, 487
Insolation 25
Institutional sector of financial corporations 400—402
Institutional sector of general government 400—402, 404—406
Institutional sector of households 138, 140—144, 157, 158, 400—402, 404
Institutional sector of non-financial corporations 400—402
Institutional sector of non-profit institutions serving households 400, 401
Institutional sectors 138, 140—144, 157, 158, 400—402, 404—406
Insurance 361—366
Insurance companies 362
Insurance policies 363, 364
Intermediate consumption 393, 394
International review 413—451

Internet 203, 256—260, 438, 450
Inter-period settlements 343
Inventions, utility models 253—255
Investments 343, 349, 381—384, 460, 461, 464—469, 478, 479
Ionizing radiation 47
Iron 183
Islands 418

J

Job offers 134, 136
Judges 82
Juvenile institutions 81, 82
Juveniles 84—86

L

Laboratory diagnosticians 221
Labour costs 126, 127
Labour costs index 448
Labour market 116—136, 452, 453
Labour productivity 448
Lakes 23, 33, 423
Land 28, 29, 267, 268, 480, 488, 489
Land, management 29
Land use 28, 267, 268
Lands 417
Landscape parks 42
Landscape-nature complexes 43
Lay judges 83
Lead 30, 445
Letters mailed 325, 478, 479
Liabilities of enterprises 344
Libraries 94, 232, 253
Libraries, borrowers (readers) 232, 253
Libraries, loans 232, 253
Libraries, special collection 253
Library collections 94, 232, 253, 460, 461, 474, 475
Library service points 232
Life expectancy 109, 110
Life-long learning 449
Lignite 30, 302, 308, 446, 447
Lime 284, 305
Liquid waste 188
Live births 96, 103, 104, 447, 470, 471, 482
Livestock 276, 278, 445, 446, 462, 463
Local government administration 63
Local government appeal councils 61—63
Local government units 54—58, 64—67, 201, 202, 376—379
Local government units budgets 376—379
Local government units, executive bodies 55, 56, 58
Local threats 75
Locomotives, types 319
Lorries (commercial vehicles) 307, 323, 466, 467
Losses 308—310, 340—342, 352, 368

M

Machine tools 307
Machinery, technical equipment and tools 249, 381, 382, 386, 387
Magazines 232
Maintained from non-earned sources 161
Maize 270, 272, 274, 280, 281, 443—446
Males (men) 85, 88, 95, 97—100, 107—112, 117, 119, 133, 134, 135, 148, 448
Manufacturing 122, 124, 126, 128, 145, 147, 295—310, 341—345, 383, 384, 388, 389, 396, 398, 408, 410, 450
Margarine 176, 182, 302
Maritime transport 317, 318, 320, 466, 467
Maritime transport fleet 319, 466, 467
Market agricultural output 263, 265, 266, 460, 461, 474, 475
Marketplace prices 282
Marriages 104, 106, 470, 471
Marshals' offices 61
Meadows 28, 267, 268
Meal 231
Meat 167, 176, 182, 278—281, 302, 443, 446, 450, 462, 463, 470, 471, 474, 475
Meat products 176, 182, 302
Medals won 242—245
Medical air rescue 224
Medical consultations 222, 223, 472, 473
Medical personnel 93, 221, 458, 459, 472, 473
Medical practices 222, 223
Men (see Males)
Mental disorders 226
Mentally retarded 230
Metal ores 30, 302
Metallic raw materials 30
Metals 306
Meteorological stations 25, 26
Methane 30
Metro 187, 188
Metropolises 115
Microwave oven 170, 172
Midwives 221
Milk 167, 182, 266, 278—281, 303, 443, 446, 450, 462, 463, 470, 471, 474, 475
Millet 443
Mineral fuels 338
Mineral resources 30
Mining and quarrying 122, 124, 126, 128, 145, 147, 295, 296, 300, 301, 341—345, 383, 384, 388, 389, 396, 398, 408, 410
Mining grounds 28
Mobile phone 170, 172
Money supply 347, 348
Monuments of nature 43
Motels 237, 238
Motorcycles, scooters, motorbikes 170, 323
Motorways 315, 450
Mountain peaks (summits) 19, 20, 419, 420
Multifunction printer 171, 172
Municipal infrastructure 185—189, 456, 457
Municipal installations 185, 186
Municipal waste 188, 189, 448
Museums, exhibitions, visitors 233
Music institutions 233, 234

N

Nannies 227
National accounts 391—406, 468, 469
National and ethnic minorities 204
National defence 71—73
National Labour Inspectorate, activity 132
National parks 40, 41
Natura 2000 areas 44
Natural increase 96, 104, 447, 470, 471, 483
Natural persons 138, 140—142, 192—194
Natural persons conducting economic activity 408, 409
Nature reserves 41
Newspapers and magazines 184, 232, 325
Nights spent 238
Non-alcoholic beverages 164, 178, 180
Non-consumer goods 174
Non-consumer goods and services 178, 184
Non-foodstuffs goods 164, 174, 176, 177
Nurseries 227
Nursery schools 218, 219
Nurses 221, 458, 459, 472, 473
Nursing homes 223

O

Oats 270, 272, 280, 443, 474, 475
Oceans 417, 418, 421, 422
Offences 91
Official reserve assets 349, 350
Officials 79, 82
Oils and fats 167, 182
Oilseeds (plants) 270, 272
Olives 443
Olympic games 242
One-year colt 282
One-year heifer 282
Onions 182, 273
Open pension funds 368, 369
Operas and operettas 234
Operating a motor vehicle under the influence of alcohol 76, 88
Orchards 28, 268
Orchestras 234
Orphans 229
Other service activities 123, 125—127, 129, 146, 147, 383, 384, 389, 390, 409, 412
Outflow 31
Outlays on fixed assets 48, 381—383
Out-patient departments 222
Out-patient services 183
Output 393, 394
Oxide, oxides 38, 39
Ozone 39, 40

P

Paid employment 63, 72, 74, 79, 82, 93, 122—125, 131, 148
Paid employment, educational level 72, 74
Pamphlets 232
Paper 304, 445—447
Paperboard 304, 445—447
Paralympic games 243
Parishes 113, 114
Particulates and gases 38, 39, 481
Passenger capacity (seats) 188, 321
Passenger cars 170, 172, 177, 183, 307, 323, 447, 450, 464—467, 476—479
Passenger traffic 320, 322
Passengers 318, 320, 322, 466, 467, 478, 479
Pasta (macaroni) and pasta products 166, 176, 181
Pastures 28, 267, 268
Patents 253, 255
Patient stay (in health care facilities), average 224
Peacekeeping missions and operations of the Polish Military 73
Pedagogues 82
Penitentiary staff 92, 93
People with special educational needs 206
Performances and concerts 233, 234
Petrol (gasoline) 183, 304
Petrol stations 175
Pharmaceutical outlets 225
Pharmacies 93, 225
Pharmacists 221
Philharmonic halls 234
Physiotherapists 221
Piglets 282
Pigs 266, 276—278, 282, 445, 446, 462, 463, 489
Pipeline transport 317
Pipelines 313, 315
Places, children's clubs 227
Places, nurseries 227
Places, nursery schools 218
Places, rehabilitation-education centres 207
Places, social welfare homes 230
Places, special education care centres 207
Places, youth education centres 207
Places, youth social therapy centres 207
Plants nuisance to air quality 39
Plastics 305
Pluck 462, 463, 470, 471, 474, 475
Poisonings 226
Police 74
Police, activity 76, 77
Polish Academy of Sciences 247, 249, 252, 255
Polish Military 71—73
Population 65—69, 95—112, 175, 185, 190, 424—437, 445—447, 452, 453, 481, 482, 484
Population based on balances 96—100, 102, 103, 452, 453
Population based on census data 95
Population connected to wastewater treatment plants 36, 37, 185, 481
Population density 65, 68, 69, 95, 99, 424—437, 447, 482
Population, economically active 117—119, 437, 448
Population, educational level 123, 135, 449
Population, internal migration 111, 452, 453, 483
Population, international migration 96, 112, 483
Population, migration 96, 111, 112, 452, 453, 483
Population of rural areas 95, 98—100, 102, 104, 106—108, 110, 111
Population of the countries 101, 105, 109, 424—432

Population of the world 424
Population of urban areas 95, 98—100, 102, 104, 106—108, 110, 111, 424—436, 452, 453, 482
Portfolio investment 349
Post offices 324, 466, 467, 478, 479, 491
Postal transfers 325
Posted parcels 325
Postmen 324
Potato digger 184, 283
Potatoes 167, 182, 266, 270—272, 275, 279—283, 443—446, 460, 461, 470, 471, 474, 475
Poultry (chicken) 182, 266, 278, 281
Power plants 308, 310
Power raw materials (fuels) 302, 308—310, 439, 445—447
Powiat starost offices 61
Powiats 54, 57—59, 64, 65, 67, 376—379
Pre-adoptive intervention centres 229
Pre-primary education 198, 200, 218, 219
Pre-primary education establishments 218, 486
Pre-primary education groups 218, 219
Pre-primary points 218, 219
Pre-primary sections 218, 219
Pretrial detainees 92
Previously punished 92
Prices 177—184
Prices of goods and services, retail 181—184
Prices, price indices of agricultural market output 267
Prices, price indices of construction and assembly production 313
Prices, price indices of consumer goods and services 146, 151, 166, 178—181, 449, 454, 455, 484
Prices, price indices of foreign trade 332
Prices, price indices of main macroeconomic categories 394
Prices, price indices of sold production of industry 300, 301
Prices, relations 282, 283
Priests 113—115
Primary energy 450
Prison staff 92, 93
Prisons 91
Private accusation 87
Private farms in agriculture 122, 124, 263, 265, 268—273, 276, 278, 284, 488
Procurement of agricultural products 280, 281, 462, 463
Procurement of animals for slaughter 280, 281, 462, 463, 489
Procurement of cereals 280, 281
Procurement of hen eggs 281
Procurement of milk 280, 281, 489
Procurement prices 281
Production of animal products 278, 279, 462, 463, 474, 475
Production of cereals 272, 438, 450
Production of electricity 307, 310, 445—447, 464, 465, 476, 477
Production of industrial products 302—307, 445—447, 464, 465, 476, 477
Professional, scientific and technical activities 123, 125—127, 129, 146, 147, 383, 384, 388, 390, 409, 411
Professors 251
Profits 340—342, 352, 362
Prosecutors 79
Prosecutor's offices, activities 76, 77, 79, 80
Public accusation 87
Public administration 63
Public administration and defence; compulsory social security 123, 125—127, 129, 146, 147, 383, 384, 389, 390, 409, 412
Public debt 372, 374, 375
Public debt, relation to gross domestic product 375
Public debt servicing 372
Public finance 370—379
Public roads 315, 316, 466, 467, 491
Public safety service 74, 75
Public transport vehicles 307
Publications 232
Pulses 270, 272, 280
Punishable acts 84, 85
Punished 92
Pupils (students) 200, 201, 203—206, 456—459, 472, 473, 485, 486
Pushers 321

R

Radiation sources 47
Radio receivers (sets) 177, 464, 465, 476, 477
Rail coaches 319
Railway lines 315, 316, 466, 467, 490
Railway transport 317, 318, 466, 467, 478, 479
Rape and turnip rape (rapassed) 272, 275, 280, 281, 443
Readers 253
Real estate activities 123, 124, 126—128, 146, 147, 383, 384, 388, 390, 409, 411
Recipients of retirement and other pension 161
Reclaimed land 29
Recreation and culture 158, 164, 180, 181, 449
Reduction of particulates and gases 39, 481
Refrigerator 170
Refrigerators and freezers 176, 183, 306, 476, 477
Regional Centre of Forensic Psychiatry 223
Regions 68
Rehabilitation-education centres 207
Religious denominations 113—115
Religious organizations 201, 202
Remand prisons 91
Removals (timber) 288, 289, 462, 463, 476, 477
Renewals and afforestations 290, 462, 463
Reproduction rates of population 106
Rescue personnel 75
Research institutes 81, 82, 247—249, 253, 255
Reservoirs and falls 24
Residential areas 28, 29
Residential construction 383, 384
Residents, care and education centres 228
Residents, care and therapy centres 228
Residents of social welfare homes 230
Residents, pre-adoptive intervention centres 228
Residents, rehabilitation-education centres 207
Residents, special education care centres 207
Residents, youth education centres 207
Residents, youth social therapy centres 207
Resources of the households sector 144

Restaurants 175
Restaurants and hotels 158, 164, 180, 181, 449
Restriction of freedom 89
Retail sale 174, 175, 454, 455, 470, 471
Retirees and pensioners 148, 149, 454, 455
Retirement and other pensions 148—152, 155, 163, 454, 455
Revenue of local government units budgets 376, 377
Revenue offices, proceedings 78
Revenue of state budget 371, 375, 468, 469
Revenues from catering activity 175
Revenues from sale 317, 324, 340, 341
Revenues from total activity 340, 341
Revenues of banks 351, 352
Revenues of insurance companies 362
Revenues of open pension funds 368
Revenues of pension societies 368
Revoked the right to operate a vehicle 91
Rice 166, 181, 443, 444
Risk-of-poverty 168, 169, 448
Rivers 22, 33, 421, 422
Road traffic accidents 324
Road transport 317, 318, 466, 467, 478, 479
Road vehicles registered 323
Rolling stock 319
Rooms in dwellings 190, 191, 193, 456, 457, 472, 473
Rubber 443
Rural areas 36, 98—100, 102—104, 106—108, 110, 111, 117, 172, 186, 190—195, 205, 218, 219, 222, 225, 232, 234, 257, 314, 324, 456, 457
Rye 265, 270, 272, 274, 280—282, 443—446, 460, 461, 474, 475

S

Sales in catering establishments 174, 175
Sales, retail of goods 174, 175, 454, 455, 470, 471
Salt 30, 182, 302
Sanatoria 223
Sand and gravel 30
Satellite or cable television equipment 170, 172
Sawnwood 304, 464, 465
Schools 94, 198—206, 208—218, 247, 249, 253, 255, 456—459, 472, 473, 485, 486
Science and technology 246—255
Scientific and research-development units 247, 249
Scientific degrees 252
Scientific institutes 247, 249
Scientific research stations 26
Scientific titles 252
Screenings in cinemas 234
Screens in cinemas 234
Seaports 320, 466, 467
Seas 421, 422
Seats in cinemas 234, 474, 475
Seats, theatres and music institutions 474, 475
Securities 354, 356, 358—360
Seeders (tractor mounted grain drill) 283, 307
Sejm 49—53
Senate 49—53
Senate clubs and groups 53
Senators 51—53
Sentenced for crimes prosecuted 87—90
Separations 104
Services 118, 164, 448, 451
Settlement system 102
Sewage system (network) 34, 36, 185, 186
Sex 95, 97—100, 107—112, 117, 119, 133—135, 148, 150, 208—212, 214—216, 452, 453, 482
Share of high-tech exports 451
Shares 354, 356, 359
Sheep 276, 278, 279
Shelter 231
Ships, capacity 307, 319—321
Shops 175, 484
Sisal 443
Soap 176, 184, 305
Social assistance 231
Social benefits 141, 148—155, 163, 231
Social organizations and associations 201, 202
Social security benefits 141, 148—153, 163, 375, 454, 455
Social security contributions 140—142
Social welfare 227—231
Social welfare facilities 230
Sold production of construction 450, 490
Sold production of industry 295—301, 439, 450, 464, 465, 476, 477, 490
Soldiers 71—73
Song and dance ensembles 234
Sources of funds of research and development activity 248
Sources of pollution 38
Sources of state budget deficit financing 372
Sown area 267, 268, 270, 271, 460, 461, 488
Sows 276
Soybeans 443
Special educational care centres 207
Sport 241—245
Sports clubs, persons practising sports, sections 241
Stamp duty 376
Standard main line 326, 437, 447
State administration 63
State budget 371, 372, 375, 468, 469
State budget expenditure 371, 372, 375, 468, 469
State Fire Service, activity 75
State Sanitary Inspection, proceedings 78
Steel 306, 445—447, 464, 465, 476, 477
Stock market 353—360
Stocked game 286
Stocks 308—310, 343
Stomatological offices 93
Straw 272, 273
Strikes 132, 452, 453
Students 200, 202—206, 208—218, 449, 456—459, 472, 473
Students of doctoral studies 216, 218
Subregions 68, 69
Subscribers, mobile telephone 326, 327, 437, 450, 466, 467, 478, 479
Subscribers, radio 460, 461, 474, 475, 487
Subscribers, telephone 327, 437, 447, 450
Subscribers, television 460, 461, 474, 475, 487
Subscription, radio and TV 184
Subvention 371, 377
Sugar 167, 182, 303, 445—447, 464, 465, 470, 471, 476, 477

Sugar cane 443
Suicides 107, 110
Sulphur 30, 302
Supply (revenues) 308—310
Supreme Audit Office, activity 61, 62
Surplus of the general government sector 451
Sweet potatoes 443

T

Tankers 319
Tax on real estate 376
Taxes less subsidies on products 393, 401
Tea 182, 443
Teachers 93, 199, 219
Telephone main line 326, 437, 447, 466, 467, 478, 479, 491
Telephones, public pay 326
Television receivers (sets) 170, 172, 177, 184, 306, 464, 465, 476, 477
Terms of office of the President of the Republic of Poland 49
Terms of office of the Sejm and Senate 49, 51—53
Terms of trade 332
Territorial structure of the country 64—69
Territory 17
Textbooks 232
Textiles and textile articles 303
Theatres and music institutions 233, 234, 460, 461, 474, 475
Tickets 184
Timber 288—290, 462, 463, 476, 477
Tin 445
Tomatoes 273
Total area of Poland 17, 18, 28, 432, 445—447, 470, 471, 480
Total production of primary energy 450
Tour guides 240
Tourism 235—240
Tourist accommodation establishments 237, 238, 474, 475
Tourist trails 240
Tourists accommodated 238
Towns (see Urban areas)
Tractor mounted harrow 184, 283
Tractors 184, 282—284, 307, 323, 462, 463, 466, 467, 489
Trade and catering 173—177
Trade Inspection, proceedings 78
Trade; repair of motor vehicles 123, 124, 126—128, 145, 147, 341—345, 383, 384, 388, 390, 397, 398, 408, 411
Transaction price indices 332
Transfers 141
Transport 158, 164, 180, 181, 315—324
Transport and communications 315—327, 449, 466, 467
Transport areas 28
Transport equipment 381, 382, 386, 387
Transport infrastructure 187, 188, 313, 315
Transport of goods 317, 318, 466, 467, 478, 479
Transport of passengers 188, 318, 466, 467, 478, 479
Transport services 184
Transportation and storage 123, 124, 126—128, 131, 145, 147, 317, 383, 384, 388, 390, 408, 411
Tree stands 289—292
Triticale 270, 272, 280, 281
Tugs 321
Turnover profitability rate 345

U

Unemployed persons, registered 134—136, 452, 453, 483
Unemployed persons (unemployment) 117—120, 133—136, 155, 452, 453, 483
Unemployed persons with a specific situation on the labour market 133, 134, 136
Unemployment benefits 134, 155
Unemployment rate 117, 119, 120, 134, 136, 448, 452, 453, 483
Urban areas 36, 64—67, 98—100, 102, 104, 106—108, 110, 111, 115, 117, 172, 185—187, 190—195, 205, 218, 219, 222, 225, 257, 314, 326, 452, 453, 470, 471
Urban transport 187, 188, 466, 467
Urban transport fleet 188
Urban transport lines 187
Use 308—310
Uses of the households sector 144

V

Vacate dwellings 84
Vacuum cleaners 183, 306
Value added tax 371
Vegetable production 273
Vegetables 167, 182, 266, 270, 273, 279, 280, 443, 470, 471
Videocamera 171
Village administrator's offices 64
Vocational courses 94
Vodkas 176, 182, 303, 470, 471
Voivodship offices 61
Voivodships 23, 29, 35, 40—42, 46, 54, 57—59, 64—69, 77, 86, 89, 142, 213, 239, 251, 260, 269, 274, 275, 289, 315, 323, 376—379, 397, 480—491
Voivodships, area 65, 480
Volume indices 332
Volunteers 229

W

Wages and salaries 63, 72, 74, 79, 82, 93, 144—148, 372, 378, 454, 455, 484
Wages and salaries, average monthly 63, 72, 74, 79, 82, 93, 145—148, 454, 455, 484
Wages, salaries and other income connected with hired work 140

Washing machines 177, 183, 306, 476, 477
Washing powder 183
Waste 45, 46
Wasteland area 28, 290
Wastewater 34—36, 480, 481
Wastewater, treatment 34—36
Wastewater treatment plants 36, 37, 185
Water area 17, 21—24, 28
Water resources 31, 32
Water status (quality) 32—34
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities 122, 124, 126, 128, 145, 147, 295—297, 300, 301, 341—345, 383, 384, 388, 390, 396, 398, 408, 410
Water supply system (network) 31, 185—187, 192, 456, 457, 470, 471
Water withdrawal 31
Waterworks 34
Wheat 265, 270—272, 274, 280—282, 443—446, 460, 461, 474, 475
Wholesale 174
Wind, velocity 25
Wine 176, 182, 303, 445
Women (see Females)
Wood 288, 289, 462, 463, 476, 477
Wool 278, 281, 443, 474, 475
Work, duration of unemployment 135
Work, reasons for not accepting work 121
Work seniority 135
World 424, 437—443, 445
World, area 417, 424

Y

Yoghurt 167
Youth education centres 207
Youth educational attainment level 449
Youth social therapy centres 207

Z

Zinc 30, 445

RZECZPOSPOLITA POLSKA

podział administracyjny

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
ROCZNIK STATYSTYCZNY

Stan administracyjny z dnia 1 stycznia 2015

© Copyright by Demart SA Warszawa, 2015